

Kagi i nemula

The Old Testament

in Cotabato Manobo

of the Philippines

Kagi i nemula
The Old Testament in Cotabato Manobo
of the Philippines
[mta]

Translation by
© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc.

First edition
2004, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Web version
2017, Wycliffe Bible Translators, Inc., Orlando, FL 35862-8200 USA
www.Wycliffe.org

www.ScriptureEarth.org

© 2016, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license
(Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).

http:

creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0

Your are free to share — copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to the author (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You do not sell this work for profit.
- **No Derivative Works.** You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Table of Contents

The Old Testament

	<i>page</i>
Génesis	Gén. 7
Éksodo	Éks 58
Lébitiko	Léb 102
Kebilang	Keb. 105
Dutilonomiyu	Dut. 115
Hosuwa	Hos. 126
Tegekukum.	Teg. 139
Lut	Lut 156
1 Samuwél	1 Sa 164
2 Samuwél	2 Sa 181
1 Medoo Datù	1 MD. 189
2 Medoo Datù	2 MD. 214
Isdela.	Isd 229
Nihimiyas	Nih. 239
Istél	Ist 248
Hob	Hob 262
Isalem	Ism. 270
Milantek Kagi	Mil. 287
Isayas	Isa 315
Hilimiyas.	Hil 339
Isikiyél	Isi 358
Daniyél.	Dan. 370
Howil	How 399
Amos.	Amo 406
Honas	Hon 421
Habakuk	Hab 426
Sakaliyas	Sak. 431
Malakiyas	Malk 435

The Old Testament

Ini Sa Igsulat I Mosis

GÉNESIS

Ini Denu Sa Libelu Génesis

Na, iya sa selepangan sa kagi Génesis sa inedungan, enù ka tinulon dahini sa inedungan sa langun eghauwen diyà langit owoy diyà tanà. Tinulon ma dahini sa inedungan sa etaw owoy sa edungan etaw nesalà. Owoy tinulon ma dahini sa inedungan sa medoo etaw tegelslaél.

Na, Génesis kansad 1-11 netulon dahiya denu sa egoh i Nemula migpeduen siini uwang tanà owoy sa langun eghauwen ta. Netulon ma denu sa medoo anay etaw, upama si Adam owoy si Iba, taman sa egoh i Ablam. Anan mepion sa langun binaelan i Nemula egoh anay, dodox endà migpangunut sa anay etaw si Adam owoy si Iba diyà kenagdi, huanan di nekeuma sa salà diyà sa langun etaw. Migtemù da egbael salà sa medoo etaw, huanan di pineukit i Nemula sa dakel kemahà anì meimatayan sa langun etaw liyu daa si Nuwi owoy sa malayan di, enù ka migpigttuu da diyà si Nemula. Igpebael i Nemula diyà kenagdi sa dakel baleku anì mealukan da owoy sa duma sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà tanà. Egoh di neubus egkemahà, neguwad dema sa langun etaw diyà siini uwang tanà, dodox medoo da dema endà egpigttuu diyà si Nemula.

Na, Génesis kansad 12-50 migtulon denu si Ablam owoy sa medoo tugod di. Hinemili i Nemula kagda anì kagda sa inedungan sa etaw i Nemula egoh anay. Sinambian i Nemula ma sa ngadan di Ablam, huanan di mebaluy Ablaham. Apiya di pa endà duen anak da Ablaham i si Sala sawa di, migpasad doo Nemula i diyà kenagda anì dumuen sa anak da owoy kumedoo temù sa tugod da mekeiling kedoo enay mantadan.

Agulé mig-edoh Ablaham i owoy si Sala diyà sa tanà Kanan sa tanà igrasad i Nemula ibegay di diyà sa medoo tugod da. Hè, egoh da tigtu dé lukes, mig-anak da maama, si Isak. Agulé duen sa duwa maama anak i Isak, si Hakob owoy si Isaw. Sinambian i Nemula ma sa ngadan di Hakob, huanan di mebaluy Islaél. Na, egoh di buyu dé meelut siini libelu, mig-angay sa medoo anak i Hakob eg-ugpà diyà sa tanà Igipitu. Dodox sa sebaen anak di si Hosé sa migkedatù diyà sa tanà Igipitu. Na, netiigan i Hosé ipetuu i Nemula doo sa pasad di diyà sa medoo etaw di, enù ka egoh di buyu dé mematay, ini sa kagi di diyà sa medoo tigtu duma telahadi di, guwaen di, “Si Nemula sa tigtu tumabang keniyu. Kagdi sa umuwit keniyu kedu diyà siini tanà, anì peangayen di kiyu diyà siedò tanà igrasad di ibegay diyà sa medoo tugod i Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob.” (50:24)

Ini Sa Inedungan Sa Langun Eghauwen

1 ¹Na, sa egoh di endà pa duen sa langun eghauwen, iya sa muna binaelan i Nemula, langit owoy tanà. ²Na, egoh iya, uloy pelawà sa tanà enù ka endà pa duen selepangan sa egoh-egoh di, owoy endà pa duen sa langun taman di. Nesangkep wayeg pelawà sa tanà owoy tigtu deleman ma. Agulé, eg-ipanawpanaw sa Suguy i Nemula lagà kelamag.

Ini Sa Muna Agdaw Di

³Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen legdaw.” Hê, migduen dé. ⁴Agulé, egoh di eghaa, neiyapan di temù sa legdaw enù ka tigtu mepion. Agulé, sinepeiges di sa legdaw owoy sa deleman. ⁵Iya sa kepengadan di sa legdaw, agdaw. Pinengadanan di ma sa deleman, sigep. Agulé kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa muna agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Keduwa Di Agdaw

⁶Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen awang anì meduwa sa kenà wayeg.” ⁷Agulé, binaelan i Nemula sa awang anì sepalaken di sa wayeg. Diyà awang sa kenà sa medoo gaeb sa keduwan udan, owoy diyà tanà sa kenà sa tigtu wayeg. Hê, migduen dé. ⁸Iya sa kepengadan di, awang. Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa keduwa di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Ketelu Di Agdaw

⁹Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku mesetipon siini wayeg anì dumuen dagat owoy tanà ma.” Hê, tuu doo, nesetipon dé. Duen dé sa dagat owoy tanà. ¹⁰Iya sa ngadan ibegay di diyà sa wayeg sinetipon di, dagat. Iya sa ngadan sa sebaen, tanà. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ¹¹Agulé, eg-ikagi dema Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku tumunas diyà siini tanà sa medoo balangan keluwen owoy sa medoo balangan mehemula egbunga owoy sa medoo balangan kayu egbunga. Ungayà ku ma dumuen sa dalem bunga da anì tumunas da dema. Kedu diyà siini tanà.” Hê, tuu doo, migduen dé. ¹²Migtunas da diyà tanà sa medoo balangan keluwen owoy sa medoo balangan mehemula owoy kayu. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ¹³Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa ketelu di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Keepat Di Agdaw

¹⁴Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen lumegdaw diyà langit anì mespalak sa sigep owoy agdaw anì dumuen ma tandà

diyà langit kenà da meketiig sa etaw sa medoo egbaelan da diyà tanà, ataw ka sa agdaw di ataw ka sa bulan di ataw ka sa palay di. ¹⁵Iya ma sa pesuwan di anì sumenang da diyà langit anì melegdawan ma sa tanà.” Hê, tuu ma doo, duen dé eglegdaw diyà langit. ¹⁶Binaelan i Nemula sa duwa dakel legdaw. Sa sebaen temù dakel, iya sa atung eg-ipat tanà amuk agdaw. Sa sebaen dakeldakel, iya sa atung eg-ipat tanà amuk sigep. Binaelan di ma sa medoo bituen. ¹⁷Igtagù i Nemula diyà langit sa agdaw owoy sa bulan owoy sa bituen anì melegdawan sa tanà. ¹⁸Iya ma sa pesuwan di anì ipaten da sa tanà amuk agdaw owoy sigep anì mesepeiges sa legdaw owoy sa deleman ma. Agulé neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ¹⁹Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa keepat di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Kelima Di Agdaw

²⁰Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen sa eg-ipanawpanaw diyà sa langun wayeg diyà tanà sa medoo balangan uton owoy sa medoo balangan hinagtay eghauwen dalem. Ungayà ku kumedoo da ma temù. Ungayà ku dumuen ma eglayanglayang diyà awang, sa medoo balangan manuk.” ²¹Agulé, binaelan i Nemula sa medoo balangan dakel eg-ugpà diyà dagat owoy sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà dagat owoy diyà wayeg. Binaelan di ma sa langun balangan eglayanglayang diyà awang. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ²²Agulé, eg-ikagiyán di kagda enù ka begayan di kagda sa egkegaga da anì umanak da, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì meseluh yu sa dagat owoy sa wayeg, anì meseluh ma sa awang sa medoo eglayanglayang.” ²³Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa kelima di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Keenem Di Agdaw

²⁴Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen diyà siini tanà sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà tanà, sa medoo balangan hinagtay owoy sa medoo balangan uled tanà. Siini tanà sa kenà da eg-ugpà.” Hê, migduen dé. ²⁵Binaelan i Nemula sa medoo balangan hinagtay owoy sa medoo balangan uled tanà ma. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ²⁶Agulé, eg-ikagi dema Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku mael ki etaw sumuet kenita anì dumuen sa meulu-ulù diyà sa medoo uton diyà dagat owoy diyà sa medoo manuk diyà awang owoy diyà sa medoo eg-ipanawpanaw diyà tanà, sa hinagtay owoy uled tanà ma.” ²⁷Agulé, binaelan i Nemula sa etaw egsuet kenagdi. Si Nemula sa sinuetan da. Maama owoy bayi binaelan di. ²⁸Agulé, eg-ikagiyán i Nemula kagda enù ka begayan di kagda sa egkegaga da anì umanak da, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì mekeseluh yu diyà sa uwang

tanà. Kiyu ulu-ulù sa langun balangan eg-ugpà diyà tanà, sa medoo uton diyà dagat owoy sa medoo manuk diyà awang owoy sa langun eg-ipanawpanaw diyà tanà.”²⁹ Agulé, eg-ikagi dema Nemula i, guwaen di, “Taa yu, hih. Igbegay ku diyà kenyu sa langun balangan mehemula egbunga owoy sa langun balangan kayu ma egbunga anì dumuen sa mekaen yu.³⁰ Dodoo, sa medoo keluwen owoy sa medoo daun kayu, iya sa kaenen igbegay ku diyà sa langun hinagtay eg-ugpà diyà tanà, sa langun hinagtay owoy sa langun uled tanà owoy sa langun manuk diyà awang.” Hê, neketuu iya wé.³¹ Hinaa i Nemula sa langun binaelan di, owoy neiyapan di enù ka anan tigtu mepion. Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa keenem di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Kepitu Di Agdaw

2 ¹Na, neubus dé sa langit owoy sa tanà owoy sa langun eghauwen dahiya. ²Egoh sa keenem di agdaw, inubus i Nemula sa langun galebek di. Migsabuh diyà sa kepitu di agdaw. ³Agulé, pinedakel i Nemula sa sebaen agdaw sa kepitu di enù ka iya sa agdaw di egsabuh egoh di maggalebek egbael sa langun taman. Guwaen di, “Ini sa tigtu milagà agdaw diyà tanà meadatan etaw.”

⁴Na, iya sa ukit-ukit egoh i Nemula egbael sa tanà owoy langit.

Ini Sa Ukit Kebael Di Maama

Na, egoh i Datù Nemula anay migbael sa tanà owoy langit,⁵ endà pa duen hinemula diyà sa tanà owoy endà ma egtunas sa medoo balangan pinengalap. Iya maen di ya enù ka endà pa pineudanan i Nemula duu owoy endà pa duen sa maama umupion sa tanà.⁶ Dodoo takà eglesut sa wayeg kedu dalem tanà anì egkewayegan sa tanà.⁷ Agulé, binaelan i Datù Nemula sa tanà éhê egoh etaw. Gininawaan di sa tosong idung sa binaelan di. Agulé, egginawa sa maama. Nehagtay ma dé enù ka duen sa suguy di.

Ini Sa Denu Sa Tanà Iden

⁸Na, binaelan i Datù Nemula ma sa dakel hinemulaan pulung melanih owoy mepion. Iya sa kenà di, diyà sa melabel uwang tanà Iden denu tebowon agdaw. Pineugpà di dahiya sa maama binaelan di.⁹ Pinetunas i Datù Nemula sa langun balangan kayu mepion eghauwen etaw owoy mepion egkaenen etaw. Duen ma diyà teliwadà sa hinemulaan sa sebaen kayu mekepelalù etaw owoy sa sebaen ma kayu mekebegay penemdem diyà etaw anì meketiig da sa medoo medaet owoy sa medoo mepion.

¹⁰Na, duen sa lawat wayeg diyà sa tanà Iden egdelug diyà sa dakel hinemulaan anì egkewayegan. Egoh di eglagbas kedu diyà sa hinemulaan,

migsugpang sa wayeg, nebaluy epat sa lawa di.¹¹ Iya sa ngadan sa sebaen sugpang di, wayeg Pison. Egdelug siini sebaen sugpang di diyà siedò uwang tanà Habilà kenà sa medoo bulawan.¹² Mepion sa medoo bulawan di owoy duen ma diyà sa tanà di duwa balangan batu metolol owoy milagà. Iya sa ngadan da, bidéliyu owoy onisi.¹³ Iya sa ngadan sa keduwa sugpang di, wayeg Gihon owoy egdelug diyà sa uwang tanà Kusi.¹⁴ Iya sa ngadan sa ketelu sugpang di, wayeg Tigelis. Eglagbas sa wayeg Tigelis diyà sa uwang tanà Asiliya denu tebowon agdaw. Iya sa ngadan sa keepat sugpang di, wayeg Upelatis.

Ini Sa Denu Sa Kayu Hinawidan Di

¹⁵ Na, pineugpà i Datù Nemula sa maama diyà sa tanà Iden anì kagdi sa umipat owoy upionen di ma.¹⁶ Eg-ikagiyán i Nemula, guwaen di, “Sumalà dé sa medoo kayu diyà siini hinemulaan, mekaen ko sa bunga da.¹⁷ Dodoo sa sebaen kayu mekebegay penemdem anì meketiig ka sa medoo medaet owoy sa medoo mepion, yaka egkaen duu. Sa agdaw ko dé kumaen, hemilien ko ma sa sugsug ko amuk iya.”

Ini Sa Ukit Kebael Di Bayi

¹⁸ Na, guwaen i Datù Nemula, “Endà mepion di amuk lumbè daa ini i maama. Mael a duma di tegetabang kenagdi, sa kenà di metuuwan.”¹⁹ Na, migkuwa Datù Nemula i tukéey tanà anì baluyen di sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà tanà owoy sa langun balangan eglayang diyà awang. Agulé inuwit i Nemula diyà sa maama anì ketiigan di sa medoo ngadan ibegay sa maama diyà kenagda. Sumalà dé sa ngadan ibegay sa maama diyà sa sebaen balangan hinagtay diyà tanà, iya sa ngadan di.²⁰ Agulé, pinengadanan sa maama sa langun balangan hinagtay owoy sa langun balangan manuk diyà awang owoy sa langun balangan uled tanà. Dodoo, endà duen di dahiya sa duma di tegetabang, sa kenà i Adam metuuwan.

²¹ Agulé, pinetudug i Datù Nemula temù sa maama. Agulé, egoh di egtudug, kinuwa di sa sebaen tuelan gusuk di owoy sineket di dema sa kunul diyà sa kenà di migkuwa.²² Hê, binaelan i Datù Nemula bayi sa tuelan gusuk kinuwa di diyà sa maama, owoy inuwit di diyà sa maama.²³ Agulé, mikagi Adam i, guwaen di, “Na, ini a pelawà netuuwan enù ka tigtu tuu duma ku. Sa medoo tuelan di kedu diyà sa lawa ku owoy sa ekud di ma. Iya sa ngadan di, bayi, enù ka kedu diyà sa maama.”^a

²⁴ Na, iya maen di ya mesalidan sa maama sa emà di owoy sa inay di owoy mekeugpà dé diyà sa sawa di enù ka lagà sebaen etaw da daa.

²⁵ Na, egpelawalawa sa maama owoy sa sawa di, dodoo endà duen kemala da.

^a 2:23 Iya sa guwaen i Adam enù ka diyà sa kagi Hibelu, buyu nesetepeng sa kedineg da ligeng sa maama owoy sa bayi.

Ini Sa Egoх Da Nesalà

3 ¹Na, diyà sa langun uled tanà binaelan i Datù Nemula, sa uled, iya sa épê medalem penemdem denu ukit keakal etaw. Agulé, eg-igsà sa uled diyà sa bayi, guwaen di, “Tuu pa, hinawidan i Nemula kiyu egkaen sumalà dé sa bunga kayu diyà siini hinemulaan?”

²Agulé, migsagbì sa bayi, guwaen di, “Sumalà dé sa bunga kayu diyà siini hinemulaan, mekaen ké ³liyu daa sa sebaen kayu teliwadà siini hinemulaan. Iya sa inikagi i Nemula, guwaen di, ‘Yoko egkaen duu owoy yoko ma egsabà duu ani endà mekesugsug yu.’”

⁴Agulé, guwaen sa uled, “Endà tuu iya wé. Endà mekesugsug yu. ⁵Iya maen di ya hinawidan i Nemula iya wé enù ka netiigan di amuk kaenen yu, iya pelawà mekepenemdem yu owoy lagà yu si Nemula, enù ka meketiig yu sa medoo medaet owoy sa medoo mepion.”

⁶Agulé, netuuwan sa bayi enù ka metolol sa egoh-egoh sa kayu diyà sa kehaa di, owoy sa penemdem di mepion kaenen sa bunga di. Owoy netuuwan sa kepenemdem di amuk kumaen. Huenan di, kinuwa di sa bunga di owoy kinaen di. Agulé igbegay di ma diyà sa sawa di, owoy migkaen ma dé. ⁷Hê, nekepenemdem da owoy egketiigan da dé sa egoh da egpelawalawa. Huenan di, tinebil da sa medoo daun kayu pigus owoy iglobing da.

Ini Sa Egoх Da Nelenawan

⁸Na, egoh di mahapun dé, egdinegen da sa dagì i Datù Nemula eg-ipanawpanaw diyà sa hinemulaan. Hê, sa maama owoy sa sawa di, eglidungan da Datù Nemula i diyà sa kayukayu hinemula. ⁹Agulé, eg-umowen i Datù Nemula sa maama, guwaen di, “Kenà ko ya?”

¹⁰Agulé migsagbì Adam i, guwaen di, “Egdinegen ku sa dagì ko eg-ipanawpanaw diyà sa hinemulaan owoy egkelenawan a enù ka egpelawalawa a. Iya maen di ya miglidung a.”

¹¹Agulé, guwaen i Nemula, “Ngadan sa kenà ko neketiig sa kepelawalawa ko? Enù di ya, kinaen ko sa bunga kayu hinawidan ku?”

¹²Hê, migsagbì Adam i, guwaen di, “Sa bayi igbegay ko diyà kenak, binegayan di aken sa bunga siedò kayu. Iya maen di ya kinaen ku.”

¹³Agulé, guwaen i Datù Nemula diyà sa bayi, “Ngadan iya wé binaelan ko?” Hê, guwaen sa bayi, “Sa uled, inakalan di aken. Iya maen di ya kinaen ku.”

Ini Sa Metamanan Sa Uled Danà Sa Salà Di

¹⁴Agulé, guwaen i Datù Nemula diyà sa uled, “Diyà sa langun balangan hinagtay owoy diyà sa langun balangan uled tanà, kuna sa pigtamayan ku danà iya wé binaelan ko. Sa getek ko, iya sa iipanaw ko owoy mekekaen ka tanà sa lugay ko mugpà diyà tanà. ¹⁵Sekuntelaen ku kiyu sa bayi owoy sekuntelaen ku sa tugod yu ma. Lupeten di sa ulu ko owoy sagkawen ko sa lisen di.”

Ini Sa Metamanan Sa Bayi Danà Sa Salà Di

¹⁶Agulé, guwaen i Nemula ma diyà sa bayi, “Pedoowen ku sa egkelikutan ko owoy sa mesakit ko amuk umanak ka. Uman ka umanak, mesakitan ka temù. Dodoo, dakel doo sa kekeiyap ko sa sawa ko owoy kagdi sa sumugù keniko takà.”

Ini Sa Metamanan Sa Maama Danà Sa Salà Di

¹⁷Agulé, guwaen i Nemula ma diyà si Adam, “Pigtamayan ku ma kuna enù ka inunutan ko sa inikagi sa sawa ko owoy kinaen ko ma sa kayu hinawidan ku, sa guwaen ku, ‘Yoko egkaen duu.’ Huenan di, pedaetan ku siini tanà danà ko nesalà. Mepasangan ka gumalebek sa kaenen ko taman sa lugay ko eg-ugpà diyà tanà. ¹⁸Iya sa tigtu kumelemu tumunas sa medoo dugiyen owoy sa medoo keluwen. Mekekaen ka ma sa medoo peampay egtunas danà ko mepasangan. ¹⁹Limusengen ka gumalebek diyà tanà anì mekehaa ka sa kaenen yu taman mekepelikù ka dema diyà tanà, enù ka iya sa keduwan ko. Egoh ku migbael keniko, tanà ka. Amuk melugay pa mebaluy ka dema tanà.”

Ini Sa Egoh Da Binegayan Ginis

²⁰Na, iya sa ngadan igbegay sa maama diyà sa sawa di, si Iba, enù ka kagdi sa inay sa langun etaw diyà tanà.^b ²¹Agulé, migbael Datù Nemula i kagda ginis kunul hinagtay, owoy igluhub di diyà si Adam owoy diyà si Iba.

Ini Sa Egoh Da Hinemagawan

²²Agulé guwaen i Datù Nemula, “Ini egoh di siini maama lagà dé kenita enù ka neketig sa medoo mepion owoy sa medoo medaet. Endà dé mebaluy di mekekaen sa kayu mekepelalù etaw anì endà kumelalù di taman endà meelut di.” ²³Huenan di, hinemagawan i Datù Nemula kagda kedu diyà sa hinemulaan diyà tanà Iden anì upionen di polo sa medoo liyu tanà sa keduwan di egoh i Nemula migbael kenagdi. ²⁴Hê, pinelaun di dé sa maama owoy pineugpaan di sa medoo egsugùsuguen di kedu langit dò sa ilis hinemulaan di denu tebowon agdaw anì bantayan da. Duen ma igtakù di dahiya, sa sundang egleleg takà egkebelilo anì mealang sa ukitan etaw mangay diyà sa kayu mekepelalù etaw.

Ini Denu Si Kain Owoy Si Abel

(Génesis 4:1-16)

4 ¹Na, egoh da i Adam nesehulid sa sawa di, mig-obol dé sa bayi. Egoh di miglesut, maama sa anak da. Pinengadanan i Iba sa anak da

^b 3:20 Amuk guwaen da, “Iba,” diyà sa kagi Hibelu, iya sa selepangan di, sa egbegay ginawa.

si Kain owoy guwaen di, “Tinabangan i Nemula aken. Binegayan di aken anak maama.” ²Agulé umanak dema owoy miglesut sa anak di maama pinengadanan da si Abel. Egoh da migkedakel dé, si Abel sa tegeipat kebilibili owoy si Kain sa tegehemula.

³Na, sebaen agdaw inuwit i Kain sa tukéey bunga sa hinemula di anì ibegay di diyà si Nemula. ⁴Dodoo si Abel, hinemilì di sa anay anak sa kebilibili di, agulé inimatayan di. Hinemilì di sa tigtu mepion baed anì ibegay di diyà si Nemula. Hê, netuuwan Nemula i diyà si Abel danà sa igbegay di, ⁵dodox endà netuuwan di diyà si Kain owoy sa hagdi igbegay. Huenan di, tigtu egbulit Kain i owoy endà ma migkezion sa palas di.

⁶Agulé guwaen i Nemula diyà si Kain, “Maen di ya egbulit ka? Maen di ya egkedaet sa palas kilay ko? ⁷Amuk mael ka mepion, metuuwan a doo diyà keniko. Dodoo amuk mael ka medaet, lagà sa uled tanà egpelaeb medapag diyà sa dalesan ko sa salà ko, enù ka ungayà di kumaen keniko. Amuk endà egtulikan ko duu sa keenggat di keniko diyà medaet, mematay ka doo danà sa salà ko.”

⁸Na, guwaen i Kain diyà sa hadi di, si Abel, “Enù di ya amuk tumimbul ki diyà sa hinemulaan.” Agulé egoh da dutu mediyù dò, pinedaetan i Kain sa hadi di enù ka inimatayan di.

⁹Agulé inigsaan i Datù Nemula Kain i, guwaen di, “Kenà sa hadi ko, si Abel?”

Migsagbì Kain i, guwaen di, “Enday. Enù di ya, aken sa tegeipat sa hadi ku?”

¹⁰Agulé guwaen i Nemula, “Tigtu medaet sa binaelan ko enù ka inimatayan ko sa hadi ko. Taa ko! Egoh sa depanug di miglesut, lagà eg-umow diyà kenak anì sulian ku. ¹¹Mepigtamayan ku kuna anì endà dé mekehemula ka uman, enù ka migtenà sa depanug sa hadi ko diyà tanà egoh ko mig-imatay kenagdi. ¹²Apiya di pa memula ka hedem, tapay doo endà duen sa mekuwa ko dahiya. Takà ka daa humalihali enù ka endà dumuen sa tigtu kenà ko diyà tanà.”

¹³Agulé egsagbì Kain i, guwaen di, “Endà megaga ku duu maba sa kepigtamay ko kenak. ¹⁴Enù ka hemagawan ko dé aken kedu diyà sa tanà ku owoy pediyuen ko ma aken diyà keniko. Endà dumuen sa tigtu kenà ku umugpà owoy imatayan a etaw amuk hauwen da aken.”

¹⁵Dodox guwaen i Nemula egsagbì, “Endà mebaelan ko iya wé. Amuk duen sa mimatay keniko, sulian ku doo kuna taman pitu gulê.” Agulé tinandaan i Nemula Kain i anì endà imatayan di sa medoo liyu etaw amuk hauwen da. ¹⁶Agulé, tuu ma doo, mig-ipanaw Kain i kedu diyà sa kenà i Nemula owoy mig-ugpà diyà sa tanà denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa tanà Iden. Pinengadanan da siedò tanà Nod owoy ini sa selepanan sa kagi Nod, Timbultimbul.

4:17–5:32 Ini denu sa tugod i Kain owoy denu sa anak i Adam, si Sét, owoy sa hagdi tugod ma.

Ini Sa Egoh Sa Adat Etaw Tigtu Medaet

6 ¹Na neuma dé sa agdaw egoh sa medoo etaw diyà tanà tigtu egkedoo. Diyà siiya medoo etaw, duen ma sa medoo bayi inanak. ²Hê, egoh sa medoo egsugùsuguen^c diyà langit eghaa sa medoo bayi diyà tanà, egkeiyapan da enù ka metolol da, huanan di sinawa da sa medoo egkeiyapan da. ³Agulé guwaen i Datù Nemula, “Endà mepion di amuk melalù diyà tanà sa etaw taman melugay, enù ka etaw da daa. Edung ini egoh di, melatuh owoy duwa pulù gepalay daa sa lugay lalù da diyà tanà.” ⁴Na, edung egoh iya taman nelugay, duen sa medoo tigtu dakel etaw diyà tanà tugod sa medoo bayi diyà tanà sinawa sa medoo maama kedu diyà langit. Kagda sa medoo etaw tigtu mebagel owoy mebalaw ma egoh anay.

⁵Na, egoh i Datù Nemula mighaa tigtu medaet sa adat sa medoo etaw diyà tanà lapeg sa penemdem da anan medaet, ⁶nesenulê diyà sa binaelan di etaw owoy tigtu migkedaet ma sa pedu di. ⁷Huanan di, guwaen di, “Kedanan ku siini medoo etaw binaelan ku, lapeg sa medoo hinagtay da owoy medoo uled tanà owoy medoo manuk ma, enù ka nekeduhù a migbael kenagda.” ⁸Dodoo netuuwan Datù Nemula i diyà si Nuwi.

Ini Sa Egoh I Nuwi Migbael Baleku

⁹⁻¹⁰Ini sa tuu tulon denu si Nuwi. Duen sa telu anak di maama, iya sa ngadan da, si Sém, owoy si Ham, owoy si Hapét. Na si Nuwi, endà duen sa medaet adat di owoy kagdi daa sa etaw egbael mepion egoh iya. Neseunut sa uyot da si Nemula. ¹¹Dodoo sa medoo liyu etaw diyà tanà, anan da medaet diyà sa kehaa i Nemula owoy takà da egbael medaet diyà sa medoo duma da. ¹²Egoh i Nemula eghaa diyà tanà, hinaa di anan medaet sa medoo etaw enù ka tigtu medaet sa adat da langun.

¹³Huanan di, mig-ikagi Nemula i diyà si Nuwi, guwaen di, “Ini sa uyot ku, kedanan ku sa langun etaw diyà tanà. Tigtu kedanan ku kagda enù ka nekeseluh sa kebael da medaet diyà sa uwang tanà. ¹⁴Huanan di, bael ka baleku, hemilì ko sa mepion kayu. Baeli ko ma sa medoo bilik dalem owoy labul ko gità sa segametan di denu dalem owoy sa denu awang anì endà meawuhan di wayeg. ¹⁵Ini sa ketaes di, melatuh telu pulù owoy telu kamitelu, owoy ini ma sa kelabel di duwa pulù owoy duwa kamitelu, owoy ini ma sa kehagtaw di sepulù owoy telu kamitelu. ¹⁶Atepi ko ma sa baleku. Baeli ko tosong diyà sa leketanà delagbà di, tengà kamitelu sa kehagtaw di. Baeli ko telu logsud sa saeg dalem, owoy baeli ko ma pintuan diyà sa kelatkat di. ¹⁷Ini sa baelan ku, peudanen ku taman

^c 6:2 Beken sa tigtu egsugùsuguen i Nemula ini i. Tigesa da ma.

mebensek wayeg sa uwang tanà anì mekesugsug sa langun egginawa. Mematay sa langun diyà tanà. ¹⁸Dodoo kuna, masad a diyà keniko amuk mangay ka umawuh dalem sa baleku, lapeg sa sawa ko owoy sa telu anak ko maama owoy sa hagda sawa ma. ¹⁹⁻²⁰Uwit yu ma dalem sa langun balangan hinagtay owoy uled tanà owoy manuk ma, tigduwa-duwaay da, sa sebaen maama owoy sa sebaen bayi, anì endà mematay da danà sa dakel memahà. ²¹Tipon yu sa langun balangan kaenen yu dalem.”

²²Agulé inunutan i Nuwi sa langun igsugù i Nemula diyà kenagdi.

7 7:1-10 *Denu dema sa igsugù i Nemula diyà si Nuwi.*

Ini Denu Sa Kemahà

(Génesis 7:11-24)

¹¹Na, egoh i Nuwi enim latuh dé gepalay, egoh di neuma sa sepulù owoy pitu agdaw migludem sa keduwa di gebulan, petow dé migluwakluwak sa medoo wayeg kedu dalem tanà owoy petow ma dé migkeleges sa udan. ¹²Endà migkedit sa udan taman epat pulù agdaw lapeg sigep. ¹³Na, egoh di medapag tumebow sa udan, iya sa agdaw i Nuwi owoy sa sawa di mig-awuh dalem sa baleku lapeg sa telu anak da, si Sém owoy si Ham owoy si Hapét, owoy sa sawa da ma. ¹⁴Owoy inuwit da ma eg-angay dalem sa langun balangan hinagtay owoy uled tanà, iling ka dakel ataw ka tukéey, owoy dinalem da ma sa langun balangan manuk. ¹⁵Inuwit da sa sebaen maama owoy sa sebaen bayi diyà sa langun balangan egginawa diyà tanà, mig-unut da diyà si Nuwi. ¹⁶Iya sa binaelan da enù ka inunutan da sa igsugù i Nemula diyà si Nuwi. Agulé egoh da dé dalem langun, si Nemula sa migpintù sa baleku.

¹⁷Endà egkedit sa udan taman epat pulù agdaw owoy egkemahà sa wayeg taman sa egoh sa baleku umabang-abang. ¹⁸Tigtu migkemahà sa wayeg owoy mig-abang-abang sa baleku. ¹⁹Egoh sa wayeg migkemahà, anan neanggem sa tigtu mehagtaw tuduk, ²⁰owoys eg-uman pa egsenok sa wayeg taman nekeuma pitu kamitelu sa kedalem di kedu diyà sa pulu sa tigtu mehagtaw tuduk.

²¹Agulé nematay dé sa langun balangan egginawa diyà tanà, sa medoo manuk owoy medoo hinagtay owoy medoo uled tanà ma, owoy nematay ma sa langun etaw. ²²Sa langun egginawa diyà tanà, neimet da nematay. ²³Nekedan sa langun balangan egginawa diyà tanà lapeg sa etaw owoy uled tanà owoy hinagtay owoy manuk ma. Iya daen sa nehagtay, si Nuwi owoy sa medoo duma di nekedalem sa baleku. ²⁴Endà egketigok sa wayeg taman melatuh owoy lima pulù agdaw.

Ini Sa Ego Di Neubus Dé Sa Kemahà

8 1Na egoh iya, endà nelipengan i Nemula duu Nuwi i, lapeg sa medoo hinagtay owoy uled tanà, duma di nekedalem sa baleku. Pinekelamag

di anì metikal sa tanà. ²Migsabuh dé sa wayeg eglesut kedu dalem tanà owoy migsabuh ma dé sa udan. ³Agulé egketigok sa wayeg taman melatuh owoy lima pulù agdaw sa lugay di. ⁴Egoh di neuma sa sepulù owoy pitu agdaw migludep sa kepitu di gebulan, nekesedad sa baleku i Nuwi diyà sa sebaen pulu tuduk diyà sa medoo tuduk pinengadanan da Alalat. ⁵Uman dema netigok sa wayeg taman neuma sa muna agdaw sa kesepulù di gebulan, hê, neawangan dé sa medoo pulu tuduk.

⁶Na, egoh di neuma dema epat pulù agdaw, inukaan i Nuwi sa tatawan binaelan di ⁷owoy pinelepal di sa uwak diyà awang. Dodoo endà egpelikù di, takà polo eglayanglayang taman egoh sa tanà tigtu netikal. ⁸Egoh iya, pineangay i Nuwi sa menatad anì hahauwen di sa tanà amuk netikal dé, ⁹dodox nekeseluh pelà sa wayeg diyà sa langun tanà, huanan di endà pa neketenà sa menatad. Agulé migpelikù dema sa menatad diyà sa baleku owoy kinuwa i Nuwi anì umawuh dema. ¹⁰Agulé egoh di neuma sakapadian, pinelepal i Nuwi dema sa menatad diyà awang. ¹¹Migpelikù dema sa menatad egoh di egtagkup, owoy migbangà sa daun kayu olibu. Hê, netiigan i Nuwi dé diisek daen sa wayeg. ¹²Agulé egoh di neuma sakapadian, pinelepal di dema sa menatad diyà awang, dodox endà migpelikù di.

¹³Na, egoh i Nuwi enim latuh owoy sebaen gepalay dé sa kelukes di, egoh di neuma sa muna agdaw diyà sa muna bulan diyà sa sebaen dema palay, neeti dé sa wayeg. Kinedanan i Nuwi sa atep baleku anì sumugpayal. Hinaa di sa tanà buyu dé egketikal. ¹⁴Agulé egoh di neuma sa duwa pulù owoy pitu agdaw migludep sa keduwa di gebulan, netikal dé sa tanà.

¹⁵Agulé guwaen i Nemula diyà si Nuwi, ¹⁶“Laun yu dé, lapeg sa sawa ko owoy sa medoo anak yu owoy sa medoo sawa da ma. ¹⁷Uwit yu ma sa langun manuk owoy hinagtay owoy uled tanà ma anì umanak da anì mekeseluh da diyà sa uwang tanà.”

¹⁸Hê, miglaun Nuwi i kedu diyà sa baleku, lapeg sa sawa di owoy sa medoo anak di owoy sa medoo awas di. ¹⁹Hediya ma sa langun hinagtay owoy uled tanà owoy manuk, miglaun sa uman segebalangan.

Ini Denu Sa Egoh I Nuwi Mig-ulow Sa Hinagtay Igbegay Di Diyà Si Nemula.

²⁰Na, binaelan i Nuwi sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di diyà si Nemula. Agulé sinigbaen i Nuwi eghemilì sa uman balangan hinagtay owoy manuk, nekeunut diyà sa uyot i Nemula, owoy inulow di diyà sa binaelan di atung kenà di eg-ulow sa igbegay di diyà si Nemula. ²¹Egoh i Nemula mighadek sa igbegay i Nuwi, netuuwan Nemula i, owoy guwaen di diyà sa penemdem di, “Endà dé umanen ku duu tumubad sa tanà danà sa egbaelan etaw. Netiigan ku edung sa egoh da batà pelawà, medaet sa pedu etaw. Endà umanen ku duu kumedanan sa langun egginawa, lagà sa binaelan ku egoh iya. ²²Taman sa pupusan agdaw, dumuen sa sasang kehemula owoy sa sasang keketu. Dumuen ma sa egoh di

megenaw owoy sa egoh di meedup, sa sasang pengagdaw owoy sa sasang udan, sa agdaw owoy sigep.”

Ini Denu Sa Pasad I Nemula Diyà Si Nuwi

(Génesis 9:1-17)

9 ¹Na, mig-ikagi mepion Nemula i diyà si Nuwi lapeg sa telu anak di maama, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì meseluh tugod yu siini tanà. ²Sa medoo eg-ipanawpanaw diyà tanà lapeg sa manuk owoy sedà ma, melimedangan da dé kiyu. Kiyu sa ulu-ulu diyà kenagda langun. ³Edung ini egoh di, mebaluy ma kaenen yu kagda, owoy iya ma sa kaenen yu sa medoo balangan hinemula éhê sa egoh muna. Langun iya wé ibegay ku diyà keniyu anì dumuen sa kaenen yu.

⁴“Dodox iya daa sa endà mekaen yu duu, sa ekud neamutan depanug. Eghawidan ku iya wé enù ka sa depanug iya keduwan sa hagtay yu. ⁵Amuk duen sa etaw mimatay sa duma di, tumebow sa kepigtamay ku diyà kenagdi. Pigtamayan ku ma sa uled tanà ataw ka hinagtay amuk mimatay da etaw. ⁶Milagà sa hagtay sa etaw enù ka kedu si Nemula sa suguy di, huanan di sa etaw eg-imatay, kagdi ma sa imatayan sa medoo duma di.”

⁷Igsugù i Nemula ma, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì mekeseluh sa tugod yu diyà siini uwang tanà.”

⁸Agulé guwaen i Nemula diyà si Nuwi owoy diyà sa medoo anak di, ⁹“Ini dé sa pasad ku diyà keniyu owoy diyà sa medoo tugod yu, ¹⁰taman sa langun egginawa, lapeg sa medoo manuk owoy hinagtay owoy uled tanà ma, sa langun duma yu miglaun kedu diyà sa baleku. ¹¹Ini sa kagi ku masad diyà keniyu, endà dé muman da mematay sa langun egginawa diyà tanà danà sa memahà. Owoy endà dé muman sa dakel memahà anì endà medaetan sa uwang tanà. ¹²Endà meelut sa pasad ku diyà keniyu owoy diyà sa langun egginawa. Ini sa tandà di, ¹³ipehaa ku sa belugtu diyà sa medoo gaeb. Iya tandà sa pasad ku diyà sa langun egginawa. ¹⁴Uman dumuen gaeb diyà langit owoy dumuen ma sa belugtu dahiya, ¹⁵metulengan ku sa pasad ku diyà keniyu taman sa langun egginawa, endà dé mekedan sa langun egginawa danà sa dakel memahà. ¹⁶Amuk duen sa belugtu diyà sa medoo gaeb, hauwen ku owoy metulengan ku sa pasad ku endà meelut di, sa inikagi ku diyà keniyu owoy diyà sa langun egginawa diyà tanà. ¹⁷Siini belugtu, iya tandà sa pasad ku ini egoh di diyà sa langun egginawa.”

9:18–10:32 Denu si Nuwi owoy sa telu anak di, owoy sa ngadan sa medoo tugod i Nuwi.

Ini Sa Egoh I Nemula Migpedoo Sa Balangan Kagi Etaw

(Génesis 11:1-9)

11 ¹Na, egoh anay, sebaen daa sa balangan kagi etaw diyà siini sinukub langit, enù ka endà pa duen medoo balangan kagi etaw.

²Takà da eghalìhalì eg-ugpà denu tebowon agdaw taman nekeuma da diyà sa sugud tanà Babiloniya, agulé mig-ugpà da dahiya. ³Egseolomoy da, guwaen da, “Enù di ya, amuk lumunang ki tanà owoy daigan ta anì kumetegas.” Hê, miglunang da tanà owoy duen ma sa iglabul da diyà sa medoo segametan di. ⁴Guwaen da, “Mael ki sa dakel menuwa owoy sa sebaen tigtu mehagtaw dalesan sinelogsudlogsud anì mekesekuk langit dò, anì oloen ki etaw owoy anì endà mesepalak ki diyà sa uwang tanà.”

⁵Agulé migpetuntun Nemula i kedu diyà langit anì hahauwen di sa menuwa owoy sa tigtu mehagtaw egbaelan sa medoo maama.

⁶Guwaen di, “Tuu, lagà da daa segeetaw owoy sebaen daa sa kagi da. Siini egbaelan da lagà edungan daa sa langun keiyapan da mael. Endà melugay di baelan da dé sa langun ungayà da. ⁷Mepion amuk petuntun ki anì angayen ta sumetigesa sa kagi da anì endà mesetiig da sa selepangan kagi sa duma da.”

⁸Hê, sinepalak i Nemula kagda diyà sa uwang tanà, huenan di minekesabuh da dé egbael sa dakel menuwa. ⁹Na, Babiloniya sa ngadan iya wé menuwa, enù ka iya sa kenà i Nemula migsetigesa sa kagi langun etaw owoy sa keduwan di migsepalak kenagda diyà sa uwang tanà.

11:10-32 Denu sa tugod i Sém.

Ini Denu Sa Keumow I Nemula Si Ablam

(Génesis 12:1-9)

12 ¹Na, guwaen i Datù Nemula diyà si Ablam, “Salidi ko sa menuwa ko owoy sa medoo duma ko, lapegsa duma telahadi ko. Angay ka diyà sa liyu tanà, taman sa tanà ipehaa ku diyà keniko. ²Begayan ku pa kuna sa tigtu medoo tugod ko owoy kumebagel ma sa kedatuan da. Pepionen ku ma sa ketabang ku keniko anì lumalag sa ngadan ko. Amuk hediya, mekebegay ka ma sa mepion ketabang diyà sa langun etaw. ³Baelan ku sa mepion diyà sa medoo etaw amuk mael da ma mepion diyà keniko. Dodoo sa medoo etaw egtubad keniko, tubaden ku ma kagda. Owoy danà ko, huenan di ibegay ku sa mepion diyà sa langun balangan etaw diyà tanà.” Iya sa kagi i Nemula diyà si Ablam.

⁴Na, egoh i Ablam pitu pulù owoy lima dé gepalay, miglegkà diyà sa menuwa Halan enù ka pinangunutan di sa kagi i Datù Nemula diyà kenagdi. Mig-unut ma sa sebaen maama si Lot, sa anak kakay i Ablam.

⁵Owoy inuwit i Ablam ma sa sawa di si Salay, owoy sa anak kakay di si Lot, owoy sa medoo udipen da ma sa kinuwa da diyà sa menuwa Halan. Inuwit da ma sa langun taman da owoy mig-ipanaw da eg-angay diyà sa tanà Kanan.

Na, egoh da migtebow diyà Kanan, ⁶migsehalìhalì Ablam i taman sa egoh di nekeuma diyà sa kayu pinengadanan da Moléh, sa atung kenà

etaw egsimbà diyà sa menuwa Sikem. Na, egoh iya, eg-ugpà pelà sa medoo tigtu etaw Kanan dahiya. ⁷Agulé migpehaa Datù Nemula i diyà si Ablam owoy mig-ikagi diyà kenagdi, guwaen di, “Ini sa tanà ibegay ku diyà sa medoo tugod ko.” Hê, migbael Ablam i sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di enù ka egsimbà diyà si Nemula, sa Nemula migpehaa diyà kenagdi.

⁸ Agulé mighalì dema Ablam i eg-angay denu kimataan taman nekeuma diyà sa getan-getan denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa menuwa Bétél. Mig-ugpà Ablam i diyà sa neseteliwadaan sa menuwa Bétél denu eleden agdaw owoy sa menuwa Hai denu tebowon agdaw. Iya ma sa kenà di migbael sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di enù ka egsimbà diyà si Nemula. ⁹Agulé mighalì dema mig-angay denu kimataan diyà sa tanà Kanan.

12:10-20 Denu sa egoh i Ablam diyà sa tanà Igipu. Pinalaw di diyà sa sulutan sa sawa di, enù ka nelimedangan.

Ini Sa Egoh Da I Lot Nesepalak Si Ablam

13 ¹Na, miglegkà Ablam i diyà sa tanà Igipu, owoy mig-angay dema diyà sa tanà Nigéb diyà Kanan, lapeg sa sawa di owoy si Lot owoy sa langun taman di ma. ²Tigtu migkekawasà dé Ablam i danà sa medoo hinagtay di owoy épê ma medoo pilak owoy bulawan.

³ Agulé miglegkà dema diyà sa tanà Nigéb owoy migsehalihalì taman sa egoh da nekeuma diyà sa menuwa Bétél, agulé migtebow da diyà sa tapay kenà da mig-ugpà diyà sa neseteliwadaan sa menuwa Bétél owoy menuwa Hai. ⁴Iya ma sa tapay kenà i Ablam migbael sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di diyà si Nemula. Agulé migsimbà diyà si Datù Nemula dahiya.

⁵ Na egoh iya, mig-unut ma si Lot owoy sa malayan di, lapeg sa medoo hinagtay di owoy sa langun taman di ma. ⁶Dodoo kulang sa kaenen sa medoo hinagtay diyà iya wé tanà amuk meseunut da uman, enù ka tigtu medoo sa hagda kambing owoy kebilibili owoy sapì ma. ⁷Huenan di, egkesebélbél sa medoo udipen tegeipat hinagtay i Ablam owoy sa udipen tegeipat hinagtay i Lot. Na egoh iya, dahiya da pelà mig-ugpà sa medoo tegeKanan owoy sa medoo etaw Pélisiya.

⁸ Agulé guwaen i Ablam diyà si Lot, “Endà mepion di amuk sebulitay ki lapeg sa medoo tegeipat hinagtay ta ma, enù ka teleduma ki. ⁹Haa ko siini melabel tanà. Enù di ya amuk sepalakay ki? Amuk mangay ka diyà sa tanà denu bibang, mangay a denu kuwanan, dodoo amuk mangay ka denu kuwanan, mangay a denu bibang.”

¹⁰ Agulé sinugpayal i Lot sa sugud diyà sa lawa't wayeg Holdan taman sa menuwa Sowal. Tigtu mepion iya wé sugud nekeiling sa hinemulaan i Nemula, owoy nekeiling ma sa tanà Igipu enù ka medoo sa wayeg di. Na egoh iya, endà

pa nedaetan sa menuwa Sodoma owoy sa menuwa Gomola danà i Nemula.

¹¹Huenan di, hinemili i Lot sa langun sugud diyà sa Holdan owoy mighalì anì mangay diyà sa denu tebowon agdaw. Hé, minesepalak da, ¹²si Ablam mig-ugpà diyà sa tanà Kanan owoy si Lot mig-ugpà diyà sa medoo menuwa diyà sa sugud medapag diyà sa menuwa Sodoma. ¹³Na sa medoo etaw tegeSodoma, tigtu medaet sa adat da owoy takà da egkesalà temù diyà si Nemula.

¹⁴Na, egoh i Lot mig-ipanaw, guwaen i Nemula diyà si Ablam, “Haa ko, sugpayal ko sa tanà denu belabagan owoy denu kimataan owoy denu tebowon agdaw taman sa eleden agdaw ma. ¹⁵Na, siini langun tanà eghauwen ko, ibegay ku diyà keniko owoy diyà sa medoo tugod ko taman melugay. ¹⁶Mekeiling enay sa kedoo tugod ko, enù ka endà mebilang etaw sa enay, diya ma endà ma mebilang sa kedoo tugod ko. ¹⁷Angay ko haa kelabel sa tanà enù ka iya sa ibegay ku diyà keniko.”

¹⁸Agulé mighalì dema Ablam i, mig-angay eg-ugpà medapag diyà sa medoo dakel kayu i Mamli diyà sa menuwa Hibelon. Owoy migbael ma dahiya sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di diyà si Datù Nemula.

14:1-24 Denu sa egoh i Ablam mig-aluk si Lot egoh di duen sa gila diyà Sodoma. Agulé migsimbà Milkisédék i anì mekesakem Ablam i sa mepion kedu diyà si Nemula.

Ini Denu Sa Pasad I Nemula Diyà Si Ablam

(Génesis 15:1-6)

15 ¹Na egoh di nelugaylugay, duen sa igpehaa i Nemula diyà si Ablam owoy dinineg di ma sa kagi i Datù Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “O Ablam, yaka egkelimedangan na. Aken sa lagà kelasag ko diyà sa medaet owoy aken ma sa megay sa dakel untung diyà keniko.”

²Dodox egsagbi Ablam i, guwaen di, “O Datù Nemula sa épê dakel egkegaga, endà duen ulan iya wé kebegay ko untung diyà kenak, enù ka endà duen anak ku. Sa udipen ku tegeDamasko, si Iliyasal, daa sa kumuwa sa langun taman ku. ³Enù ka endà egbegayan ko duu aken sa medoo anak ku, huenan di sa udipen ku polo sa mekekuwa sa langun taman ku amuk mematay a.”

⁴Agulé dinineg di dema sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, “Siedò udipen ko, si Iliyasal, beken kagdi sa mekekuwa sa langun taman ko, dodox sa tigtu anak ko polo maama sa kumuwa.” ⁵Agulé pineangay i Nemula Ablam i diyà sa duwangen owoy guwaen di, “Lengag ko sa langit owoy tukawi ko bilang sa medoo bituen. Mekeiling iya sa kedoo tugod ko.”

⁶Na, migpigttuu Ablam i diyà si Datù Nemula, owoy danà sa kepigtuu di, huenan di netuuwan Datù Nemula i diyà kenagdi owoy migketiengaw ma diyà sa kehaa i Nemula.

15:7-21 Mig-imatay hinagtay Ablam i egoh i Nemula migpasad diyà kenagdi.

Ini Denu Si Hagal Owoy Sa Anak Di Si Ismaél

16 ¹Na, endà eg-anak Salay i, sa sawa i Ablam. Dodox duen sa ukipen di tegeIgipu, si Hagal, ²owoy guwaen i Salay diyà si Ablam, “Danà i Nemula endà egpeanak kenak, na sawa ko sa ukipen ku si Hagal anì dumuen sa lagà anak ku kedu kenagdi.”

Agulé pinangunutan i Ablam sa kagi i Salay. ³Agulé egoh i Ablam sepulù gepalay dé eg-ugpà diyà sa tanà Kanan, iya sa egoh i Salay ebgbegay sa ukipen di tegeIgipu, si Hagal, diyà si Ablam anì mesesawa da.

⁴Na, egoh da nesehulid, mig-obol dé Hagal i. Egoh di neketiig eg-obol dé, iya pelawà sa egoh di meked epgangunut diyà si Salay. ⁵Agulé guwaen i Salay diyà si Ablam, “Migtebow siini kelikutan ku danà ko. Aken sa migbegay ukipen ku diyà keniko, dodox egoh di neketiig eg-obol dé, medaet sa adat di diyà kenak. Mepion amuk si Nemula sa umantang kenita ngadan sa tayu épê salà diyà kenita, kuna ataw ka aken.”

⁶Agulé migsagbi Ablam i, guwaen di, “Kuna sa épê iya wé ukipen. Huanan di, baeli ko diyà kenagdi sumalà dé sa mepion diyà sa niko penemdem.” Agulé ebulitan i Salay Hagal i, huanan di migpelaguy.

⁷Na, nekeuma Hagal i diyà sa tebulan wayeg medapag diyà sa dalam mangay menuwa Sul diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. Agulé migpehaa sa egsugùsuguen i Nemula diyà si Hagal. ⁸Mig-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di, “O Hagal, ukipen i Salay, keduwan ko ya, owoy angayan ko ya?”

Migsagbi Hagal i, guwaen di, “Egpelaguyan ku sa épê ku.”

⁹Mig-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di, “Pelikù ka dema diyà sa épê ko owoy pangunut ka dema.” ¹⁰Guwaen di ma, “Tigtu pedooven ku sa tugod ko. Endà mebilang sa kedoo da. ¹¹Amuk lumesut sa anak ko maama, pengadani ko si Ismaél, enù ka dinineg i Nemula sa egoh ko migsinegaw danà ko nelikutan. ¹²Dodox sa anak ko maama, lagà sa migtalun asnu,^d enù ka segilaway da sa langun etaw owoy tumangkà ma diyà sa langun duma di.”

¹³Na, eppenemdem Hagal i, guwaen di, “Tuu kéen hinaa ku Nemula i owoy nehagtay a ma doo pelà anì tulonen ku iya wé?” Agulé iningadanan di Nemula i “Si Nemula Sa Eghaa Kenak.” ¹⁴Owoy iya ma sa pesuwan pinengadanan etaw siedò tebulan “Sa Tebulan Kenà Sa Nemula Melalù Mighaa Kenak.” Na, iya sa tebulan neseteliwadaan sa menuwa Kades owoy sa menuwa Beled.

¹⁵Na egoh i Hagal linesutan, maama sa anak di diyà si Ablam. Pinengadanan i Ablam sa anak di si Ismaél. ¹⁶Egoh iya, walu pulù owoy enim gepalay dé Ablam i.

^d **16:12** Sa adat sa asnu, endà epgigtuwen di sa épê di owoy mebalaw ma.

17 17:1-14 *Ini sa egoh i Nemula migsugù sa kepekelaing ipat sa langun maama diyà kenagda anì tandaan da kagda sa etaw i Nemula. Agulé sinambian i Nemula ma dé sa ngadan i Ablam si Ablaham.*

Ini Sa Egoh I Nemula Migpasad Denu Sa Anak Da, Si Isak

(Génesis 17:15-27)

15 Na, guwaen i Nemula diyà si Ablaham, “Yaka dé egpengadanan duu si Salay sa sawa ko, enù ka duen sa magtu ngadan di si Sala. 16 Mepion sa ketabang ku diyà kenagdi owoy megay a anak ko diyà kenagdi. Mepion sa ketabang ku kenagdi anì kagdi sa meinay sa medoo kumedatù diyà sa hudihudi agdaw, owoy kumesulutan ma sa medoo tugod di.”

17 Agulé eglikued Ablaham i taman nekeuma sa kilay di diyà tanà, dodox eggemen sa penemdem di, guwaen di, “Enù ukit di ya umanak pa sa melatuh dé gepalay maama? Hediya ma enù ukit di ya umanak Sala i ki siyow pulù dé gepalay?” 18 Huenan di, mig-ikagi Ablaham i diyà si Nemula, guwaen di, “Mepion hedem amuk si Ismaél sa begayan ko mepion.”

19 Dodox mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Beken hediya. Sa sawa ko polo, si Sala, sa umanak maama. Pengadani ko si Isak sa anak ko. Kagdi sa kenà ku petugod sa igpasad ku diyà keniko, taman sa tugod di endà meelut. Endà duen taman siini igpasad ku. 20 Dodox dinineg ku ma sa pinegeni ko denu si Ismaél owoy begayan ku ma kagdi sa mepion. Kumedoo sa anak di owoy sa tugod di. Kagdi sa meemà sa medoo kumedatù sepulù owoy duwa owoy kumedakel ma sa kedatuan sa medoo tugod di. 21 Dodox sa anak ko, si Isak, sa kenà ku petugod sa igpasad ku. Lumesut diyà si Sala segepalay pa edung ini egoh di.” 22 Agulé egoh i Nemula ubus mig-ikagi iya wé diyà si Ablaham, sinalidan di dé.

23 Na, iya ma dé sa agdaw egoh i Ablaham migpangunut sa kagi i Nemula diyà kenagdi denu sa kepekelaing ipat sa anak di, si Ismaél, lapeg sa langun udipen di iling ka sa inanak sa udipen di ataw ka bineli di. 24 Siyow pulù owoy siyow dé gepalay Ablaham i egoh di migpekeling sa ipat di, 25 owoy sepulù owoy telu gepalay ma dé Ismaél i sa anak di maama. 26 Ego iya wé agdaw, neseselengen da egpekelaing ipat, 27 lapeg sa langun maama udipen i Ablaham.

18:1-15 Denu sa egoh i Nemula migtebow dema diyà si Ablaham owoy migpasad dema denu sa anak i Sala lumesut.

18:16–19:29 Denu sa medoo tigtu medaet etaw diyà sa menuwa Sodoma, kenà i Lot mig-ugpà. Danà sa ketabang sa egsugùsuguen i Nemula, migpelaguy Lot i lapeg sa malayan di, agulé linepalan apuy kedu langit dò sa menuwa Sodoma taman sa menuwa Gomola ma.

19:30–20:18 Denu sa tugod i Lot, sa etaw Moab owoy sa etaw Amoniya. Denu ma sa egoh i Ablaham migbutbut denu sa sawa di diyà si Sulutan Abimélék enù ka nelimedangan.

Ini Sa Ego I Isak Miglesut

(Génesis 21:1-8)

21

¹Na, tinabangan i Datù Nemula Sala i owoy neketuu sa igaipasad di. ²Mig-obol Sala i owoy mig-anak maama, sa anak da i Ablaham egoh di lukes dé. Miglesut sa batà egoh di neuma sa atas i Nemula. ³Si Isak sa kepengadan i Ablaham sa anak di maama. ⁴Agulé egoh i Isak walu dé agdaw miglesut, pinekelaingan i Ablaham sa ipat di, enù ka inunutan di sa igsugù i Nemula. ⁵Melatuh gepalay dé Ablaham i egoh i Isak miglesut.

⁶Guwaen i Sala, “Binegayan i Nemula aken sa pesuwan ku meanggan, owoy mekeunut ma meanggan sa langun etaw dumineg denu ini i.” ⁷Agulé guwaen di ma, “Endà duen etaw mekeikagi diyà si Ablaham aken sa pesusu sa hagdi anak. Dodox tuu ma doo, inanak ku dé sa hagdi anak apiya di pa lukes dé sa sawa ku.”

⁸Na, miglenuk dé sa batà, agulé egoh di migsabuh egsusu, binaelan i Ablaham sa dakel pista.

21:9-21 Denu sa egoh i Ablaham mighemaga si Hagal owoy sa anak di si Ismaél.

21:22-34 Denu sa sebaen tebulan sa pesuwan i Ablaham neseantang diyà si Sulutan Abimélék.

Ini Sa Ego I Nemula Migtepeng Si Ablaham

(Génesis 22:1-19)

22

¹Na, egoh di nelugaylugay, tinepengan i Nemula sa kesalig i Ablaham diyà kenagdi. Inumow di, guwaen di, “O Ablaham.” Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Hoy, kaini a doo.”

²Guwaen i Nemula, “Uwit ko Isak i sa bugtung anak ko tigtu eghiduwani ko, angay yu dutu tanà Moliya dò. Tekedeg yu diyà sa tuduk ipehaa ku diyà keniko, agulé imatayi ko sa anak ko si Isak owoy ulow ko sa lawa di dutu, enù ka ibegay ko diyà kenak.”

³Na, egoh di umenaw simag, tinelisi i Ablaham sa kayu temegen owoy iglulan di diyà sa asnu di. Pineunut di sa anak di si Isak owoy sa duwa udipen di ma, agulé mig-ipanaw da eg-angay diyà sa tanà tinulon i Nemula. ⁴Egoh di neuma sa ketelu di agdaw sa keipanaw da, sinugpayal i Ablaham siedò tuduk. ⁵Agulé guwaen di diyà sa medoo udipen di, “Ugpà yu pelawà dini lapeg sa asnu. Dodox kami, mangay ké sumimbà diyà si Nemula dutu, agulé amuk ubus ké sumimbà, pelikù ké dema dini.”

⁶Pineuwit i Ablaham Isak i sa kayu temegen ligò di kagdi sa mig-uwit sa gelat owoy sa kulipus épê apuy. Egoh da neseunut eg-ipanaw, ⁷guwaen i Isak, “O Emà.”

Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Ngadan di ya, Adug?”

Mig-igsà dema Isak i, guwaen di, “Duen sa nita apuy owoy sa temegen ma, dodoo kenà sa nati kebilibili ibegay ta diyà si Nemula?”

⁸ Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Si Nemula sa megay iya wé diyà kenita, Adug.” Agulé eg-uman da egtekedeg.

⁹ Na, egoh da migtebow diyà sa tinulon i Nemula diyà kenagdi, binaelan i Ablaham sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula, owoy igtenà di ma sa tinelisi lekeatas. Agulé kinigang di sa anak di owoy pinehibat di diyà sa medoo tinelisi. ¹⁰ Agulé igpetoyo di sa gelat diyà sa anak di. ¹¹ Hè, eg-umow sa egsugùsuguen i Nemula diyà kenagdi kedu langit dò, guwaen di, “O Ablaham, Ablaham!”

Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Hoy, kaini a doo.”

¹² Guwaen sa egsugùsuguen i Nemula, “Yaka eg-imatayan duu sa batà, owoy yaka egpesakitan duu. Netiigan ku tigtu pedakelen ko si Nemula owoy egpangunut ka diyà sa kagi di, enù ka egkegaga ko egbegay sa bugtung anak ko diyà kenagdi.”

¹³ Hè, duen sa kebilibili mandangan igpehaa i Nemula diyà si Ablaham nekesangat sa sidung di diyà sa medoo tukéey kayu. Kinuwa di sa kebilibili owoy iya polo sa inulow di igsambi sa anak di anì mekebegay diyà si Nemula. ¹⁴ Agulé pinengadanan i Ablaham iya tuduk “Si Datù Nemula Sa Megay,” owoy taman ini egoh di guwaen sa etaw, “Diyà sa tuduk i Nemula, si Datù Nemula sa megay.”

¹⁵ Na, mig-ikagi dema sa egsugùsuguen i Nemula kedu langit dò diyà si Ablaham, ¹⁶ guwaen di, “Igpasad ku sa ngadan ku, guwaen i Nemula, sa egoh ku tigtu tumabang keniko. Danà sa kepangunut ko diyà sa igsugù ku keniko owoy danà ma sa pedu ko egbegay sa bugtung anak ko diyà kenak, ¹⁷ huenan di mepion doo sa ketabang ku keniko. Tigtupedoowen ku sa tugod ko endà mebilang sa kedoo da lagà sa kedoo bituen diyà langit ataw ka sa kedoo enay mantadan. Tabanan sa medoo tugod ko sa kuntelà da. ¹⁸ Mesugkudan sa langun etaw diyà tanà danà sa sebaen tugod ko. Iya sa baelan ku enù ka pinangunutan ko sa langun igsugù ku diyà keniko.”

¹⁹ Agulé, miglungel da Ablaham i mig-angay diyà sa kenà sa duwa udipen di, owoy mig-unut da eg-angay diyà sa menuwa Bilsiba kenà da eg-ugpà.

22:20-24 *Denu sa tugod sa hadi i Ablaham, si Nahol.*

23:1-20 *Nematay Sala i owoy iglebeng i Ablaham diyà sa takub nesakup sa tanà bineli di.*

24:1-67 *Sinugù i Ablaham sa sebaen udipen di mangay diyà sa mediyù tanà Misopotamiya. Iya kenà sa duma di eg-ugpà owoy eg-angay ma egpegeeni bayi dutu anì sawaen i Isak. Hè, si Libika sa nehemili owoy mig-unut ma eg-angay diyà si Isak anì mesesawa da.*

25:1-18 *Denu sa liyu tugod i Ablaham owoy sa egoh di nematay. Denu ma sa tugod i Ismaél.*

Ini Denu Si Isaw Owoy Si Hakob

(Génesis 25:19-26)

25 ¹⁹Ini sa tuu tulon denu sa anak i Ablaham, si Isak. ²⁰Na, epat pulù gepalay dé Isak i egoh da nesesawa si Libika. Na, si Libika sa anak i Bétuwél etaw Alamiya tegeMisopotamiya owoy tebay i Laban Libika i.

²¹Na, endà eg-anak Libika i, huanan di migsimbà Isak i diyà si Nemula denu iya wé. Hê, dinineg i Nemula sa pinegeni di, huanan di mig-anak Libika i. ²²Seping sa anaken di, owoy egoh da endà pa miglesut, egsekudiay da dalem sa getek inay da. Guwaen i Libika, “Maen di ya éhê ini sa egkebaelan ku?” Huanan di, mig-igsà diyà si Nemula denu iya wé.

²³Mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Seping sa eg-obolen ko owoy kagda sa metupù sa duwa kedaduan. Lumesut sa duwa kaunutan etaw takà egsekuntelaay. Uman pa mebagel sa sebaen owoy meudipen sa kakay anak ko diyà sa hadi di.”

²⁴Na, egoh di neuma sa agdaw sa kelesut da, miglesut sa sepinglean anak di anan maama. ²⁵Sa muna miglesut, egkelalegà sa palas di owoy tigtu medoo sa bulbul di, huanan di pinengadanan da si Isaw. ²⁶Agulé egoh sa hadi di miglesut, egkeles diyà sa takem lisén i Isaw, huanan di pinengadanan da si Hakob. Na, egoh da miglesut, enem pulù gepalay dé Isak i.

Ini Sa Ego I Isaw Migdagang Sa Lalawan Di

(Génesis 25:27-34)

²⁷Na, egoh da migkedakel dé, tigtu metiig Isaw i egpetiluh owoy tigtu big-iyapen egtimbul diyà sa mediyùdiyù. Dodoo si Hakob, metanà polo sa keugpà di diyà sa kenà da. ²⁸Tigtu eghiduwan i Isak sa lebì lawa di si Isaw danà di egpekekaen sa medoo balangan uled tanà egkekuwa di egketingen. Dodoo si Libika, si Hakob polo sa tigtu eghiduwan di.

²⁹Na sebaen agdaw, egtabelen i Hakob sa putù melalegà egoh i Isaw migtebow kedu diyà sa mediyù. Egpeketues Isaw i ³⁰owoy guwaen di diyà si Hakob, “Tigtu a egpeketues. Begayi ko aken siedò tinabel putù melalegà.”^e

³¹Migsagbi Hakob i, guwaen di, “Mebaluy begayan ku kuna amuk ibegay ko diyà kenak sa lalawan ko kedu si emà ta danà di kuna sa lebì lawa anak di maama.”

³²Mig-ikagi Isaw i, guwaen di, “Hoò. Apiya aken sa lebì lawa, endà duen ulan di amuk mematay a bitil.”

³³Migsagbi Hakob i, guwaen di, “Pengibet ka muna, iya a pa megay kaenen diyà keniko.”

^e **25:30** Iya pesuwan di duen sebaen ma ngadan i Isaw, si Idom, sa selepangan di melalegà.

Agulé migpasad Isaw i anì begayan di Hakob i sa lalawan kedu diyà sa emà da.³⁴ Agulé binegayan i Hakob kagdi sa epan owoy sa sabaw putù melalegà. Kinaen di owoy ininem di, agulé sinalidan di kagdi dahiya. Hé, endà pinedakel di duu sa lalawan diyà sa emà da, enù ka diyà sa pedu di endà milagà di.

26:1-33 Denu sa egoh i Isak eglengen diyà sa uwang tanà i Sulutan Abimélék egoh sa dakel bitil.

26:34-35 Denu sa malayan i Isaw.

Ini Sa Egoh I Isak Igsimbà Si Hakob

27 ¹Na, migkelukes dé Isak i owoy endà ma dé eg-ilag di. Inumow di sa lebi lawa anak di si Isaw, owoy guwaen di, “O Adug.”

Guwaen i Isaw, “Hoy, kaini a dé.”

²Mig-ikagi Isak i, guwaen di, “Lukes a dé owoy medapag a ma dé mematay. ³Uwit ko sa busug ko owoy sa medoo seleb owoy angay ka ketingen. ⁴Ilegà ko sa mekuwa ko, baeli ko sa kaenen tigtu mepion nanam egkeiyapan ku, owoy uwit ko diyà kenak. Amuk meubus a dé kumaen, isimbà ku kuna sa egoh ku endà pa mematay anì mekehaa ka sa mepion ketabang i Nemula.”

⁵Na, egdinegen i Libika sa inikagi i Isak diyà si Isaw. Agulé eg-ipanaw Isaw i. ⁶Hé, mig-ikagi Libika i diyà sa anak di si Hakob, guwaen di, “Na dinineg ku giina sa inikagi sa emà ko diyà si Isaw. ⁷Igsugù di sa mepion kaenen di owoy amuk meubus dé kumaen gaa, sumimbà diyà si Nemula egoh di endà pa egkematay anì mehaa i Isaw sa mepion ketabang i Nemula diyà kenagdi, gaa. ⁸Na, Adug,” guwaen i Libika, “dinegdineg ko, hih, owoy unuti ko sa kagi ku. ⁹Angay ka diyà sa kenà sa medoo hinagtay ta owoy hemilì ko sa duwa nati kambing anan megebù anì ilegaen ku. Baelan ku sa kaenen mepion nanam tigtu egkeiyapan sa emà ko. ¹⁰Amuk melegà kani, kuna sa uwit diyà kenagdi anì kumaen, agulé isimbà di kuna egoh di endà pa egkematay anì hauwen ko sa mepion ketabang i Nemula.”

¹¹Dodoo mig-ikagi Hakob i diyà sa inay di, guwaen di, “Netiigan ko tigesa palas sa kakay ku, enù ka medoo sa bulbul di dodoo endà iseg di sa naken bulbul. ¹²Amuk sabaan i Emà aken, metiigan di kéen sa egoh ku umakal kenagdi. Amuk hediya, endà mekepegeni di denu kenak enù ka tubaden di polo aken.”

¹³Mig-ikagi sa inay di, guwaen di, “Amuk duen sa medaet tumebow diyà keniko, Adug, aken polo sa mesugat. Na, pangunut ka daa, angay ko sa medoo kambing.”

¹⁴Agulé inangay i Hakob sa medoo kambing owoy inuwit di diyà sa inay di. Inilegà di owoy binaelan di sa balangan kaenen tigtu egkeiyapan i Isak.

¹⁵Agulé kinuwa i Libika sa tigtu mepion kawal i Isaw kedu diyà sa dalesan owoy iya sa igpekawal di si Hakob. ¹⁶Binekut di ma sa kunul kambing épê

bulbul sa belad i Hakob owoy sa lieg di enù ka endà iseg di medoo sa hagdi bulbul. ¹⁷Igtayal di sa kaenen mepion nanam lapeg sa epan binaelan di.

¹⁸Agulé mig-angay Hakob i diyà sa taengan sa emà di, owoy guwaen di, “O Emà.”

“Hoò, Adug,” guwaen i Isak, “ngadan ko ya?”

¹⁹Migsagbì Hakob i, guwaen di, “Aken si Isaw sa lebì lawa ko. Pinangunutan ku sa igsugù ko diyà kenak. Enaw ka, hih, owoy kaen ko siini kaenen inuwit ku diyà keniko anì mebaluy isimbà ko aken anì mehaa ku sa mepion ketabang i Nemula.”

²⁰Guwaen i Isak, “O Adug, tigtu medelamet sa kekuwa ko.”

Migsagbì Hakob i, guwaen di, “Si Datù Nemula, sa Nemula egsaligan ko, sa migtabang kenak egpengaa.”

²¹Mig-ikagi Isak i diyà si Hakob, guwaen di, “Angay ka pedapag anì sabaan ku kuna amuk tuu sa guwaen ko, kuna si Isaw.”

²²Hê, migpedapag Hakob i diyà sa emà di. Agulé sinabaan i Isak owoy guwaen di, “Sa ligeng kagi ko éhê sa ligeng kagi i Hakob, dodoo sa belad ko nekeiling sa belad i Isaw.” ²³Endà kinilala di duu Hakob i enù ka medoo sa bulbul diyà sa belad di iling mendaa si Isaw. Hê, buyu sumimbà, ²⁴dodoo inigsà di dema, guwaen di, “Enù di ya, tigtu tuu kuna si Isaw?”

Guwaen i Hakob, “Hoò, tuu. Aken si Isaw.”

²⁵Huenan di, mig-ikagi Isak i, guwaen di, “Uwit ko pelà dahini sa kaenen. Amuk meubus a egkaen, sumimbà a denu keniko.” Agulé igbegay i Hakob doo sa kaenen diyà sa emà di, owoy migkaen dé. Kinuwa di ma sa inemen di wain owoy ininem di ma dé. ²⁶Hê, guwaen sa emà di, “Angay ka dini, Adug, owoy pengadeki ko aken.” ²⁷Agulé mig-angay egdapag Hakob i owoy pinengadekan di sa emà di. Egoh i Isak mighadek sa kawal di, migsimbà, guwaen di, “Sa ngadeg anak ku lagà sa mepion ngadeg tanà, siedò mepion igbegay i Nemula. ²⁸Isimbà ku kuna anì mebegayan ka sa tanà kebaluyan, sa tanà takà egkepelê uman magtu simag danà tugnus, anì tigtu medoo sa metebas ko owoy anì medoo ma sa mebaelan ko wain atang inemen ko. ²⁹Isimbà ku kuna anì peudipen diyà keniko sa medoo liyu datù, owoy lumigkued ma sa medoo balangan etaw diyà sa taengan ko. Kuna sa kumedatù diyà sa medoo duma ko. Isimbà ku ma kuna anì mepigtamayan sa langun etaw egtubad keniko owoy anì hauwen sa etaw sa mepion ketabang i Nemula amuk megay da mepion diyà keniko.”

Ini Sa Egoh I Isaw Migtebow

³⁰Na, egoh i Isak neabus egsimbà denu kenagdi, sinalidan i Hakob sa emà di. Hê, petow dé migtebow si Isaw, sa kakay di egketingen. ³¹Agulé binaelan di ma sa kaenen mepion nanam owoy inuwit di diyà si emà di. Guwaen di, “Na, Emà, enaw ka dé, hih, owoy kaen ko siini kaenen inuwit ku diyà keniko, anì isimbà ko aken.”

³² Guwaen i Isak, “Ngadan ko ya?”

Egsagbì, guwaen di, “Aken si Isaw, sa lebì lawa ko.”

³³ Hé, miglukub sa langun lawa i Isak owoy guwaen di, “Amuk hediya, ngadan di atu iya wé etaw mig-uwit kaenen diyà kenak giina? Kinaen ku egoh ko endà pa migtebow owoy igsimbà ku ma anì hauwen di sa mepion ketabang i Nemula. Tuu, endà dé mekedan iya wé taman melugay.”

³⁴ Na, egoh i Isaw migdineg iya wé, migsinegaw temù owoy pinetaled di sa kagi di, guwaen di, “O Emà, simbai ko ma doo aken.”

³⁵ Migsagbì Isak i, guwaen di, “Neakalan a danà sa hadi ko. Inapel di polo sa ibegay ku hedem diyà keniko.”

³⁶ Mig-ikagi Isak i, guwaen di, “Ini sa keduwa di gulê mig-akal kenak. Tuu sa selepangan ngadan di, Tegeakal. Ego muna inapel di sa lalawan ko diyà kenak danà ku lebì lawa ko owoy kinuwa di ma dé sa mebaluy ibegay i Nemula diyà kenak. Duen pa kéen sa samà mepion endà nepegeni ko duuu?”

³⁷ Agulé migsagbì Isak i, guwaen di, “Igsimbà ku dé anì kagdi sa datù ko owoy meudipen di ma sa langun duma di. Igsimbà ku anì medoo sa metebas di owoy sa bunga't palas ma mebaluy wain. Na, ini egoh di, endà dé duen sa mepion mepegeni ku ibegay i Nemula diyà keniko, Adug.”

³⁸ Agulé eg-uman doo egpegeni Isaw i diyà sa emà di, guwaen di, “O Emà, tuu pa tigtu endà dé duen sa liyu isimbà ko diyà kenak? O Emà, simbai ko ma aken anì mebegayan a ma sa mepion.” Huenan di, tigtu migsinegaw Isaw i.

³⁹ Agulé guwaen i Isak diyà kenagdi, “Umugpà ka diyà sa tanà endà kebaluyan hinemula owoy endà ma egkepelê di danà sa tugnus uman magtu simag. ⁴⁰ Gumila ka daa anì mekuwa ko sa ungayà ko, owoy meudipen ka diyà sa hadi ko. Dodox amuk endà mekegaga ka, mekepelaguy ka doo kedu diyà sa kedatuan di.”

⁴¹ Huenan di, egkelepuhan i Isaw Hakob i enù ka igsimbà i Isak anì si Hakob polo sa mekehaha sa mepion kedu diyà si Nemula. Owoy egpenemdem di ma, guwaen di, “Endà dé melugay mematay sa emà ku, agulé iya pelawà imatayan ku sa hadi ku, si Hakob.”

⁴² Agulé egoh i Libika neketiig sa penemdem i Isaw, inumow di Hakob i diyà kenagdi, owoy guwaen di, “Dinegdineg ka, hih. Iya sa pedu i Isaw kakay ko sumulì, imatayan di kuna. ⁴³ Na, Adug, unuti ko sa kagi ku. Pelaguy ka angay diyà sa kenà sa kakay ku maama, si Laban, dutu tanà Halan dò. ⁴⁴ Ugpà ka pelawà dutu taman kumelanh dema sa pedu sa kakay ko. ⁴⁵ Amuk sumabuh sa kebulit di owoy melipengan di sa kinebael ko kenagdi, suguen ku sa etaw mangay diyà keniko anì lumikù ka dema. Pelaguy ka dé anì endà meseselengen yu mekedan, kiyu i duwa anak ku maama.”

Ini Sa Ego I Isak Migpeangay Si Hakob Diyà Si Laban

(Génesis 27:46–28:5)

⁴⁶Na, mig-ikagi Libika i diyà si Isak, guwaen di, “Tigtu egkepesangan sa keugpà ku diyà sa medoo awas ta tegeHétiyo. Amuk sumawa ma Hakob i diyà sa bayi tegeHétiyo iling sa medoo sawa i Isaw, mepion pa amuk mematay a dé polo.”

28 ¹Agulé inumow i Isak Hakob i. Ego I neubus egsalù kenagdi, guwaen di, “Yaka egswa ya sa bayi tegeKanan. ²Angay ka polo dutu tanà Misopotamiya dò diyà sa kenà sa bélè ko, si Bétuwé. Hemili ka polo dutu sa bayi sawaen ko, sa sebaen anak sa momò ko si Laban. ³Isimbà ku diyà si Nemula épê dakel egkegaga anì begayan di kuna mepion owoy anì kumedoo ma sa anak ko taman sa ego I kuna sa metupù sa medoo kedatuuan etaw. ⁴Isimbà ku ma anì meketuu sa agdaw sa igpasad i Nemula diyà si Ablaham. Isimbà ku ma anì kuna sa sumabà siini tanà kenà ta eg-ugpà, lapeg sa medoo tugod ko. Iya sa tanà igbegay i Nemula diyà si Ablaham.” ⁵Hê, pineangay i Isak Hakob i dutu tanà Misopotamiya dò, diyà si Laban sa anak i Bétuwé tegeAlamiya, kakay i Libika sa inay i Hakob owoy si Isaw.

28:6-9 Denu sa ego I Isaw migsawa dema.

Ini Sa Ego I Hakob Migtegeinep

(Génesis 28:10-22)

¹⁰Na, mig-ipanaw Hakob i kedu diyà Bilsiba eg-angay tanà Halan dò. ¹¹Ego I egkemapunan dé eg-ipanaw, mig-etud owoy migkuwa batu dananan di owoy mighibat diyà tanà ego I di migtudug. ¹²Agulé migtegeinep owoy iya sa hinaa di diyà sa tegeinep di sa taytay nekeedung diyà sa tanà nekesekuk dutu langit dò. Hinaa di tigtu medoo sa egsugùsuguen i Nemula eggemow owoy egpenaug diyà sa taytay. ¹³Hinaa di ma dahiya Nemula i egtigdeg, owoy guwaen di, “Aken si Datù Nemula sa egyptuuwen i Ablaham owoy si Isak. Siini tanà kenà ko eghibat sa ibegay ku diyà keniko owoy diyà sa medoo tugod ko. ¹⁴Tigtu pedoowen ku sa tugod ko taman endà mebilang da mekeiling sa kepung tanà. Umugpà da diyà sa melabel tanà taman sa egkeuma mata ko. Begayan ku mepion sa langun etaw diyà tanà danà ko owoy danà ma sa medoo tugod ko. ¹⁵Ketulengi ko aken sa duma ko owoy aken sa eg-ipat keniko sumalà dé sa angayan ko. Pelikuen ku kuna diyà siini tanà. Endà salidan ku duu kuna taman endà pa meketuu sa langun igpasad ku diyà keniko.”

¹⁶Hê, neketikela Hakob i owoy guwaen di, “Taa ko, kaini doo Nemula i, dodox endà egketiigan ku duu.” ¹⁷Agulé nelimedangan, guwaen di, “Mekelimedang siini kenà ku. Tuu kéen ini sa dalesan i Nemula owoy iya sa bengawan mangay diyà langit.”

¹⁸ Na, egoh di umenaw simag, kinuwa i Hakob sa batu dinananan di owoy pinetigdeg di anì mael tandà. Agulé initisan di sa lana olibu sa batu anì tandaan di iya sa kenà etaw eggsimbà diyà si Nemula. ¹⁹ Pinengadanan di Bétél^f siedò tanà kenà di migtandà. Dodox egoh anay Lus sa kepengadanan da iya wé tanà. ²⁰ Agulé migsimbà Hakob i diyà si Nemula, guwaen di, “Amuk munut ka diyà kenak, owoy amuk ipaten ko ma aken diyà siini keipanaw ku owoy amuk ibegay ko ma sa kaenen ku owoy sa ginis ku ²¹ taman sa egoh ku lumikù dema diyà sa dalesan sa emà ku, masad a kuna sa tigtu Nemula pigtuuwen ku. ²² Na, siini batu pinetigdeg ku, iya sa kenà ku sumimbà diyà keniko. Ibegay ku ma diyà keniko sa sebaed diyà sa sepulù baed sa langun ibegay ko diyà kenak.”

Ini Sa Egoh I Hakob Migtebow Diyà Sa Kenà I Laban

29 ¹ Agulé miglagbas Hakob i eg-angay diyà sa tanà denu tebowon agdaw. ² Hê, nekeuma diyà sa paligì diyà sa keluwenluwen mediyù dalesan owoy hinaa di sa telu geumpung kebilibili eghibat dahiya. Na, egsetiponen da sa medoo kebilibili dahiya anì peinemen da, owoy duen ma sa melabel batu igsagpeng diyà sa paligì. ³ Amuk egkesetipon dahiya sa langun geumpung kebilibili, bekaden sa medoo tegeipat sa batu igsagpeng owoy peinemen da sa medoo kebilibili da. Agulé sagpengan da dema.

⁴ Na, mig-igsà Hakob i diyà sa medoo tegeipat kebilibili, guwaen di, “O Akay, keduwan yu ya?”

Migsagbì da, “Kedu ké Halan dò.”

⁵ Mig-igsà dema Hakob i, guwaen di, “Egkilalaen yu pa si Laban, sa bébè i Nahol?”

“Hoò,” guwaen da, “egkilalaen ké doo.”

⁶ “Enù di ya, mepion pa sa keugpà di?” guwaen i Hakob.

“Mepion doo,” guwaen da. “Haa ko, kaedò sa anak di bayi, si Lakél, eg-uwit sa medoo kebilibili sa emà di eg-angay dini.”

⁷ Mig-ikagi Hakob i diyà kenagda, guwaen di, “Haa yu. Mehagtaw pelà sa agdaw owoy endà pa egkekeuma sa ulas yu kumulung sa hinagtay. Mepion amuk peinemen yu dé polo kagda, agulé petabtab yu dema.”

⁸ Migsagbì da, guwaen da, “Endà pelà mebaluy di, enù ka endà pa nesetipon sa uman segeumpung kebilibili. Amuk tumebow da dé langun, bekaden ké sa batu owoy peinemen ké kagda.”

⁹ Na, egoh da i Hakob telibubu egseolomoy, migtebow Lakél i lapeg sa medoo hinagtay sa emà di, enù ka kagdi sa tegeipat da. ¹⁰ Agulé egoh i Hakob mighaa si Lakél owoy sa hinagtay inuwit di, mig-angay diyà sa paligì owoy binekad di sa batu igsagpeng, agulé migkuwa wayeg anì

^f 28:19 Iya sa selepangan Bétél sa dalesan i Nemula.

peinemen di sa kebilibili i momò di. ¹¹Hê, pinengadekan di Lakél i owoy migsinegaw ma danà di neanggan. ¹²Agulé guwaen di diyà si Lakél, “Momò ku sa emà ko, enù ka sa inay ku tebay di, si Libika.”

Hê, migletu Lakél i eg-angay egtulon diyà sa emà di. ¹³Egoh di migdineg denu sa momò di, si Hakob, migletu ma enù ka egsaluan di Hakob i. Linagap di owoy pinengadekan di owoy inuwit di eggemow diyà sa dalesan di. Tinulon i Hakob diyà si Laban sa langun nebaelan di. ¹⁴Agulé guwaen i Laban, “Tigtu tuu, momò ko aken.” Agulé mig-ugpà Hakob i dahiya taman segebulan.

Ini Sa Egoh I Hakob Migsawa Si Lakél Owoy Si Liya

¹⁵Na, mig-ikagi Laban i diyà si Hakob, guwaen di, “Apiya di pa kuna sa anak tebay ku, endà mepion di amuk uloy daa sa kegalebek ko diyà kenak. Enù di ya, ngadan sa isukay ku keniko?”

¹⁶Na, duen sa duwa anak i Laban kenogon. Si Liya ngadan sa kakay owoy si Lakél ngadan sa hadi di. ¹⁷Si Liya, metolol sa mata di, dodoo si Lakél metolol sa lawa di owoy sa egoh-egoh di ma. ¹⁸Tigtu egkeiyapan i Hakob Lakél i, huenan di guwaen di, “Gumalebek a taman pitu gepalay diyà keniko anì sawaen ku si Lakél.”

¹⁹Migsagbi Laban i, guwaen di, “Na, mepion amuk kuna sa kenà ku pesawa kenagdi, enù ka adi-adi ka pa diyà sa medoo egkelukuy egswa kenagdi. Na, galebek ka dé diyà kenak.”

²⁰Agulé miggalebek Hakob i taman pitu gepalay anì mesawa di Lakél i, dodoo diyà sa penemdem i Hakob, lagà endà melugay sa kinegalebek di danà sa kekeiyap di si Lakél. ²¹Agulé guwaen i Hakob diyà si Laban, “Neelut dé sa galebek ku enù ka neuma dé sa pitu gepalay. Huenan di kawing ko dé kami si Lakél.”

²²Agulé binaelan i Laban sa dakel pista owoy pinelenged di sa langun etaw eg-ugpà dahiya. ²³Dodoo egoh di sumigep, si Liya polo sa inuwit i Laban diyà si Hakob owoy neseuma da lawa. ²⁴Na, igbegay i Laban ma sa udipen di bayi, si Silpa, diyà si Liya anì tumabang kenagdi.

²⁵Na, egoh di sumimag, hinaa i Hakob si Liya polo sa igpesawa i Laban diyà kenagdi. Huenan di, mig-angay diyà si Laban, owoy guwaen di, “Maen di ya medaet sa binaelan ko diyà kenak? Si Lakél sa igpasad ko diyà kenak egoh ku miggalebek. Maen di ya inakalan ko aken?”

²⁶Migsagbi Laban i, guwaen di, “Iya sa adat ké dini endà muna di sumawa sa hadi taman endà sumawa sa kakay di. ²⁷Angati ko pa, hih, sakapadian taman meibus sa pista sa kawing ko diyà si Liya,⁸ agulé ibegay ku ma sa hadi di, si Lakél, diyà keniko amuk gumalebek ka pa uman taman pitu gepalay dema.”

²⁸Tuu doo, migpigtuu Hakob i. Egoh di neibus sakapadian igpesawa i Laban dema Lakél i diyà si Hakob. ²⁹Igbegay i Laban ma sa udipen di

⁸ 29:27 Taman pitu agdaw sa adat da denu sa pista kawing.

bayi, si Bilha, diyà si Lakél anì tumabang kenagdi. ³⁰ Agulé nesehulid Hakob i owoy si Lakél owoy uman pa dakel sa pedu di diyà si Lakél. Agulé miggalebek Hakob i diyà si Laban taman pitu gepalay dema.

29:31–30:43 Nelugay sa keugpà i Hakob diyà si Laban owoy migkawasà dutu. Medoo ma sa anak di, sepulù owoy duwa maama owoy sebaen bayi.

31:1-55 Inuwit i Hakob sa malayan di owoy sinalidan di sa nugangan di, si Laban. Nesepasad da anì endà mesegila da.

32:1-33:20 Sebaen sigepe migseludegay da Hakob i sa egsugùsuguen i Nemula anì metiigan sa tayu mebagel kenagda, agulé binegayan di sa sebaen ma ngadan, si Islaél. Egoх di sumimag, nesesiegung da Hakob i owoy sa kakay di, si Isaw, owoy duen sa medoo igbegay i Hakob diyà kenagdi anì kumepion sa pedu i Isaw. Agulé neseselab da dema.

34:1-31 Binigà sa etaw tegeSikem sa bayi anak i Hakob, agulé sinulian sa medoo anak i Hakob maama sa tebay da.

35:1-29 Miglikù dema Hakob i eg-angay diyà sa menuwa Bétél. Egoх da diyà dalan pelà, nematay Lakél i.

36:1-43 Denu sa tugod i Isaw.

Ini Denu Sa Egoх I Hosé Migtegeinep

37 ¹Na, mig-ugpà Hakob i diyà sa tanà Kanan, sa tapay kenà i emà di mig-ugpà egoх anay.

²Na, ini sa tuu tulon denu sa medoo anak i Hakob.

Na, egoх i Hosé anak i Hakob sepulù owoy pitu dé gepalay sa kelukes di, ebuligan di sa medoo kakay di maama eg-ipat sa medoo hinagtay sa emà da. Na, sa medoo kakay di, iya anak sa liyu sawa i Hakob, si Bilha owoy si Silpa. Takà egbael medaet sa medoo kakay di, huanan di mig-angay egtulon Hosé i diyà sa emà da.

³Na, apiya di pa eghiduwan i Hakob sa medoo anak di, uman pa doo sa kehidu di si Hosé enù ka lukes dé Hakob i egoх di mig-anak kenagdi. Huanan di, igpetebil i Hakob sa tigtu mepion kawal metaes belad, owoy igbegay di diyà si Hosé. ⁴Hê, egoх sa medoo kakay di neketiig uman pa sa kehidu sa emà da si Hosé, egkelepuhan da Hosé i owoy endà ma eg-ikagi da mepion diyà kenagdi.

⁵Na, sebaen sigepe, migtegeinep Hosé i, dodox egoх di migtulon denu sa tegeinep di diyà sa medoo kakay di, neumanan sa kekelepuh da kenagdi, ⁶enù ka guwaen di diyà kenagda, “Dinegdineg yu siini tegeinep ku. ⁷Egketu ki palay, owoy ebgkes ki ma. Hê, petow dé neketigdeg sa naken binegkes. Dodox mig-angay egpedapag sa niyu binegkes diyà sa naken owoy miglikued da anì egdatuen da sa naken binegkes.”

⁸Agulé mig-ikagi sa medoo kakay di, guwaen da, “Ay, egkelukuy ka egpedatù. Guwaen ko dò kuna sa datù diyà kenami.” Agulé egkelepuhan da temù danà sa tegeinep di owoy danà sa kagi di ma.

⁹Hê, migtegeinep dema Hosé i owoy tinulon di dema diyà sa medoo kakay di, guwaen di, “Taa yu, migtegeinep a dema. Hinaa ku sa agdaw owoy sa bulan, owoy sa sepulù owoy sebaen bituen. Anan da egligkued diyà kenak anì egdatuen da aken.”

¹⁰Dodoo egoh di egtulon diyà sa emà di denu sa tegeinep di, binulitan di Hosé i, guwaen di, “O Adug, ngadan iya wé penemdem ko hediya? Datuen kékuna, owoy sa inay ko owoy sa medoo kakay ko ma?”

¹¹Egsinu-sinu sa medoo kakay di, dodoo takaan sa emà di egpenemdem iya wé kagi i Hosé owoy sa selepangan di ma.

Ini Sa Egoth I Hosé Miglohot Diyà Sa Medoo Kakay Di

¹²Na, sebaen agdaw, inuwit sa medoo kakay i Hosé sa medoo hinagtay sa emà da dutu tanà Sikem dò anì egpetababen da. ¹³⁻¹⁴Agulé egoh sa medoo kakay i Hosé nelugaylugay dé, mig-ikagi Hakob i diyà si Hosé, guwaen di, “Eg-ipaten sa medoo kakay ko sa hinagtay ku dutu Sikem dò. Angay ko kagda telow owoy haa ko amuk mepion doo sa keugpà da owoy amuk mepion ma doo sa keugpà sa medoo hinagtay ku. Agulé likù ka dini owoy tulon ko diyà kenak.”

Agulé migsagbi Hosé i, guwaen di, “Na, mipanaw a dé.” Agulé miglegkang kedu diyà sa sugud Hibelon.

Na, egoh i Hosé migtebow diyà Sikem, ¹⁵duen sa etaw mighaa kenagdi egoh di egtimbultimbul diyà sa keluwenluwen. Hê, mig-igsà diyà si Hosé, guwaen di, “Ngadan sa eglagbeten ko?” ¹⁶Migsagbi Hosé i, guwaen di, “Eglagbeten ku sa medoo kakay ku egpetabtab sa medoo hinagtay da. Enù di ya, hinaa ko pa kagda?”

¹⁷“Hoò,” guwaen sa maama, “miglagbas da dé. Dinineg ku sa kagi da denu sa keipanaw da eg-angay dutu tanà Dotan dò.” Agulé linohot i Hosé kagda eg-angay Dotan dò. Hê, hinaa di kagda dutu.

Ini Denu Sa Egoth Da Migdagang Si Hosé

¹⁸Na, egoh i Hosé mediyù pelà, egsugpayalen sa medoo kakay di. Egoh di endà pa egtebow, egseolomoy sa medoo kakay di anì imatayan da Hosé i. ¹⁹Guwaen da, “Kaiya dé sa etaw takà egtegeinep. ²⁰Na, petéél yu. Imatayan ta owoy nabuen ta diyà sa sebaen paligi. Agulé tulonen ta diyà si Emà ubòubò kinaen uled tanà Hosé i. Amuk hediya, hauwen ta atu amuk meketuu sa medoo tinegeinep di.”

²¹Dodoo, egoh i Lubin migdineg sa inikagi sa duma telahadi di, ungayà di alukan di Hosé i. Huenan di, mig-ikagi, guwaen di, “Mepion amuk endà imatayan ta duu. ²²Ini polo sa baelan ta. Iawuh ta diyà siini paligì neetyian diyà sa tanà mediyù dalesan. Yoko daa egpedaet duu sa lawa di.” Iya sa inikagi i Lubin enù ka sa penemdem di alukan di Hosé i owoy pelikuen di diyà sa emà da.

²³Na, egoh i Hosé migtebow diyà sa medoo kakay di, pineka da sa mepion kawal di metaes belad, ²⁴owoy ninabù da Hosé i diyà sa paligì neetiyen.

²⁵Agulé egoh da egkaen, hinaa da sa medoo tegedagang tugod i Ismaél. Iglulan da diyà sa medoo hinagtay da kamiliyu sa medoo balangan dagangan da, ipepion nanam kaenen owoy bulung ma. Tumalà sa medoo tegedagang diyà sa kenà sa medoo maama kakay i Hosé egkaen, kedu tanà Giliyan dò mangay diyà sa tanà Igiptu. ²⁶Agulé mig-ikagi Huda i diyà sa medoo duma telahadi di, guwaen di, “Na, endà dumuen sa mekuwa ta amuk imatayan ta sa hadi ta owoy lidungen ta sa keimatay ta kenagdi. ²⁷Dodoo ini polo sa baelan ta. Dagangen ta diyà sa medoo tugod i Ismaél anì endà medaetan sa lawa di danà ta, enù ka tigtu hadi ta ma doo.” Hê, inunutan da langun sa kagi i Huda.

²⁸Agulé egoh sa medoo tegedagang kedu Midian dò mig-ukit dahiya, igpegaun sa medoo kakay i Hosé kagdi i kedu diyà sa paligì. Hê, egdagangen da diyà sa medoo tugod i Ismaél. Duwa pulù pilak sa ighbayad da si Hosé. Agulé inuwit sa medoo tegedagang Hosé i dutu tanà Igiptu dò.

Ini Sa Egoth Da Migtulon Diyà Sa Emà Da

²⁹Na, egoh i Lubin migpelikù diyà sa paligì, endà dé dahiya Hosé i. Egkisien di sa ginis di enù ka nebukul temù. ³⁰Agulé migpelikù dema Lubin i diyà sa medoo duma telahadi di, owoy guwaen di, “Endà dé dahiya Hosé i sa hadi ku. Ngadan sa baelan ku igoh?”

³¹Agulé inimatayan da sa sebaen kambing da owoy takà da igdakdak sa kawal i Hosé diyà sa depanug kambing. ³²Agulé inuwit da sa kawal diyà sa emà da owoy guwaen da, “Nehauwan ké siini kawal. Kilala ko pa amuk ini sa kawal sa anak ko ataw ka beken?”

³³Hê, nekilala i Hakob sa kawal i Hosé owoy guwaen di, “Hoò, ini sa kawal sa anak ku. Inimatayan sa uled tanà kagdi ya owoy dinaesan da ma.”

³⁴Agulé, egkisien i Hakob sa ginis di owoy migkegal binekas sakù tandà sa pedu di migkedaet. Huenan di, melugay Hakob i takà eghuyhuy, enù ka sa penemdem di nematay dé sa anak di. ³⁵Nesetipon diyà kenagdi sa langun anak di enù ka egpepionen da hedem sa pedu di, dodoo tapay doo endà egkebaluy di egpepion. Mig-ikagi polo Hakob i, guwaen di, “Endà mekedan sa kebukul ku denu si Hosé taman sa egoth ku humaa kenagdi dutu bayà dò.” Huenan di, takà egsinegaw Hakob i.

³⁶Na, egoh iya, dutu dé Igiptu dò Hosé i, enù ka dinagang dema sa medoo tegeMidian diyà si Patipal. Na, si Patipal sa sebaen tegetabang i Datù Palo, owoy kagdi ma sa ulu-uluh sa medoo tegebantay si Palo.

Ini Sa Egoth I Hosé Neudipen

39 ¹Na, egoh sa medoo etaw tugod i Ismaél mig-uwit si Hosé dutu Igiptu dò, si Patipal sa migbeli si Hosé. Na, tegeIgiptu Patipal i

owoy kagdi sa sebaen tegetabang i Datù Palo owoy sa ulu-uluh sa medoo tegebantay si Palo.

²Na, eg-unut-unut Datù Nemula i diyà si Hosé, huenan di migkepion sa langun egbaelan di. Mig-ugpà Hosé i diyà sa dalesan sa datù di tegeIgipu. ³Hê, netiigan i Patipal eg-unut-unut Nemula i diyà si Hosé danà di migkepion sa langun egbaelan di. ⁴Agulé netuuwan Patipal i diyà si Hosé, huenan di ginelal di Hosé i tegebulig diyà kenagdi. Hê, igsalig i Patipal diyà si Hosé sa langun etaw di diyà sa dalesan di owoy sa langun taman di ma. ⁵Na, edung egoh iya, inupion i Datù Nemula sa langun taman i Patipal danà i Hosé owoy tinabangan i Nemula ma sa medoo diyà sa dalesan di owoy diyà sa hinemulaan di ma. ⁶Huenan di, igsalig di diyà si Hosé sa langun taman di. Endà dé egkebogo Patipal i eg-ipat sa langun taman di danà di egsalig diyà si Hosé, liyu daa sa kehemilì di sa kaenen egkeiyapan di.

Na, mepion palas Hosé i owoy mebagel ma sa lawa di. ⁷Agulé egoh di nelugaylугay dé, takaan sa sawa i Patipal eg-inengteng Hosé i. Hê, mig-ikagi, guwaen di, “Na, seumaway ki lawa ini egoh di, hih.”

⁸Dodox mig-eked Hosé i, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Taa ko. Aken sa sinaligan sa datù ku sa langun taman di, huenan di endà egkebogo di diyà sa langun taman di. ⁹Pineulu-uluh di aken diyà sa dalesan di, owoy endà duen sa endà igsalig di diyà kenak liyu daa kuna i sawa di. Endà mepion di amuk mael a medaet. Tigtu a mekesalà diyà si Nemula amuk mael a iya wé medaet.”

¹⁰Agulé uman agdaw eg-ubugan sa sawa i Patipal Hosé i anì meseuma da lawa owoy loyuken di takà. Dodox endà egsagipaen di duu.

¹¹Na, sebaen agdaw, egoh i Hosé eg-angay eggalebek diyà sa dalesan, endà pelawà duen sa liyu etaw dahiya liyu daa kagda duwa. ¹²Hê, eggansingen sa bayi sa kawal i Hosé owoy eg-enggaten di dema, guwaen di, “Na igoh di, seumaway ki lawa.”

Dodox migpelaguy polo Hosé i kedu diyà sa dalesan, dodox nepelus sa kawal di enù ka sinabaan sa sawa i Patipal. ¹³Hê, egoh sa bayi neketiig sa kawal i Hosé netangtang diyà kenagdi owoy sa egoh di migpelaguy ma, ¹⁴pinetaled di sa kagi di eg-umow diyà sa medoo tegegalebek diyà sa dalesan da. Guwaen di, “Haa yu. Maen di ya inudipen dini siedò etaw Hibelu sa tigtu mekepemala kenita? Egkelukuyan di aken egdupang, dodox egtemù a eglesing. ¹⁵Egoh di egdineg sa kelesing ku, migpelaguy kedu diyà sa dalesan owoy netangtang sa kawal di diyà kenak.”

¹⁶Agulé igtagù sa bayi pelà sa kawal i Hosé taman sa egoh di tumebow sa sawa di sa datù i Hosé. ¹⁷Agulé, hediya ma sa tinulon di diyà sa sawa di, guwaen di, “Siedò udipen etaw Hibelu inuwit ko dini, egkelukuy egbael medaet diyà kenak. ¹⁸Dodox egoh ku miglesing, netangtang sa kawal di diyà kenak owoy migpelaguy kedu diyà sa dalesan ta.”

¹⁹Hê, egoh i Patipal egdineg sa kagi sa sawa di, migbulit temù.
²⁰Huenan di, igpebilanggu di Hosé i diyà sa atung bilangguwan sa medoo etaw egkesalà diyà sa datù da.

Dodoo egoh i Hosé nebilanggu, ²¹eg-unut-unut doo Datù Nemula i diyà kenagdi owoy egtabangan di ma. Huenan di, egketuuwan sa tegebantay bilangguwan diyà si Hosé. ²²Agulé endà iseg di nelugay, igpeipat sa tegebantay diyà si Hosé sa langun etaw nebilanggu. Amuk duen sa egkebaelan dalem sa bilangguwan, kagdi sa eg-upion kenagda. ²³Agulé endà dé egsagipaen sa tegebantay duu sa galebek i Hosé, enù ka eg-unut-unut Datù Nemula i diyà si Hosé anì kumepion sa langun egbaelan di.

Ini Sa EgoH Sa Duwa Etaw Migtegeinep

40 ¹Na, duen sa egsugùsuguen i Datù Palo sa atung egbael epan di, owoy duen ma sa atung egkuwa't inemen di. Hê, egoh di nelugaylugay, nekesalà da diyà si Palo sa datù diyà tanà Igipu. ²Huenan di, binulitan i Palo kagda ³owoy igpebilanggu di ma kagda diyà sa bilangguwan dalem sa dakel dalesan i Patipal sa kenà i Hosé ma nebilanggu. ⁴Agulé sinasà i Patipal Hosé i anì buligan di sa duwa etaw i Palo. Hê, nelugay da dé nekeugpà diyà sa bilangguwan.

⁵Na, sebaen sigep egoh da diyà sa bilangguwan, migtegeinep sa etaw egbael epan owoy migtegeinep ma sa etaw egkuwa't inemen. Dodoo nesetigesa sa selepangan sa tegeinep da. ⁶EgoH di umenaw simag, migangay Hosé i diyà kenagda owoy hinaa di kagda egkebukul. ⁷Agulé inigsaan i Hosé kagda, guwaen di, “Ngadan sa pesuwan yu egkebukul?”

⁸Migsagbì da, guwaen da, “EgoH sigep duwa ké migtegeinep, dodox endà duen etaw egpekeselepang sa tegeinep ké.”

Guwaen i Hosé, “Si Nemula polo sa egbegay egkegaga diyà etaw anì meselepang da sa tegeinep. Tulon yu diyà kenak sa duwa tegeinep yu.”

⁹Agulé muna migtulon sa tegekuwa't inemen, guwaen di, “EgoH ku migtegeinep, hinaa ku sa keleg palas ¹⁰épê telu panga. Egdaun owoy egbulok, owoy migkelegà ma sa medoo bunga di. ¹¹Egsabaan ku sa tabù i Palo owoy eghemegen ku sa bunga di taman sa egoh di nepenù wayeg di sa tabù. Agulé igtayal ku diyà si Palo enù ka ipeinem ku kenagdi.”

¹²Agulé mig-ikagi Hosé i, guwaen di, “Ini selepangan sa tegeinep ko. Sa telu panga di lagà sa telu agdaw. ¹³Amuk meuma telu agdaw, pelaunen i Palo kuna kedu diyà siini bilangguwan owoy pekuwaen di dema kuna sa inemen di lagà sa galebek ko mendaa egoh muna. ¹⁴Dodoo ketulengi ko aken, hih, amuk kumepion dema sa keugpà ko. Egpegeni a diyà keniko tulon ko sa denu kenak diyà si Palo anì launen di ma aken kedu diyà siini bilangguwan. ¹⁵Enù ka tinegel da aken egkuwa kedu diyà sa tanà sa medoo etaw Hibelu. Apiya di pa endà migbael a medaet, nebilanggu a doo diyà tanà Igipu.”

¹⁶Na, egoh sa tegebael epan migdineg mepion sa selepangan tegeinep sa duma di, egtulonen di ma diyà si Hosé sa hagdi tegeinep. Guwaen di,

“Migtegeinep a ma. Eg-otolen ku sa telu alat nepenù epan. ¹⁷Diyà sa tigut lekeatas alat, duen sa medoo balangan epan eg-uwiten ku diyà si Palo, dodox egkepit sa medoo manuk diyà sa pulu't alat enù ka egtudtuden da sa epan.”

¹⁸Agulé mig-ikagi Hosé i, guwaen di, “Ini selepangan sa tegeinep ko. Sa telu alat lagà sa telu agdaw. ¹⁹Amuk meuma telu agdaw, pelaunen i Palo kuna owoy ipetagped di sa lieg ko. Agulé bitinen di ma sa lawa ko diyà sa kayu owoy tudtuden manuk tanà sa ekud ko.”

²⁰Na, egoh di meuma sa ketelu di agdaw, iya sa agdaw egoh i Palo inanak. Binaelan di sa pista kenà sa langun salu di lumenged. Iguelaun di sa tegekuwa't inemen di owoy sa tegebael epan di kedu diyà sa bilangguwan, owoy pineangay di ma kagda diyà sa taengan sa medoo salu di. ²¹Agulé egoh da migtebow, igpelikù i Palo diyà sa etaw egkuwa't inemen di sa tapay galebek di anì gumalebek dema, ²²dodox igpeimatay di sa etaw egbael epan. Hê, neketuu dé sa kagi i Hosé.

²³Gasama ya, endà netulengan sa tegekuwa't inemen duu Hosé i. Nelipengan di polo.

Ini Sa Ego I Palo Migtegeinep

41 ¹Na, egoh di neelut dé sa duwa gepalay, migtegeinep Palo i. Ini sa tegeinep di, migtingdeg Palo i diyà sa keba sa dakel lawa't wayeg Nilo. ²Agulé petow dé miggaun kedu diyà sa wayeg sa pitu sapì owoy egtabtab da medapag diyà sa wayeg. Mepion sa palas da owoy megebù da ma. ³Hê, nekesetugdug ma miggaun sa pitu sapì medaet palas owoy megasà kedu diyà sa wayeg. Agulé neseamut da sa sapì megasà owoy sa sapì megebù diyà sa keba wayeg. ⁴Agulé, kinaen sa medoo megasà sapì sa medoo megebù sapì. Hê, neketikela Palo i.

⁵Agulé, neketudug dema Palo i owoy migtegeinep dema. Hinaa di sa segepesu teligo.^h Pitu gelang sa bunga di. Mepion sa palas da owoy megebù ma. ⁶Hê, petow dé migtubù dema sa segepesu. Pitu gelang ma sa bunga di, dodox migkupos danà di nelagang sa meedup kelamag kedu diyà sa tebowon agdaw. ⁷Agulé inamah sa pitu gelang migkupos sa pitu gelang megebù. Agulé neketikela dema Palo i owoy netiigan di tegeinep daa sa hinaa di.

⁸Ego di umenaw simag, nebukul Palo i egpenemdem denu sa selepangan sa duwa tegeinep di. Huenan di, igsasà di sa langun etaw tegebael balitmata owoy sa langun etaw milantek diyà sa tanà Igipu. Tinulon di sa duwa tegeinep di diyà kenagda, dodox endà negaga da duu egselepan di diyà kenagdi.

⁹Agulé mig-ikagi sa etaw egkuwa't inemen i Palo, guwaen di, “Ini egoh di netulengan ku sa egoh ku nesalà diyà sa duma ku. ¹⁰Ego anay

^h 41:5 Éhê palas palay sa teligo.

binulitan ko aken owoy sa etaw tegebael epan ko. Igpebilanggu ko kami diyà sa bilangguwan sa ulu-ulu sa medoo tegebantay. ¹¹ Sebaen sigep migtegeinep ké owoy nesetigesa sa selepangan sa tegeinep ké. ¹² Duen sa duma ké dutu sa etaw Hibelu, melaud pelà. Kagdi sa egsugùsuguen sa ulu-ulu sa medoo tegebantay. Tinulon ké diyà kenagdi sa duwa tegeinep ké owoy sinelepang di ma diyà kenami. ¹³ Hê, neketuu doo sa langun inikagi di diyà kenami. Pinegalebek ko dema aken owoy igpeimatay ko sa etaw tegebael epan.”

Ini Sa Ego I Palo Migtulon Sa Tegeinep Di Diyà Si Hosé

¹⁴ Hê, igpeangay i Palo Hosé i owoy pinedelamet da eg-angay diyà sa bilangguwan. Igpeul-ul di sa balut ulu di lapeg sa benget di owoy sinambian di ma sa ginis di, agulé mig-angay diyà si Palo.

¹⁵ Hê, mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Duen sa tegeinep ku, dodox endà duen etaw egpekeselepang. Dodox dinineg ku kuna sa metiig egselepang amuk tulonen diyà keniko sa tegeinep. Iya maen di ya igpeangay ku kuna.”

¹⁶ Migsagbì Hosé i, guwaen di, “Endà megaga ku duu, dodox si Nemula polo sa megay sa ketiig ku egselepang sa tegeinep ko.”

¹⁷ Agulé mig-ikagi Palo i, guwaen di, “Diyà sa tegeinep ku, migtigdeg a diyà sa keba sa lawa't wayeg Nilo. ¹⁸ Hê, minggaun kedu diyà sa wayeg sa pitu sapì. Mepion sa palas da owoy megebù owoy egtabtab da diyà sa medoo keluwen medapag diyà sa wayeg. ¹⁹ Nekesetudug ma minggaun sa pitu sapì medaet palas owoy megasà kedu diyà wayeg. Edung egoh anay taman ini egoh di endà pa duen sa sapì hinaa ku éhê iya wé diyà sa langun tanà Igiptu. ²⁰ Agulé kinaen sa medoo megasà sapì sa medoo megebù sapì. ²¹ Dodox apiya di pa kinaen da, tapay da doo megasà lagà mendaa sa egoh da endà pa migkaen. Hê, neketikela a.

²² “Agulé neketudug a dema owoy migtegeinep a dema. Hinaa ku ma sa segepesu teligo pitu gelang sa bunga di. Mepion sa palas da owoy megebù da ma. ²³ Hê, petow dé migtubù dema sa segepesu. Pitu gelang ma sa bunga di dodox migkupos danà di nelagang sa meedup kelamag kedu diyà sa tebowon agdaw. ²⁴ Inamah sa pitu gelang migkupos sa pitu gelang megebù. Iya sa tegeinep tinulon ku diyà sa etaw tegebael balitmata, dodox endà duen sebaen etaw diyà kenagda mekeselepang.”

Ini Sa Sagbì I Hosé Diyà Si Palo

²⁵ Agulé, migsagbì Hosé i, guwaen di, “O Datù, sebaen daa sa selepangan sa duwa tegeinep ko. Igpehaa i Nemula diyà keniko sa buyu dé mebaelan di. ²⁶ Sa pitu sapì megebù owoy sa pitu gelang megebù teligo, iya lagà sa pitu gepalay mepion keugpà. Sebaen daa sa selepangan sa tegeinep ko. ²⁷ Hediya ma sa selepangan sa medaet hinaa ko, enù ka

sa pitu sapì megasà nekesetugdug diyà sa pitu sapì megebù, owoy sa pitu gelang migkupos danà di nelagang sa meedup kelamag, iya ma sa pitu gepalay bitil tumebow diyà sa medoo etaw diyà tanà.

²⁸ “O Datù, meketuu sa langun tinulon ku diyà keniko. Si Nemula sa migpehaa diyà keniko denu iya wé mebaelan kani. ²⁹ Tumebow kani sa pitu gepalay egoh di mebaluy temù sa langun hinemulaan diyà sa uwang tanà Igiptu. ³⁰ Dodox mekesetugdug dahiya, tumebow ma sa pitu gepalay bitil. Hê, danà iya wé, melipengan yu sa egoh yu épê medoo kaenen enù ka meimet sa langun taman yu. ³¹ Endà metulengan yu duu sa egoh di subela sa kaenen yu enù ka sumetugdug sa tigtu dakel bitil. ³² Na, iya sa pesuwan di duen duwa tegeinep ko, anì tandaan i Nemula tigtu meketuu sa igpetiig di diyà keniko. Danà i Nemula ini i mebaelan owoy medapag dé meketuu.”

³³ Agulé guaen i Hosé ma, “Na, ini sa kagi ku diyà keniko. Mepion amuk hemilì ko sa etaw épê melabel penemdem owoy milantek ma, owoy pedatù ko kagdi diyà sa uwang tanà Igiptu. ³⁴ Mepion ma amuk humemili ka sa medoo maama gelalen ko diyà sa uman sebaen menuwa. Peetuk ko kagda sa sebaed diyà sa lima baed sa langun ketuwen sa etaw diyà Igiptu. Ini sa mepion baelan da diyà sa pitu gepalay mepion keugpà. ³⁵ Sugù ko kagda anì tiponen da sa kaenen diyà siini pitu mepion gepalay tumebow, agulé itagù da diyà sa medoo dalesan atung taguan kaenen diyà sa medoo dakel menuwa, owoy pebantayi ko ma diyà kenagda. ³⁶ Sa medoo tinipon da, iya sa iabung da diyà siedò dakel bitil tumebow taman pitu gepalay diyà tanà Igiptu. Amuk iya sa baelan ko, endà mekesugsug sa medoo etaw.”

Ini Sa Ego Da Mig-unut Sa Kagi I Hosé

³⁷ Na, tigtu netuuwan Palo i owoy sa medoo salu di diyà sa inikagi i Hosé. ³⁸ Huenan di inikagi i Palo diyà kenagda, guwaen di, “Endà duen liyu etaw nekeiling si Hosé, enù ka linuhub sa suguy i Nemula.”

³⁹ Agulé mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Danà di igtulù i Nemula diyà keniko langun iya wé, endà duen sa liyu etaw uman pa milantek diyà keniko. ⁴⁰ Huenan di, pedatuen ku kuna diyà sa uwang tanà ku ini ego di. Mangunut ma sa langun tegeIgiptu diyà sa isugù ko. Aken daa sa ulu-ulù ko.”

⁴¹ Agulé guaen i Palo dema diyà si Hosé, “Ini ego di pedatuen ku kuna diyà sa uwang tanà Igiptu.” ⁴² Agulé linaun i Palo kedu diyà sa belad di sa tising di sa tandà di datù, owoy igpetising di diyà si Hosé. Igpeginis di ma sa tigtu mapulù ginis owoy igpebasak di ma sa basak bulawan. ⁴³ Igbegay i Palo ma diyà si Hosé sa keduwa kalitun di, sa atung gamitan sa tigtu salu di. Amuk eg-ipanaw Hosé i, duen sa medoo maama eghunahuna diyà sa kalitun di owoy eg-umow da, guwaen da, “Ligkued

yu dé!” Na iya sa binaelan i Palo egoh di egpedatù si Hosé diyà sa langun etaw tegeIgipitu.

⁴⁴ Agulé mig-ikagi dema Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Aken sa tigtu ulu-ulu diyà sa tanà Igipitu, dodox kuna sa pedatuen ku diyà sa langun etaw owoy mangunut da ma sa langun ikagiyen ko.” ⁴⁵Hê, binaelan i Palo ma sa magtu ngadan i Hosé, si Sapanat Penah. Hê, igpesawa di ma diyà si Hosé Asenat i anak i Patipéla, sa tegesimbà diyà sa menuwa On. Agulé mig-edung dé Hosé i egseluh eg-ipanaw diyà sa uwang tanà Igipitu.

⁴⁶ Na, telu pulù gepalay sa kelukes i Hosé egoh i Palo miggelal kenagdi. Hê, miglegkang dé Hosé i kedu diyà si Palo, sa datù diyà Igipitu, anì eglengen diyà sa langun menuwa diyà sa uwang tanà Igipitu. ⁴⁷Na, tigtu nebaluy sa langun hinemula da diyà sa pitu gepalay mepion keugpà.

⁴⁸ Egoh iya, igpeetuk i Hosé sa baed diyà sa kinetu da owoy igpetipoh di diyà sa medoo menuwa medapag diyà sa hinemulaan da. ⁴⁹Hê, tigtu medoo sa kaenen tinipoh da, nekeiling sa enay mantadan sa kedoo di. Endà egkebilang da duu sa nekuwa da enù ka tigtu medoo temù.

⁵⁰ Na, egoh sa bitil endà pa egtebow, duwa dé sa maama anak i Hosé diyà si Asenat anak i Patipéla, sa tegesimbà diyà sa menuwa On. ⁵¹Pinengadanan i Hosé sa lebì lawa di si Manasa owoy iya sa selepangan di, melipengan, enù ka guwaen di, “Igpelipeng i Nemula kenak denu sa medoo kelikutan ku owoy denu sa malayan i Emà.” ⁵²Agulé pinengadanan di ma sa keduwa anak di si Ipelaim owoy iya sa selepangan di, medoo bunga, enù ka guwaen di, “Danà i Nemula, migduen dé sa medoo anak ku diyà sa tanà kenà ku neudipen.”

⁵³ Na, neelut dé sa pitu gepalay mepion keugpà diyà sa tanà Igipitu. ⁵⁴Agulé mig-edung dé sa taman pitu gepalay bitil, sa tapay inikagi i Hosé. Hê, egbitilen ma dé sa langun etaw diyà sa medoo liyu tanà, dodox diyà sa uwang tanà Igipitu, duen doo sa hagda kaenen. ⁵⁵Egoh sa medoo tegeIgipitu egpeketues, mig-angay da egpegeni kaenen diyà si Palo. Dodox mig-ikagi Palo i diyà kenagda, guwaen di, “Angay yu polo pegeni diyà si Hosé. Unuti yu sa langun isugù di diyà keniyu.”

⁵⁶ Huenan di, egoh sa bitil nekeseluh dé diyà sa uwang tanà, inukaan i Hosé sa medoo dalesan kenà di netipon sa kaenen anì dagangen di diyà sa medoo tegeIgipitu, enù ka tigtu dakel sa bitil diyà sa uwang tanà Igipitu. ⁵⁷Hê, mig-angay ma diyà sa tanà Igipitu sa medoo etaw kedu diyà sa medoo liyu tanà anì meli da sa kaenen diyà si Hosé, enù ka nekeseluh sa dakel bitil diyà siini sinukub langit.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Kakay I Hosé Mig-angay Igipitu Dò

42 ¹Na, egoh i Hakob nekedineg duen pa sa mekaen dutu Igipitu dò, mig-ikagi diyà sa medoo anak di, guwaen di, “Maen di ya eg-ugpà yu uloy? ²Duen gaa sa mekaen dutu Igipitu dò. Angay yu beli dutu anì endà mematay ki bitil.”

³ Agulé mig-ipanaw dé sa sepulù kakay i Hosé eg-angay Igiptu dò anì meli da kaenen. ⁴ Dodoo endà pineunut i Hakob duu sa tigtu hadi i Hosé, si Bénhamin, anì endà mekesugsug di amuk dumuen sa medaet tumebow diyà kenagdi. ⁵ Agulé neseunut sa medoo anak i Hakob owoy sa medoo liyu etaw. Eg-angay da langun egbeli kaenen dutu Igiptu dò enù ka nekeuma sa bilil diyà sa tanà Kanan.

⁶ Na, si Hosé sa ulu-ulù diyà tanà Igiptu owoy kagdi sa atung egdagang kaenen diyà sa medoo etaw. Huenan di, egoh sa medoo kakay di migtebow, eg-angay da egligkued diyà si Hosé taman neketenà diyà tanà sa kilay da. ⁷ Egoh i Hosé mighaa sa medoo kakay di, egkilalaen di kagda, dodox ubòubò endà egkilala di. Egpeegal-egalan di kagda, guwaen di, “Keduwan yu i?”

Migsagbi da, guwaen da, “Kedu ké Kanan dò. Kelukuy ké hedem meli kaenen.”

⁸ Apiya di pa egkilalaen i Hosé doo sa medoo kakay di, dodox endà egkilalaen da atung Hosé i. ⁹ Hê, netulengan i Hosé sa duwa tegeinep di denu kenagda egoh anay owoy mig-ikagi, guwaen di, “Egkuhi yu daa. Huenan di, mig-angay yu dini anì hauwen yu siini tanà amuk endà megamel di.”

¹⁰ Migsagbi sa medoo kakay di, guwaen da, “O Datù, endà tuu iya wé. Kami lagà sa udipen ko. Mig-angay ké dini anì meli ké daa kaenen. ¹¹ Setelahadiyay ké, o Datù, sebaen daa sa emà ké. Tigtu tuu siini kagi ké. Endà duen sa egkuhién ké dini.”

¹² Mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Butbut yu. Mig-angay yu polo dini anì hauwen yu sa tanà ké amuk megamel ataw ka endà.”

¹³ Dodoo guwaen da, “O Datù, sepulù owoy duwa ké langun telahadi owoy sebaen daa sa emà ké eg-ugpà diyà sa tanà Kanan. Nematay sa sebaen hadi ké, owoy sa tigtu hadi ké eg-ugpà pelawà diyà sa emà ké.”

¹⁴ Agulé guwaen i Hosé dema, “Tigtu tuu sa inikagi ku. Egkuhi yu, ¹⁵ owoy egtepengan ku kiyu. Ipengibet ku Palo i, endà mekelesò yu dini taman endà mekeangay dini sa tigtu hadi yu. ¹⁶ Pelikù yu dutu sa sebaen duma yu telahadi anì uwiten di sa tigtu hadi yu dini, dodox sa nesamà diyà keniyu, mebilanggu. Iya sa ukit ku tumepeng sa inikagi yu amuk tuu, dodox amuk egbutbut yu metiigan ku doo egkuhi yu daa.” ¹⁷ Hê, binilanggu i Hosé kagda langun taman telu agdaw.

¹⁸ Na, egoh di neuma dé sa ketelu di agdaw, mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Amuk mangunut yu diyà sa kagi ku, endà mematay yu, enù ka aken sa maama dakel sa pedu ku diyà si Nemula. ¹⁹ Amuk tuu sa kagi yu, tangtang yu daa sa sebaen duma yu telahadi diyà sa bilangguwan. Dodoo kiyu, hatedi yu kaenen sa medoo malayan yu egbitilen. ²⁰ Dodoo tigtu uwit yu sa hadi yu diyà kenak enù ka iya sa kenà ku meketiig tuu sa kagi yu, owoy endà imatayan ku duu kiyu.”

Hê, inunutan sa medoo kakay di sa igsugù i Hosé. ²¹ Agulé egseolomoy da, guwaen da, “Tuu doo, tigtuwan ta dé sa salà ta diyà sa hadi ta egoh

anay. Hinaa ta sa dakel bukul di egoh di migpegeni diyà kenita anì launen ta kagdi, dodox lagà nesagpeng sa telinga ta egoh iya. Huenan di, dakel sa kelikutan nekeuma diyà kenita.”

²² Agulé mig-ikagi Lubin i, guwaen di, “Inikagi ku doo diyà keniyu egoh iya yoko egbael la medaet diyà sa hadi ta, dodox endà polo egdinegdineg yu. Huenan di, ini egoh di egketigewan ta dé sa tapay salà ta diyà kenagdi.”

²³ Na, egoh da egseolomoy, egdinegen i Hosé doo sa kagi sa medoo kakay di, dodox guwaen da dò endà egketiigan di duu sa kagi da, enù ka amuk si Hosé sa duma da egsetawitay, duen sa sebaen etaw atung egselepan sa balangan kagi da. ²⁴ Agulé, sinalidan i Hosé kagda owoy migsinegaw, dodox endà nelugay di mig-angay dema eg-ikagi diyà kenagda. Hê, igpesigkem di Simiyon i owoy igpepolot di ma diyà sa taengan sa medoo duma di telahadi.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Kakay I Hosé Miglikù

²⁵ Na, igsugù i Hosé diyà sa medoo udipen di anì puen da teligo sa medoo sakù sa medoo kakay di, owoy igsugù di ma ipepelikù sa pilak ighbayad sa medoo kakay di dalem sa sakù da. Igsugù di ma anì begayan da kagda sa legà da eglikù. Hê, egoh di neubus iya wé, ²⁶ iglulan sa medoo kakay di diyà sa medoo asnu da sa medoo mekaen bineli da. Agulé eg-ipanaw da dé.

²⁷ Na, egoh da nesegduwan diyà dalan, eghauwen sa sebaen duma da sa dalem sa sakù di anì pekaenen di sa asnu di. Hê, nehaa di sa pilak di dalem sa sakù. ²⁸ Agulé mig-ikagi diyà sa duma telahadi di, guwaen di, “Aba! Nekepelikù sa pilak ku. Kaini doo diyà sa sakù ku.”

Egoh da migdineg iya wé, tigtu da nelimedangan owoy nebukul da ma. Egseigsaay da, guwaen da, “Ngadan iya wé binaelan i Nemula diyà kenita?”

²⁹ Na, egoh da migtebow diyà sa emà da, si Hakob, diyà tanà Kanan, egtulonen da diyà kenagdi sa langun neukitan da. ³⁰ Guwaen da, “Megalang sa kagi sa ulu-ulut dutu Igipu dò diyà kenami enù ka guwaen di egkuhien ké sa tanà di. ³¹ Dodox mig-ikagi ké diyà kenagdi, guwaen ké, ‘Tuu sa kagi ké, endà egkuhì ké. ³² Sepulù ké owoy duwa telahadi,’ guwaen ké, ‘owoy sebaen daa sa emà ké. Nematay sa sebaen hadi ké owoy eg-ugpà pelà sa kenohonon anak di diyà sa emà ké dutu Kanan dò.’

³³ “Agulé guwaen sa ulu-ulut diyà kenami, tepengan di kami gaa amuk tuu sa kagi ké ataw ka endà. Igpetangtang di kenami sa sebaen duma ké dutu anì mugpà diyà kenagdi, agulé pinehated di kami sa kaenen diyà sa malayan ké egbililen. ³⁴ Dodox igsugù di ipewit kenami sa tigtu hadi ké mangay dutu anì metiigan di sa egoh di endà egkuhì ké gaa, dodox tuu polo sa kagi ké gaa. Amuk hediya, launen di gaa dema sa duma telahadi ké owoy mebaluy uma ké dema gaa meli sa kaenen ké dutu Igipu dò.”

³⁵ Agulé egoh da mighudud sa medoo sakù da, tapay doo dahiya sa langun igbayad da dalem sa hagda puyut. Tigtu da nelimedangan lapeg sa emà da si Hakob egoh da mighaa sa pilak da nekepelikù. ³⁶ Hê, mig-ikagi Hakob i diyà kenagda, guwaen di, “Egkedanan yu diyà kenak sa medoo anak ku. Endà dé Hosé i, owoy endà ma dé Simiyon i, owoy egkelukuyan yu ma eglampas Bénhamin i diyà kenak. Tigtu a egkepasangan.”

³⁷ Agulé mig-ikagi Lubin i diyà sa emà di, guwaen di, “Saligi ko Bénhamin i diyà kenak owoy aken doo sa pelikù kenagdi diyà keniko. Amuk endà ipelikù ku duu, mebaluy diyà kenak amuk imatayan ko sa duwa anak ku maama.”

³⁸ Dodoo mig-ikagi Hakob i, guwaen di, “Endà mebaluy di. Endà peunuten ku duu Bénhamin i mangay dutu, enù ka nematay dé sa kakay di owoy kagdi daen sa nesamà anak ku diyà sa sawa ku, si Lakél. Mekesugsug kéen amuk mipanaw yu. Danà sa egoh ku lukes a dé, mematat a doo danà sa pedu ku medaet amuk mematat Bénhamin i.”

Ini Sa Egoh I Bénhamin Mig-unut Diyà Sa Medoo Kakay Di

43 ¹ Na, tapay doo pelà sa dakel bitil diyà sa uwang tanà. ² Hê, egoh di neimet dé sa kaenen anay kinuwa da dutu Igipitu dò, mig-ikagi Hakob i diyà sa medoo anak di, guwaen di, “Angay yu dema beli tukéey kaenen ta dutu Igipitu dò.”

³ Agulé mig-ikagi Huda i, guwaen di “O Emà, temù igsasà siedò ulu-ulu endà mebaluy di pehaa ké diyà kenagdi gaa, amuk endà mekeunut sa tigtu hadi ké. ⁴ Na, amuk peunuten ko sa hadi ké diyà kenami, mangay ké meli sa kaenen ko dutu. ⁵ Dodoo amuk endà peunuten ko duu, endà ma mekeangay ké dutu, enù ka iya sa igsasà sa ulu-ulu endà mebaluy di pehaa ké diyà kenagdi amuk endà munut sa hadi ké.”

⁶ Na, si Islaél sa sebaen ngadan i Hakob, guwaen di, “Maen di ya igbegay yu diyà kenak sa kelikutan danà yu migtulon denu sa hadi yu diyà siedò maama?”

⁷ Migsagbi da, guwaen da, “Enù ka takaan di eg-igsà sa denu kenami owoy sa malayan ta. Inigsà di ma diyà kenami amuk nehagtay ka pelà owoy amuk duen pa sa duma hadi ké maama. Migsagbi ké daa. Dodoo endà netiigan ké duu tapay amuk isasà di diyà kenami sa hadi ké mangay diyà kenagdi.”

⁸ Agulé mig-ikagi Huda i diyà sa emà di, guwaen di, “Peunut ko sa hadi ké, hih, owoy mipanaw ké dé anì endà mematat ki bitil, langun sa malayan ta. ⁹ Ipasad ku diyà keniko, ipaten ku temù sa anak ko anì endà mekeuma sa medaet diyà kenagdi. Amuk endà mekepelikù ku duu diyà keniko, aken dé sa ibayad ku diyà keniko taman melugay. ¹⁰ Haa ko. Amuk endà takà ké eg-angat-angat diyà keniko, mekeuma ké dé duwa gulê kedu dutu.”

¹¹ Agulé guwaen sa emà da, “Amuk iya daa sa mepion kebael, mebaluy doo. Dodox mepion amuk umuwit yu ma sa tigtu mepion bunga kedu diyà siini tanà anì dumuen sa mekebegay yu diyà siedò ulu-ulu. Uwit yu sa tukéey bulung gità kayu owoy teneb owoy sa ipepion nanam kaenen. Uwit yu ma sa mila mepion ngadeg, owoy sa medoo bunga't kayu pistasiyu owoy almendelas. ¹² Umani yu ma sa pilak yu, anì egkeduwa gulè lapega sa muna igbeli yu. Hatedi yu enù ka ipelikù yu sa pilak neketagù dalem sa sakù yu. Mig-amu da keen egoh da migbael iya wé. ¹³ Uwit yu ma sa hadi yu owoy kelus yu angay diyà siedò ulu-ulu. ¹⁴ Sumimbà a diyà si Nemula sa épê dakel egkegaga, anì hiduwan siedò maama kiyu anì ipelikù di diyà keniyu Bénhamin i owoy sa sebaen duma telahadi yu. Dodox aken, amuk mesalidan a sa anak ku, mebaluy ma iya wé diyà kenak.”

¹⁵ Na, mig-ipanaw dé sa medoo maama anak i Hakob. Ighated da sa medoo ibegay da owoy sa duwa gulè takep pilak bayad da. Inuwit da ma Bénhamin i owoy mig-angay da Igipitu dò. Egoh da migtebow dutu, mig-angay da diyà sa taengan i Hosé. ¹⁶ Hê, egoh i Hosé eghaa dé kenagda lapega si Bénhamin, sinugù di sa tegetabang diyà sa dalesan di, guwaen di, “Uwit ko siini medoo maama angay diyà sa dalesan ku. Imatayi ko sa sebaen hinagtay owoy ilegà ko anì kumaen da diyà kenak amuk mekebugsang agdaw kani.”

¹⁷ Hê, migpangunut sa tegetabang diyà sa igsugù i Hosé, owoy inuwit di sa medoo maama diyà sa dalesan i Hosé. ¹⁸ Egoh da pelawà diyà dalan, egkelimedangan da egpenemdem, guwaen da, “Iya keen sa pesuwan di pineangay ké dini danà sa pilak nekepelikù diyà sa sakù ké egoh muna. Petow ki daa liputan da kami keen anì kuwaen da sa medoo asnu ké owoy udipenen da ma kami.”

¹⁹ Huenan di, egoh da pelawà diyà sa selat sa dalesan, eg-ikagi da diyà sa tegetabang i Hosé, ²⁰ guwaen da, “O Akay, dinegdineg ko pa, hih. Mig-angay ké dini egoh muna anì meli ké kaenen. ²¹ Agulé egoh ké dé miglikù owoy sa egoh ké minesegdu diyà dalan, linebad ké sa polot sakù ké, hê hinaa ké doo sa pilak nekeenget bayad diyà sa bineli ké kaenen. Huenan di, ini egoh di inuwit ké dema iya wé pilak ighbayad, ²² owoy mig-uwit ké dema uman sa medoo pilak anì mekebeli ké dema kaenen. Endà netiigan ké duu ngadan di etaw sa migpelikù sa pilak dalem sa sakù ké.”

²³ “Ulan dé iya wé,” guwaen sa tegetabang i Hosé. “Yoko egkelimedangan na enù ka endà duen utang yu dahini. Si Nemula, sa eggsaligan yu owoy sa eggsaligan sa emà yu, kagdi doo sa migbegay pilak dalem sa sakù yu. Kinuwa ké dé sa bayad yu.” Agulé pineangay di Simiyon i diyà kenagda.

Ini Sa Egoh Da Migkaen

²⁴ Na, inuwit sa tegetabang sa medoo maama dalem sa dalesan i Hosé. Binegayan di kagda wayeg anì peguséén da sa lisen da owoy pinekaen

di ma sa medoo asnu da. ²⁵ Agulé egtapayen da sa medoo ibegay da diyà si Hosé amuk tumebow diyà sa dalesan di amuk mekebugsang, enù ka dinineg da meseselengen da kumaen.

²⁶ Na, egoh i Hosé migtebow diatas, inuwit da sa medoo tinapay da dalem sa dalesan owoy igbegay da diyà si Hosé. Agulé egligkued da ma taman neketenà sa kilay da diyà saeg. ²⁷ Agulé inigsaan i Hosé kagda denu sa keugpà da, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Enù egoh sa emà yu, siedò lukes tinulon yu diyà kenak? Nehagtay pelawà?”

²⁸ Migsagbì da, guwaen da, “O Datù, nehagtay pelawà sa emà ké owoy mepion doo sa keugpà di.” Agulé egligkued da dema anì adatan da kagdi.

²⁹ Hê, egoh i Hosé eghaa sa hadi di si Bénhamin, guwaen di, “Ini kéen sa hadi yu, sa tinulon yu diyà kenak.” Agulé guwaen di diyà si Bénhamin, “Ungayà ku tabangan i Nemula kuna, Adug.”

³⁰ Hê, buyu dé eg sinegaw Hosé i danà sa dakel kehidu di sa hadi di, huenan di petow dé sinalidan di kagda. Mig-angay diyà sa bilik di owoy egluhà dutu.

³¹ Agulé egdiepug Hosé i owoy miglaun dema. Egpelanihen di sa pedu di, hê igpeiluh di dé sa kaenen da. ³² Nisetangkà sa kenà da egkaen, enù ka tigesa sa lamisan i Hosé owoy tigesa ma sa lamisan sa medoo duma di telahadi owoy tigesa ma sa lamisan sa medoo tegeIgipu, enù ka egkelepuhan da sa etaw Hibelu danà sa adat da egkaen. ³³ Pinepenuu i Hosé kagda diyà sa isaluwan di, edung diyà sa lebi lawa mangay diyà sa kenohonon hadi da. Egoh da eghaa sa ukit da egpepenuu, egseinengtengay sa medoo duma telahadi i Hosé danà da egkegaip. ³⁴ Agulé igpeuwit i Hosé sa kaenen kedu diyà sa hagdi lamisan anì pekaenen di sa medoo duma di telahadi, dodoo lima gulè metakep sa kepeuwit di kaenen diyà si Bénhamin. Hê, migkaen da langun owoy mig-inem da ma owoy neanggan da langun.

Ini Denu Sa Tabù I Hosé Dinalem Sakù

44 ¹Na, sinugù i Hosé sa tegetabang diyà sa dalesan di, guwaen di, “Awuhi ko teligo sa medoo sakù sa medoo maama taman sa egoh di tigtu mepenù owoy awuhi ko ma sa pilak sa uman sebaen diyà kenagda dalem sa sakù da. ² Agulé tagui ko ma sa tabù ku anan pilak dalem sa ebà sakù sa tigtu hadi da, lapeg sa hagdi pilak.” Hê, pinangunutan di sa langun igsugù i Hosé.

³ Na egoh di lapus, mig-ipanaw dé sa medoo maama lapeg sa medoo asnu da. ⁴ Dodoo egoh da pelawà medapag diyà sa menuwa, sinugù i Hosé dema sa tegetabang di, guwaen di, “Petéél ka, lohot ko siedò medoo maama. Amuk meuma ko kagda, ikagi ko ini i diyà kenagda, guwaen ko, ‘Maen di ya migbael yu medaet apiya di pa mepion sa kebael ké keniyu? ⁵ Maen di ya migpenakaw yu? Siedò tabù anan pilak, iya sa gamiten sa datù ku amuk uminem owoy iya ma sa gamiten di anì metiigan di sa endà pa egtebow. Dakel sa salà yu dahiya.’ Iya sa ikagi ko diyà kenagda.”

6 Hê, tuu doo, egoh di nekeuma diyà kenagda, inilingan di sa langun kagi i Hosé. 7 Dodox migsagbì da, guwaen da, “O Akay, ngadan sa pesuwan ko eg-ikagi iya wé? Egpengibet ké endà migbael ké medaet diyà sa dalesan yu. 8 Taa ko siedò pilak nekepelikù dalem sa sakù ké egoh muna. Ighated ké doo diyà keniyu kedu diyà sa tanà Kanan. Endà duen sa pesuwan ké egpenakaw pilak ataw ka bulawan kedu diyà sa dalesan sa datù ko. 9 Huenan di, amuk mehaa ko siedò tabù diyà kenami, imatayi ko sa migkuwa owoy udipen ko kami i medoo nesamà duma di.”

10 “Enù,” guwaen sa tegetabang i Hosé, “unutan ta sa inikagi yu. Sumalà dé sa migsabà sa tabù, udipenen ku kagdi, dodox kiyu i, endà duen sa niyu salà.”

11 Agulé petow dé igtenà da sa hagda sakù owoy eglebadan da sa polot sakù da. 12 Eglagbeten sa tegetabang siedò tabù dalem sa medoo sakù, edung diyà sa sakù sa tigu kakay da taman sa sakù sa tigu hadi da. Hê, hinaa di sa tabù dalem sa sakù i Bénhamin. 13 Hê, egkisien da sa ginis da danà da nebukul temù. Agulé iglulan da dema sa medoo sakù da diyà sa medoo asnu da enù ka pelikù da dema diyà sa menuwa i Hosé.

14 Na, diatas pelà Hosé i egoh i Huda owoy sa medoo duma telahadi di migtebow. Hê, patuluy da dé egligkued diyà sa taengan i Hosé. 15 Agulé mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Maen di ya migbael yu medaet? Endà netiigan yu duu kéen sa egkegaga ku egpeketiig sa nelidung.”

16 Agulé si Huda sa miggagbì, guwaen di, “O Datù, endà duen sagbì ké. Endà mekepalaw ké enù ka tuu doo. Si Nemula sa egpehaa sa salà ké. Huenan di, peudipen ké langun diyà keniko, kami i lapeg sa etaw kenà di nehaa sa tabù.”

17 Dodox guwaen i Hosé, “Mediyù iya wé diyà kenak. Dodox sa etaw migkuwa tabù ku daa sa meudipen diyà kenak. Sa medoo nesamà duma di, likù yu dé enù ka endà duen sa eg-alang sa keipanaw yu kedu dini.”

18 Agulé egpedapag Huda i diyà si Hosé owoy mig-ikagi, guwaen di, “O Datù, amuk mebaluy diyà keniko, peikagi ko pa aken, hih. Yaka egbulit kenak, enù ka mapulù sa gelal ko nekeiling si Palo. 19 O Datù, egoh muna, mig-igsà ka denu sa emà ké owoy amuk duen pa sa hadi ké. 20 Owoy miggagbì ké duen pa sa emà ké lukes dé owoy duen ma sa kenohonon anak di sa inanak di egoh di lukes dé. Tinulon ké ma kagdi daen sa nesamà anak inay di, owoy tigu eghiduwian sa emà di kagdi, enù ka nematay sa kakay di.

21 Agulé miggasà ka, o Datù, anì uwiten ké siini hadi ké diyà keniko anì hauwen ko. 22 Dodox iya sa sagbì ké endà mebaluy di amuk salidan di sa emà di, enù ka mematay sa emà di amuk salidan di. 23 Agulé iya sa inikagi ko, endà mebaluy di pehaa ké dema diyà keniko amuk endà mekeunut sa hadi ké. 24 Hê, egoh ké miglikù diyà sa emà ké, tinulon ké diyà kenagdi sa langun inikagi ko diyà kenami.

25 “Agulé neuma dema sa agdaw egoh sa emà ké migsugù kenami anì mangay ké dema meli kaenen. 26 Dodoo iya sa sagbì ké, guwaen ké, endà mekeangay ké diyà Igiptu amuk endà mekeunut sa hadi ké. Netulengan ké sa kagi ko endà mebaluy di pehaa ké diyà keniko amuk endà mekeunut sa hadi ké.

27 “Na, iya sa inikagi sa emà ké diyà kenami, guwaen di, ‘Netiigan yu doo duwa daa sa anak ku diyà sa sebaen sawa ku si Lakél.’ 28 Guwaen di, ‘Sa sebaen, sinalidan di aken owoy iya sa penemdem ku nematay dé danà sa uled tanà. Endà dé hinaa ku duu. 29 Huenan di, amuk kuwaen yu dema siini anak ku diyà kenak owoy amuk mekeuma ma sa medaet diyà kenagdi, mematay a doo danà sa pedu ku medaet.’ ”

30-31 Eg-uman eg-ikagi Huda i, guwaen di, “Na, o Datù, amuk endà mekeunut sa hadi ké diyà sa kelikù ké owoy amuk metiigan sa emà ké endà mekelikù sa batà, mematay doo enù ka dakel temù sa kehidu di siini anak di. Huenan di, lagà danà ké sa kepatay sa lukes ké danà sa kedaet pedu di. 32 Egoh ké miglegkang diyà si Emà, migpengibet a diyà kenagdi anì aken sa tigtu umipat sa hadi ké. Tinulon ku diyà kenagdi amuk endà mekepelikù ku sa batà, aken dé sa mekebayad sa salà ku taman sa egoh ku mematay.

33 “Huenan di, o Datù, megeni a diyà keniko, sambii ko siini lawa ku diyà sa lawa sa hadi ku. Huenan di, aken polo sa udipen ko anì pelikuen ko kagdi ya umunut diyà sa medoo kakay di. 34 Endà mekeangay a diyà si Emà taman endà umunut sa batà. Enù ka meked a humaa sa bukul tumebow diyà kenagdi.”

Ini Sa Ego I Hosé Migpekilala

45 ¹ Na, egoh i Huda ubus eg-ikagi, endà egkelegen i Hosé duu sa pedu di nebogo diyà sa taengan sa medoo udipen di, huenan di migsugù, guwaen di, “Kedan yu dini langun.” Na, egoh di endà dé duen sa liyu etaw dahiya, hê migpekilala Hosé i diyà sa medoo duma telahadi di. ² Tigtu metaled sa kesinegaw di, huenan di dinineg sa medoo tegeIgiptu. Hê, tinulon da diyà sa medoo etaw diyà sa dalesan i Datù Palo.

³ Agulé guwaen i Hosé diyà sa medoo duma telahadi di, “Aken si Hosé. Enù di ya, nehagtay doo pelà Emà ya?” Dodoo endà egpekesagbì da enù ka tigtu da egkelimedangan diyà kenagdi.

⁴ Agulé guwaen i Hosé diyà kenagda, “Pedapag yu diyà kenak.” Hê, egdapag da owoy guwaen di, “Aken si Hosé hadi yu, sa dinagang yu anì meudipen a dini diyà Igiptu. ⁵ Dodoo yoko egkebukul la owoy yoko egpenemdem duu sa salà yu danà yu migdagang kenak. Enù ka si Nemula doo sa migpeangay kenak dini anì mealukan sa medoo etaw diyà sa bitil. ⁶ Ini dé sa keduwa di gepalay sa bitil diyà tanà owoy taman lima gepalay

pa endà mebaluy sa langun hinemulaan sa medoo etaw. ⁷Iya maen di ya pinehuna i Nemula aken dini anì mealukan ku kiyu. Amuk hediya, endà mekesugsug yu langun. ⁸Huenan di, beken danà yu sa keangay ku dini, dodox danà i Nemula polo. Si Nemula sa migpegelal kenak sa egoh ku lagà emà i Palo, owoy aken ma sa datù diyà sa langun etaw i Palo owoy igpeipat di ma diyà kenak sa taman uwang tanà Igipitu.”

⁹Agulé guwaen i Hosé ma, “Kelus yu likù angay diyà si Emà owoy tulon yu diyà kenagdi sa kagi ku, guwaen yu, Ini sa kagi sa anak ko, si Hosé. Pinedatù i Nemula kagdi diyà sa uwang tanà Igipitu. Angay ka diyà kenagdi, Emà, yaka egpelugay ya, hih. ¹⁰Peugpaen di kuna gaa diyà sa sugud Gosen anì mekedapag yu diyà kenagdi. Mugpà yu langun dutu, kuna owoy sa medoo anak ko owoy sa medoo béké ko owoy sa medoo hinagtay yu lapeg sa langun taman yu. ¹¹Gastuwalan di kiyu dutu enù ka lima pa gepalay lugay sa bitil, owoy meked gaa amuk kumulang sa kehagtayan yu, lapeg sa medoo malayan yu owoy sa hinagtay yu ma. Iya sa ikagi yu kani diyà si Emà.”

¹²Guwaen i Hosé ma, “Na, kiyu i medoo kakay ku owoy sa hadi ku ma si Bénhamin, egkilalaen yu dé aken si Hosé sa eg-ikagi diyà keniyu ini egoh. ¹³Tulon yu ma diyà si Emà sa dakel gelal ku diyà siini tanà Igipitu lapeg sa langun hinaa yu dini. Huenan di, petéél yu dé likù owoy uwit yu mapes Emà ya dini.”

¹⁴Agulé linagap i Hosé sa hadi di si Bénhamin owoy egsinegaw. Egsinegaw ma Bénhamin i egoh di eglagap si Hosé. ¹⁵Agulé linagap i Hosé ma sa medoo kakay di owoy pinengadekan di ma kagda ligò di egsinegaw. Hê, egsetawiten da dé Hosé i.

Ini Sa Egoh Da Miglikù Dutu Kanan Dò

¹⁶Na, egoh i Palo owoy sa medoo tegetabang di nekedineg denu sa ketebow sa medoo duma telahadi i Hosé, neanggan da. ¹⁷Hê, mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Sugù ko sa medoo duma ko telahadi anì henaten da sa langun taman da diyà sa medoo asnu da anì eglikù da pelawà diyà sa tanà Kanan ¹⁸anì angayen da sa emà yu lapeg sa langun malayan da. Ibegay ku diyà kenagda sa tigtu mepion tanà kenà da mugpà diyà Igipitu. Amuk hediya, tigtu kumepion sa kehagtayan da.”

¹⁹Owoy guwaen i Palo ma diyà si Hosé, “Sugù ko ma kagda anì uwiten da sa medoo kalitun kedu dini, edaan sa medoo sawa da owoy sa medoo tukéey anak da, anì uwiten da ma sa emà ko mangay dini. ²⁰Ikagi ko anì endà mebukulan da duu sa langun taman da metangtang dutu, enù ka mebegayan da pa sa tigtu mepion diyà sa tanà Igipitu.”

²¹Hê, tuu doo, iya sa binaelan sa medoo anak i Hakob. Igbegay i Hosé sa medoo kalitun diyà kenagda, iling sa igsugù i Palo owoy binegayan di ma kagda sa legà da eg-ipanaw. ²²Duen ma mepion ginis igbegay di

diyà kenagda, dodox si Bénhamin sa binegayan di telu gatus pilak owoy lima sa kedoo ginis. ²³Duen ma sa igpeuwit di diyà sa emà di, sepulù asnu linulanan sa medoo miulan langun taman kedu diyà sa tanà Igiptu. Owoy duen ma sepulù asnu bayi linulanan da teligo owoy epan owoy sa liyu kaenen atang legà da mipanaw mangay diyà Igiptu. ²⁴Na, pinelikù di dé sa medoo duma telahadi di owoy egoh da eglekang, sinasà di kagda, guwaen di, “Yoko daa egsesigbolowoy ya diyà dalan.”

²⁵Agulé miglegkang da dé diyà sa tanà Igiptu eg-angay da dutu tanà Kanan dò, sa kenà i Hakob emà da. ²⁶Egoh da migtebow, guwaen da diyà sa emà da, “Nehagtay doo pelawà Hosé i. Kagdi sa datù diyà sa uwang tanà Igiptu.” Dodox egoh i Hakob egdineg iya wé, egkegaip temù owoy endà epgigtuu di sa tinulon da. ²⁷Dodox iya pelà sa egoh di tigtu nekebohol sa egoh da egtulon sa langun inikagi i Hosé diyà kenagda owoy sa egoh di eghaa sa medoo kalitun igpeuwit i Hosé anì edaan di mangay Igiptu dò. ²⁸Agulé guwaen i Hakob, “Netuuwan a dé, nehagtay doo pelà Hosé i anak ku. Huanan di, mangay a diyà kenagdi anì hauwen ku kinokot nehagtay a pelà.”

Ini Sa Egoh I Hakob Mig-angay Igiptu Dò

46 ¹Na, mig-ipanaw Hakob i kedu diyà Kanan lapeg sa langun taman di. Egoh da nekeuma diyà sa menuwa Bilsiba, igpeulow i Hakob sa sebaen hinagtay di ighbegay di diyà si Nemula, sa Nemula egsaligan sa emà di, si Isak.

²Egoh sa sigep, migpehaa Nemula i diyà si Hakob owoy inikagiyan di, guwaen di, “O Hakob, Hakob.”

Hê, migsagbi Hakob i, guwaen di, “Kaini a doo.”

³Agulé guwaen i Nemula, “Aken si Nemula sa epgigtuuwen sa emà ko. Yaka egkelimedangan na eg-edoh dutu Igiptu dò, enù ka pedoowen ku temù sa malayan ko dutu. ⁴Aken sa duma ko eg-angay dutu owoy pepelikuen ku doo kani sa medoo tugod ko diyà sa tanà Kanan. Owoy si Hosé, dumiyà sa kilidan ko amuk meuma sa egoh ko mematay.”

⁵Hê, migtalà dé Hakob i owoy sa medoo anak di diyà Bilsiba. Pineedà da sa emà da owoy sa medoo sawa da owoy anak da diyà sa medoo kalitun igpeuwit i Palo. ⁶Inuwit da ma sa medoo hinagtay da owoy sa langun taman da sa kinuwa da diyà sa tanà Kanan. Hê, pineunut i Hakob sa langun tugod di mangay Igiptu dò, ⁷lapeg sa medoo anak di maama owoy sa medoo anak di bayi, owoy sa medoo bébê di maama owoy bayi. Mig-ipanaw da langun eg-angay Igiptu dò.

Ini Sa Egoh I Hakob Migtebow Diyà Igiptu

²⁸Na egoh da endà pa egtebow, pinehuna i Hakob Huda i mangay diyà si Hosé, anì siegungen di kagda mangay diyà sa sugud Gosen. Hê, egoh da nekeuma dutu Gosen dò, ²⁹mig-edà Hosé i diyà sa kalitun di

owoy mig-angay Gosen dò enù ka siegungen di sa emà di dutu. Egoh di migtebow, linagap di sa emà di owoy temù nelugay sa kesinegaw di.

³⁰ Guwaen i Hakob diyà si Hosé, “Mebaluy dé diyà kenak amuk mematay a, enù ka netiigan ku dé nehagtay ka pelawà.”

³¹ Agulé mig-ikagi Hosé i diyà sa medoo duma di telahadi owoy sa medoo liyu etaw diyà sa malayan emà di, guwaen di, “Mangay a diyà si Datù Palo owoy tulonen ku diyà kenagdi sa egoh yu migtebow dé diyà kenak kedu diyà Kanan sa tapay tanà yu. ³² Tulonen ku diyà si Palo kiyu sa tegeipat hinagtay. Eg-ipaten yu sa medoo hinagtay yu owoy inuwit yu ma sa hinagtay yu lapeg sa langun taman yu. ³³ Na, amuk umowen i Palo kiyu anì igsan di sa galebek yu, ³⁴ ikagi yu kiyu sa tegeipat sa medoo hinagtay edung sa egoh yu batà pelawà, iling sa medoo tupù yu egoh anay. Amuk iya sa sagbì yu, peugpaen di kiyu diyà sa sugud Gosen kenà yu mediyù diyà sa medoo liyu etaw, enù ka egkelepuhan sa medoo tegeIgipu sa langun etaw tegeipat hinagtay.”

47 ¹ Agulé mig-angay Hosé i eg-ikagi diyà si Palo, guwaen di,

“Migtebow dé sa emà ku owoy sa medoo duma ku telahadi kedu diyà sa tanà Kanan owoy inuwit da sa medoo hinagtay da owoy sa langun taman da. Eg-ugpà da dutu Gosen dò ini egoh di.” ² Hê, igpekilala di ma sa lima duma di telahadi diyà si Palo.

³ Agulé eg-igsà Palo i, guwaen di, “Ngadan sa balangan galebek yu?”

Migsagbì da, guwaen da, “O Datù, tegeipat ké hinagtay, enù ka eg-ilingan ké sa galebek sa medoo tupù ké.” ⁴ Guwaen da ma, “Mig-angay ké dini eg-ugpà enù ka tigtu subela sa bitil diyà Kanan owoy endà duen sa kenà ké petabtab sa medoo hinagtay ké. Huenan di, amuk mebaluy diyà keniko, Datù, peugpà ko kami dutu Gosen dò.”

⁵ Hê, mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Migtebow dé diyà keniko sa emà ko owoy sa medoo duma telahadi ko. ⁶ Huenan di, ibegay ku dé diyà kenagda sa egkeiyapan da. Peugpà ko kagda diyà sa tigtu mepion tanà. Mepion amuk mugpà da diyà Gosen. Owoy amuk duen ma sa etaw diyà kenagda metiig eg-ipat hinagtay, ipeipat ta ma sa naken hinagtay.”

⁷ Hê, inuwit i Hosé ma sa emà di diyà si Palo anì ipekilala di diyà kenagdi. Agulé egSaluan i Hakob Palo i. ⁸ Inigsaan i Palo, guwaen di, “Pila gepalay ka dé?”

⁹ Migsagbì Hakob i, guwaen di, “Magatus owoy telu pulù gepalay dé sa lugay ku eg-ipanawpanaw diyà siini tanà. Dodox endà nelugay iya wé enù ka uman pa lukes sa tupù ku, dodox apiya di pa mepokò daa sa lugay ku diyà tanà, takà a doo egkelikutan.” ¹⁰ Agulé igsimbà i Hakob diyà si Nemula Palo i anì mebegayan sa mepion. Agulé sinalidan di dé Palo i.

¹¹ Hê, pineugpà i Hosé dé sa emà di owoy sa medoo duma telahadi di diyà Igiptu. Ibgay di diyà kenagda sa tigtu mepion tanà diyà Gosen, pinengadanan da ma Lamésis, enù ka inunutan di sa sugù i Palo.

¹² Tinukid i Hosé kagda egbegayan sa kaenen da.

Ini Denu Sa Bitil

¹³Na, endà dé duen kaenen diyà sa uwang tanà enù ka tigtu subela sa bitil. Huenan di, tigtu egpeketues sa langun etaw tegeIgipu owoy tegeKanan ma. ¹⁴Tinipoh i Hosé sa langun pilak diyà sa tanà Igiptu owoy tanà Kanan ma, sa ighbayad sa medoo etaw sa kaenen da, owoy inuwit di langun diatas sa dalesan i Datù Palo. ¹⁵Na, egoh sa pilak da neamì dé, mig-angay egpegeni kaenen sa medoo tegeIgipu diyà si Hosé, guwaen da, “Begayi ko kami kaenen ké. Yaka egpandayà kenami mematay bitil, enù ka neimet dé sa pilak ké.”

¹⁶“Amuk hediya,” guwaen i Hosé, “uwit yu sa hinagtay yu. Mebaluy diyà kenak amuk iya sa ibayad yu sa kaenen yu sa medoo hinagtay yu danà di neamì dé sa pilak yu.” ¹⁷Huenan di, inuwit da sa medoo hinagtay da diyà si Hosé, enù ka iya sa ibayad da sa kaenen da, sa medoo kudà da, owoy kebilibili da owoy kambing da, owoy sa medoo sapì owoy asnu da ma. Hê, taman segepalay sa lugay da migkuwa sa kaenen sambì sa medoo hinagtay da.

¹⁸Dodoo egoh di egtalà dé iya wé segepalay, mig-angay dema sa medoo etaw diyà si Hosé, guwaen da, “O Datù, endà mekelidung ké duu diyà keniko denu sa pilak ké neamì, owoy sa medoo hinagtay ké igbegay ké ma diyà keniko. Huenan di, endà dé duen nesamà ibayad ké liyu daa sa lawa ké owoy sa tanà ké ma. ¹⁹Amuk endà buligan ko kami, mematay ké owoy medaetan ma sa tanà ké. Sa lawa ké dé owoy sa tanà ké ma sa ibayad ké sa kaenen ké. Amuk hediya, meudipen ké diyà si Palo owoy mehadgi ma sa tanà ké. Ini daa sa egpegeniyen ké begayi ko kami sa kaenen ké owoy sa benì ké ma anì endà mematay ké owoy anì endà mekedanan di hinemulaan sa tanà ké.”

²⁰Hê, bineli i Hosé sa langun tanà diyà Igiptu, igbegay di diyà si Palo. Inamì sa medoo tegeIgipu migdagang sa tanà da enù ka endà egpekegaga da diyà iya wé bitil. Kinuwa i Palo sa langun tanà ²¹owoy inudipen i Hosé sa langun etaw taman sa uwang Igiptu. ²²Dodoo iya daa sa endà bineli i Hosé duu sa tanà sa medoo tegesimbà, enù ka egsukayan i Palo kagda. Endà duen kulang sa kaenen da, huenan di endà dé nedagang da duu sa tanà da.

²³Na, mig-ikagi Hosé i diyà sa medoo etaw, guwaen di, “Danà yu dé nedagang diyà si Palo lapeg sa tanà yu, begayan ku kiyu sa benì yu anì mekehemula yu dema. ²⁴Dodoo amuk meuma sa keketu yu, begayi yu sa sebaed diyà sa lima baed diyà si Palo. Sa epat baed nesamà, iya sa benì yu owoy sa kaenen yu lapeg sa medoo malayan yu.”

²⁵Agulé guwaen sa medoo etaw, “Eg-alukan ko kami. Tigtu mepion sa egbaelan ko diyà kenami, huenan di mebaluy dé diyà kenami amuk meudipen ké diyà si Palo.”

²⁶Huenan di, mig-uledin Hosé i denu sa tanà diyà Igipu owoy epgangunutan da taman ini egoh. Ini sa uledin di, anì ibegay da sa sebaed diyà sa lima baed sa langun meketu da diyà si Palo. Dodoo iya daa sa endà kinuwa i Palo sa tanà sa medoo tegesimbà.

Ini Sa Sugù I Hakob Diyà Si Hosé

²⁷Na, mig-ugpà sa medoo tegeIslaél tugod i Hakobⁱ diyà sa sugud Gosen. Migkawasà da dutu owoy migkedoo temù sa anak da. ²⁸Mig-ugpà Hakob i diyà tanà Igipu taman sepulù owoy pitu gepalay, owoy sa tigtu kelukes di magatus epat pulù owoy pitu dé gepalay. ²⁹Egoh di buyu dé egkematay, igpeumow di Hosé i anak di, owoy guwaen di diyà kenagdi, “Amuk mebaluy diyà keniko, sabà ka diyà sa teliwadà bubun ku anì tandaan ko sa egoh ko egpengibet mangunut ka diyà sa ungayà ku. Yaka eglebeng kenak diyà Igipu. ³⁰Amuk mematay a, angay ko aken lebengi diyà sa kenà sa medoo tupù ku iglebeng.”

Migsagbi Hosé i, guwaen di, “Enù, mangunut a sa kagi ko.”

³¹“Pengibet ka dé,” guwaen i Hakob. Agulé migpengibet Hosé i diyà sa emà di. Hê, miglikued Hakob i diyà sa kamah di owoy migsimbà danà sa mepion pedu di.

Ini Sa Egoh I Hakob Migsimbà Denu Sa Duwa Anak I Hosé

48 ¹Na, egoh di endà pa iseg di nelugay kedu iya, dinineg i Hosé eglinadu sa emà di. Huenan di, miglengen owoy inuwit di ma sa duwa anak di maama, si Manasa owoy si Ipelaim. ²Na, egoh i Hakob tinulonon da migtebow sa anak di si Hosé eg-angay egtelow kenagdi, egpebagelen i Hakob sa lawa di owoy egpennu diyà sa kamah di.

³Agulé mig-ikagi Hakob i diyà si Hosé, guwaen di, “Egoh anay, migpehaa Nemula i épê dakel egkegaga diyà kenak dutu menuwa Lus dò diyà sa tanà Kanan, owoy inikagi di sa mepion tumebow diyà kenak. ⁴Owoy guwaen di diyà kenak, ‘Kumedoo sa tugod ko owoy mekehaa da sa mepion danà ku. Kumedoo ma sa balangan etaw kedu diyà keniko owoy ibegay ku ma siini tanà Kanan diyà sa tugod ko anì mebaluy kagda sa épê di taman melugay.’”

⁵Owoy guwaen i Hakob ma, “Na, siini duwa anak ko miglesut diyà Igipu egoh ku endà pa egtebow diyà keniko, pelagaen ku kagda sa tigtu anak ku. Anaken ku Ipelaim i owoy si Manasa, lagà da si Lubin owoy si Simiyon sa anak ku. ⁶Dodoo amuk dumuen sa liyu anaken ko maama mekesetugdug diyà kenagda, niko dé iya duu. Hê, amuk meuma sa agdaw kuwaen da sa tanà dutu Kanan dò, mebegayan da tanà danà sa kakay da, si Ipelaim owoy si Manasa. ⁷Enù ka aken, dakel sa pedu ku diyà sa inay ko, si Lakél. Hê,

ⁱ 47:27 Islaél ma sa sebaen ngadan i Hakob.

egoh ku eglikù kedu diyà sa tanà Padan, nematay Lakél i diyà dalan egoh ta medapag dé diyà sa menuwa Épelat, owoy iglebeng ku diyà sa kilidan dalan medapag diyà Épelat.” Na, Bétlihém sa sebaen ma ngadan di.

⁸ Agulé egoh i Hakob eghaa sa duwa maama anak i Hosé, guwaen di, “Ngadan sa batà dahiya?”

⁹ Migsagbì Hosé i, guwaen di, “Ini sa duwa anak ku, sa igbegay i Nemula diyà kenak dini.”

Agulé guwaen i Hakob, “Uwit ko pa kagda diyà kenak anì isimbà ku kagda.”

¹⁰ Na, eglabunan dé sa kehaa i Hakob danà di lukes dé, huanan di endà temù di eg-ilag. Hê, igpedapag i Hosé sa duwa anak di diyà si Hakob owoy linagap di kagda owoy pinengadekan di ma.

¹¹ Guwaen i Hakob diyà si Hosé, “Egoh anay, sa penemdem ku endà dé hauwen ku duu kuna, dodox ini egoh di igpehaa i Nemula doo kuna diyà kenak lapeg sa duwa anak ko.”

¹² Agulé kinuwa i Hosé sa duwa anak di kedu diyà sa kilidan i Hakob owoy egligkued diyà sa taengan sa emà di taman neketenà sa kilay di diyà saeg. ¹³ Agulé pinetigdeg i Hosé Ipelaim i denu bibang i Hakob owoy si Manasa sa denu kuwanan di. ¹⁴ Dodox sinesuluk i Hakob sa belad di owoy igsabà sa kuwanan di diyà sa ulu i Ipelaim apiya kagdi sa hadi, owoy igsabà sa bibang di diyà sa ulu i Manasa apiya kagdi sa lebì lawa.

¹⁵ Agulé migsimbà Hakob i anì mehaa i Hosé sa mepion, guwaen di,

“O Nemula, kuna sa sinaligan sa békè ku, si Ablaham,
owoy sa emà ku, si Isak, egoh da pelà eg-ugpà diyà tanà.

Kuna ma sa tegeipat kenak

sa lugay ku nehagtay owoy taman ini egoh di.

¹⁶ Kuna, Nemula, sa eg-aluk diyà sa langun medaet egpekeuma diyà kenak.

Huanan di, hiduwi ko ma siini duwa melaud.

Owoy danà da, petulengtulengi ko diyà sa langun etaw aken i
owoy sa emà ku si Isak owoy sa békè ku si Ablaham.

Ungayà ku ma pedooven ko temù sa tugod da.”

Iya sa kagi i Hakob egsimbà.

¹⁷ Na, egoh i Hosé eghaa sinabaan sa emà di sa ulu i Ipelaim sa kuwanan di, endà neiyapan di duu iya wé. Huanan di, sinabaan i Hosé sa belad sa emà di anì halien di mangay diyà sa ulu i Manasa. ¹⁸ Guwaen i Hosé diyà kenagdi, “O Emà, beken iya wé. Ini polo sa lebì lawa anak ku. Sabai ko polo sa kuwanan ko sa hagdi ulu.”

¹⁹ Dodox eg-eked sa emà di, guwaen di, “Netiigan ku doo, Adug, netiigan ku iya wé. Kumedoo sa tugod i Manasa. Dodox mekelowon sa hadi di diyà kenagdi, enù ka uman pa kumedoo sa tugod i Ipelaim.”

²⁰ Agulé mig-ikagi dema Hakob i, guwaen di, “Gamiten sa medoo etaw Hibelu sa ngadan ko amuk isimbà da sa medoo duma da, anì mehaa

da ma sa éhê nehaa i Ipelaim owoy si Manasa.” Na, iya sa ukit i Hakob egpelowon si Ipelaim diyà si Manasa.

²¹Agulé mig-ikagi Hakob i diyà si Hosé, guwaen di, “Buyu a dé mematay, dodox netiigan ku umunut Nemula i diyà keniyu owoy uwiten di dema sa medoo tugod ta diyà sa kenà sa medoo tupù yu mig-ugpà. ²²Duen ma sa ibegay ku diyà keniko daa, dodox beken langun yu setelahadiyay. Ibegay ku diyà keniko siedò mepion tanà diyà sa kesagdigan, sa tanà kinuwa ku kedu diyà sa medoo etaw Amoliya egoh ku migtaban kenagda danà sa seleb ku owoy sa busug ku ma.”

Ini Sa Ego I Hakob Nematay

(Génesis 49:29-33)

49 ²⁹Agulé inikagian i Hakob sa medoo anak di, guwaen di, “Buyu a dé lumohot sa medoo tupù ku nematay. Ungayà ku ilebeng yu ma aken diyà sa kenà sa medoo tupù ku iglebeng dalem sa takub diyà sa hinemulaan i Éplon, sa etaw Hétiyo egoh anay, ³⁰dutu Makpelah dò, denu tebowon agdaw diyà sa menuwa Mamli diyà sa tanà Kanan. Bineli i Ablaham béké ku siedò takub diyà si Éplon tegeHétiyo, lapeg sa hinemulaan atung kenà da lumebeng. ³¹Iya sa kenà da i Ablaham owoy si Sala sawa di iglebeng. Dahiya ma iglebeng da Isak i owoy sa sawa di si Libika, owoy iglebeng ku ma dutu sa sawa ku, si Liya. ³²Dinagang sa tegeHétiyo siedò takub lapeg sa hinemulaan ma. Iya ma sa kenà yu lumebeng kenaken.”

³³Agulé egoh i Hakob neubus dé mig-ikagi diyà sa medoo anak di maama, eghibat dema. Hê, nematay dé.

50 ¹Agulé linagkeban i Hosé sa emà di owoy pinengadekan di owoy egsinegaw ma. ²Agulé egsasaen i Hosé sa medoo tegebuling di anì egpepienen da sa lawa sa emà di iling sa adat sa etaw tegeIgipu. Hê, iya sa binaelan da, ³owoy epat pulù agdaw sa lugay da egpepien, taman neubus iya wé binaelan da. Agulé egkedaet ma sa pedu sa medoo tegeIgipu danà i Hakob nematay, taman pitu pulù agdaw sa lugay di.

⁴Na, egoh di neubus sa egoh da egkedaet pedu denu sa emà di, migangay Hosé i eg-ikagi diyà sa sebaen tegetabang i Palo, guwaen di, “Amuk egketuwan ka diyà kenak, angay ko pa ikagi, hih, diyà si Palo denu sa ungayà ku. Tulon ko diyà kenagdi ⁵sa egoh i Emà endà pa nematay, pinepengibet di aken anì ilebeng ku kagdi diyà sa tapay binaelan di dutu tanà Kanan dò. Na, megeni a anì peangayen i Palo aken anì mebaluy ilebeng ku kagdi dutu. Dodox lumikù a dema dini.”

⁶Hê, egoh i Palo migdineg sa kagi i Hosé, egsagbì, guwaen di, “Na, angay ko lebengi sa emà ko dutu, enù ka iya sa igpepengibet di diyà keniko.”

⁷Huenan di, mig-ipanaw Hosé i anì ilebeng di sa emà di owoy eg-unut ma sa medoo tegetabang i Datù Palo, lapeg sa medoo etaw binegayan di gelal diyà sa kedatuan di owoy diyà sa uwang tanà Igiptu ma. ⁸Mig-unut ma sa langun malayan i Hosé lapeg sa medoo duma telahadi di owoy sa langun malayan sa emà di, liyu daa sa medoo batà owoy sa medoo hinagtay da sinalidan da dutu Gosen dò. ⁹Duen ma sa medoo mig-edà kalitun owoy duen sa medoo migkudà eg-unut diyà kenagdi. Medoo temù sa etaw mig-unut.

¹⁰Agulé egoh da migtebow diyà sa atung kenà eg-elic diyà sa menuwa Atad medapag diyà sa lawa't wayeg Holdan, tigtu da eghuyhuy owoy metaled sa kesinegaw da. Dahiya egsinegawan i Hosé sa emà di taman pitu agdaw. ¹¹Na, egoh sa medoo etaw tegeKanan eghaa sa egbaelan da diyà sa atung kenà eg-elic diyà menuwa Atad, guwaen da, “Tigtu egketulengan sa medoo tegeIgiptu sa nematay diyà kenagda.” Huenan di, Abel Mislaim sa pinengadanhan da siedò tanà medapag diyà sa lawa't Holdan.

¹²Na, egoh iya, migpangunut sa medoo anak i Hakob diyà sa igsugù sa emà da. ¹³Ighated da kagdi diyà sa tanà Kanan owoy iglebeng da dalem sa takub diyà sa hinemulaan dutu Makpelah dò, medapag diyà sa menuwa Mamli. Iya sa bineli i Ablaham, lapeg sa duwangen hinemulaan di, kedu diyà si Éplon sa etaw tegeHétiyo anì duen sa kenà da lumebeng. ¹⁴Hê, egoh i Hosé neubus eglebeng sa emà di, miglikù dema Hosé i diyà Igiptu, lapeg sa medoo duma telahadi di owoy sa langun duma di mig-ipanaw eg-angay eglebeng.

Ini Sa Egoh I Hosé Migpetanà Sa Pedu Sa Medoo Kakay Di

¹⁵Na egoh sa emà da nematay dé, egseolomoy sa medoo duma telahadi i Hosé, guwaen da, “Mebaluy kéen melepuhan i Hosé kita owoy sumulì ma dé danà sa medaet binaelan ta diyà kenagdi egoh anay.” ¹⁶Huenan di, igpeuwit da sa sulat diyà si Hosé, guwaen da, “Igsugù sa emà ko egoh di endà pa nematay, ¹⁷anì tulonen ké sa kagi di diyà keniko, guwaen di, ‘Megeni a pa diyà keniko anì ipeuloy ko sa dakel salà sa medoo kakay ko egoh da migbael medaet diyà keniko.’ Na danà iya wé kagi i Emà, megeni ké ma anì peuloyon ko kami sa medoo salà ké, kami i medoo egsugùsuguen i Nemula sa Nemula i emà ko.” Agulé egoh i Hosé migbasa iya wé igsulat da, migsinegaw.

¹⁸Agulé mig-angay sa medoo duma di telahadi diyà kenagdi owoy egligkued da, enù ka eg-adatan da. Guwaen da, “Kami sa medoo udipen ko.”

¹⁹Dodox mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Yoko egkelimedangan na. Beken aken sa egkukum, si Nemula polo sa kumukum. ²⁰Apiya di pa medaet iya wé pinenemdem yu diyà kenak, binaluy i Nemula polo mepion enù ka pineangay di aken dini anì

mealukan sa medoo etaw danà siini nebaelan ku. ²¹Huenan di, endà duen pesuwan yu egkelimedangan. Gastuwan ku kiyu lapeg sa medoo anak yu.” Agulé inumanan di pa kagda eg-ikagiyán mepion anì kumetanà sa pedu da.

Ini Sa Egoh I Hosé Nematay

²²Na, eg-ugpà Hosé i diyà Igipitu lapeg sa langun tugod sa emà di. Magatus owoy sepulù gepalay sa kelukes di, ²³owoy neuma di pelà eghaa sa medoo béké i Ipelaim owoy sa medoo anak i Makel, sa maama anak i Manasa.

²⁴Agulé mig-ikagi Hosé i diyà sa medoo duma di telahadi, guwaen di, “Buyu a dé mematay, dodox si Nemula sa tigtu tumabang keniyu. Kagdi sa umuwit keniyu kedu diyà siini tanà, anì peangayen di kiyu diyà siedò tanà igpengibet di ibegay diyà sa medoo tugod i Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob.” ²⁵Agulé pinepengibet i Hosé ma sa medoo tugod i Hakob anì uwiten da sa lawa di amuk meuma sa kelaun da. Guwaen di, “Netiigan ku tabangan i Nemula doo kiyu anì mekelegkà yu dini, owoy amuk meuma iya wé agdaw, uwit yu ma sa tuelan ku kedu dini.”^j

²⁶Agulé nematay dé Hosé i egoh di magatus sepulù dé gepalay sa kelukes di. Inupion da sa lawa di owoy linungon da ma diyà sa tanà Igipitu.

^j 50:25 Haa yu ma Éksodo 13:19.

ÉKSODO

Ini Sa Igsulat I Mosis Denu Sa Kelegkà Etaw Hudiyu

Ini Denu Sa Libelu Éksodo

Ini sa keduwa igsulat i Mosis. Iya sa selepangan sa Éksodo sa kelegkà, enù ka egtulonen siini sulat denu sa kepelegkà i Nemula sa medoo tugod i Islaél kedu diyà sa egoh da neudipen dutu tanà Igipitu dò.

Duen epat baed diyà sa libelu Éksodo, dodox beken langun sa nekesulat diyà siini sult enù ka nehemilì daa sa kagi miulan. Ini sa epat baed di.

1. Sa kelaun i Nemula sa medoo etaw Hibelu tugod i Islaél kedu diyà sa egoh da neudipen.

2. Sa keipanaw da mangay dutu Getan Sinay dò, pinengadanan ma Getan Holéb.

3. Sa pasad binaelan i Nemula diyà siedò medoo etaw hinemilì di, kenà di migbegay sa uledin di anì kumepion sa keugpà da anì meketigkel da ma.

4. Sa ketulù i Nemula denu sa kebael da kemalig kenà da sumimbà owoy sa langun ilùilù di, owoy igtulù di ma denu sa galebek sa medoo tegesimbà owoy denu sa adat kesimbà da diyà si Nemula sa kenà di metuuwan.

Neselepang iya wé diyà siini libelu, dodox duen ma sa sebaen selepangan di, enù ka ini lagà sa tuladan denu si Hésus Kelistu owoy sa kealuk di kenita etaw kedu diyà sa egoh ta neudipen diyà salà.

Ini Denu Sa Nebaelan Sa Medoo TegeIslaél Dutu Igipitu Dò

1 ¹Na, ini sa medoo anak i Hakob maama mig-unut kenagdi egoh di mig-edoh dutu Igipitu dò lapeg sa medoo malayan da. ²⁻⁴Ini sa ngadan sa medoo anak di, si Lubin, si Simiyon, si Lebi, si Huda, si Isakal, si Sabulon, si Bénhamin, si Dan, si Naptali, si Gad owoy si Asél. ⁵Pitu pulù da langun mig-edoh dutu Igipitu dò, liyu daa si Hosé enù ka tapay dé dutu.

⁶Na, egoh di nelugay dé, nematay Hosé i owoy sa langun duma di telahadi egoh iya. ⁷Dodox sa medoo tugod da tegeIslaél, eg-uman da

egkedoo. Hê, nebelet da dé siedò tanà kenà da mig-ugpà, enù ka tigtu migkedoo da temù.

⁸Na, egoh di nelugay, duen sa sebaen ma datù pinengadanan da Palo sa egsabà sa tanà Igiptu. Endà neketiig di denu si Hosé egoh anay. ⁹“Taa yu,” guwaen di diyà sa medoo duma di tegelIgiptu, “tigtu migkedoo dé siini etaw tegeIslaél owoy melikutan ki dé sumabà kenagda. ¹⁰Huenan di, lagbeten ta sa ukit ta pesabuh sa kedoo da. Enù ka amuk gumila sa medoo kuntelà ta diyà kenita, tumampil kéen siini medoo tegeIslaél diyà kenagda. Amuk hediya,mekelaun da kéen kedu diyà sa tanà ta Igiptu.”

¹¹Huenan di, inudipen sa medoo tegelIgiptu sa medoo tegelIslaél, owoy hinemilì da ma sa medoo mebalaw etaw egbantay kenagda. Egpegesen da kagda egpebael sa mepasang galebek anì mesemek da anì endà dé manum da kumedoo. Pinebael da kagda sa duwa dakel menuwa, Pitom owoy Lamésis, kenà i Palo migtagù sa langun taman di. ¹²Dodoo apiya di pa egkepelihay da dé, uman da doo egkedoo sa tegelIslaél owoy egkeseluh da ma dé iya wé tanà Igiptu. Hê, egkelimedangan temù sa tegelIgiptu diyà sa medoo tegeIslaél. ¹³Huenan di, tigtu egpelihayen da kagda egpebael sa mepasang galebek. ¹⁴Apiya sa tigtu melikut, ipebael da doo diyà kenagda enù ka egpelihayen da kagda temù, owoy ipebael da ma diyà kenagda sa medoo metegas tanà anì baelan dalesan. Hediya ma, igsugù da ma diyà kenagda sa langun balangan galebek diyà sa tinibah da.

¹⁵Agulé mig-ikagi sa datù tegelIgiptu diyà sa duwa bayi, si Siplah owoy si Puwa, sa tegeesò diyà sa medoo etaw Hibelu.^a Guwaen di diyà kenagda, ¹⁶“Na, kiyu i tegeesò, amuk ebuligan yu sa bayi Hibelu eglesutan, amuk maama sa eg-anaken da, imatayi yu. Dodoo amuk bayi, hagtay yu.” ¹⁷Dodoo sa tegeesò si Siplah owoy si Puwa, epgigtuu da diyà si Nemula, huenan di endà migpangunut da diyà sa igsugù sa datù diyà kenagda. Endà eg-imatayan da duu, apiya di pa maama sa inanak da. ¹⁸Agulé igpeangay sa datù dema kagda owoy eg-igsaan di, guwaen di, “Maen di ya endà epgangunutan yu duu sa igsugù ku keniyu owoy eghagtayen yu polo sa medoo maama inanak sa etaw Hibelu?”

¹⁹Migsagbì da, guwaen da, “Siini medoo bayi Hibelu, endà lagà da sa bayi tegelIgiptu. Enù ka mebagel da owoy melemu sa kelesut sa anak da. Huenan di, miglesut dé sa anak da sa egoh ké endà pa egtebow.”

²⁰Tigtu egkeguwad sa etaw tegeIslaél taman egkedoo da temù. Owoy siedò bayi tegeesò, egtabangan i Nemula kagda. ²¹Enù ka danà da epgigtuu diyà kenagdi, egtabangan di kagda anì duen ma sa hagda medoo anak.

²²Agulé migsugù sa datù diyà sa langun etaw di, guwaen di, “Sa langun maama eg-anaken sa tegeIslaél, buungi yu diyà sa lawa't wayeg Nilo. Dodoo amuk bayi sa eg-anaken da, hagtay yu.”

^a 1:15 Etaw Hibelu ma sa pinengadanan sa medoo tegeIslaél.

Ini Denu Sa Kelesut I Mosis

2 ¹Na, egoh iya, duen sa telesawa etaw Hibelu tugod i Lebi. ²Mig-obol sa bayi owoy mig-anak maama. Egoh di mighaa tigtu metolol sa batà, iglidung di takà taman telu gebulan. ³Dodoo egoh di endà dé egkebaluy di duu eglidung sa batà, eg-onomen di sa dakel kampilù owoy eglabulen di gità anì endà meawuhan di wayeg. Agulé egdalemen di sa batà owoy inuwit di diyà sa keluwenluwen diyà sa kilidan wayeg Nilo. ⁴Na, sa tebay sa batà, eglidung medapag anì hauwen di sa mebaelan sa hadi di.

⁵ Na, egoh iya, mig-angay egpedigus sa bayi anak i Palo diyà sa wayeg Nilo owoy eg-unutan ma sa medoo udipen di. Egoh da eg-ipanawpanaw diyà sa ilis wayeg, nehauwan di sa kampilù diyà sa medoo keluwen dahiya. Agulé sinugù di sa sebaen udipen di anì angayen di. ⁶Egoh di migkuwa, eg-awangan di owoy iya sa dalem di sa batà maama egsinegaw. Egoh di mighaa, eghiduwan di sa batà owoy guwaen di, “Ini kéen sa anak sa etaw Hibelu.”

⁷Agulé miglesut sa kakay sa batà owoy guwaen di diyà sa anak i Palo, “Meiyap ka pa amuk angayen ku sa bayi etaw Hibelu anì pesusuwen ko diyà kenagdi sa batà?”

⁸“Hoò,” guwaen sa anak i Palo, “angay ko.” Agulé inangay sa batà sa inay di. ⁹Egoh da migtebow, guwaen sa anak i Palo, “Ipat ko siini batà, sukayan ku daa kuna.” Huenan di, egkuwaen doo sa inay di sa hagdi anak owoy eglikù anì ipaten di dema. ¹⁰Agulé egoh sa batà migkedakel dé, inuwit sa inay di diyà siedò anak i Palo. Linomò sa anak i Palo sa batà owoy guwaen di, “Na, danà ku migkuwa kenagdi diyà sa wayeg, si Mosis^b sa kepengadan ku kenagdi.”

Ini Sa Egoh I Mosis Migpelaguy Dutu Tanà Midiyan Dò

¹¹ Na sebaen agdaw, egoh i Mosis migkipedu dé, inangay di egtelow sa medoo duma di etaw Hibelu. Hinaa di sa kelikutan da danà sa mepasang galebek da. Hinaa di ma sa duma di etaw Hibelu binalbal sa tegeIgiptu. ¹²Egoh di mighaa iya wé, eglangalanga. Hê, endà duen sa liyu etaw hinaa di, huenan di eg-imatayan di iya wé tegeIgiptu owoy iglebeng di diyà sa enay-enay. ¹³Agulé egoh di umenaw simag, migpelikù dema Mosis i egtelow sa medoo duma di. Hê, hinaa di sa duwa etaw Hibelu egkeseginalu. Inigsaan di sa egtibabà, guwaen di, “Maen di ya egpelihayen ko siini duma ko, ki anan yu etaw Hibelu?”

¹⁴ Migsagbi sa maama, guwaen di, “Keduwan sa egkegaga ko kumukum kenak? Datù ka atu? Imatayan ko ma aken lagà siedò tegeIgiptu inimatayan ko egoh neagdaw?”

^b **2:10** Diyà sa kagi Hibelu, nesetepeng sa ligeng kagi Mosis owoy kinuwa.

Na, egoh i Mosis migdineg iya wé inikagi di, nelenawan enù ka guwaen di diyà sa pedu di, “Ay, miglalag doo sa binaelan ku diyà siedò tegeIgipu.”

¹⁵ Na, egoh i Palo migdineg denu sa binaelan i Mosis, iya sa ungayà di meimatayan Mosis i. Dodoo migpelaguy polo eg-angay dutu tanà Midyan dò. Egoh di migtebow dutu, migpenuu medapag diyà sa paligì.

¹⁶ Agulé migtebow sa pitu bayi anak i Hételo^c sa tegesimbà dutu Midyan dò. Eg-angay da egkuwa wayeg anì peinemen da sa medoo hinagtay sa emà da kebilibili owoy kambing. ¹⁷ Agulé duen ma sa medoo liyu tegeipat kebilibili migtebow owoy eghemagawan da siedò medoo hinagtay i Hételo. Egoh i Mosis mighaa iya wé, eg-alukan di siedò medoo bayi owoy egbuligan di ma kagda egpeinem sa medoo hinagtay da.

¹⁸ Na, egoh da miglikù, eg-igsaan sa emà da kagda, guwaen di, “Maen di ya medelamet yu eglikù ini egoh di?”

¹⁹ Migsagbì da, guwaen da, “Mapes ké eglikù enù ka duen sa etaw tegeIgipu migtabang kenami egoh sa medoo liyu tegeipat hinagtay mighemaga kenami kedu diyà sa paligì. Binuligan di kami egkuwa wayeg owoy pineinem di ma sa medoo kebilibili ta.”

²⁰ “Kenà di dé igoh?” guwaen sa emà da. “Maen di ya sinalidan yu kagdi? Angay yu anì kumaen ma diyà kenita.”

²¹ Huenan di, egkeiyap ma Mosis i eg-ugpà diyà kenagda. Agulé ipesawa i Hételo diyà si Mosis sa sebaen anak di, si Sipola. ²² Agulé egoh da nesesawa, mig-anak maama Sipola i. Pinengadanan i Mosis sa anak di si Gilsom, owoy guwaen di, “Iya sa kepengadan ku kenagdi enù ka beken a tigtu etaw diyà siini tanà Midyan.”

²³ Na, egoh di nelugay dé, nematay siedò datù diyà sa tanà Igipu. Dodoo tapay doo egkeudipen sa medoo tegeIslaél dutu. Huenan di, tigtu da egsinegaw owoy takà da egepegeni diyà si Nemula danà sa dakel lihay da. ²⁴ Dinineg i Nemula sa kepegeni da tabang, owoy endà nelipengan di duu sa igapasad di diyà sa medoo tupù da, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob. ²⁵ Netiigan di ma neudipen sa medoo tegeIslaél dutu Igipu dò, huenan di eghiduwan di kagda.

Ini Sa Ego I Nemula Migsugù Si Mosis Eg-angay Igipu Dò

3 ¹Na, sebaen agdaw egoh i Mosis eg-ipat sa medoo kebilibili owoy kambing sa nugangan di si Hételo, sa tegesimbà dutu tanà Midyan dò, inuwit di sa medoo hinagtay dutu dibaluy sa melabel tanà mediyù dalesan. Nekeuma diyà sa Getan Sinay pinengadanan da ma sa getan i Nemula. ²Ego i Mosis diyà sa esudan siedò getan, migtelabuk sa Egsugùsuguen i Nemula^d diyà

^c 2:16 Si Luyél sa sebaen ngadan i Hételo. ^d 3:2 Beken sa liyu egsugùsuguen i Nemula ini i, dodo tigtu Nemula. Egoh anay egoh i Hésus endà pa migtebow diyà tanà, medoo gulè mig-angay Nemula i egtelabuk diyà sa etaw. Sa Egsugùsuguen i Nemula sa ngadan di amuk mig-angay egtelabuk diyà sa etaw.

kenagdi. Dodox iya daa sa hinaa i Mosis sa legleg apuy diyà sa tukéey kayu. Eg-inengtengen di sa eglegleg dodoo endà ma egkeulow di.³ “Maen iya wé?” guwaen di. “Pedapag a polo anì hauwen ku siini egkegaipan ku, sa pesuwan di endà meulow sa tukéey kayu.”

⁴Dodox egoh i Mosis egdapag, inumow i Datù Nemula kagdi kedu diyà siedò eglegleg, guwaen di, “O Mosis, Mosis.”

Migsagbì Mosis i, guwaen di, “Kaini a doo.”

⁵Guwaen i Nemula, “Yaka dé eg-angay ya egpedapag. Lengà ko sa talumpà ko, enù ka mapulù siini tanà egtigdegan ko danà ku migtenà dahini. ⁶Aken si Nemula sa epgigtuuwen sa medoo tupù ko, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob.” Na, egoh i Mosis migdineg iya wé, egdilungan di sa palas di enù ka egkelimedangan eghaa si Nemula.

⁷Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Tigtu hinaa ku dé sa dakel lihay sa medoo etaw ku dutu Igipitu dò. Dinineg ku ma sa kepegeni da tabang diyà kenak danà sa kepelihay sa ulu-uluh da kenagda, owoy tigtu eghiduwani ku kagda. ⁸Huanan di, migtenà a anì alukan ku kagda kedu diyà sa egkegaga sa medoo tegelIgipitu. Launen ku kagda kedu diyà siedò tanà owoy uwiten ku ma kagda mangay diyà sa melabel tanà kebaluyan sa langun hinemula. Iya sa tanà kenà da eg-ugpà ini egoh di sa medoo etaw tegeKanan owoy sa etaw Hétiyo owoy sa etaw Amoliya owoy sa etaw Pélisiya owoy sa etaw Hibiyo owoy sa etaw Hébusiyo. ⁹Dinineg ku doo sa kepegeni sa medoo etaw ku tabang diyà kenak owoy netiigan ku ma doo sa kepelihay sa medoo tegelIgipitu kenagda. ¹⁰Huanan di, peangayen ku kuna diyà si Palo sa datù tanà Igipitu dò anì uwiten ko kedu dutu sa medoo etaw ku tugod i Islaél.”

¹¹“Yaka,” guwaen i Mosis egsagbì diyà si Nemula. “Beken aken sa mekeangay diyà sa taengan i Datù Palo anì uwiten ku sa medoo etaw tegeIslaél kedu Igipitu dò.”

¹²Guwaen i Nemula, “Yaka egkebukul la, enù ka aken doo sa duma ko. Owoy ini ma sa tandà di aken sa migpeangay keniko. Amuk meuwit ko sa medoo etaw ku kedu Igipitu dò, diyà siini getan doo sa kenà yu sumimbà diyà kenak.”

¹³Dodox mig-ikagi Mosis i diyà si Nemula, guwaen di, “Upama amuk mangay a diyà sa medoo tegelIslaél owoy tulonen ku diyà kenagda aken sa pineangay i Nemula sa epgigtuuwen sa medoo tupù ta, igaen da kéen ngadan sa migpeangay kenak. Amuk hediya, ngadan sa isagbì ku diyà kenagda?”

¹⁴Guwaen i Nemula, “Aken si Nemula endà duen inedungan owoy endà duen ketamanan. Huanan di, ini sa tulon ko diyà kenagda, guwaen ko, ‘Si Nemula endà duen inedungan owoy endà duen ketamanan sa migpeangay kenak.’” ¹⁵Guwaen ma i Nemula, “Tulon ko ma diyà sa medoo tegelIslaél, guwaen ko, ‘Si Datù Nemula^e, sa Nemula epgigtuuwen

^e 3:15 Siini Datù Nemula, Yahweh sa ngadan di diyà sa kagi Hibelu.

sa medoo tupù ta, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob, kagdi sa migpeangay kenak diyà keniyu.’ Tulon ko iya wé diyà kenagda enù ka iya sa kepengadan da kenaken mesetugodtugod taman melugay.

¹⁶ “Na, ipanaw ka dé. Amuk tumebow ka dutu, setipon ko sa medoo ulu-ulu etaw tegeIslaél. Tulon ko diyà kenagda, guwaen ko, ‘Si Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tupù ta, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob, sa migpehaa diyà kenak. Owoy guwaen di hinaa di sa kebael sa medoo tegeIgipitu diyà keniyu. ¹⁷Owoy guwaen di ma ungayà di launen di kiyu kedu diyà Igipitu sa kenà yu egkepelihay. Uwiten di kiyu mangay diyà sa melabel tanà kebaluyan sa langun hinemula, sa tanà kenà da eg-ugpà ini egoh di sa medoo etaw tegeKanan owoy sa etaw Hétiyo owoy sa etaw Amoliya owoy sa etaw Pélisiya owoy sa etaw Hibiy owoy sa etaw Hébusiyo.’ ¹⁸Iya sa ikagi ko diyà sa medoo ulu-ulu tegeIslaél anì pigtuuwen da kuna.

“Agulé enggat ko sa medoo ulu-ulu tegeIslaél mangay diyà sa datù diyà sa tanà Igipitu. Owoy ikagi ko diyà kenagdi, guwaen ko, ‘Si Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen ké, sa migpehaa diyà kenami i etaw Hibelu. Huenan di, egpegeniyen ké sa keipanaw ké taman telu agdaw anì mangay ké dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan anì mimatay ké hinagtay enù ka iya sa adat kesimbà ké diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen ké.’ ¹⁹Iya sa ikagi ko diyà sa datù tanà Igipitu, dodox tapay dé netiigan ku endà pandayaen di duu kiyu amuk endà metegel di. ²⁰Huenan di, ipehaa ku diyà kenagdi sa tunung ku. Pigtamayan ku sa medoo tegeIgipitu danà sa medoo egkegaipan etaw baelan ku diyà kenagda. Amuk meubus iya wé, pandayaen di doo kiyu lumegkà. ²¹Owoy ini ma sa baelan ku amuk lumekang yu, pepionen ku sa pedu sa medoo tegeIgipitu diyà keniyu anì metawag da megay diyà keniyu anì dumuen sa uwiten yu amuk mianaw yu. ²²Huenan di, mekepegeni sa langun bayi tegeIslaél diyà sa duma da tegeIgipitu nesedapag dalesan owoy diyà sa bayi tegeIgipitu eg-ugpà diyà kenagda. Pegeniyen da sa medoo imu-imu binaelan da bulawan owoy pilak owoy sa medoo ginis ma anì ipekawal yu diyà sa medoo anak yu. Amuk hediya, lagà kedanan yu sa langun taman sa medoo tegeIgipitu.”

Ini Sa Ego I Nemula Migbegay Diyà Si Mosis Sa Egkegaga Di Egbael Panduan

4 ¹Agulé migsagbì Mosis i diyà si Nemula, guwaen di, “Ngadan sa baelan ku amuk endà migtuu sa medoo tegeIslaél diyà kenak, amuk guwaen da endà migpehaa ka diyà kenak?”

²Agulé guwaen i Datù Nemula diyà kenagdi, “Ngadan iya wé egsabaan ko?”

“Tuked,” guwaen i Mosis.

³Guwaen i Datù Nemula, “Dugsui ko diyà tanà.”

Hê, egoh i Mosis migdugsù sa tuked, petow dé nebaluy uled. Eg-esud esud Mosis i enù ka egkelimedangan. ⁴Dodoo guwaen i Datù Nemula diyà kenagdi, “Kuwa ko dema, sabai ko sa ikug di.” Huenan di, egoh i Mosis migsabà sa ikug di, nebaluy dema tuked. ⁵Agulé guwaen i Nemula, “Éhê iya sa baeli ko anì pigtuuwen da sa egoh ku migpehaa a diyà keniko, aken i Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tupù da, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob.”

⁶Agulé guwaen i Datù Nemula dema, “Lusud ko sa belad ko diyà sa igkawal ko.” Agulé egoh i Mosis miglusud sa belad di diyà sa igkawal di owoy linaun di dema, migkebulà dé enù ka nebaluy dempid.

⁷Hê, mig-ikagi dema Datù Nemula i, guwaen di, “Lusud ko dema sa belad ko.” Hê, migpangunut Mosis i. Egoh di miglaun dema sa belad di, petow dé nekedan sa dempid di.

⁸Agulé guwaen i Datù Nemula, “Amuk endà migtuu sa medoo tegeIslaél diyà keniko owoy amuk endà ma metuuwan da diyà siini muna egkegaipan etaw egbaelan ko, migtuu da doo diyà sa keduwa panduan. ⁹Dodoo amuk endà pa migtuu da diyà siini duwa panduan owoy amuk endà ma pigtuuwen da duu sa tinulon ko diyà kenagda, kuwa ka sa wayeg kedu diyà sa lawa't wayeg Nilo owoy buwah ko diyà sa netikal tanà anì mebaluy depanug iya wé wayeg.”

¹⁰Agulé guwaen i Mosis dema diyà si Nemula, “O Datù, beken aken hedem sa egsuguen ko, enù ka endà tigtu di metumàmà sa keikagi ku edung egoh anay taman sa egoh ko mig-ikagi diyà kenak ini egoh di. Endà mebehol sa keikagi ku enù ka endà iseg di egkekiwil sa dilà ku.”

¹¹Dodoo migsagbi Datù Nemula i, guwaen di, “Ngadan di etaw sa migbael sa ebà sa etaw amuk beken aken? Owoy ngadan di etaw ma sa egpebisu etaw ataw ka egpebuneg sa etaw? Owoy ngadan di etaw ma sa egpeilag sa etaw ataw ka egpelangap sa etaw? Aken i Datù Nemula doo sa egpekebael langun iya wé. ¹²Na, ipanaw ka dé. Tabangan ku pa kuna anì mepion sa keikagi ko owoy itulù ku ma diyà keniko sa ikagiyen ko.”

¹³Dodoo migsagbi Mosis i, guwaen di, “Yaka, o Datù. Tigtu egpegeniyen ku sa liyu etaw polo sa peangayen ko dutu.”

¹⁴Hê, binulitan i Datù Nemula Mosis i. Guwaen di, “Duen sa kakay ko si Alon tugod i Lebi. Netiigan ku metumàmà sa keikagi di. Eg-ipanaw dé eg-angay tumelabuk keniko, owoy tigtu meanggan amuk mesehaa yu.

¹⁵Huenan di, tulon ko diyà kenagdi sa langun inikagi ku diyà keniko owoy anì selepangan di ma diyà sa medoo duma yu. Tabangan ku kiyu sa ikagiyen yu owoy itulù ku ma diyà keniyu sa baelan yu. ¹⁶Lagà sa ebà ko si Alon enù ka kagdi sa mikagi diyà sa medoo etaw, owoy lagà ka Nemula di enù ka kuna sa tumulù kenagdi sa langun ikagiyen di. ¹⁷Uwit ko ma siini tuked ko enù ka iya sa ibael ko panduan egkegaipan etaw.”

Ini Sa Egoh I Mosis Migpelikù Dutu Igipu Dò

¹⁸ Agulé miglikù Mosis i anì umebal diyà sa nugangan di, si Hételo. Egoh di migtebow, guwaen di, “O Momò, ungayà ku pelikù a diyà sa medoo duma ku dutu Igipu dò anì metiigan ku sa keugpà da.” Agulé hinoò sa nugangan di, guwaen di, “Mebaluy mipanaw ka dé.”

¹⁹ Na, egoh i Mosis pelà diyà sa tanà Midiyán, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Pelikù ka dutu Igipu dò, enù ka nematay dé sa langun etaw egkelukuy mimatay keniko.” ²⁰ Agulé inuwit i Mosis sa sawa di owoy sa duwa anak da owoy pinekudà di kagda diyà sa asnu enù ka mipanaw da mangay Igipu dò. Inuwit di ma sa tuked di igpeuwit i Nemula diyà kenagdi.

²⁷ Na, egoh da i Mosis endà pa migtebow dutu Igipu dò, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Alon, guwaen di, “Angay ko siegung Mosis i dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan.” Huenan di, siniegung i Alon Mosis i diyà siedò getan pinengadanan da getan i Nemula. Egoh da neseaha, pinengadekan di. ²⁸ Agulé tinulon i Mosis diyà si Alon sa langun inikagi i Datù Nemula diyà kenagdi, lapeg sa medoo panduan egkegaipan etaw ipebael i Nemula diyà kenagdi. ²⁹ Agulé neseunut da dema eg-angay dutu Igipu dò anì setiponen da sa langun ulu-ulù tegeIslaél. ³⁰ Egoh da nesetipon, tinulon i Alon diyà kenaga sa langun inikagi i Datù Nemula diyà si Mosis, owoy binaelan i Mosis ma diyà sa taengan da sa medoo panduan egkegaipan etaw. ³¹ Agulé migpigtuu dé sa medoo tegeIslaél. Egoh da neketiig eghiduwan i Datù Nemula kagda owoy netiigan di ma sa lihay da, egligkued da eg-olò si Nemula.

Ini Sa Egoh Da I Mosis Mig-angay Diyà Si Palo

5 ¹ Agulé mig-angay Mosis i owoy si Alon diyà si Palo sa datù tegeIgipu. Egoh da migtebow, guwaen da, “O Datù, ini sa kagi i Datù Nemula, sa Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél, guwaen di, ‘Pandayà ko siini medoo etaw ku mipanaw dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan, anì sumimbà da diyà kenak dutu.’ ”

² Dodox migsagbì Palo i, guwaen di, “Ngadan di etaw iya wé Datù Nemula? Ngadan di etaw sa egsugù kenak anì pandayaen ku sa medoo tegeIslaél mipanaw? Endà egkilalaen ku duu iya wé Datù Nemula tinulon yu, owoy endà ma pandayaen ku duu sa medoo tegeIslaél mipanaw.”

³ Agulé guwaen i Mosis owoy si Alon, “Tigtu migpehaa diyà kenami sa Nemula epgigtuuwen ké, kami i medoo Hibelu. Huenan di, pandayà ko kami, hih, mipanaw taman telu agdaw anì mangay ké dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan anì mimatay ké hinagtay enù ka iya sa adat kesimbà ké diyà si Datù Nemula sa epgigtuuwen ké. Amuk endà mangay ké dutu, pigtamayan di kami keen danà sa linadu ataw ka gila.”

⁴Dodoo migsagbì sa datù tegeIgipu diyà si Mosis owoy si Alon, guwaen di, “Maen di ya egbogowen yu sa medoo etaw eggalebek? Pelikù yu dé diyà sa galebek yu. ⁵Tigtu subela dé sa kedoo yu etaw Hibelu. Ungayà yu kéen igoh peetuden yu kagda diyà sa galebek da.”

⁶Hè, iya ma dé sa agdaw egoh i Datù Palo migsugù diyà sa medoo ulu-ulu tegeIgipu owoy sa medoo tegebantay sa etaw tegelIslaél. Guwaen di diyà kenagda, ⁷“Edung ini egoh di yoko dé egbegayan duu sa medoo tegelIslaél sa legami iamut da diyà sa tanà egpetegesen da anì kagda dé polo sa mangay kumuwa sa legami iamut da. ⁸Dodoo hediya mendaas sa kedoo baelan da lagà sa egoh muna. Endà mesiat di apiya sebaen. Egpauk da dé, huanan di egpegeni da diyà kenak anì mangay da sumimbà diyà sa nemula da. ⁹Umani yu pa pelikut sa galebek da anì endà dé duen ulas da dumineg sa medoo butbut da i Mosis.”

¹⁰Agulé mig-angay sa medoo ulu-ulu tegeIgipu owoy sa medoo tegebantay tegeIslaél egtulon diyà sa medoo tegeIslaél. Guwaen da, “Ini sa kagi i Datù Palo, endà dé mebegayan ké kiyu uman sa legami. ¹¹Kiyu dé polo sa mangay kumuwa sa legami iamut yu diyà sa tanà, sumalà dé sa kenà yu mekehaa. Dodoo sa kedoo metegas tanà egbaelan yu, endà kumulang di apiya sebaen daa.”

¹²Agulé nesepalak sa medoo tegeIslaél diyà sa uwang tanà Igipu, enù ka eglagbeten da sa legami iamut da diyà sa tanà. ¹³Tigtu egpegesen sa medoo ulu-ulu kagda egpegalebek, guwaen da, “Téél yu dé. Ubus yu dé sa kedoo egbaelan yu metegas tanà uman agdaw, éhê mendaas sa kedoo binaelan yu egoh muna egoh yu pelà egbegayan legami.” ¹⁴Agulé egtapesen sa medoo ulu-ulu sa medoo pinebantay da tegeIslaél diyà sa medoo eggalebek. Owoy guwaen da, “Maen di ya kulang sa kedoo binaelan yu metegas tanà, enù ka beken éhê sa kedoo di egoh muna?”

¹⁵Agulé mig-angay sa medoo tegebantay diyà si Palo anì tulonen da sa kelikutan da. Guwaen da, “O Datù Palo, maen di ya egbaelan ko ini i diyà kenami, kami i egsugùsuguen ko? ¹⁶Enù ka tinegel da kami takà egpebael sa metegas tanà, apiya di pa endà dé binegayan ké legami. Owoy tinapes da ma kami, apiya di pa beken nami salà, dodox sa etaw ko polo sa épê salà enù ka endà egbegay da legami diyà kenami.”

¹⁷Migsagbì Datù Palo i, guwaen di, “Tigtu pauken yu etaw. Meked yu dé gumalebek. Huanan di, takà yu egpegeni diyà kenak anì pandayaen ku kiyu mangay mimatay sa hinagtay ibegay yu diyà si Datù Nemula. ¹⁸Na, pelikù yu polo diyà sa galebek yu. Endà duen legami mekebegay diyà keniyu, dodox nesetepeng doo sa kedoo metegas tanà egbaelan yu éhê mendaas sa kedoo di egoh muna.”

¹⁹Agulé melikutan sa pedu sa tegebantay etaw tegelIslaél egoh da migdineg sa inikagi i Palo, guwaen di nesetepeng doo sa kedoo metegas tanà egbaelan da uman agdaw, lagà mendaas sa egoh muna, apiya di pa

endà dé mebegayan da legami. ²⁰Egoh da migsalid diyà si Palo, hinaa da Mosis i owoy si Alon eg-angat-angat kenagda. ²¹Guwaen da diyà kenagda, “Mepigtamayan i Datù Nemula doo kiyu danà sa binaelan yu diyà kenami. Enù ka kiyu sa pesuwan di egkelepuhan i Palo owoy sa medoo salu di kami. Egbaelan yu daa sa pesuwan da mimatay kenami.”

Ini Sa Egoh I Nemula Migpeeles Sa Pasad Di Lumaun Sa Medoo Etaw Di

(Éksodo 5:22–6:12)

²²Agulé mig-angay dema Mosis i eg-ikagi diyà si Datù Nemula, guwaen di, “O Datù ku, maen di ya hediya sa kepelihay ko siini medoo etaw ko? Maen di ya pineangay ko aken dini? ²³Enù ka edung sa egoh ké mig-angay diyà si Palo anì tulonen ké diyà kenagdi sa langun inikagi ko, egbaelan di polo sa tigtu medaet diyà siini medoo etaw ko. Owoy endà duen sa binaelan ko anì alukan ko kagda.”

6 ¹Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Na, hauwen ko doo sa baelan ku diyà si Palo. Danà sa dakel egkegaga ku, tegelen ku diyà kenagdi pelegkà sa medoo etaw ku. Beken uloy daa sa kepelegkà di kenagda, dodox hemagawan di polo kagda kedu diyà sa tanà di.”

²Na, guwaen i Nemula ma diyà si Mosis, “Aken si Datù Nemula.
³Migpehaa a diyà si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob egoh anay. Tinulon ku diyà kenagda aken si Nemula épê dakel egkegaga. Dodox endà igpehaa ku duu diyà kenagda sa kenemulawan ku nekeunut diyà sa ngadan ku si Datù Nemula. ⁴Igpasad ku ma sa kebegay ku diyà kenagda sa tanà Kanan sa kenà da mig-upgà egoh iya, apiya di pa beken da tigtu etaw dahiya. ⁵Na, dinineg ku ma sa kesinegaw sa medoo tegeIslaél danà da inudipen sa tegeIgipitu, owoy netulengan ku ma sa igaipasad ku diyà sa medoo tupù yu egoh anay.

⁶“Huenan di, tulon ko diyà sa medoo tegeIslaél sa kagi ku, guwaen ku, ‘Aken si Datù Nemula. Tigtu launen ku kiyu kedu diyà sa kepelihay sa medoo tegeIgipitu keniyu, owoy launen ku ma kiyu kedu diyà sa egoh yu neudipen diyà kenagda. Tigtu pigtamayan ku ma kagda danà sa dakel egkegaga ku owoy alukan ku ma kiyu. ⁷Tigtu ipaten ku kiyu i tegeIslaél, enù ka mebaluy dé kiyu sa etaw ku owoy aken sa Nemula epgigtuuwen yu. Amuk hediya, metiigan yu doo aken si Datù Nemula amuk launen ku kiyu kedu diyà sa kepelihay sa medoo tegeIgipitu keniyu. ⁸Owoy uwiten ku ma kiyu diyà sa tanà igaipasad ku egoh anay ibegay diyà si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob. Tigtu ibegay ku diyà keniyu anì meniyu iya wé tanà. Mebaelan ku iya wé enù ka aken si Datù Nemula.’”

⁹Agulé tinulon i Mosis langun iya wé diyà sa medoo tegeIslaél, dodox endà epgigtuuwen da duu enù ka egkesemek da dé danà di tigtu migkedaet sa lihay da.

¹⁰Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, ¹¹“Angay ko dema tulon diyà si Palo sa datù diyà sa tanà Igiptu anì pandayaen di sa medoo tegeIslaél lumegkà kedu diyà sa tanà di.”

¹²Dodoo migsagbì Mosis i, guwaen di, “Endà pigtuwen i Datù Palo duu kéen sa kagi ku. Enù ka amuk endà egpigtuu sa medoo duma ku tegeIslaél, labi pa egpigtuu Palo i, enù ka endà tigtu di metumàmà sa keikagi ku.”

Ini Sa Egoth I Nemula Migpepelikù Si Mosis Diyà Si Datù Palo

7 ¹Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Taa ko, hih. Pelagaen ku kuna Nemula diyà sa kehaa i Palo. Owoy lagà tegesugkow ko sa kakay ko si Alon. ²Tulon ko diyà si Alon sa langun eg-ikagiyen ku diyà keniko. Hê, kagdi dema sa tumulon diyà si Palo anì pandayaen di sa medoo tegeIslaél lumegkà kedu diyà sa tanà di. ³Dodoo endà mebaluy di diyà kenagdi enù ka petegasen ku sa pedu di. Apiya di pa medoo sa panduan egkegaipan etaw egbaelan ku diyà sa tanà Igiptu, ⁴tapay doo endà migtuu di diyà keniyu. Huenan di, hauwen da sa kebulit ku egoth ku tigtu migtamay kenagda danà sa egkegaga ku, owoy uwiten ku ma kiyu kedu dutu, kiyu i etaw ku tegeIslaél. ⁵Agulé metiigan sa medoo tegelIgiptu aken si Datù Nemula amuk hauwen da sa kepigtamay ku kenagda owoy amuk uwiten ku ma kiyu kedu diyà sa tanà da.”

⁶Na, pinangunutan i Mosis owoy si Alon doo sa langun igsugù i Datù Nemula diyà kenagda. ⁷Egoth da mig-angay eg-ikagi diyà si Palo, walu pulù gepalay dé sa kelukes i Mosis, owoy walu pulù owoy telu gepalay sa kakay di si Alon.

Ini Sa Egoth Di Nebaluy Uled Sa Tuked I Alon

⁸Na, ini ma sa kagi i Datù Nemula diyà si Mosis owoy si Alon, ⁹guwaen di, “Amuk isugù i Palo diyà keniyu anì baelan yu sa panduan sa tandà di kiyu sa pineangay ku, sugui ko diyà si Alon anì idugsù di sa tuked di diyà sa taengan i Palo anì mebaluy uled.”

¹⁰Huenan di, mig-angay da Mosis i diyà si Datù Palo owoy binaelan da sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagda. Agulé igdugsù i Alon sa tuked di diyà sa taengan i Palo owoy sa medoo salu di. Hê, nebaluy dé uled. ¹¹Agulé igpeangay i Palo sa medoo milantek etaw tegeIgiptu owoy sa medoo tegebael balitmata. Egbaelan da ma sa lagà mendaan binaelan i Alon danà sa balakat da. ¹²Sigbaenbaenay da egdugsù sa hagda ma tuked owoy nebaluy ma uled. Dodoo inamah sa tuked i Alon sa langun tuked da nebaluy uled. ¹³Dodoo apiya di pa hinaa i Palo iya wé, egketegas doo sa pedu di owoy endà ma egpigtuu di diyà sa inikagi da i Mosis, lagà mendaan sa tinulon i Datù Nemula.

Ini Sa Egoth Di Nebaluy Depanug Sa Langun Lawa't Wayeg Diyà Igiptu

¹⁴Agulé guwaen i Datù Nemula diyà si Mosis, “Tigtu metegas pelà sa ulu i Palo, owoy endà pa egpandayaen di duu kiyu i etaw ku lumegkà.

¹⁵ Huenan di, amuk sumimag, angay ko telabuk si Datù Palo amuk mangay wayeg dò owoy uwit ko ma siedò tuked yu atung egkebaluy uled. Angati ko diyà sa ilis sa wayeg Nilo. ¹⁶ Ikagi ko diyà kenagdi, guwaen ko, ‘Si Datù Nemula sa epgigtuuwen ké, kami i etaw Hibelu, kagdi sa migpeangay kenak diyà keniko. Ini sa kagi di diyà keniko, guwaen di, peipanaw ko dé gaa sa medoo etaw di tegeIslaél anì mangay da sumimbà diyà kenagdi dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan. Dodox taman ini egoh di, endà epgigtuuwen ko duu sa kagi di. ¹⁷ Huenan di, ini ma sa kagi i Datù Nemula. Duen gaa sa baelan di ini egoh di anì metiigan ko kagdi si Datù Nemula. Itapes ku siini tuked egsabaan ku diyà sa wayeg Nilo anì mebaluy depanug siini wayeg. ¹⁸ Mematay sa langun sedà di, owoy memahù ma sa wayeg. Huenan di, endà mekeinem sa medoo tegeIgipu sa wayeg di.’”

¹⁹ Agulé guwaen i Datù Nemula diyà si Mosis, “Sugui ko diyà si Alon anì soyolen di sa tuked di diyà sa lawa't wayeg Nilo. Hediya ma sa baelan di diyà sa selatal sa medoo liyu lawa't wayeg anì mebaluy depanug sa langun wayeg diyà sa tanà Igiptu, iling ka sa wayeg egdelug ataw ka sa nesetebugtebug ataw ka sa kinuwa dé etaw. Apiya sa wayeg dalem sa buyung da owoy diyà sa liyu taguan, anan da ma mebaluy depanug.”

²⁰ Agulé pinangunutan i Mosis owoy si Alon doo sa langun igsugù i Datù Nemula. Egsoyolen i Alon sa tuked di diyà sa taengan i Datù Palo owoy sa medoo salu di, owoy tinapes di ma sa wayeg Nilo. Hê, petow dé nebaluy depanug sa langun wayeg di. ²¹ Nematay sa langun sedà owoy tigtu migkemahù ma sa wayeg. Huenan di sa medoo tegeIgipu, endà dé egkeinem da duu. Hê, nebaluy dé depanug sa langun wayeg diyà sa tanà Igiptu.

²² Dodox hediya ma sa binaelan sa medoo tegebael balitmata diyà Igiptu, enù ka binaluy da ma depanug sa wayeg danà sa balakat da. Huenan di, egketegas sa pedu i Palo owoy endà ma epgigtuuwen di duu sa kagi da i Mosis, lagà mendaan sa tinulon i Datù Nemula. ²³ Agulé eglikù polo Datù Palo i, owoy endà egsagipaen di duu iya wé hinaa di. ²⁴ Na, ini sa egbaelan sa medoo tegeIgipu, egkalì da diyà sa ilis sa wayeg Nilo anì duen sa kenà da kumuwa wayeg, enù ka endà dé egkeinem da duu sa wayeg diyà sa lawa't wayeg Nilo.

Ini Sa Egoh Di Migsubela Sa Bakbak Diyà Sa Tanà Igiptu

²⁵ Na, pitu dé agdaw migtalà egoh i Datù Nemula migbaluy depanug sa lawa't wayeg Nilo.

8 ¹ Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Angay ka dema tulon diyà si Datù Palo, guwaen ko diyà kenagdi, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula, peipanaw ko gaa sa medoo etaw di anì mangay da sumimbà diyà kenagdi. ² Dodox amuk endà lengaan ko duu

kagda, beleten di gaa sa medoo bakkab sa langun tanà ko. ³Pedoowen di gaa kagda temù diyà sa lawa't wayeg Nilo, huenan di gumaun da mangay diyà sa dalesan ko. Endà duen sa tayu kenà endà duen bakkab sa dalem dalesan ko ataw ka sa tudugan ko, enù ka anan dé bakkab. Hediya ma diyà sa medoo dalesan sa medoo salu ko owoy sa langun dalesan sa etaw tegeIgipitu. Lawayen ma bakkab sa apuyanan yu owoy sa bilu kenà yu egpelenuk epan. ⁴Lumaway da ma diyà keniko owoy diyà sa medoo salu ko owoy diyà sa langun etaw tegeIgipitu.’”

⁵Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Tulon ko diyà si Alon anì soyolen di sa tuked di denu sa medoo lawa't wayeg owoy linaw anì gumaun sa medoo bakkab diyà sa langun tanà Igiptu.”

⁶Agulé sinoyol i Alon sa tuked di selatal sa langun wayeg diyà Igiptu. Hê, migmaun sa medoo bakkab, taman nebelet bakkab sa langun tanà Igiptu. ⁷Dodox sa medoo tegebael balitmata, hediya ma sa egbaelan da, egpegaunen da ma sa medoo bakkab danà sa balakat da.

⁸Agulé igpeangay i Datù Palo Mosis i owoy si Alon. Egoh da migtebow, guwaen di diyà kenagda, “Simbai yu diyà si Datù Nemula anì kedanan di diyà kenami siini medoo bakkab. Amuk mekedan, pandayaen ku dé sa medoo etaw yu mipanaw anì mangay da mimatay sa hinagtay ibegay da diyà si Datù Nemula.”

⁹Migsagbì Mosis i diyà si Palo, guwaen di, “Ikagi ko daa diyà kenak nengan sa gai egoh ku sumimbà denu keniko owoy denu sa medoo salu ko owoy sa medoo etaw ko anì mekedan siini medoo bakkab diyà keniyu owoy diyà sa dalesan yu ma, liyu daa sa nesamà dutu siedò wayeg Nilo.”

¹⁰“Simag,” guwaen i Palo.

“Enù,” guwaen i Mosis, “baelan ku sa inikagi ko anì metiigan ko endà duen sa liyu nemula neketepeng si Datù Nemula sa egpigtuuwen ké.

¹¹Simag mekedan sa langun bakkab diyà sa dalesan ko lapeg diyà sa dalesan sa medoo salu ko owoy diyà sa medoo dalesan sa etaw ko ma, liyu daa sa mesamà dutu siedò wayeg Nilo.”

¹²Agulé egoh da i Mosis miggasid diyà si Palo, egsimbà Mosis i diyà si Datù Nemula anì kedanan di sa medoo bakkab pineangay di diyà si Palo.

¹³Binaelan i Datù Nemula doo sa pinegeni i Mosis. Hê, nematay sa langun bakkab diyà sa medoo dalesan etaw Igiptu owoy diyà sa duwangen da owoy diyà sa tinibah da ma. ¹⁴Dinugkow da siedò medoo bakkab nematay, owoy migkemahù sa uwang tanà Igiptu. ¹⁵Dodox egoh i Palo mighaa nekedan dé iya wé kelikutan da, migketegas dema sa pedu di owoy endà dema egpigtuu di diyà si Mosis owoy si Alon, lagà mendaa sa inikagi i Datù Nemula.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Beneboh Migseluh Diyà Sa Tanà Igiptu

¹⁶Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Sugui ko diyà si Alon anì ibalbal di sa tuked di diyà sa tanà, anì

mebaluy beneboh sa kepung diyà sa langun tanà Igiptu.” ¹⁷Agulé egoh i Alon migpeayaw sa tuked di, binalbal di sa tanà, hê nebaluy dé beneboh sa langun kepung diyà sa tanà Igiptu. Huenan di, sa langun etaw owoy hinagtay ma, anan dé egbenebohen sa lawa da. ¹⁸Egtukaw da ma egbael hedem sa medoo tegebael balitmata danà sa balakat da, dodox endà egkegaga da duu egbaluy beneboh sa kepung. Tigtu egkepasangan sa langun etaw owoy sa medoo hinagtay da ma danà sa medoo beneboh.

¹⁹Agulé mig-ikagi sa medoo tegebael balitmata diyà si Palo, guwaen da, “Endà duen sa mekebael éhê ini i amuk beken si Nemula daa.” Dodox tapay doo metegas sa pedu i Palo, huenan di endà ma egpigtuuwen di duu, lagà mendaa sa inikagi i Datù Nemula.

Ini Sa Egoj Sa Medoo Langaw Migseluh Diyà Sa Tanà Igiptu

²⁰Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Lapus ka enaw simag anì telabuken ko dema Palo i amuk mangay wayeg dò. Tulon ko diyà kenagdi siini kagi ku, guwaen ko, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula, peipanaw ko gaa sa medoo etaw di anì mangay da sumimbà diyà kenagdi. ²¹Dodox amuk endà lengaan ko duu kagda, peangayen di gaa sa langaw tigtu medoo diyà keniko lapeg diyà sa medoo salu ko owoy diyà sa langun etaw ko ma. Meseluh langaw sa medoo dalesan sa tegeIgiptu owoy sa langun kenà da eg-utuh. ²²Dodox amuk meuma iya wé, tigesa gaa sa baelan di diyà sa uwang tanà Gosen kenà da eg-ugpà sa medoo etaw di. Endà dumuen sa langaw dutu, apiya sebaen, anì metiigan ko gaa kagdi si Datù Nemula sa egsabà ma siini tanà ko. ²³Sengayen di gaa sa mebaelan sa medoo etaw di owoy sa medoo etaw ko ma. Na, simag gaa sa egoj di mael siini egkegaipan etaw.’”

²⁴Agulé igpetuu i Datù Nemula dé sa inikagi di. Petow dé migtebow sa tigtu medoo langaw owoy eg-awuh da diyà sa dalesan i Palo owoy diyà sa medoo dalesan sa salu di. Medoo sa nedaetan diyà sa tanà Igiptu danà sa medoo langaw.

²⁵Agulé igpeangay i Datù Palo Mosis i owoy si Alon. Egoj da migtebow, guwaen di diyà kenagda, “Angay yu imatay sa hinagtay ibegay yu diyà sa Nemula yu, dodox dahini daa diyà sa tanà Igiptu.”

²⁶Dodox migsagbì Mosis i, guwaen di, “Endà mebaluy di amuk dahini diyà Igiptu sa kenà ké mimatay sa hinagtay ibegay ké diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen ké, enù ka tigtu melihi diyà sa medoo tegeIgiptu sa balangan hinagtay sumbalien ké. Amuk dahini sa kenà ké egbael sa melihi diyà sa kehaa da, buungen da kami batu anì mematay ké. ²⁷Huenan di, mekeipanaw ké taman telu agdaw anì mangay ké dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan enù ka dutu sa kenà ké mimatay sa ibegay ké diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen ké, enù ka iya sa igsugù di diyà kenami.”

²⁸ Agulé guwaen i Palo, “Mebaluy doo peipanawen ku kiyu mangay dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan anì mimatay yu sa hinagtay ibegay yu diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen yu, asal endà tigtu yu pediyù temù. Na, simbai yu aken.”

²⁹ Migsagbi Mosis i, guwaen di, “Amuk salidan ku kuna, sumimbà a diyà si Datù Nemula anì mekedan simag sa langun langaw diyà keniko lapeg diyà sa medoo salu ko owoy diyà sa medoo etaw ko ma. Dodoo yaka dema eg-uman eg-akal kenami danà ko eghawid kenami eg-angay eg-imatay sa hinagtay ibegay ké diyà si Datù Nemula.”

³⁰ Na, egoh da migsalid diyà si Palo, egsimbà dema Mosis i diyà si Datù Nemula. ³¹ Binaelan i Datù Nemula dema sa pinegeni i Mosis. Hê, nekedan dé sa langun langaw diyà si Palo owoy diyà sa medoo salu di owoy diyà sa medoo etaw di ma. Endà duen sa nesamà, apiya sebaen. ³² Dodoo migketegas dema sa pedu i Palo, owoy endà egpandayaen di duu sa medoo tegeIslaél mipanaw.

Ini Sa Egoh Di Nematay Sa Medoo Hinagtay Diyà Sa Tanà Igiptu

9 ¹ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Angay ka dema tulon diyà si Datù Palo, guwaen ko diyà kenagdi, ‘Ini sa inikagi i Datù Nemula sa egpigtuuwen sa medoo etaw Hibelu. Peipanaw ko gaa sa medoo etaw di mangay sumimbà diyà kenagdi. ² Dodoo amuk endà dema lengaan ko duu kagda mipanaw owoy eg-umanen ko kagda eghawid, ³ pigtamayan di dema gaa kiyu. Peangayen di gaa sa tigtu mepasang linadu diyà sa langun hinagtay yu, iling ka kudà ataw ka asnu ataw ka kamiliyu ataw ka sapi ataw ka kebilibili ataw ka kambing. ⁴ Dodoo sengayen di gaa sa mebaelan sa medoo hinagtay yu owoy sa medoo hinagtay sa tegeIslaél. Endà duen sebaen hinagtay da mematay.’” ⁵ Na, tapay dé inatasan i Datù Nemula, guwaen di, “Simag sa egoh ku mael ini i diyà sa uwang tanà Igiptu.”

⁶ Agulé egoh di umenaw simag, igpetuu i Datù Nemula dé sa tinulon di. Hê, petow dé negelà nematay sa hinagtay sa etaw tegeIgiptu. Dodoo apiya sebaen, endà duen nematay diyà sa medoo hinagtay sa tegeIslaél. ⁷ Agulé sinugù i Datù Palo sa etaw di anì telowen da sa medoo hinagtay sa tegeIslaél. Tuu ma doo, endà duen sa hinagtay da nematay, apiya sebaen. Dodoo apiya di pa hediya sa nebaelan, tapay doo metegas sa pedu i Palo, owoy endà ma egpandayaen di duu sa medoo tegeIslaél mipanaw.

Ini Sa Egoh Di Nekeseluh Sa Buladut Diyà Sa Medoo TegeIgiptu

⁸ Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis owoy si Alon, guwaen di, “Ekup yu sa abuh diyà sa dakel apuyanan, owoy si Mosis sa sumawel diyà awang diyà sa taengan i Palo. ⁹ Mebaluy melalimet kepung

iya wé abuh anì mekeseluh diyà sa langun tanà Igipu, anì dumuen sa buladut diyà sa langun etaw lapeg sa medoo hinagtay da ma.”

¹⁰Huenan di, migkuwa da medoo abuh diyà sa dakel apuyanan owoy mig-angay da diyà si Datù Palo. Egoх da migtebow, igsawel i Mosis sa abuh diyà awang. Hê, migduen sa medoo buladut diyà sa langun etaw tegeIgipu owoy diyà sa langun hinagtay da ma. ¹¹Apiya sa medoo tegebael balitmata, endà ma dé egekeangay da egtaeng diyà si Mosis enù ka anan da épê buladut lagà mendaas sa langun etaw tegeIgipu.

¹²Dodoo pinetegas i Datù Nemula doo tapay sa pedu i Palo anì endà egsagipaen di duu sa inikagi da i Mosis, lagà mendaas sa inikagi i Datù Nemula diyà si Mosis.

Ini Sa Egoх Sa Bunga't Udan Migdagpak Diyà Sa Tanà Igipu

¹³Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Lapus ka enaw simag, telabuk ko dema Palo ya owoy tulon ko diyà kenagdi siini kagi ku, aken i Datù Nemula sa epgigtuuwen sa medoo Hibelu. Guwaen ko, ‘Pandayà ko dé gaa sa medoo etaw i Nemula anì mangay da sumimbà diyà kenagdi. ¹⁴Dodoo amuk endà dema pandayaen ko duu kagda, tigtu pigtamayan di gaa kuna lapeг sa medoo salu ko owoy sa langun etaw ko tegeIgipu. Baelan di gaa iya wé anì metiigan ko endà duen sa liyu épê egkegaga diyà siini sinukub langit meketepeng diyà kenagdi. ¹⁵Enù ka amuk peangayen di gaa sa dakel linadu mekepatay diyà keniyu, meimet yu dé hedem mematay. ¹⁶Dodoo endà pelà baelan di duu iya wé, enù ka ungayà di gaa polo kuna pelà sa datù diyà Igipu anì mehaa ko sa dakel egkegaga di egoх di migtamay keniyu owoy anì lumalag ma diyà sa langun etaw diyà siini sinukub langit. ¹⁷Dodoo tapay ka doo pelawà egpebagelbagel, huenan di endà egpeipanawen ko duu sa medoo etaw di. ¹⁸Huenan di, simag lapus peudanen i Nemula sa meleges bunga't udan mekeiling batu diyà sa uwang tanà Igipu. Edung egoх anay taman ini egoх di, endà pa duen sa hinaa diyà Igipu éhê siini meleges bunga't udan. ¹⁹Huenan di, sugui ko anì ipehelung da sa medoo hinagtay yu, enù ka sa langun endà nekepehelung, iling ka etaw ataw ka hinagtay, anan da mematay amuk mesugat da siini bunga't udan.’”

²⁰Na, egpesu sa duma salu i Palo danà da migdineg sa kagi i Datù Nemula tinulon i Mosis. Huenan di, migpetéél da eg-angay egpehelung sa medoo udipen da owoy sa medoo hinagtay da ma. ²¹Dodoo sa medoo duma salu di, endà sinagipà da duu iya wé kagi i Datù Nemula, huenan di egpandayaen da sa medoo udipen da owoy sa medoo hinagtay da diyà sa liyu.

²²Agulé guwaen i Datù Nemula diyà si Mosis, “Begeng ko sa belad ko petodoi ko diyà langit anì menabù sa bunga't udan diyà sa medoo etaw owoy diyà sa medoo hinagtay da owoy diyà sa langun hinemula

da diyà sa uwang tanà Igiptu.”²³ Agulé sinoyol i Mosis sa tuked di. Hê, migsilà owoy migpeletê ma danà i Datù Nemula, owoy mig-udan ma dé sa metegas bunga't udan diyà sa uwang tanà Igiptu.²⁴ Tigtu meleges iya wé bunga't udan, owoy nekebensek ma sa silà. Endà pa duen sa meleges udan hinaa éhê iya wé edung sa egoh sa tanà Igiptu migduen.²⁵ Na, sa langun etaw ataw ka hinagtay endà nekehelung diyà sa tanà Igiptu, anan da dé nematay danà da nesugat sa bunga't udan. Medoo ma sa nedaetan, enù ka sumalà dé sa nesugat di, anan da nedaetan, iling ka hinemula ataw ka kayu.²⁶ Iya daa sa endà neumawan bunga't udan sa uwang tanà Gosen kenà sa medoo tegeIslaél eg-ugpà.

²⁷ Agulé igpeangay i Palo Mosis i owoy si Alon. Guwaen di diyà kenagda, “Nesalà a dé ini egoh di. Tigtu metudà sa binaelan i Datù Nemula, dodox kami i etaw tegelIgiptu sa épê salà.²⁸ Huenan di, simbai yu diyà si Datù Nemula anì kumedit siini meleges bunga't udan owoy anì sumabuh ma sa kepeletê di, enù ka endà dé egpekegaga ké. Peipanawen ku dé kiyu anì endà dé mekeugpà yu dahini.”

²⁹ Migsagbi Mosis i, guwaen di, “Amuk sumalid a diyà siini menuwa yu, begengen ku sa belad ku amuk sumimbà a diyà si Datù Nemula anì sumabuh sa peletê owoy kumedit ma siini bunga't udan, anì metiigan ko si Datù Nemula daa sa egsabà sa langun uwang tanà.³⁰ Dodox netiigan ku doo kuna owoy sa medoo salu ko, endà pelà eg-adatan yu duu Datù Nemula i.”

³¹ Na, danà iya wé bunga't udan, tigtu nedaetan sa langun hinemula da lino owoy sebada, enù ka netipon diatas dé sa sebada owoy egbulok dé sa lino.³² Dodox endà nedaetan sa hinemula da teligo owoy espelta^f enù ka hudihudi da egkelegà.

³³ Na, egoh i Mosis migsalid diyà si Palo, miglaun kedu diyà sa menuwa. Agulé binegeng di sa belad di egsimbà diyà si Datù Nemula. Hê, migsabuh sa peletê owoy migkedit ma sa bunga't udan owoy sa udan ma.³⁴ Dodox egoh i Palo mighaa migkedit sa bunga't udan owoy migsabuh ma dé sa peletê, migbael dema salà. Migketegas dema sa pedu da lapeg sa medoo salu di.³⁵ Huenan di, endà lengaan di duu sa medoo tegeIslaél mipanaw, lagà mendaa sa kagi i Datù Nemula igsugkow i Mosis.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Kasuk Migseluh Diyà Sa Tanà Igiptu

10 ¹ Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis. Guwaen di, “Angay ka dema diyà si Palo, enù ka pinetegas ku sa pedu di owoy sa pedu sa medoo salu di anì mebaelan ku diyà kenagda siini medoo panduan egkegaipan etaw.² Iya sa baelan ku anì tulonen yu diyà sa medoo tugod yu sa egoh ku migpelihay sa medoo tegeIgiptu egoh ku

^f 9:32 Espelta sa sebaen balangan teligo endà iseg di mepion.

migbael diyà kenagda siini medoo panduan egkegaipan etaw, owoy anì meketiig yu langun aken si Datù Nemula.”

³Huenan di, mig-angay dema Mosis i owoy si Alon diyà si Palo. Guwaen da diyà kenagdi, “Ini sa kagi i Datù Nemula sa egpigtuuwen ké, kami i etaw Hibelu. Nengan pa gaa sa egoh ko petukéey diyà kenagdi? Pandayà ko dé gaa sa medoo etaw di mipanaw anì sumimbà da diyà kenagdi. ⁴Dodox amuk endà pelà pandayaen ko duu kagda, peangayen di gaa sa kasuk tigtu medoo diyà sa tanà yu simag. ⁵Tigtu medoo da temù, huenan di amuk tumenà da, endà hauwen sa tanà. Kaenen da sa langun hinemula yu endà nedaetan di danà siedò bunga't udan, owoy kaenen da ma sa medoo daun kayu. ⁶Meseluh kasuk sa dalesan ko owoy sa medoo dalesan salu ko owoy sa langun dalesan sa tegeIgipu. Edung egoh anay taman ini egoh di, endà nehaa di sa medoo tupù yu sa medoo kasuk éhê ini i mehaa yu.” Iya sa tinulon da i Mosis diyà si Palo, agulé sinalidan da dé.

⁷Agulé mig-ikagi sa medoo salu i Palo diyà kenagdi, guwaen da, “Ngadan taman sa lugay ta mebogo danà siini etaw? Huenan di, peipanaw ko dé sa medoo tegeIslaél mangay sumimbà diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen da. Enù di ya, endà pa egketigan ko duu atu nedaetan dé sa langun tanà Igipu?”

⁸Huenan di, pinepelikù i Palo dema Mosis i owoy si Alon. Egoh da migtebow, guwaen di diyà kenagda, “Ipanaw yu dé, angay yu simbà diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen yu. Dodox ngadan tayu di etaw sa mangay sumimbà?”

⁹Migsagbi Mosis i, guwaen di, “Langun ké doo sa mangay sumimbà, sa medoo batà owoy lukes etaw, bayi owoy maama, lapegsa medoo hinagtay ké ma, enù ka mangay ké mista diyà si Datù Nemula.”

¹⁰Mig-ikagi Palo i, guwaen di, “Na, metabangan doo i Datù Nemula kiyu amuk pandayaen ku kiyu langun mipanaw. Dodox endà eglengaan ku duu kiyu amuk uwiten yu sa sawa yu owoy sa medoo anak yu, enù ka netiigan ku duen sa ungayà yu endà mepion di. ¹¹Iya daa sa peipanawen ku sa medoo maama. Angay yu dé simbà diyà si Datù Nemula amuk iya sa ungayà yu.” Na, egoh di mig-ikagi iya wé, hinemagawan di Mosis i owoy si Alon kedu diyà sa taengan di.

¹²Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Begeng ko dé sa belad ko anì tumebow sa tigtu medoo kasuk diyà sa uwang tanà Igipu, anì kaenen da sa langun hinemula sa endà nedaetan di danà sa bunga't udan.”

¹³Huenan di, sinoyol i Mosis sa tuked di. Agulé pinekelamag i Datù Nemula kedu diyà sa tebowon agdaw. Neelut agdaw owoy neelut sigep sa kekelamag di dutu Igipu dò. Hê, egoh di umenaw simag, migpeunut sa tigtu medoo kasuk diyà sa kelamag. ¹⁴Tigtu medoo da temù migtenà

diyà sa uwang tanà Igiptu. Edung egoh anay taman meuma sa sabuhanan agdaw, endà dé duen sa hauwen ta éhê iya wé kedoo kasuk. ¹⁵Egoh da migtenà, migkeitem sa tanà danà sa kedoo da. Agulé kinaen da sa langun hinemula endà nedaetan di danà sa bunga't udan, lapeg sa langun bunga kayu ma. Endà duen sebaen mehilaw daun nesamà diyà sa langun tanà Igiptu.

¹⁶Agulé medelamet igpeangay i Palo dema Mosis i owoy si Alon. Egoh da migtebow, guwaen di, “Nesalà a dema diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen yu owoy diyà keniyu ma. ¹⁷Na, peuloyi yu dema aken, owoy simbà yu ma diyà si Datù Nemula anì kedanan di diyà kenak siini tigtu dakel lihay.”

¹⁸Agulé sinalidan da i Mosis Palo i owoy migsimbà diyà si Datù Nemula. ¹⁹Hê, pineleges i Nemula dema sa kelamag kedu diyà sa eledan agdaw. Nelayap siedò langun kasuk nekeangay dutu siedò dagat pinengadanan da Melalegà Dagat. Endà dé duen sa kasuk nesamà diyà sa uwang tanà Igiptu. ²⁰Dodoo pinetegas i Datù Nemula dema sa pedu i Palo, huanan di endà doo lengaan di duu sa medoo tegeIslaél mipanaw.

Ini Sa Egoh Di Migdeleman Sa Tanà Igiptu

²¹Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Begeng ko sa belad ko petodoi ko diyà langit anì tigtu dumeleman sa uwang tanà Igiptu.” ²²Huanan di, egoh i Mosis migbegeng sa belad di, tigtu migdeleman sa uwang tanà Igiptu taman telu agdaw. ²³Endà egkeseaha sa medoo tegeIgiptu, owoy taman telu agdaw ma sa lugay da endà eglauñ diyà sa dalesan da. Dodoo meilag doo sa kenà sa medoo tegeIslaél eg-ugpà.

²⁴Agulé igpeangay i Palo dema Mosis i, owoy guwaen di, “Angay yu dé simbà diyà si Datù Nemula. Uwit yu ma dé sa sawa yu owoy sa medoo anak yu ma. Dodoo iya daa sa tangtang yu sa medoo hinagtay yu.”

²⁵Dodoo migsagbi Mosis i, guwaen di, “Peuwiti ko ma dé kenami sa medoo hinagtay ké, enù ka iya sa ulowen ké sa ibegay ké diyà si Datù Nemula amuk sumimbà ké. ²⁶Huanan di, uwitén ké ma doo sa langun hinagtay ké. Endà duen sebaen tangtangen ké. Enù ka amuk sumimbà ké, hemilien ké sa ibegay ké diyà si Datù Nemula, dodoo endà pelà netiigan ké duu ngadan tayu sa kenà di metuuwan taman endà mekeuma ké dutu.”

²⁷Dodoo danà i Datù Nemula migpetegas sa pedu i Palo, huanan di endà doo egpeipanawen di duu sa medoo tegeIslaél. ²⁸Agulé inikagiyán i Palo Mosis i, guwaen di, “Yoko dé egdahiya ya, owoy yoko ma dé egpelikù ya diyà kenak. Amuk hauwen ku dema kiyu dahini, iya ma dé sa agdaw egoh yu mematay.”

²⁹Guwaen i Mosis, “Meketuu doo sa ungayà ko. Endà dé pehaa a diyà keniko uman taman melugay.”

**Ini Sa Egoh I Mosis Migtulon Sa Mebaelan Sa
Langun Lebì Lawa Diyà Tanà Igipstu**

11 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Duen sa sebaen ma lihay peangayen ku diyà si Palo owoy diyà sa langun etaw tegeIgipstu. Amuk meubus iya wé, peipanawen di dé kiyu. Dodox beken daa sa kepeipanaw di keniyu, hemagawan di pa kiyu langun.

²Huenan di, ikagi ko diyà sa langun tegeIslaél, maama owoy bayi, anì mangay da diyà sa medoo duma da nesedapag dalesan tegeIgipstu anì pegeniyen da sa medoo imu-imu binaelan da bulawan owoy pilak.” ³Na, pinepion i Datù Nemula sa pedu sa medoo tegeIgipstu diyà sa medoo tegeIslaél. Owoy eg-adatan ma sa langun tegeIgipstu lapeg sa medoo salu i Palo Mosis i.

⁴Na, egoh i Mosis endà pa migsalid diyà si Palo, guwaen di diyà kenagdi, “Ini ma sa inikagi i Datù Nemula. Amuk buyu dé teliwadà sigep, mipanawpanaw gaa diyà sa uwang tanà Igipstu. ⁵Owoy mematay sa langun maama lebì lawa diyà sa uwang tanà Igipstu, umedung diyà sa lebì lawa anak i Palo sa sumetugdug hedem kumedatù taman sa lebì lawa anak sa bayi udipen tegegiling owoy sa langun anay anak sa medoo hinagtay yu, anan da doo mematay. ⁶Dumuen sa tigtu metaled dumelawit diyà sa uwang tanà Igipstu. Edung egoh anay taman melugay, endà dé duen sa dinegen metaled kedelawit éhê iya wé. ⁷Dodox diyà sa kenà sa medoo tegeIslaél, endà duen sa egdagì, apiya sa kegebu tuyang egdinegen da. Amuk hediya, metiigan ko doo tigesa sa egbaelan i Datù Nemula diyà sa medoo tegeIslaél owoy diyà sa medoo tegeIgipstu.” ⁸Eguman Mosis i eg-ikagi, guwaen di, “Na, siini medoo salu ko, mangay da doo diyà kenak owoy lumigkued da diyà sa taengan ku enù ka isugù da sa kelegkà ké, lapeg sa langun etaw ku. Amuk hediya, iya dé sa egoh ké lumegkà diyà keniyu.” Agulé tigtu egbulit Mosis i egsalid diyà si Palo.

⁹Na, iya sa inikagi i Datù Nemula diyà si Mosis, guwaen di, “Endà doo egdinegdinegen i Palo duu sa inikagi ko anì mebaelan ku uman sa medoo egkegaipan etaw diyà sa tanà Igipstu.” ¹⁰Huenan di, apiya di pa binaelan i Mosis owoy si Alon sa medoo egkegaipan etaw diyà sa taengan i Palo, endà doo eglengaan di duu sa medoo tegeIslaél lumegkà kedu diyà sa tanà di, enù ka pinetegas i Datù Nemula sa pedu di.

Ini Sa Ukit Kebael Da Sa Pista Kinetala Sa Kepigtamay I Nemula

12 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis owoy si Alon diyà sa tanà Igipstu. ²Guwaen di, “Siini bulan, ini dé sa muna bulan diyà sa palay yu. ³Tului yu ini i diyà sa langun tegeIslaél. Amuk meuma sa kesepulù di agdaw diyà siini muna bulan, hemilien sa ulu-uluh diyà sa uman sebaen malayan sa nati kebilibili ataw ka nati kambing, anì iya sa

dulisan da. ⁴Dodoo amuk duen sa malayan endà iseg da medoo owoy endà tolol da duu meimet sa sebaen kebilibili, mebaluy seamutay da kumaen sa sebaen ma malayan anì meimet da sa sebaen nati kebilibili inilegà da. Peatu-atuwi ko kenagda sa kedoo da kumaen sa uman sebaen nati kebilibili anì meimet da. ⁵Na, sa hinagtay hemilien yu, sa maama daa owoy segepalay dé miglesut, owoy sa tigtu mepion endà duen kulang diyà sa lawa di. Mebaluy ma doo humemilì yu diyà sa kebilibili ataw ka sa kambing. ⁶Pepion yu ipat taman meuma sa kesepulù di owoy epat agdaw diyà siini bulan. Agulé amuk buyu dé sumalep sa agdaw diyà sa kesepulù di owoy epat agdaw, sumbalien dé sa medoo tegelIslaél sa hinagtay hinemilì da. ⁷Amuk sinumbalì da dé, kumuwa da sa depanug owoy idulét da diyà sa lekeatas sa selat owoy diyà sa duwa kilidan di, sumalà dé sa dalesan kenà da mael sa pista. ⁸Tuegen da daa sa kaleni di owoy kaenen da ma dé diyà iya wé sigep. Ini ma sa kaenen da sa tinabel mepait owoy sa epan endà duen ipelenuk di. ⁹Yoko egkaen duu sa kaleni endà nelegà di, owoy yoko ma egtabel duu. Tueg yu daa sa langun lawa di, lapeg sa dalem getek di. ¹⁰Yoko ma egsamà duu taman umenaw simag. Amuk duen sa nesamà yu egkaen, ulow yu dé. ¹¹Ini ma sa adat amuk kumaen yu. Petéél yu sa kekaen yu, owoy kawal yu ma sa ginis yu eg-ipanaw, owoy talumpà yu ma owoy sabai yu ma sa tuked yu. Ini sa kepengadan siini pista, sa Pista Kinetala Sa Kepigtamay i Nemula.”

¹²Guwaen i Nemula, “Amuk meuma iya wé sigep, mipanawpanaw a diyà sa uwang tanà Igiptu. Imatayan ku sa langun maama lebì lawa diyà kenagda, iling ka etaw ataw ka hinagtay, owoy pigtamayan ku ma sa langun egpenemulawen da diyà Igiptu, enù ka aken si Datù Nemula. ¹³Amuk duen hauwen ku depanug igdulét yu diyà sa selat sa dalesan yu, tumalà a daa diyà keniyu. Enù ka sa depanug, iya sa tandà sa dalesan yu, huanan di talaen ku kiyu anì endà mekelapeg yu diyà sa kepigtamay ku sa medoo tegelIgiptu.

¹⁴“Edung ini egoh di, pistawi yu siini agdaw uman palay anì metulengan yu aken i Datù Nemula owoy sa binaelan ku egoh ku migtalà diyà keniyu. Uman palay baeli yu siini pista taman melugay.”

Ini Sa Igtulù Di Denu Sa Pista Egoh Da Egkaen Sa Epan Endà Duen Ipelenuk Di

¹⁵Na, guwaen ma i Nemula, “Amuk umenaw simag sa egoh yu neubus migtueg sa nati kebilibili, iya daa sa kaen yu taman pitu agdaw sa epan endà duen igaipelenuk di. Huanan di, amuk meuma sa muna agdaw di, kedani yu dé sa langun ipelenuk epan diyà sa dalesan yu. Enù ka sumalà dé sa etaw kumaen sa epan duen igaipelenuk di taman siini pitu agdaw, kagdi dé lagà sa etaw beken tugod i Islaél. ¹⁶Amuk sa muna agdaw diyà siini pista owoy sa kepitu di agdaw ma, setiponoy yu langun anì sumimbà

yu diyà kenak. Yoko eggalebek ka diyà siini medoo agdaw, liyu daa sa keilegà yu sa medoo kaenen yu. ¹⁷Edung ini egoh di taman melugay, baeli yu dé siini pista sa egoh yu egkaen sa epan endà duen ipelunuk di anì metulengan yu ini sa agdaw egoh ku miglaun keniyu kedu diyà sa tanà Igiptu.”

Ini Sa Egoh I Nemula Migtalà Sa Dalesan Dinulétén Depanug Kebilibili

²¹ Agulé sinetipon i Mosis sa medoo ulu-uluh tegeIslaél owoy inikagiyán di kagda, guwaen di, “Ini sa baeli yu, angay yu hemilì sa medoo hinagtay, iling ka nati kebilibili ataw ka nati kambing, owoy sumumbalì sa uman sebaen malayan anì kumaen da enù ka pistawan da sa Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula. ²² Amuk sumbalien yu dé, toyo yu sa depanug di diyà sa bilu. Agulé begkes yu sa medoo tukéey pangsa hinemula hisop owoy damui yu diyà sa depanug diyà sa bilu, agulé duléti yu diyà sa lekeatas selat owoy diyà sa duwa kilidan di ma. Yoko eglau na diyà sa dalesan yu taman sumimag. ²³ Enù ka amuk mipanawpanaw Datù Nemula i diyà sa uwang tanà Igiptu anì imatayan di sa langun lebì lawa diyà kenagda, hauwen di doo sa depanug igduléti yu diyà sa selat, huenan di talaen di sa medoo dalesan yu. Hawidan di sa egsugùsuguen di tegeimatay umawuh diyà sa dalesan yu.”

²⁴ Guwaen i Mosis, “Na, kiyu owoy sa medoo tugod yu, pangunuti yu dé siini igtulù taman melugay. ²⁵ Amuk tumebow yu diyà sa tanà igaipasad i Datù Nemula ibegay diyà keniyu, baeli yu takà siini kepista uman palay. ²⁶ Amuk igaasan sa anak yu kiyu sa pesuhan yu egbael iya wé, ²⁷ tuloni yu kagda, guwaen yu, Siini kebilibili egsumbalien ta diyà sa Pista Sa Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula, iya sa ibegay ta amuk sumimbà ki diyà si Datù Nemula. Enù ka tinalà di sa medoo dalesan sa tegeIslaél dutu Igiptu dò egoh di mig-imatay sa medoo lebì lawa sa tegeIgiptu.”

Na, egoh i Mosis mig-ikagi iya wé, egligkued sa medoo tegeIslaél enù ka eg-looen da Datù Nemula i. ²⁸ Agulé egoh da miglikù, pinangunutan da iya wé igsugù i Datù Nemula igsugkow da i Mosis diyà kenagda.

Ini Sa Egoh Da Nematay Sa Medoo Lebì Lawa Diyà Sa Tanà Igiptu

²⁹ Na, egoh di teliwadà sigep dé, imatayan i Datù Nemula sa langun maama lebi lawa diyà sa tanà Igiptu, edung diyà sa lebì lawa anak i Palo sa sumetugdug hedem kumedatù taman sa lebì lawa anak sa etaw nebilanggu owoy sa langun anay anak sa medoo hinagtay da ma, anan da nematay. ³⁰ Egoh iya wé sigep, mig-enaw Palo i owoy sa medoo salu di owoy sa langun etaw tegelIgiptu. Tigtu metaled sa kedelawit da diyà sa uwang tanà Igiptu, enù ka sa langun dalesan duen sa minemataay.

³¹ Hé, egoh iya wé sigep, igpeangay i Palo Mosis i owoy si Alon. Egoh da migtebow, guwaen di, “Ipanaw yu dé, kiyu i medoo tegeIslaél. Legkà

yu dé diyà sa tanà ké. Angay yu simbà diyà si Datù Nemula, enù ka iya sa pinegeni yu. ³²Owoy uwit yu ma sa langun hinagtay yu. Na, ipanaw yu dé. Owoy simbai yu ma aken i anì metabangan a i Nemula.”

Ini Sa Egoh Sa Medoo TegeIslaél Miglegkà Diyà Sa Tanà Igiptu

³³Agulé, linakawan sa medoo tegeIgiptu egpeipanaw sa medoo tegeIslaél anì pedelamet da dé lumegkà diyà sa tanà Igiptu. Guwaen da, “Amuk endà mapes yu mekelegkà, meimet ké mematay.” ³⁴Huenan di, egpesiyapat sa medoo tegeIslaél egtipoh sa medoo langun taman da.

Dinalem da sa ebaelan da epan endà pa duen ipelenuk di diyà sa taguan epan, owoy binekut da ma ginis owoy tiniang da egoh da eg-ipanaw.

³⁵Pinangunutan sa medoo tegeIslaél sa igtulù i Mosis diyà kenagda enù ka migpegeni da diyà sa medoo tegeIgiptu sa medoo imu-imu binaelan da bulawan owoy pilak owoy sa medoo ginis ma. ³⁶Pinepion i Datù Nemula sa pedu sa medoo tegeIgiptu diyà sa medoo tegeIslaél, huenan di igbegay da doo sumalà dé sa egpegeniyen da. Huenan di, lagà kinedanan da sa medoo langun taman sa tegelgiptu.

³⁷Agulé, miglegkà sa medoo tegeIslaél diyà sa menuwa Lamésis eg-angay diyà sa menuwa Sukot. Medoo da temù eg-ipanaw, enù ka sa kedoo maama daa duen kéen enim pulù lagsà, liyu pa sa medoo bayi owoy batà. ³⁸Owoy beken iya daa, enù ka duen ma sa medoo etaw beken tegeIslaél eg-unut diyà kenagda, owoy eg-uwiten da ma sa tigtu medoo hinagtay da.

³⁹Agulé egoh da mig-etud anì kumaen da, dinangay da sa kebael da epan endà duen ipelenuk di sa inuwit da kedu Igiptu dò. Endà dé neamutan da duu sa ipelenuk epan enù ka nebugbug da danà da hinemagawan kedu Igiptu dò, owoy endà ma neketapay da sa legà da enù ka endà duen ulas da.

⁴⁰Na, epat gatus owoy telu pulù gepalay sa lugay sa medoo tegeIslaél mig-ugpà diyà sa tanà Igiptu. ⁴¹Agulé egoh di neuma sa epat gatus telu pulù gepalay, iya ma dé sa agdaw egoh sa langun etaw i Datù Nemula miglegkà diyà tanà Igiptu. ⁴²Sigep sa egoh i Datù Nemula migtulik kenagda egoh da mig-ipanaw eglegkà kedu Igiptu dò. Huenan di, uman palay taman melugay amuk meuma dema iya wé sigep, iya sa egoh sa medoo tegeIslaél ebaelan pista anì oloen da Datù Nemula i danà di miglaun kenagda kedu Igiptu dò.

Ini Sa Igtulù Denu Sa Pista Kinetalà Sa Kepigtamay I Nemula

⁴³Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis owoy si Alon, guwaen di, “Ini sa medoo uledin ku denu sa Pista Sa Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula. Endà mebaluy di amuk kumaen sa etaw beken tegeIslaél siini pista. ⁴⁴Dodoo amuk duen sa udipen bineli yu, mebaluy doo kumaen

da siini pista amuk nekelaingen da ipat, enù ka lagà da dé diyà sa malayan yu. ⁴⁵Dodoo amuk beken tigtu etaw diyà sa tanà yu ataw ka sa egpegalebeken yu daa, endà mebaluy di kumaen siini pista. ⁴⁶Owoy amuk meuma sa egoh yu kumaen siini pista, diatas yu daa diyà sa dalesan kenà yu egtapay sa kaleni. Yoko eg-uwit duu diyà awang, apiya segepisang daa, owoy yoko ma egtepù duu sa tuelan di, apiya sebaen daa. ⁴⁷Langun yu etaw tegeIslaél sa kumaen siini pista. ⁴⁸Dodoo amuk duen sa etaw beken tegeIslaél mig-angay eg-ugpà diyà sa tanà yu owoy ungayà di mekelapeg ma diyà siini Pista Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula, mebaluy doo amuk pekelaingen yu muna sa ipat sa langun maama diyà sa dalesan di. Enù ka amuk nekelaingen da ipat, lagà da dé sa etaw tegeIslaél. Dodoo endà mebaluy di kumaen sa etaw amuk endà nekelaingen di ipat. ⁴⁹Mekelapeg sa langun etaw diyà siini uledin, iling ka sa etaw tegeIslaél ataw ka sa etaw beken tegeIslaél mig-angay daa eg-ugpà diyà sa tanà yu.”

⁵⁰Agulé pinangunutan sa langun tegeIslaél sa medoo igsugù i Datù Nemula igsugkow i Mosis owoy si Alon. ⁵¹Owoy iya ma dé sa agdaw egoh i Datù Nemula miglaun sa medoo tegeIslaél kedu diyà sa tanà Igiptu.

13 *13:1-16 Na, igtulù i Mosis si Datù Nemula sa épê sa langun maama lebi lawa, iling ka etaw ataw ka hinagtay. Amuk sa hinagtay melanih diyà sa kehaa i Nemula, imatayan da sa anay anak di enù ka ibegay da diyà si Nemula. Dodoo amuk sa hinagtay endà melanih di diyà sa kehaa i Nemula, sambian da sa nati kebilibili anì imatayan da. Dodoo amuk etaw, mekesalig da polo diyà si Nemula anì meipat da sa langun uledin di.*

Igtulù i Mosis ma sa denu sa Pista egoh da egkaen sa epan endà duen ipelenuk di.

Duen Sa Gaeb Owoy Apuy Eghuna Diyà Sa Medoo TegeIslaél Eg-ipanaw

(Éksodo 13:17-22)

17-18 Na, egoh i Datù Palo migpeipanaw sa medoo tegeIslaél, endà pineukit i Nemula duu kagda diyà sa kalasada diyà sa tanà tegePilistiya apiya di pa iya sa pantek ukitan da. Enù ka netiigan i Nemula amuk duen etaw gumila kenagda egoh da eg-ipanaw mehalì kéen sa pedu da owoy pelikù da dutu Igiptu dò, apiya di pa inuwit da ma sa hagda kinemkem. Huanan di, pineukit i Nemula polo kagda diyà sa melabel tanà mediyù dalesan eg-angay diyà sa dagat pinengadanan da Melalegà Dagat.

19 Na, egoh da miglegkà kedu diyà Igiptu, inuwit i Mosis ma sa medoo tuelan sa tupù da si Hosé, enù ka pinepasad i Hosé sa medoo tegeIslaél egoh anay. Egoh i Hosé nehagtay pelà, igsasà di diyà sa medoo duma di tegeIslaél, guwaen di, “Netiigan ku tabangan i Nemula doo kiyu anì

mekelegkà yu dini owoy amuk meuma iya wé agdaw, uwit yu ma sa tuelan ku kedu dini.”^g

20 Na, egoh sa medoo tegeIslaél miglegkang diyà sa menuwa Sukot, mig-esud da diyà Itam diyà sa kilidan sa melabel tanà mediyù dalesan. **21** Amuk agdaw, eghuna Datù Nemula i diyà kenagda migpeiling palas beletukoy enù ka egtulù kenagda sa ukitan da. Owoy amuk sigep, eghuna diyà kenagda sa éhé palas beletukoy eglegleg anì melegdawan da. Huenan di, mekeipanaw da doo agdaw owoy sigep. **22** Takà eghuna iya wé beletukoy diyà sa medoo tegeIslaél amuk agdaw, owoy duen ma iya wé éhé apuy amuk sigep.

Ini Sa Egoh Sa Medoo TegeIgíptu Miglohot Sa Medoo TegeIslaél

14 ¹Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, ²guwaen di, “Tuloni ko sa medoo tegeIslaél anì pelikù da mangay denu sa menuwa Pihahilot sa teliwadaan sa menuwa Migdol owoy sa Melalegà Dagat. Esud yu dutu siedò kilidan dagat medapag diyà sa menuwa Baal-sipon. ³Iya sa baelan yu anì penemdem i Palo endà mekegaga yu melaguy kedu diyà Igíptu enù ka mealang yu mukit diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. ⁴Petegasan ku dema sa pedu di anì lohoten di kiyu. Amuk hediya, atuwan ku dé kagdi lapeg sa medoo sundalu di anì metiigan sa langun tegeIgíptu aken si Datù Nemula owoy anì meolò a.” Hê, pinangutan sa medoo tegeIslaél iya wé inikagi i Nemula igsugkow i Mosis.

⁵ Na, egoh i Datù Palo tinulonon da migpelaguy dé sa medoo tegeIslaél, nesenulé sa penemdem di owoy sa penemdem sa medoo salu di ma. Guwaen da, “Endà mepion ini i binaelan ta. Maen di ya pinelegkà ta sa medoo tegeIslaél? Ngadan polo sa etaw udipenen ta atu?” ⁶Huenan di, igsugù i Palo sa kalitun di atung gamiten di amuk gumila owoy uwiten di ma sa medoo sundalu di. ⁷Inuwit di sa langun kalitun tegeIgíptu atung gamiten da amuk eggila, lapeg sa enim gatus tigtu mepion. Diyà sa uman sebaen kalitun, duen sa duwa sundalu owoy sa pangulu da.^h ⁸Pinetegas i Datù Nemula dema sa pedu i Palo anì lohoten di sa medoo tegeIslaél miglegkà. Na, tigtu egkeanggan sa pedu sa medoo tegeIslaél egoh da eg-ipanaw. ⁹Na, sa medoo tegeIgíptu, sa medoo sundalu i Palo eg-edà kalitun anì gumila da owoy sa medoo egkudà ma, eglohoten da sa medoo tegeIslaél owoy neuma da kagda diyà sa kenà da eg-esud diyà sa kilidan dagat, medapag diyà sa menuwa Pihahilot diyà sa dibaluy sa menuwa Baal-sipon.

^g 13:19 Haa yu ma Génesis 50:25. ^h 14:7 Diyà sa kagi Hibelu, guwaen di, “Duen sa ketelu di etaw eg-edà diyà uman sebaen kalisa.” Na, diyà sa penemdem sa milantek etaw, siini ketelu di etaw sa ulu-ulu sa duwa duma di.

¹⁰Hê, tigtu nelimedangan sa medoo tegeIslaél egoh da mighaa sa medoo tegeIgipu eglohot medapag dé diyà kenagda. Eg-umow da tabang diyà si Datù Nemula. ¹¹Owoy egselselen da ma Mosis i, guwaen da, “Ngahàngahà ka. Enù di ya, endà duen sa kenà ta ilebeng dutu Igiptu dò, atu? Maen di ya inuwit ko kami diyà siini melabel tanà mediyù dalesan anì mematay ké dini? Taa ko. Amuk endà tinegel ko kami egpelegkà diyà Igiptu, endà mebaelan éhê ini i hedem diyà kenami. ¹²Netulengan ko pa sa inikagi ké diyà keniko dutu Igiptu dò anì endà tegelen ko duu kami pelegkà? Pemaen ko dé kami hedem egkeudipen diyà sa medoo tegeIgipu, enù ka uman pa mepion sa egoh ké neudipen daa diyà sa egoh ké meimatayan diyà siini melabel tanà mediyù dalesan.”

¹³Migsagbì Mosis i diyà kenagda, guwaen di, “Yoko egkelimedangan na. Petanà yu polo sa pedu yu. Angati yu sa kealuk i Datù Nemula keniyu ini egoh di. Endà dé hauwen yu duu uman siedò medoo tegeIgipu. ¹⁴Si Datù Nemula polo sa gumila diyà kenagda, beken kiyu. Endà duen sa niyu egbaelan.”

¹⁵Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Maen di ya eg-umow yu tabang diyà kenak? Tuloni ko siini medoo etaw anì muman da mipanaw. ¹⁶Soyol ko sa tuked ko lekeatas sa kagpa't wayeg anì mesekawang sa dagat anì metikal sa ukitan yu matas mangay tanà dutu dò. ¹⁷⁻¹⁸Petegasen ku dema uman sa pedu sa medoo tegeIgipu anì lohoten da kiyu. Amuk hediya, tabanan ku Palo i owoy sa langun sundalu di lapeg sa medoo kalitun eggamiten da amuk gumila da, anì metiigan sa langun tegelgipu aken si Datù Nemula owoy anì meolò a ma danà ku tumaban kenagda.”

¹⁹Na, sa egsugùsuguen i Nemula takà eghuna diyà sa medoo tegeIslaél egoh da eg-ipanaw, mighalì mig-angay diyà sa iyungan da. Hediya ma mighalì ma siedò éhê beletukoy mig-angay diyà sa iyungan da. ²⁰Nebaluy iya sa alang diyà sa teliwadaan sa medoo tegeIgipu owoy sa medoo tegeIslaél. Neelut sigep, takà eglegdaw iya wé éhê apuy diyà sa kenà sa medoo tegeIslaél, dodoo tigtu egdeleman diyà sa kenà sa medoo tegeIgipu. Huanan di, endà egkesedapag sa medoo tegeIgipu owoy sa medoo tegeIslaél.

²¹Agulé sinoyol i Mosis sa tuked di lekeatas sa kagpa't wayeg. Hê, neelut sigep pineleges i Datù Nemula sa kelamag kedu diyà sa tebowon agdaw. Huanan di, nesekawang sa wayeg anì dumuen sa netikal ukitan da diyà sa teliwadà di. ²²Agulé egbatas sa langun tegeIslaél mangay tanà dutu dò. Netikal sa kenà da eg-ukit diyà sa teliwadà dagat, owoy nekeiling delama sa wayeg dagat denu kuwanan da owoy denu bibang da ma.

²³Hê, eglohot ma sa medoo tegeIgipu eg-ukit diyà siedò netikal nesekawangan dagat, lapeg sa langun etaw i Palo egkudà owoy sa medoo

sundalu di eg-edà kalitun. ²⁴Dodoo si Datù Nemula diyà sa beletukoy éhê legleg apuy, eghauwen di doo sa medoo eglohot egoh di buyu sumimag. Huenan di, tigtu egbogowen di sa medoo sundalu tegeIgipitu. ²⁵Nekelebeng sa lisen sa medoo kalitun da owoy nekedan ma sa duma lisen di, huenan di egkelikutan da dé eglohot. Guwaen da, “Pelikù ki polo. Pediyù ki diyà sa medoo tegeIslaél, enù ka iya polo sa egkebalà ta si Datù Nemula sa egtabang kenagda.”

²⁶Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Soyol ko dema sa tuked ko diyà sa kagpa't dagat anì mesedelagkup sa wayeg anì melened sa medoo tegelIgipitu, lapeg sa medoo kalitun da ma.” ²⁷Agulé sinoyol i Mosis sa tuked di. Hê, egoh di umenaw simag, nesedelagkup dé sa dagat. Egpelaguy doo hedem sa medoo tegelIgipitu, dodoo sinedelagkup i Datù Nemula sa wayeg nese Kawang, huenan di nelened da dé langun. ²⁸Na, egoh sa wayeg nesedelagkup, nelimunan wayeg sa langun sundalu i Palo miglohot sa medoo tegeIslaél diyà sa dagat, lapeg sa medoo kalitun gamiten da amuk gumila da. Nelened da langun, endà duen sebaen nesamà.

²⁹Dodoo sa medoo tegeIslaél, dutu da dé tanà dutu dò enù ka mig-ukit da diyà sa netikal tanà diyà sa teliwadà nese Kawangan dagat, owoy nekeiling delama sa wayeg denu bibang da owoy denu kuwanan da ma. ³⁰Iya dé sa agdaw kealuk i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél kedu diyà sa egkegaga sa medoo tegelIgipitu, owoy hinaa sa medoo tegeIslaél sa medoo tegeIgipitu nematay dé diyà sa kilidan dagat. ³¹Na, danà sa medoo tegeIslaél mighaa sa dakel egkegaga i Datù Nemula egoh di migtaban diyà sa medoo tegeIgipitu, huenan di eg-adatan da dé kagdi i. Owoy epgigtuwen da ma kagdi i owoy sa sinaligan di, si Mosis.

Ini Sa Duyuy I Mosis

(Éksodo 15:1-2)

15 ¹Agulé, migduyuy Mosis i owoy sa medoo duma di tegeIslaél enù ka eg-looen da Datù Nemula i. Éhê ini sa duyuy da, guwaen da,

“Tigtu egduyuyen ku Datù Nemula i, enù ka eglowon sa egkegaga di egtaban diyà sa kuntelà di.

Igbuang di dé diyà dagat sa medoo kudà owoy sa medoo sundalu ma.

² Épê dakel egkegaga Datù Nemula i sa egduyuyen ku.

Enù ka kagdi sa mig-aluk kenak kedu diyà sa medoo kuntelà ku.

Kagdi sa Nemula epgigtuwen ku, owoy tigtu oloen ku kagdi ya.

Kagdi ma sa Nemula epgigtuwen sa medoo tupù ku, owoy doyonen ku sa dakel egkegaga di.”

Ini Sa Egoh Da Migselsel Si Mosis Enù Ka Mepait Sa Wayeg

(Éksodo 15:22-27)

²² Agulé, inuwit i Mosis sa medoo tegeIslaél kedu diyà sa Melalegà Dagat owoy mig-angay da diyà sa melabel tanà mediyù dalesan pinengadanan da Tanà Sul. Telu agdaw sa lugay da eg-ipanaw, dodox endà duen wayeg hinaa da. ²³ Agulé migtebow da diyà sa tebulan Malah. Mepait sa selepangan iya wé ngadan Malah, enù ka tigtu mepait iya wé wayeg, huenan di endà egkeinem da duu. ²⁴ Egselselen sa medoo tegeIslaél dema Mosis i, guwaen da, “Enù di ya, ngadan sa meinem ta ini egoh di?”

²⁵ Agulé migsimbà Mosis i egpegeni tabang diyà si Datù Nemula. Hê, igpehää i Datù Nemula diyà kenagdi sa panga kayu. Egoh di migkuwa, igdugsù di diyà sa wayeg. Hê, nekedan dé sa kepait di.

Na, egoh da dahiya pelà, binegayan i Datù Nemula kagda sa uledin, owoy egtepengan di ma kagda. ²⁶ Guwaen di, “Amuk pedakelan pedu yu sa kepangunut yu kenak anì ilingan yu sa metiengaw adat kenà ku metuuwan, owoy amuk pangunutan yu ma sa langun uledin ku owoy sa uyot ku ma, endà peukiten ku duu diyà keniyu sa medoo linadu pineangay ku diyà sa medoo tegeIgyptu. Enù ka aken si Datù Nemula sa mulung keniyu.”

²⁷ Agulé egoh da miglegkà dahiya, mig-angay da diyà sa sugud Ilim kenà sa sepulù owoy duwa tebulan owoy sa pitu pulù gepesu lepò. Mig-esud da dahiya diyà sa kilidan wayeg.

Ini Sa Egoh I Nemula Migbegay Kaenen Diyà Sa Medoo TegeIslaél

16 ¹ Agulé miglegkà sa langun tegeIslaél diyà Ilim owoy eg-ipanaw da dema. Na, egoh di neuma sa kesepulù di owoy lima agdaw diyà sa keduwa bulan edung sa egoh da miglegkà diyà Igyptu, migtebow da diyà sa melabel tanà mediyù dalesan pinengadanan da Sin, sa neseteliwadaan Ilim owoy Getan Sinay. ² Egoh da dé dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan, egselselen da dema Mosis i owoy si Alon. ³ Guwaen da, “Mepion pa hedem amuk inimatayan i Datù Nemula dé kami dutu Igyptu dò. Enù ka egoh ké pelà dutu, nekekaen ké pa sa medoo kaleni owoy sa medoo balangan kaenen taman sa egkeiyapan ké egkaen. Dodox diyà siini melabel tanà mediyù dalesan sa kenà yu mig-uwit kenami, mematat ki langun danà bilit.”

⁴ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Na, tuntunen ku sa kaenen diyà keniyu kedu langit dò. Uman magtu kesimag, pelaun ko sa langun etaw diyà sa kemalig da anì kuwaen da sa kaenen da nekeenget taman segeagdaw. Enù ka egtepengan ku daa kagda amuk

tigtu tuu sa kepangunut da diyà sa igsugù ku. ⁵ Amuk meuma sa keenem di agdaw, siglapegen da sa kekuwa da anì mekeenget kaenen da taman duwa agdaw, owoy tapayen da ma umilegà sa kinuwa da.”

⁶ Huenan di, mig-ikagi Mosis i owoy si Alon diyà sa langun tegeIslaél, guwaen da, “Amuk buyu sumalep sa agdaw kani, metiigan yu doo si Datù Nemula sa mig-uwit keniyu kedu Igipu dò. ⁷ Owoy amuk sumimag, hauwen yu ma sa senang di, enù ka dinineg di doo sa keselsel yu kenagdi. Iya sa guwaen ké enù ka kagdi polo sa egselselen yu, beken kami daa, enù ka egbaelan ké daa sa uyot di.” ⁸ Agulé guwaen i Mosis dema, “Si Datù Nemula sa megay diyà keniyu sa kaleni kaenen yu kani mahapun owoy sa kaenen yu amuk magtu kesimag taman sa egkeiyapan yu egkaen. Enù ka dinineg di doo sa keselsel yu kenagdi. Beken duu kami sa egselselen yu, dodoo si Datù Nemula polo.”

⁹ Agulé guwaen i Mosis diyà si Alon, “Ikagi ko diyà sa langun tegeIslaél anì mangay da diyà sa taengan i Datù Nemula, enù ka dinineg di sa keselsel da.”

¹⁰ Na, egoh i Alon eg-ikagi pelà diyà sa medoo tegeIslaél, mig-isalu da langun denu sa melabel tanà mediyù dalesan. Hê, petow dé hinaa da sa senang i Datù Nemula diyà siedò beletukoy. ¹¹ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, ¹² “Dinineg ku doo sa keselsel sa medoo tegeIslaél. Na, tuloni ko kagda begayan ku kagda kaleni amuk buyu sumalep sa agdaw owoy sa kaenen da ma amuk umenaw simag taman sa egkeiyapan da egkaen, anì metiigan da aken si Datù Nemula sa egpigtuuwen da.”

¹³ Na, egoh di sumalep sa agdaw, migtenà sa segelugba pugù. Medoo da temù migtenà diyà sa kenà sa medoo tegeIslaél mig-esud. Owoy egoh di umenaw simag, duen sa medoo aglù nekeulingut diyà sa medoo kemalig da. ¹⁴ Egoh di netikal iya wé aglù, duen sa hinaa da diyà tanà sa éhê palas betê palay menipis owoy mebulà ma. ¹⁵ Egoh sa medoo tegeIslaél mighaa iya wé, endà netiigan da duu, huenan di, egseigaay da, guwaen da, “Ngadan ini i?”

Mig-ikagi Mosis i diyà kenagda, guwaen di, “Ini sa kaenen igbegay i Datù Nemula diyà kenita. ¹⁶ Owoy ini sa uledin i Datù Nemula denu ini i. Kumuwa daa sa uman sebaen etaw sa nekeenget kaenen di diyà sa segeagdaw. Enem katasa daa sa enget kaenen sa uman sebaen etaw diyà sa kemalig di.”

¹⁷ Hê, pinangunutan sa medoo tegeIslaél sa tinulon i Mosis. Duen etaw migkuwa medoo owoy duen ma migkuwa diisek daa. ¹⁸ Dodoo egoh da migtasa sa kinuwa da, amuk duen sa migkuwa medoo, endà ma subela di. Owoy sa etaw migkuwa diisek daa, endà ma kulang di. Tigtu nekeenget diyà kenagda sa nikuwa da.

¹⁹ Agulé mig-ikagi dema Mosis i diyà kenagda, guwaen di, “Yoko egsamà duu taman sumimag.” ²⁰ Dodoo duen etaw diyà kenagda endà

egpigtuu da diyà sa inikagi i Mosis, enù ka sinamà da doo sa duma kaenen da. Dodoo egoh di umenaw simag, migsapat dé sa sinamà da owoy newali ma dé. Huenan di, binulitan i Mosis kagda.

²¹ Uman magtu kesimag egkuwaen sa medoo etaw sa taman egkeiyapan da egkaen. Agulé amuk meedup dé sa agdaw, metunag dé sa nesamà diyà tanà. ²² Ego di neuma sa keenem di agdaw, siniglapeg da sa kekuwa da. Sepulù owoy duwa katasa sa kinuwa sa uman sebaen etaw. Agulé mig-angay sa medoo ulu-ulù tegeIslaél diyà si Mosis owoy egtulonen da iya wé diyà kenagdi. ²³ Hê, sinelepang i Mosis diyà kenagda, guwaen di, “Ini sa uledin igsugù i Datù Nemula. Etud yu langun simag enù ka iya sa Agdaw Keetud, sa mapulù agdaw diyà sa kehaa i Nemula. Huenan di, ilegà yu dé ini ego di sumalà dé sa egkeiyapan yu egkaen, iling ka bugbugen yu ataw ka dangayen yu. Amuk duen sa nesamà yu, tagui yu anì iya sa kaenen yu simag.”

²⁴ Agulé pinangunutan da sa inikagi i Mosis, owoy sinamà da sa kaenen da simag. Endà newali sa kaenen sinamà da owoy endà ma migsapat di.

²⁵ Mig-ikagi dema Mosis i diyà kenagda, guwaen di, “Kaen yu dé iya wé ini ego di, enù ka ini sa Agdaw Keetud, sa mapulù agdaw diyà sa kehaa i Datù Nemula. Endà duen sa kaenen mehaa yu diyà tanà ini ego di.

²⁶ Taman enim agdaw daa sa keangay yu kumuwa kaenen uman magtu kesimag. Dodoo amuk meuma sa kepitu di agdaw, sa Agdaw Keetud, endà duen sa kaenen hauwen yu diyà tanà.”

²⁷ Dodoo duen etaw diyà kenagda endà epgangunut da diyà sa inikagi i Mosis. Apiya di pa sa kepitu di agdaw, eg-angay da doo egkuwa kaenen, dodox endà duen sa eghauwen da. ²⁸ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Ngadan taman sa endà kepangunut yu diyà sa medoo igsugù ku? ²⁹ Petulengtuleng yu aken si Datù Nemula sa migbegay diyà keniyu sa Agdaw Keetud. Huenan di, amuk meuma sa keenem di agdaw, begayan ku kiyu sa mekeenget kaenen yu taman duwa agdaw. Owoy amuk meuma sa kepitu di agdaw, upgà yu daa diyà sa kemalig yu. Yoko eglau na.” ³⁰ Na, edung ego iya, eg-etud dé sa medoo tegeIslaél amuk sa kepitu di agdaw.

³¹ Na, manaⁱ sa kepengadan sa medoo tegeIslaél iya wé kaenen kinuwa da. Lagà sa diisek betê palay gineléh, mebulà owoy meemis ma sa nanam di lagà sa biskuwit inamutan teneb. ³² Agulé mig-ikagi Mosis i diyà kenagda, guwaen di, “Ini ma sa igsugù i Datù Nemula. Kuwa yu sa enim katasa sa kaenen mana owoy pepion yu sa ketagù yu anì hauwen sa medoo tugod yu siini kaenen igbegay di diyà keniyu ego yu diyà sa melabel tanà mediyù dalesan ego di mig-uwit keniyu kedu Igipu dò.”

³³ Agulé guwaen i Mosis diyà si Alon, “Kuwa ko sa buyung owoy dalem ko sa enim katasa siini kaenen mana. Tenai ko ma diyà sa taengan i

ⁱ 16:31 Iya sa selepangan siini kagi mana, “Ngadan ini i?”

Datù Nemula dutu siedò kenà ta egsimbà, anì hauwen sa medoo tugod ta mekesetugdug kenita sa kaenen mana.”

³⁴ Agulé, pinangunutan i Alon sa igsugù i Datù Nemula diyà si Mosis. Igtènà di sa tinaguan di mana diyà sa taengan sa Baul Tandà Sa Igpasad i Nemula, anì melalù sa keipat da. ³⁵ Na, mana sa egkaenen sa medoo tegeIslaél taman epat pulù gepalay, owoy taman sa egoh da nekeuma diyà sa tanà Kanan sa kenà da mig-ugpà.

Ini Sa Egoх Di Duen Wayeg Eglesut Diyà Sa Batu

17 ¹ Agulé miglegkà dema sa medoo tegeIslaél diyà siedò melabel tanà Sin mediyù dalesan, enù ka egsehalihali da diyà sa egpeangayan i Datù Nemula kenagda. Hê, mig-esud da diyà sa tanà Lépidim, dodox endà duen wayeg dahiya. ² Huenan di, eggselselen da dema Mosis i, guwaen da, “Begayi ko kami sa inemen ké.”

Migsagbì Mosis i, guwaen di, “Maen di ya eggselselen yu aken? Enù di ya, egtepengan yu Datù Nemula i?”

³ Dodox tigtu eglupahan sa medoo tegeIslaél, huenan di egtemuen da eggselsel Mosis i. Guwaen da, “Maen di ya inuwit ko kami kedu Igipu dò, anì mematay ké langun danà ké endà egpekeinem, lapeg sa medoo anak ké owoy sa medoo hinagtay ké ma?”

⁴ Huenan di, migsimbà Mosis i egpegeni tabang diyà si Datù Nemula, guwaen di, “Ngadan sa egkebaelan ku igoh diyà siini medoo etaw? Buyuwen da dé aken egbuong batu anì mematay a.”

⁵ Migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Peunut ko keniko sa duma ululu tegeIslaél, owoy huna yu diyà sa langun etaw. Uwit ko ma sa tuked ko sa igtapes ko diyà sa wayeg Nilo. Na, ipanaw yu dé. ⁶ Angatan ku kiyu dutu siedò dakel batu diyà sa Getan Sinay. Amuk tumebow yu, tapes ko tuked sa batu anì lumesut sa wayeg anì inemen sa langun etaw.” Agulé binaelan i Mosis iya wé diyà sa taengan sa medoo ulu-ulu tegeIslaél. ⁷ Na, Masa owoy Méliba sa kepengadan da iya wé kenà da, enù ka eggselselen sa medoo tegeIslaél Mosis i dahiya owoy egtepengan da ma Datù Nemula i. Guwaen da, “Enù di ya, eg-ipaten i Datù Nemula pa kita ataw ka endà?”

Ini Sa Egoх Da Egsegilaway Sa Medoo TegeIslaél Owoy Sa Medoo TegeAmalék

⁸ Na, egoх sa medoo tegeIslaél pelà diyà sa tanà Lépidim, pinengayaw sa medoo tegeAmalék kagda. ⁹ Agulé mig-ikagi Mosis i diyà sa salu di, si Hosuwa. Guwaen di, “Hemilì ko diyà sa medoo duma ta maama sa enggaten ko mangay gumila diyà sa medoo tegeAmalék. Owoy aken, simag mangay a tumigdeg diyà sa kogol getan anì sugpayalen ku kiyu owoy sabaan ku ma sa tuked igpeuwit i Nemula takà diyà kenak.”

¹⁰ Agulé pinangunutan i Hosuwa sa igsugù i Mosis, owoy mig-angay eggila diyà sa medoo tegeAmalék. Mig-angay Mosis i owoy si Alon owoy

si Hul diyà sa kogol getan. ¹¹ Na, amuk egsabà sa belad di, tumaban sa medoo tegeIslaél, dodox amuk lugkenen di sa belad di, tumaban polo sa medoo tegeAmalék. ¹² Dodox danà di egkelugay sa kesegilaway da, egkegis sa belad i Mosis. Huenan di, migkuwa batu Alon i owoy si Hul, agulé pineugsad da Mosis i dahiya. Owoy migtiddeg da ma egsabà sa belad di, sebaen denu kuwanan owoy sebaen denu bibang di, anì endà melugken di duu taman umeled sa agdaw. ¹³ Huenan di, tigtu negelà sa medoo tegeAmalék danà da i Hosuwa.

¹⁴ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Sulati ko ini i anì endà melipengan yu duu sa egoh yu migtaban sa medoo tegeAmalék. Owoy tuloni ko ma Hosuwa i kedanan ku sa medoo tegeAmalék diyà siini sinukub langit.”

¹⁵ Na, binaelan i Mosis dahiya sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. Pinengadanan di iya wé “Si Datù Nemula sa lagà bandila ku enù ka kagdi sa Pangulu ku.” ¹⁶ Owoy guwaen i Mosis diyà sa medoo duma di, “Pinetigdegan ku belad ku Datù Nemula i, huanan di kagdi dé sa umatu diyà sa medoo tegeAmalék taman melugay.”

18 *18:1-12 Na, dinineg i Hételo sa langun binaelan i Nemula diyà sa awas di si Mosis owoy denu sa kepelegkà i Nemula sa medoo tegeIslaél kedu Igipitu dò. Agulé mig-angay eglengen diyà si Mosis owoy pinelikù di ma Sipola i sawa i Mosis owoy sa duwa béké di anak da i Mosis. Enù ka egoh da i Mosis diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, mig-angay da Sipola i eglengen diyà si Hételo emà di. Agulé neanggan Mosis i egoh di mighaa sa nugangan di si Hételo sa atung tegesimbà dutu tanà Midyan dò.*

Ini Sa Egoh Da Miggelal Sa Medoo Kaunutan

(Éksodo 18:13-27)

¹³ Na, egoh di umenaw simag, migpenuu dema Mosis i anì antangen di sa medoo tegeIslaél egesigbolowoy. Iya sa egbaelan di edung magtu kesimag taman sumigep enù ka medoo sa etaw egpeantang. ¹⁴ Agulé egoh i Hételo nugangan di mighaa sa kedoo egbaelan i Mosis, guwaen di diyà kenagdi, “Ngadan ini i egbaelan ko diyà siini medoo etaw? Maen di ya kuna daa sa tegeantang dahini diyà siini medoo etaw eg-angat-angat egpeantang edung magtu kesimag taman sumigep?”

¹⁵ Migsagbi Mosis i, guwaen di, “Iya sa egkebaelan ku enù ka eg-angay da petabang diyà kenak anì metiigan da sa uyot i Nemula.

¹⁶ Amuk egesigbolowoy sa etaw, mangay da peantang diyà kenak. Agulé egtulonen ku diyà kenagda sa tayu di sa épê ketuu owoy egselepangen ku ma diyà kenagda sa medoo uledin i Nemula.”

¹⁷ Agulé mig-ikagi Hételo i, guwaen di, “Endà mepcion di iya wé egbaelan ko, ¹⁸ enù ka egkeliteg ka owoy egkepuleg ma siini medoo

etaw egpeantang. Nekelowon siini galebek ko diyà sa egkegaga ko amuk kuna daa sa tegeantang. ¹⁹Na, dinegdineg ko siini eg-ikagiyen ku mepion hedem amuk pangunutan ko, enù ka netiigan ku metabangan i Nemula kuna. Na, mepion doo amuk kuna sa umantang sa medoo etaw diyà si Nemula, enù ka kuna sa meketulon diyà kenagdi sa medoo egesigbolowen da. ²⁰Owoy kuna ma sa tumulù kenagda sa langun igsugù i Nemula owoy sa adat da kenà di metuuwan, enù ka egselepangen ko diyà kenagda sa mepion baelan da. ²¹Dodox ini ma sa baeli ko, hemili ko sa medoo etaw diyà sa langun tegeIslaél anì tabangan da kuna. Iya sa etaw hemili ko sa mepion adat owoy sa mekegaga umantang owoy sa tigtu miadat diyà si Nemula owoy sa egkesaligan ma. Endà mebaluy di amuk dakel sa pedu di diyà sa pantiyali. Amuk gelalen ko dé kagda kaunutan, duen sa umipat sengibu etaw, duen umipat magatus, owoy duen ma lima pulù, owoy duen ma sepulù. ²²Mebaluy dé kagda sa umantang diyà sa medoo etaw taman melugay. Na, amuk duen sa melikut eg-antangen, mepion amuk uwiten da doo diyà keniko. Dodox sa medoo melemu, megaga da doo umantang. Agulé kumelemu sa galebek ko enù ka egtabangan da kuna eg-antang. ²³Amuk baelan ko ini i owoy amuk metuuwan ma Nemula i, endà tigtu ka mepasangan. Owoy lumikù ma siini medoo etaw amuk ubus da dé inantang.”

²⁴Na, egoh i Mosis migdineg sa inikagi sa nugangan di, pinangunutan di sa langun igtulù di. ²⁵Hinemilì di sa medoo maama tegeIslaél mepion adat owoy sa mekegaga umantang. Agulé ginelal di kaunutan. Duen sa umipat sengibu etaw, duen magatus, owoy duen ma lima pulù owoy duen ma sepulù. ²⁶Kagda dé sa tegeantang diyà sa medoo etaw. Amuk melikut sa egesigbolowen etaw, eg-uwiten da dema diyà si Mosis, dodox amuk melemu daa sa egesigbolowen da, kagda dé sa umantang.

²⁷Agulé mig-ebal Hételo i diyà si Mosis enù ka lumikù diyà sa hagdi tanà.

Ini Sa Egoh I Datù Nemula Mig-ikagi Diyà Sa Medoo TegeIslaél Diyà Sa Getan Sinay

(Éksodo 19:1-19)

19 ¹⁻²Na, miglegkà dema sa medoo tegeIslaél diyà Lépidim, owoy mig-angay da diyà sa melabel tanà mediyù dalesan diyà Sinay. Egoj da migtebow dahiya, iya sa muna agdaw diyà sa ketelu di gebulan edung sa egoj da miglegkà diyà Igiptu. Agulé eg-esud da diyà sa esudan sa Getan Sinay.

³Agulé migtekedeg Mosis i diyà sa getan anì mikagi diyà si Nemula. Hê, mig-umow Datù Nemula i kedu diyà sa tuduk Sinay, guwaen di, “Ini sa ikagi ko diyà sa medoo tegeIslaél, sa medoo tugod i Hakob. ⁴Guwaen

ko diyà kenagda, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di hinaa yu doo sa binaelan ku diyà sa medoo tegeIgiptu, owoy inuwit ku ma kiyu dahini. Eg-ipaten ku kiyu lagà sa banug eg-uwit sa pispis di diyà sa pakpak di.

⁵Na, amuk tigtu yu mangunut diyà kenak owoy amuk endà melipengan yu duu sa pasad ku diyà keniyu, mebaluy doo kiyu sa mapulù etaw hinemilì ku. Apiya di pa naken sa langun balangan etaw diyà tanà, hinemilì ku doo kiyu ⁶anì kiyu lagà sa medoo atung tegesimbà enù ka takà yu egpangunut diyà kenak. Owoy mebaluy ma kiyu sa metiengaw etaw egsabaan ku.’ Na, iya sa ikagi ko diyà sa medoo tegeIslaél.’

⁷Huenan di, miglunzel dema Mosis i, owoy egsetiponen di sa medoo ulu-ulu tegeIslaél. Egoh da nesetipon, tinulon di diyà kenagda sa langun igpeikagi i Datù Nemula diyà kenagdi. ⁸Agulé egoh da migdineg iya wé, neseselengen da migsagbi, guwaen da, “Pangunutan ké doo sa langun igsugù i Datù Nemula.” Agulé migpelikù dema Mosis i diyà si Nemula anì tulonen di sa inikagi sa medoo etaw.

⁹Agulé guwaen i Datù Nemula diyà si Mosis, “Peunut a diyà sa mekepal gaeb amuk mangay a mikagi diyà keniko anì medineg sa medoo etaw sa egoh ku sumetawit keniko, anì kumeeles sa kesalig da diyà keniko taman melugay.”

Agulé tinulon i Mosis diyà si Datù Nemula sa inikagi sa medoo etaw.

¹⁰Mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Pelikù ka dé. Tuloni ko sa medoo etaw anì tapayen da dé kagda pelanih ini egoh di owoy simag ma owoy anì pìpian da ma sa ginis da enù ka sumimbà da diyà kenak. ¹¹Agulé amuk meuma sa ketelu di agdaw, meketapay da dé, enù ka iya sa egoh ku tumenà diyà siini Getan Sinay anì hauwen sa medoo etaw aken i Datù Nemula. ¹²Huenan di, baeli ko sa elet ipeulingut diyà siini getan owoy hawidi ko kagda anì endà tipayen da duu owoy anì endà tumekedeg da owoy endà ma utuhan da duu, enù ka meimatayan doo sumalà dé sa etaw tumipay. ¹³Amuk duen sa tumipay, panà yu daa ataw ka buungen yu daa batu anì mematay, enù ka melihi amuk egsabaan yu. Amuk duen sa tumipay, iling ka etaw ataw ka hinagtay, meimatayan da doo. Na, amuk dinegen yu sa dagì tegbuli, angay yu setiponoy langun diyà sa esudan siini getan.”

¹⁴⁻¹⁵Agulé miglunzel dema Mosis i kedu diyà sa getan, owoy egtulonon di sa medoo etaw, guwaen di, “Amuk meuma sa ketelu di agdaw, tumenà Datù Nemula i. Huenan di, tapayen ta pelanih sa lawa ta owoy pìpian ta ma sa ginis ta enù ka sumimbà ki diyà kenagdi. Owoy endà ma mebaluy di amuk meseuma da lawa sa etaw telesawa sa linuwan ta eg-angat-angat si Nemula.”

¹⁶Na, egoh di neuma sa magtu kesimag ketelu di agdaw, egsilà owoy egpeleté diyà siedò getan, owoy duen ma sa mekepal gaeb diyà sa pulu tuduk, owoy duen ma sa dagì tegbuli tigtu metaled dinineg da.

Huenan di, eglukub sa langun etaw danà da nelimedangan. ¹⁷Agulé inuwit i Mosis sa langun etaw eg-angay diyà sa esudan siedò getan anì telabukan da Nemula i. ¹⁸Éhê egoh eg-ebel sa Getan Sinay, enù ka migtenà Datù Nemula i nekeiling palas apuy. Migtiboloy sa ebel lagà sa ebel sa dakel apuy, huenan di tigtu eglukub ma sa medoo etaw danà da egkelimedangan.^j ¹⁹Owoy egkeumanan ma sa ketaled sa dagì tegbuli. Mig-ikagi Mosis i, agulé sinagbian i Nemula sa éhê kagi kilat.

19:20-25 Mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis anì hawidan di sa medoo etaw anì endà tipayen da duu siedò elet nekeulingut diyà sa getan kenà i Nemula migtenà.

Ini Sa Egoh I Nemula Migbegay Sa Sepulù Uledin Diyà Si Mosis

(Éksodo 20:1-18)

20 ¹Na, mig-ikagi Nemula i owoy ini sa kagi di, ²guwaen di, “Aken si Datù Nemula sa egpigtuuwen yu, owoy aken sa mig-uwit kenyiu kedu Igipu dò kenà yu neudipen.

³“Huenan di, yoko egpenemula duu sa liyu, aken daa sa penemula yu.

⁴“Yoko egbael duu sa inetaw penemulawen yu sa éhê palas sa eghauwen yu dutu langit dò ataw ka dahini diyà tanà ataw ka sa medoo diyà wayeg. ⁵Yoko egligkued da diyà sa taengan da owoy yoko ma egsimbà ya diyà kenagda, enù ka aken si Datù Nemula sa egpigtuuwen yu. Tigtu a endà meiyap amuk duen sa liyu egpenemulawen yu. Huenan di, tigtu pigtamayan ku sa etaw eg-iniyug diyà kenak, lapeg sa anak da taman sa béké siku da. ⁶Dodoo sa medoo etaw eghidu kenak owoy egpangunut ma diyà sa langun uledin ku, ipehaa ku doo diyà kenagda owoy diyà sa medoo tugod da sa dakel kehidu ku kenagda taman melugay.

⁷“Yoko eg-usal duu sa ngadan ku diyà sa medoo medaet ungayà yu, enù ka tigtu pigtamayan ku doo sa etaw eg-ikagi daa uloy sa ngadan ku, aken i Datù Nemula sa egpigtuuwen yu.

⁸“Yoko egkelipeng duu eg-adatan sa Agdaw Keetud, enù ka iya sa baed ku. ⁹Mebaelan yu doo sa galebek yu taman nem agdaw. ¹⁰Dodoo sa kepitu di agdaw, iya sa Agdaw Keetud sa ibegay yu diyà kenak baed ku, aken i Datù Nemula. Amuk meuma dé sa kepitu di agdaw, yoko eglampang duu danà yu eggalebek, hediya ma sa anak yu owoy sa egsuguen yu owoy sa hinagtay yu owoy sa etaw beken tigtu duma yu ma eg-ugpà diyà sa menuwa yu. ¹¹Enù ka aken si Datù Nemula sa migpeduen sa langit owoy tanà owoy dagat lapeg sa langun eghauwen dalem taman nem agdaw daa. Agulé mig-etud a diyà sa kepitu di agdaw enù ka

^j 19:18 Diyà sa medoo liyu igsulat, guwaen di iya sa egkekayung sa tanà sa Getan Sinay.

neubus dé sa langun. Huenan di, pinilagà ku siini agdaw enù ka tigtu mapulù diyà sa kehaa ku.

12 “Adati yu sa emà yu owoy sa inay yu, anì melalù yu mugpà diyà sa tanà ibegay ku diyà keniyu.

13 “Yoko eg-imatay ya etaw.

14 “Yoko egbigà ya.

15 “Yoko egpenakaw wa.

16 “Yoko egbutbut ta egtipu sa duma yu.

17 “Yoko egkesina ya, owoy yoko egkeilayam duu sa langun taman sa duma yu, upama sa dalesan di ataw ka sa sawa di ataw ka sa udipen di ataw ka sa hinagtay di ataw ka sumalà dé sa hagdi langun taman.”

Ini Sa Egoх Da Tigu Nelimedangan Sa Medoo TegeIslaél

(Éksodo 20:18-21)

18 Na, egoх sa medoo tegeIslaél migdineg sa kilat owoy sa dagì tegbuli, owoy egoх da mighaa sa silà owoy sa mekepal ebel diyà sa getan, tigu nelimedangan da, huenan di eglukub da owoy egpediyùdiyù da egtigdeg.

19 Agulé migpegeni da diyà si Mosis, guwaen da, “Amuk kuna dé sa mikagi diyà kenami, pangunutan ké doo, dodoo yaka dé egpeikagi duu Nemula i diyà kenami anì endà mematay ké.”

20 Agulé mig-ikagi Mosis i diyà kenagda, guwaen di, “Yoko egkelimedangan na. Egtepengan i Nemula daa kiyu anì tigu adatan yu owoy anì endà mekebael yu salà diyà kenagi.”

21 Hê, mig-angay Mosis i egpedapag diyà sa mekepal gaeb sa kenà i Nemula migpeunut. Dodoo sa medoo etaw, tapay da doo egpediyùdiyù eg-ugpà diyà sa esudan getan.

20:22–23:33 *Na, igbegay i Nemula sa medoo uledin di diyà si Mosis anì pangunutan sa medoo tegeIslaél. Duen uledin denu sa mepion keugpà da owoy duen ma sa denu adat kesimbà da diyà si Datù Nemula. Owoy igapasad i Nemula ma sa ketabang di kenagda anì mekeuma da diyà sa tanà ibegay di diyà kenagda.*

Ini Sa Egoх Sa Medoo Etaw Netuuwan Diyà Sa Pasad I Nemula Diyà Kenagda

(Éksodo 24:1-11)

24 ¹Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Tekedeg ka dema angay diyà sa kenà ku. Uwit ko ma Alon i owoy sa duwa anak di, si Nadab owoy si Abihu, owoy sa pitu pulù kaunutan sa medoo tegeIslaél. Owoy amuk mediyùdiyù yu pelawà, simbà yu diyà kenak. ²Kuna daa sa mekeangay dumapag diyà kenak, beken sa

medoo duma ko. Endà ma mebaluy di peunut da tumekedeg sa medoo tegeIslaél.”

³Agulé migpelikù Mosis i owoy egtulonen di diyà sa medoo tegeIslaél sa langun uledin igsugù i Datù Nemula. Neseselengan da egsagbì, guwaen da, “Mangunut ké doo diyà sa langun igsugù i Datù Nemula.” ⁴Agulé igsulat i Mosis sa langun igsugù i Datù Nemula.

Na, egoh di umenaw simag, miglapus Mosis i mig-angay diyà sa esudan sa getan owoy binaelan di sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. Pinetigdeg di ma sa sepulù owoy duwa batu anì tandaan di sa sepulù owoy duwa geumpung tugod i Islaél. ⁵Agulé sinugù di sa medoo batàbatà maama anì mangay da umulow sa medoo hinagtay inimatayan da ibegay da diyà si Datù Nemula. Sinumbalì da ma sa medoo tudu sapì sa ibegay da diyà si Nemula, agulé kinaen sa medoo etaw anì tandaan da sa kesepasaday da si Nemula. ⁶Agulé binaed i Mosis sa depanug sa medoo hinagtay inimatayan da. Tinoyo di pelanggana sa sebaed, owoy igsawel di sa sebaed diyà sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. ⁷Agulé kinuwa di ma siedò igsulat di sa pasad i Datù Nemula diyà kenagda, owoy binasa di diyà sa medoo etaw. Hê, migsagbì da langun, guwaen da, “Tigtu mangunut ké diyà sa langun uledin igsugù i Datù Nemula.”

⁸Agulé kinuwa i Mosis sa depanug dalem sa pelanggana, owoy pinebegisbisan di sa medoo etaw. Guwaen di, “Siini depanug, ini sa tandà sa kepasad yu mangunut diyà sa langun uledin igsugù i Datù Nemula diyà keniyu.”

Ini Sa Egoh I Mosis Migtekedeg Dema Diyà Sa Getan Sinay

(Éksodo 24:12-18; 25:1-2,8-9)

¹²Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Tekedeg ka dema diyà siini getan. Ligò ko eg-upgà dahini, ibegay ku diyà keniko sa dakel melugpayang batu sinulatan ku sa medoo uledin ku anì itulù ko diyà sa medoo etaw.”

¹³⁻¹⁴Huanan di, mig-ikagi Mosis i diyà sa medoo kaunutan tegeIslaél, guwaen di, “Angat yu daa dahini taman sa egoh ké mekelikù dema. Kaini si Alon owoy si Hul. Amuk duen etaw egkesesigbolow, angay yu diyà kenagda peantang.” Agulé inuwit i Mosis Hosuwa i salu di owoy migtekedeg da diyà sa getan kenà i Nemula.

¹⁵Na, egoh i Mosis migtekedeg diyà sa Getan Sinay, nelimunan dema gaeb sa pulu tuduk. ¹⁶⁻¹⁷Owoy migtenà sa senang i Datù Nemula diyà sa tuduk. Egoh sa medoo tegeIslaél mighaa iya wé, lagà dakel apuy sa senang i Nemula diyà sa pulu tuduk. Taman enim agdaw nelimunan gaeb iya wé tuduk. Agulé egoh di neuma sa kepitu di agdaw, inumow

i Datù Nemula kedu diyà sa teliwadà gaeb Mosis i. ¹⁸Na, egoh i Mosis migtekedeg, migpelahuk diyà sa gaeb. Epat pulù agdaw lapeg sigep sa lugay di eg-ugpà dahiya.

25 ¹Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di,
²“Ikagiyi ko sa medoo tegeIslaél anì megay da diyà kenak, owoy kuna sa sumakem sumalà dé sa nehemilì sa pedu da ibegay.

⁸“Owoy pebaeli ko ma diyà kenagda sa dakel kemalig ku. Tigtu mapulù iya wé kemalig, enù ka iya lagà sa kenà ku umugpà anì takà a umunut-unut diyà keniyu. ⁹Amuk baelan yu sa kemalig ku owoy sa langun tigol di dalem, ilingi yu daa sa ukit-ukit ipetig ku diyà keniko.”

25:10–31:17 Na, egoh i Mosis eg-ugpà pelà diyà sa getan taman epat pulù agdaw, igtulù i Datù Nemula diyà kenagdi sa ukit kebael da sa kemalig i Nemula. Tinulon di diyà si Mosis anì eghemilien di sa medoo etaw diyà sa medoo tegeIslaél anì baelan da sa kemalig owoy sa medoo tigol di dalem. Kunul hinagtay sa iatep da sa kemalig owoy sa ikelatkat da ma.

Na, dalem sa kemalig, duen sa ginis ihabeng diyà sa teliwadà luwang di anì mebaluy duwa sa bilik di. Na, sa bilik di denu selat, pinengadanan da sa Mapulù Bilik i Nemula. Duen dahiya sa lamisan sinukuban bulawan kenà da egtenà sa epan ibegay da diyà si Nemula. Duen ma sa duwa metaes kayu di atung kenà da egsabà amuk eg-uwiten da. Igtagù da ma diyà siini bilik sa taguan sulù épê pitu panga. Na sa pitu panga di, anan épê sulù, owoy bulawan sa binaelan da sa taguan sulù. Igsugù i Nemula ma anì meelutan sigep sa keulow da lana olibu diyà sa sulù.

Na, pinengadanan da sa keduwa di bilik di sa Tigtu Mapulù Bilik i Nemula. Iya sa kenà di igtagù sa Baul Tandà Sa Igpasad i Nemula sinukuban bulawan. Na, duen ma sa duwa metaes kayu atung kenà da egsabà amuk eg-uwiten da sa Baul, owoy dinalem da ma sa kaenen mana owoy sa melugpayang batu sinulatan sa uledin i Nemula.

Na, diyà duwangen sa kemalig, duen sa binaelan da sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. Sinukuban galang sa atung kenà da eg-ulow. Duen ma sa duwa metaes kayu di atung kenà da egsabà amuk eg-uwiten da. Duen ma diyà sa duwangen di sa dakel pelanggana binaelan da galang sa atung kenà sa tegesimbà egpegusé.

Na, sa medoo langun taman diyà sa kemalig binaelan da, inilingan da sa medoo igsugù i Nemula diyà si Mosis. Duen ma sa binaelan da anì melemu sa keuwit da sa kemalig owoy sa langun taman di amuk meuma sa kehalì da.

Igtulù i Nemula ma diyà si Mosis sa kebael da sa ginis sa medoo atung tegesimbà, owoy igtulù di ma sa ukit sa kegelal i Mosis si Alon owoy sa anak di anì kagda sa atung egbael sa galebek sa tegesimbà.

31 ¹⁸Na, egoh i Datù Nemula ubus mig-ikagi diyà si Mosis diyà sa Getan Sinay, igbegay di diyà kenagdi siedò duwa melugpayang batu sinulatan i Nemula sa medoo uledin di.

**Ini Sa Egoх Sa Medoo TegeIslaél Migpenemula
Sa Binaelan Da Éhê Palas Sapì**

32 ¹Na, danà i Mosis nelugay diyà sa getan, nesetipon sa medoo tegeIslaél diyà si Alon owoy guwaen da, “Baeli ko sa penemulawen ké anì dumuen sa umuwit kenita, enù ka endà netiigan ta duu sa nebaelan i Mosis sa mig-uwit kenita kedu Igiptu dò.”

²Migsagbì Alon i, guwaen di, “Amuk hediya, lengà yu sa medoo bulawan igtunggal sa sawa yu owoy sa medoo anak yu ma, owoy uwit yu diyà kenak.” ³Huanan di, linengà sa langun etaw sa tunggal da bulawan owoy ighated da diyà si Alon. ⁴Egoх i Alon migkuwa sa medoo bulawan da, tinunag di owoy igdusdus di diyà sa limbagan enù ka egbaelan di sa éhê palas sa manepeng nati sapì maama. Agulé mig-ikagi sa medoo etaw, guwaen da, “Ini dé sa penemulawen ta, kita i tegelIsaél, enù ka ini sa nemula ta mig-uwit kenita kedu Igiptu dò.”

⁵Na, egoх i Alon neketiig sa penemdem da, binaelan di diyà sa taengan sa inetaw éhê palas sapì sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. Agulé inikagiyen di sa medoo etaw, guwaen di, “Simag baelan ta sa pista keolò ta si Datù Nemula.” ⁶Agulé egoх di umenaw simag, miglapus da ebgay sa medoo hinagtay sumbalien da anì ulowen da diyà siedò atung kenà da eg-ulow sa ibegay da, owoy duen ma sa duma hinagtay egsumbalien da owoy egkaenen da ma anì tandaan da sa kepigtuu da diyà sa inetaw egpenemulawen da. Egppenuu da egkaen owoy meibeg da eg-inem sa mekehilu, agulé egkeanggan da egbael sa medoo balangan medaet.

⁷Agulé, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Pelikù ka dé diyà sa medoo duma ko tegeIslaél sa inuwit ko kedu Igiptu dò, enù ka ini egoх di migkedaet sa egbaelan da. ⁸Apiya di pa endà nelugay di, migsekè da dé diyà sa medoo uledin ku diyà kenagda. Binaelan da sa inetaw bulawan éhê palas sa maama nati sapì owoy iya sa egpenemulawen da. Iya ma dé sa kenà da ebgay sa medoo igpeuloy da. Owoy ini ma sa kagi da, guwaen da, ‘Ini sa penemulawen ta, kita i tegeIslaél, enù ka ini sa nemula ta mig-uwit kenita kedu Igiptu dò.’ ⁹Na, netiigan ku doo sa pedu siedò medoo etaw owoy sa ketegas ulu da ma. ¹⁰Huanan di, yaka eghawid kenak enù ka tigtu ebulitan ku kagda, owoy pigtamayan ku kagda imet. Dodox kuna,pedoowen ku sa tugod ko anì mebaluy da dakel segenuwa.”

¹¹Dodox migpehiduhidu Mosis i diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen di. Guwaen di, “O Datù Nemula, yaka egbael duu iya wé. Yaka ebulitan duu sa medoo etaw ko inuwit ko kedu Igiptu dò danà sa medoo panduan binaelan ko danà sa dakel egkegaga ko. ¹²Enù ka amuk imatayan ko kagda ini egoх di, mekeikagi sa medoo tegeIgiptu, guwaen da dò, endà

mepion sa uyot i Nemula, enù ka inuwit di sa medoo tegeIslaél kedu diyà sa tanà ta anì imatayan di kagda imet dutu siedò getan. Huenan di, egpegeni a diyà keniko anì endà ipetuu ko duu sa kebulit ko kenagda anì endà ma meketuu siini penemdem ko peangay sa dakel kepigtamay ko diyà sa medoo etaw ko. ¹³Ketulengi ko sa medoo etaw ko si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob, enù ka migpasad ka diyà kenagda anì pedoowen ko sa tugod da anì lagà da sa kedoo bituen diyà langit, owoy igpasad ko ma ibegay ko diyà kenagda sa tanà Kanan anì mehagda taman melugay.” ¹⁴Huenan di, nesenulè Datù Nemula i owoy endà igpetuu di duu sa penemdem di migtamay sa medoo etaw di.

¹⁵Agulé migpelikù eglungel Mosis i, owoy inuwit di siedò duwa melugpayang batu sa sinedibaluy egsulatan sa uledin i Nemula. ¹⁶Na, si Nemula sa migbael sa melugpayang batu owoy kagdi ma sa migsulat sa uledin di dahiya.

¹⁷Na, egoh i Hosuwa migdineg sa lukiyang sa medoo etaw, mig-ikagi diyà si Mosis, guwaen di, “Hediya ka duen gila diyà sa kenà sa medoo duma ta.”

¹⁸Dodox migsagbì Mosis i, guwaen di, “Sa metaled dagì egdinegen ko, beken hediya sa keumow sa etaw migtaban owoy beken ma sa keumow sa etaw tinabanan, dodox dagì duyuy polo sa kedineg ku.”

¹⁹Agulé egoh da i Mosis medapag dé diyà sa kenà da nesetipon, hinaa di sa binaelan da inetaw éhê palas sa maama nati sapi, owoy hinaa di ma sa medoo etaw egdelayaw. Hê, tigtu egbulit, huenan di igdugsù di diyà sa esudan getan siedò melugpayang batu sinulatan sa uledin i Nemula. Hê, minepesà sa melugpayang batu. ²⁰Agulé kinuwa i Mosis sa inetaw éhê palas maama nati sapi binaelan da owoy inulow di diyà sa apuy owoy linupet di nekeiling bukbuk. Agulé igbuuhbuh di diyà sa wayeg anì ipeinem di diyà sa medoo tegeIslaél.

²¹Agulé inigsaan di Alon i, guwaen di, “Ngadan sa binaelan siini medoo etaw diyà keniko? Maen di ya egpandayaen ko kagda egbael siini dakel salà?”

²²Migsagbì Alon i, guwaen di, “O Datù, yaka egbulit kenak, enù ka netiigan ko doo sa pedu siini medoo etaw owoy sa ungayà da egbael medaet. ²³Huenan di, guwaen da diyà kenak, Baeli ko sa nemula ké anì dumuen sa umuwit kenita, enù ka endà egketiigan ta duu sa nebaelan i Mosis sa mig-uwit kenita kedu Igipu dò. ²⁴Agulé guwaen ku diyà kenagda amuk duen etaw épê sa imu-imu bulawan, lengaen da owoy uwiten da ma diyà kenak. Egoh ku migkuwa iya wé, igdugsù ku diyà sa apuy. Hê, nebaluy dé polo inetaw éhê palas nati sapi.”

²⁵Na, netiigan i Mosis egpengahàngahà sa medoo etaw enù ka endà nekegaga Alon i eghawid kenagda. Huenan di, mebaluy pelononon sa medoo kuntelà da kagda. ²⁶Agulé mig-angay Mosis i diyà sa bengawan

sa kenà da eg-ugpà, owoy mig-umow, guwaen di, "Angay yu diyà kenak, kiyu i langun etaw egpangunut diyà si Datù Nemula." Agulé migpedapag diyà kenagdi sa langun tugod i Lebi.

²⁷Agulé mig-ikagi Mosis i diyà kenagda, guwaen di, "Ini sa kagi i Datù Nemula sa epgigtuuwen ta, kita i tegeIslaél. Seliketi yu sa sundang yu. Seluh yu timbul diyà siini kenà ta eg-ugpà taman mekeuma yu dibaluy dò. Imatayi yu sa medoo duma yu tegeIslaél, apiya di pa sa duma yu telahadi ataw ka sa loyuk yu ataw ka sa duma yu neseduwangen dalesan." ²⁸Hê, pinangutan sa medoo tugod i Lebi sa igsugù i Mosis. Nekeuma telu ngibu sa kedoo etaw inimatayan da egoh iya wé agdaw. ²⁹Agulé guwaen i Mosis, "Na, tigtu egtandaan yu dé sa kepangunut yu diyà sa uyot i Datù Nemula, enù ka apiya sa anak yu ataw ka sa duma yu telahadi, inimatayan yu doo enù ka iya sa igsugù i Nemula. Huenan di, tabangan i Datù Nemula kiyu ini egoh di."

³⁰Na, egoh di umenaw simag, mig-ikagi Mosis i diyà sa medoo tegeIslaél, guwaen di, "Tigtu dakel sa salà binaelan yu. Dodox tumekedeg a dema mangay diyà sa kenà i Datù Nemula dutu siedò getan anì pegeniyen ku sa kepeuloy di hedem sa salà yu."

³¹Agulé migtekedeg dema Mosis i diyà sa getan. Egoh di migtebow diyà sa kenà i Datù Nemula, guwaen di, "Tigtu dakel sa salà binaelan siini medoo etaw, enù ka binaelan da sa inetaw bulawan owoy pinenemula da ma. ³²Gasama iya, tigtu egpegeniyen ku diyà keniko anì ipeuloy ko sa salà da, amuk mebaluy. Dodox amuk endà ipeuloy ko duu, kedani ko sa ngadan ku diyà sa libelu kenà ko egsulat sa ngadan sa medoo etaw ko."

³³Migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, "Sumalà dé sa etaw nesalà diyà kenak, iya sa kedanan ku ngadan diyà sa libelu ku. ³⁴Na, uwit ko sa medoo tegeIslaél mangay dutu siedò tinulon ku diyà keniko, owoy iya sa humuna diyà keniyu sa igsugùsuguen ku. Dodox meuma kani sa agdaw egoh ku migtamay siini medoo tegeIslaél danà sa salà da."

³⁵Hê, neuma dé sa kepigtamay di kenagda, enù ka pinelinadu i Datù Nemula sa medoo etaw danà da migpenemula sa inetaw éhê palas nati sapì sa igpebael da diyà si Alon.

33 ^{33:1-11} Na, sinugù i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél anì lumegkà da diyà sa Getan Sinay. Edung egoh iya, takà eg-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis diyà sa kemalig eg-uwit-uwiten da sumalà dé sa angayan da.

Ini Sa Egoh I Nemula Migpasad Sa Katabang Di Sa Medoo Etaw Di

(Éksodo 33:12-23)

¹²Na, mig-ikagi dema Mosis i diyà si Datù Nemula, guwaen di, "Tuu sa inikagi ko aken sa umuwit siini medoo etaw kedu diyà Igipitu taman

mekeuma ké diyà sa tanà igaipasad ko ibegay diyà kenami. Dodox endà pa tinulon ko duu diyà kenak ngadan tayu di etaw sa salu ku peunuten ko diyà kenak. Ini ma sa inikagi ko egkilalaen ko aken owoy egketuuwan ka ma diyà kenak. ¹³Na, amuk tuu ka egketuuwan diyà kenak, tului ko atu sa penemdem ko diyà kenak anì metiigan ku ma sa uyot ko anì manum a mael sa kenà ko metuuwan. Owoy ketulengi ko ma sa egoh ko mighemilì siini medoo tegeIslaél anì kagda sa etaw ko.”

¹⁴Migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Munut-unut a doo diyà keniyu, owoy tabangan ku ma kiyu anì tumaban yu diyà sa medoo kuntelelè yu owoy anì kumelanh ma sa keugpà yu diyà sa tanà angayan yu.”

¹⁵Agulé guwaen i Mosis, “Mepion amuk hediya, enù ka amuk endà munut-unut ka diyà kenami, yaka ma egpelegkà kenami dahini. ¹⁶Enù ka amuk endà munut-unut ka diyà kenami, endà metiigan sa medoo liyu balangan etaw duu sa egoh ko netuuwan diyà kenak owoy diyà siini medoo etaw ko ma. Dodox amuk munut-unut ka diyà kenami, tigtu metumàmaan da sa egoh ko mighemilì kenami diyà sa medoo liyu etaw diyà siini sinukub langit.”

¹⁷Agulé guwaen i Datù Nemula, “Baelan ku doo sa pinegeni ko, enù ka egketuuwan a diyà keniko owoy netiigan ku ma sa pedu ko.”

¹⁸Guwaen i Mosis, “Amuk hediya, mebaluy pa atu ipehaa ko diyà kenak sa senang ko?”

¹⁹Migsagbì Nemula i, guwaen di, “Tumalà a diyà sa taengan ko anì hauwen ko sa senang ku, owoy tulonen ku ma diyà keniko sa mapulù ngadan ku, aken i Datù Nemula. Aken sa humemilì sa etaw hiduwan ku, owoy aken ma sa humemilì sa etaw tabangan ku. ²⁰Dodox endà mehaa ko duu sa palas ku, enù ka endà mehagtay di sa etaw humaa kenak.

²¹Dodox duen sa batu medapag diyà kenak sa kenà ko meketigdeg.

²²Amuk tumalà sa senang ku, iawuh ku kuna diyà sa elà sa batu, owoy limunan ku kuna sa kagpa belad ku taman endà tumalà a. ²³Amuk migtalà a dé, awangan ku kuna anì hauwen ko sa iyug ku, dodox endà daa hauwen ko duu sa palas ku.”

Ini Sa Egoh I Nemula Migsulat Dema Sa Uledin Di Diyà Sa Melugpayang Batu

(Éksodo 34:1-9,27-28)

34 ¹Na, mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Baeli ko sa duwa melugpayang batu lagà mendaa sa muna batu, enù ka isulat ku dema diyà kenagda sa uledin ku sa igsulat ku diyà sa muna batu pinesà ko. ²Tapay ko dé baeli ini egoh di, enù ka simag tekedeg ka dema diyà sa Getan Sinay anì telabuken ko aken dutu siedò pulu tuduk. ³Yaka eg-uwit ta sa duma ko, owoy hahaa ko anì endà

umutuh sa etaw diyà siedò getan. Apiya sa medoo hinagtay yu, yoko egpetabtab duu diyà sa esudan sa getan.”

⁴Huenan di, binaelan i Mosis sa duwa melugpayang batu lagà mendaan sa muna. Egoh di umenaw simag, miglapus egtekedeg diyà sa Getan Sinay owoy inuwit di sa duwa melugpayang batu, enù ka iya sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi. ⁵Agulé migtenà Datù Nemula i egpeunutan gaeb diyà sa pulu tuduk. Migtigdeg medapag diyà si Mosis owoy inikagi di ma sa mapulù ngadan di, si Datù Nemula.^k ⁶Migtalà diyà sa taengan i Mosis, owoy pinetaled di sa kagi di, guwaen di, “Aken si Datù Nemula, sa tigtu mehidu owoy tegetabang. Endà melemu a mulit. Endà egkehali sa dakel kehidu ku owoy kesaligan a ma. ⁷Petuuwen ku doo sa igapasad ku kehidu taman sengibu getugod, owoy ipeuloy ku sa medaet egbaelan da owoy sa salà da ma. Dodox sa etaw egkeiyap egbael salà, pigtamayan ku doo kagda owoy sa tugod da taman sa béké siku da.”

⁸Agulé petow dé migligkued Mosis i owoy migsimbà, ⁹guwaen di, “O Datù Nemula, amuk tigtu ka egketuwan diyà kenak, egpegeniyen ku diyà keniko sa keunut-unut ko diyà kenami. Metegas ulu siini medoo etaw, dodox peuloyi ko sa medaet egbaelan ké owoy sa salà ké, owoy pelagà ko ma kami sa tigtu etaw ko.”

34:10-26 Na, binaelan i Nemula dema sa pasad di diyà sa medoo etaw di owoy igtulù di ma sa medoo uledin anì kumepion sa keugpà da diyà sa tanà angayan da owoy anì kumepion ma sa adat kesimbà da diyà si Datù Nemula.

²⁷Na, egoh i Datù Nemula ubus mig-ikagi iya wé, guwaen di dema diyà si Mosis, “Sulati ko siini medoo kagi ku, enù ka ini sa nesepasadan ta. Amuk pangunutan yu, niyu doo sa langun igapasad ku ibegay diyà keniko owoy diyà sa medoo tegeIslaél.” ²⁸Na, epat pulù agdaw lapeg sigep dema sa lugay i Mosis diyà sa kenà i Datù Nemula diyà sa getan. Egoh di dutu, endà egkaen di owoy endà ma eg-inem di. Igsulat di diyà sa melugpayang batu sa kagi i Nemula nesepasadan da. Iya sa Sepulù Uledin di.

Ini Sa Egoh Sa Palas I Mosis Migsenang

(Éksodo 34:29-35)

²⁹Na, egoh i Mosis eglungel kedu diyà sa Getan Sinay, inuwit di sa duwa melugpayang batu sinulatan sa sepulù uledin i Nemula. Migsenang sa palas di danà da egseolomoy si Datù Nemula, dodox endà netiigan di duu. ³⁰Agulé egoh i Alon owoy sa medoo tegeIslaél mighaa sa palas i Mosis egsenang, egpesu da egpedapag diyà kenagdi. ³¹Dodox inumow i Mosis kagda. Huenan di migpelikù Alon i owoy sa medoo kaunutan

^k 34:5 Siini Datù Nemula, Yahweh sa ngadan di diyà sa kagi Hibelu.

tegeIslaél eg-angay diyà kenagdi, owoy inikagiyán i Mosis kagda. ³² Agulé egoh di neubus sa keseolomoy da, mig-angay ma dé egpedapag sa langun tegeIslaél diyà kenagdi. Hé, tinulon i Mosis diyà kenagda sa langun uledin igpetiig i Datù Nemula diyà kenagdi dutu Getan Sinay dò.

³³ Na, egoh i Mosis neubus migtulon sa kagi i Nemula diyà kenagda, linimunan di sa palas di. ³⁴ Dodox uman umangay Mosis i diyà sa kemalig kenà i Datù Nemula anì mikagi diyà kenagdi, egkedanan di dema sa iglimun di diyà sa palas di. Owoy amuk lumaun, egtulonen di dema diyà sa medoo duma di tegeIslaél sumalà dé sa igpeikagi i Datù Nemula diyà kenagdi. ³⁵ Hé, hinaa da egsenang dema sa palas di. Huenan di, eglimunan di sa palas di taman endà meuma sa egoh di mangay dema mikagi diyà si Datù Nemula.

35:1–40:33 Na, egselepangen i Nemula sa ukit kebael da sa Dakel Kemalig kenà sa medoo tegeIslaél egsimbà diyà si Datù Nemula. Inilingan da sa igtulù i Nemula diyà si Mosis diyà sa Getan Sinay. Inuwit sa medoo etaw sa ighbegay da diyà si Nemula anì dumuen sa medoo langun taman anì egbaelan da sa Dakel Kemalig owoy sa medoo tigol di owoy sa mapulù ginis sa medoo tegesimbà. Migsubela sa ighbegay da. Duen ma medoo maama owoy bayi hinemili i Nemula anì tigtu metiigan da sa kebael da sa igpetiig i Nemula diyà si Mosis.

Ini Sa Ego Di Migtenà Sa Senang I Datù Nemula Diyà Sa Kemalig Simbaan Da

(Éksodo 40:34-38)

40 ³⁴ Na, egoh da neubus migbael sa Dakel Kemalig simbaan da, migtenà dahiya sa beletukoy mighuna diyà sa medoo tegeIslaél egoh da eg-ipanaw. Owoy takà ma egkelegdawan sa kemalig danà sa senang i Datù Nemula. ³⁵ Huenan di, endà egpekeludep Mosis i diyà sa Dakel Kemalig enù ka eg-ugpà dahiya sa gaeb owoy nebensek senang i Datù Nemula sa luwang kemalig.

³⁶ Na, ini sa ukit keipanaw sa medoo tegeIslaél. Uman egpesoyol sa beletukoy migtenà diyà sa Dakel Kemalig, mipanaw da dema. ³⁷ Dodoo amuk endà egpesoyol di, endà pelà mipanaw da. Eg-angat-angatan da sa egoh sa beletukoy egpesoyol, hé iya da pelawà mipanaw. ³⁸ Huenan di, edung egoh iya taman sa lugay da eghalìhalì diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, tapay doo eghauwen da iya wé beletukoy inugpaan i Nemula. Amuk agdaw, eg-ugpà diyà sa Dakel Kemalig; dodoo amuk sigep, lagà apuy sa palas di enù ka iya sa tandà i Datù Nemula eg-unut-unut diyà kenagda.

LÉBITIKO

Ini Sa Igsulat I Mosis Denu Sa Galebek Sa Medoo Tegesimbà

Ini Denu Sa Libelu Lébitiko

Na, ini sa igsulat i Mosis anì selepangen di sa galebek sa medoo tegesimbà tugod i Lebi, huenan di Lébitiko sa ngadan siini libelu. Egselepangen ma siini igsulat i Mosis sa medoo uledin igsugù i Datù Nemula denu sa adat kesimbà sa medoo tegeIslaél diyà kenagdi owoy denu sa adat da kenà di netuuwan. Na, danà siini medoo uledin di, egketiigan sa medoo tegeIslaél tigtu eglowon Datù Nemula i diyà sa langun épê egkegaga danà sa adat di tigtu metiengaw. Huenan di, endà mekeangay sa etaw diyà kenagdi amuk endà ma metiengaw di. Dodox mebaluy doo kumetiengaw sa etaw diyà sa kehaa i Nemula danà di tigtu egpangunut diyà sa medoo uledin di.

Metaes sa libelu Lébitiko, dodox tukéey daa sa nekesulat diyà sa kagi Menubù.

Neamu Sa Binaelan Sa Duwa Anak I Alon Diyà Sa Dakel Kemalig

(Lébitiko 10:1-5)

10 ¹Na, sebaen agdaw ini sa binaelan sa duwa maama anak i Alon, si Nadab owoy si Abihu. Migkuwa da sigbaenay sa atung taguan apuy owoy dinaleman da sa apuy, agulé eg-uloven da sa mepion ngadeg diyà sa taengan i Datù Nemula. Dodox endà egketuuwan Nemula i diyà sa binaelan da enù ka endà igsugù di duu. ²Huenan di, petow dé migsiglob sa apuy danà i Datù Nemula, hê nematay da diyà sa taengan di. ³Agulé mig-ikagi Mosis i diyà si Alon, guwaen di, “Ini sa selepangen sa inikagi i Datù Nemula, guwaen di,

Meadatan a doo sa langun etaw eg-angay diyà kenak
enù ka tigtu a metiengaw,
owoy meolò a ma sa langun etaw.”

Dodoo endà mekesagbì Alon i.

⁴Agulé inumow i Mosis Misaél i owoy si Ilsapan, sa duwa anak i Usiyél momò da i Alon. Egoх da migtebow, guwaen di diyà kenagda, “Angay yu kuwa sa duwa anak sa duma telahadi yu nematay diyà siini mapulù simbaan ta, owoy uwit yu diyà sa dibaluy sa kenà ta mig-esud.” ⁵Huenan di, kinuwa da sa nematay tapay doo migginis sa ginis tegesimbà owoy inuwit da diyà dibaluy sa kenà da mig-esud, enù ka iya sa igsugù i Mosis diyà kenagda.

Ini Sa Uledin I Nemula Denu Sa Agdaw Kepegeni Da Sa Kepeuloy Salà

(Lébitiko 16:1,29-34)

16 ¹Na, nematay sa duwa maama anak i Alon danà i Nemula endà netuuwan diyà sa binaelan da egoх da mig-ulow sa igbegay da mepion ngadeg diyà sa taengan i Datù Nemula. Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, ²⁹guwaen di, “Pangunuti yu taman melugay ini i uledin igsugù ku. Amuk meuma sa kesepulù di agdaw diyà sa kepitu di gebulan uman palay, peulan yu sa kekaen yu owoy yoko ma eggalebek ka, iling ka sa duma yu tegeIslaél ataw ka sa beken tigtu etaw eg-ugpà diyà sa tanà yu. ³⁰Enù ka amuk meuma iya wé agdaw, duen sa baelan sa tegesimbà anì mekepeuloy sa salà yu owoy anì kumetiengaw yu diyà sa kehaa ku, aken i Datù Nemula. ³¹Nebaluy mapulù agdaw iya wé agdaw keetud egoх yu egpeulan sa kekaen yu owoy sa endà kegalebek yu. Pangunuti yu sa uledin denu siini mapulù agdaw taman melugay. ³²Na, sa Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà daa sa mael ini i anì mekepeuloy sa salà yu, enù ka kagdi sa nehemili nekesetugdug diyà sa emà di sa anay Tigtu Ulu-ulù Tegesimbà. Ini sa baelan di, ikawal di sa tigtu mepion ginis sa atung eggirisens sa tegesimbà, ³³owoy duen ma sa baelan di anì kumelanh diyà sa kehaa ku sa Tigtu Mapulù Bilik diyà sa simbaan yu owoy sa Dakel Kemalig kenà yu egkesetipon owoy sa atung kenà yu eg-ulow sa ibegay yu diyà kenak. Isimbà di ma anì mepeuloyon salà sa medoo tegesimbà owoy sa langun tegeIslaél ma. ³⁴Na, pangunuti yu ini i uledin taman melugay. Segulè daa uman palay sa kebael yu iya wé anì mekepeuloy sa salà sa langun tegeIslaél.”

Huenan di, pinangunutan i Mosis iya wé igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi.

Ini Sa Medoo Uledin I Nemula Anì Mesehidu Ki

(Lébitiko 19:1-2,11-18)

19 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, ²“Tulon ko sa kagi ku diyà sa langun tegeIslaél. Ini sa ikagi ko, ‘Petiengaw yu dé, enù ka aken i Datù Nemula egpigtuuwen yu sa metiengaw.’ ”

¹¹ Guwaen i Nemula, “Yoko egpenakaw wa, owoy yoko ma egseakalay ya. Yoko ma egbutbut ta diyà sa duma yu. ¹² Yoko egpengibet duu sa ngadan ku amuk endà duen sa pedu yu egpetuu sa igaipasad yu, anì endà mesumbung a, aken i Datù Nemula sa epigiftuuwen yu.

¹³ “Yoko eglapis sa, owoy yoko ma eglampas sa. Yoko eg-éngén duu taman segesigep sa sukay sa etaw egpegalebeken yu. ¹⁴ Yoko egtubad duu sa etaw bisuwen, owoy yoko ma egselabit duu sa langap anì endà mekelagkeb di. Dodox adati yu aken i Datù Nemula sa epigiftuuwen yu.

¹⁵ “Na, amuk eg-antang yu, petudà yu sa kepeukit yu. Yoko egpedakel duu sa pubeli etaw owoy yoko ma egpeunut duu sa penemdem yu diyà sa kawasà etaw. Dodox petudà yu polo sa keantang yu sa duma yu.

¹⁶ Yoko egsumbung duu sa etaw. Owoy yoko ma egbael duu sa pesuwan di meimatayan sa duma yu etaw, enù ka aken si Datù Nemula.

¹⁷ “Yoko egkelepuh duu sa duma yu. Dodox ikagi yu polo mepion diyà sa duma yu anì endà mekesalà yu. ¹⁸ Yoko egsulì ya owoy yoko ma egpelugay duu sa kekelepuh yu sa duma yu. Dodox hiduwi yu polo sa duma yu éhê mendaa sa kehidu ko keniko. Aken si Datù Nemula.”

KEBILANG

Ini Sa Keepat Igsulat i Mosis

Ini Denu Sa Libelu Kebilang

Na, Kebilang sa kepengadan siini igsulat i Mosis enù ka tinulon i Mosis dahini sa kedoo etaw tegeIslaél egoh di migbilang kenagda egoh anay. Tinulon di ma dahini sa medoo nebaelan sa medoo tegeIslaél taman epat pulù gepalay sa lugay da migipanaw diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, edung sa egoh da miglegkà diyà sa Getan Sinay taman sa egoh da migtebow diyà sa kilidan di denu tebowon agdaw sa tanà Kanan. Eg-ipaten i Nemula ma doo kagda apiya di pa endà iseg da epgangunut diyà kenagdi.

Na, beken sa langun igsulat i Mosis sa nekesulat diyà sa kagi Menubù.

Ini Sa Kagi Sa Medoo Tegesimbà Amuk Pegeniyen Da Sa Ketabang I Nemula Diyà Sa Medoo Etaw

(Kebilang 6:22-27)

6 ²²Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis ²³anì itulù di diyà si Alon owoy sa medoo anak di sa ikagiyen da amuk egsimbà da egpegeni sa ketabang i Nemula diyà sa medoo tegeIslaél. Ini sa ikagiyen da, guwaen da, ²⁴“Ungayà ké mebegayan i Datù Nemula kiyu sa mepion owoy ipaten di ma kiyu. ²⁵Egsimbà ké ma anì metaes sa tali i Datù Nemula diyà keniyu owoy anì hiduwan di ma kiyu. ²⁶Owoy ungayà ké ma baelan i Datù Nemula sa mepion diyà keniyu owoy kumelanin ma sa pedu yu.”

²⁷Agulé guwaen i Datù Nemula, “Amuk ingadanan da sa ngadan ku egoh da egsimbà egpegeni sa mepion denu sa medoo tegeIslaél, begayan ku doo kagda sa mepion.”

Ini Sa Ego I Mosis Mighemili Sa Pitu Pulù Kaunutan

(Kebilang 11:4-6,10-17,24-30)

11 ⁴Na, duen ma medoo etaw beken tegeIslaél mig-unut diyà sa medoo tegeIslaél egoi da migseesud-esud. Tigtu mesibelek da dé kumaen kaleni, owoy hediya ma sa medoo tegeIslaél, egsselsen da Mosis i, guwaen da, “Mepion hedem amuk dumuen sa kaleni mekaen ta. ⁵Enù ka netulengan ta sa medoo sedà kinaen ta egoi ta dutu Igipu dò owoy endà duen bayad di. Netulengan ta ma sa medoo timun owoy gandulan owoy lansunà owoy bumbay owoy bawang. ⁶Dodoo ini egoi di endà dé iseg ki egbagel. Endà duen kaenen ta liyu daa siini mana egkaenen ta uman agdaw.”

¹⁰Na, dinineg i Mosis sa keselsel sa medoo etaw egoi da diyà sa selat sa medoo kemalig da. Huenan di, nebuluk enù ka tigtu ebulitan i Datù Nemula kagda. ¹¹Mig-ikagi diyà si Datù Nemula, guwaen di, “Maen di ya egbegayan ko aken kelikutan, aken i egsuguen ko? Ngadan sa binaelan ku sa pesuhan di endà egketuuwan ka diyà kenak? Maen di ya binegayan ko aken sa galebek ku tegeipat siini medoo etaw? ¹²Beken aken sa mig-anak kenagda owoy beken ma aken sa migpeduen kenagda. Huenan di, maen di ya guwaen ko aken sa eg-ipat kenagda lagà a daa sa tegegaet batà egseleban kenagda anì uwiten ku kagda diyà sa tanà igaipasad ko diyà sa tupù da egoi anay? ¹³Ngadan kenà ku i kumuwa kaleni sa ibegay ku diyà siini medoo etaw? Takà da egsinegaw diyà sa taengan ku owoy guwaen da, ‘Begayi ko kami kaleni.’ ¹⁴Amuk aken daa, endà megaga ku duu umipat siini medoo etaw, enù ka miglowon sa kedoo da diyà sa naken daa egkegaga. ¹⁵Amuk éhè ini sa ebaelan ko diyà kenak, imatayi ko dé aken lagbas amuk tuu sa egoi ko egketuuwan diyà kenak, anì endà dé meketigkel a siini dakel kelikutan.”

¹⁶Agulé inikagiyán i Datù Nemula Mosis i, guwaen di, “Setipon ka sa pitu pulù maama kaunutan diyà sa medoo tegeIslaél, sa etaw netiigan ko mepion adat. Uwit ko kagda diyà sa taengan sa Dakel Kemalig kenà yu egsimbà diyà kenak anì tumigdeg da diyà sa dapag ko. ¹⁷Tumenà a enù ka mikagi a diyà keniko dahiya. Kuwaen ku sa duma tunung ko sa igbegay sa Suguy ku diyà keniko owoy begayan ku ma kagda tunung kedu diyà sa Suguy ku anì metabangan da kuna maba sa keipat ko siini medoo etaw anì endà sebaen ko duu egbaba iya wé.”

²⁴Agulé mig-angay Mosis i egtulon diyà sa medoo etaw sa tinulon i Datù Nemula diyà kenagdi. Sinetipon di sa pitu pulù kaunutan tegeIslaél owoy pinetigdeg di kagda ulingut diyà sa Dakel Kemalig. ²⁵Agulé migtenà Datù Nemula i pineunutan gaeb owoy mig-ikagi diyà si Mosis. Agulé kinuwa di sa duma tunung i Mosis sa igbegay sa Suguy di diyà

kenagdi egoh anay owoy igbegay di diyà sa pitu pulù kaunutan. Hê, egoh da linuhub sa Suguy i Nemula, mig-edung da egtulon sa kagi i Nemula egtebowtebow, dodox endà iseg di nelugay.

²⁶Dodox si Eldad owoy si Medad sa duwa maama diyà sa pitu pulù kaunutan hinemili i Mosis, migpetangtang da daa diyà sa hagda kemalig, endà mig-angay da diyà sa Dakel Kemalig liyu diyà sa kenà da mig-esud. Dodox linuhub da doo sa Suguy i Nemula, huenan di mig-edung da ma egtulon sa kagi i Nemula egtebowtebow egoh da diyà sa kemalig da.

²⁷Agulé duen sa melaud mig-angay egtulon diyà si Mosis, guwaen di, “Egtulon ma Eldad i owoy si Medad sa kagi i Nemula egtebowtebow diyà sa kenà ta mig-esud.”

²⁸Agulé mig-ikagi Hosuwa i anak i Nun salu i Mosis owoy kagdi ma sa sebaen sinaligan di. Guwaen di, “O Datù Mosis, hemalangi ko dé kagda.”

²⁹Dodox mig-ikagi Mosis i diyà kenagdi, guwaen di, “Enù di ya, egkebukul ka denu kenak? Ungayà ku polo hedem ibegay i Datù Nemula sa Suguy di diyà sa langun etaw di anì tulonen da sa kagi di egtebowtebow.” ³⁰Agulé miglikù Mosis i owoy sa medoo kaunutan tegeIslaél diyà sa kenà da mig-esud.

Ini Sa Egoh I Nemula Migpeuwit Sa Medoo Pugù Diyà Kenagda

(Kebilang 11:31-34)

³¹Agulé igpeuwit i Datù Nemula diyà sa kelamag sa medoo pugù kedu diyà sa dagat. Miglepal da sakamitelu kéen sa kehagtaw da kedu diyà sa tanà owoy migtenà da nekeulingut diyà sa uwang tanà kenà sa medoo tegeIslaél mig-esud. Segeagdaw ipanawen kedu diyà sa kenà da mig-esud, iya pelawà sa ilis sa neengkopon da. ³²Huenan di, neelut agdaw owoy neelut sigeo owoy neelut ma sa keduwa di agdaw sa egoh da takà eghagkep sa medoo pugù. Nekeuma epat pulù owoy lima gesakù sa kedoo pugù nekuwa sa uman sebaen etaw. Agulé pinangus da diyà sa kenà da mig-esud. ³³Dodox egoh di endà pa neimelut da duu sa kaleni diyà sa ebà da, binulitan i Datù Nemula kagda owoy pinelinadu di kagda temù taman nematay da. ³⁴Huenan di, pinengadanan da iya wé kenà Kiblot Hataba enù ka iglebeng da dahiyia sa medoo etaw tigtu egkesibelek egkaen kaleni.

13 *13:1-16 Na, egoh sa medoo tegeIslaél mig-ipanaw diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, mig-angay da diyà sa dapag tanà Kanan. Agulé danà sa igsugù i Nemula, hinemili i Mosis sa uman sebaen kaunutan kedu diyà sa sepulù owoy duwa geumpung tugod i Islaél, owoy pineangay di kagda anì kuhien da sa tanà Kanan. Na, si Hosuwa owoy si Caleb sa duwa ma maama diyà sa sepulù owoy duwa pineangay di egpekuhi diyà sa tanà Kanan.*

Ini Denu Sa Medoo Mig-angay Egkuhì Sa Tanà Kanan

(Kebilang 13:17-33)

¹⁷Na, egoh sa medoo tegeIslaél buyu dé migtebow diyà sa tanà Kanan, mig-ikagi Mosis i diyà sa medoo kumuhi hinemili di, guwaen di, “Angay yu kuhì sa uwang tanà Kanan. Edung yu diyà sa sugud Negeb, agulé lagbas yu angay diyà sa getan-getan. ¹⁸Hahaa yu temù sa palas iya wé tanà. Hahaa yu ma amuk épê egkegaga sa medoo etaw eg-ugpà dahiya ataw ka endà, owoy hahaa yu amuk medoo da ataw ka endà. ¹⁹Owoy hahaa yu ma amuk mepion sa tanà da ataw ka endà. Owoy hahaa yu ma sa palas sa medoo menuwa da amuk duen kutà da ataw ka endà. ²⁰Owoy hahaa yu ma palas sa tanà da amuk kebaluyan langun hinemula ataw ka endà, owoy amuk duen medoo kayu dahiya ataw ka endà. Amuk pelikù yu dini, mepion amuk umuwit yu sa medoo mekaen bunga kedu dutu.” Na, iya sa inikagi di enù ka neuma dé sa sasang di egkelegà sa bunga palas.

²¹Agulé inangay sa medoo maama egkuhì sa tanà Kanan, edung diyà sa melabel tanà pinengadanan da Sin denu kimataan taman sa menuwa Lohob medapag diyà sa benganga tuduk eg-angay diyà sa menuwa Hamat denu belabagan. ²²Na, egoh da mig-ukit diyà sa sugud Negeb, migtebow da diyà sa menuwa Hibelon kenà da mig-ugpà sa umpung tugod i Ahiman owoy sa umpung tugod i Sesayi owoy sa umpung tugod i Talmayi sa medoo tugod i Anak. Na, pitu gepalay sa lugay di nekehuna nemenuwa sa menuwa Hibelon diyà sa menuwa Sowan dutu Igipitu dò egoh anay. ²³Agulé egoh da migtebow diyà sa sugud Iskol, miggetas da sa panga palas épê segepungu bunga di tigtu mebegat, huenan di sineoyongon sa duwa geetaw. Migkuwa da ma sa bunga kayu pomegelanti owoy sa bunga kayu pigus. ²⁴Pinengadanan da iya wé sugud Iskol^a enù ka iya sa kenà sa medoo tegeIslaél migkuwa sa segepungu bunga palas.

²⁵Na, egoh di neuma epat pulù agdaw, iya da pelawà eglikù sa medoo migkuhì sa tanà. ²⁶Agulé egoh da migtebow, mig-angay da egtulon diyà si Mosis owoy si Alon owoy sa langun duma da tegeIslaél diyà Kades diyà sa tanà Palan sa melabel tanà mediyù dalesan. Tinulon da diyà kenagda sa langun hinaa da owoy igpehaa da ma diyà kenagda sa medoo bunga hinemulaan inuwit da. ²⁷Mig-ikagi da diyà si Mosis, guwaen da, “Nekeuma ké diyà sa tanà igpekuhì ko diyà kenami. Mepion sa palas iya wé tanà owoy tigtu egkebaluyan langun balangan hinemula. Haa yu, ini sa palas bunga sa hinemulaan diyà iya wé tanà. ²⁸Dodoo épê dakel egkegaga sa medoo etaw eg-ugpà dahiya. Tigtu dakel sa medoo menuwa da owoy duen ma sa kutà da.

^a **13:24** Diyà sa kagi Hibelu, iya sa selepangan kagi Iskol sa segepungu bunga palas.

Owoy hinaa ké ma dutu sa medoo dakel etaw tugod i Anak. ²⁹Eg-ugpà sa medoo tegeAmalék diyà sa sugud Negeb denu kimataan. Dodoo getan-getan sa kenà da eg-ugpà sa medoo etaw Hétiyo owoy sa medoo etaw Hébusiyo owoy sa medoo etaw Amoliya. Owoy eg-ugpà ma sa medoo tegeKanan medapag diyà sa Dagat Méditeliya owoy diyà sa kilidan lawa't wayeg Holdan.”

³⁰Agulé egpetemeden i Caleb sa medoo etaw egssel sel diyà si Mosis. Guwaen di, “Mangay ki dé gumila anì tepelen ta sa tanà enù ka mebagel ki doo owoy mekegaga ki ma meka diyà kenagda.”

³¹Dodoo mig-ikagi sa medoo duma di migkuhì, guwaen da, “Endà megaga ta duu gumila sa medoo etaw dutu enù ka uman sa hagda kebagel diyà kenita.” ³²Huenan di, medaet sa tinulon da diyà sa medoo tegeIslaél denu sa tanà kinuhì da. Guwaen da, “Dutu siedò tanà, endà egpekeenget sa kedoo bunga hinemulaan diyà sa kedoo etaw di. Owoy tigtu dakel sa langun etaw hinaa ké dutu. ³³Hinaa ké ma dutu sa dakel etaw tegeNepilim tugod i Anak. Diyà sa penemdém ké, lagà ké daa kasuk, owoy hediya ma kéen sa kehaa da kenami.”

Ini Sa Ego Sa Medoo TegeIslaél Migselsel Si Mosis

(Kebilang 14:1-10)

14 ¹Na, migkedaet sa pedu sa langun tegeIslaél, huenan di neelut sigep sa kesinegaw da metaled. ²Sinelsel da Mosis i owoy si Alon, guwaen da, “Mepion pa hedem amuk mematay ké dé dutu Igiptu dò ataw ka mematay ké dahini diyà siini melabel tanà mediyù dalesan. ³Maen di ya eg-uwiten i Datù Nemula kita diyà iya wé tanà? Iya daa sa mebaelan ké meimatayan ké danà sa gila owoy mesigkem ma sa medoo sawa ké owoy sa medoo anak ké. Mepion pa hedem amuk pelikù ki dutu Igiptu dò.” ⁴Agulé egseikagiyay da, guwaen da, “Humemili ki polo sa ulu-ulù ta anì uwiten di kita dutu Igiptu dò.”

⁵Agulé miglagkeb Mosis i owoy si Alon diyà sa taengan sa langun tegeIslaél. ⁶Owoy si Hosuwa anak i Nun owoy si Caleb anak i Hipuné, sa duwa maama diyà sa medoo migkuhì sa tanà, kinisì da sa ginis da danà da nebukul temù. ⁷Owoy guwaen da diyà sa langun duma da tegeIslaél, “Tigtu mepion iya wé tanà tinelow ké. ⁸Amuk egketuuwan Datù Nemula i diyà kenita, uwiten di doo kita dutu owoy ibegay di diyà kenita iya wé mepion tanà egkebaluyan sa langun hinemula. ⁹Huenan di, yoko eg-iniyug ga diyà si Datù Nemula. Owoy yoko ma egkelimedangan duu sa medoo etaw eg-ugpà diyà iya wé tanà. Mekeatu ki doo kenagda enù ka si Datù Nemula sa tumabang kenita owoy inatuwan di dé sa medoo nemula da atung egtunggù diyà kenagda. Huenan di, yoko egkelimedangan na.”

¹⁰Dodoo egkelukuyan sa medoo etaw polo kagda egbuong batu anì meimatayan da. Agulé petow dé hinaa sa medoo tegeIslaél sa senang i Datù Nemula egpesoyol diyà sa selatal sa Dakel Kemalig simbaan da.

Ini Sa Ego I Mosis Migsimbà Denu Sa Medoo Etaw

(Kebilang 14:11-25)

¹¹ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Nengan sa kesabuh siini medoo etaw sa keeked da kenak? Nengan sa taman sa lugay da endà sumalig diyà kenak apiya di pa igpehaa ku sa medoo panduan diyà kenagda? ¹² Pelinaduwen ku kagda anì endà dé meetaw ku duu kagda. Dodox pedoowen ku sa tugod ko anì lumowon pa sa kedoo yu diyà kenagda owoy umuman pa sa kebagel yu diyà kenagda.”

¹³ Dodoo mig-ikagi Mosis i diyà si Datù Nemula, guwaen di, “Amuk hediya sa egbaelan ko, ngadan sa ikagiyen sa medoo tegeIgipu amuk dinegen da iya wé, enù ka inuwit ko siini medoo etaw kedu Igipu dò danà sa dakel egkegaga ko? ¹⁴ Ngadan kénen sa mebaelan amuk tulonen sa medoo tegeIgipu diyà sa medoo etaw eg-ugpà diyà siini tanà? Nekedineg dé siini medoo etaw kuna si Datù Nemula sa egtabang kenami, kami i etaw ko, owoy hinaa ké ma sa beletukoy kenà ko eg-ugpà amuk eg-unut-unut ka diyà kenami. Owoy netiigan da ma eg-uwiten ko kami diyà sa keipanaw ké danà ko eghuna diyà kenami lagà sa beletukoy amuk agdaw owoy éhê palas legleg apuy amuk sigep. ¹⁵ Na, amuk imatayan ko imet siini medoo etaw ko, iya kénen sa ikagiyen sa medoo etaw migdineg sa lalag ko, ¹⁶ guwaen da, ‘Inimatayan i Nemula sa medoo etaw di diyà sa melabel tanà mediyù dalesan enù ka endà egkegaga di duu kagda eg-uwit dutu siedò tanà igaipas di ibegay diyà kenagda.’ ¹⁷ Huenan di, o Datù, egpegeni a diyà keniko anì ipehaa ko diyà kenami sa dakel egkegaga ko owoy anì ipetuu ko sa igaipas di ego ko mig-ikagi, ¹⁸ guwaen ko, kuna si Datù Nemula, endà meleme ka mulit owoy endà egkehalì sa dakel kehidu ko owoy kesaligan ka ma. Owoy guwaen ko ma, ipeuloy ko sa salà etaw owoy sa medaet egbaelan da. Dodoo sa etaw eg-uman egbael salà, guwaen ko, pigtamayan ko doo kagda owoy sa tugod da taman sa béké siku da. ¹⁹ Na, o Datù, danà di endà mehalì sa dakel kehidu ko, egpegeni a diyà keniko anì ipeuloy ko sa salà siini medoo etaw ko, lagà mendaas sa kepeuloy ko kenagda edung sa ego da miglegkà dutu Igipu dò taman ini ego di.”

²⁰ Agulé migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Ipeuloy ku sa salà da danà ko migpegeni. ²¹ Dodoo danà ku melalù owoy egpekeseluh sa egkegaga ku diyà siini sinukub langit, igaipas di ²² endà dé duen sebaen etaw mehagtay diyà siini medoo etaw sa mekeawuh diyà iya wé tanà.^b Hinaa da sa dakel senang ku owoy sa medoo panduan binaelan ku dutu

^b **14:22** Netiigan ta diyà 14:29 mematay sa langun tegeIslaél labi duwa pulù gepalay sa kelukes da.

Igiptu dò owoy diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, dodox sepulù gulê^c egtepengan da sa ketaes tali ku owoy eg-eked da ma egpangunut diyà kenak. ²³Huenan di, endà dé mekekogkog da diyà sa tanà igaipasad ku diyà sa medoo tupù da. Endà duen sebaen etaw sa mig-eked kenak mekeuma diyà iya wé tanà. ²⁴Dodox tigesa sa pedu sa egsuguen ku si Kaleb, enù ka meeles polo sa hagdi kepangunut diyà kenak. Huenan di, uwiten ku doo diyà sa tanà inangay di egkuhi owoy umépê ma sa medoo tugod di siiya tanà. ²⁵Dodox eg-ugpà pelà sa medoo tegeAmalék owoy sa medoo tegeKanan diyà sa langun sugud di. Huenan di, simag pelikù yu dema diyà sa melabel tanà mediyù dalesan diyà sa selatal Dagat Akaba.”

Ini Sa Ego I Mosis Migpelesut Sa Wayeg Diyà Sa Batu

(Kebilang 20:1-13)

20 ¹Na, egoi di neuma sa muna bulan diyà sa keepat di pulù gepalay edung sa egoi sa medoo tegeIslaél miglegkà diyà Igiptu, migtebow da dema diyà sa tanà Sin sa melabel tanà mediyù dalesan owoy mig-esud da dema diyà Kades. Dutu sa kenà di nematay Miliyam i tebay i Mosis owoy iglebeng da ma dahiya. ²Na, endà duen wayeg diyà sa kenà da mig-esud, huenan di nesetipon dema sa medoo etaw diyà sa taengan i Mosis owoy si Alon, ³owoy sinelsel da, guwaen da, “Mepion hedem amuk nekelapeg ké diyà sa medoo duma ké tegeIslaél nematay diyà sa taengan sa Dakel Kemalig egoi i Datù Nemula migpigtamay kenagda. ⁴Maen di ya inuwit ko kami diyà siini melabel tanà mediyù dalesan? Iya keén sa penemdem yu anì mematay ké dahini lapeg sa medoo hinagtay ké ma. ⁵Maen di ya pinelegkà ko kami dutu Igiptu dò owoy inuwit ko kami diyà siini medaet tanà endà egkebaluyan di hemulaan sa teligo owoy pigus owoy palas owoy sa medoo liyu egbunga. Owoy endà ma duen sa wayeg inemen ké.”

⁶Agulé sinalidan i Mosis owoy si Alon sa medoo etaw owoy mig-angay da diyà sa bengawan sa Dakel Kemalig simbaan da, owoy miglagkeb da dahiya. Hê, petow dé hinaa da sa senang i Datù Nemula. ⁷Mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, ⁸“Kuwa ko sa tuked diyà sa taengan sa Baul Tandà Sa Igpasad i Nemula. Owoy setipon yu si Alon sa langun etaw tegeIslaél diyà sa dakel batu daedò é. Ikagi ka diyà sa batu diyà sa taengan sa langun etaw anì dumuen wayeg lumesut. Iya sa baelan ko anì pelesuten ko sa wayeg diyà sa batu anì dumuen sa inemen sa medoo etaw owoy sa hinagtay da ma.”

⁹Agulé inangay i Mosis egkuwa sa tuked enù ka iya sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi. ¹⁰Agulé sinetipon da i Alon sa langun etaw

^c 14:22 Mebaluy mesagkat ma sa selepangan sa sepulù gulê.

tegeIslaél diyà sa taengan sa batu. Egoh da nesetipon, mig-ikagi Mosis i, guwaen di, “Taa yu, kiyu i medoo tegetipay uledin. Mekepelesut ké pa atu wayeg diyà siini batu anì mekeinem yu?”¹¹ Agulé igpeayaw i Mosis sa tuked di owoy duwa gulê binalbal di sa batu. Hê, miglesut dé sa meleges wayeg. Huenan di, mekeinem sa langun etaw tegeIslaél owoy sa medoo hinagtay da ma.

¹² Dodox sinigbolow i Datù Nemula Mosis i owoy si Alon, guwaen di, “Danà di kulang sa kepigtuu yu diyà kenak egoh yu endà egpehaa sa kenemulawan ku diyà sa taengan sa medoo tegeIslaél, huanan di beken dé kiyu sa umuwit siini medoo etaw diyà sa tanà igsasad ku ibegay diyà kenagda.”

¹³ Na, pinengadanan da Méliba iya wé wayeg enù ka iya sa kenà sa medoo tegeIslaél migselsel diyà si Datù Nemula owoy sa kenà i Nemula ma migpehaa diyà kenagda sa kenemulawan di.

Ini Sa Egoh I Alon Nematay

(Kebilang 20:22-29)

²² Agulé miglegkà dema sa langun tegeIslaél diyà Kades owoy mig-angay da diyà sa Getan Hol ²³ diyà sa elet sa tanà Idom. Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis owoy si Alon, ²⁴ guwaen di, “Endà mekekogkog Alon i diyà sa tanà ibegay ku diyà sa medoo tegeIslaél. Mematay Alon i enù ka endà migpangunut yu duwa diyà sa igsugù ku kenyu dutu siedò wayeg Méliba. ²⁵ Huanan di, uwit ko Alon i owoy sa anak di si Iliyasal owoy tekedeg yu diyà sa Getan Hol. ²⁶ Amuk tumebow yu dutu, lengà ko sa kawal i Alon sa tandà di tegesimbà, agulé pekegali ko diyà si Iliyasal sa anak di, enù ka mematay Alon i dutu.”

²⁷ Agulé pinangunutan i Mosis sa igsugù i Datù Nemula. Hê, hinaa sa langun tegeIslaél sa egoh da migtekedeg diyà sa Getan Hol. ²⁸ Agulé egoh da migtebow diyà sa pulu tuduk, linengà i Mosis sa kawal i Alon owoy igpekegal di diyà si Iliyasal. Hê, neketuu nematay Alon i diyà sa getan. Agulé miglungel Mosis i owoy si Iliyasal kedu diyà sa getan. ²⁹ Na, egoh sa langun tegeIslaél neketiig nematay dé Alon i, migkedaet sa pedu da taman telu pulù agdaw.

Ini Denu Sa Galang Binaelan I Mosis Éhê Palas Uled

(Kebilang 21:4-9)

21 ⁴Na, egoh sa medoo tegeIslaél miglegkà dema diyà sa Getan Hol, mig-ukit da diyà sa dalan eg-angay diyà sa Dagat Akaba enù ka eg-iwoden da sa tanà Idom. Dodox egoh da eg-ipanaw, neelut dé sa tali da ⁵ owoy sinelsel da dema Nemula i owoy si Mosis, guwaen da, “Maen di

ya inuwit ko kami kedu Igiptu dò anì mematay ké diyà siini melabel tanà mediyù dalesan? Enù ka endà duen kaenen ké owoy endà ma duen sa inemen ké. Migtalawen ké dé egkaen siini mana sa kaenen lagà endà dé duen nanam di.”

⁶Agulé pineangay i Datù Nemula diyà kenagda sa medoo uled mekehilu amuk memued. Huenan di, medoo sa tegeIslaél nematay danà da hinemued uled. ⁷Agulé mig-angay sa medoo etaw dema diyà si Mosis, owoy guwaen da, “Nesalà ké dé danà ké migsumbung si Datù Nemula owoy diyà keniko ma. Na, simbai ko diyà kenagdi anì kedanan di sa medoo uled.” Huenan di, igsimbà i Mosis sa medoo etaw. ⁸Agulé sinugù i Datù Nemula Mosis i anì baelan di sa galang éhê palas uled anì itagù di diyà sa kayu igbugsud. Enù ka amuk uminengteng daa sa etaw hinemued uled diyà sa galang éhê palas uled, endà mematay di. ⁹Huenan di, binaelan i Mosis sa galang éhê palas uled owoy igtakù di diyà sa kayu igbugsud. Sumalà dé sa etaw hinemued uled, amuk inengtengen di sa galang éhê palas uled, endà mematay di.

Ini Sa Ego I Nemula Mighemilì Si Hosuwa Sa Nekesambì Si Mosis

(Kebilang 27:12-23)

27 ¹²Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Tekedeg ka diyà sa Tuduk Abalim anì sugpayalen ko sa uwang tanà ibegay ku diyà sa medoo tegeIslaél. ¹³Amuk eghauwen ko iya wé tanà, mematay ka lagà mendaa sa kakay ko si Alon, ¹⁴enù ka endà migpangunut yu diyà sa igsugù ku keniyu dutu siedò melabel tanà Sin mediyù dalesan. Enù ka ego sa medoo tegeIslaél migselsel diyà kenak dutu wayeg Méliba dò, endà igpehaa ko duu diyà kenagda sa kenemulawan ku.” Na, Méliba sa kepengadan da sa tebulan wayeg diyà Kades diyà sa melabel tanà Sin mediyù dalesan.

¹⁵Agulé migsimbà Mosis i, guwaen di, ¹⁶“O Datù Nemula, sa Nemula keduwan sa langun nehagtay, egpegeni a diyà keniko anì gelalen ko sa maama mekegaga umuwit siini medoo etaw, ¹⁷owoy sa mekegaga ma mangulu amuk gumila da, anì endà mekeiling sa medoo etaw ko sa kebilibili melelu metelas amuk endà duen sa eg-ipat kenagda.”

¹⁸Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Peumowi ko Hosuwa i anak i Nun sa mekegaga danà sa Suguy ku, agulé tenai ko sa belad ko diyà sa ulu di anì metandaan kagdi sa umuwit sa medoo tegeIslaél. ¹⁹Petigdeg ko ma diyà sa taengan i Iliyasal sa tegesimbà owoy diyà sa taengan sa langun tegeIslaél, owoy tulon ko ma diyà kenagda si Hosuwa sa mekesambì keniko. ²⁰Owoy begayi ko ma kagdi sa duma egkegaga ko anì mangunut sa langun tegeIslaél diyà kenagdi. ²¹Pegenien di sa ketabang i Iliyasal sa tegesimbà amuk igmaen di diyà

kenak sa mepion baelan da danà sa tandà hauwen di diyà sa ulim owoy tummin,^d enù ka iya sa ukit i Iliyasal tumulù diyà si Hosuwa owoy sa langun tegeIslaél sa langun egbaelan da.”

22 Agulé pinangunutan i Mosis sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi. Pinetigdeg di Hosuwa i diyà sa taengan i Iliyasal sa tegesimbà owoy diyà sa taengan sa langun tegeIslaél. 23 Agulé igtenà di sa belad di diyà sa ulu i Hosuwa owoy igpetiig di ma kagdi sa mekesambì kenagdi, enù ka iya sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi.

^d 27:21 Egoh anay eggamiten sa tegesimbà sa ulim owoy tummin anì metiigan da sa uyot i Nemula, dodox endà dé metiigan ta duu ini egoh di sa ukit di.

DUTILONOMIYU

Ini Sa Libelu Sa Sabuhanan Kagi I Mosis

Ini Denu Sa Libelu Dutilonomiyu

Na, iya selepangan sa kagi Dutilonomiyu sa keduwa di gulê tinulon i Mosis sa medoo uledin i Nemula diyà sa medoo tegeIslaél. Epat pulù gepalay dé sa lugay di egoh di anay migbegay sa medoo uledin dutu Getan Sinay dò, huenan di nematay dé sa medoo etaw binegayan uledin egoh iya, enù ka nelugay sa keipanawpanaw da dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan.

Tinulon i Mosis dema sa medoo uledin i Nemula diyà kenagda egoh da mig-esud diyà sa tanà Moab, enù ka buyu da dé eglagbas diyà sa tanà Kanan sa tanà igrasad i Nemula diyà sa medoo tupù da egoh anay.

Na, diyà siini libelu tinulon i Mosis sa denu sa kealuk i Nemula sa medoo etaw hinemili di owoy sa ketabang di kenagda. Huenan di, egpetulengtulengen sa medoo etaw di iya wé anì pedakelen da Nemula i diyà sa pedu da owoy anì pangunutan da ma. Amuk hediya sa baelan da, melugay da mugpà diyà sa tanà da owoy meumanan ma sa ketabang i Nemula diyà kenagda. Na, diyà siini libelu tinulon i Mosis dema sa medoo nebaelan da egoh da migseipanawpanaw diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, dodox endà langun di sa nekesulat diyà sa kagi Menubù.

Ini Sa Egoh I Mosis Mig-ikagi Diyà Sa Medoo TegeIslaél Anì Mangunut Da Diyà Si Nemula

(Dutilonomiyu 4:1-14)

4 ¹Na, mig-ikagi Mosis i diyà sa medoo tegeIslaél, guwaen di,
“Pangunuti yu sa langun uledin itulù ku diyà keniyu anì kumelalù
yu owoy anì meheniyu ma sa tanà ibegay i Datù Nemula diyà keniyu.
Kagdi sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tupù yu. ²Na, yoko egdugang
duu sa uledin isugù ku diyà keniyu, owoy yoko ma egsiat duu. Pangunuti

yu sa medoo uledin sa Datù yu si Nemula sa egtulonen ku diyà keniyu.
 ³Na, hinaa yu doo sa binaelan i Datù Nemula dutu siedò getan Piyol
 egoh di mig-imatay sa langun tegeIslaél migpenemula sa inetaw Baal
 sa egpenemulawen sa medoo tegeKanan. ⁴Dodox kiyu i medoo eg-udes
 eppangunut diyà si Datù Nemula sa epgigtuuwen yu, nehagtay yu doo
 pelà taman ini egoh di.”

⁵Guwaen i Mosis, “Igtulù ku dé diyà keniyu sa langun uledin igsugù
 i Datù Nemula diyà kenak. Pangunuti yu iya wé amuk umugpà yu dé
 diyà sa tanà buyu tepelen yu. ⁶Petudà yu sa kepangunut yu anì mehaa
 sa medoo etaw diyà sa medoo liyu tanà sa kilantek yu owoy sa ketigan
 yu. Amuk dinegen da denu siini langun uledin, mikagi da, guwaen da,
 ‘Milantek doo siini medoo tegeIslaél owoy dakel ma sa ketigan da.’ ⁷Na,
 apiya di pa duen egkegaga sa medoo liyu balangan etaw, endà duen sa
 nemula da nekeiling si Datù Nemula sa Nemula epgigtuuwen ta, enù ka
 kagdi sa ebulig kenita amuk duen sa kelikutan ta owoy egtabangan di
 ma kita sumalà dé sa egoh ta egpegeni tabang diyà kenagdi. ⁸Na, apiya
 di pa duen egkegaga sa medoo liyu etaw, endà duen sa liyu épê uledin
 lagà siini metudà uledin igtulù ku diyà keniyu ini egoh di.”

⁹Guwaen i Mosis, “Na, taman sa egoh yu nehagtay pelawà, tulik yu
 owoy hahaa yu ma anì endà melipengan yu duu siedò medoo hinaa yu.
 Pesagkat yu tulon diyà sa medoo anak yu owoy diyà sa medoo bébè yu
 ma ¹ºdenu sa agdaw egoh yu migtingdeg diyà sa taengan i Datù Nemula,
 sa Nemula epgigtuuwen ta, dutu Getan Sinay dò. Egoh iya, mig-ikagi
 diyà kenak anì setiponen ku sa medoo etaw, enù ka ungayà di dinegen
 da sa eg-ikagiyen di anì meketiig da mangunut diyà kenagdi taman sa
 egoh da nehagtay pelawà owoy anì itulù da ma diyà sa medoo anak da
 anì mangunut da ma. ¹¹Na, tulon yu diyà sa medoo anak yu sa egoh yu
 migtingdeg diyà sa esudan getan egoh di migdeleman danà sa mekepal
 ebel kedu diyà sa siloy apuy. ¹²Tulon yu ma sa egoh i Datù Nemula mig-
 ikagi diyà keniyu kedu diyà sa siloy apuy. Apiya di pa dinineg yu sa kagi
 di, endà doo hinaa yu duu sa lawa di. ¹³Igpetiig di ma diyà keniyu sa
 mebaelan yu anì petuuwen yu sa nesepasadan binaelan di diyà keniyu.
 Ini sa mebaelan yu, pangunuti yu sa Sepulù Uledin igsulat di diyà sa
 duwa melugpayang batu. ¹⁴Igsugù i Datù Nemula ma diyà kenak egoh
 iya anì itulù ku diyà keniyu sa langun uledin mepangunutan yu amuk
 umugpà yu diyà siedò tanà buyu tepelen yu.”

Ini Sa Egoh I Mosis Mighawid Sa Kepenemula Da Inetaw

(Dutilonomiyu 4:15-24)

¹⁵Agulé mig-uman Mosis i eg-ikagi, guwaen di, “Egoh i Datù Nemula
 mig-ikagi diyà keniyu kedu diyà sa siloy apuy dutu Getan Sinay dò, endà

hinaa yu duu sa lawa di apiya di pa dinineg yu sa kagi di. Huenan di, tulik yu temù¹⁶ anì endà mekesalà yu danà yu egbael sa inetaw, sumalà dé sa egoh-egoh di, iling ka sa palas maama ataw ka éhê palas bayi,¹⁷ ataw ka éhê palas hinagtay ataw ka éhê palas manuk eglepal,¹⁸ ataw ka éhê palas sa medoo eg-ipanawpanaw diyà tanà ataw ka diyà wayeg.¹⁹ Owoy yoko egpenemula duu sa medoo eghauwen yu diyà langit, upama sa agdaw ataw ka sa bulan ataw ka sa medoo bituen. Enù ka si Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen yu, sa migpeduen iya wé anì hauwen sa langun etaw diyà siini sinukub langit.²⁰ Dodox kiyu sa etaw inalukan di dutu Igiptu dò kenà yu nepasangan temù. Inuwit di kiyu kedu dutu anì mebaluy kiyu dé sa etaw di taman ini egoh di.²¹ Na, binulitan i Datù Nemula aken danà yu, huenan di migpasad endà mekebatas a diyà sa lawa't wayeg Holdan mangay diyà sa mepion tanà mebaluyan hinemulaan sa tanà ibegay i Datù Nemula diyà keniyu.²² Mematay a diyà siini tanà owoy endà mekebatas a diyà sa lawa't wayeg Holdan. Dodox kiyu, mekebatas yu doo anì mikuwa yu siedò mepion tanà kebaluyan.²³ Huenan di, tuliki yu anì endà melipengan yu duu sa nesepasadan binaelan i Datù Nemula diyà keniyu. Pangunuti yu sa uledin di anì endà mael yu sa inetaw penemulawen yu.²⁴ Enù ka si Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen yu, kagdi sa lagà dakel apuy enù ka épê dakel egkegaga mekepigtamay etaw owoy mangabiyu ma amuk duen sa liyu egpenemulawen yu.”

Ini Sa Tigtu Mapulù Uledin I Nemula

(Dutilonomiyu 6:1-9)

6 ¹Agulé guwaen i Mosis, “Na, ini sa langun uledin igsugù i Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen yu, anì itulù ku diyà keniyu. Pangunuti yu ini i amuk mugpà yu diyà sa tanà buyu tepelen yu.² Taman sa egoh yu nehagtay pelawà owoy sa medoo tugod yu ma, adati yu Datù Nemula i sa egpigtuuwen yu owoy pangunuti yu ma sa langun uledin di tinulon ku diyà keniyu anì kumelalù yu mugpà diyà siedò tanà.³ Huenan di, kiyu i medoo tegeIslaél, dinegdineg yu siini medoo uledin owoy tigtu pangunuti yu ma. Amuk hediya, kumepion sa keugpà yu owoy meguwad yu ma diyà sa melabel tanà mebaluyan sa langun hinemulaan, éhê mendaa sa igpasad i Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tupù ta.”

⁴Guwaen i Mosis, “Taa yu, hih, kiyu i medoo tegeIslaél. Iya daa sa tigtu nemula si Datù Nemula sa egpigtuuwen ta. Endà duen sa liyu nemula.⁵ Huenan di, pusungi yu Datù Nemula i sa egpigtuuwen yu, owoy peunuti yu ma diyà kenagdi sa langun pedu yu owoy sa langun egkegaga yu ma.⁶ Yoko egkelipeng duu siini

^a 6:5 Basa ko Matéyo 22:37; Malkos 12:29-30; owoy Lukas 10:27

medoo uledin tinulon ku diyà keniyu ini egoh di. ⁷Temù yu tului diyà sa medoo anak yu owoy takà yu ma olom amuk duen sa egbaelan yu ataw ka sumalà dé sa kenà yu, iling ka diyà yu sa dalan ataw ka diatas yu, iling ka eghibat yu ataw ka eg-enaw yu. ⁸Poloti yu sa uledin diyà sa belad yu anì metulengan yu owoy diyà sa kilay yu ma anì mepenemdem yu. ⁹Owoy sulati yu ma diyà sa kilidan pintù sa dalesan yu owoy diyà sa selat sa menuwa yu anì metulengan yu takà.”

Tinulon I Mosis Sa Mebaelan Da Amuk Endà Egpangunut Da Diyà Si Nemula

(Dutilonomiyu 6:10-19)

¹⁰Agulé mig-uman Mosis i eg-ikagi, guwaen di, “Na, iya sa igpasad i Datù Nemula sa egpigtuuwen yu diyà sa medoo tupù yu, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob, sa egoh di megay diyà keniyu sa tanà tapay dé duen sa medoo metolol dakel menuwa binaelan sa medoo liyu etaw. ¹¹Duen ma sa medoo dalesan nepenù sa medoo mepion sa endà itagù yu duu, owoy duen ma sa medoo paligì sa endà kinalì yu duu owoy sa medoo hinemulaan endà hinemula yu duu. Amuk uwiten i Datù Nemula kiyu diyà siedò tanà owoy duen dé sa langun egkeiyapan yu kumaen, ¹²tulik yu anì endà melipengan yu duu Datù Nemula i sa mig-aluk keniyu kedu Igipu dò kenà yu neudipen. ¹³Adati yu Datù Nemula i sa egpigtuuwen yu anì kagdi daa sa penemulawen yu owoy anì kagdi ma daa sa pengibeti yu amuk peelesen yu sa pasad yu. ¹⁴Yoko egpenemula duu sa inetaw egpenemulawen sa medoo liyu etaw eg-ugpà medapag diyà keniyu. ¹⁵Enù ka amuk penemulawen yu sa inetaw, tigtu bulitan i Datù Nemula kiyu owoy pigtamayan di ma kiyu lagà sa kekaen apuy taman meimet yu mekedan diyà tanà. Enù ka mangabiyu Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen yu, amuk duen sa liyu egpenemulawen yu.”

¹⁶Guwaen i Mosis, “Yoko egtepengan si Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen yu, éhê sa binaelan yu egoh yu diyà sa wayeg Masa.^b ¹⁷Dodoo tulik yu anì mepangunutan yu sa langun uledin igbegay di diyà keniyu. ¹⁸Baeli yu sa mepion owoy sa metudà diyà sa kehaa i Datù Nemula. Amuk hediya, kumepion sa kehagtayan yu owoy mekuwa yu ma sa mepion tanà kebaluyan, sa tanà igpasad i Datù Nemula diyà sa medoo tupù yu, ¹⁹enù ka hemagawan di sa medoo kuntelà yu éhê mendaa sa igpasad di.”

Ini Sa Egoh I Mosis Migpepetulengtuleng Sa Kepangunut Da Diyà Si Nemula

(Dutilonomiyu 8:1-6)

8 ¹Na, mig-ikagi dema Mosis i, guwaen di, “Tulik yu anì tigtu yu pangunut diyà sa langun uledin tinulon ku diyà keniyu ini egoh di.

^b **6:16** Basa ko Éksodo 17:1-7 denu sa binaelan sa medoo tegeIslaél diyà sa wayeg Masa.

Amuk hediya, kumelalù yu owoy meguwad yu owoy metepel yu ma sa tanà igpasad i Datù Nemula diyà sa medoo tupù yu egoh anay. ²Ketulengi yu ma sa medoo binaelan i Datù Nemula egoh di mig-uwit keniyu sa egoh yu migseesud-esud diyà sa melabel tanà mediyù dalesan taman epat pulù gepalay. Pinelihay di kiyu enù ka egtepengan di anì metiigan di sa pedu yu amuk tigtu yu egpangunut diyà sa uledin di ataw ka endà. ³Pinetues di kiyu, agulé pinekaen di kiyu sa mana, sa kaenen endà pa netukawan yu duu lapeg sa medoo tupù yu. Iya sa binaelan di anì ipetiig di diyà keniyu beken kaenen daa sa mekepelalù etaw, dodoo sa kepangunut da polo diyà sa langun kagi i Datù Nemula. ⁴Owoy diyà siini epat pulù gepalay sa egoh yu migseesud-esud, endà nemoot sa ginis yu owoy endà ma miblebag sa lisen yu.”

⁵Guwaen i Mosis, “Ketulengi yu ma si Datù Nemula sa egpigtuuwen yu sa egtulù keniyu owoy sa eg-indaw keniyu lagà mendaas sa maama eg-indaw sa medoo anak di. ⁶Huanan di, baeli yu dé sa medoo igsugù i Datù Nemula diyà keniyu. Pangunuti yu sa langun uledin di owoy adati yu ma.”

Ini Sa Tinulon I Mosis Sa Katabang I Nemula Diyà Kenagda

(*Dutilonomiyu 9:1-4*)

9 ¹Mig-ikagi dema Mosis i, guwaen di, “Na, dinegdineg yu, hih, kiyu i medoo tegeIslaél. Buyu dé meuma sa egoh yu matas diyà sa wayeg Holdan anì tepelein yu sa tanà sa medoo etaw uman pa mebagel diyà keniyu owoy eglowon ma sa egkegaga da diyà sa niyu egkegaga. Dakel sa medoo menuwa da owoy mehagtaw ma sa kutà da. ²Mehagtaw sa medoo etaw dahiya owoy mebagel da ma, enù ka kagda sa dakel etaw tugod i Anak. Netiigan yu doo sa inikagi etaw, guwaen da, ‘Endà duen etaw mekeatu diyà sa medoo tugod i Anak.’ ³Dodoo ini egoh di hauwen yu sa baelan i Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen yu, enù ka kagdi sa humuna diyà keniyu mekeiling sa dakel legleg apuy egpekedelegpà diyà kenagda. Atuwan di kagda ligò yu egseilud-ilud egpeka sa tanà da. Amuk hediya, mehemagawan yu doo kagda owoy medelamet da megelà, éhê mendaas sa igpasad i Nemula diyà keniyu. ⁴Na, amuk hinemagawan i Datù Nemula dé kagda egoh yu egtepel sa tanà da, yoko egpenemdem duu danà sa ketiengaw yu sa pesuwan i Nemula migbegay sa tanà da diyà keniyu. Endà tuu iya wé, enù ka danà sa medaet egbaelan da polo sa pesuwan i Datù Nemula humemaga kenagda kedu diyà sa tanà da.”

Ini Sa Ego I Mosis Migtulon Sa Ungayà I Nemula

(*Dutilonomiyu 10:12-22*)

10 ¹²Agulé guwaen i Mosis, “Na, kiyu i medoo tegeIslaél, ini sa sasà i Datù Nemula diyà keniyu. Adati yu kagdi i, owoy pangunuti

yu sa langun igsugù di. Pusungi yu kagdi owoy baeli yu ma sa ungayà di danà sa pedu yu migkezion. ¹³Owoy pangunuti yu ma sa langun uledin i Datù Nemula egtulonen ku diyà keniyu ini egoh di enù ka iya sa kenà yu mekehaa sa mepion. ¹⁴Taa yu, hih. Si Datù Nemula sa épê sa langun langit owoy sa tanà owoy sa langun eghauwen ta dahiya. ¹⁵Dodoo danà sa dakel kehidu i Datù Nemula sa medoo tupù yu, huenan di hinemilì di kiyu i medoo tugod da kedu diyà sa langun balangan etaw, owoy taman ini egoh di kiyu sa etaw hinemili di. ¹⁶Huenan di, edung ini egoh di, kedani yu dé sa medaet adat yu owoy sabuhi yu ma sa kepetegas yu sa ulu yu. ¹⁷Enù ka si Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen yu, kagdi daa sa eglowon diyà sa langun egenemulawen etaw owoy kagdi ma daa sa eglowon diyà sa langun épê egkegaga. Kagdi sa tigtu mapulù owoy sa meolò etaw owoy sa épê dakel tunung. Neselepeng sa kehaa di sa langun etaw, endà duen sa tayu egtampilan di, owoy endà ma mebaluy di limunan di pilak sa ketuu. ¹⁸Egtabangan di sa bayi balu owoy sa ilu anì kumepion sa mebaelan da. Eghiduwan di ma sa medoo etaw beken tegeIslaél mig-angay eg-ugpà diyà kenita i tegeIslaél, owoy ebgbegayan di ma kagda kaenen owoy ginis. ¹⁹Huenan di, hiduwi yu ma sa medoo etaw beken duma yu tegeIslaél, enù ka beken ma tigtu yu etaw dutu Igipu dò egoh anay. ²⁰Adati yu ma Datù Nemula i sa Nemula egpigtuuwen yu owoy kagdi daa sa penemula yu. Owoy uman yu ma peeles sa kesalig yu diyà kenagdi, owoy kagdi daa sa pengibeti yu amuk peelesen yu sa igpasad yu. ²¹Olò yu ma kagdi i, enù ka kagdi sa Nemula egpigtuuwen yu owoy hinaa yu ma dé sa medoo panduan egkegaipan etaw binaelan di diyà keniyu. ²²Egoh anay pitu pulù daa sa kedoo tupù ta egoh da mig-edoh dutu Igipu dò, dodoo ini egoh di pinnedoo i Datù Nemula kiyu, enù ka lagà yu dé sa kedoo bituen diyà langit.”

**Ini Sa Egoh I Mosis Mighawid Kenagda Eg-
iling Sa Adat Sa Medoo Tapay Etaw**

(Dutilonomiyu 18:9-13)

18 ⁹Agulé guwaen i Mosis, “Amuk mekeugpà yu dé diyà sa tanà ibegay i Datù Nemula diyà keniyu, yoko eg-iling duu sa medaet adat sa medoo tapay etaw dutu. ¹⁰Yoko eg-imatay duu sa anak yu anì ulowen yu diyà sa kenà yu eggimbà. Yoko eg-iling duu sa egketiigan da eg-alamat, iling ka sa ketulon da sa endà pa tumebow di, ataw ka sa keselepong da sa tandà, ataw ka sa kegamut da, ¹¹ataw ka sa lambus. Yoko ma eg-iling duu sa keumow da sa busaw ataw ka sa suguy sa nematay. ¹²Enù ka si Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen yu, tigtu egkelepuhan di sa etaw egbael éhê iya wé. Iya maen di ya eghemagawan di sa medoo balangan etaw kedu diyà sa tanà angayan yu. ¹³Dodoo kiyu, tigtu yu pangunut temù diyà si Datù Nemula.”

Ini Sa Inikagi I Mosis Denu Sa Tegesugkow Kagi I Nemula

(Dutilonomiyu 18:14-22)

¹⁴ Agulé guwaen i Mosis, “Na, sa medoo etaw diyà sa tanà buyu dé tepelein yu, egpigtuu da diyà sa medoo tegealamat owoy sa medoo tegeselepang tandà. Dodox si Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen yu, hinawidan di kiyu egbael éhê iya wé. ¹⁵ Enù ka hemilien di polo sa tegesugkow sa kagi di lagà mendaan kenak kedu diyà sa kedoo yu, owoy iya daa sa pangunuti yu.”

¹⁶ Guwaen i Mosis, “Egoh anay egoh yu nesetipon diyà sa Getan Sinay, migpegeni yu anì endà dé dinegen yu duu uman sa eg-ikagiyen i Datù Nemula owoy migpegeni yu ma anì endà ma dé hauwen yu duu uman sa dakel siloy apuy sa tandà di, enù ka guwaen yu dò mematay yu.

¹⁷ Huenan di, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, mepion sa kepegeni da. ¹⁸ Hemilien di gaa sa tegesugkow sa kagi di lagà mendaan kenak kedu diyà sa medoo duma da tegeIslaél. Tulonen i Nemula diyà kenagdi sa ikagiyen di owoy tulonen di diyà sa medoo etaw i Nemula sa langun igsugù di. ¹⁹ Isugkow di sa kagi i Nemula diyà kenagda, owoy pigtamayan i Nemula doo sumalà dé sa etaw endà migtuu diyà sa kagi di. ²⁰ Dodox amuk duen sa etaw ubòubò egsugkow sa kagi i Nemula dodox endà sinugù di duu, meimatayan doo danà iya wé binaelan di. Hediya ma, meimatayan ma sa tegesugkow egtulon sa kagi sa medoo liyu egpenemulawen.”

²¹ Mig-ikagi dema Mosis i, guwaen di, “Iya kéen sa igsà yu ngadan sa ukit yu meketig amuk kedu diyà si Datù Nemula sa kagi sa tegesugkow, ataw ka endà. ²² Ini sa ukit yu meketig iya wé. Amuk duen sa tegesugkow egtulon gaa sa kagi i Datù Nemula, dodox amuk endà meketuu sa inikagi di, iya sa tandà di beken kedu si Datù Nemula sa inikagi di. Amuk hediya, legkang diyà sa hagdi penemdem daa sa eg-ikagiyen di, huenan di yoko egkelimedangan na diyà kenagdi.”

Ini Sa Egoh I Mosis Migpehemili Diyà Kenagda Sa Mepion Ataw Ka Sa Medaet

30 ¹ Agulé guwaen i Mosis, “Egpehemilien ku kiyu ngadan sa tayu egkeiyapan yu, iling ka sa mepion ketabang i Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen yu ataw ka sa kepigtamay di keniyu. Amuk meuma sa egoh yu mepasangan amuk mekeangay yu owoy sa medoo tugod yu diyà sa medoo liyu tanà kenà i Datù Nemula sumepalak keniyu, metulengan yu doo sa egoh ku migpehemili keniyu. ² Agulé amuk pelikù yu dema diyà si Datù Nemula, kiyu i owoy sa medoo tugod yu, owoy amuk tigtu yu dema mangunut diyà sa medoo uledin di egtulonen ku

diyà kenyu ini egoh di, ³ hiduwan i Datù Nemula doo kiyu. Pelikuen di ma kiyu owoy sa medoo tugod yu kedu diyà sa medoo tanà kenà di sumepalak kenyu anì mesetipon yu dema diyà sa niyu tapay tanà owoy ipelikù di dema diyà kenyu sa éhè sa tapay langun taman yu. ⁴ Apiya di pa mesepalak sa medoo tugod yu dutu mediyù tanà dò, setiponen i Datù Nemula doo kagda owoy pelikuen di ma kagda ⁵ anì mehagda dema sa tanà ibegay di diyà kenyu i medoo tupù da. Amuk hediya, uman pa pedoowen di kagda owoy uman pa pekawasaen di kagda diyà kenyu i medoo tupù da. ⁶ Owoy begayan i Datù Nemula kiyu owoy sa medoo tugod yu ma sa pedu yu meiyap mangunut diyà kenagdi, anì ipusung yu kagdi i owoy ipeunut yu ma diyà kenagdi sa langun pedu yu. Amuk hediya, kumelalù yu mugpà diyà iya wé tanà. ⁷ Sumabuh migtamay kenyu owoy pigtamayan di polo sa medoo kuntelà yu melepuh kenyu owoy sa melihay kenyu. ⁸ Agulé migtuu yu dema diyà kenagdi owoy mangunut yu ma diyà sa langun uledin di egtulonen ku diyà kenyu ini egoh di. ⁹ Kumawasà yu dema enù ka tabangan i Datù Nemula kiyu diyà sa langun egbaelan yu. Dumuen sa medoo anak yu owoy kumedoo ma sa hinagtay yu owoy sumubela ma sa bunga sa hinemula yu. Meiyapan i Datù Nemula dema kiyu pekawasà lagà menda sa kekeiyap di pekawasà sa medoo tupù yu egoh anay. ¹⁰ Dodox amuk iya sa egkeiyapan yu, pigtuu yu daa diyà si Datù Nemula owoy pangunuti yu ma sa langun uledin di igsulat diyà siini libelu owoy peunuti yu ma sa langun pedu yu diyà kenagdi.”

¹¹ Guwaen i Mosis, “Endà melikutan yu mangunut diyà siini uledin egtulonen ku diyà kenyu ini egoh di. Huenan di, yoko egpenemdem duu endà megaga yu duu mangunut. ¹² Endà dutu di langit dò. Huenan di, endà duen pesuwan yu mikagi, guwaen yu, ‘Ngadan di etaw sa mebatun anì ihated di diyà kenita anì medineg ta owoy anì mepangunutan ta?’ ¹³ Owoy endà ma dutu di tanà dutu’t dagat dò. Huenan di, endà ma duen pesuwan yu mikagi, guwaen yu, ‘Ngadan di etaw sa mangay tanà dutu’t dagat dò anì ihated di diyà kenita anì medineg ta owoy anì mepangunutan ta?’ ¹⁴ Dodox medapag doo sa uledin di diyà kenyu enù ka diyà sa penemdem yu owoy diyà sa ebà yu ma, huenan di mepangunutan yu doo.”^c

¹⁵ Guwaen i Mosis, “Na, pehemilien ku kiyu ini egoh di ngadan sa tayu meiyapan yu, iling ka sa mepion ataw ka sa medaet, iling ka sa lalù ataw ka sa kepigtamay. ¹⁶ Amuk pangunutan yu sa langun uledin i Datù Nemula egtulonen ku diyà kenyu ini egoh di owoy amuk ipusung yu ma Datù Nemula i sa Nemula eppigtuwen yu owoy amuk unutan yu ma sa uyot di, kumelalù yu doo owoy meguwad yu ma owoy mebegayan i Datù Nemula ma kiyu sa mepion diyà sa tanà buyu dé tepelen yu.

^c 30:12-14 Basa ko Loma 10:6-8

¹⁷“Dodox amuk meked yu mangunut diyà sa medoo uledin di owoy amuk meked yu ma migtuu diyà kenagdi danà yu egpenemula sa inetaw, ¹⁸mepigtamayan yu doo. Meketuu doo sa medoo tinulon ku diyà keniyu ini egoh di. Endà melugay yu mugpà diyà sa tanà dutu lawa't Holdan sa tanà buyu dé tepelen yu. ¹⁹Tigtu miulan ini i egtulonen ku diyà keniyu. Amuk egpekeikagi daa hedem sa langit owoy sa tanà, mikagi da doo anì ipepetulengtuleng da diyà keniyu sa hinemili yu dinineg da ini egoh di. Na, ini sa ipehemili ku diyà keniyu, meiyap yu pa sa mepion ibegay i Nemula ataw ka sa kepigtamay di keniyu? Meiyap yu pa sa lalù yu ataw ka sa kepatay yu? Na, hemili yu dé sa lalù anì kumelalù yu lapeg sa medoo tugod yu ma. ²⁰Pusungi yu Datù Nemula i sa Nemula epgigtuuwen yu, owoy pangunut yu ma diyà kenagdi. Yoko eglengà ya diyà kenagdi anì kumelalù yu, kiyu i owoy sa medoo tugod yu, anì melugay yu mugpà diyà sa tanà igpasad di ibegay diyà sa medoo tupù yu, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob.”

Ini Sa Egoh I Mosis Miggelal Si Hosuwa Sa Mekesambì Kenagdi

(*Dutilonomiyu 31:1-8*)

31

¹Na, mig-uman Mosis i eg-ikagi diyà sa medoo tegeIslaél,

²guwaen di, “Lukes a dé. Melatuh duwa pulù a dé gepalay, huenan di endà dé mebaluy di aken sa pangulu yu owoy tinulon i Datù Nemula ma diyà kenak endà dé mekebatas a diyà sa lawa't wayeg Holdan. ³Iya sa humuna diyà keniyu amuk matas yu si Datù Nemula sa Nemula epgigtuuwen yu, owoy gelaen di ma sa medoo balangan etaw eg-ugpà dahiya anì metepel yu sa tanà da. Owoy mebaluy si Hosuwa sa pangulu yu, enù ka iya sa inikagi i Datù Nemula. ⁴Na, gelaen i Datù Nemula sa medoo etaw dahiya, lagà mendaan sa egoh di mig-atu si Sihon owoy si Og, sa duwa datù diyà sa medoo etaw Amoliya, egoh di migpedaetan sa tanà da. ⁵Petabanen i Datù Nemula kiyu diyà kenagda, owoy baeli yu diyà kenagda sa langun tinulon ku diyà keniyu. ⁶Pebalaw yu owoy pebagel yu ma sa pedu yu. Yoko egkelenawan na. Yoko ma egkelimedangan na diyà kenagda, enù ka si Datù Nemula sa Nemula epgigtuuwen yu sa umunut-unut diyà keniyu. Endà salidan di duu kiyu owoy endà ma iniyugan di duu kiyu.”

⁷Agulé igpeangay i Mosis Hosuwa i, owoy inikagiyan di diyà sa taengan sa langun tegeIslaél, guwaen di, “O Hosuwa, pebalaw ka owoy pebagel ko ma sa pedu ko, enù ka kuna dé sa umuwit siini medoo duma ta tegeIslaél anì mekuwa da sa tanà igpasad i Datù Nemula diyà sa medoo tupù ta. ⁸Si Datù Nemula sa humuna diyà keniko owoy umunut-unut ma diyà keniko. Endà salidan di duu kuna owoy endà ma iniyugan di duu. Huenan di, yaka egkelenawan na owoy yaka ma egkelimedangan na.”

Ini Sa Sabuhanan Kagi I Mosis

(Dutilonomiyu 32:45-52)

32 ⁴⁵Na, egoh i Mosis neubus migtulon sa langun uledin i Nemula diyà sa medoo tegeIslaél, ⁴⁶guwaen di, “Tagui yu diyà sa pedu yu sa langun uledin tinulon ku diyà keniyu ini egoh di anì pangunutan yu. Owoy tului yu ma diyà sa medoo anak yu anì tigtu da ma mangunut diyà sa langun uledin i Nemula. ⁴⁷Enù ka beken uloy kagi daa ini i ketulù ku diyà keniyu, dodox mekepelalù polo keniyu. Huenan di, pangunuti yu anì kumelalù yu umugpà diyà sa tanà sa tanà dutu lawa't Holdan sa buyu dé tepelen yu.”

⁴⁸Na, egoh iya wé agdaw, inikagiyán i Datù Nemula Mosis i, ⁴⁹guwaen di, “Angay ka dé diyà sa medoo tuduk Abalim diyà sa tanà Moab denu dibaluy sa menuwa Héliko anì tumekedeg ka diyà sa getan Nibo anì sugpayalen ko sa tanà Kanan ibegay ku diyà sa medoo tegeIslaél. ⁵⁰Mematay ka dutu siedò getan lagà mendaas sa kakay ko si Alon nematay dutu getan Hol dò, ⁵¹enù ka endà egsaligan yu duu aken egoh yu diyà sa taengan sa medoo tegeIslaél. Egoh yu diyà sa wayeg Méliba^d medapag diyà sa menuwa Kades diyà sa melabel tanà Sin mediyù dalesan, endà igpehaa yu duu sa kenemulawan ku diyà sa taengan sa medoo etaw. ⁵²Huenan di, sugpayalen ko daa sa tanà ibegay ku diyà sa medoo tegeIslaél, dodox endà mekeangay ka dutu.”

Ini Sa Egoh I Mosis Nematay

34 ¹Agulé kedu diyà sa sugud Moab Mosis i owoy migtekedeg diyà sa getan Nibo taman diyà sa pulu tuduk Pisga sa denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa menuwa Héliko. Dutu igpesugpayal i Datù Nemula diyà kenagdi sa uwang tanà Kanan, edung diyà sa uwang tanà Galaad taman sa uwang tanà denu belabagan sa mekuwa sa medoo tugod i Dan, ²owoy sa uwang tanà mekuwa sa medoo tugod i Naptali owoy sa uwang tanà mekuwa sa medoo tugod i Ipelaim owoy sa medoo tugod i Manasa. Hinaa di ma sa uwang tanà mekuwa sa medoo tugod i Huda taman sa Dagat Méditeliya denu eledan agdaw, ³owoy sa tanà Negeb denu kimataan, owoy sa sugud nekeedung diyà sa menuwa Sowal taman sa menuwa Héliko kenà di duen medoo éhê lawa't palas lepò. ⁴Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Mosis, guwaen di, “Iya sa tanà igapasad ku diyà sa medoo tupù yu, si Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob, sa tanà ibegay ku diyà sa medoo tugod da. Igpehaa ku daa diyà keniko, dodox endà mekeangay ka dutu.”

^d 32:51 Basa ko Kebilang 20:1-13 denu sa nebaelan da dutu Méliba dò.

⁵Na, nematay Mosis i sa sinaligan i Datù Nemula dutu siedò tanà Moab, enù ka neketuu sa inikagi i Datù Nemula. ⁶⁻⁷Melatuh duwa pulù gepalay sa kelukes di egoh di nematay, dodox tapay doo mebagel sa lawa di owoy tapay ma doo meilag. Agulé iglebang i Datù Nemula diyà sa sebaen sugud diyà sa tanà Moab denu dibaluy sa menuwa Bétpiyol. Dodox taman ini egoh di endà duen etaw neketig sa tigtu kenà sa lebeng di. ⁸Agulé neulaanan sa medoo tegeIslaél Mosis i owoy egdelawit da taman telu pulù agdaw diyà sa sugud diyà sa tanà Moab.

⁹Na, tigtu migkilantek Hosuwa i anak i Nun danà i Mosis migtenà sa belad di diyà sa ulu di anì egtandaan di si Hosuwa sa mekesambì kenagdi. Huenan di, pinangunutan sa medoo tegeIslaél Hosuwa i owoy pinigtuu da ma sa medoo uledin i Datù Nemula igsugkow i Mosis diyà kenagda.

¹⁰Na, edung egoh iya, endà dé duen sa liyu tegesugkow i Nemula diyà sa medoo tegeIslaél nekeiling si Mosis sa sinetawit i Datù Nemula. ¹¹Endà ma duen sa liyu tegesugkow i Nemula egpekebael panduan éhê sa igpebael i Datù Nemula diyà si Mosis dutu Igiptu dò egoh di migbael panduan diyà si Datù Palo owoy diyà sa medoo salu di owoy diyà sa uwang tanà Igiptu. ¹²Owoy endà ma duen sa liyu tegesugkow i Nemula egpekebael sa panduan egkegaipan etaw éhê sa binaelan i Mosis diyà sa taengan sa medoo tegeIslaél.

Ini Sa Igsulat Denu Si HOSUWA

Ini Denu Sa Libelu Hosuwa

Na, iya sa tinulon diyà siini igsulat denu si Hosuwa sa egoh sa medoo tegeIslaél migpeka sa tanà Kanan egoh i Hosuwa nekesambì diyà si Mosis sa mig-uwit kenagda. Tinulon ma diyà siini libelu sa egoh da migbatas diyà sa lawa't wayeg Holdan owoy sa egoh da nekekuwa sa menuwa Héliko owoy sa egoh da ma maggila diyà sa menuwa Hai. Tinulon ma sa egoh da i Nemula migsepasaday sa medoo etaw di.

Na, beken sa langun igsulat denu si Hosuwa sa nekesulat diyà sa kagi Menubù.

Ini Sa Inikagi I Nemula Diyà Si Hosuwa

(Hosuwa 1:1-9)

1 ¹Na, egoh i Mosis nehagtay pelawà, kagdi sa sinaligan i Datù Nemula, owoy iya sa salu di si Hosuwa anak i Nun. Agulé egoh i Mosis nematay dé, inikagiyan i Datù Nemula Hosuwa i, ²guwaen di, “Nematay dé si Mosis sa sinaligan ku. Na, tapay ka dé igkes owoy sa langun tegeIslaél ini egoh di enù ka matas yu diyà sa lawa't wayeg Holdan anì mekeangay yu diyà sa tanà igaipasad ku ibegay ku diyà keniyu i medoo tegeIslaél. ³Enù ka lagà mendaan sa egoh ku migpasad diyà si Mosis, ibegay ku diyà keniyu sa langun tanà meukitan yu. ⁴Ini taman sa tanà ibegay ku diyà keniyu. Edung diyà sa melabel tanà mediyù dalesan denu kimataan taman diyà sa medoo getan Libano denu belabagan. Owoy edung ma diyà sa dakel lawa't wayeg Upelatis denu tebowon agdaw owoy mig-ukit diyà sa tanà sa medoo tegeHétiyo taman sa Dagat Méditeliya denu eledan agdaw. ⁵Endà duen sa mekeatu keniko taman sa lugay ko nehagtay, enù ka unut-unutan ku kuna lagà mendaan sa keunut-unut ku diyà si Mosis egoh anay. Endà pandayaen ku kuna owoy endà ma iniyugan ku kuna. ⁶Na, pebagel ko sa pedu ko owoy pebalaw ka

ma, enù ka kuna dé sa pangulu siini medoo etaw amuk tepelen yu siini tanà ibegay ku diyà keniyu, lagà mendaan sa iga pasad ku diyà sa medoo tupù yu. ⁷Huenan di, pebagel ko temù sa pedu ko owoy pebalaw ka ma. Tulik ka anì mangunut ka diyà sa langun uledin igsugkow i Mosis sa sinaligan ku diyà keniyu egoh anay. Yaka eggalibang nga diyà sa uledin anì tigtu kumepion sa langun egkebaelan ko. ⁸Tulik ka anì pesagkat ko basa diyà sa medoo etaw sa medoo uledin ku igsulat. Inauwi yu agdaw owoy sigep anì kumepion sa kepangunut yu diyà sa langun uledin. Amuk hediya, kumepion doo sa kehagtayan yu owoy kumepion ma sa langun egkebaelan yu. ⁹Petuleng tuleng ko sa igsugù ku diyà keniko anì pebagelen ko sa pedu ko owoy pebalaw ka ma. Yaka egkelenawan na owoy yaka ma egkesemek ka, enù ka aken si Datù Nemula sa egpigtuuwen ko sa umunut-unut diyà keniko sumalà dé sa angayan ko.”

**Ini Sa Ego I Lahab Migbulig Sa Pineangay I
Hosuwa Egpekuhì Diyà Sa Menuwa Héliko**

2 ¹Na, egoh sa medoo tegeIslaél mig-esud pelawà diyà Sitim, duen duwa etaw pinekuhì i Hosuwa. Sinugù di kagda, guwaen di, “Angay yu kuhì sa menuwa Héliko diyà sa tanà Kanan.” Agulé mig-ipanaw sa duwa sinugù di owoy mig-angay da diyà sa menuwa Héliko. Miggemow da diyà sa dalesan i Lahab sa bayi tegepediyangdang, enù ka tumudug da dahiya.^a

²Dodox duen sa etaw migtulon diyà sa datù tegeHéliko, guwaen da, “Hahaa ko, duen etaw tegeIslaél mig-awuh diyà sa menuwa ta siini sigep enù ka egkuhien da sa menuwa ta.” ³Agulé pinesuguan sa datù tegeHéliko Lahab i, guwaen di, “Pelaun ko sa medoo maama mig-angay diyà keniko, enù ka tegekuhì da gaa. Iya daa sa ungayà da egkuhien da sa uwang menuwa ta.”

⁴Dodox tapay dé pinelidung i Lahab sa duwa maama. Agulé guwaen di, “Tuu ma doo, duen duwa maama mig-angay diyà kenak, dodox endà netiigan ku duu sa keduwan da. ⁵Agulé mig-ipanaw da dema egoh di sumigep egoh di buyu mepintuan sa bengawan sa kutà menuwa ta, dodox endà inigsà ku duu sa angayan da. Dodox amuk mesiyapat yu lumohot, meuma yu kéen kagda.” ⁶Na, tapay dé inuwit i Lahab sa duwa maama diyà sa mepatag atep sa dalesan di enù ka linidung di kagda diyà leketanà sa medoo inay lino egbekolen di dahiya. ⁷Na, egoh sa medoo tegeHéliko migdineg iya wé inikagi i Lahab, migpesiyapat da miglohot sa duwa tegekuhì taman diyà sa batasan lawa't wayeg Holdan. Egoh da mig-ipanaw sa medoo eglohot, nepintuan dé sa bengawan sa kutà menuwa Héliko.

^a **2:1** Migpenemdem da kéen amuk egtudug da diyà sa dalesan i Lahab endà egsagipaen sa medoo liyu etaw kagda enù ka takà eggemow sa medoo maama diyà sa dalesan di.

⁸Na, egoh sa duwa tegekuhi endà pa egtudug da, miggemow dema Lahab i diyà sa atep dalesan kenà da miglidung. ⁹Mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Netiigan ku igbegay i Datù Nemula siini tanà ké diyà keniyu, huenan di eglukub sa langun etaw diyà siini tanà danà da tigtu nelimedangan diyà keniyu. ¹⁰Enù ka dinineg ké denu sa egoh i Datù Nemula migsekawang sa Melalegà Dagat kenà yu migbatas egoh yu miglegkang diyà Igipitu.^b Owoy netiigan ké ma inimatayan yu Sihon i owoy si Og, sa duwa datù sa medoo tegeAmoliya lape sa langun sundalu da ma dutu siedò tanà sa tanà dutu lawa't Holdan denu tebowon agdaw.^c ¹¹Egoh ké migdineg denu iya wé binaelan yu, nelimedangan ké owoy tigtu ké ma egpesu diyà keniyu, enù ka si Datù Nemula sa epgigtuuwen yu sa Nemula egsabà sa langit owoy sa tanà ma. ¹²Na, pengibeti yu, hih, Datù Nemula i anì tabangan yu aken owoy sa malayan ku ma, lagà mendaan sa ketabang ku keniyu ini egoh di. Owoy baeli yu ma sa tandà sa kesepasaday ta. ¹³Egpegeni a diyà keniyu anì alukan yu sa emà ku owoy sa inay ku owoy sa medoo kakay ku owoy sa medoo hadi ku owoy sa langun malayan da ma. Yoko eglapeg kenami diyà sa medoo etaw imatayan yu.”

¹⁴Migsagbi sa duwa tegekuhi diyà kenagdi, guwaen da, “Meimatayan i Nemula doo kami amuk pandayaen ké kiyu meimatayan. Amuk endà tulonen ko duu diyà etaw siini egbaelan ké, igapasad ké diyà keniko sa kehidu ké keniyu anì endà medaetan yu amuk ibegay i Datù Nemula siini tanà diyà kenami.”

¹⁵Na, ig-unoy diyà sa kutà menuwa Héliko sa dalesan i Lahab, huenan di tinuntun di diyà tali sa duwa tegekuhi pineukit di diyà sa tatawan sa dalesan di anì mekepelaguy da kedu diyà sa menuwa Héliko. ¹⁶Dodoo egoh di endà pa migpeipanaw kenagda, mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Angay yu pelawà diyà sa getan-getan anì endà mesiegungan yu duu sa medoo miglohot keniyu. Lidung yu pelawà dutu taman telu agdaw. Agulé amuk lumikù dé sa medoo tegelagbet keniyu, lagbas yu dé likù dutu kenà yu dò.”

¹⁷Mig-ikagi sa duwa maama diyà kenagdi, guwaen da, “Petuuwen ké doo sa igpepasad ko diyà kenami amuk baelan ko ini i. ¹⁸Amuk meuma sa kepelikù ké anì pekawen ké siini menuwa yu, poloti ko siini melalegà tali diyà sa tatawan kenà ko migtuntun kenami. Owoy setiponoy yu diyà sa dalesan ko sa emà ko owoy sa inay ko owoy sa medoo kakay ko owoy sa medoo hadi ko owoy sa langun malayan sa emà ko. ¹⁹Amuk duen etaw lumaun diyà siini dalesan ko owoy amuk meimatayan, endà mesagbian ké duu iya wé enù ka hagdi salà dé. Dodoo nami salà amuk duen etaw meimatayan diatas sa dalesan ko. ²⁰Dodoo amuk tulonen ko diyà etaw siini egbaelan ké, endà ipetuu ké duu sa igpepasad ko diyà kenami.”

^b 2:10 Basa ko Éksodo 14:21-31 ^c 2:10 Basa ko Kebilang 21:21-35

²¹ Migsagbì Lahab i, guwaen di, "Meketuu doo sa inikagi yu." Agulé tinuntun di kagda diyà sa liyu sa kutà menuwa Héliko. Egoh da mig-ipanaw dé, igplot di sa melalegà tali diyà sa tatawan sa dalesan di.

²² Na, egoh sa duwa tegekuhì miglegkà dahiya, mig-angay da diyà sa getan-getan owoy miglidung da taman telu agdaw, enù ka inuman da kagda eglagbet sa medoo egkelukuy sumigkem kenagda. Egoh di neuma sa ketelu di agdaw, miglikù sa medoo etaw eglagbet enù ka endà hinaa da duu kagda. ²³ Agulé miglunzel ma dé sa duwa tegekuhì, owoy iya da pelawà matas sa lawa't wayeg Holdan enù ka mangay da diyà si Hosuwa anak i Nun. Egoh da migtebow, tinulon da diyà kenagdi sa langun nebaelan da. ²⁴ Owoy guwaen da, "Tuu doo ibegay i Datù Nemula siini tanà diyà kenita, enù ka egkelimedangan sa langun etaw dahiya diyà kenita."

Ini Sa Egoh Sa Medoo TegeIslaél Migbatas Sa Lawa't Holdan

(Hosuwa 3:14-17)

3 ¹⁴ Na, egoh sa medoo tegeIslaél miglegkang diyà sa kenà da mig-esud anì matas da diyà sa lawa't wayeg Holdan, muna diyà kenagda sa medoo tegesimbà mig-uwit sa Baul Tandà Sa Igpasad i Nemula. ¹⁵ Egoh iya, sasang keketu owoy nebensek wayeg sa kebatuwan sa lawa't Holdan enù ka iya sa sasang di egkemahà. Dodox egoh da migkogkog diyà sa wayeg sa medoo tegesimbà eg-uwit sa Baul Tandà Sa Igpasad i Nemula, ¹⁶ petow dé nebelel sa kedelug di, hediya ka duen sa mig-alang sa wayeg dutu dagel dò diyà sa selatal sa menuwa Adan medapag diyà sa menuwa Saletan. Dodox sa wayeg denu dibabà sa kenà di nebelel, migdelug doo uman eg-angay diyà sa Dagat Alaba^d taman sa egoh di netikal dé sa kebatuwan sa lawa't Holdan. Egoh di netikal dé, iya da pelawà kumatin tanà dutu sa medoo tegeIslaél diyà selatal sa menuwa Héliko. ¹⁷ Ligò sa medoo etaw mig-ukit diyà sa netikal kebatuwan lawa't Holdan, migtigdeg pelawà sa medoo tegesimbà eg-uwit sa Baul Tandà Sa Igpasad i Datù Nemula diyà sa teliwadà kebatuwan taman sa egoh sa langun duma da tegeIslaél nekekatin.

Tinipon Sa Medoo TegeIslaél Sa Medoo Batu Anì Metulengan Da Sa Binaelan I Datù Nemula

(Hosuwa 4:1-11)

4 ¹Na, egoh sa langun tegeIslaél nekekatin dé tanà dutu sa lawa't Holdan, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Hosuwa, guwaen di,

^d 3:16 Pinengadanan da ma sa Dagat Nematay.

² “Hemilì ko sa sepulù owoy duwa maama, sigbaenay diyà sa sepulù owoy duwa geumpung tugod i Islaél. ³ Sugù ko kagda pekuwa sa sepulù owoy duwa batu diyà sa teliwadà lawa't Holdan kenà sa medoo tegesimbà egtigdeg anì angay da itenà diyà sa kenà yu umesud igkani sigep.”

⁴ Agulé sinetipon i Hosuwa sa sepulù owoy duwa maama hinemili di diyà sa sepulù owoy duwa geumpung tugod i Islaél. ⁵ Mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Angay yu diyà sa teliwadà lawa't Holdan kenà sa medoo tegesimbà egseoyong sa Baul Tandà Sa Igpasad i Datù Nemula sa Nemula yu. Owoy uman sebaen diyà keniyu tiang yu sigbaenay batu enù ka sepulù owoy duwa ma geumpung sa tugod i Islaél. ⁶ Setiponen ta siini medoo batu anì metulengan sa medoo etaw sa binaelan i Datù Nemula ini egoh di. Amuk meuma sa egoh sa tugod yu umigsà diyà keniyu sa selepangan siini medoo batu sinetipon, ⁷ tulon yu diyà kenagda sa egoh di petow dé nebelel sa kedelug sa wayeg owoy netikal ma sa kebatuhan sa lawa't Holdan egoh da telibubu egbatas sa medoo tegesimbà mig-uwit sa Baul Tandà Sa Igpasad i Datù Nemula. Na, danà siini medoo batu sinetipon, metulengan sa medoo tegeIslaél sa kebatas ta sa lawa't Holdan taman melugay.”

⁸ Agulé pinangunutan sa sepulù owoy duwa maama sa igsugù i Hosuwa diyà kenagda. Danà sa igsugù i Datù Nemula diyà si Hosuwa, kinuwa da sa sepulù owoy duwa batu diyà sa teliwadà lawa't Holdan enù ka sepulù owoy duwa ma geumpung sa tugod i Islaél. Inuwit da sa medoo batu diyà sa kenà da mig-esud owoy igtenà da dahiya. ⁹ Sinetipon i Hosuwa sa sepulù owoy duwa batu kinuwa da diyà sa kenà da egtigdeg sa medoo tegesimbà migseoyong sa Baul Tandà Sa Igpasad i Nemula.^e Na, dahiya doo siedò medoo batu taman ini egoh di!^f

¹⁰ Na, egtigdeg pelawà sa medoo tegesimbà diyà sa teliwadà lawa't Holdan taman sa egoh di meibus sa langun egbaelan igsugù i Datù Nemula diyà si Hosuwa ipeikagi di diyà sa medoo etaw. Pinangunutan i Hosuwa sa langun igsugù i Mosis diyà kenagdi sa egoh di nehagtay pelawà. Na, migpesiyapat sa medoo etaw migbatas sa lawa't Holdan. ¹¹ Egoh sa langun etaw nekekatin dé tanà dutu, iya pelawà sa egoh da kumatin ma sa medoo tegesimbà mig-uwit sa Baul Tandà Sa Igpasad i Datù Nemula. Agulé egoh da eg-ipanaw dema, mighuna dema sa medoo tegesimbà diyà sa medoo duma da tegeIslaél.

Ini Sa Egoh Di Endà Dé Migduen Sa Kaenen Mana

(Hosuwa 5:10-12)

5 ¹⁰ Na, egoh sa medoo tegeIslaél mig-esud pelawà diyà Gilgal diyà sa sugud medapag diyà menuwa Héliko, binaelan da sa Pista Sa

^e 4:9 Diyà sa kagi Hibelu, mebaluy ma guwaen di, “Duen ma sepulù owoy duwa batu sinetipon i Hosuwa diyà sa teliwadà lawa't Holdan kenà da migtingdeg sa medoo tegesimbà migseoyong sa Baul Tandà Sa Igpasad i Nemula.” ^f 4:9 Beken taman ini egoh di egoh ta nehagtay, dodoo taman daa sa egoh i Hosuwa nehagtay pelawà.

Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula egoh di mahapun dé sa kesepulù owoy epat di agdaw diyà sa muna bulan diyà sa palay da.¹¹ Egoh di neubus iya wé Pista da, egoh di umenaw simag, kinaen da dé sa kaenen kinuwa da diyà sa tanà Kanan, sa teligo sinelal owoy sa binaelan da epan endà duen ipelenuk di.¹² Egoh da nekekaen dé sa kaenen diyà sa tanà Kanan, iya sa egoh di migsabuh dé sa ketebow sa kaenen mana.⁸ Edung egoh iya, iya dé sa egkaenen da sa kaenen nekuwa da diyà sa tanà Kanan.

Ini Sa Egoh Da Migpeka Sa Menuwa Héliko

(Hosuwa 6:1-24)

6 ¹Na, netiigan sa medoo tegeHéliko nekekatin dé sa medoo tegeIslaél sa lawa't wayeg Holdan, huenan di pinintuan da sa langun bengawan kutà menuwa da. Endà duen etaw mekelaun owoy endà ma duen sa mekeawuh. ²Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Hosuwa, guwaen di, “Taa ko, tigtu petabanen ku kiyu diyà siini menuwa Héliko, lapeg sa datù di owoy sa langun sundalu di ma mebalaw. ³Na, ini sa baeli yu lapeg sa langun sundalu ko, segulê yu ulingut sa kutà menuwa Héliko uman agdaw taman nem agdaw. ⁴Pehuna ko sa pitu tegesimbà anan épê tegbuli binaelan sidung kebilibili diyà sa medoo tegeuwit sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula. Amuk meuma sa kepitu di agdaw, ulingut yu taman pitu gulê sa kutà menuwa ligò di eghiyupen sa medoo tegesimbà sa tegbuli da. ⁵Agulé pelugaylugayen da sa metaled dagì tegbuli. Amuk dinegen yu iya wé, petibos yu langun. Hê, petow dé megubal sa kutà iya wé menuwa. Huenan di, endà dé duen sa kenà yu mealang umawuh diyà sa menuwa.”

⁶ Na, sinetipon i Hosuwa anak i Nun sa medoo tegesimbà owoy mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Uwit yu sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula, owoy pehuna yu sa pitu tegesimbà eg-uwit tegbuli binaelan sidung kebilibili.” ⁷Agulé mig-ikagi diyà sa langun etaw, guwaen di, “Ipanaw yu dé. Angay yu ulingut sa kutà menuwa. Pehuna yu sa medoo sundalu eg-uwit kinemkem diyà siedò Baul i Datù Nemula.”

⁸ Hê, pinangunutan da sa igsugù i Hosuwa. Mighuna sa pitu tegesimbà épê tegbuli diyà sa medoo tegeuwit sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula, owoy eghiyupen da ma sa tegbuli da ligò da eg-ipanaw. ⁹Iya dema sa tigtu muna diyà sa medoo tegesimbà eghiyup tegbuli sa medoo sundalu eg-uwit kinemkem, owoy duen ma medoo sundalu eg-uwit kinemkem hudihudi diyà sa medoo eg-uwit sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula ligò

⁸ 5:12 Igbegay i Nemula sa kaenen mana diyà sa medoo tegeIslaél taman epat pulù gepalay egoh da egsehalihali diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. Basa ko denu sa mana diyà Éksodo 16.

di takà egdagì sa tegbuli da. ¹⁰Dodoo hinawidan i Hosuwa sa langun etaw anì endà metibos da owoy anì endà ma mikagi da taman endà meuma sa egoh di sumugù kenagda. ¹¹Na, danà sa inikagi i Hosuwa, inuwit da sa Baul Tandà sa Igpasad i Datù Nemula owoy segulè inulingut da sa kutà menuwa Héliko. Agulé miglikù da dema diyà sa kenà da eg-esud.

¹²Na, egoh di umenaw simag, miglapus Hosuwa i mig-enaw. Agulé inuwit sa medoo tegesimbà dema sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula, ¹³owoy mighuna dema sa pitu tegesimbà takà eghiyup tegbuli. Mighuna dema sa medoo sundalu épê kinemkem diyà siedò medoo tegesimbà épê tegbuli owoy duen ma sa medoo sundalu épê kinemkem hudihudi diyà sa medoo tegeuwit sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula. Ligò da eg-ipanaw, endà egsabuh sa dagì tegbuli da. ¹⁴Segulè dema inulingut da iya wé kutà menuwa diyà sa keduwa di agdaw, agulé miglikù da dema diyà sa kenà da mig-esud. Anan hediya sa binaelan da uman agdaw taman enim agdaw.

¹⁵Na, egoh di neuma sa kepitu di agdaw, migpanay da eg-enaw egoh di eg-awang dé sa tanà, owoy pitu gulê inulingut da sa kutà menuwa Héliko lagà mendaan sa egoh muna. Dodoo sa kepitu di agdaw daa sa egoh di pitu gulê sa keulingut da. ¹⁶Agulé egoh di neuma sa kepitu di gulê, migpetaled sa medoo tegesimbà egtegbuli. Hê, inikagiyán i Hosuwa sa medoo etaw, owoy guwaen di, “Petibos yu dé, enù ka igbegay i Datù Nemula siini menuwa diyà kenita. ¹⁷Meulow sa langun taman sa menuwa owoy meimatayan ma sa medoo etaw di, enù ka iya sa ukit di mekebegay diyà si Datù Nemula. Iya daa sa mealukan si Lahab sa tegepediyangdang owoy sa langun duma di diyà sa dalesan di, enù ka linidung di sa etaw pinekuhì ta. ¹⁸Dodoo yoko egkuwa duu sa duma langun taman diyà sa menuwa anì endà mekesugsug ki. Amuk duen sa kumuwa, mebaluy iya sa pesuwan ta mepelihay owoy mekesugsug ki ma, kita i langun tugod i Islaél. ¹⁹Dodoo sa langun taman binaelan, iling ka bulawan ataw ka pilak ataw ka galang ataw ka putow, iya sa mekebegay ta diyà si Datù Nemula enù ka itagù ta diyà sa taguan pilak i Datù Nemula.”

²⁰Agulé pinetaled sa medoo tegesimbà sa ketegbuli da. Egoh sa medoo etaw migdineg iya wé, pinetaled da ma sa kepetibos da. Hê, petow dé negubal sa langun kutà sa menuwa. Huenan di, mig-awuh da langun enù ka endà dé duen sa kenà da nealang. Hê, nepeka da iya wé menuwa. ²¹Sundang sa ig-imatay da langun diyà iya wé menuwa, maama owoy bayi, lukes owoy batà, lapeg sa langun hinagtay da ma. Endà duen sa nesamà.

²²Na, inikagiyán i Hosuwa sa duwa maama pinekuhì di, guwaen di, “Igpasad yu diyà si Lahab endà imatayan ta duu owoy sa medoo etaw diyà sa dalesan di. Huenan di, angay yu dé diyà sa dalesan di owoy

pelaun yu kagda anì mealukan da.”²³ Hê, inangay da egpelaun Lahab i owoy sa emà di owoy sa inay di owoy sa medoo kakay di owoy sa medoo hadi di owoy sa langun malayan da. Inuwit da kagda langun diyà sa medapag kenà sa medoo tegeIslaél mig-esud.

²⁴ Agulé inulow da sa menuwa Héliko lapeg sa medoo langun taman di, liyu daa sa langun taman binaelan, iling ka bulawan ataw ka pilak ataw ka galang ataw ka putow, enù ka igttagù da iya wé diyà sa taguan pilak i Datù Nemula.

Ini Sa Egoh I Akan Nesalà

7 ¹ Na, igsugù i Datù Nemula diyà sa medoo tegeIslaél anì ulowen da sa langun taman diyà sa menuwa Héliko, dodox endà pinangunutan da duu sa igsugù di denu sa langun taman hinawidan di kuwaen. Migtipay polo Akan i anak i Kalemi, sa béké i Sabdi owoy béké lulud i Silah, tugod i Huda, enù ka kinuwa di sa duma langun taman. Huenan di, binulitan i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél.

² Na, duen dema etaw pineangay i Hosuwa egpekuhì sa menuwa Hai, sa menuwa denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa menuwa Bétel owoy medapag ma diyà sa menuwa Bét-aben. Egoh da migkuhì sa menuwa Hai, ³ miglikù da owoy mig-ikagi da diyà si Hosuwa, guwaen da, “Mebaluy amuk endà langun di etaw sa mangay dutu. Enget amuk duwa ngibu geetaw daa ataw ka telu ngibu sa peangayen ko egpepeka sa menuwa Hai. Yaka eglengon duu sa langun duma ta, enù ka endà iseg di medoo sa etaw eg-ugpà dahiya.”

⁴ Huenan di, telu ngibu daa sa kedoo tegeIslaél mig-angay egtepel sa menuwa Hai. Dodox endà nekegaga da. Tinabanan polo sa medoo etaw Hai kagda. ⁵ Linohot da ma kagda kedu diyà sa bengawan sa menuwa da taman sa atung kenà etaw egkuwa batu pinengadanan da Sibalim. Egoh da eglungel, neimatayan doo sa telu pulù owoy enim geetaw. Huenan di, tigtu migkelungoy dé sa pedu sa medoo tegeIslaél owoy nelimedangan da ma.

⁶ Agulé kinisì i Hosuwa owoy sa medoo ulu-ulù tegeIslaél sa ginis da enù ka tigtu migkedaet sa pedu da danà sa nebaelan sa medoo duma da. Miglagkeb da diyà sa taengan sa Baul Tandà sa Igpasad i Datù Nemula, owoy binuhbuhan da ma kepung sa ulu da. Mig-ugpà da dahiya taman mig-eled sa agdaw. ⁷ Migsimbà Hosuwa i, guwaen di, “O Datù Nemula, kuna sa egsabà sa langun. Maen di ya pinekatin ko kami tanà dini diyà sa lawa't Holdan amuk ipegelà ko doo kami diyà sa medoo tegeAmoliya? Mepion pa hedem amuk endà dé miglegkà kék diyà sa tanà dutu sa lawa't Holdan. ⁸ O Datù Nemula, ngadan sa mebaelan ku ini egoh di enù ka minekeesud-esud siimi medoo tegeIslaél kedu diyà sa kuntelà kék? ⁹ Amuk dumineg sa medoo tegeKanan owoy sa medoo liyu balangan etaw diyà

siini tanà denu ini i, iya kéen sa baelan da seulingutan da kami anì meimatayan ké langun. Amuk hediya, ngadan sa baelan ko anì endà mesumbung ka?”

¹⁰ Sinagbian i Datù Nemula Hosuwa i, guwaen di, “Tigdeg yu dé. Maen di ya iya sa binaelan yu eglakkeb yu diyà tanà? ¹¹ Nesalà doo sa medoo tegeIslaél, enù ka endà pinangunutan da duu sa igsugù ku diyà kenagda. Kinuwa da sa duma langun taman igsugù ku ipeulow. Pinenakaw da owoy igtakè da diyà sa hagda munoy langun taman, agulé migbutbut da diyà sa binaelan da. ¹² Iya sa pesuwan di endà mig-atu da eggila diyà sa medoo kuntelà da. Huenan di, minekepeesud da enù ka mig-ikagi a kagda polo sa metabanan. Endà dé umunut-unut a diyà keniyu taman endà uloven yu duu sa langun taman kinuwa yu hinawidan ku. ¹³ Na, tigdeg ka dé, owoy ikagiyi ko sa medoo etaw anì petiengawen da kagda diyà sa kehaa ku anì mangay da diyà sa taengan ku simag. Ini sa kagi ku, aken i Datù Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, guwaen ku, ‘Duen sa etaw diyà keniyu miglidung sa duma langun taman igsugù ku ipeulow. Endà mekeatu yu diyà sa medoo kuntelà yu taman endà mekedan di diyà keniyu iya wé langun taman.’ ¹⁴ Huenan di, simag peangay ko diyà sa taengan ku sa uman segeumpung tugod i Islaél. Agulé ini sa baeli ko diyà sa umpung di tandaan ku diyà keniko, setigesa ko sa uman segeapilidu. Agulé sa apilidu da tandaan ku diyà keniko, setigesa ko ma sa uman segemalay. Hediya ma, setigesa ko dema sa malayan tandaan ku diyà keniko anì sigbaenbaenay da mangay diyà sa taengan ku. ¹⁵ Meulow doo sa etaw metandaan migkuwa sa langun taman igsugù ku ipeulow. Endà dumuen sa mesamà diyà sa langun malayan di, lapeg sa langun taman di diatas, enù ka tinipay di sa igsugù ku denu sa langun taman diyà sa menuwa Héliko, owoy tigtu nemalaan sa medoo tegeIslaél danà iya wé binaelan di.”

¹⁶ Na, egoh di sumimag, pinelapus i Hosuwa sa langun tegeIslaél anì mangay sa uman segeumpung diyà sa taengan i Datù Nemula. Hê, netandaan sa umpung tugod i Huda. ¹⁷ Agulé pinedapag i Hosuwa sa medoo apilidu tugod i Huda, owoy iya sa netandaan sa apilidu Silah. Agulé pinedapag di ma sa medoo malayan apilidu Silah, owoy iya sa netandaan sa malayan i Sabdi. ¹⁸ Hê, pinedapag di ma sa medoo etaw sa malayan i Sabdi, owoy iya sa netandaan si Akan anak i Kalemi, sa béké i Sabdi owoy bébê lulud i Silah.

¹⁹ Agulé mig-ikagi Hosuwa i diyà si Akan, guwaen di, “O Adug, egtigdeg ka dé diyà sa taengan i Datù Nemula sa egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, huenan di tulon ko daa sa tuu. Tuloni ko aken sa binaelan ko. Yaka eglidung duu diyà kenak.”

²⁰ Migsagbi Akan i, guwaen di, “Tuu doo, nesalà a diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen ta, kita i medoo tegeIslaél. Ini sa binaelan ku. ²¹ Hinaa ku

sa tigtu metolol kawal kedu Babiloniya dò diyà sa medoo langun taman diyà sa menuwa Héliko. Owoy duen ma segepapan bulawan tengà kakilu keen sa kebegat di owoy duen ma duwa kakilu pilak. Tigtu neiyapan ku iya wé, huanan di kinuwa ku owoy iglidung ku diyà tanà diyà sa kenà kemalig ku. Igtagù ku sa pilak denu leketanà.”

²²Na, egoh i Hosuwa migdineg iya wé, duen etaw sinugù di. Hê, migletu da eg-angay diyà sa kemalig i Akan. Tuu doo, hinaa da dahiya sa langun taman nekelidung lapeg sa pilak denu leketanà. ²³Kinuwa da owoy inuwit da diyà si Hosuwa owoy diyà sa langun duma da tegeIslaél. Igtenà da dahiya diyà sa taengan i Datù Nemula. ²⁴Agulé inuwit i Hosuwa owoy sa medoo tegeIslaél Akan i owoy sa pilak owoy sa kawal owoy sa segepapan bulawan, owoy sa sawa di owoy sa medoo anak di ma, owoy sa langun hinagtay da sapì owoy asnu owoy kebilibili, owoy sa langun taman da owoy sa kemalig da ma. Inuwit da diyà sa lepak pinengadan da Lepak Kebogowon.

²⁵Mig-ikagi Hosuwa i, guwaen di, “Na, binogo yu kami danà sa binaelan yu, huanan di begayan i Datù Nemula ma kiyu sa dakel bogo ini egoh di.” Agulé binuung sa medoo tegeIslaél batu Akan i owoy sa sawa di owoy sa medoo anak da taman mematay da. Hê, inulow da ma kagda langun, lapeg sa langun taman da inuwit da dahiya. ²⁶Agulé dinugkowan da kagda batu owoy tapay doo dahiya sa medoo batu taman ini egoh di.^h Huanan di, Lepak Kebogowon sa kepengadan da iya wé lepak taman ini egoh di. Na, egoh da mig-imatay si Akan, nekedan ma dé sa kebulit i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél.

Ini Sa Ego*h* Sa Agdaw Mig-ugpà Anì Tabanan I Hosuwa Sa Medoo TegeAmoliya

(Hosuwa 10:1-15)

10 ¹Na, tinabanan i Hosuwa ma sa medoo etaw diyà sa menuwa Hai, lagà mendaan sa binaelan di diyà sa menuwa Héliko. Neulow sa menuwa Hai, owoy inimatayan da ma sa datù di owoy sa langun etaw eg-ugpà dahiya. Agulé nesepasad sa medoo etaw tegeGibayon owoy sa medoo tegeIslaél anì meselanh da eg-ugpà, huanan di neseamut da dé eg-ugpà. Na, egoh sa datù tegeHélusalém si Adonisedek migdineg denu iya wé, ²tigtu nelimedangan sa medoo etaw tegeHélusalém, enù ka dakel menuwa sa Gibayon lagà sa kedakel sa liyu menuwa épê datù, owoy uman pa sa kedakel di diyà sa menuwa Hai owoy mebalaw ma sa medoo sundalu tegeGibayon.

^h 7:26 Beken taman ini egoh di egoh ta nehagtay, dodox taman daa sa egoh i Hosuwa nehagtay pelawà.

³Huenan di, igpeuwit i Datù Adonisedek sa kagi di diyà sa epat datù duma di tegeAmoliya, si Datù Hoham diyà sa menuwa Hibelon, owoy si Datù Piliyam diyà sa menuwa Halmut, owoy si Datù Hapiya diyà sa menuwa Lakis, owoy si Datù Debil diyà sa menuwa Iglon. ⁴Guwaen di, “Tigtu egpegeniyen ku sa ketabang yu. Angayen ta mengayaw sa menuwa Gibayon, enù ka nesepasad dé sa medoo tegeGibayon owoy si Hosuwa owoy sa medoo tegeIslaél anì meselanih da eg-ugpà.” ⁵Hê, neseunut sa penemdem sa lima datù tegeAmoliya. Huenan di, inangay da egseulingutan sa menuwa Gibayon, agulé ginila da.

⁶Agulé migpeuwit kagi sa medoo tegeGibayon diyà si Hosuwa diyà Gilgal kenà sa medoo tegeIslaél mig-esud. Guwaen da diyà kenagdi, “Yaka egpandayà duu kami i medoo eggsugùsuguen ko. Petéél ka angay dini anì tabangan ko kami. Aluki ko kami, enù ka neseunut da eggila kenami sa langun datù tegeAmoliya eg-ugpà diyà sa getan-getan.”

⁷Huenan di, mig-angay Hosuwa i owoy sa langun sundalu di lapeg sa medoo nelayam eggila kedu diyà sa menuwa Gilgal anì tabangan da sa medoo tegeGibayon. ⁸Mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Hosuwa, guwaen di, “Yoko egkelimedangan na diyà kenagda, enù ka ipelugpì ku doo kagda diyà keniyu. Apiya sebaen, endà duen sa mekeatu diyà keniyu.” ⁹Na, nekeelut sigep sa keipanaw da i Hosuwa owoy sa medoo sundalu di kedu diyà Gilgal. Huenan di, nepetow sa medoo sundalu nekeulingut diyà sa menuwa Gibayon danà sa kinetebow da i Hosuwa. ¹⁰Ini sa binaelan i Datù Nemula, linimedang di sa medoo tegeAmoliya egoh da mighaa sa medoo sundalu tegeIslaél. Huenan di, medoo sa tegeAmoliya inimatayan sa medoo tegeIslaél diyà sa menuwa Gibayon, owoy linohot da ma eg-imatayan sa medoo duma tegeAmoliya migpelaguy eglungel diyà Bét-holon taman nekeuma da diyà sa menuwa Asikah owoy menuwa Makidah. ¹¹Ligò sa medoo tegeAmoliya egpelaguy eglohoten sa medoo tegeIslaél, egkenabù diyà kenagda sa dakel bunga't udan danà i Datù Nemula. Huenan di, medoo temù sa nematay. Uman pa kedoo sa nematay danà da nesugat sa dakel bunga't udan diyà sa kedoo nematay danà sa kinemkem sa tegeIslaél.

¹²Na, egoh iya wé agdaw egoh i Datù Nemula migpetaban si Hosuwa owoy sa medoo tegeIslaél diyà sa medoo tegeAmoliya, mig-ikagi Hosuwa i diyà si Datù Nemula diyà sa taengan sa medoo tegeIslaél. Guwaen di, “Agdaw, ugpà ka diyà sa belungan langit diyà sa selatal menuwa Gibayon. Owoy bulan, ugpà ka ma diyà sa selatal sa lepak Ayalon.” ¹³Hê, tuu doo, mig-ugpà sa agdaw owoy mig-ugpà ma sa bulan taman sa egoh da migtaban diyà sa medoo kuntelà da. Na, nekesulat ma ini i nebaelan diyà sa igsulat i Hasal. Tuu doo, mig-ugpà sa agdaw diyà sa selatal belungan langit, owoy endà migsalep di. Huenan di, lagà duwa agdaw sa lugay iya wé segeagdaw. ¹⁴Edung egoh anay taman ini egoh di, endà dé duen sa

agdaw hauwen ta éhê iya wé agdaw, egoh i Datù Nemula migpangunut diyà sa igsugù sa etaw, enù ka tigtu pinetaban i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél.

¹⁵ Agulé miglikù Hosuwa i owoy sa langun sundalu di diyà sa kenà da mig-esud diyà Gilgal.

Ini Sa Sabuhanan Kagi I Hosuwa

23 ¹Na, egoh di nelugaylугay dé sa egoh i Datù Nemula migpetepel sa medoo tegeIslaél sa tanà Kanan, endà dé nebogo da danà sa medoo kuntełà da eg-ugpà medapag diyà kenagda. Egoh iya, temù dé lukes Hosuwa i. ²Huenan di, sinetipon di sa langun etaw tegeIslaél épê egkegaga, sa medoo ulu-ulù da owoy sa medoo kaunutan da owoy sa medoo uwis da owoy sa medoo datù da ma. Agulé mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Lukes a dé temù. ³Hinaa yu dé sa langun binaelan i Datù Nemula sa epgigtuuwen ta diyà sa medoo balangan etaw mig-ugpà dahini egoh anay anì meheniyu dé siini tanà. Tinabangan i Datù Nemula kiyu sa egoh yu miggila, huenan di migtaban yu. ⁴Ubus dé sinebaedbaed ku sa langun tanà edung diyà sa lawa't Holdan denu tebowon agdaw taman sa Dagat Méditeliya denu eledan agdaw anì dumuen sa uwang tanà sa uman segeumpung tugod i Islaél. Igbegay ku diyà keniyu sa tanà sa langun balangan etaw tinabanan ta dé owoy sa tanà siedò medoo balangan etaw eg-ugpà pelawà dahini sa endà pa tinabanan ta duu.

⁵ Migpasad Datù Nemula i diyà kenita pepelaguyen di sa medoo kuntełà yu kedu diyà keniyu owoy hemagawan di ma kagda ligò yu egseilud-ilud egtepel sa tanà da anì mekuwa yu sa tanà da. Na, petuuwen i Datù Nemula sa epgigtuuwen ta doo iya wé igrasad di. ⁶Huenan di, tulik yu anì tigtu pangunutan yu sa langun uledin igsulat i Mosis egoh anay. Yoko egsekê ya diyà sa uledin egpangunutan yu. ⁷Amuk hediya sa egbaelan yu, endà meseamut yu sa medoo balangan etaw nesamà eg-ugpà diyà sa tanà Kanan. Yoko egimbà ya diyà sa egpenemulawen da, owoy yoko ma egpengibet duu sa ngadan da amuk peelesen yu sa igrasad yu. Yoko egpenemula duu sa medoo egpenemulawen da owoy yoko ma egligkued da diyà sa taengan da. ⁸Dodox tigtu yu polo unut diyà si Datù Nemula lagà mendaan sa egbaelan yu taman ini egoh di. ⁹Taa yu. Egoh yu migseilud-ilud, hinemagawan i Datù Nemula doo sa medoo balangan etaw mebagel owoy épê dakel egkegaga ma. Endà duen etaw mekeatu diyà keniyu. ¹⁰ Apiya segeetaw daa diyà keniyu, tabanan di doo sa sengibu geetaw kuntełà di, enù ka iya sa gumila kenagda si Datù Nemula sa epgigtuuwen ta, beken kiyu, lagà mendaan sa igrasad di diyà kenita. ¹¹Huenan di, tuliki yu sa pedu yu anì ipusung yu Datù Nemula i sa epgigtuuwen ta. ¹²Enù ka amuk iniyugan yu kagdi i owoy amuk meseamut yu sa medoo balangan etaw eg-ugpà pelawà diyà sa tanà owoy

amuk pesawaen yu ma sa anak yu diyà kenagda,¹³ metiigan yu doo endà dé umuman Datù Nemula i humemaga siini medoo balangan etaw amuk sumeilud-ilud yu tumepel sa tanà da. Dodox medaetan yu polo danà da enù ka lagà da katal ataw ka kaseb, owoy mesakitan yu ma danà da enù ka lagà tinapes da sa iyug yu ataw ka lagà binigsuk da dugi sa mata yu. Meumanan siini medoo medaet mebaelan yu taman sa egoh di endà dé dumuen sa etaw mesamà diyà keniyu umugpà diyà siini mepion tanà igbegay i Datù Nemula diyà keniyu.”

¹⁴ Guwaen ma i Hosuwa, “Na, buyu dé meuma sa egoh ku mematay. Dodox kiyu, netigan yu doo diyà sa pedu yu pinetuu i Datù Nemula sa langun mepion igaipasad di diyà keniyu egoh anay owoy nesakem yu dé sa langun igaipasad di ibegay di diyà keniyu. Endà duen sa igaipasad di endà egpetuuwen di duu. ¹⁵Dodox taa yu. Pinetuu i Datù Nemula sa langun mepion igaipasad di diyà keniyu, hediya ma ipetuu di ma sa langun kepigtamay igaipasad di diyà keniyu taman sa egoh yu megelà diyà siini mepion tanà igbegay di diyà keniyu. ¹⁶ Amuk endà pangunutan yu duu sa langun uledin igsugù i Datù Nemula diyà keniyu, owoy amuk sumimbà yu polo diyà sa medoo liyu egpenemulawen danà yu egpenemula kenagda, pigtamayan i Datù Nemula doo kiyu danà sa kebulit di. Amuk hediya, endà melugay di melengon yu mekesugsug diyà siini mepion tanà igbegay di diyà keniyu.”

Ini Denu Sa MEDOO TEGEKUKUM

Migsabà Sa Tanà Islaél

Ini Denu Sa Libelu Tegekukum

Na, iya sa tinulon diyà siini sulat sa egkebaelan sa medoo tegeIslaél edung egoh da anay neketepel sa tanà Kanan taman sa egoh da mighemili sa datù da. Egoh iya, duen medoo ulu-ulu da ginelal i Nemula nesetugdugtugdug pinengadanan da tegekukum, owoy takaan da eg-uwit sa medoo duma da amuk gumila da diyà sa medoo kuntelà da. Na, si Samson sa sebaen ulu-ulu da ginelal i Nemula miglalag.

Iya sa igtulù diyà siini libelu, amuk egpangunut sa medoo tegeIslaél diyà si Datù Nemula, mepion doo sa keugpà da. Dodox amuk endà egpangunutan da duu, nehaa da sa dakel kelikutan. Apiya di pa endà egpangunutan da duu owoy dakel ma sa kelikutan nehaa da, tapay doo ungayà i Nemula umaluk kenagda amuk mesenulê da owoy amuk migtuu da dema diyà kenagi.

Na, beken sa langun kagi di sa nekesulat diyà sa kagi Menubù.

Ini Sa Pesuwan I Nemula Endà Dé Migtabang Sa Medoo TegeIslaél

2 ¹Na, mig-angay sa Egsugùsuguen i Datù Nemula^a diyà sa menuwa Bokim kedu diyà Gilgal, enù ka duen sa ikagiyen di diyà sa medoo tegeIslaél. Guwaen di, “Linaun ku kiyu kedu Igipitu dò, owoy inuwit ku ma kiyu dahini diyà siini tanà igaipasad ku ibegay diyà sa medoo tupù yu. Owoy mig-ikagi a endà tipayen ku duu sa nesepasadan ta. ²Hinawidan ku kiyu anì endà mesepasad yu sa medoo tapay etaw eg-ugpà diyà siini tanà. Igsugù ku polo keniyu ipelukat sa medoo atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà sa medoo egenemulawen da. Dodox endà egpangunutan

^a **2:1** Beken sa liyu egsugùsuguen i Nemula ini i, dodox tigtu Nemula. Egoh anay ego i Hésus endà pa migtebow diyà tanà, medoo gulé mig-angay Datù Nemula i egtelabuk diyà sa etaw. Sa Egsugùsuguen i Datù Nemula sa ngadan di amuk egtelabuk diyà sa etaw.

yu duu iya wé igsugù ku keniyu. Maen di ya endà egpigtuuwen yu duu aken? ³Huenan di, ini sa ikagiyen ku diyà keniyu ini egoh di. Endà dé tabangan ku duu kiyu humemaga sa medoo tegeKanan amuk sumeilud-ilud yu. Dodox edung ini egoh di, kuntelaen da dé kiyu lagà da sa dugi diyà sa kabigan yu. Owoy lagà katal ma diyà keniyu sa medoo egpenemulawen da.”

⁴Na, egoh sa medoo tegeIslaél migdineg iya wé inikagi sa Egsugùsuguen i Datù Nemula, migsinegaw da temù. ⁵Huenan di, pinengadanan da Bokim^b iya wé kenà da. Agulé inulow da sa medoo hinagtay inimatayan da enù ka egpegeniyan da sa kepeuloy i Datù Nemula diyà kenagda.

Ini Sa Ego I Hosuwa Nematay

⁶Na, pineipanaw i Hosuwa sa medoo tegeIslaél owoy eg-angay sa uman segeumpung egkuwa sa hagda baed tanà diyà sa tanà Kanan. ⁷Na, egoh i Hosuwa nehagtay pelawà, egpangunutan doo sa medoo tegeIslaél Datù Nemula i. Owoy egpangunutan da ma taman sa egoh da nehagtay pelawà sa medoo ulu-uluh mighaa sa langun egkegaipan etaw binaelan i Datù Nemula diyà sa medoo tegeIslaél. ⁸Agulé nematay Hosuwa i anak i Nun sa sinaligan i Datù Nemula. Melatuh sepulù gepalay sa kelukes di egoh di nematay. ⁹Iglebeng da diyà sa hagdi baed tanà dutu Timnat-Silah diyà sa getan-getan diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Ipelaim, denu belabagan sa Getan Gaas.

Ini Sa Ego Da Migsabuh Egpenemula Si Datù Nemula

¹⁰Na, egoh da i Hosuwa nematay owoy sa medoo duma di nesetepengtepeng kelukes, iya daen sa nesamà sa medoo batàbatà endà neketiig da si Datù Nemula owoy endà ma netiigan da duu sa medoo mepion binaelan di diyà sa medoo tegeIslaél. ¹¹Huenan di, binaelan sa medoo tegeIslaél sa medaet diyà sa kehaa i Datù Nemula owoy pinenemula da polo sa Baal.^c ¹²Migsabuh da dé egpenemula si Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tupù da owoy sa mig-uwit kenagda kedu Igipu dò. Mig-edung da polo egpenemula sa medoo egpenemulawen sa medoo liyu balangan etaw eg-ugpà medapag diyà kenagda owoy migligkued da diyà sa taengan da. Huenan di, tigtu egpebuliten da Datù Nemula i ¹³enù ka ininiyugan da kagdi i owoy

^b 2:5 Diyà sa kagi Hibelu, etaw egsinegaw sa selepangan sa kagi Bokim. ^c 2:11 Siini Baal sa nemula egpigtuuwen sa medoo tegeKanan owoy sa medoo liyu etaw medapag diyà kenagda. Iya sa penemdem da, maama sa nemula da Baal owoy kagdi sa egpebol sa medoo bayi owoy sa medoo hinagtay da ma. Huenan di, medoo sa kadupangan egbaelan da amuk egpenemulawen da si Baal.

egpenemulawen da polo sa Baal owoy sa Astalot.^d ¹⁴Na, danà sa kebulit i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél, huenan di pinandayà di dé kagda anì tumaban sa medoo kuntelà da tegepengayaw owoy anì mepeka da ma sa medoo langun taman da. Tigtu endà duen megaga sa medoo tegeIslaél sumegumalang. ¹⁵Uman mangay da gumila, egkuntelaen i Datù Nemula dema kagda anì tabanan da, lagà menda sa inikagi di diyà kenagda egoh di migpasad diyà kenagda. Huenan di, egkepasangan da temù.

¹⁶Na, apiya di pa eg-indawen i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél, duen doo sa medoo ulu-ulu ginelal di anì umaluk kenagda kedu diyà sa egkegaga sa medoo tegepengayaw. ¹⁷Dodoo tapay doo endà egdinegdineg sa medoo tegeIslaél diyà sa medoo ulu-ulu da. Ininiyugan da Datù Nemula i enù ka egkeiyapan da polo egpenemula sa medoo liyu egpenemulawen da owoy pineulan da ma sa kepangunut da diyà sa medoo uledin i Nemula pinangunutan sa medoo tupù da. ¹⁸Uman dumuen sa ulu-ulu da gelalen i Datù Nemula, tabangan di anì mealukan sa medoo tegeIslaél kedu diyà sa medoo kuntelà da taman sa egoh di mehagtay pelawà sa ulu-ulu da. Enù ka eghiduwan i Datù Nemula doo kagda danà da migdolongdolong egoh da nepasangan danà sa dakel lihay da. ¹⁹Dodoo amuk mematay dé sa ulu-ulu da ginelal i Nemula, pelikù dema sa medoo tegeIslaél diyà sa tapay adat da owoy uman pa dema medaet sa egbaelan da diyà sa kedaet binaelan sa medoo tupù da. Egpenemulawen da dema sa medoo liyu egpenemulawen da owoy eg-uman da egbael medaet enù ka metegas sa ulu da.

²⁰Na, danà iya wé binaelan da, egkeumanan sa kebulit i Datù Nemula diyà sa medoo tegeIslaél. Guwaen di, “Tigtu migtipay siini medoo etaw diyà sa nesepasadan ké sa medoo tupù da, owoy endà ma egpangunutan da duu sa igsugù ku. ²¹Huenan di, endà dé hemagawan ku duu sa medoo nesamà tegeKanan eg-ugpà pelawà diyà siini tanà egoh i Hosuwa nematay. ²²Enù ka ipeukit ku diyà kenagda sa ketepeng ku sa medoo tegeIslaél anì mehaa amuk tuu sa kepangunut da diyà sa uledin ku amuk éhê menda sa kepangunut sa medoo tupù da.” ²³Huenan di, pinandayà i Datù Nemula sa keugpà sa medoo tapay etaw nesamà dahiya sa endà pa tinabanan i Hosuwa duu owoy endà ma eghemagawan di duu kagda mapes.

Ini Sa Egoh Da I Dibolah Owoy Si Balak Migtaban Si Sisala

(Tegekukum 4:1-16)

4 ¹Na, egoh di nematay Ihud i sa sebaen ulu-ulu ginelal i Datù Nemula, migbael dema salà sa medoo tegeIslaél diyà si Datù

^d 2:13 Siini Astalot ma sa egpenemulawen sa medoo etaw egpenemula si Baal. Diyà sa penemdem da, bayi sa nemula da Astalot. Diyà sa uman kenà da egsimbà diyà sa Astalot, duen sa igbugsud da inetaw Astalot.

Nemula. ²Huenan di, pinandayà i Datù Nemula Habin i, sa datù tegeKanan diyà sa menuwa Hasol, anì endà mekeatu sa medoo tegeIslaél. Iya sa ulu-ulù sa medoo sundalu i Habin si Sisala kedu diyà sa menuwa Halosét diyà sa tanà etaw beken Hudiyu. ³Na, duen siyow gatus kalitun putow i Habin sa atung eggamiten di eggila. Na, tigtu pinelihay di temù sa medoo tegeIslaél taman duwa pulù gepalay. Huenan di, migpegeni da dema tabang diyà si Datù Nemula.

⁴Na, egoh iya, si Dibolah sawa i Lapido sa bayi tegesugkow kagi i Nemula owoy kagdi dema sa nekesetugdug ulu-ulù ginelal i Nemula eg-ipat sa medoo tegeIslaél. ⁵Iya sa adat di, takà egpenuu diyà sa pesu kayu pinengadanan da Kayu i Dibolah diyà sa neseteliwadaan sa menuwa Lama owoy menuwa Bétél diyà sa getan-getan sa uwang tanà sa medoo tugod i Ipelaim. Mig-angay sa medoo tegeIslaél diyà kenagdi anì ipeantang da sa kesesigbolowoy da.

⁶Na, sebaen agdaw igsugù i Dibolah Balak i anak i Abinoam kedu diyà sa menuwa Kades diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Naptali. Egoh i Balak migtebow, mig-ikagi Dibolah i diyà kenagdi, guwaen di, “Ini sa igsugù i Datù Nemula sa egpigtuuwen ta, guwaen di diyà keniko, Hemilì ko sa salagsà sundalu diyà sa umpung tugod i Naptali owoy sa umpung tugod i Sabulon, owoy uwit ko kagda angay diyà sa Getan Tabol. ⁷Enù ka pegetungen i Nemula Sisala i sa ulu-ulù sa medoo sundalu i Habin anì gilawen di kiyu diyà sa lawa't wayeg Kison, lapeg sa medoo sundalu di owoy sa medoo kalitun di atung eggamiten di eggila. Dodox ipelugpi i Nemula doo kagda diyà keniyu.”

⁸Migsagbì Balak i diyà si Dibolah, guwaen di, “Mangay a doo amuk munut ka diyà kenak. Dodox amuk endà munut ka, endà ma mangay a dutu.”

⁹Mig-ikagi Dibolah i, guwaen di, “Amuk hediya, munut a doo diyà keniko. Dodox endà meolò ka etaw enù ka beken kuna sa peimatayen i Datù Nemula si Sisala. Bayi polo sa mekepatay kenagdi.” Agulé mig-unut ma Dibolah i diyà si Balak eg-angay diyà Kades. ¹⁰Agulé sinetipon i Balak diyà Kades sa umpung tugod i Naptali owoy sa umpung tugod i Sabulon. Hê, duen salagsà sundalu mig-unut diyà kenagdi, owoy mig-unut ma Dibolah i.

¹²Na, egoh i Sisala tinulonon etaw dutu Getan Tabol dò Balak i anak i Abinoam, ¹³sinetipon i Sisala sa siyow gatus kalitun atung eggamiten di eggila owoy sa langun sundalu di ma. Mig-ipanaw da kedu diyà menuwa Halosét mangay diyà sa lawa't wayeg Kison.

¹⁴Agulé mig-ikagi Dibolah i diyà si Balak, guwaen di, “Ipanaw yu dé angay gila enù ka peatuwen i Datù Nemula kiyu diyà si Sisala ini egoh di. Si Datù Nemula sa humuna diyà keniyu anì tumaban yu.” Agulé miglulgel Balak i owoy sa salagsà sundalu di diyà sa Getan Tabol. ¹⁵Hê,

egoh da i Balak maggila kenagda, igpelugpì i Datù Nemula Sisala i owoy sa medoo sundalu di ma. Hê, miglaway Sisala i kedu diyà sa kalitun inedaan di owoy migletu egpelaguy. ¹⁶Dodoo linohot da i Balak sa medoo sundalu egpelaguy mig-edà kalitun taman nekeuma da diyà sa menuwa Halosét owoy inimatayan da sa langun sundalu i Sisala. Apiya sebaen, endà duen sa nesamà.

¹⁷⁻²⁴Na, egoh sa langun sundalu i Sisala migpelaguy, miglidung Sisala i diyà sa kemalig i Hibél. Agulé egoh di neketudug danà di neliteg, inimatayan i Hayél sawa i Hibél. Huenan di, neketuu dé iya wé tinulon i Datù Nemula beken si Balak sa nekeimatay si Sisala, dodox bayi polo.

Ini Sa Ego I Nemula Miggelal Si Gidiyon Kaunutan Da

6 ¹Na, migbael dema salà sa medoo tegeIslaél diyà si Datù Nemula. Huenan di, igpelugpì di kagda diyà sa medoo tegeMidiyan taman pitu gepalay. ²Endà duen egkegaga sa medoo tegeIslaél egsulì diyà sa medoo tegeMidiyan egpelihay kenagda. Huenan di, miglidung da diyà sa takub diyà sa getan-getan ataw ka sumalà dé sa kenà da eglidung. ³Uman humemula sa medoo tegeIslaél sa medoo balangan eghemulaen, tumebow dema sa medoo tegeMidiyan owoy sa medoo tegeAmalék owoy sa medoo liyu balangan etaw kedu diyà sa tanà denu tebowon agdaw enù ka gilawen da kagda. ⁴Mig-angay da egpetigdeg kemalig dahiya owoy tigtu pinedaetan da ma sa langun hinemula sa medoo tegeIslaél taman sa uwang menuwa Gasa. Pineka da ma sa langun hinagtay sa medoo tegeIslaél, huenan di endà dé duen sa kenà da kumuwa sa kehagtayan da. ⁵Takà egsetebowtebow sa medoo tegeMidiyan lagà sa medoo kasuk. Inuwit da ma sa medoo kemalig da owoy sa langun hinagtay da. Endà mebilang di sa kedoo etaw owoy sa kedoo hinagtay da kamiliyu enù ka medoo da temù, huenan di tigtu pinedaetan da iya wé tanà. ⁶Endà egpekegaga sa medoo tegeIslaél diyà sa medoo tegeMidiyan. Tigtu nepasangan da temù, huenan di migpegeni da dema tabang diyà si Datù Nemula.

⁷Na, egoh i Datù Nemula migdineg sa keingonoy sa medoo tegeIslaél danà da pinelihay sa medoo tegeMidiyan, ⁸pineangay di diyà kenagda sa tegesugkow kagi di. Guwaen di, “Ini sa kagi i Datù Nemula sa epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél. Linaun di kiyu kedu diyà sa egoh yu neudipen dutu Igipu dò. ⁹Inalukan di ma kiyu kedu diyà sa kepelihay sa medoo tegeIgipu keniyu owoy kedu diyà sa egkegaga sa medoo liyu etaw egkuntelà keniyu diyà siini tanà. Hinemagawan di kagda egoh yu migseilud-ilud enù ka igbegay di diyà keniyu sa tanà da. ¹⁰Inikagiyen di ma kiyu kagdi si Datù Nemula sa epgigtuuwen yu, huenan di hinawidan di kiyu epgenemula sa medoo epgenemulawen sa tegeAmoliya, sa tapay etaw mig-ugpà diyà siini tanà kenà di migpeugpà keniyu. Dodoo endà egdinegdinegen yu duu sa inikagi di.”

¹¹ Agulé migtenà sa Egsugùsuguen i Datù Nemula diyà sa menuwa Opela owoy migpenuu diyà sa pesu kayu tugas. Na, iya sa épê di si Howas tugod i Abiyésal. Na egoh iya, telibubu eg-elik teligo Gidiyon i anak i Howas diyà sa nekelidung atung kenà da eghemeg sa bunga palas anì endà hauwen sa medoo tegeMidiyan duu. ¹² Egoh sa Egsugùsuguen i Datù Nemula migpehaa diyà si Gidiyon, mig-ikagi, guwaen di, “Eg-unutan doo i Datù Nemula kuna i mebalaw owoy mebagel etaw.”

¹³ Migsagbi Gidiyon i, guwaen di, “O Datù, amuk tuu kami sa eg-unutan i Datù Nemula, maen di ya éhê ini i sa egkebaelan ké ini egoh di? Maen di ya endà egbaelan di duu sa medoo egkegaipan etaw igoh, lagà mendaan sa binaelan di egoh anay egoh di mig-uwit sa medoo tupù ké kedu Igipu dò iling sa tinulon sa medoo lukes ké diyà kenami? Dodox sinalidan i Datù Nemula polo kami. Enù ka amuk endà sinalidan di duu kami, maen di ya atu igpeukit di diyà kenami sa kepelihay sa medoo tegeMidiyan?”

¹⁴ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Gidiyon, guwaen di, “Angay ko aluki sa medoo tegeIslaél anìmekelaun da kedu diyà sa kedatuan sa medoo tegeMidiyan, enù ka dumuen sa dakel egkegaga ko danà ku egsugù keniko.”

¹⁵ Migsagbi Gidiyon i, guwaen di, “O Datù, enù sa ukit kealuk ku sa medoo tegeIslaél? Enù ka endà duen egkegaga sa malayan ké diyà sa umpung tugod i Manasa, owoy aken sa tigtu nekeleketanà diyà sa malayan ké.”

¹⁶ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Mekegaga ka doo umaluk sa medoo tegeIslaél enù ka tabangan ku kuna. Tigtu tabanan ko sa medoo tegeMidiyan lagà ka daa egbalà sa segeetaw.”

¹⁷ Migsagbi Gidiyon i, guwaen di, “Amuk tigtu egketuuwan ka diyà kenak, pehauwi ko diyà kenak sa tandà kuna si Datù Nemula eg-ikagi diyà kenak. ¹⁸ Amuk mebaluy, yaka pelawà eglegkà ya, hih, taman endà duen sa kaenen mekebegay ku diyà keniko.”

Guwaen i Datù Nemula, “Na, angatan ku taman pelikù ka.”

¹⁹ Huanan di, mig-angay Gidiyon i mig-imatay sa nati kambing, owoy tinabel di. Inilegà di ma sa sepulù owoy walu kakilu alina anì baelan di sa epan endà duen ipelenuk di. Egoh di nelegà dé sa kaleni, dinalem di alat owoy dinalem di kuden sa sabaw di. Agulé igtènà di diyà sa taengan sa Egsugùsuguen i Datù Nemula diyà siedò pesu kayu tugas. ²⁰ Mig-ikagi sa Egsugùsuguen i Datù Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “Tenai ko sa kaleni owoy sa epan diyà siini dakel batu, owoy hudud ko ma dahiya sa sabaw di.” Hê, pinangunutan i Gidiyon sa igsugù di. ²¹ Agulé igtuedek sa Egsugùsuguen i Datù Nemula sa tuked egsabaan di diyà siedò kaenen. Hê, petow dé miglegleg sa apuy kedu diyà sa batu owoy neulow sa kaleni owoy sa epan, owoy nekedan ma dé sa Egsugùsuguen i Datù Nemula.

²² Agulé netiigan i Gidiyon iya sa mig-ikagi diyà kenagdi sa Egsugùsuguen i Datù Nemula. Huanan di, tigtu nelimedangan owoy

guwaen di, “Aba! O Datù Nemula sa épê dakel egkegaga. Ngadan sa mebaelan ku ini egoh di enù ka hinaa ku owoy tinaeng ku ma sa Egsugusuguen ko.”^e

²³Dodoo mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Petanà ko sa pedu ko. Yaka egkelimedangan na, enù ka endà mematay ka.” ²⁴Agulé binaelan i Gidiyon dahiya sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Datù Nemula, owoy pinengadanan di iya wé si Datù Nemula sa Egpetanà Pedu Ta. Na, dahiya doo taman ini egoh di iya wé binaelan di diyà sa menuwa Opela kenà sa medoo tugod i Abiyésal eg-ugpà.^f

Ini Sa Ego I Gidiyon Migpangunut Diyà Sa Igsugù I Nemula

²⁵Na, egoh di sumigep dé, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Gidiyon, guwaen di, “Angay ko sa keduwa maama sapi i Emà ko, sa pitu dé gepalay sa kelukes di.^g Owoy angay ko ma lukat siedò atung kenà sa emà ko eg-ulow sa ibegay di diyà sa Baal, owoy kasing ko ma siedò kayu inetaw Astolot ighbugsud medapag dahiya. ²⁶Agulé baeli ko sa atung kenà ko eg-ulow sa ibegay ko diyà kenak dutu siedò getan, aken i Datù Nemula sa egpigtuuwen ko. Pepion ko sa kebael ko, owoy amuk meubus ko dé, sekelengkeleng ko sa kayu inetaw Astolot enù ka iya sa temeg ko amuk ulowen ko sa maama sapi amuk egpenemulawen ko aken.”

²⁷Huanan di, inuwit i Gidiyon sa sepulù geetaw diyà sa medoo egsuguen di, owoy binaelan da sa langun igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi. Sige sa egoh da migbael enù ka egkelimedangan Gidiyon i sa medoo malayan di owoy sa medoo duma di diyà sa menuwa da.

²⁸Na, egoh di magtu kesimag egoh sa medoo etaw mig-enaw, hinaa da nedetaan dé sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà sa Baal, owoy nekedan ma dé sa kayu inetaw Astolot ighbugsud medapag dahiya. Owoy neulow ma dé iya wé maama sapi diyà sa magtu atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. ²⁹Agulé egseigsaay da, guwaen da, “Ngadan di etaw sa migbael ini i?” Egoh da dé temù egseigsaay, netiigan da si Gidiyon anak i Howas sa migdanà iya wé.

³⁰Agulé mig-angay sa medoo ulu-ulù diyà si Howas, owoy guwaen da, “Pelesut ko sa anak ko anì imatayan ké, enù ka pinnedaetan di sa kenà ta egsimbà diyà sa Baal owoy kinasing di ma sa kayu inetaw Astolot medapag dahiya.”

³¹Dodoo mig-ikagi Howas i diyà sa langun etaw egkuntelà kenagdi, guwaen di, “Enù di ya, sulian yu Baal i? Maen di ya egtugutan yu iya wé? Mepion pa amuk meimatayan sa etaw sumulian si Baal egoh di

^e 6:22 Basa ko Éksodo 33:20 ^f 6:24 Beken taman ini egoh di egoh ta nehagtay, dodox taman daa sa egoh sa etaw migusulat ini i. ^g 6:25 Mebaluy ma guwaen di “Angay ko sa maama sapi i Emà ko owoy sa sebaen ma maama sapi pitu dé gepalay sa kelukes di.”

endà pa sumimag. Enù ka amuk tigtu nemula kagdi i, sumulì doo danà di nedaetan sa atung kenà etaw di eg-ulow sa ibegay da diyà kenagdi.”³² Na, edung egoh iya, si Hélobaal dé sa kepengadan da si Gidyon danà iya wé inikagi i Howas, guwaen di, “Sumulì doo Baal i danà di nedaetan sa atung kenà etaw di eg-ulow sa ibegay da diyà kenagdi.”

³³ Agulé nesetipon sa medoo tegeMidiyan owoy sa medoo tegeAmalék owoy sa medoo liyu balangan etaw kedu diyà sa tanà denu tebowon agdaw, owoy migbatas da ma sa lawa't Holdan owoy migpetigdeg da ma kemalig diyà sa sugud Héslil. ³⁴ Agulé linuhub sa suguy i Datù Nemula Gidyon i. Huenan di, eghiyupen di sa tegbuli di binaelan sidung kebilibili enù ka eg-umowen di sa langun maama tugod i Abiyésal anì umunut da diyà kenagdi. ³⁵ Pineuwitan di ma kagi sa medoo etaw diyà sa umpung tugod i Manasa owoy sa umpung tugod i Asél owoy sa umpung tugod i Sabulon owoy sa umpung tugod i Naptali. Hê, neseunut sa medoo etaw pineuwitan di kagi eg-angay diyà si Gidyon.

³⁶ Agulé mig-ikagi Gidyon i diyà si Nemula, guwaen di, “Amuk tuu sa inikagi ko aken sa hinemili ko umaluk sa medoo tegeIslaél, duen sa egpegeniyen ku diyà keniko. ³⁷ Ini egoh di itenà ku sa bulbul kebilibili diyà siini atung kenà ké eg-elik teligo. Amuk ini daa sa mepelè danà aglù amuk umenaw simag owoy amuk metikal doo sa tanà nekeulingut, metiigan ku doo aken sa hinemili ko mekealuk diyà sa medoo tegeIslaél.” ³⁸ Hê, tuu doo iya sa nebaelan. Egoh di sumimag, miglapus mig-enaw Gidyon i enù ka inangay di egtelow. Egoh di migbelut sa bulbul kebilibili, nepenù wayeg aglù sa bilu.

³⁹ Agulé mig-ikagi dema Gidyon i diyà si Nemula, guwaen di, “Mepion amuk endà bulitan ko duu aken danà ini i egpegeniyen ku dema diyà keniko, enù ka tepengan ku dema anì metiigan ku sa uyot ko. Ini sa ungayà ku metikal siini bulbul kebilibili dodoo mepelè aglù sa tanà nekeulingut.” ⁴⁰ Hê, egoh iya wé sigep, hediya doo sa binaelan i Nemula. Netikal iya wé bulbul kebilibili dodoo atung nepelè danà aglù sa tanà ulingut di.

Ini Sa Egoh Da I Gidyon Miglugpì Sa Medoo TegeMidiyan

(Tegekukum 7:1-22)

7 ¹Na, egoh di sumimag, miglapus da mig-ipanaw Gidyon i sa pinengadanan da si Hélobaal owoy sa langun etaw di, owoy migpetigdeg da kemalig medapag diyà sa tebulan Halod. Denu belabagan sa medoo tegeMidiyan diyà sa sugud medapag diyà sa Getan Moléh.

² Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Gidyon, guwaen di, “Temù medoo siini etaw eg-unut diyà keniko. Iya kéen sa penemdemen da guwaen da danà sa hagda daa egkegaga sa kelugpì da sa medoo

tegeMidiyan, beken danà sa ketabang ku. ³Huenan di, ikagi ko diyà kenagda anì lumikù sa medoo etaw egpesu eggila.” Hê, egoh i Gidiyon mig-ikagi iya wé diyà kenagda, miglikù sa duwa pulù owoy duwa ngibu geetaw. Hê, salagsà daen sa nesamà.

⁴Dodoo mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Gidiyon, guwaen di, “Tapay doo medoo sa etaw ko. Huenan di, uwit ko kagda diyà sa kilidan lawa't wayeg. Amuk dutu yu, ipetiig ku diyà keniko sa tayu di etaw sa peunuten ko owoy sa endà peunuten ko duu.” ⁵Agulé egoh i Gidiyon mig-uwit kenagda diyà sa lawa't wayeg, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Setigesa ko sa medoo etaw migsakug belad da daa owoy sa medoo etaw miglikued tulen dé egduem.” ⁶Hê, telu latuh daa sa kedoo etaw eg-inem egsakug belad, dodoo tulen dé migduem sa medoo duma da.

⁷Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Gidiyon, guwaen di, “Siedò telu latuh etaw migsakug belad egoh da mig-inem, iya daa sa peunut ko mangay gumila diyà sa medoo tegeMidiyan. Ipelugpì ku doo sa medoo tegeMidiyan diyà keniyu anì mealukan sa medoo tegeIslaél. Dodoo pelikù ko dé sa medoo liyu etaw.” ⁸Huenan di, pinelikù i Gidiyon sa langun tegeIslaél liyu daa siedò telu latuh geetaw pineipat di sa medoo buyung^h da owoy sa medoo tegbuli kinuwa di diyà sa medoo etaw pinelikù di. Na, diyà sa sugud leketanà da sa kenà sa medoo tegeMidiyan migpetigdeg kemalig.

⁹Na, egoh iya wé sigep, sinugù i Datù Nemula Gidiyon i, guwaen di, “Enaw ka dé. Angay ko pengayaw sa medoo tegeMidiyan, enù ka ipelugpì ku kagda diyà keniyu. ¹⁰Dodoo amuk egpesu ka pelawà, uwit ko sa egsuguen ko si Pula anì mangay yu diyà sa kenà da migpetigdeg kemalig. ¹¹Amuk dinegen ko sa keseolomoy da, kumebalaw ka doo mengayaw kenagda.” Agulé miglunzel Gidiyon i owoy si Pula mig-angay diyà sa kilidan sa medoo kemalig sa kuntelà da. ¹²Na, sa medoo tegeMidiyan owoy sa medoo tegeAmalék owoy sa medoo liyu balangan etaw kedu diyà sa tanà denu tebowon agdaw, nebelet da sa sugud kenà da migpetigdeg kemalig. Medoo da temù lagà sa kedoo kasuk, owoy endà ma mebilang di sa kedoo kamiliyu da enù ka lagà sa kedoo enay mantadan.

¹³Na, egoh da i Gidiyon mig-angay migdapag, dinineg da sa etaw migtulon sa tegeinep di diyà sa duma di. Guwaen di, “Egoh ku migtegeinep, hinaa ku sa segetibulu epan sebada nekelid eg-angay diyà sa kenà ta migpetigdeg kemalig. Neambakan di sa kemalig. Hê, nepilay owoy nelubun ma.”

¹⁴Migsagbì sa duma di, guwaen di, “Aba, endà duen sa liyu selepangan iya wé liyu daa sa sundang siedò tegeIslaél, si Gidiyon anak i Howas. Enù

^h 7:8 Duen sa medoo buyung da enù ka iya sa tinaguan da kaenen.

ka iya sa pelugpien i Nemula diyà kenita i medoo tegeMidiyan owoy diyà siini medoo duma ta.”

¹⁵Na, egoh i Gidyon migdineg iya wé tegeinep owoy sa selepangan di, migligkued eg-olò si Nemula. Agulé migpelikù da diyà sa kenà sa medoo duma da tegeIslaél mig-ugpà. Egoh da migtebow, inenaw di sa medoo duma di owoy guwaen di, “Téél yu dé, enù ka ipelugpì i Datù Nemula doo siini medoo tegeMidiyan diyà kenita.” ¹⁶Agulé binaed i Gidyon telu gebaed sa telu latuh etaw di, owoy igbegay di diyà sa uman sebaen etaw sa tegbuli owoy sa buyung inawuhan sulù. ¹⁷Mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Amuk medapag ki dé diyà sa kenà da migpetigdeg kemalig, hahaa yu sa baelan ku owoy ilingi yu ma. ¹⁸Amuk dinegen yu sa ketegbuli ké, tegbuli yu ma dé owoy petaled yu ikagi, guwaen yu, ‘Tumaban Datù Nemula i owoy si Gidyon.’ ”

¹⁹Agulé egoh di buyu dé teliwadà sigep egoh sa medoo tegeMidiyan migsambì dé sa tegebantay da, mig-angay Gidyon i owoy sa melatuh duma di migdapag diyà sa kenà sa medoo tegeMidiyan migpetigdeg kemalig. Hé, migtegbuli da owoy pinesà da ma sa buyung da inawuhan sulù. ²⁰Neseselengan sa telu geumpung etaw i Gidyon migpesà sa medoo buyung da inawuhan sulù owoy egtegbuli da ma. Egsabà sulù sa bibang da owoy egsabà tegbuli sa kuwanan da. Migpetaled da ma eg-ikagi, guwaen da, “Tumaban Datù Nemula i owoy si Gidyon.” ²¹Sineulingutan da daa egtigdegan sa kilidan sa medoo kemalig sa medoo kuntelà da. Dodoo migletu sa langun kuntelà da egpelaguy, owoy miglesing da ma danà da tigtu nelimedangan. ²²Egoh da telibubu egtegbuli sa telu latuh geetaw i Gidyon, migsetigbasay sa medoo kuntelà da tegeMidiyan danà i Datù Nemula. Nekepelaguy ma sa duma etaw, duen mig-angay diyà Bétsita selatal Séléla owoy duen ma mig-angay diyà sa menuwa Abél-Méhola medapag diyà Tabat.

Ini Sa Egoh I Samson Miglesut

(Tegekukum 13:1-5,24-25)

13 ¹Na, egoh di nelugaylugay dé, migbael dema salà sa medoo tegeIslaél diyà si Datù Nemula, huanan di etaw tegePilistiya sa pinesabà di diyà kenagda taman epat pulù gepalay.

²Na egoh iya, duen sa maama si Manowa tugod i Dan eg-ugpà diyà sa menuwa Solah. Endà eg-anak sa sawa di. ³Agulé sebaen agdaw, migpehaa sa Egsugùsuguen i Datù Nemula diyà sa bayi owoy guwaen di, “Edung egoh ko migsawa taman ini egoh di endà eg-anak ka. Dodoo endà melugay di kumelalingen ka owoy umanak ka maama. ⁴Huanan di, edung ini egoh di yaka eg-inem duu sa wain owoy sa medoo liyu inemen mekelangut, owoy yaka ma egkaen duu sa melihi egkaenen.

⁵ Amuk lumesut sa anak ko maama, yaka egtagped duu sa balut ulu di, enù ka edung sa egoh di lumesut si Nemula dé sa épê di. Kagdi sa umedung umaluk sa medoo tegeIslaél kedu diyà sa egkegaga sa medoo tegePilistiya.”

²⁴ Agulé mig-anak maama sa sawa i Manowa, owoy pinengadanan di si Samson. Miglenuk dé sa batà owoy takaan i Datù Nemula ettabangan, ²⁵ owoy tinunungan sa Suguy i Datù Nemula egoh di diyà sa kenà sa medoo tugod i Dan migpetigdeg kemalig diyà sa neseteliwadaan menuwa Solah owoy menuwa Éstayol.

Ini Sa Egoh I Samson Migsawa

14 ¹ Na, sebaen agdaw egoh i Samson mig-angay diyà sa menuwa Timnah, hinaa di sa kenogon tegePilistiya. ² Agulé egoh di miglikù, tinulonon di sa emà di owoy sa inay di, guwaen di, “Hinaa ku sa kenogon tegePilistiya dutu Timnah dò. Huenan di, pegeni yu diyà kenak enù ka sawaan ku.”

³ Dodox mig-igsà sa emà di owoy sa inay di diyà kenagdi, guwaen da, “Maen di ya egkeiyapan ko sumawa sa bayi sa medoo tegePilistiya endà eppigtuu diyà si Nemula? Enù di ya, endà duen sa bayi egkeiyapan ko sumawa diyà sa umpungan ta ataw ka diyà sa medoo duma ta tegeIslaél?”

Dodox sinagbian i Samson sa emà di, guwaen di, “Iya polo sa egkeiyapan ku sumawa, huanan di kuwa yu diyà kenak.” ⁴ Na, endà netiigan sa emà di owoy sa inay di duu danà i Datù Nemula sa kekeiyap di sumawa sa tegePilistiya enù ka egbaelan i Nemula sa ukit di gumila diyà sa medoo tegePilistiya, enù ka egoh iya tegePilistiya sa egsabà sa tanà Islaél.

⁵ Agulé mig-angay Samson i Timnah dò owoy mig-unut ma sa emà di owoy sa inay di enù ka pegeniyen da sa bayi sawaan di. Egoh da pelawà eg-ukit diyà sa dalan migtelek diyà sa hinemulaan palas, dinineg i Samson sa anak liyun eg-inigel kenagdi. ⁶ Petow dé migkebagel Samson i danà sa Suguy i Datù Nemula. Huanan di, apiya di pa endà duen sa kinemkem di, sinebugtus di daa sa liyun lagà daa ebugtus sa nati kambing. Dodox endà tinulonon di duu sa emà di owoy sa inay di sa binaelan di. ⁷ Agulé inangay i Samson eg-olomon sa kenogon, owoy tigtu egkeiyapan di.

⁸ Na, egoh di nelugaylugay, egpelikù dema Samson i enù ka pekawingan di sa kenogon. Egoh di nekeselatal diyà sa kenà di mig-imatay sa liyun, migselab enù ka inangay di egtelow sa inimatayan di. Egoh di mighaa, duen sa medoo temaing egbalay owoy épê teneb diyà sa liyun inimatayan di. ⁹ Kinuwa di sa teneb owoy kinaen di egoh di telibubu eg-ipanaw. Mig-angay diyà sa emà di owoy sa inay di owoy

binegayan di ma kagda owoy migkaen da ma. Dodox endà tinulon di duu diiyà kenagda amuk kinuwa di diiyà sa liyun inimatayan di.

¹⁰Na, egoh da i Samson migtebow, mig-angay sa emà di diiyà sa dalesan siedò kenogon, owoy dahiya sa kenà i Samson migbael pista enù ka iya sa adat sa medoo melaud amuk sumawa da. ¹¹Egoh sa medoo tegePilstiya mighaa kenagdi, pineangay da sa telu pulù melaud egpeduma diiyà kenagdi. ¹²Agulé mig-ikagi Samson i diiyà kenagda, guwaen di, “Pegeatukan ku kiyu, hih. Amuk mesagbian yu egoh di endà pa meelut sa kepitu di agdaw sa pista kawing, ibegay ku diiyà keniyu sa telu pulù mapulù kegal binaelan lino owoy sa telu pulù kegal tigtu mepion palas. ¹³Dodox amuk endà mesagbian yu duu, aken polo sa mebegayan yu sa telu pulù mapulù kegal binaelan lino owoy sa telu pulù kegal tigtu mepion palas.”

Mig-ikagi da langun, guwaen da, “Na, tulon ko dé sa pegeatuk ko diiyà kenami.”

¹⁴Agulé egpegeatuk Samson i, guwaen di, “Kedu diiyà sa tegekaen, miglesut sa kaenen. Owoy kedu diiyà sa mebagel, miglesut sa meemis.”

Na, taman telu agdaw endà pelawà egsagbian da duu iya wé igpegeatuk di. ¹⁵Agulé, egoh di neuma sa keepat di agdaw, mig-ikagi da diiyà sa bayi sawaen i Samson, guwaen da, “Akali ko sa sawa ko anì metulon di diiyà kenami sa ngadan sa igpegeatuk di. Amuk endà mangunut ka, temteman ké siini dalesan i Emà ko anì mekelapeg ka ma meulow.ⁱ Iya kéen sa pesuwan yu egpelenged kenami diiyà siini pista anì mesapul sa langun taman ké.”

¹⁶Agulé mig-angay sa kenogon diiyà si Samson. Egsinegaw egoh di eg-ikagi, guwaen di, “Egkelepuhan ko kéen aken. Endà eghiduwan ko duu aken, enù ka pinegeatukan ko sa medoo duma ku tegePilstiya, dodox endà tinulonon ko duu aken sa selepangan di.”

Migsagbi Samson i, guwaen di, “Taa ko, apiya sa emà ku owoy sa inay ku, endà tinulonon ku duu kagda, labi pa egtulonon ku kuna ya.” ¹⁷Agulé takà egsinegaw sa bayi owoy eglekleken di eg-igsaan Samson i taman meuma sa kepitu di agdaw sa pista kawing. Huenan di, egoh di neuma dé sa kepitu di agdaw, tinulon i Samson sa selepangan sa pegeatuk di, enù ka eglekleken sa sawa di eg-igsaan. Hê, egoh sa sawa di neketiig, inangay di ma egtulon diiyà sa medoo duma di tegePilstiya.

¹⁸Na, egoh di endà pa eg-eled sa agdaw sa kepitu di agdaw sa pista da, mig-angay sa medoo maama tegeTimnah diiyà si Samson, owoy mig-ikagi da, guwaen da, “Enù di ya duen pa atu sa uman pa meemis amuk beken teneb? Enù di ya duen pa atu sa uman pa mebagel amuk beken liyun?”

Migpeligad Samson i diiyà kenagda, guwaen di, “Amuk endà igdadu yu duu sa sapi ku, endà metiigan yu duu sa selepangan sa igpegeatuk ku.”

ⁱ **14:15** Mebaluy ma guwaen di, “mekelapeg ka owoy sa malayan ko ma meulow.”

¹⁹Agulé petow dé migkebagel Samson i danà sa Suguy i Datù Nemula. Hê, mig-angay diyà sa menuwa Askelon owoy inimatayan di sa telu pulù tegePilistiya. Kinuwa di sa ginis da owoy igbegay di diyà siedò medoo etaw migtulon sa selepangan sa pegeatuk di. Agulé tigtu migbulit Samson i danà iya wé nebaelan, huenan di miglikù diyà sa dalesan sa emà di.
²⁰Dodoo sa bayi sawa di, pinesawa sa nugangan di polo diyà sa maama miglambay kenagdi egoh da egkawingen.

Ini Sa Ego I Samson Migsulì Diyà Sa Medoo TegePilistiya

15 ¹Na, egoh di nelugaylugay, neuma dé sa sasang keketu teligo. Agulé mig-angay Samson i diyà sa sawa di anì mesehulid da owoy inuwit di ma sa nati kambing atang saluan sa sawa di. Egoh di migtebow, mig-ikagi diyà sa nugangan di, guwaen di, “Ungayà ku lumudep a diyà sa bilik sa sawa ku.”

Dodoo endà pineludep sa nugangan di duu. ²Guwaen di diyà si Samson, “Iya sa penemdem ku endà dé mangay ka diyà sa sawa ko enù ka nelepuhan ko dé. Huenan di, iga pesawa ku dé diyà sa loyuk ko. Dodoo amuk meiyap ka, iya polo sa ipesawa ku diyà keniko sa hadi di, enù ka uman pa metolol diyà sa kakay di.”

³Migsagbì Samson i, guwaen di, “Danà iya wé binaelan ko, endà dé meselsel ko duu aken ini egoh di amuk duen sa ebaelan ku diyà sa medoo tegePilistiya.” ⁴Hê, inangay i Samson egsgikem sa telu latuh tinggalung. Agulé sinetagkes di sa ikug da tigduwa-duwaay owoy igolet di sa sulù diyà sa ikug da. ⁵Agulé tinemteman di sa medoo sulù binaelan di owoy linengaan di sa medoo tinggalung diyà sa hinemulaan teligo sa medoo tegePilistiya. Hê, neulow sa hinemulaan da teligo, iling ka sa binagkes dé ataw ka sa endà pa kinetu, neimet da neulow. Owoy mineulow ma sa medoo kayu olibu.

⁶Agulé migseigmaay sa medoo tegePilistiya, guwaen da, “Ngadan di etaw migdanà iya wé?” Agulé netiigan da si Samson migdanà iya wé danà sa nugangan di tegeTimnah migpesawa sa sawa di diyà sa sebaen loyuk di miglenged sa kawing di. Huenan di, inangay sa medoo tegePilistiya ma eg-ulow sa bayi owoy sa emà di. Na, tigtu migbulit Samson i, ⁷owoy guwaen di diyà kenagda, “Danà iya wé binaelan yu diyà kenak, ipengibet ku endà sumabuh a taman endà mekesulì a diyà keniyu.” ⁸Hê, eggebeken di kagda, owoy medoo temù sa etaw inimatayan di. Agulé mig-angay eg-ugpà diyà sa takub delama diyà Itam.

⁹Agulé mig-angay ma sa medoo tegePilistiya migpetigdeg kemalig diyà sa tanà sa medoo tugod i Huda owoy migpengayaw da diyà sa menuwa Léhi. ¹⁰Agulé inigsaan sa medoo tegeHuda sa medoo tegePilistiya, guwaen da, “Maen di ya inangay yu kami epgpengayaw?”

Migsagbì da, guwaen da, “Iya sa binaelan ké anì sigkemen ké Samson i enù ka sumulì kéké diyà kenagdi danà sa medaet binaelan di diyà kenami.”

¹¹ Agulé duen telu ngibu geetaw tegeHuda mig-angay diyà sa takub delama diyà Itam. Ego da migtebow, inigsaen da Samson i, guwaen da, “Enù di ya, endà netiigan ko duu kéen egsabaan sa medoo tegePilistiya daa kita? Maen di ya hediya sa binaelan ko diyà kenagda? Taa ko, hih, nekelapeg ké ma dé danà sa binaelan ko.”

Migsagbi Samson i, guwaen di, “Iya sa binaelan ku enù ka egsulì a ma danà sa binaelan da diyà kenak.”

¹² Mig-ikagi da dema, guwaen da, “Mig-angay ké dahini enù ka sigkemen ké kuna anì ihated ké kuna diyà sa medoo tegePilistiya.”

Guwaen i Samson, “Mebaluy doo iya wé amuk masad yu beken kiyu sa mimatay kenak.”

¹³ Guwaen da, “Endà imatayan ké duu kuna. Dodox sigkemen ké daa kuna anì ihated ké kuna diyà sa medoo tegePilistiya.” Hê, pinolot da sa duwa magtu tali, owoy inuwit da ma kedu diyà sa takub kenà di eg-ugpà.

¹⁴ Ego da migtebow diyà sa menuwa Léhi, miglukiyang sa medoo tegePilistiya ligò da egletu egtelabuk kenagdi. Dodox petow dé pinebagel sa Suguy i Datù Nemula Samson i. Hê, binugtus di sa tali igpolot da kenagdi, lagà daa ebugtus sa tanul tapay neulow. ¹⁵ Agulé ego di eglangalanga, hinaa di sa negalgal tuelan bahà sa asnu magtu nematay. Hê, kinuwa di owoy ig-imatay di sa sengibu geetaw tegePilistiya.

¹⁶ Huenan di, migduyuy Samson i, guwaen di,

“Danà sa tuelan bahà asnu daa, nekepatay a sa sengibu geetaw.

Danà sa tuelan bahà asnu daa, minedugkow sa medoo nematay.”

¹⁷ Na, ego i Samson neubus egduyuy, igbuung di sa tuelan bahà. Pinengadanan da iya wé kenà Lamat-Léhi.^j

¹⁸ Agulé tigtu eglupahan Samson i. Huenan di, migpegeni tabang diyà si Datù Nemula, guwaen di, “Pinetaban ko dé aken, dodox buyu a dé egkematay danà ku eglupahan. Amuk hediya, mesigkem a dema sa medoo tegePilistiya endà epgigtuu diyà keniko.” ¹⁹ Hê, pinelesi i Nemula sa tanà diyà Léhi anì lumesut sa wayeg anì mekeinem Samson i. Ego di mig-inem, migkebagel dema sa nanam lawa di. Na, pinengadanan da iya wé tebulan Hakolé^k owoy dahiya doo sa tebulan diyà Léhi taman ini ego di.

²⁰ Na, duwa pulù gepalay sa lugay i Samson neulu-ulu diyà sa medoo tegeIslaél ego sa tegePilistiya egsabà sa tanà da Islaél.

Ini Sa Binaelan I Samson Diyà Sa Menuwa Gasa

16 ¹Na, sebaen agdaw mig-angay Samson i diyà Gasa sa menuwa tegePilistiya kenà di mighaa sa bayi tegepediyangdang. Agulé

^j 15:17 Iya sa selepan Lamat-Léhi diyà sa kagi Hibelu, Getan Tuelan Bahà. ^k 15:19 Iya sa selepan Hakolé sa Tebulan Tegeumow Diyà si Nemula.

inangay di mighulid. ²Hê, netiigan sa medoo tegeGasa dahiya Samson i, huenan di sineulingutan da sa kenà di owoy duen ma sa egbantay elut sigep diyà sa bengawan sa kutà menuwa. Endà egdagì da egbantay meelet sigep, enù ka iya sa penemdem da angatan da daa taman sumimag anì imatayan da Samson i. ³Dodoo egoh di teliwadà sigep, mig-enaw Samson i owoy mig-angay diyà sa bengawan sa kutà menuwa. Agulé sinabaan di sa pintù di. Hê, binadut di sa duwa bugsud di lapeg sa pakel di ma. Tiniang di owoy inuwit di diyà sa kogol getan selatal sa menuwa Hibelon.

Ini Denu Si Samson Owoy Si Dalila

⁴Na, egoh di nelugaylугay, duen sa bayi tigtu egkeiyapan i Samson diyà sa sugud Solék, si Dalila. ⁵Agulé duen lima datù tegePilistiya mig-angay diyà si Dalila owoy mig-ikagi da, guwaen di, “Akali ko Samson i anì tulonen di diyà keniko sa pesuwan di temù mebagel anì dumuen sa ukit ké sumigkem kenagdi anì melugpì. Amuk baelan ko iya wé, uman sebaen kenami begayan ké kuna sigpuluay owoy telu kakilu pilak.”

⁶Huenan di, inigsaan i Dalila Samson i, guwaen di, “Ngadan sa pesuwan ko temù mebagel? Upama amuk duen etaw egkelukuy egsigkem keniko, ngadan sa ukit kebael di keniko anì endà mekeatu ka?”

⁷Migsagbì Samson i, guwaen di, “Amuk poloten da aken sa pitu magtu tagbes busug endà pa netikal di, mekedan sa kebagel ku owoy lagà a daen sa kebagel sa liyu etaw.”

⁸Agulé igbegay sa medoo datù tegePilistiya diyà si Dalila sa pitu magtu tagbes endà pa netikal di owoy pinolot di Samson i. ⁹Na, duen ma sa medoo tegePilistiya pinelidung di diyà sa sebaen ma bilik. Hê, pinetaled i Dalila sa kagi di, guwaen di, “O Samson, medapag dé dumagpak sa medoo tegePilistiya.” Agulé binugtus i Samson sa tagbes igpolot diyà kenagdi lagà daa ebugtus sa tali eg-ulowen. Huenan di, tapay doo endà netiigan da duu sa pesuwan di tigtu mebagel Samson i.

¹⁰Agulé mig-ikagi Dalila i diyà si Samson, guwaen di, “Ay, egselapanen ko daa aken, owoy tigtu egbutbutan ko ma aken. Na, tulon ko polo diyà kenak sa ukit etaw molot keniko.”

¹¹Migsagbì Samson i, guwaen di, “Amuk mepolot a sa magtu tali endà pa ginamit di, mekedan sa kebagel ku owoy lagà a daen sa kebagel sa liyu etaw.”

¹²Agulé kinuwa i Dalila sa magtu tali owoy pinolot di Samson i, ligò sa medoo tegePilistiya eg-angat-angat diyà sa sebaen ma bilik. Egoh di migpolot dé, pinetaled di dema sa kagi di, guwaen di, “O Samson, medapag dé dumagpak sa medoo tegePilistiya.” Hê, binugtus i Samson dema sa tali lagà daa ebugtus tanul.

¹³Huenan di, inikagiyán i Dalila dema Samson i, guwaen di, “Taman ini egoh di egselapanen ko daa aken owoy tigtu egbutbutan ko ma aken. Na, tulon ko polo diyà kenak sa ukit etaw molot keniko.”

Migsagbì Samson i, guwaen di, “Amuk habelen ko sa balut ulu ku diyà siedò habelan ko owoy peelesen ko ma sumegseg sa kayu di, mekedan sa kebagel ku owoy lagà a daen sa kebagel sa liyu etaw.”

¹⁴Agulé pinetudug i Dalila dema Samson i, owoy hinabel di diyà sa habelan di sa balut ulu i Samson,¹ owoy pineeles di egsegseg. Hê, pinetaled di dema sa kagi di, guwaen di, “O Samson, medapag dé dumagpak sa medoo tegePilistiya.” Hê, mig-enaw Samson i owoy hinugdus di sa balut ulu di kedu diyà sa habelan.

¹⁵Agulé guwaen i Dalila dema diyà kenagdi, “Maen di ya inikagi ko eghiduwani ko aken? Endà tuu di humabes, enù ka taa ko, telu dé gulê sinelapanan ko aken, owoy endà ma egtulonen ko duu diyà kenak sa pesuwan ko tigtu mebagel.” ¹⁶Uman agdaw takà eg-igsà sa bayi taman tigtu dé egketepalan Samson i danà di egkeleklek sa keigsà di. ¹⁷Huenan di, tinulon di dé sa tigtu tuu diyà kenagdi. Guwaen di, “Edung egoh ku miglesut, endà duen sa kenà di tinagped sa balut ulu ku enù ka si Nemula sa épê ku. Enù ka amuk metagped sa balut ulu ku, mekedan sa kebagel ku owoy kumelungoy a ma lagà a daen sa kebagel sa liyu etaw.”

¹⁸Na, netiigan i Dalila tinulon i Samson sa tigtu tuu diyà kenagdi, huenan di pineuwitan di kagi sa medoo datù tegePilistiya. Guwaen di, “Angay yu dema dahini, enù ka tinulon di dé diyà kenak sa tuu kagi.” Hê, mig-angay dahiya sa medoo datù owoy inuwit da ma sa pilak ibegay da diyà kenagdi. ¹⁹Agulé pinedanan i Dalila Samson i diyà sa bubun di anì meketudug. Egoh di neketudug dé, igpetagped di diyà sa liyu etaw sa balut ulu i Samson. Hê, inedungan di dé egpelihay Samson i enù ka nekedan dé sa kebagel di. ²⁰Agulé pinetaled i Dalila dema sa kagi di, guwaen di, “O Samson, medapag dé dumagpak sa medoo tegePilistiya.” Hê, mig-enaw Samson i owoy iya sa penemdem di endà mesigkem di éhê sa nebaelan di egoh muna. Dodox endà netiigan di duu sinalidan dé i Datù Nemula.

²¹Hê, sinigkem sa medoo tegePilistiya Samson i owoy linesò da sa mata di. Agulé inagak da mig-angay diyà sa menuwa Gasa. Pinolot da ma sangkali galang owoy igpetilis da ma kenagdi sa dakel batu gilingan diyà sa bilangguwan. ²²Dodox egoh di diyà sa bilangguwan, eg-anay-anay dema egketaes sa balut ulu di.

Ini Sa Egoh I Samson Nematay

²³Na, sebaen agdaw nesetipon sa medoo datù tegePilistiya anì mista da owoy ibegay da ma sa medoo hinagtay inimatayan da diyà sa egpenemulawen da si Dagon. Migduyuy da, guwaen da, “Igpelugpì sa nemula ta diyà kenita sa kuntelà ta si Samson.” ²⁴⁻²⁵Tigtu neanggan

¹ **16:14** Duen gaa sa pitu geselapid balut ulu di.

da, huenan di igsugù da Samson i anì pelononon da. Egoh da mighaa kenagdi inuwit kedu diyà sa bilangguwan, migduuyu da eg-olò sa nemula da, guwaen da, "Igpelugpi sa nemula ta diyà kenita siini kuntèla ta sa migpedaet sa tanà ta owoy sa mig-imatay sa medoo duma ta." Agulé egsuguen da egpeselapan owoy egetigdegen da diyà sa neseteliwadaan sa duwa dakel bugsud.

²⁶ Agulé mig-ikagi Samson i diyà sa batà atung eg-agak kenagdi, guwaen di, "Pesabai ko kenak sa duwa dakel bugsud siini dalesan^m enù ka ungayà ku sumagdig a dahiya." ²⁷Na, tigtu nebelet etaw iya wé dakel dalesan, maama owoy bayi. Dahiya ma sa langun datù tegePilistiya, owoy nekeuma telu ngibu sa kedoo da maama owoy bayi diyà sa atep di mepatag kenà da eghahaa si Samson egpeselapanen da.

²⁸ Agulé migsimbà Samson i, guwaen di, "O Datù Nemula, hiduwi ko aken. Egpogeni a diyà keniko segulê ko pa aken pebagel anì mekesulì a diyà siini medoo tegePilistiya ini egoh di danà da miglesò sa mata ku."

²⁹ Agulé sinebalà i Samson egsabaan sa duwa dakel bugsud sa dalesan owoy migtikadel ma. ³⁰Pinetaled di sa kagi di, guwaen di, "Pandayà ko dé aken anì meseselengan ké dé mematay sa medoo tegePilistiya." Agulé pinebagelan i Samson egsegela sa duwa dakel bugsud. Hê, nelubunan sa dakel dalesan sa medoo datù tegePilistiya owoy sa langun etaw dahiya. Huenan di, uman pa sa kedoo etaw inimatayan i Samson egoh di nematay ma dé diyà sa kedoo etaw inimatayan di egoh di nehagtay pelawà.

³¹ Agulé inangay sa medoo hadi di owoy sa medoo duma telahadi di Samson i, enù ka ilebeng da diyà sa tapay kenà lebeng sa emà di, si Manowa, diyà sa neseteliwadaan sa menuwa Solah owoy menuwa Éstayol. Na, duwa pulù gepalay sa lugay i Samson kaunutan diyà sa medoo tegeIslaél.

^m 16:26 Sa dakel dalesan sa kenà da egpenemula sa nemula da si Dagon.

Ini Sa Igsulat Denu Si LUT

Ini Denu Sa Libelu Lut

Na, egoh i Lut nehagtag pelawà, iya sa egoh di medoo sa kelikutan sa tegeIslaél tinulon diyà sa libelu denu sa medoo tegekukum etaw tegelIslaél. Na, beken tegeIslaél Lut i, dodox bayi tegeMoab polo migsawa diyà sa maama tegeIslaél. Agulé egoh sa sawa di nematay, tapay doo eg-unut-unut Lut i diyà sa nugangan di tegeIslaél owoy tigtu ma epgigtuu diyà si Nemula sa epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél. Agulé sinawa di sa sebaen maama duma telahadi sa tapay sawa di, owoy danà da nesesawa, huenan di mebaluy si Lut sa béké lulud i Dabid sa mapulù datù diyà sa medoo tegeIslaél.

Ini Sa Egoh Da I Ilimélék Mighalì Dutu Moab Dò

1 ¹Na, egoh anay egoh sa medoo kaunutan ginelal i Nemula sa egsabà sa tanà Islaél, duen sa bitil dahiya. Huenan di, duen sa sebaen maama tegeBétlihém diyà sa uwang tanà Huda mig-angay da sa sawa di owoy sa duwa anak da maama eg-ugpàugpà diyà sa tanà Moab. ²Na, iya sa ngadan iya wé maama si Ilimélék, owoy sa sawa di si Naomi, owoy si Malon owoy si Kiliyon sa ngadan sa duwa anak da maama. Kagda sa tugod i Ipelaim tegeBétlihém diyà sa uwang tanà Huda. Na, egoh da pelawà dutu Moab dò, ³nematay Ilimélék i, owoy si Naomi daen sa eg-ipat sa duwa anak da maama. ⁴Agulé migsawa sa duwa anak di diyà sa duwa bayi tegeMoab, si Opela owoy si Lut. Agulé egoh di buyu neuma sa kesepulù di gepalay, ⁵nematay ma Malon i owoy si Kiliyon. Hê, si Naomi daen sa nesamà, endà dé duen sawa di owoy endà ma duen anak di.

Ini Sa Egoh I Naomi Owoy Si Lut Migpelikù Dutu Bétlihém Dò

⁶Na, egoh di nelugaylugay, dinineg i Naomi sa egoh i Datù Nemula migtabang sa medoo etaw di danà di migbegay diyà kenagda sa mepion

ketebas da. Huenan di, mig-igkes Naomi i enù ka lumegkà da lapege sa duwa awas di kedu diyà sa tanà Moab. ⁷Neseunut da eg-ipanaw eglikù dutu tanà Huda dò. Dodox egoh da diyà dalan, ⁸mig-ikagi Naomi i diyà sa duwa awas di, guwaen di, “Likù yu angay diyà sa kenà sa inay yu. Ungayà ku hiduwan i Datù Nemula kiyu lagà menda sa kehidu yu kenak owoy sa kehidu yu sa sawa yu nematay. ⁹Owoy ungayà ku ma pesawaen i Datù Nemula dema kiyu anì dumuen sa kenà yu umugpà sa malayan yu.”

Agulé pinengadekan i Naomi kagda enù ka eg-ebalen di. Dodox migsinegaw da ¹⁰owoy mig-ikagi da diyà kenagdi, guwaen da, “Meked ké lumikù. Munut ké polo keniko mangay diyà sa kenà sa medoo duma ko.”

¹¹Guwaen i Naomi, “O Okon, mepion amuk lumikù yu polo. Maen di ya meiyap yu umunut kenak? Enù di ya, umanak a pa atu uman anì dumuen dema sa maama umited keniyu? ¹²Likù yu polo, Okon, enù ka lukes a dé owoy endà dé sumawa a dulì. Apiya di pa duen sa ungayà ku sumawa, ataw ka sumawa a igkani sigep anì umanak a maama, ¹³enù di ya, meangatan yu pa atu taman sa egoh di kumedakel? Owoy metigkelan yu pa atu sa egoh yu endà sumawa sa liyu etaw? O Okon, netiigan yu doo endà mebaluy iya wé. Enù ka kinuntelà i Datù Nemula aken, owoy egkedaetan pedu ku ma kiyu danà sa nebaelan yu.”

¹⁴Agulé egesinegaway da dema. Hê, pinengadekan i Opela sa nugangan di enù ka lumikù dé. Dodox si Lut, endà miglengà di eg-unut-unut diyà si Naomi. ¹⁵Agulé mig-ikagi Naomi i, guwaen di, “O Lut, lumikù dé sa idos ko diyà sa kenà medoo duma di owoy diyà sa nemula egpigtuuwen di. Mepion amuk umunut ka ma kenagdi lumikù.”

¹⁶Dodox migsagbì Lut i, guwaen di, “Yaka egsugù kenak pesalid diyà keniko. Munut-unut a polo diyà keniko. Sumalà dé sa angayan ko, iya ma sa angayan ku. Owoy sumalà dé sa kenà ko umugpà, iya ma sa kenà ku umugpà. Owoy sa medoo duma ko, mebaluy kagda ma sa duma ku. Owoy sa Nemula egpigtuuwen ko, mebaluy iya ma sa Nemula pigtuuwen ku.

¹⁷Sumalà dé sa kenà ko mematay, iya ma sa kenà ku mematay, owoy sa kenà ku ilebeng. Mepion amuk tigtu mepigtamayan i Datù Nemula aken amuk tumangkà a diyà keniko, liyu daa sa kepatay ta.”

¹⁸Na, egoh i Naomi neketiig sebaen daa sa pedu i Lut umunut-unut diyà kenagdi, endà dé uman di eg-ikagi.

¹⁹Na, eglagbas da eg-ipanaw taman nekeuma da diyà sa menuwa Bétlihém. Egoh da migtebow, negaip sa langun etaw dahiya owoy mig-ikagi sa medoo bayi, guwaen da, “Enù di ya, si Naomi ini i?”

²⁰Migsagbì, guwaen di, “Yoko eg-ikagi ya si Naomi sa ngadan ku, dodox pengadani yu polo aken si Mala,”^a enù ka lagà mepait sa binaelan

^a 1:20 Diyà sa kagi Hibeli, mepion sa selepangan sa ngadan di si Naomi, owoy mepait sa selepangan sa ngadan di si Mala.

i Nemula épê dakel egkegaga diyà kenak. ²¹Egoh ku miglegkang dahini, duen pelà sawa ku owoy medoo anak ku ma owoy sa medoo langun taman ku. Dodoo endà dé duen sa nesamà egoh i Datù Nemula migpelikù kenak dahini. Yoko dé egpengadanan kenak si Naomi enù ka kinuntelà i Datù Nemula épê dakel egkegaga aken owoy pinelihay di ma aken.”

²²Na, iya sa ukit da i Naomi si Lut awas di tegeMoab nekepelikù kedu diyà sa tanà Moab. Egoh da migtebow diyà sa menuwa Bétlihém, iya ma sa egoh sa medoo etaw edung egketu sa sebada.

Ini Sa Egoh I Lut Miggalebek Diyà Sa Hinemulaan I Boos

2 ¹Na si Naomi, duen sa duma di si Boos. Kagdi sa sebaen duma telahadi i Ilimélék sawa i Naomi nematay. Mapulù etaw Boos i owoy kawasà ma. ²Na, mig-ikagi Lut i sa tegeMoab diyà si Naomi, nugangan di, guwaen di, “Pandayà ko aken mangay diyà sa hinemulaan anì umalal a sa bunga sebada diyà sa hinemulaan kenà sa épê di pealal kenak.”

Migsagbi Naomi i, guwaen di, “Na Okon, ipanaw ka dé.”

³Huenan di, mig-angay Lut i diyà sa hinemulaan owoy tinultul di sa inukitan sa medoo tegeketu, owoy kinuwa di sa medoo singgelanggelangay sebada netangtang da. Na, iya sa kenà di nekealal sa hinemulaan i Boos sa duma telahadi i Ilimélék. ⁴Agulé migtebow Boos i kedu diyà sa menuwa Bétlihém, owoy sinaluan di sa medoo tegeketu, guwaen di, “Ungayà ku tulikan i Datù Nemula kiyu.”

Sinagbian da ma, guwaen da, “Ungayà ké metabangan i Datù Nemula kuna.”

⁵Agulé mig-igsà Boos i diyà sa egsugüsuguen di sa kaunutan sa medoo tegeketu, guwaen di, “Ngadan sa malayan siedò kenogon?”

⁶Migsagbi sa kaunutan sa medoo tegeketu, guwaen di, “Kagdi sa bayi tegeMoab mig-unut diyà si Naomi kedu Moab dò. ⁷Migpegeni diyà kenak anì tultulen di sa medoo tegeketu anì alalen di sa medoo sebada netangtang. Eggalebek dahini edung magtu kesimag owoy migdalut daa eghelung diyà sa kemeluman.”

⁸Agulé mig-ikagi Boos i diyà si Lut, guwaen di, “Na, Okon, dinedineg ko siini ikagiyen ku diyà keniko. Yaka dé eg-angay ya eg-alal diyà sa hinemulaan sa liyu etaw. Dodoo unut-unut ka daa diyà sa medoo bayi tegeketu dahini. ⁹Hahaa ko sa kenà da egketu owoy tultul ko daa sa inukitan da. Sinasà ku ma sa medoo maama eggalebek diyà kenak anì endà bogowen da kuna. Owoy amuk egkelupahan ka, angay ka inem diyà sa medoo buyung pinenù da wayeg.”

¹⁰Agulé miglagkeb Lut i taman neketenà sa kilay di diyà tanà, owoy mig-ikagi diyà si Boos, guwaen di, “Maen di ya egsagipaen ko aken owoy eghiduwan ko ma aken i beken etaw Hudiyu?”

¹¹Migsagbi Boos i, guwaen di, “Diningku sa langun binaelan ko diyà sa nugangan ko edung egoh sa sawa ko nematay. Netiigan ku sa egoh ko

migsalid diyà sa emà ko owoy sa inay ko owoy sa tanà kenà ko neetaw, owoy netiigan ku ma sa egoh ko mig-angay dahini anì mugpà ka diyà sa medoo etaw endà nelayaman ko duu egoh anay. ¹² Ungayà ku mebegayan i Datù Nemula kuna untung danà sa mepion binaelan ko, owoy ungayà ku ma tigtu megulub sa untung ko ibegay i Datù Nemula sa egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél enù ka kagdi sa inangayan ko egpetabang.”

¹³ Sinagbian i Lut, guwaen di, “O Datù, tigtu mepion sa kebael ko kenak. Pinepion ko sa pedu ku danà sa mepion inikagi ko diyà kenak, apiya di pa beken a lagà sa sebaen bayi diyà sa medoo egsugùsuguen ko.”

¹⁴ Na, egoh di neuma sa ulas da kumaen, mig-ikagi Boos i diyà si Lut, guwaen di, “Angay ka dini, enù ka kumaen ki dé. Kaen ka sa epan, owoy damui ko diyà sa sabaw.” Huenan di, migpenuu Lut i diyà sa dapag sa medoo tegeketu egpenuu, owoy binegayan i Boos ma sa sebada sinelal. Migkaen taman sa egoh di nebesug owoy duen pa sa samà di egkaen.

¹⁵ Agulé egoh i Lut miglegkang dema eg-angay eg-alal sa sebada, mig-ikagi Boos i diyà sa medoo tegegalebek di, guwaen di, “Pandayà yu dé sa kealal di, apiya di pa diyà sa kenà sa medoo inay sebada binegkes. Yoko eghawid duu. ¹⁶ Owoy hugut yu ma sa duma di diyà sa medoo binegkes, owoy tangtang yu anì dumuen sa mealal di. Yoko ma egbulit duu.”

¹⁷ Huenan di, mig-alal Lut i sa sebada diyà sa hinemulaan taman sa egoh di umeled sa agdaw. Agulé egoh di mig-elik dé, nekeuma sakalatà sa nekuwa di sebada. ¹⁸ Inuwit di diyà sa menuwa owoy igpehaa di diyà sa nugangan di sa kedoo nealal di. Igbegay di ma diyà kenagdi sa samà di egkaen. ¹⁹ Agulé inigsaan i Naomi, guwaen di, “Ngadan sa kenà ko mig-alal ini i medoo sebada ini egoh di? Ngadan di etaw épê sa hinemulaan kenà ko mig-alal? Ungayà ku metabangan i Nemula iya wé maama mehidu keniko.”

Agulé tinulon i Lut diyà si Naomi sa kenà di mig-alal, guwaen di, “Iya sa épê sa hinemulaan kenà ku mig-alal si Boos.”

²⁰ Mig-ikagi Naomi i, guwaen di, “Ungayà ku metabangan i Datù Nemula Boos i. Enù ka igpetuu i Datù Nemula doo sa igaipasad di diyà sa medoo nehagtay owoy diyà sa medoo nematay.” Owoy guwaen i Naomi ma, “Siedò maama sa duma telahadi ta, huenan di danà sa adat ké, kagdi ma sa sebaen mekeipat kenita.”

²¹ Agulé guwaen i Lut tegeMoab, “Inikagi di ma diyà kenak peumanen di aken petultul diyà sa medoo tegeketu di taman sa egoh da meubus dé kumetu.”

²² Mig-ikagi Naomi i diyà si Lut, guwaen di, “O Okon, mepion amuk tumultul ka daa diyà sa medoo bayi eggalebek diyà sa hinemulaan i Boos, enù ka petow ki daa mebogo ka amuk mangay ka diyà sa liyu épê hinemulaan.” ²³ Na, takà egtultul Lut i diyà sa medoo bayi eggalebek diyà sa hinemulaan i Boos anì alalen di sa medoo egketangtang taman

meubus da kumetu sa sebada owoy teligo ma. Owoy tapay doo eg-ugpà diyà sa kenà sa nugangan di.

Ini Sa Ego I Boos Migpasad Sa Katabang Di Si Lut

3 ¹Na, sebaen agdaw mig-ikagi Naomi i diyà si Lut, guwaen di, “O Okon, mepion amuk lagbetan ku kuna sa maama sawaen ko, anì dumuen sa malayan ko kenà ko umugpà. ²Netiigan ko doo neduma telahadi ta Boos i sa ulu-ulù sa medoo bayi duma ko eggalebek. Na, igkani sigep eliken di sa medoo sebada. ³Huanan di, pedigus ka owoy lulowi ko sa lana mepion ngadeg owoy kawali ko sa tigtu mepion ginis ko. Agulé angay ka diyà sa kenà di eg-eklik, dodoo yaka pelawà egpehaa ya diyà kenagdi taman endà meubus di kumaen owoy uminem. ⁴Owoy amuk humibat, patikpatik ko sa kenà di. Agulé amuk egtudug dé, angay ko lengih sa kayab diyà sa takem lisén di owoy hibat ka dahiyà,^b enù ka iya sa ukit ko egpegeni sa katabang di keniko. Agulé tulonen di diyà keniko sa baelan ko.”

⁵Migsagbì Lut i, guwaen di, “Baelan ku doo sa langun inikagi ko diyà kenak.” ⁶Agulé mig-angay diyà sa atung kenà da eg-eklik owoy eg-unutan di sa igsugù sa nugangan di diyà kenagdi. ⁷Agulé ego I Boos neubus dé egkaen owoy eg-inem, neanggan dé owoy mig-angay eghibat diyà sa kilidan sa medoo sebada sinetipon da. Ego I egtudug dé, migpeanaganag Lut i egpedapag, owoy linengih di sa kayab diyà sa takem lisén i Boos owoy mighibat dé dahiyà. ⁸Agulé ego I buyu teliwadà sigep, petow dé neketikela Boos i owoy migbelikid. Hê, negaip ego I di neketig duen sa bayi eghibat diyà sa lisenan di. ⁹Mig-igsà, guwaen di, “Ngadan ko i?”

Migsagbì, guwaen di, “O Datù, si Lut a. Na, danà di kuna sa medapag duma telahadi sa sawa ku nematay, mebaluy kuna sa mekeipat kenak. Huanan di, ited ko aken, hih.”^c

¹⁰Mig-ikagi Boos i, guwaen di, “O Okon, ungayà ku metabangan i Datù Nemula kuna. Igpehaa ko uman pa dakel sa kehidu ko sa malayan nugangan ko danà ini i binaelan ko ini ego I diyà sa kedakel kehidu ko igpehaa ko danà sa binaelan ko diyà sa nugangan ko ego I muna, enù ka endà eglagbet ka sa maama batàbatà pa diyà kenak anì sawaen ko, iling ka pubeli ataw ka kawasà. ¹¹Na, o Okon, yaka egkebukul la, enù ka baelan ku doo sa langun pinegeni ko, enù ka netiigan sa langun etaw diyà siini menuwa kuna sa bayi metulanged. ¹²Tuu doo, aken sa medapag

^b 3:4 Iya sa adat da, egbelabag eghibat sa egsugùsuguen etaw diyà sa lisenan sa datù da anì egpegenieni da sa tabang di. Hediya ma, igdapet da ma sa kayab sa datù da anì metandaan sa keipat di kenagda. ^c 3:9 Diyà sa kagi Hibelu, iya sa kagi di, “Dapeti ko aken sa kayab ko, aken i egsugùsuguen ko.”

duma telahadi sa tapay sawa ko, huenan di danà sa uledin ta meipat ku doo kuna. Dodoo duen sa sebaen ma maama duma telahadi ké uman pa medapag sa keduma di diyà sa tapay sawa ko diyà sa kedapag sa keduma ku kenagdi. ¹³ Ugpà ka pelawà dahini siini sigep. Amuk sumimag, hauwen ta amuk kagdi sa umited keniko ataw ka endà. Amuk meiyap, mepion doo iya wé, dodox amuk endà meiyap di, ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i iteden ku doo kuna. Na, hibat ka dé taman sumimag.”

¹⁴ Agulé mighibat dema Lut i diyà sa selatal sa takem lisen i Boos taman sumimag, dodox mig-enaw egoh di endà pa egtiwaswas sa magtu kesimag anì endà hauwen di sa liyu etaw, enù ka endà egkeiyap Boos i amuk metiigan etaw sa egoh sa bayi mig-angay diyà sa atung kenà di eg-eklik. ¹⁵ Mig-ikagi ma Boos i diyà si Lut, guwaen di, “Lengà ko sa kumbung ko owoy bekah ko dini.” Agulé hinudud di sa duwa pulù kakilu sebada, owoy binuligan di ma eghenat. Agulé miglikù Lut i diyà sa menuwa di. ¹⁶ Egoh di migtebow, mig-igsà sa nugangan di, guwaen di, “O Okon, enù egoh sa nebaelan ko?”

Agulé tinulon i Lut diyà sa nugangan di sa langun binaelan i Boos diyà kenagdi. ¹⁷ Owoy guwaen di ma, “Igbegay di diyà kenak siini medoo sebada, enù ka endà mepion di gaa amuk endà duen sa meuwit ku amuk lumikù a diyà keniko.”

¹⁸ Agulé mig-ikagi Naomi i, guwaen di, “O Okon, angati ko taman endà metiigan ko duu sa ketamanan di, enù ka endà umetud Boos i taman endà meubus di duu sa keantang di ini egoh di.”

Ini Sa Egoh I Boos Migsawa Si Lut

4 ¹Na, mig-angay Boos i diyà sa kenà sa medoo ulu-ulu egkesetipon diyà sa bengawan kutà sa menuwa da, owoy migpenuu dahiya. Hê, mig-ukit dahiya siedò duma telahadi i Ilimélék sa maama tinulon i Boos diyà si Lut. Agulé mig-ikagi Boos i diyà kenagdi, guwaen di, “O Akay, angay ka dini owoy penuu ka.” Huenan di, mig-angay ma egpenuu dahiya. ² Agulé sinetipon i Boos sa sepulù ulu-ulu diyà sa menuwa, owoy guwaen di, “Penuu yu ma dini.” Egoh da migpenuu dé, ³ mig-ikagi Boos i diyà siedò duma telahadi di, guwaen di, “Na, miglikù dé Naomi i kedu tanà Moab dò, owoy ungayà di dagangen di sa hinemulaan i Ilimélék sa duma telahadi ta. ⁴ Iya sa penemdem ku mepion amuk metiigan ko iya wé. Na, amuk meiyapan ko iya wé hinemulaan, beli ko diyà sa taengan siini medoo ulu-ulu diyà sa menuwa ta. Dodox amuk endà meiyapan ko duu, tulon ko diyà kenak, enù ka kuna sa muna mebaluy meli iya wé hinemulaan, agulé aken sa mebaluy sumetugdug.”

Migsagbi sa maama, guwaen di, “Beliyen ku.”

⁵ Agulé mig-ikagi Boos i, guwaen di, “Na, amuk beliyan ko sa hinemulaan diyà si Naomi, mebaluy sawa ko ma si Lut sa bayi balu

tegeMoab, anì umanak sa lagà anak doo sa tapay sawa di nematay owoy mehagdi ma sa hinemulaan sa nematay.”

⁶Migsagbi sa maama, guwaen di, “Amuk hediya, endà mebeli ku duu sa hinemulaan. Enù ka amuk belyen ku, endà ma mekuwa sa medoo anak ku duu amuk mematat a. Huenan di, kuna dé sa meli, enù ka meked a.”

⁷Na, egoh iya, ini sa adat sa medoo tegeIslaél anì metandaan da sa kedagang da ataw ka amuk sesambiay da sa langun taman da. Eglengaen sa tegedagang sa sebaen bakiyà di diyà sa lisen di owoy ibegay di diyà sa etaw egbeli. Iya sa egbaelan da diyà sa tanà Islaél anì metandaan da neubus dé sa antang da. ⁸Huenan di, egoh sa maama mig-ikagi diyà si Boos, guwaen di, “Kuna dé sa beli,” agulé linengà di sa bakiyà di owoy igbegay di diyà si Boos. ⁹Agulé mig-ikagi Boos i diyà sa medoo ulu-ulu sa menuwa owoy sa langun etaw nesetipon dahiya, guwaen di, “Neketiig yu langun ini egoh di sa egoh ku migbeli diyà si Naomi sa langun taman da i Ilimélék owoy si Kiliyon owoy si Malon, owoy metulon yu ma kani sa hinaa yu. ¹⁰Owoy lagà bineli ku ma si Lut tegeMoab sa nebalu diyà si Malon anì sawaen ku. Huenan di, mebaluy diyà sa malayan i Malon sa langun taman di taman melugay, owoy endà ma mekedan sa ngadan di diyà sa medoo duma telahadi di owoy diyà sa menuwa di ma. Netiigan yu dé ini i binaelan ku ini egoh di owoy metulon yu ma kani sa hinaa yu.”

¹¹Agulé mig-ikagi sa medoo ulu-ulu sa menuwa owoy sa medoo liyu etaw dahiya, guwaen da, “Hoò, hinaa ké dé sa binaelan yu. Ungayà ké pelagaen i Datù Nemula ini i bayi sawaen ko diyà si Lakél owoy si Liya sa tupù sa medoo tegeIslaél egoh anay. Ungayà ké ma kumawasà ka diyà sa medoo tugod i Épelata owoy lumalag ka ma diyà sa menuwa Bétlihém. ¹²Ungayà ké ma pedoowen i Datù Nemula sa anak ko diyà siini bayi batàbatà pelawà anì adatan da etaw lagà sa medoo tugod i Palés sa anak i Huda owoy si Tamal egoh anay.”

Ini Denu Sa Tugod I Boos

¹³Na, neketuu sa inikagi i Boos, huenan di inuwit di si Lut diyà sa dalesan di anì sawaen di. Egoh da neseuma lawa, tinabangan i Datù Nemula kagdi owoy migkelalingen, agulé mig-anak maama. ¹⁴Huenan di, mig-ikagi sa medoo bayi diyà si Naomi, guwaen da, “Meolò Datù Nemula i. Binegayan di kuna ini egoh di sa bébê ko anì umipat keniko. Ungayà ké lumalag ma diyà sa tanà Islaél. ¹⁵Eghiduwan sa awas ko kuna, owoy uman pa mepion sa kebael di keniko diyà sa kebael sa pitu inanak ko maama amuk duen. Mig-anak dé sa awas ko ini egoh anì duen sa bébê ko maama sa egpebagel keniko owoy sa eg-ipat keniko amuk kumelukes ka dé.”

¹⁶Agulé kinuwa i Naomi sa batà owoy sinekepu di owoy eg-ipaten di ma. ¹⁷Pinengadanan sa medoo bayi duma di nesedapag dalesan sa batà

si Obéd, owoy tinulon da diyà sa langun etaw, guwaen da, “Duen dé sa béké i Naomi maama.”

Na, egoh di nelugaylugay, mig-anak Obéd i si Hési, owoy umanak Hési i si Dabid. ¹⁸Na, ini sa medoo tugod i Palés. Umanak Palés i si Islon. ¹⁹Umanak Islon i si Alam. Umanak Alam i si Abinadab. ²⁰Umanak Abinadab i si Naason. Umanak Naason i si Salmon. ²¹Umanak Salmon i si Boos. Umanak Boos i si Obéd. ²²Umanak Obéd i si Hési. Umanak Hési i si Dabid.

Ini Sa Muna Igsulat Denu Si SAMUWÉL

Ini Denu Sa Libelu 1 Samuwél

Na, iya sa egtulonen siini muna igsulat denu si Samuwél sa egoh sa medoo tegeIslaél mig-eked sa medoo ulu-ulu ginelal i Nemula pinengadanan da tegekukum anì dumuen polo sa datù da. Iya sa nekehudihudi ulu-ulu da si Samuwél, agulé nekesetugdug diyà si Samuwél si Saulo sa anay datù da. Tinulon ma dahini sa medoo binaelan i Dabid egoh di endà pa datù.

Ini sa netigan ta danà siini igsulat mepion sa ketamanan sa etaw amuk mangunut diyà si Nemula, dodox mekesugsug polo sa etaw endà mangunut diyà kenagdi.

Na, endà langun di igsulat diyà sa kagi Menubù sa muna igsulat denu si Samuwél.

Ini Sa Egoh I Samuwél Miglesut

1 ¹Na, duen sa maama si Elkanah tugod i Ipelaim mig-upgà diyà sa menuwa Lama diyà sa getan-getan sa uwang tanà sa medoo tugod i Ipelaim. Iya sa emà i Elkanah si Héloham, owoy si Ilihu sa béké di, owoy si Tohu sa béké lulud di, owoy si Sup tugod i Ipelaim sa béké siku di. ²Duwa sa sawa i Elkanah, si Hana owoy si Pénina. Atung mig-anak Pénina i, dodox si Hana endà mig-anak di.

³Uman palay eg-ipanaw Elkanah i kedu diyà sa menuwa di eg-angay diyà sa menuwa Silo kenà da egsimbà enù ka eg-angay da eg-ulow sa hinagtay inimatayan da ibegay da diyà si Datù Nemula épê dakel egkegaga. Na, iya sa tegesimbà dahiya sa duwa anak i Ili, si Opni owoy si Pinehas. ⁴Uman da eg-imatay Elkanah i sa hinagtay ibegay da diyà si Nemula, duen sa hagda baed kaenen da. Egoh di egtalad sa kaleni, egbegayan di sebaed Pénina i owoy sigbaeday ma diyà sa medoo anak di maama owoy bayi. ⁵Dodox apiya di pa tigtu eghiduwan di Hana i, sebaed daa sa igbegay di diyà kenagdi enù ka endà tinabangan i Datù Nemula duu egpeanak.^a ⁶Na, danà di endà eg-anak Hana i,

^a 1:5 Mebaluy ma guwaen di, “Dodox si Hana, mesiglapeg sa baed egsakemen di enù ka tigtu eghiduwan i Elkanah apiya di pa endà tinabangan i Datù Nemula duu egpeanak.”

takaan i Pénina egpeumàumaan sa muna di. ⁷Anan dé hediya sa egbaelan di diyà kenagdi uman palay. Uman da eg-angay diyà sa kenà da egsimbà diyà si Datù Nemula dutu Silo dò, egbogowen i Pénina Hana i taman mekesinegaw owoy mekeeked ma kumaen. ⁸Agulé eg-igsà Elkanah i sawa di, guwaen di, “O Hana, ngadan sa egsinegawan ko owoy sa pesuwan ko endà egkaen ka? Maen di ya egkehediya sa pedu ko? Enù di ya, uman ka pa meanggan danà sa kehidu ku keniko diyà sa kekeangan ko amuk umanak ka sepulù anan maama?”

⁹Na, sebaen agdaw egoh da dema dutu Silo dò, egoh da neubus egkaen, migtingdeg Hana i enù ka mangay sumimbà diyà si Datù Nemula. Na, egpenuu Ili i sa tegesimbà diyà sa selat sa simbaan da. ¹⁰Tigtu mebegat sa pedu i Hana owoy egtemù egsinegaw egoh di egsimbà diyà si Datù Nemula. ¹¹Migpasad egoh di egsimbà, guwaen di, “O Datù Nemula épê dakel egkegaga, hiduwi ko aken i egsugùsuguen ko danà ku egkepelihay. Tabangi ko ma aken anì endà mesalidan ko duu aken. Amuk peanaken ko aken maama, ipasad ku meheniko kagdi ya taman sa lugay di mehagtay owoy ipasad ku ma endà ipetagedped ku duu sa balut ulu di.”^b

¹²Na, sa lugay i Hana migsimbà diyà si Datù Nemula, takaan i Ili eg-inengteng. ¹³Migsimbà pedu daa Hana i, huenan di takà egbadàbabàdà. Endà duen sa kagi di egdinegen. Huenan di, iya sa antap i Ili egkelangut. ¹⁴Agulé mig-ikagi diyà si Hana, guwaen di, “Enget dé iya wé kepelangut ko. Yaka eg-uman na eg-inem sa mekelangut.”

¹⁵Migsagbì Hana i, guwaen di, “O Datù, endà egkelangut a. Endà eg-inemen ku duu sa mekelangut. Dodox egsimbà a polo egpegeni tabang diyà si Datù Nemula danà sa dakel kelikutan ku. ¹⁶Yaka egpenemdem duu amuk aken sa bayi dupang. Egsimbà a éhê ini i danà di egkebukul a temù.”

¹⁷Na, egoh i Ili neketiig iya wé, guwaen di, “Amuk hediya, likù ka dé owoy kumelanih dé sa pedu ko, owoy mebegayan ka ma sa egpegeniyen ko danà i Nemula sa epgigtuuwen ta, kita i medoo tegeIslaél.”

¹⁸Mig-ikagi Hana i, guwaen di, “O Datù, ungayà ku metuuwan ka diyà kenak, aken i egsugùsuguen ko.” Agulé, miglegkang Hana i owoy mig-angay egkaen owoy endà dé nebukul di.

¹⁹Na, egoh di sumimag, miglapus da pelawà eg-angay egsimbà diyà si Datù Nemula. Agulé miglikù da dutu Lama dò. Na, egoh i Elkanah neseuma lawa sa sawa di si Hana, dinineg i Nemula sa kinepegeni i Hana. ²⁰Agulé egoh di nelugaylugay, egkelalingen dé owoy mig-anak maama owoy pinengadanan di si Samuwél, enù ka guwaen di “Ini sa pinegeni ku diyà si Datù Nemula.”

^b **1:11** Guwaen di, “Endà ipetagedped ku duu sa balut ulu di,” enù ka egoh anay iya sa tandà di si Nemula sa épê sa etaw.

Ini Sa Egoh I Hana Migbegay Si Samuwél Diyà Si Nemula

(1 Samuwél 1:21-28; 2:11,18-21)

21 Na, neuma dema sa atas da i Elkanah owoy sa malayan di mangay diyà sa menuwa Silo enù ka sumimbà da owoy umulow da ma sa hinagtay ibegay da diyà si Datù Nemula, éhê mendaan sa egbaelan da uman palay. Egoh iya wé palay, duen sa sebaen ma hinagtay ulowen i Elkanah enù ka ipetuu di sa igpasad di. **22** Dodoo egoh iya, endà mig-unut Hana i eg-angay dutu. Guwaen di diyà sa sawa di, “Endà pelawà mangay a dutu, dodox amuk pitasen ku dé siini anak ku, uwiten ku doo dutu anì ibegay ku diyà si Datù Nemula. Taman sa lugay di nehagtay, umugpà dutu siedò kenà ta egsimbà.”

23 Migsagbì Elkanah i, guwaen di, “Na, baeli ko dé sa mepion egpenemdem ko. Ugpà ka daa dahini taman sa egoh ko mitas kenagdi. Metabangan i Datù Nemula kuna anì meketuu sa igpasad ko diyà kenagdi.” Hê, mig-ugpà Hana i diyà sa menuwa da taman sa egoh di sumabuh sumusu sa anak di.

24 Na, egoh i Hana migpitás dé si Samuwél, apiya di pa diisek pelawà inuwit di diyà sa kenà da egsimbà diyà si Datù Nemula dutu Silo dò. Inuwit da ma sa sebaen maama sapì telu gepalay dé sa kelukes di, owoy sa tengà sakù alina owoy sa kunul hinagtay tinaguan wain. **25** Egoh da neubus mig-imatay sa sapì danà da egpesalamat diyà si Nemula, inuwit da Samuwél i diyà si Ili sa tegesimbà. **26** Agulé mig-ikagi Hana i diyà si Ili, guwaen di, “O Datù, amuk metulengan ko sa egoh ko mighaa kenak egoh anay, aken siedò bayi migtingdeg dahini sa egoh ku egsimbà diyà si Datù Nemula. **27** Iya sa pinegeni ku diyà kenagdi anì begayan di aken anak. Hê, neketuu dé, igbegay di diyà kenak sa pinegeni ku. **28** Huenan di, ibegay ku dé siini anak ku diyà si Datù Nemula danà sa igpasad ku diyà kenagdi, anì mangunut diyà kenagdi taman sa lugay di nehagtay pelawà.” Agulé migsimbà da eg-olò si Datù Nemula.

2 **11** Agulé egoh da neubus egbael sa langun uyot da dahiya, miglikù da Lama dò Elkanah i owoy sa malayan di. Dodox si Samuwél, endà egpeunuten da duu enù ka mangunut dé diyà si Datù Nemula danà sa ketulù i Ili sa tegesimbà.

18 Na, takà epgangunut Samuwél i diyà sa galebek igsugù i Datù Nemula owoy egginis ma sa kawal sa tegesimbà apiya di pa batà pelawà. **19** Uman palay amuk meuma sa keangay sa lukes di diyà Silo anì ihated da sa ibegay da diyà si Nemula, uwiten sa inay di ma sa magtu kawal binaelan di ibegay di diyà si Samuwél. **20** Agulé igsimbà i Ili anì metabangan i Nemula Elkanah i owoy sa sawa di, guwaen di, “Ungayà ku peanaken i Datù Nemula kiyu anì dumuen sa anak yu mekesambì diyà siini anak yu igsimbà yu owoy igbegay yu diyà si Nemula.”

Na, amuk neubus sa egbaelan da i Elkanah, lumikù da dema.

²¹ Agulé neketuu doo sa igsimbà i Ili denu kenagda. Tinabangan i Datù Nemula dé Hana i, hê mig-anak da uman, telu maama owoy duwa bayi. Na, miglenuk dé Samuwél i danà i Datù Nemula eg-ipat.

Ini Sa Egoth I Nemula Migpehaa Diyà Si Samuwél

3 ¹Na, takà egpangunut Samuwél i diyà sa galebek igsugù i Datù Nemula danà sa ketulù i Ili. Egoth iya, endà iseg di duen sa eg-ikagiyan i Datù Nemula diyà etaw owoy endà ma dé iseg di medoo sa igpehaa di diyà etaw. ²Na egoth iya, eglabunan dé sa mata i Ili, owoy endà ma iseg di eg-ilag.

Hê, sebaen sigep egtudug Ili i diyà sa bilik di. ³Owoy egtudug ma Samuwél i selatal sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula, enù ka eg-ugpà diyà sa dalesan kenà da igsimbà. Na, egoth di endà pa umawang sa tanà ligò di eglegdaw doo sa sulù dahiya, ⁴mig-umow Datù Nemula i diyà si Samuwél.

Migsagbì Samuwél i, guwaen di, “Kaini a doo.” ⁵Hê, migletu eg-angay diyà si Ili owoy guwaen di, “Kaini a dé, enù ka inumow ko aken.”

Dodoo migsagbì Ili i, guwaen di, “Endà inumow ku duu kuna, Adug. Angay ka dema tudug.” Agulé migpelikù dema Samuwél i diyà sa kenà di egtudug.

⁶Agulé inumow i Datù Nemula dema. Huenan di, mig-enaw Samuwél i owoy mig-angay dema diyà si Ili. Guwaen di, “Kaini a dé, enù ka inumow ko aken.”

Dodoo migsagbì Ili i, guwaen di, “Endà inumow ku duu kuna, Adug. Angay ka dema tudug.”

⁷Iya sa binaelan i Samuwél enù ka endà pa nelayaman di duu sa kagi i Datù Nemula, enù ka endà pa egsetawiten i Nemula duu edung sa egoth di eg-ugpà dahiya. ⁸Agulé inumow i Datù Nemula dema Samuwél i sa ketelu di gulè. Hê, mig-enaw Samuwél i owoy mig-angay diyà si Ili, owoy guwaen di, “Kaini a dé enù ka inumow ko aken.”

Agulé netiigan i Ili dé si Datù Nemula sa eg-umow si Samuwél.

⁹Huenan di, guwaen di diyà si Samuwél, “Angay ka dema tudug. Amuk dinegen ko dema sa eg-umow keniko, ikagi ka, guwaen ko, ‘Sumalà dé sa ikagiyan ko diyà kenak, o Datù Nemula, ikagi ko dé enù ka dinegdinegen ku, enù ka aken sa igsugùsuguen ko.’” Agulé, mig-angay dema eghibat Samuwél i.

¹⁰Agulé mig-angay Datù Nemula i migdapag diyà si Samuwél, owoy eg-umowen di dema lagà sa egoth muna, guwaen di, “O Samuwél, Samuwél.”

Hê, tinultul i Samuwél sa igtulù i Ili egoth di igsagbì, guwaen di, “O Datù Nemula, ikagi ka enù ka dinegdinegen ku, enù ka aken sa igsugùsuguen ko.”

¹¹Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Endà iseg di melugay dumuen sa baelan ku diyà sa medoo tegeIslaél sa dakel megaipan sa langun etaw dumineg sa lalag di. ¹²Amuk meuma iya wé agdaw, ipetuu ku doo sa langun medaet tinulon ku diyà sa malayan i Ili, enù ka endà duen sa sebaen endà meketuu. ¹³Tinulon ku dé diyà kenagdi endà duen ketamanan sa kepigtamay ku sa langun malayan di, enù ka egsumbungens sa medoo anak di aken. Apiya di pa netiigan i Ili iya wé medaet egbaelan da, endà eg-indawen di duu kagda. ¹⁴Huanan di, ipasad ku diyà sa malayan i Ili endà duen sa mebaluy itigtu diyà sa medaet binaelan sa medoo anak di, sumalà dé sa imatayan da ataw ka sa ibegay da diyà kenak.”

¹⁵Na, tapay doo eghibat Samuwél i taman sumimag. Agulé egoh di egawang dé, inukaan di dema sa pintù simbaan da. Dodox nelimedangan egtulon diyà si Ili sa inikagi i Datù Nemula diyà kenagdi. ¹⁶Hê, inumow i Ili, guwaen di, “O Samuwél, anak ku.”

Migsagbi Samuwél i, guwaen di, “Kaini a doo.”

¹⁷Mig-igsà Ili i, guwaen di, “Ngadan sa inikagi i Datù Nemula diyà keniko? Yaka eglidung duu diyà kenak sa inikagi di. Tigtu mepiptamayan i Nemula kuna amuk endà tulonen ko duu diyà kenak sa langun inikagi di diyà keniko.” ¹⁸Huanan di, tinulon i Samuwél langun diyà si Ili. Endà duen sa iglidung di. Agulé guwaen i Ili, “Kagdi si Datù Nemula, huanan di baelan di doo sumalà dé sa mepion diyà sa kehaa di.”

¹⁹Na, miglenuk Samuwél i owoy eg-unut-unut Datù Nemula i diyà kenagdi owoy pinetuu di ma sa langun inikagi i Samuwél. ²⁰Huanan di, sa langun tegeIslaél kedu diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Dan taman sa menuwa Bilsiba, netuuwan da sa egoh i Samuwél tigtu tegesugkow sa kagi i Datù Nemula. ²¹Takà egpehaa Datù Nemula i diyà si Samuwél dutu Silo dò kenà di anay migpehaa diyà kenagdi, enù ka egtulonen di diyà kenagdi sa ipetiig di diyà sa medoo etaw. Hê, nekedineg sa langun tegeIslaél sa tinulon i Samuwél.

Ini Sa Egoh Sa Medoo TegelIslaél Ungayà Da Dumuen Sa Hagda Datù

(1 Samuwél 8:1-9)

8 ¹Na, egoh i Samuwél lukes dé, ginelal di sa duwa anak di maama tegeantang diyà sa tanà Islaél. ²Iya sa lebì lawa anak di si Howil, owoy si Abiya sa hadi di. Kagda sa tegeantang diyà sa menuwa Bilsiba. ³Dodox endà eg-ilingan da duu sa metudà adat sa emà da. Egedakelan pedu da polo sa medoo pilak egkekuwa da, huanan di eglimunan da pilak sa ketuu owoy endà ma metudà sa keantang da.

⁴Agulé nesetipon sa langun kaunutan tegeIslaél owoy mig-angay da diyà si Samuwél dutu Lama dò. ⁵Mig-ikagi da diyà kenagdi, guwaen da,

“Taa ko, lukes ka dé. Ngadan sa mebaelan ké enù ka endà eg-ilingan sa medoo anak ko duu sa adat ko? Huenan di, gelal ko dé sa etaw pedatù diyà kenami anì dumuen sa datù umuwit kenami lagà sa datù diyà sa medoo liyu balangan etaw.”

⁶Na, endà egkeiyapan i Samuwél duu sa kepegeni da datù. Huenan di, migsimbà diyà si Datù Nemula. ⁷Agulé migsagbi Datù Nemula i, guwaen di, “Pangunuti ko dé sa pinegeni sa medoo etaw diyà keniko. Enù ka beken kuna daa sa eg-ekedan da, dodox eg-ekedan da polo aken meulu-ulù diyà kenagda. ⁸Egbaelan da ma diyà keniko ini egoh di sa éhê binaelan da diyà kenak egoh anay. Edung egoh ku mig-uwit kenagda kedu Igipu dò, takaan da aken eg-iniyug anì egpenemulawen da polo sa medoo liyu egpenemulawen etaw. ⁹Huenan di, pangunuti ko dé sa ungayà da. Dodox temù ko daa tulon diyà kenagda owoy selepang ko ma sa ukit-ukit baelan sa datù sumabà kenagda.”

Ini Sa Egoh I Samuwél Migtandà Si Saulo Sa Datù Da

(1 Samuwél 9:1-2,15-17; 10:1)

9 ¹Na, diyà sa umpungan tugod i Bénhamin, duen sa mapulù etaw kawasà, si Kis. Kagdi sa anak i Abiyél owoy sa béké i Siyol owoy sa béké lulud i Bikolat owoy sa béké siku i Apiya. ²Na, duen sa anak i Kis, si Saulo. Nepasad dé melaud owoy tigtu mepion sa palas di. Uman pa mehagtaw diyà sa langun tegeIslaél enù ka taman da daa diyà sa pelula di, owoy uman pa sa hagdi ketolol diyà kenagda langun.

9:3-14 Na, si Saulo sa sinugù sa emà di anì lagbeten di sa duma hinagtay da asnu netelas. Egoh di egtemù eglagbet, nekeangay diyà sa menuwa Lama kenà i Samuwél eg-ugpà.

¹⁵Na, agdaw simag sa egoh i Saulo tumebow diyà Lama, inikagiyán i Datù Nemula Samuwél i. ¹⁶Guwaen di, “Simag éhê ini mendaa sa ulas, peangayen ku diyà keniko sa etaw kedu diyà sa umpungan tugod i Bénhamin. Hududi ko lana sa ulu di anì metandaan ko kagdi sa kumedatù diyà sa medoo etaw ku tegeIslaél. Alukan di kagda kedu diyà sa medoo tegePilistiya kuntelà da, enù ka hinaa ku sa lihay sa medoo etaw ku owoy dinineg ku ma sa kepegeni da tabang.”

¹⁷Agulé egoh di sumimag egoh i Samuwél mighaa si Saulo, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Ini sa maama tinulon ku diyà keniko. Kagdi sa kumedatù diyà sa medoo etaw ku.”

10 ¹Agulé kinuwa i Samuwél sa butul nepenù lana owoy hinududan di sa ulu i Saulo owoy pinengadekan di. Guwaen di, “Egpehududan i Datù Nemula lana sa ulu ko enù ka kuna sa kumedatù diyà siini tanà Islaél anì pedatù ka diyà siini medoo etaw hinemili di owoy anì alukan ko ma kagda kedu diyà sa medoo kuntelà da.”

Ini Sa Egoх I Samuwél Migsigbolow Si Saulo

(1 Samuwél 13:1-14)

13 ¹Na, egoх i Saulo nelugay dé datù diyà sa tanà Islaél, ²hinemilì di sa telu ngibu sundalu diyà sa medoo mebagel maama tugod i Islaél. Pineunut di sa duwa ngibu sundalu diyà kenagdi diyà sa menuwa Mikmas owoy sa getan-getan diyà sa uwang tanà Bétél. Owoy pineangay di ma sa sengibu sundalu diyà sa anak di, si Honatan, dutu menuwa Gabaun dò diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Bénhamin. Agulé sa medoo maama endà hinemilì di duu, pinepelikù di kagda.

³Agulé pinengayaw i Honatan sa medoo tegePilistiya migpetigdeg kemalig diyà Gabaa.^c Hê, nekedineg sa medoo tegePilistiya sa lalag di. Agulé igpesugkow i Saulo iya wé diyà sa langun tegeIslaél owoy tinegbuliyen di ma sa medoo etaw anì sebuligan da gumila sa medoo tegePilistiya. ⁴Na, netiigan sa medoo tegeIslaél inatuwan i Saulo sa segeumpung tegePilistiya owoy netiigan da ma egkelepuhan sa medoo tegePilistiya kagda. Huenan di, igsasà i Saulo kagda anì mesetipon da diyà kenagdi dutu Gilgal dò anì sebuligan da gumila.

⁵Nesetipon ma sa medoo tegePilistiya anì umatu da gumila diyà sa medoo tegeIslaél. Duen sa telu lagsà^d kalitun da atung eggamiten da eggila, owoy enim ngibu sa kedoo sundalu da egkudà, owoy endà mebilang sa kedoo sundalu da eg-ipanaw tanà enù ka lagà da sa kedoo enay mantadan. Mig-angay da migpetigdeg kemalig diyà sa menuwa Mikmas denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa menuwa Bét-Aben.

⁶Agulé netiigan sa medoo tegeIslaél mepasangan da danà di kulang sa egkegaga da umatu. Huenan di, miglidung da sumalà dé sa kenà da, duen miglidung diyà takub, duen ma diyà sa tosong diyà tanà, duen ma diyà sa kenà sa medoo dakel batu, duen ma diyà sa tapay kenà lebeng, owoy duen ma dalem sa paligì endà duen wayeg di. ⁷Owoy duen ma sa migbatas sa lawa't wayeg Holdan enù ka mig-angay da diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Gad owoy sa tanà Galaad.

Dodoo si Saulo owoy sa medoo duma sundalu di, mig-ugpà da pelawà dutu Gilgal dò, apiya di pa eglukub da egtigkel sa kekelimedang da.

⁸Pitu agdaw sa lugay i Saulo eg-angat-angat, enù ka iya sa atas tinulon i Samuwél diyà kenagdi. Dodoo egoх di neuma sa kepitu di agdaw, neanggà sa ketebow i Samuwél. Huenan di, egketagakan sa medoo etaw di Saulo i. ⁹Agulé migsugù Saulo i anì meuwit diyà kenagdi sa medoo hinagtay ulowen da ibegay da diyà si Nemula owoy sa medoo hinagtay

^c 13:3 Mebaluy ma guwaen di, "owoys inimatayan di sa ulu-uluh sundalu tegePilistiya."

^d 13:5 Mebaluy ma guwaen di telu ngibu sa kedoo kalitun da.

ma imatayan da anì metandaan sa egoh da nesesebaen si Nemula. Egoh da mig-uwit dé, eg-ulowen di sa duma hinagtay.¹⁰ Hê, egoh di neubus dé, iya pelawà sa egoh i Samuwél migtebow. Agulé mig-angay Saulo i egtelabuk kenagdi enù ka saluan di.

¹¹ Dodox inigsaan i Samuwél, guwaen di, “Maen di ya binaelan ko iya wé?”

Migsagbì Saulo i, guwaen di, “Binaelan ku iya wé enù ka egsalidan a sa medoo duma ku. Owoy endà panay ka migtebow apiya di pa neuma dé sa atas ta mig-imatay sa hinagtay ibegay ta diyà si Nemula. Owoy medapag ma dé sa medoo tegePilistiya diyà kenita diyà sa menuwa Mikmas.

¹² Pinenemdem ku pengayawen sa medoo tegePilistiya kami diyà Gilgal ligò di endà pa neulow ta duu sa hinagtay ibegay ta diyà si Datù Nemula. Huenan di, netegelan a dé eg-ulow sa hinagtay ibegay diyà si Nemula.”

¹³ Agulé mig-ikagi Samuwél i, guwaen di, “Tigtu ka ngahàngahà danà iya wé binaelan ko, enù ka endà egpangunutan ko duu sa igsugù i Datù Nemula diyà keniko. Amuk pangunutan ko hedem sa uledin di, mebaluy kumedatù sa medoo tugod ko diyà sa tanà Islaél taman melugay.¹⁴ Dodox mekedan dé sa kedatuan ko danà iya wé binaelan ko. Na, danà ko endà egpangunut diyà sa igsugù di, hemilien i Datù Nemula polo sa sebaen ma maama anì kagdi sa kumedatù diyà sa tanà Islaél owoy tigtu metuuwan ma diyà sa etaw hemilien di.”

Ini Sa Egoh I Nemula Migkedan Sa Kedatuan I Saulo

(1 Samuwél 15:1-23)

15 ¹Na sebaen agdaw, mig-ikagi dema Samuwél i diyà si Saulo, guwaen di, “Aken sa sinugù i Datù Nemula eghudud lana anì egtandaan ku kuna sa kumedatù diyà sa medoo tegeIslaél. Na, dinedineg ko sa inikagi i Datù Nemula épê dakel egkegaga.² Ini sa kagi di igsugkow ku diyà keniko, tigtu pigtamayan di gaa sa medoo tegeAmalék enù ka ginila sa medoo tupù da sa medoo tegeIslaél egoh da mig-ipanaw kedu Igipitu dò egoh anay.³ Huenan di, angay ko gila sa medoo tegeAmalék. Imet ko kagda imatayi. Pedaeti ko ma sa medoo langun taman da anì endà duen sa mesamà. Imatayi ko kagda langun, bayi owoy maama, lukes etaw taman sa batà egsusu pelawà, lapeg sa langun hinagtay da ma.”

⁴ Huenan di, sinetipon i Saulo sa medoo sundalu tegeIslaél diyà sa menuwa Télim. Egoh di mig-esà kenagda, duen duwa latuh ngibu sundalu tegeIslaél owoy duen ma salagsà sundalu kedu diyà sa tanà Huda.⁵ Agulé mig-angay Saulo i owoy sa medoo etaw di diyà sa menuwa tegeAmalék. Mig-esud da diyà sa baug medapag dahiya enù ka melaeb da.⁶ Dodox muna migpeuwit kagi Saulo i diyà sa medoo etaw tegeKenih nekeamut diyà sa medoo tegeAmalék anì melaguy da. Guwaen di diyà kenagda,

“Pediyyù yu dé diyà sa medoo tegeAmalék, anì endà mekelapeg yu diyà kenagda amuk imatayan ku kagda, enù ka hiniduwan sa tupù yu sa medoo tegeIslaél egoh da mig-ipanaw kedu Igipu dò egoh anay.” Na, egoh sa medoo tegeKenih migdineg iya wé, medelamet da miglegkà.

⁷Agulé eggilawen da i Saulo sa medoo tegeAmalék kedu diyà Habila taman mekeuma da diyà sa tanà Sul denu tebowon agdaw amuk diyà ki Igipu. ⁸Sinigkem da sa datù tegeAmalék, si Agag, owoy inimatayan di ma sa langun etaw di. ⁹Dodoo endà imatayan da duu Agag i, owoy endà ma imatayan da duu sa mepion sapì owoy kebilibili owoy sa medoo liyu hinagtay megebù. Iya daa sa inimatayan da sa medoo endà mepion di.

¹⁰Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Samuwél, ¹¹guwaen di, “Nesenulè a sa egoh ku mighemilì si Saulo sa datù da, enù ka ininiyugan di aken. Endà egpangunutan di duu sa igsugù ku kenagdi.” Na, egoh i Samuwél migdineg iya wé, migbulit owoy neelut sigep sa kepehiduhidu di diyà si Datù Nemula denu si Saulo. ¹²Agulé egoh di sumimag, miglapus Samuwél i eg-angay diyà si Saulo. Dodoo endà mapes da mesehaa enù ka mig-angay polo Saulo i diyà sa menuwa Kalmél kenà di migbael sa inetaw tandà sa hagdi kepionon, agulé miglagbas dutu menuwa Gilgal dò. ¹³Hê, linohot i Samuwél Saulo i. Agulé egoh i Saulo mighaa kenagdi, sinaluan di, guwaen di, “Metabangan i Datù Nemula kuna, enù ka pinangunutan ku dé sa medoo igsugù i Datù Nemula diyà kenak.”

¹⁴Dodoo mig-igsà Samuwél i, guwaen di, “Amuk hediya, maen di ya atu egdinegen ku kagi sa medoo kebilibili owoy kagi sa medoo sapì?”

¹⁵Migsagbi Saulo i, guwaen di, “Iya sa nekuwa sa medoo sundalu ku diyà sa medoo tegeAmalék. Kinuwa da sa langun mepion kebilibili owoy sapì anì imatayan da ibegay da diyà si Datù Nemula sa epgigtuuwen ko. Dodoo inimatayan ké imet sa langun endà iseg di mepion.”

¹⁶Mig-ikagi Samuwél i, guwaen di, “Enget dé. Na, dinegdineg ko sa inikagi i Datù Nemula diyà kenak egoh sigep.”

Agulé guwaen i Saulo, “Tuloni ko aken.”

¹⁷Mig-ikagi Samuwél i, guwaen di, “Egoh anay, iya sa penemdem ko lagdà etaw ka. Dodoo ini egoh di kuna sa tigtu ulu-ulu sa medoo tegeIslaél, enù ka hinemilì i Datù Nemula kuna owoy pinehududan di lana sa ulu ko anì metandaan kuna sa kumedatù diyà sa medoo tegeIslaél. ¹⁸Sinugù di kuna anì imatayan yu imet sa medoo tegeAmalék enù ka medaet sa binaelan da diyà sa kehaa i Nemula. Huenan di, igsugù di igpegila anì imeten yu kagda mimatay. ¹⁹Maen di ya atu, endà migpangunut ka diyà sa igsugù di keniko? Ngadan sa pesuwan di migtelam-am yu egkuwa sa langun taman da? Dakel salà diyà si Datù Nemula iya wé binaelan yu.”

²⁰Migsagbi Saulo i, guwaen di, “Migpangunut a doo diyà si Datù Nemula, enù ka mig-angay a doo diyà sa pineangayan di kenak. Sinigkem

ku Agag i sa datù tegeAmalék owoy inimatayan ku imet sa medoo liyu tegeAmalék. ²¹Dodoo hinemilì sa medoo etaw ku sa tigtu mepion kebilibili owoy sapi anì endà ilapeg da duu eg-imatay, enù ka inuwit da polo dahini diyà Gilgal anì imatayan da ibegay diyà si Datù Nemula sa egpigtuuwen ko.”

²²Agulé mig-ikagi Samuwél i, guwaen di, “Taa ko. Ngadan tayu sa tigtu egkeiyapan i Datù Nemula, iling ka sa medoo hinagtay ulowen ta ibegay ta diyà kenagdi ataw ka sa kepangunut ta sa igsugù di? Tuu doo, uman pa mapulù diyà kenagdi sa kepangunut ta. Mepion doo sa kebael ta amuk ulowen ta sa kebilibili lapega tabà di ibegay ta diyà si Datù Nemula amuk sumimbà ki. Dodoo uman pa mepion sa kepangunut ta diyà sa inikagi di. ²³Enù ka sa ketipay etaw diyà kenagdi, lagà mendaas salà sa etaw egpegeni diyà sa busaw. Owoy lagà mendaas kepenemula inetaw sa kepedakeldakel. Na, danà ko mig-eked sa igsugù i Datù Nemula diyà keniko, huanan di kinedanan di dé sa kedaduan ko diyà sa medoo etaw di.”

Ini Sa Ego I Dabid Hinududan I Samuwél Lana Anì Kumedatù

(*1 Samuwél 16:1-13*)

16 ¹Na, nelugay nebukul Samuwél i danà sa nebaelan i Saulo. Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Samuwél, guwaen di, “Yaka dé egkebukul la danà ku egkedan sa kedadù i Saulo diyà sa medoo tegeIslaél. Dodoo penù ko lana sa taguan ko owoy uwit ko ma angay diyà si Hési dutu Bétlihém dò, enù ka hinemilì ku dé sa sebaen anak di anì kumedatù.”

²Mig-igsà Samuwél i, guwaen di, “Ngadan sa ukit keangay ku dutu? Enù ka imatayan i Saulo doo aken amuk metiigan di sa keangay ku dutu.”

Migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Uwit ko sa nati sapì, owoy ikagi ko sa keangay ko dutu anì mimatay ka hinagtay ibegay ko diyà si Nemula. ³Amuk tumebow ka dutu, pelenged ko Hési i diyà sa egoi ko mimatay hinagtay. Ipetiig ku ma diyà keniko sa baelan ko dutu owoy sa etaw hududan ko lana.”

⁴Hê, pinangunutan i Samuwél sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi, owoy mig-angay dutu Bétlihém dò. Egoi di migtebow, migtelabuk sa medoo ulu-uluh tegeBétlihém diyà kenagdi. Eglukub da eg-igsà, guwaen da, “Ngadan sa pesawan ko mig-angay dahini, anì upionen ko kami?”

⁵Migsagbì Samuwél i, guwaen di, “Hoò, mig-angay a dahini anì ulowen ku sa hinagtay ibegay ku diyà si Datù Nemula. Huanan di, pelanih yu dé diyà sa kehaa di anì lumenged yu siini baelan ku.” Sinasà di ma Hési i owoy sa medoo anak di maama anì pelanihen da ma kagda enù ka egpelengeden di ma kagda sa keimatay di hinagtay ibegay di diyà si Nemula.

⁶Na, egoh da i Hési migtebow, hinaa i Samuwél Iliyab i sa lebì lawa anak i Hési. Iya sa penemdem i Samuwél kagdi dé sa maama hinemili i Datù Nemula anì kumedatù. ⁷Dodoo mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Samuwél, guwaen di, “Yaka egpenemdem duu sa mepion palas di owoy sa kehagtaw di. Beken kagdi sa hinemili ku, enù ka beken sa palas etaw sa egpenemdemen ku, enù ka endà iling a keniyu eghaa diyà sa palas etaw daa. Eghaa yu daa diyà sa palas sa lawa etaw. Dodoo aken, sa pedu di polo sa eghahauwen ku.”

⁸Agulé inumow i Hési sa anak di si Abinadab anì sumetugdug umukit diyà sa taengan i Samuwél. Dodoo mig-ikagi Samuwél i, guwaen di, “Beken ma kagdi sa hinemili i Datù Nemula.” ⁹Agulé pineukit i Hési sa anak di si Samah diyà sa taengan i Samuwél, dodox hediya ma sa inikagi i Samuwél, guwaen di, “Beken ma kagdi sa hinemili i Datù Nemula.” ¹⁰Anan hediya sa binaelan i Hési diyà sa pitu muna anak di maama diyà sa taengan i Samuwél, dodox endà duen sa hinemili i Datù Nemula diyà kenagda. ¹¹Agulé inigsaan i Samuwél Hési i, guwaen di, “Enù di ya, duen pa sa liyu anak ko maama?”

Migsagbi Hési i, guwaen di, “Duen pa sa kenohonon anak ké, dodox kagdi sa eg-ipat sa medoo kebilibili ké.”

Mig-ikagi Samuwél i, guwaen di, “Mepion amuk peangayi ko dé, enù ka endà pelawà mimatay ki sa hinagtay ibegay ta diyà si Nemula taman endà tumebow di dahini.” ¹²Agulé igpeangay i Hési sa kenohonon anak di. Mepion sa palas di owoy megebù ma owoy buyu dé egkepasad melaud. Hê, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Samuwél, guwaen di, “Kagdi sa hinemili ku, huanan di hududi ko dé lana.”

¹³Agulé kinuwa i Samuwél sa tinaguan di lana, owoy hinududan di sa ulu i Dabid diyà sa taengan sa medoo kakay di. Na, edung egoh iya, linuhub sa Suguy i Datù Nemula Dabid i anì tunungan. Hê, miglikù dé Samuwél i dutu Lama dò.

Ini Sa Egoh I Gulayat Mig-enggat Sa Medoo TegeIslaél

17 ¹Na, nesetipon sa medoo tegePilistiya diyà sa menuwa Suko diyà sa tanà Huda anì gilawen da sa medoo tegeIslaél. Migpetigdeg da sa medoo kemalig diyà Ipès-Dammin neseteliwadaan sa menuwa Suko owoy menuwa Asikah. ²Na, si Saulo owoy sa medoo sundalu di, nesetipon da ma migpetigdeg kemalig diyà sa sugud Éla nesetanà dutu da sa medoo tegePilistiya. ³Egkesesugpayal da doo sa medoo tegePilistiya owoy sa medoo tegeIslaél, enù ka diyà sa sebaen getan sa medoo tegePilistiya owoy diyà sa sebaen ma getan sa medoo tegeIslaél, owoy duen ma sa sugud di teliwadà.

⁴Na, egketuuwan sa medoo tegePilistiya diyà sa duma da sundalu si Gulayat kedu menuwa Gat, enù ka mebalaw sundalu owoy telu kamitelu

sa kehagtaw di egtigdeg. ⁵Duen sa sayap di galang, owoy lima pulù owoy pitu kakilu sa kebegat sa anit di galang. ⁶Owoy galang ma sa ampis sa lisén di, owoy sinegelay di ma sa gelat di galang. ⁷Duen ma sa sigpù di nekeuma pitu kakilu sa kebegat sa ebà di owoy dakel sa degdegan di éhè kedakel buggsud. Duen ma sa sebaen sundalu eghuna diyà kenagdi sa atung eg-uwit sa kelasag di.

⁸Na, egtigdeg Gulayat i owoy eg-umow diyà sa medoo sundalu tegeIslaél, guwaen di, “Endà duen sa pesuwan ta langun egsegilaway. Hemiliyu daa sa sebaen etaw diyà keniyu anì telabuken di aken anì seginaluway ké enù ka aken sa tegePilstiya owoy anan yu etaw i Saulo. ⁹Amuk mesebalà ké owoy amuk meimatayan di aken, peudipen ké langun diyà keniyu. Dodox amuk kagdi sa meimatayan ku, udipenen ké ma kiyu langun. ¹⁰Eg-enggaten ku kiyu i medoo tegeIslaél ini egoh di. Hemiliyu dé sa etaw diyà keniyu anì sebalaay ké.” ¹¹Na, egoh i Saulo owoy sa medoo tegeIslaél migdineg sa inikagi i Gulayat, nelimedangan da temù.

Ini Denu Si Dabid Owoy Si Gulayat

¹²Na, si Dabid sa kenohonon anak i Hési tegeBétliahém pinengadanan da ma menuwa Épelat diyà sa tanà Huda. Duen sa walu anak i Hési maama, owoy tigtu dé lukes Hési i egoh i Saulo egpedatù. ¹³Telu sa anak i Hési nekeunut diyà sa medoo sundalu i Saulo eg-angay eggila. Iya sa ngadan da si Iliyab sa lebì lawa di owoy si Abinadab sa keduwa di owoy si Samah sa ketelu di. ¹⁴Nekeugpà da diyà sa kenà i Saulo, enù ka eg-unut-unut da diyà sa kegila. Dodox si Dabid sa kenohonon anak di, ¹⁵takà egpelikùlikù eg-angay diyà sa kenà i Saulo owoy diyà sa menuwa Bétliahém kenà di eg-ipat sa medoo kebilibili sa emà di.

¹⁶Na, uman magtu kesimag owoy uman mahapun taman epat pulù agdaw, takaan i Gulayat eg-enggat sa medoo tegeIslaél.

¹⁷Na, sebaen agdaw sinugù i Hési Dabid i, guwaen di, “Hatedi ko siini sepulù owoy walu kakilu teligo sinelal owoy sa sepulù getibulu epan owoy petéél ka angay diyà sa telu kakay ko dutu siedò kenà da eggila. ¹⁸Uwit ko ma siini sepulù gebekut natek gatas owoy begayi ko diyà sa ulu-ulu sundalu. Hahaa ko ma sa keugpà sa medoo kakay ko, enù ka amuk pelikù ka dini uwit ko sumalà dé sa ibegay da anì metandaan sa egoh da endà mepasangan. ¹⁹Dutu da sugud Éla dò enù ka eg-unut-unut da diyà si Saulo owoy sa medoo sundalu tegeIslaél eggila diyà sa medoo tegePilstiya.”

²⁰Agulé egoh di sumimag, miglapus Dabid i mig-enaw owoy igpeipat di sa medoo kebilibili da diyà sa sebaen ma tegeipat kebilibili. Hé, mig-ipanaw dé eg-angay diyà sa kenà da egsegilaway owoy inuwit di sa kaenen igpehated sa emà di diyà kenagdi. Egoh di migtebow, eg-angay

dema eggila sa medoo tegeIslaél owoy eglukiyang da ma. ²¹ Agulé eg-ingat sa medoo sundalu tegeIslaél diyà sa kenà da egtigdeg, owoy hediya ma sa medoo tegePilistiya anì segilaway da. ²² Agulé tinangtang i Dabid sa kaenen inuwit di diyà sa tegebantay sangkap, enù ka migletu eglagbas diyà sa kenà sa medoo sundalu nesetipon anì saluan di sa medoo kakay di. ²³ Egoх da telibubu egseolomoy, mig-angay dema Gulayat i tegeGat egtigdeg diyà sa taengan sa medoo duma di tegePilistiya owoy enggaten di dema sa medoo tegeIslaél. Hê, dinineg i Dabid sa keenggat di. ²⁴ Na, egoх sa medoo tegeIslaél mighaa dema si Gulayat, migpelaguy da langun enù ka nelimedangan da temù. ²⁵ Egseikagiyay da, guwaen da, “Aba! Kaiya dema sa tegepelobolobo takà eg-enggat kenita uman agdaw. Amuk duen sa etaw mekeimatay kenagdi, duen gaa sa dakel untung mesakem di diyà si Datù Saulo, owoy ipesawa di ma gaa sa anak di kenogon, owoy endà ma dé mekebayad sa malayan di sa pelesintu eg-etuken sa gubilenu.”

²⁶ Na, egoх i Dabid migdineg iya wé, eg-igsà diyà sa medoo etaw medapag diyà kenagdi. Guwaen di, “Ngadan gaa sa mesakem sa etaw mekeimatay siedò tegePilistiya endà epgigtuu diyà si Nemula anìmekedan siini mekemala diyà sa tanà Islaél? Ngadan iya wé etaw tegepelobolobo takà eg-enggat sa medoo sundalu i Nemula, sa Nemula nehagtay?”

²⁷ Migsagbì sa medoo duma di egseolomoy, guwaen da, “Lagà doo sa dinineg ko daedò é sa mekebegay diyà sa etaw mekeimatay siedò tegePilistiya.”

²⁸ Na, dinineg i Iliyab tigtu kakay i Dabid sa keigsà di takà diyà sa medoo etaw. Huenan di, binulitan di Dabid i, guwaen di, “Maen di ya mig-angay ka dini? Ngadan di etaw sa sinaligan ko sa medoo kebilibili ko dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan? Netiigan ku egpeolòolò ka daa owoy medaet sa pedu ko, huenan di mig-angay ka dini anì hauwen ko daa sa kegila.”

²⁹ Migsagbì Dabid i, guwaen di, “Ngadan sa binaelan ku, atu, enù ka eg-igsà a ma daa?” ³⁰ Agulé mig-iniyug diyà si Iliyab, owoy mig-igsà dema diyà sa sebaen ma etaw. Dodoo uman etaw eg-igsaan di, nesetepeng doo sa sagbì da diyà sa sagbì sa anay inigsaan di.

³¹ Na, dinineg sa medoo etaw sa keigsà i Dabid, agulé duen sa migtulon diyà si Saulo. Hê, igpeangay i Saulo Dabid i. ³² Agulé mig-ikagi Dabid i diyà si Saulo, guwaen di, “O Datù, mepion amuk endà mebukul ki danà siedò tegePilistiya. Enù ka aken sa egsugüsuguen ko mangay mimatay kenagdi.”

³³ “Endà,” guwaen i Saulo. “Endà mekegaga ka umatu diyà siedò tegePilistiya, enù ka batà ka pelawà owoy kagdi sa mebalaw sundalu edung egoх di batàbatà pelawà.”

³⁴Dodoo endà netepelan Dabid i. Huenan di, mig-ikagi, guwaen di, “O Datù, aken sa tegeipat sa medoo kebilibili sa emà ku. Amuk tumebow sa liyun ataw ka sa oso owoy amuk kuwaen di sa sebaen kebilibili ké, ³⁵lohoten ku doo malbal enù ka alukan ku sa kebilibili kinuwa di. Amuk isaluwan di aken, esoen ku sa bekeleng di owoy imatayan ku. ³⁶Tuu doo, inimatayan ku dé sa liyun owoy sa oso. Hediya ma sa baelan ku diyà siedò tegePilistiya endà egpigtuu diyà si Nemula, enù ka takaan di egpelobolobowon sa medoo sundalu i Nemula, sa Nemula nehagtay. ³⁷Inalukan i Datù Nemula aken kedu diyà sa egkegaga sa liyun owoy sa oso, huenan di kagdi dema sa umaluk kenak kedu diyà sa egkegaga siini tegePilistiya.”

Hê, guwaen i Saulo, “Na, angay ka dé diyà sa kuntelà ta owoy metabangan ka doo i Datù Nemula.” ³⁸Agulé igpekawal di diyà si Dabid sa hagdi ginis atung eggamiten di eggila owoy sa sayap di galang owoy sa anit di ma. ³⁹Agulé igseliket i Dabid sa sundang i Saulo, owoy egtukaw ebgigkat. Dodoo endà egkebingbing di duu enù ka endà nelayam di. Agulé guwaen di diyà si Saulo, “Endà mekegaga a ini i, enù ka endà nelayaman ku duu.” Huenan di, linengà i Dabid iya wé. ⁴⁰Agulé kinuwa di sa tuked di owoy mig-angay eghudut sa lima tukéey batu melanih diyà sa lawa't wayeg, owoy ig-awuh di diyà sa puyut di. Ligò di egsabà sa éhê palas pitik di, mig-angay egtelabuk diyà si Gulayat.

Ini Sa Ego I Gulayat Tinabanan I Dabid

(1 Samuwél 17:41-54)

⁴¹Na, eg-angay ma Gulayat i egsiegung diyà si Dabid, owoy eghuna diyà si Gulayat sa atung tegeuwit sa kelasag di. ⁴²Ego di mig-inengteng si Dabid, eg-alumen di enù ka batà daa owoy metolol ma sa palas di.

⁴³Mig-ikagi Gulayat i, guwaen di, “Ngadan sa kehaa ko kenak, tuyang a daa? Maen di ya balbal daa sa egsabaan ko?” Agulé tinubad di Dabid i danà sa medoo egpenemulawen di. ⁴⁴Inenggat di ma, guwaen di, “Na, téél ka dé angay ka dini enù ka ipekaen ku kuna diyà sa medoo manuk owoy sa medoo uled tanà.”

⁴⁵Migsagbì Dabid i, guwaen di, “Eg-angayen ko aken eggila danà ko egsalig diyà sa sundang owoy sigpù owoy gelat. Dodoo si Datù Nemula épê dakel egkegaga polo sa naken egsaligan amuk eg-angayen ku kuna eggila. Kagdi sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél sa takaan ko egpeumàumaan. ⁴⁶Ini ego di ibegay di dé kuna diyà kenak. Tabanan ku kuna owoy tagpeden ku sa ulu ko. Owoy ipekaen ku ma kuna lapeg sa medoo duma ko diyà sa medoo manuk owoy sa medoo uled tanà ma. Huenan di, metiigan sa langun etaw duen sa Nemula épê dakel egkegaga egtabang sa medoo tegeIslaél. ⁴⁷Owoy metiigan doo sa langun etaw

dahini mekegaga Datù Nemula i umaluk sa medoo etaw di, apiya di pa endà pineukit di diyà sa sundang owoy sigpù. Kagdi sa tumaban amuk gumila sa etaw di, owoy ipelugpi di doo kiyu diyà kenami ini egoh di.”

⁴⁸ Agulé mig-uman Gulayat i eg-angay egdapag diyà si Dabid, owoy migletu ma Dabid i anì mesetelabuk da. ⁴⁹ Eg-esoen di sa batu dalem sa puyut di owoy inasadan di sa éhê palas pitik di. Hê, pinitik di Gulayat i. Nekesugat diyà sa kilay di owoy nekelebeng ma sa batu. Hê, nekelagkeb Gulayat i. ⁵⁰ Na, tinabanan i Dabid Gulayat i danà sa pitik daa, owoy neimatayan di ma apiya di pa endà duen sundang di. ⁵¹ Hê, migletu Dabid i eg-angay eg-utas si Gulayat. Migtigdeg diyà sa dapag di owoy hinugut di sa sundang i Gulayat, agulé tinagped di sa ulu di.

Na, egoh sa medoo tegePilistiya mighaa nematay dé Gulayat i sa egsaligan da, migpelaguy da langun. ⁵² Agulé migpetibos sa medoo tegeIslaél owoy sa medoo tegeHuda, owoy linohot da ma sa medoo tegePilistiya taman nekeuma da diyà sa menuwa Gat owoy taman sa bengawan sa kutà menuwa Ikelon. Minetelagtag sa medoo tegePilistiya inimatayan da diyà sa dalan eg-angay Salaim dò taman sa menuwa Gat owoy menuwa Ikelon. ⁵³ Na, egoh sa medoo tegeIslaél neubus dé miglohot sa medoo tegePilistiya, migpelikù da owoy eg-atulen da sa langun taman diyà sa kenà sa medoo tegePilistiya miglawì. ⁵⁴ Agulé ighated i Dabid sa ulu i Gulayat dutu menuwa Hélusalém dò, dodoo inuwit di sa medoo kinemkem i Gulayat egoh di miglikù.

Ini Sa Egoh I Saulo Minesina Diyà Si Dabid

(1 Samuwél 18:1-16)

18 ^{1b} Na, edung egoh iya, tigtu eghiduwan i Honatan anak i Saulo Dabid i. Tuu doo, lagà mendaan sa kehidu di sa hagdi lawa sa kehidu di si Dabid. ² Edung egoh iya ma, egpeunut-unuten i Saulo Dabid i diyà kenagdi, owoy endà ma egpelikuen di duu. ³ Na, danà sa dakel kehidu i Honatan si Dabid, pinasadon di seloyukay da taman melugay. ⁴ Huanan di, igbegay di diyà si Dabid sa kawal di metolol owoy sa medoo eggamiten di amuk eggila, lapeg sa sundang di owoy sa busug owoy sa sabitan di.

⁵ Na, takà egtaban Dabid i sumalà dé sa kenà i Saulo egpegila kenagdi. Huanan di, ginelal i Saulo kagdi ulu-ulu diyà sa medoo sundalu di. Tigtu neiyap sa langun etaw iya wé kinegelal di si Dabid, iling ka sa medoo etaw épê gelal ataw ka sa medoo endà duen gelal.

⁶ Na, egoh i Dabid ubus dé mig-imatay si Gulayat, miglikù da Datù Saulo i owoy sa medoo sundalu di. Ligò da eg-ipanaw, sumalà dé sa menuwa eg-ukitan da, tinelabuk da Saulo i sa medoo bayi kedu diyà sa menuwa. Egduyuy da eg-olò owoy egdelayaw da ma owoy duen ma

sa dalemelan da. ⁷Ligò da egdelayaw, egduuyuy da, guwaen da, “Ngibungibawan sa etaw inimatayan i Datù Saulo, dodoxo lagsàlagsaan sa inimatayan i Dabid.”

⁸Na, egoh i Saulo migdineg iya wé, tigtu migbulit enù ka nesina. Guwaen di, “Lagsàlagsaan gaa sa inimatayan i Dabid, dodoxo ngibungibawan daa polo sa naken. Amuk hediya, mepeka di sa kedatuan ku kani.” ⁹Huenan di, edung egoh iya, takaan di Dabid i eghahaa danà sa dakel kekesina di.

¹⁰Na, egoh di sumimag, petow dé linuhub busaw Saulo i enù ka egpandayaen i Nemula dé owoy migkeleng leng ligò i Dabid telibubu egkebit sa alpa di, enù ka iya sa egbaelan di takà anì kumepion sa pedu i Saulo. Na egoh iya, egsabaan i Saulo sa sigpù di. ¹¹Hê, duwa gulê linawag di sigpù Dabid i anì mempatay, dodoxo anan neketilò.

¹²Na, nelimedangan Saulo i diyà si Dabid, enù ka netiigan di beken dé kagdi sa eg-ipaten i Datù Nemula, enù ka si Dabid dé polo. ¹³Huenan di, pineangay di Dabid i dutu mediyù dò, owoy pineulu-ulù di kagdi diyà sa sengibu sundalu. Takaan i Dabid kagda eg-uwit amuk mangay da gumila. ¹⁴Sumalà dé sa angayan da gumila, tumaban da doo enù ka takà eg-unut-unut Datù Nemula i diyà si Dabid. ¹⁵Huenan di, egoh i Saulo mighaa sa egkegaga i Dabid, mig-uman sa kekelimedang di. ¹⁶Dodoxo sa langun etaw tegeIslaél owoy tegeHuda ma, eghiduwan da Dabid i enù ka takà egtaban diyà sa medoo kuntilà da.

Ini Sa Egoh I Dabid Endà Eg-imatay Si Saulo

(1 Samuwél 24:1-7)

24 ¹Na, sebaen agdaw egoh i Saulo miglikù egoh di neubus eggila diyà sa medoo tegePilihiya, duen etaw migtulon diyà kenagdi, guwaen da, “Dutu siedò melabel tanà Énggadi mediyù dalesan Dabid i.” ²Huenan di, hinemilì i Saulo sa telu ngibu tigtu mebagel sundalu diyà sa medoo tegeIslaél owoy inangay da eglagbet Dabid i diyà sa tanà pinengadanan da Kebatuwan Ugpaan Kambing.

³Egoh da i Saulo eg-ipanaw, mig-ukit da diyà sa dapag ebà takub medapag diyà sa lugenan kebilibili. Hê, mig-awuh Saulo i dahiyu enù ka egleputan. Dodoxo endà netiigan di duu dahiyu ma Dabid i miglidung owoy sa medoo etaw di dalem iya wé takub. ⁴Mig-ikagi da diyà si Dabid, guwaen da, “Ini dé sa agdaw inikagi i Datù Nemula diyà keniko sa egoh di megay diyà keniko sa kuntilà ko anì baelan ko diyà kenagdi sumalà dé sa egkeiyapan ko.” Agulé migpeanag-anag Dabid i egdapag diyà si Saulo. Hê, pinisang di sa pelingping ginis di dodoxo endà netiigan i Saulo duu.

⁵Agulé nebukul sa pedu i Dabid danà di migpisang sa ginis i Saulo. ⁶Huenan di, inikagian di sa medoo etaw di, guwaen di, “Endà meiyap

Datù Nemula i amuk medaet sa kebael ku sa datù ku hinemilì di. Endà mael a sa medaet diyà kenagdi enù ka ginelal i Datù Nemula ma kagdi datù.” ⁷Na, danà iya wé inikagi di, hinawidan i Dabid sa medoo etaw di egkelukuy egbael medaet diyà si Saulo. Huenan di, pinandayà da sa kelagbas keipanaw i Saulo.

Ini Sa Egoх I Saulo Nematay

(1 Samuwél 31:1-7)

31 ¹Na, ginila sa medoo tegePilistiya dema sa medoo tegelslaél diyà sa getan Gilbowa. Medoo sa tegeIslaél nematay dahiya owoy migpelaguy sa medoo duma da, lapeг si Saulo owoy sa medoo anak di maama. ²Dodox linohot sa medoo tegePilistiya kagda owoy inimatayan da sa telu anak i Saulo maama, si Honatan owoy si Abinadab owoy si Malkisuwa. ³Agulé nedapagan sa medoo kuntelà Saulo i. Hê, nesugat pinanà da owoy neamelan.

⁴Agulé mig-ikagi Saulo i diyà sa atung tegeuwit sa langun taman di eggila, guwaen di, “Hugut ko sa sundang ko. Utasi ko dé aken, enù ka endà meiyap a amuk sa medoo tegePilistiya endà egyptuu diyà si Nemula sa meumàumà kenak owoy sa umutasan kenaken.” Dodoo mig-eked sa egsugùsuguen di eg-utas kenagdi enù ka egkelimedangan. Huenan di, kinuwa i Saulo sa hagdi sundang owoy kininagpaan di. ⁵Na, egoх sa egsugùsuguen di mighaa nematay dé Saulo i, migpetoyò ma dé kininagpaan di ma sa hagdi sundang. ⁶Huenan di, egoх iya wé agdaw neseselengen da Saulo i nematay sa telu anak di maama owoy sa atung tegeuwit sa langun taman di eggila owoy sa langun sundalu di ma.

⁷Na, sa medoo tegeIslaél mig-ugpà diyà sa sugud kenà da migsegilaway owoy sa medoo mig-ugpà tanà dutu lawa't Holdan, egoх da neketiig migpelaguy dé sa medoo sundalu tegeIslaél owoy nematay ma dé Saulo i lapeг sa telu anak di maama, sinalidan da sa medoo menuwa da enù ka migpelaguy da ma. Huenan di, mig-angay da eg-ugpà sa medoo tegePilistiya dahiya.

Ini Sa Keduwa Igsulat Denu Si SAMUWÉL

Ini Denu Sa Libelu 2 Samuwél

Na, tinulon diyà siini libelu sa denu si Datù Dabid, sa egoh di edung migkedatù diyà sa uwang tanà Huda, agulé migkedatù ma diyà sa langun tanà Islaél. Medoo sa binaelan i Dabid, duen sa egoh di tìgtu egpigtuu diyà si Nemula owoy migpangunut ma, owoy egketuuwan ma sa medoo etaw diyà kenagdi. Dodox duen ma sa egoh di migbael salà enù ka egbaelan di sa hagdi daa ungayà. Agulé egoh sa tegesugkow kagi i Nemula si Natan migsigbolow si Dabid, tinulon i Dabid sa salà di owoy nesenulè ma apiya di pa hinaa di sa kepigtamay i Nemula kenagdi.

Na, endà langun di igsulat diyà sa kagi Menubù sa keduwa igsulat denu si Samuwél.

Ini Sa Ego I Dabid Migkedatù Diyà Sa Uwang Tanà Huda

(2 Samuwél 2:1-7)

2 ¹Na, egoh di neubus dé iya wé nebaelan,^a mig-igsà Dabid i diyà si Datù Nemula, guwaen di, “Enù di ya amuk mangay a umugpà diyà sa sebaen menuwa diyà sa uwang tanà Huda?”

Migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Hoò, ipanaw ka dé.”

Mig-igsà dema Dabid i, guwaen di, “Ngadan tayu di menuwa sa angayan ku?”

Migsagbì Nemula i, guwaen di, “Sa menuwa Hibelon.” ²Huenan di, mig-angay da diyà sa menuwa Hibelon Dabid i owoy sa duwa sawa di, si Ahinoam tegeHésilil owoy si Abigal sa nebalu diyà si Nabal tegeKalmél.

³Inuwit di ma sa medoo etaw di lapegsa medoo malayan da, owoy mig-ugpà da diyà sa uwang menuwa Hibelon. ⁴Agulé mig-angay sa medoo

^a **2:1** Ego I Dabid migdineg denu sa kinepatay da i Saulo si Honatan, sinegawan di kagda.

etaw tegeHuda diyà sa menuwa Hibelon. Egoh da migtebow, hinududan da lana sa ulu i Dabid anì tandaan da kagdi sa datù diyà sa uwang tanà Huda.

Na, egoh i Dabid migdineg denu sa medoo etaw tegeHabis diyà uwang tanà Galaad sa miglebeng si Saulo,⁵ migpeuwit kagi Dabid i diyà kenagda, guwaen di, “Ungayà ku metabangan i Datù Nemula kiyu danà yu migpehaa sa kehidu yu sa datù yu si Saulo egoh yu miglebeng kenagdi.⁶ Owoy ungayà ku ma hiduwan i Datù Nemula kiyu owoy ipetuu di ma sa igaipasad di diyà keniyu. Na, mael a ma sa mepion diyà keniyu danà iya wé binaelan yu.⁷ Huenan di, pebagel yu dé sa pedu yu owoy petegas yu ma. Nematay dé Saulo i sa tapay datù yu, owoy hinududan sa medoo tegeHuda aken lana enù ka tinandaan da aken dé sa datù da.”

**Ini Sa Egoh I Dabid Migkedatù Diyà Sa Uwang
Tanà Islaél Owoy Sa Tanà Huda**

5 ¹Na, mig-angay sa langun umpungan tugod i Islaél diyà si Dabid dutu Hibelon dò.² Egoh da migtebow, guwaen da, “Na kami, beken ké tigesa etaw diyà keniyu, dodoo sebaen daa sa depanug ta. ²Egoh anay egoh di si Saulo pelà sa datù ta, kuna sa mig-uwit sa medoo tegeIslaél amuk eg-angay da eggila. Owoy igaipasad i Datù Nemula ma diyà keniko kuna sa umipat sa medoo etaw di tegeIslaél owoy kumedatù ka ma diyà kenagda.”

³Agulé egoh sa langun ulu-uluh tegeIslaél nesetipon diyà si Datù Dabid diyà sa menuwa Hibelon, duen sa nesepasadan binaelan da si Dabid diyà sa taengan i Datù Nemula, owoy hinududan da ma lana anì tandaan da kagdi dé sa datù diyà sa langun uwang tanà Islaél. ⁴Na, telu pulù gepalay dé sa kelukes i Dabid egoh di eg-edung migkedatù, owoy epat pulù gepalay sa lugay di datù. ⁵Dutu menuwa Hibelon dò sa kenà di eg-ugpà egoh di datù diyà sa uwang tanà Huda taman pitu gepalay owoy enim gebulan, agulé diyà Hélusalém sa kenà di eg-ugpà egoh di datù diyà sa langun tanà Islaél lapeg sa tanà Huda ma taman telu pulù owoy telu gepalay.

⁶Na, egoh i Dabid datù dé, inuwit di sa medoo sundalu di anì gilawen da sa medoo etaw Hébusiyo diyà sa menuwa Hélusalém. Pineumàumaan sa medoo etaw Hébusiyo Dabid i, guwaen da, “Endà mekeguseb yu dini, enù ka apiya langap owoy pikat daa sa pepelaguy keniyu.” Na, iya sa penemdem da endà mekeawuh Dabid i enù ka tigtu megamel sa kutà nekeulingut diyà sa menuwa da. ⁷Dodoo nekuwa i Dabid doo sa kutà menuwa Siyon. Huenan di, pinengadanan da menuwa i Dabid.

⁹Agulé mig-ugpà Dabid i diyà sa kutà menuwa Siyon, owoy pinengadanan di menuwa i Dabid. Pinelabel di sa menuwa anì melusud sa menuwa Milo owoy

^b 5:1 Egoh iya, pitu dé gepalay sa lugay i Dabid migkedatù diyà sa menuwa Hibelon.

inulingut di ma kutà.¹⁰ Neumanan sa kedatuan i Dabid enù ka si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-unut-unut diyà kenagdi.

Ini Sa Ego Da I Dabid Migtaban Sa Medoo TegePilistiya

¹⁷Na, egoh sa medoo tegePilistiya neketiig datù dé Dabid i diyà sa uwang tanà Islaél, inangay sa medoo sundalu tegePilistiya egpengayaw. Dodox egoh i Dabid neketiig iya wé egbaelan da, mig-angay eg-awuh diyà sa sebaen ma kutà di.¹⁸ Agulé migtebow sa medoo tegePilistiya diyà sa lepak Lépaim, owoy tinepel da ma dé.¹⁹ Huenan di, mig-igsà Dabid i diyà si Datù Nemula,^c guwaen di, “Enù di ya amuk gilawen ku siini medoo tegePilistiya? Ipelugpì ko atu kagda diyà kenak?”

Migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Hoò, angay ko dé kagda gila, owoy ipelugpì ku doo kagda diyà keniko.”

²⁰ Huenan di, mig-angay Dabid i diyà sa Baal-Pélasim, owoy dahiya sa kenà di migluggì sa medoo tegePilistiya. Agulé guwaen di, “Tigtu inatuwan i Datù Nemula sa medoo kuntelà ku, enù ka lagà da daa sa tanà inambak sa bekulud sa dakel memahà.” Huenan di, Baal-Pélasim sa kepengadan da iya wé kenà da.^d ²¹Na, egoh sa medoo tegePilistiya nekepelaguy, tinangtang da dahiya sa medoo inetaw egenemulawen da. Agulé kinuwa i Dabid owoy sa medoo etaw di sa medoo inetaw.^e

²²Na, apiya di pa nelugpì dé sa medoo tegePilistiya, migpelikù da doo diyà sa lepak Lépaim owoy egtepelen da dema. ²³Huenan di, mig-igsà dema Dabid i diyà si Datù Nemula. Hê, migsagbì Nemula i, guwaen di, “Yoko egdagseg duu denu isaluwan da, dodoo ukit yu polo diyà sa denu iyugan da owoy dagseg yu kagda diyà sa selatal siedò medoo kayu balsamo.²⁴ Angati yu dutu taman sa egoh yu dumineg sa éhê dagì sa medoo etaw ebgigkat diyà sa pulu sa medoo kayu. Amuk dinegen yu iya wé, gebek yu dé kagda enù ka humuna a diyà keniyu, aken i Datù Nemula, anì melugpì yu sa medoo sundalu tegePilistiya.” ²⁵Na, pinangunutan i Dabid iya wé igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi. Hê, tigtu linugpì da sa medoo tegePilistiya kedu diyà sa menuwa Gibayon taman diyà sa menuwa Gisél.

Ini Sa Ego Da Mig-uwit Sa Baul Tandà Sa Igpasad I Nemula Dutu Hélusalém Dò

(2 Samuwél 6:1-12)

6 ¹Agulé sinetipon i Dabid dema sa langun mepion sundalu tegeIslaél hinemilì di. Telu lagsà sa kedoo da langun. ²Agulé inuwit di

^c **5:19** Mebaluy iya sa ukit di eg-igsà diyà si Nemula danà sa ulim eggamiten sa tegesimbà. Basa ko Éksodo 28:30; owoy Kébilang 27:21. ^d **5:20** Diyà sa kagi Hibelu, iya sa selepanan Baal-Pélasim si Datù Nemula sa mig-atu. ^e **5:21** Igsugù i Dabid anì ulowen da sa medoo inetaw kinuwa da (1 Kelonikas 14:12).

kagda eg-angay diyà sa menuwa Baalah diyà sa tanà Huda anì kuwaen da dahiya sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula. Na, danà siini Baul, egketulengan sa medoo tegeIslaél sa kedatuan i Datù Nemula épê dakel egkegaga, enù ka lagà bangkù di sa sineteliwadaan sa duwa inetaw éhê palas egsugùsuguen i Nemula migtingdeg diyà sa tagpedan sagpeng di.

³ Agulé kinuwa da iya wé Baul diyà sa dalesan i Abinadab diyà sa getan, owoy iglulan da diyà sa kalitun magtu binaelan. Duen sa duwa maama anak i Abinadab, si Usah owoy si Ahiyo sa eghahaa sa eg-uwit kalitun linulanan da sa Baul. ⁴ Si Ahiyo sa eg-agak sa duwa sapi eggodoy sa kalitun linulanan da sa Baul. ⁵ Na, si Datù Dabid owoy sa langun duma di tegeIslaél, egdelayaw da temù danà da neanggan. Ligò da egduuy, egkebiten da ma sa medoo dalemetan da owoy duen ma sa medoo liyu dalemetan egbalbalen da.

⁶ Na, egoh da nekeuma diyà sa atung kenà i Nakon eg-elic, nekebigkulek sa sapi eggodoy sa kalitun. Hê, sinabaan i Usah sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula anì endà menabù di. ⁷ Agulé binulitan i Datù Nemula Usah i danà di migsabà sa Baul. Hê, petow dé minematay diyà sa dapag sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula enù ka pinigtamayan i Nemula.^f

⁸ Agulé migbulit ma Dabid i danà i Datù Nemula migpigtamay si Usah, huenan di pinengadanan da Pélés-Usah iya wé kenà taman ini egoh di.^g ⁹ Na, danà iya wé nebaelan egoh iya, migpesu Dabid i diyà si Datù Nemula, owoy guwaen di, “Ngadan sa ukit ku eg-uwit kéné ini i Baul Tandà sa Igpasad i Nemula?” ¹⁰ Huenan di, endà dé egkeiyapan di duu eg-uwit sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula diyà sa menuwa di. Huenan di, igpeuwit di polo diyà sa dalesan i Obéd-Idom tegeGat. ¹¹ Na, telu gebulan sa lugay sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula diyà sa dalesan i Obéd-Idom. Hê, netabangan i Datù Nemula kagdi owoy sa langun malayan di lugay sa Baul diyà kenagdi.

¹² Na, tinulonon da Datù Dabid i, guwaen da, “Tinabangan i Datù Nemula sa langun malayan i Obéd-Idom owoy sa langun egbaelan di ma danà sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula diyà kenagdi.” Huenan di, inangay i Dabid dema egkuwa sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula kedu diyà sa dalesan i Obéd-Idom. Egoh da eg-uwit diyà sa Menuwa i Dabid, sineoyongon da owoy tigtu neanggan sa medoo tegeIslaél.

^f **6:7** Duen sa uledin i Nemula diyà Kebilang 4:4-15 anì endà duen etaw egsabà sa Baul sa Tandà sa Igpasad i Nemula enù ka mapulù diyà sa kehaa i Nemula. Amuk ungaya da halien da, iya daa sa mebaluy umuwit sa medoo tegesimbà tugod i Lebi owoy seoyongon da. Nematay Usah i danà di endà migpangunut diyà sa uledin. ^g **6:8** Iya sa selepangan sa Pélés-Usah diyà sa kagi Hibelu si Usah nepigtamayan.

Ini Sa Egoх I Dabid Egkelukuy Egbael Sa Dalesan Simbaan Da

(2 Samuwél 7:1-3)

7 1Na, metanà dé sa keugpà i Dabid diyà sa metolol dalesan datù, owoy endà dé duen etaw eggila kenagdi danà sa ketabang i Datù Nemula kenagdi. 2Huenan di, mig-ikagi Dabid i diyà si Natan sa tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Taa ko, dahini a eg-ugpà diyà sa metolol dalesan linigoligowon sa papan anan kayu sidelo. Dodoo sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula diyà pelawà sa kemalig.”

3Migsagbì Natan i, guwaen di, “Mepion doo sa egkelukuyan ko egbael. Huenan di, baeli ko dé, enù ka netigan ku eg-unut-unut Datù Nemula i diyà keniko.”

7:4-29 *Na, apiya di pa iya sa egkelukuyan i Dabid egbaelan, endà doo ipetuu di duu, enù ka egoх iya wé sigep duen ma sa inikagi i Nemula diyà si Natan sa tegesugkow kagi di, guwaen di, “Angay ko tulon diyà si Dabid beken kagdi sa mekebael sa dalesan ku. Dodoo sa sebaen anak di polo sumetugdug kenagdi kumedatù sa mekebael.”*

Hê, neketuu dé iya wé egoх i Salomon anak i Dabid migkedatù. Agulé pinengadanan da iya wé simbaan da Dalesan i Nemula.

Ini Sa Denu Si Dabid Owoy Si Batsiba

(2 Samuwél 11:1-17,26-27)

11 1Na, egoх di nelugaylugay dé sa egoх di neuma dema sa sebaen magtu palay sa mepion gai kesegilaway sa medoo datù, sinugù i Dabid dema Hoab i owoy sa medoo ulu-ulu sundalu owoy sa langun sundalu tegeIslaél anì mangay da gumila. Agulé linugpì da sa medoo tegeAmoniya owoy sineulingutan da ma sa menuwa Laba. Dodoo eg-ugpà daa Dabid i diyà sa menuwa Hélusalém.

2Na sebaen mahapun, migtudug Dabid i. Agulé egoх di mig-enaw, miggemow diyà sa mepatag atep sa metolol dalesan di owoy ebgigkatbigkat dahiya. Hê, hinaa di sa bayi eggpedigus tigtu metolol. 3Huenan di, mig-igsà anì metigan di ngadan iya wé bayi. Agulé duen sa migtulon diyà kenagdi, guwaen di, “Si Batsiba atu anak i Iliyam, sa sawa i Uliyas tegeHétiyo.”

4Agulé igpeangay i Dabid sa bayi, hê mig-angay ma doo sa bayi diyà si Dabid. Na, magtu daa neubus migpelanh danà di migpangunut diyà sa uledin da denu sa egoх da egdepanugan adat bayi. Hê, neseuma da lawa si Dabid, agulé miglikù dé sa bayi. 5Na, danà iya wé binaelan da, migkelalingen Batsiba i owoy igpetulon di diyà si Dabid sa egoх di obol dé.

6Na, egoх i Dabid neketiig iya wé, pineuwitan di kagi Hoab i sa ulu-ulu sa medoo sundalu di anì pelikuen di Uliyas i tegeHétiyo sa sawa i Batsiba diyà sa

menuwa Hélusalém. ⁷Agulé egoh i Uliyas migtebow, inigsaan i Dabid, guwaen di, “Enù egoh sa egkebaelan i Hoab owoy sa langun sundalu ta?” Owoy inigsà di ma denu sa kegila da. ⁸Agulé mig-ikagi diyà si Uliyas, guwaen di, “Mepion doo amuk lumagbas ka pelawà diyà sa dalesan yu anì mekeetud-etud ka.” Huenan di, miglegkang Uliyas i. Hê, duen ma sa igpeuloy i Dabid igpelohot di diyà sa dalesan i Uliyas. ⁹Dodoo endà miglagbas Uliyas i diyà sa hagdi dalesan. Migtudug polo diyà sa bengawan sa metolol dalesan i Datù Dabid diyà sa atung kenà sa medoo tegebantay egtudug.

¹⁰Agulé egoh i Dabid neketiig endà miglagbas Uliyas i diyà sa dalesan di, inikagiyán di, guwaen di, “Magtu ka daa migtebow kedu mediyù dò, maen di ya endà eglagbas ka diyà sa dalesan yu?”

¹¹Migsagbi Uliyas i, guwaen di, “Sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula owoy sa medoo sundalu tegeIslaél owoy sa medoo sundalu tegeHuda, eg-ugpà da daa diyà sa medoo kemalig diyà sa kenà da eggila. Mediyù dalesan sa kenà da egtudug sa ulu-ulu ku si Hoab owoy sa langun sundalu ko. Enù di ya, mangay a pa diyà sa dalesan ku anì kumaen a owoy uminem a owoy anì mesehulid ké sa sawa ku? Egpengibet a diyà keniko owoy diyà sa kehaa i Nemula, endà doo baellan ku duu iya wé.”

¹²Agulé mig-ikagi Dabid i diyà si Uliyas, guwaen di, “Ugpà ka pelawà dini ini egoh di, enù ka peipanawen ku pa kuna simag.” Huenan di, mig-ugpà Uliyas i diyà Hélusalém egoh iya wé agdaw owoy taman simag.

¹³Inenggat i Dabid ma egkaen diyà sa kenà di owoy linangut di ma. Dodoo endà doo miglikù Uliyas i egoh iya wé sigep. Migtudug polo diyà siedò atung kenà sa medoo tegebantay egtudug.

¹⁴Agulé egoh di sumimag, sinulatan i Dabid Hoab i owoy igpeuwit di diyà si Uliyas. ¹⁵Iya sa igsulat di, guwaen di, “Pedenu ko Uliyas i diyà sa medoo mebalaw kuntelà yu, agulé peesud-esud ko sa medoo sundalu duma di anì meimatayan.”

¹⁶Huenan di, egoh da i Hoab eggila diyà sa menuwa Laba, pinedenu di Uliyas i diyà sa netiigan di mebalaw kuntelà da. ¹⁷Agulé egoh sa medoo kuntelà da miglaun kedu diyà sa menuwa da, egsegilaway da sa medoo sundalu i Hoab. Hê, duen medoo sundalu i Datù Dabid inimatayan da, lapeg si Uliyas.

²⁶Na, egoh i Batsiba migdineg denu sa kinepatay sa sawa di, sininegawan di. ²⁷Agulé egoh di migsabuh egdelawit, igpeangay i Dabid dé Batsiba i enù ka sawaen di. Agulé egoh di miglesut sa inobol di, maama sa anak di. Dodoo endà netuuwan Datù Nemula i diyà sa binaelan i Dabid.

Ini Sa Egoh I Dabid Nesenulé

(2 Samuwéł 12:1-15a)

12 ¹Na, pineangay i Datù Nemula Natan i sa tegesugkow kagi di diyà si Dabid. Egoh di migtebow, mig-ikagi diyà si Dabid,

guwaen di, “Duen sa duwa maama eg-ugpà diyà sa sebaen daa menuwa. Kawasà sa sebaen owoy pubeli sa sebaen. ²Duen medoo kebilibili sa kawasà owoy medoo sapi ma. ³Dodoo sa pubeli, sebaen daa sa hagdi nati kebilibili bayi bineli di. Mepion sa keipat di lagà mendaan sa keipat di sa medoo anak di. Egsepipiyan di lagà sa bayi anak di owoy ipekaen di ma sa duma egkaenen di owoy peinemen di ma diyà sa hagdi tabù. ⁴Na, sebaen agdaw duen sa etaw kedu mediyù dò migtebow diyà sa dalesan sa kawasà etaw. Dodoo endà egkeiyapan di duu egsumbalì sa hagdi munoy hinagtay. Huenan di, iya polo sa kinuwa di sa kebilibili sa pubeli etaw owoy sinumbali di anì imengana di diyà sa etaw migtebow.”

⁵Na, egoh i Dabid migdineg iya wé, tigtu binulitan di sa kawasà etaw, owoy guwaen di diyà si Natan, “Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i, mepion amuk meimatayan sa etaw migbael iya wé. ⁶Owoy pebayaden ta epat gulè metakep lagà sa kinuwa di, enù ka endà eghiduwan di duu sa etaw pubeli.”

⁷Agulé mig-ikagi Natan i diyà si Dabid, guwaen di, “Kuna sa pineligadan ku sa kawasà etaw. Na, dineg ko sa kagi i Datù Nemula sa epgigtuuwen ta, kita i tugod i Islaél. Guwaen i Nemula diyà keniko, ginelal di gaa kuna datù diyà sa medoo tegeIslaél, owoy inalukan di ma kuna kedu diyà sa egkegaga i Saulo. ⁸Owoy igbegay di ma diyà keniko sa kedatuan i Saulo owoy sa medoo sawa di. Kuna ma sa pinedatù i Nemula diyà sa uwang tanà Islaél owoy sa tanà Huda. Amuk kulang pa iya wé diyà keniko, dugangen di pa uman sa ibegay di diyà keniko. ⁹Huenan di, maen di ya endà sinagipà ko duu sa kagi i Datù Nemula danà ko migbael sa tigtu medaet diyà sa kehaa di? Igpeimatay ko polo Uliyas i owoy sinawa ko ma sa sawa di. Tuu doo, igpeimatay ko Uliyas i tegeHétiyo diyà sa medoo tegeAmoniya anì mekuwa ko sa sawa di. ¹⁰Na, danà ko gaa migtipay diyà si Nemula egoh ko migkuwa sa sawa i Uliyas tegeHétiyo anì sawaen ko, huenan di dumuen sa duma tugod ko tigbasen sundang mesetugdugtugdug taman melugay. ¹¹Peduenen i Nemula sa kumuntelà diyà keniko kedu doo diyà sa malayan ko. Hauwen ko sa egoh i Nemula kumuwa sa medoo sawa ko owoy ibegay di diyà sa duma ko nesesebaen menuwa owoy meseuma da lawa, apiya di pa agdaw. ¹²Iglidung ko sa salà binaelan ko, dodox ipebael i Nemula ini i diyà agdaw anì mehaa sa langun tegeIslaél.”

¹³Agulé mig-ikagi Dabid i diyà si Natan, guwaen di, “Tuu doo, nesalà a diyà si Datù Nemula.”

Migsagbi Natan i, guwaen di, “Na, danà ko nesenulê, huenan di igpeuloy i Datù Nemula sa salà ko, owoy endà ma mematay ka. ¹⁴Dodoo danà iya wé salà binaelan ko, sinumbung ko Datù Nemula i. Huenan di, mematay iya wé anak yu.” ¹⁵Agulé miglikù Natan i.

Ini Sa Egoh Sa Anak I Dabid Nematay

(2 Samuwéł 12:15b-24)

Na, igpetuu i Datù Nemula sa inikagi di. Huenan di, tigtu miglinadu iya wé anak i Dabid diyà sa tapay sawa i Uliyas.¹⁶ Agulé migsimbà Dabid i diyà si Nemula anì melikuan sa anak da eglinadu. Mig-eked ma egkaen owoy migdalem diyà sa bilik di dodox uman sigep tanà polo sa kenà di eghibat taman umenaw simag.¹⁷ Agulé mig-angay sa medoo salu di diyà kenagdi anì petigdegen da, dodox mig-eked owoy endà ma egpeunut di egkaen diyà kenagda.

¹⁸ Na, egoh di neuma sa kepitu di agdaw, nematay dé sa batà. Dodox egpesu sa medoo salu i Dabid egtulon diyà kenagdi denu sa batà nematay, enù ka guwaen da, “Amuk endà sinagipà di duu sa inikagi ta egoh sa batà nehagtay pelawà, labi pa egsagipà ini egoh di enù ka nematay dé sa batà. Petow ki daa mael medaet polo.”

¹⁹ Na, egoh i Dabid eghaa sa medoo salu di egsebadàbadaay, iya sa pedu di nematay dé sa batà. Huenan di, inigsà di, guwaen di, “Enù di ya, nematay dé sa batà?”

Migsagbì da, guwaen da, “Hoò, nematay dé.”

²⁰ Agulé mig-enaw Dabid i owoy mig-angay egpedigus owoy linulowon di lana sa lawa di owoy sinambian di ma sa ginis di. Agulé mig-angay egsimbà diyà sa atung kenà da egsimbà diyà si Datù Nemula. Egoh di neubus egsimbà, miglikù diatas owoy migpegeni egkaen. Hê, pinekaen da.

²¹ Agulé mig-igsà sa medoo salu di, guwaen da, “Maen di ya hediya sa binaelan ko? Egoh sa batà nehagtay pelawà, mig-eked ka egkaen owoy sininegawan ko ma. Dodox egoh di nematay dé, mig-enaw ka owoy migkaen ka polo.”

²² Migsagbì Dabid i, guwaen di, “Egoh sa batà eglinadu pelawà, mig-eked a egkaen owoy sininegawan ku ma, enù ka iya sa penemdem ku mehiduwan i Datù Nemula aken owoy anì melikuan iya wé anak ku.

²³ Dodox ini egoh di nematay dé. Maen di ya umeked a pelawà kumaen? Megaga ku pa ipelikù sa ginawa di, atu? Netiigan ku sebaen agdaw mekeangay a ma diyà sa kenà di, dodox kagdi endà dé mekepelikù di diyà kenak, sumalà dé sa egkebaelan ku.”

²⁴ Agulé pinepion i Dabid sa pedu sa sawa di si Batsiba. Agulé egkesehulid da dema, owoy migkelalingen dema iya wé sawa di. Hê, mig-anak maama owoy pinengadanan da si Salomon. Na, eghiduwan i Datù Nemula iya wé batà.

Ini Sa Igsulat Denu Sa MEDOO DATÙ

Migsabà Sa Tanà Islaél

Ini Denu Sa Libelu 1 Medoo Datù

Na, ini sa kinepelagbas sa gugud denu sa kedatuan sa medoo etaw egsabà sa tanà Islaél egoh anay. Tinulon dahini sa egoh i Datù Dabid nematay owoy si Salomon anak di sa nekesambì kenagdi migkedatù. Miglalag Datù Salomon i enù ka binaelan di sa Dalesan i Nemula kenà da egsimbà owoy tigtu metudà ma sa keantang di. Agulé danà i Salomon mig-iniyug diyà si Nemula, nesebaed sa kedatuan di ani mebaluy duwa dé sa datù dahiya, sebaen diyà sa tanà Huda denu kimataan owoy sebaen diyà sa tanà Islaél denu belabagan. Agulé duen sa datù migbael mepion, owoy duen ma sa migbael medaet. Dodox adi-adi pa sa binaelan sa medoo datù egsabà sa tanà Huda diyà sa binaelan sa medoo datù diyà sa tanà Islaél. Agulé inilingan da ma sa medaet binaelan sa datù diyà sa tanà Islaél. Hê, eg-iniyugan da Nemula i enù ka epgenemulawen da polo sa medoo inetaw, huenan di epgigtamayan i Nemula doo kagda.

Na, iya ma sa tinulon dahini sa binaelan sa medoo tegesugkow kagi i Nemula. Duwa sa tegesugkow di miglalag, si Iliyas owoy si Ilisiya.

Ini Sa Egoh I Datù Dabid Nematay

(1 Medoo Datù 2:1-4,10-12)

2 ¹Na, egoh i Dabid egtugedam sa egoh di buyu dé mematay, ²inikagiyán di sa anak di si Salomon, ³guwaen di, “Buyu dé meelut sa pused ku. Huenan di, pebagel ko sa pedu ko owoy ilingi ko adat sa lukes maama. Pangunuti ko takà sa langun igsugù i Datù Nemula, owoy baeli ko ma sa uyot di. Pangunuti ko sa medoo uledin di owoy sa medoo kitab di owoy sa medoo igsugù di igpesulat di diyà si Mosis. Amuk baelan

ko iya wé, kumepion doo sa ketamanan sa langun baelan ko sumalà dé sa angayan ko. ⁴Owoy ipetuu i Datù Nemula ma sa igpasad di diyà kenak egoh di migtulon diyà kenak dumuen doo sa tugod ku kumedatù diyà siini uwang tanà Islaél taman sa egoh da daa tigtu egpangunut diyà si Nemula danà di sebaen daa sa pedu da diyà si Nemula.”

¹⁰Na, neuma dé sa egoh i Datù Dabid nematay, owoy iglebeng da diyà Hélusalém sa pinengadanan da Menuwa i Dabid. ¹¹Na, epat pulù gepalay sa lugay i Dabid migpedatù, enù ka pitu gepalay sa lugay di datù diyà sa menuwa Hibelon, agulé telu pulù owoy telu gepalay sa lugay di datù egoh di mig-ugpà diyà Hélusalém. ¹²Agulé egoh i Dabid nematay, sa anak di si Salomon dé sa nekesambì kenagdi migkedatù, owoy tigtu migkebagel sa kedatuan di.

Ini Sa Egoh I Salomon Migpegeni Diyà Si Nemula Anì Tigtu Kumilantek

(1 Medoo Datù 3:1-15)

3 ¹Na, nesepasad da Salomon i si Palo sa datù tegeIgipitu egoh i Salomon migsawa sa anak i Palo. Agulé inuwit i Salomon sa bayi anak i Palo diyà sa Menuwa i Dabid, owoy pineugpà di dahiya taman sa egoh di meubus egbael sa dalesan di metolol owoy sa Dalesan i Nemula kenà da egsimbà owoy sa kutà nekeulingut diyà sa menuwa Hélusalém. ²Na sa medoo tegeIslaél, iya pelawà sa kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula sa medoo atung kenà da eg-ulow binaelan da diyà sa medoo getan-getan, enù ka egoh iya, endà pa egbaelan da duu sa Dalesan i Nemula kenà da egsimbà diyà kenagdi. ³Na, tigtu eghiduwan i Salomon Datù Nemula i, owoy egpangunut ma diyà sa igsasà sa emà di si Dabid. Dodoo apiya di pa hediya sa egbaelan di, dutu doo siedò getan-getan sa kenà di eg-ulow sa mepion ngadeg owoy sa medoo hinagtay ma ibegay di diyà si Nemula.

⁴Na, sebaen agdaw mig-angay Datù Salomon i diyà sa menuwa Gibayon anì uloven di sa ibegay di diyà si Nemula, enù ka dahiya sa mapulù atung kenà da eg-ulow sa hinagtay ibegay da amuk egsimbà da. ^a Na, egoh i Salomon egsimbà dahiya, ighbegay di sa sengibu hinagtay eg-uloven di diyà siedò atung kenà da eg-ulow.

⁵Na, egoh sa sigep egoh i Salomon pelawà dutu Gibayon dò, pinetegeinep i Datù Nemula. Mig-ikagi Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Ngadan sa ungayaen ko ibegay ku diyà keniko?”

⁶Migsagbì Salomon i, guwaen di, “Igpehaa ko sa dakel kehidu ko diyà si Dabid emà ku sa sinaligan ko egoh anay, enù ka meeles sa kepangunut

^a 3:4 Diyà Gibayon sa Dakel Kemalig igpebael i Mosis egoh anay kenà da egsimbà diyà si Nemula. Huenan di, dahiya sa mapulù atung kenà da eg-ulow sa hinagtay ibegay da amuk egsimbà da. Basa ko ma 2 Kelonikas 1:3-6.

di diyà keniko owoy metiengaw owoy metudà ma sa pedu di diyà sa kehaa ko. Inumanan ko ma sa kehidu ko kenagdi danà ko mighemilì kenak mekesambì kenagdi kumedatù ini egoh di, aken i sebaen anak di. ⁷Na, o Datù Nemula sa epgigtuuwen ku, igtuhì ko aken si Emà kumedatù, dodox endà nelayam a egpedatù owoy tigtu endà duen sa egkegaga ku umipat. ⁸Dodox igpeipat ko doo diyà kenak siini temù medoo etaw hinemilì ko, sa endà mebilang da danà da medoo temù. ⁹Huenan di, begayi ko aken sa milantek penemdem anì meipat ku siini medoo etaw hinemilì ko owoy anì meketiig a ma sa mepion owoy sa medaet. Enù ka ngadan di etaw sa mekeipat siini temù medoo etaw hinemilì ko amuk endà tabangan ko duu?"

¹⁰Na, netuuwan Nemula i diyà sa pinegeni i Salomon. ¹¹Huenan di, sinagbian di, guwaen di, "Na, danà di endà egpegeniyen ko duu sa egoh ko melalù diyà tanà ataw ka sa egoh ko mebegayan medoo pilak ataw ka sa egoh ko lumugpì sa medoo kuntelà ko, dodox egpegeniyen ko polo sa milantek penemdem ko anì kumetudà sa keantang ko, ¹²huenan di, ipetuu ku doo sa egpegeniyen ko. Begayan ku kuna sa tigtu milantek penemdem endà metepeng di sa liyu etaw, iling ka sa medoo etaw egoh anay ataw ka sa etaw mekesetudug diyà keniko. ¹³Owoy ibegay ku ma diyà keniko sa medoo endà egpegeniyen ko duu, sa medoo pilak owoy sa keolò da keniko anì endà metepeng ka sa medoo liyu datù nehagtay ini egoh di. ¹⁴Amuk unutan ko sa uyot ku owoy amuk tigtu ka mangunut diyà sa medoo uledin ku owoy sa medoo igsugù ku, lagà sa kepangunut i Dabid sa emà ko, begayan ku ma kuna sa lalù ko diyà tanà."

¹⁵Agulé migtikela Salomon i. Hê, netiigan di tegeinep sa egoh di inikagiyan i Nemula. Agulé egoh di miglikù dutu Hélusalém dò, migangay egtigdeg diyà sa taengan siedò Baul Tandà sa Igpasad i Datù Nemula owoy duen medoo hinagtay inulow di egoh di egimbà, owoy duen ma sa medoo liyu hinagtay inimatayan di danà di egpesalamat diyà si Nemula, owoy igpebael di ma sa dakel pista anì mista sa langun etaw di.

Ini Sa Ketudà Keantang I Salomon

(1 Medoo Datù 3:16-28)

¹⁶Na, sebaen agdaw duen sa duwa bayi tegepediyangdang mig-angay diyà si Datù Salomon. ¹⁷Mig-ikagi sa sebaen bayi diyà kenagdi, guwaen di, "O Datù, aken owoy siini bayi, nesesuled ké diyà sa sebaen daa dalesan. Mig-anak a maama ligò di dahiya ma kagdi i diyà sa dalesan. ¹⁸Agulé egoh di neuma sa ketelu di agdaw, mig-anak ma maama kagdi ya, huenan di anan ké dé épê anak. Duwa ké daa anan bayi eglebù diatas, endà duen sa liyu etaw dahiya. ¹⁹Agulé sebaen sigep nematay sa anak

siini sebaen bayi minetumê di danà di migbelikid. ²⁰Hê, mig-enaw egoh di teliwadà sigep, owoy kinuwa di siini anak ku egoh ku egtudug pelawà owoy igsambì di sa hagdi anak nematay igtenà di diyà sa kilidan ku.

²¹Agulé egoh di sumimag egoh ku mig-enaw anì pesusuwen ku sa anak ku, hinaa ku nematay polo. Agulé egoh ku temù eghahaa sa batà, beken mabes iya sa anak ku.”

²²Dodoo mig-ikagi sa keduwa bayi, guwaen di, “Péh, egbutbut ka. Naken doo siini batà nehagtay, owoy niko polo iya wé nematay.”

Mig-ikagi dema sa bayi muna migtulon, guwaen di, “Endà tuu iya wé. Niko polo sa nematay, owoy naken iya wé nehagtay.” Hê, egkesesigbolow da diyà sa taengan i Datù Salomon.

²³Agulé mig-ikagi Datù Salomon i, guwaen di, “Duwa yu eg-ingani siini batà nehagtay, dodox endà duen sa eg-ingani sa batà nematay. Na, ngadan tayu di sa épê ketuu diyà keniyu?” ²⁴Agulé sinugù i Datù Salomon sa sebaen etaw di, guwaen di, “Uwiti ko aken sundang.” Hê, inangay sa sinugù di owoy inuwit di sa sundang diyà kenagdi. ²⁵Agulé mig-ikagi Datù Salomon i, guwaen di, “Tepi ko siini batà nehagtay anì sedibaluyan da.”

²⁶Hê, egoh sa tigtu inay sa batà migdineg iya wé, nekiyang sa atay di danà sa kehidu di sa anak di. Huenan di, mig-ikagi diyà si Datù Salomon, guwaen di, “O Datù, amuk hediya, begayi ko dé diyà kenagdi sa batà. Yaka daa egtepi duu.”

Dodox mig-ikagi dema sa sebaen bayi, guwaen di, “Pelagbasi ko dé tepi anì endà duen sa tayu mekeépê.”

²⁷Agulé mig-ikagi dema Datù Salomon i, guwaen di, “Amuk hediya, endà tepiyen ta duu sa batà, enù ka mekebegay doo diyà sa bayi muna mig-ikagi, enù ka kagdi sa tigtu inay di.”

²⁸Na, egoh sa langun tegeIslaél migdineg sa lalag iya wé keantang i Datù Salomon, tigtu eg-adatan da kagdi enù ka netiigan da binegayan i Nemula dé kagdi sa milantek penemdem anì metudà sa keantang di.

Igpebael I Salomon Sa Dalesan I Nemula Simbaan Da

5:1–8:66 Na, igpebael i Datù Salomon sa Dalesan i Nemula kenà da egsimbà dutu Hélausálém dò. Tigtu metolol sa Dalesan i Nemula, enù ka linapinan da bulawan sa langun taman di, lapeg sa saeg di owoy sa kelatkat di ma. Pitu gepalay sa lugay da egbael, iya pelawà meubus.

Na, egoh di neubus dé sa Dalesan i Nemula, inuwit i Salomon sa medoo tegeIslaél egsetugdug diyà sa medoo tegesimbà enù ka angayen da sa Baul Tandà sa Igpasad i Nemula diyà sa Menuwa i Dabid pinengadanan da Siyon. Sineoyongan sa medoo tegesimbà sa Baul egoh da eg-uwit duu diyà sa Dalesan i Nemula igpebael i Salomon. Hê, tigtu da neanggan egoh da egpistawan duu sa egoh di neubus sa Dalesan i Nemula.

Na, egoh da dé miglaun sa medoo tegesimbà mig-uwit sa Baul, nelimunan gaeb sa Dalesan i Nemula sa simbaan da owoy nebensek ma senang i Datù Nemula.

Ini Sa Ego I Nemula Migpetegeinep Dema Si Salomon

(1 Medoo Datù 9:1-9)

9 ¹Na, egoh i Datù Salomon neubus dé migbael sa Dalesan i Nemula simbaan da owoy sa hagdi ma metolol dalesan owoy sa medoo liyu dalesan ungayà di ipebael, ²migpehaa dema Datù Nemula i diyà si Salomon pineukit diyà sa tegeinep, lagà mendaas sa tegeinep di egoh di diyà Gibayon.

³Mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Salomon, guwaen di, “Na, dinineg ku sa kepegeni ko egoh ko migsimbà diyà kenak. Owoy pilagaen ku siini metolol dalesan binaelan ko kenà yu sumimbà diyà kenak taman melugay. Tigtu ipaten ku siini simbaan owoy pedakelan pedu ku ini i taman melugay. ⁴Owoy kuna ma, amuk tigtu meeles sa keunut-unut ko diyà kenak, lagà mendaas sa keunut-unut sa emà ko si Dabid diyà kenak egoh anay, owoy amuk baelan ko sa langun ipebael ku diyà keniko owoy amuk pangunutan ko ma sa langun uledin ku owoy sa langun uyot ku, ⁵ipetuu ku doo sa igpasad ku diyà sa emà ko si Dabid egoh anay egoh ku migtulon diyà kenagdi dumuen sa tugod di kumedatù mesetugodtugod diyà siini tanà Islaél taman melugay. ⁶Dodoo amuk iniyugan ko aken ataw ka sa medoo tugod ko, owoy amuk endà pangunutan yu duu sa langun uledin ku owoy sa medoo igsugù ku diyà keniyu danà yu eg-unut diyà sa medoo liyu egpenemulawen yu, ⁷agulé pelegkaen ku doo sa medoo tegeIslaél kedu diyà siini tanà ighbegay ku diyà kenagda owoy igtohonen ku ma siini metolol dalesan pinilagà ku kenà yu egsimbà diyà kenak. Owoy pelononon ma sa medoo liyu balangan etaw kiyu i medoo tegeIslaél. ⁸Owoy megubal siini metolol dalesan ku. Huenan di, megaip sa langun etaw tumalà, owoy mengulektek da. Owoy mikagi da, guwaen da, ‘Maen di ya hediya sa binaelan i Datù Nemula diyà siini tanà Islaél owoy diyà siini dalesan di?’ ⁹Agulé dumuen sa sumagbì, guwaen da, ‘Iya sa nebaelan enù ka ininiyugan da Datù Nemula i sa Nemula da sa miglaun sa medoo tupù da kedu Igipitu dò egoh anay. Migsimbà da polo diyà sa medoo liyu egpenemulawen da owoy mig-unut da ma diyà kenagda. Huenan di, pinelihay i Datù Nemula kagda.’”

Ini Sa Ego I Salomon Mig-iniyug Diyà Si Nemula

(1 Medoo Datù 11:1-13)

11 ¹Na, medoo sa bayi kedu diyà sa medoo balangan tanà egkeiyapan i Datù Salomon. Duen sa bayi anak i Palo tegeIgipitu

sinawa di, owoy duen ma sa bayi tegeMoab owoy sa bayi tegeAmoniya owoy sa bayi tegeIdom owoy sa bayi tegeSidon owoy sa bayi tegeHétiyo sinawa di.² Sinawa di kagda apiya di pa hinawidan i Datù Nemula sa medoo tegeIslaél anì endà sawaen da duu sa medoo liyu balangan etaw.^b Guwaen di, "Yoko egsawa duu sa etaw beken duma yu tugod i Islaél, enù ka enggaten da doo kiyu egpenemula sa medoo liyu egpenemulawen da." Dodox egkeiyapan i Salomon polo egsawa siedò medoo bayi.³ Pitu latuh sa kedoo sawa di anan anak datù, owoy telu latuh ma sa bayi udipen egsehulidhuliden di. Netuing sa pedu i Salomon kedu diyà si Nemula danà sa medoo sawa di.

⁴ Na, egoh i Salomon migkelukes dé, inenggat sa medoo sawa di kagdi egpenemula sa medoo liyu nemula. Huenan di, endà dé meeles sa keunut di diyà si Datù Nemula lagà sa keeles keunut sa emà di si Dabid diyà si Nemula.⁵ Enù ka migpenemula polo diyà sa inetaw Astalot sa egpenemulawen sa medoo tegeSidon, owoy pinenemula di ma si Milkom sa nemula medaet atul egpenemulawen sa medoo tegeAmoniya.⁶ Huenan di, nebaelan i Salomon sa medaet diyà sa kehaa i Datù Nemula. Endà dé egkeeles sa keunut di diyà si Nemula lagà sa keunut i Dabid sa emà di diyà si Nemula.

⁷ Agulé diyà sa getan denu tebowon agdaw amuk diyà ki Hélusalém, binaelan i Salomon sa kenà da egpenemula si Kimos sa nemula medaet atul egpenemulawen sa medoo tegeMoab, owoy binaelan di ma sa kenà da egpenemula si Molok sa nemula medaet atul egpenemulawen sa medoo tegeAmoniya.⁸ Hediya ma, binaelan di ma sa medoo simbaan kenà sa langun sawa di beken etaw tegeIslaél eg-ulow sa mepion ngadeg owoy eg-imatay da ma hinagtay enù ka iya sa ukit da egpenemula sa medoo nemula da.

⁹ Huenan di, binulitan i Datù Nemula Salomon i enù ka ininiyungan di Datù Nemula i sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, owoy endà sinapipà di duu sa duwa gulé kepehaa i Nemula diyà kenagdi.^c ¹⁰ Apiya di pa hinawidan i Nemula Salomon i egpenemula sa medoo liyu egpenemulawen, endà doo pinangunutan di duu sa igsugù i Datù Nemula.¹¹ Huenan di, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Salomon, guwaen di, "Danà ko migtipay sa nesepasadan ta owoy danà ko ma endà migpangunut diyà sa medoo igsugù ku keniko, huenan di kedanan ku diyà keniko sa kedaduan ko owoy ibegay ku polo diyà sa sebaen salu ko.¹² Dodox danà sa emà ko si Dabid, endà pelawà ipetuu ku duu iya wé egoh ko nehagtay pelawà. Dodox ipetuu ku pa amuk sa anak ko dé sa kumedatù.¹³ Na, danà sa dakel kehidu ku si Dabid sa sinaligan ku egoh

^b 11:2 Basa ko Éksodo 34:16; owoy Dutilonomiyu 7:3-4 ^c 11:9 Basa ko 1 Medoo Datù 3:5-15; owoy 9:1-9

anay, owoy danà di ma Hélusalém sa menuwa hinemilì ku, huanan di endà kedanan ku duu diyà sa anak ko sa langun kedaduan. Dodox samaen ku polo sa segeumpung tugod i Islaél kenà sa anak ko kumedatù.”

Ini Sa Ego I Nemula Migpasad Sa Ego I Héloboam Kumedatù

(1 Medoo Datù 11:28-33,36-40)

²⁸Na, duen sa maama épê egkegaga, si Héloboam. Ego i Salomon mighaa sa kegelol di eggalebek, igsalig di diyà kenagdi sa langun tegegalebek diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Manasa owoy sa medoo tugod i Ipelaim.

²⁹Na, sebaen agdaw ego i Héloboam mig-ipanaw kedu diyà Hélusalém, nesiegungan di Ahiyas i tegeSilo, sa tegesugkow kagi i Nemula. Endà duen sa liyu duma da ego i Salomon da nesehaa diyà dalan, owoy duen sa magtu kegal i Ahiyas. ³⁰Hê, ego i Salomon, linengà i Ahiyas sa magtu kegal di owoy sinekisikisi di sepulù owoy duwa lapin. ³¹Agulé mig-ikagi diyà si Héloboam, guwaen di, “Na, kuwa ko siini sepulù lapin, enù ka ini sa kagi i Datù Nemula diyà keniko, sa Nemula eppigtuwen sa medoo tegeIslaél. Medapag dé kedanan i Nemula gaa sa kedaduan i Salomon, owoy ibegay di diyà keniko sa sepulù geumpung tugod i Islaél. ³²Segeumpung^d daen sa mesamà diyà si Salomon, danà sa dakel kehidu i Nemula si Dabid sa sinaligan di ego i Salomon Nemula i, owoy neiyapan di polo egpenemula Astalot i sa inetaw éhê palas bayi egpenemulawen sa medoo tegeSidon owoy si Kimos sa egpenemulawen sa medoo tegeMoab owoy si Molok sa egpenemulawen sa medoo tegeAmoniya. Sinekê i Salomon sa uyot i Nemula owoy endà egbaelan di duu sa metiengaw adat diyà sa kehaa i Nemula, owoy endà ma egpangunutan di duu sa medoo uledin i Nemula owoy sa medoo liyu igsugù di, enù ka endà eg-ilangan di duu sa kepangunut sa emà di si Dabid diyà si Nemula ego anay.”

³⁶Owoy guwaen i Ahiyas ma, “Na, segeumpung tugod i Islaél daen sa ibegay i Nemula diyà sa anak i Salomon, anì endà mekedan di sa kedaduan diyà sa medoo tugod i Dabid diyà Hélusalém, sa menuwa hinemilì i Nemula kenà ta sumimbà diyà kenagdi. ³⁷Na, o Héloboam, kuna sa pedatuen i Nemula diyà sa medoo liyu tegeIslaél, owoy kuna ma sa sumabà sa uwang tanà kenà ko egkelukuy kumedatù. ³⁸Amuk tigtu ka umunut diyà si Nemula owoy amuk mangunut ka diyà sa langun uledin di owoy amuk ilangan ko ma sa mepion adat kenà i Nemula metuuwan,

^d 11:32 Endà iglapèg di duu egbilang sa geumpung tugod i Bénhamin, enù ka lagà nesesebaen da sa geumpung tugod i Huda.

umunut-unut doo Nemula i diyà keniko. Tuu doo, amuk tigtu ka mangunut diyà sa langun uledin i Nemula lagà sa kepangunut i Dabid sa sinaligan di egoh anay, pelugayen i Nemula doo diyà keniko sa kedatuan ko mesetugdugtugdug, lagà sa binaelan i Nemula diyà si Dabid, enù ka kuna sa pedatuen i Nemula diyà sa sepulù geumpung tugod i Islaél. ³⁹Dodox danà sa binaelan i Salomon, huanan di pigtamayan i Nemula doo sa medoo tugod i Dabid dodox endà taman melugay di.”

⁴⁰Na, egoh i Datù Salomon neketiig iya wé, egkelukuyan di eg-imatay Héloboam i. Dodox migpelaguy Héloboam i eg-aput diyà si Datù Sisak dutu Igipu dò owoy mig-ugpà dutu taman sa egoh i Salomon nematay.

Ini Sa Ego I Salomon Nematay

(*1 Medoo Datù 11:42-43*)

⁴²Na, epat pulù gepalay sa lugay i Salomon migpedatù diyà sa tanà Islaél egoh di endà pa nebaed sa uwang tanà sinabaan di. Mig-ugpà diyà Hélusálém sa lugay di datù. ⁴³Agulé egoh di nematay, iglebeng da diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé sa anak i Salomon si Loboam sa nekesambì kenagdi migkedatù.

Ini Sa Ego Di Nebaed Sa Kedatuan Tanà Islaél

(*1 Medoo Datù 12:1-5,12-17,20*)

12 ¹Na, mig-angay Loboam i diyà sa menuwa Sikem, enù ka nesetipon dahiya sa langun tegeIslaél kedu diyà sa belabagan diyà tanà Islaél anì tandaan da sa kedatù da kenagdi. ²Na, egoh i Héloboam anak i Nabat neketiig si Loboam dé sa datù nekesambì diyà si Salomon, iya pelawà miglikù eg-angay diyà Islaél kedu diyà Igipu sa inangayan di egpelaguy egoh i Salomon buyu eg-imatay kenagdi. ³Na, egoh i Héloboam migtebow, linapit sa medoo etaw kedu belabagan kagdi, agulé neseunut da eg-angay diyà si Datù Loboam. Egoh da migtebow, mig-ikagi da diyà si Loboam, ⁴guwaen da, “Tigtu pinedeumà sa emà ko si Salomon kami i owoy lagà pinebegatan di kami danà sa medoo binaelan di. Na, egegenien ké diyà keniko anì pegaenen ko sa mebegat binaelan sa emà ko diyà kenami. Amuk pegaenen ko, kumepion doo sa keunut-unut ké keniko.”

⁵Agulé migsagbì Loboam i, guwaen di, “Pelikù yu pa dini amuk meuma telu agdaw kedu ini egoh di, enù ka iya pelawà tulonen ku diyà keniyu sa sagbì ku.” Agulé miglikù sa medoo etaw.

¹²Na, egoh di neuma sa ketelu di agdaw, migpelikù Héloboam i owoy sa langun duma di eg-angay diyà si Datù Loboam, enù ka iya sa atas da pelikù inikagi i Loboam. ¹³Na, apiya di pa mepion hedem sa ipeikagi sa

medoo lukes etaw diyà si Loboam amuk sumagbì diyà siedò medoo etaw, endà doo inikagi di duu. Egkelanggetan di polo kagda.¹⁴ Iya polo sa tinultul di sa kagi sa medoo duma di nesetepengtepeng kelukes. Guwaen di, “Iya sa penemdem yu pinebegatan sa emà ku kiyu. Dodoo uman pa mebegat sa kepedeumà ku kenyu. Enù ka amuk lagà itapes di kenyu sa tapes binaelan diyà sa kunul hinagtay, iya polo sa itapes ku kenyu sa tapes épê dugi.”¹⁵ Na, endà egsagipaen i Loboam duu sa pinegeni siedò medoo etaw. Dodoo danà sa uyot i Datù Nemula polo sa inikagi di anì meketuu sa kagi i Ahiyas tegeSilo egoh di migsugkow sa kagi i Nemula diyà si Héloboam anak i Nabat.^e

¹⁶ Na, egoh sa medoo tegeIslaél kedu belabagan neketiig sa sagbì sa datù diyà kenagda, mig-ikagi da, guwaen da, “Amuk hediya, endà duen sa nami pedu diyà si Dabid anak i Hési owoy diyà siini medoo tugod di. Pelikù ké dé, kami i medoo tegeIslaél,^f owoy salidan ké Datù Loboam i anì kumedatù daa diyà sa hagdi malayan.” Hê, miglikù dé sa medoo tegeIslaél.¹⁷ Dodoo iya daen sa kenà i Loboam migkedatù sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Huda.

²⁰ Na, egoh sa medoo tegeIslaél neketiig miglikù Héloboam i kedu Igipitu dò, igsasà da anì lumenged diyà sa kenà da egkesetipon. Agulé ginelal da kagdi sa datù diyà sa sepulù geumpung tugod i Islaél. Dodoo iya daa sa eg-unut-unut diyà sa tugod i Dabid sa medoo etaw tugod i Huda.

Ini Sa Ego I Héloboam Mig-enggat Sa Medoo TegeIslaél Egbael Salà

(1 Medoo Datù 12:26-32)

²⁶⁻²⁷ Na, iya sa penemdem i Héloboam endà dé mepion di amuk muman sa medoo etaw di mangay Hélusalém dò anì ibegay da sa medoo hinagtay ulowen da amuk sumimbà da diyà si Datù Nemula diyà sa Dalesan i Nemula dutu. Guwaen di diyà sa pedu di, “Amuk pulung hediya sa baelan da, mekepelikù da doo dumatù diyà si Datù Loboam dutu Huda dò, agulé imatayan da aken enù ka dumatù da polo diyà si Loboam.”²⁸ Huenan di, egoh da i Héloboam egseolomoy sa medoo salu di, igpetunag di sa bulawan anì mael da sa duwa inetaw éhê palas manepeng nati sapi maama.^g Agulé

^e 12:15 Basa ko 1 Medoo Datù 11:29-39 ^f 12:16 Islaél sa sebaen ngadan i Hakob békébéké i Ablaham. (Génesis 32:28). Huenan di, tegeIslaél ma doo Dabid i owoy sa malayan di, enù ka tugod i Islaél da ma. Dodoo egoh siedò geumpung tugod i Islaél mig-eked siini geumpung tugod i Huda, endà dé pinengadanan da Islaél siini geumpung tugod i Huda, dodoo Huda daa. ^g 12:28 Binaelan di sa duwa inetaw éhê palas sapi lagà sa binaelan i Alon egoh anay. Basa ko Éksodo 32:4.

mig-ikagi Héloboam i diyà sa medoo etaw di, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, yoko dé limah ha eg-angay Hélusalém dò, enù ka kaini dé sa Nemula yu sa Nemula miglaun kenyu kedu Igipu dò.”²⁹Hè, pinetigdeg di sa sebaen inetaw bulawan éhê palas sapì diyà sa menuwa Bétél, owoy pinetigdeg di ma sa sebaen diyà sa menuwa Dan.^h³⁰Huenan di, tigtu neenggat sa medoo tegeIslaél egbael salà danà iya wé binaelan i Héloboam, enù ka mig-angay da polo egsimbà diyà sa taengan sa inetaw igpebael i Héloboam diyà sa menuwa Bétél ataw ka mig-angay da egsimbà dutu siedò menuwa Dan.

³¹Igpebael i Héloboam ma sa medoo simbaan diyà sa getan-getan, owoy ginelal di ma tegesimbà sa medoo uloy etaw beken tugod i Lebi. ³²Owoy igsugù di ma sa kepista da amuk meuma sepulù owoy lima agdaw diyà sa kewalu di gebulan diyà kenagda, lagà sa kepista sa medoo tegeHuda.ⁱ Owoy eg-ilingan di ma sa galebek sa medoo tegesimbà, enù ka inimatayan di sa medoo hinagtay ulowen di egoh di egsenemula sa inetaw igpebael di éhê palas sapi dutu Bétél dò. Owoy diyà Bétél ma ginelal di sa medoo tegesimbà egpeipaten di diyà sa medoo simbaan binaelan di diyà sa getan-getan.

Ini Sa Ego I Nemula Migpigtamay Si Héloboam Danà Sa Salà Di

(1 Medoo Datù 13:1-2; 14:1-11,17-18)

13 ¹Na, sebaen agdaw duen sa sebaen tegesugkow kagi i Nemula kedu diyà Huda sinugù i Datù Nemula eg-angay Bétél dò. Hè, egoh di migtebow dutu, egsimbà Héloboam i egtigdeg dapag diyà sa atung kenà da eg-ulow. ²Tinubad sa tegesugkow kagi i Nemula iya wé atung kenà da eg-ulow danà i Datù Nemula igsugù kenagdi. Huenan di, mig-ikagi, guwaen di, “O atung kenà da eg-ulow, dineg ko sa kagi i Datù Nemula. Dumuen sa maama anaken sa sebaen tugod i Datù Dabid owoy iya sa ngadan di si Hosiya. Imatayan di diyà keniko sa medoo tegesimbà atung eg-ipat sa medoo simbaan diyà sa getan-getan, sa medoo tegeimataj hinagtay diyà keniko, owoy ulowen di ma diyà keniko sa medoo tuelan etaw.”^j

^h 12:29 Amuk diyà ki sa tanà Islaél, denu belabagan sa menuwa Dan owoy denu kimataan sa menuwa Bétél. ⁱ 12:32 Na siini pista igsugù di, iya sa pinengadanan da Pista Lawì. Igsugù i Nemula sa kebael da iya wé pista amuk meuma sepulù owoy lima agdaw diyà sa kepitu di gebulan diyà sa palay da (Lébitiko 23:34). Dodo binaelan i Héloboam sa hagdi uyot enù ka hinalì di sa atas pista anì mebaluy amuk meuma sepulù owoy lima agdaw diyà sa kewalu di gebulan diyà kenagda. ^j 13:2 Neketuu iya wé egoh di nekeuma labi telu latuh gepalay. Basa ko 2 Medoo Datù 23:15-20.

**Ini Sa Ego Da Neserugdugtugdug Sa Medoo
Datù Diyà Sa Uwang Tanà Islaél**

(1 Medoo Datù 14:20; 15:25-30,34; 16:1-4,6,9-13,15b-19,21-26,28-33)

14 ²⁰Na, duwa pulù owoy duwa gepalay sa lugay i Héloboam migpedatù diyà sa uwang tanà Islaél. Agulé ego di nematay dé, si Nadab anak di sa nekesambì kenagdi egkedatù dahiya.

15 ²⁵Na, ego i Asa duwa dé gepalay sa lugay di migpedatù diyà sa tanà Huda, iya pelawà sa ego i Nadab anak i Héloboam egpeedung kumedatù diyà sa tanà Islaél. Dodox duwa gepalay daa sa lugay i Nadab migpedatù diyà sa tanà Islaél. ²⁶Medaet sa binaelan di diyà sa kehaa i Datù Nemula. Inilingan di sa adat sa emà di enù ka enggaten di ma sa medoo tegeIslaél egbael salà.

²⁷Agulé pinenemdem i Baasa anak i Ahiyas tugod i Isakal tumepel sa kedatuan i Nadab. Hê, inimatayan i Baasa Nadab i diyà sa menuwa Gibeton ego i Nadab owoy sa medoo sundalu di migseulingutan sa menuwa Gibeton, sa menuwa netepel sa medoo tegePilistiya ego anay.

²⁸Huenan di, si Baasa sa nekesambì si Nadab egkedatù diyà sa tanà Islaél ego sa ketelu di gepalay sa lugay i Asa migpedatù diyà sa tanà Huda. ²⁹Agulé ego i Baasa datù dé, inimatayan di sa langun malayan i Héloboam. Hê, neketuu dé sa kagi i Datù Nemula igpetulon di diyà si Ahiyas tegeSilo sa tegesugkow kagi di. Linengon di eg-imatay sa langun malayan i Héloboam, endà duen sa sebaen nesamà. ³⁰Iya sa nebaelan di enù ka pinebulit i Héloboam Datù Nemula i, sa Nemula sa medoo tegeIslaél, danà di migbael salà owoy danà di ma mig-enggat sa medoo tegeIslaél egbael salà.

³⁴Na, medaet ma sa binaelan i Baasa diyà sa kehaa i Datù Nemula, enù ka inilingan di sa medaet adat i Datù Héloboam owoy eg-enggaten di ma sa medoo tegeIslaél egbael salà.

16 ¹Agulé sinugù i Datù Nemula Hihu i anak i Hanani tegesugkow sa kagi i Nemula anì mikagi diyà si Datù Baasa. ²Guwaen di, “Ego anay kuna sa lagdà etaw, dodox hinemili i Nemula kuna anì kumedatù ka diyà sa medoo etaw di tegeIslaél. Dodox inilingan ko polo sa medaet adat i Héloboam owoy inenggat ko ma sa medoo etaw i Nemula egbael salà. Huenan di migbulit Nemula i danà sa medoo salà binaelan da. ³Iya maen di ya kedanan di kuna lapeg sa malayan ko, lagà sa binaelan di diyà si Héloboam anak i Nabat. ⁴Sumalà dé sa etaw diyà sa malayan ko mematay diyà sa menuwa da, daesan medoo tuyang. Owoy amuk mematay da diyà sa mediyù dalesan, manuk ketalunan ma sa kumaen kenagda.”

⁶Agulé, ego i Baasa nematay dé, iglebeng da diyà sa menuwa Télsa. Iya dema sa nekesambì kenagdi egkedatù sa anak di si Éla.

⁹Agulé iya sa migpenemdem tumepel sa kedaduan i Éla si Simbeli, sa sebaen salu di atung kaunutan sa segeumpung sa medoo sundalu di tegeedà kalitun amuk mangay da gumila. Na, sebaen agdaw nelangut Éla i diyà sa dalesan i Alesa sa tegeipat sa dalesan datù diyà menuwa Télsa. ¹⁰Hê, mig-awuh Simbeli i owoy inimatayan di Éla i. Na, egoh i Simbeli migtepel sa kedaduan i Éla, duwa pulù owoy pitu gepalay dé sa lugay i Asa migpedatù diyà sa tanà Huda.

¹¹Na, egoh i Simbeli datù dé, inimatayan di sa langun malayan i Baasa. Endà duen nesamà sa medoo maama duma telahadi di owoy sa medoo loyuk di ma, anan inimatayan di kagda langun. ¹²Hê, danà di mig-imatay sa langun malayan i Baasa, neketuu dé sa kagi i Datù Nemula denu si Baasa igpetulon di diyà si Hihu, sa tegesugkow kagi di. ¹³Na, danà sa medoo salà binaelan i Baasa owoy sa anak di si Éla egoh da migpenemula sa medoo inetaw owoy egoh da ma mig-enggat sa medoo tegeIslaél egbael salà, huenan di tigtu binulitan i Datù Nemula kagda, sa Nemula sa medoo tegeIslaél.

^{15b}Na, endà nelugay sa egoh i Simbeli datù, pitu agdaw daa. Enù ka egoh sa medoo sundalu tegeIslaél migseulingutan sa menuwa Gibeton egoh da eggila diyà sa medoo tegePilstiya, ¹⁶dinineg da sa lalag sa binaelan i Simbeli egoh di mig-imatay sa datù da owoy sa egoh di migtepel sa kedaduan di. Huenan di, egoh iya wé agdaw, neseunut sa pedu da miggelal si Ameli datù diyà tanà Islaél, enù ka kagdi sa tigtu ulu-ulu sa medoo sundalu. ¹⁷Agulé miglegkà da Ameli i diyà sa menuwa Gibeton owoy inangay da eglbet sa menuwa Télsa kenà i Simbeli eg-ugpà. ¹⁸Hê, egoh i Simbeli mighaa endà mekeatu di, mig-angay polo eg-awuh diyà sa kutà dalesan sa datù, agulé tinemteman di. Huenan di, nekeunut neulow Simbeli i diyà sa dalesan di. ¹⁹Na, nematay Simbeli i danà sa medoo salà di enù ka medaet sa binaelan di diyà sa kehaa i Datù Nemula. Inilingan di sa medaet adat i Héloboam enù ka inenggat di ma sa medoo tegeIslaél egbael salà.

²¹Na, egoh i Simbeli nematay dé, nesesigbolow sa medoo tegeIslaél. Duen duma etaw egkelukuy egpedatù si Tibni anak i Ginat, owoy duen ma etaw egkelukuy egpedatù si Ameli. ²²Dodoo egoh di nelugaylugay dé, tinabanan sa medoo etaw egpedatù si Ameli Tibni i anak i Ginat. Hê, nematay Tibni i, huenan di si Ameli sa migkedatù.

²³Na, egoh i Asa telu pulù owoy sebaen dé gepalay sa lugay di migpedatù diyà sa tanà Huda, iya pelawà sa egoh i Ameli egpeedung kumedatù diyà sa tanà Islaél. Sepulù owoy duwa gepalay sa lugay i Ameli migpedatù. Na, egoh di datù dé, nematay sa lugay di mig-ugpà diyà menuwa Télsa, ²⁴agulé bineli di diyà si Sémél sa getan diyà Samaliya owoy medoo sa pilak igbeli di. Agulé binaelan di sa menuwa owoy sa kutà di dahiyá, owoy pinengadanán di

Samaliya,^k enù ka si Sémél sa ngadan sa etaw kenà di migbeli iya wé getan.

²⁵Dodoo migbael salà Ameli i diyà si Datù Nemula. Tigtu medaet sa binaelan di enù ka uman pa medaet sa binaelan di diyà sa kedaet sa binaelan sa langun datù nekehuna diyà kenagdi. ²⁶Inilingan di sa langun medaet adat i Héloboam anak i Nabat, enù ka inenggat di sa medoo tegeIslaél egbael salà. Huenan di, migbulit Datù Nemula i, sa Nemula sa medoo tegeIslaél, danà da migpenemula sa medoo inetaw endà duen ulan.

²⁸Na, egoh i Ameli nematay dé, iglebeng da diyà sa menuwa Samaliya. Agulé iya sa nekesambì kenagdi egkedatù sa anak di si Akab.

²⁹Na, egoh i Asa telu pulù owoy walu dé gepalay sa lugay di migpedatù diyà sa tanà Huda, iya pelawà sa egoh i Akab anak i Ameli egpeedung kumedatù diyà sa tanà Islaél. Mig-upgpà Akab i diyà sa menuwa Samaliya, owoy duwa pulù owoy duwa gepalay sa lugay di migpedatù. ³⁰Tigtu medaet sa binaelan i Akab diyà sa kehaa i Datù Nemula. Uman pa medaet sa salà binaelan di diyà sa kedaet sa salà binaelan sa langun datù nekehuna diyà kenagdi. ³¹Diyà sa penemdem i Akab, tukéey daa sa salà binaelan i Héloboam anak i Nabat, enù ka mig-uman polo sa hagdi salà binaelan, enù ka sinawa di Hésabil i anak i Datù Étbaal tegeSidon owoy pinenemula di ma sa inetaw Baal. ³²Binaelan i Akab ma sa simbaan kenà da egsimbà diyà sa Baal dutu Samaliya dò. Owoy binaelan di ma sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà sa Baal dalem iya wé simbaan. ³³Igbugsud di ma sa kayu inetaw Astolot sa egpenemulawen da. Na, danà di uman pa medoo sa salà binaelan di diyà sa kedoo salà binaelan sa langun datù nekehuna diyà kenagdi diyà sa tanà Islaél, huenan di tigtu binulitan i Datù Nemula Akab i, sa Nemula sa medoo tegeIslaél.

Ini Sa Ego I Datù Asa Nematay Owoy Si Hosapat Sa Nekesambì Kenagdi Egkedatù

(1 Medoo Datù 15:24; 22:41,43,46)

[24] Na, egoh i Datù Asa nematay diyà tanà Huda, iglebeng da diyà sa atung lebengan datù diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé si Hosapat anak i Asa sa nekesambì kenagdi egkedatù.

[41] Na, egoh i Akab epat dé gepalay sa lugay di migpedatù diyà sa tanà Islaél, iya pelawà sa egoh i Hosapat anak i Asa egpeedung kumedatù diyà sa tanà Huda. [43] Inilingan i Hosapat sa mepion adat i Asa emà di, owoy endà sinekê di duu sa mepion diyà sa kehaa i Datù Nemula.

^k 16:24 Edung egoh iya, menuwa Samaliya sa kenà di umugpà sa uman sebaen etaw migkedatù diyà sa tanà Islaél.

Dodox endà kinedanan di duu sa medoo simbaan diyà sa getan-getan. Huenan di, tapay doo eg-ulow sa medoo etaw sa mepion ngadeg dahiya owoy tapay ma doo sa keimatay da hinagtay amuk egsimbà da dahiya. [46] Dodox hinemagawan i Hosapat sa langun tegepediyangdang maama owoy bayi nesamà mig-ugpà diyà sa medoo simbaan, sa endà hinemagawan sa emà di duu egoh anay.

**Ini Sa Ego Di Neketuu Sa Tinulon I Iliyas Sa
Pengagdaw Taman Telu Gepalay**

(1 Medoo Datù 17:1-7)

17 ¹Na, si Iliyas sa tegesugkow kagi i Nemula tegeTésbi diyà sa tanà Galaad. Mig-angay Iliyas i diyà si Datù Akab, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Na, ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i, sa Nemula sa medoo tegeIslaél owoy sa egpangunutan ku, endà umudan di diyà siini medoo gepalay sumetugdug owoy endà ma dumuen aglù taman endà ikagiyen ku duu.”^l

² Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, ³guwaen di, “Legkà ka dini, owoy angay ka denu tebowon agdaw. Lidung ka dutu diyà sa dapag sa lawa't wayeg Kalit dutu dibaluy lawa't wayeg Holdan denu tebowon agdaw. ⁴Mekeinem ka diyà sa wayeg Kalit, owoy suguen ku ma sa medoo uwak anì bangaan da kuna kaenen.”

⁵Hê, pinangunutan i Iliyas sa igsugù i Datù Nemula diyà kenagdi, huenan di mig-angay eg-ugpà medapag diyà sa wayeg Kalit diyà sa tanà dutu lawa't Holdan denu tebowon agdaw. ⁶Uman magtu kesimag owoy uman mahapun, tumebow sa medoo uwak migbangà epan owoy sa isedà di, owoy eg-inem ma Iliyas i diyà sa wayeg Kalit. ⁷Dodox egoh di nelugayluguay, neeti ma dé iya wé wayeg Kalit danà di endà eg-udan dahiya.

Ini Sa Binaelan I Iliyas Diyà Sa Bayi Balu Diyà Salépta

(1 Medoo Datù 17:8-24)

⁸ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, ⁹guwaen di, “Halì ka dema. Angay ka ugpà diyà sa menuwa Salépta diyà sa tanà Sidon. Duen sa bayi balu dutu sinugù ku anì pekaenen di kuna.”^m ¹⁰Huenan di, mig-angay Iliyas i diyà sa menuwa Salépta. Egoh di migtebow diyà sa bengawan sa kutà menuwa, hinaa di sa bayi balu epgigkayu. Mig-ikagi Iliyas i diyà kenagdi, guwaen di, “Duen pa wayeg ko i? Peinem ko pa aken.” ¹¹Agulé egoh di telibubu egkuwa wayeg, mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Begayi ko ma aken epan, apiya tukéey daa.”

^l 17:1 Basa ko Santiyago 5:17 ^m 17:9 Basa ko Lukas 4:25-26

¹² Migsagbì sa bayi, guwaen di, “Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i sa Nemula egpigtuuwen ko, endà duen sa inilegà ku epan. Duen daen sa segekemkem tapung ku diyà sa taguan di owoy sa tigtu tukéey lana dalem sa butul. Iya sa pesuwan ku egpigkayu anì ilegaen ku. Maen dé mematay ké bitil sa anak ku asal mekekaen ké doo pa segulè.”

¹³ Hê, mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Yaka egkebuluk la. Angay ko dé polo ilegà. Dodoo pehuna ko ilegà sa naken kaenen, apiya tukéey daa epan owoy hatedi ko diyà kenak. Agulé ilegà ko sa niyu kaenen. ¹⁴ Enù ka ini sa kagi i Datù Nemula sa egpigtuuwen ké, kami i medoo tegeIslaél, guwaen di, Endà meimet sa tapung ko diyà sa taguan di owoy endà ma meimet sa lana diyà sa butul di taman endà meuma sa egoh i Datù Nemula peudan dema diyà siini uwang tanà.”

¹⁵ Agulé miglikù sa balu owoy pinangunutan di sa inikagi i Iliyas. Tuu doo, medoo agdaw sa lugay da egkaen lapegi si Iliyas, ¹⁶ enù ka endà egkeimét sa tapung diyà sa taguan di owoy endà ma egkeimét sa lana, enù ka iya sa igpasad i Datù Nemula tinulon i Iliyas.

¹⁷ Na, egoh i Iliyas nelugay dé dahiya, miglinadu sa anak sa bayi balu. Egketemuan eglinadu, agulé nematay. ¹⁸ Hê, mig-ikagi sa bayi diyà si Iliyas, guwaen di, “O etaw i Nemula, maen di ya egbulitan ko aken? Iya kéen sa pesuwan ko mig-angay dini anì ipetiig ko sa medoo salà ku owoy anì ipeimatay ko ma siini anak ku.”

¹⁹ Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Uwit ko diyà kenak sa anak ko.” Agulé inuwit i Iliyas diyà sa bilik diatas atung kenà di egtudug, agulé igtenà di diyà sa kamah tudugan di. ²⁰ Agulé migsimbà Iliyas i egpegeni tabang, guwaen di, “O Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen ku, maen di ya hediya sa binaelan ko diyà sa balu? Apiya di pa mepion sa keipat di kenak, inimatayan ko doo sa anak di.” ²¹ Agulé linagkeban i Iliyas sa batà taman telu gulé owoy takà egimbà, guwaen di, “O Datù Nemula sa egpigtuuwen ku, tigtu a egpegeni diyà keniko pelikui ko sa ginawa di.”

²² Hê, sinagbian i Datù Nemula iya wé kesimbà i Iliyas. Huenan di, nekepelikù sa ginawa sa batà owoy nehagtay dema. ²³ Agulé inuwit i Iliyas dema sa batà egpenaug eg-angay diyà sa inay di, owoy mig-ikagi Iliyas i diyà sa bayi balu, guwaen di, “Taa ko, nehagtay dé sa anak ko.”

²⁴ Migsagbì sa bayi, guwaen di, “Na, netiigan ku dé tuu kuna sa etaw i Nemula. Tuu sa eg-ikagiyen ko igpesugkow i Datù Nemula diyà keniko.”

Ini Sa Egoth I Iliyas Mig-ikagi Diyà Si Abdiyas

18 ¹ Na, egoh di meuma sa ketelu di gepalay sa lugay pengadaw, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas. Guwaen di, “Angay ka diyà si Datù Akab, enù ka buyu dé peudanen ku.” ² Hê, mig-ipanaw dé Iliyas i enù ka mangay diyà si Akab.

Na, egoh iya, tigtu dakel sa bitil diyà sa tanà Samaliya. ³ Huenan di, igsasà i Datù Akab Abdiyas i sa atung umipat sa dalesan di. Na, tigtu

egpigtuu Abdiyas i diyà si Datù Nemula. ⁴Ini sa tandà di, egoh i Hésabil sawa i Datù Akab egpeimatay sa medoo tegesugkow kagi i Nemula, inalukan i Abdiyas sa melatuh geetaw tegesugkow kagi i Nemula owoy pinelidung di kagda tiglimaway pulù diyà sa duwa dakel takub. Owoy binegayan di ma kagda kaenen owoy wayeg. ⁵Na, mig-ikagi Akab i diyà si Abdiyas, guwaen di, “Mipanaw ki mangay tumelow sa langun tebulan wayeg owoy sa medoo lawa't wayeg diyà siini uwang tanà Samaliya.

Petow ki daa mekehaa ki sa medoo keluwen anì mehagtay sa medoo kudà ta owoy sa medoo asnu ta selubangig kudà anì endà imatayan ta duu.”

⁶Agulé nesesuway da owoy sineluh da egtimbul sa uwang tanà Samaliya.

⁷Na, egoh i Abdiyas telibubu eg-ipanaw, petow dé nesiegungan di Iliyas i owoy nekilala di. Hê, miglagkeb diyà tanà, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Aba, si Datù Iliyas polo ini i.”

⁸Mig-ikagi Iliyas i, guwaen di, “Hoò, aken. Na, angay ko tuloni sa datù ko sa egoh ku dahini a.”

⁹Dodox mig-ikagi Abdiyas i, guwaen di, “O Datù, ngadan sa salà binaelan ku sa pesuwan ko egpeimatay kenak diyà si Datù Akab?

¹⁰Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen ko, endà duen sa sebaen tanà diyà siini sinukub langit kenà i Akab endà eppelagbet keniko. Uman tumulon sa medoo datù inigsaan di endà diyà ka sa hagdi uwang tanà, endà egpigtuuwen i Akab duu, huenan di pinepengibet di kagda amuk tuu endà hinaa da duu kuna. ¹¹Enù di ya, suguen ko aken ini egoh di anì tulonen ku diyà kenagdi sa egoh ko dahini ka? ¹²Amuk mesalidan ku kuna, petow ki daa uuiten ka sa Suguy i Datù Nemula diyà sa kenà endà nepatik ku duu, agulé amuk tulonon ku Akab i sa egoh ko dahini owoy amuk endà mehaa di duu kuna, imatayan di doo aken. Na, pehiduhidu a diyà keniko, enù ka aken ma sa tigtu egpigtuu diyà si Datù Nemula edung egoh ku batà pelawà taman ini egoh di. ¹³Endà netiigan ko duu keen duen sa melatuh tegesugkow kagi i Datù Nemula inalukan ku egoh i Hésabil egkelukuy mimatay kenagda. Pinelidung ku kagda tiglimaway pulù diyà sa duwa dakel takub, owoy egbegayan ku ma kagda kaenen owoy wayeg. ¹⁴Enù di ya, suguen ko aken petulon diyà si Akab sa egoh ko dahini ka? Imatayan di doo aken.”

¹⁵Agulé migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Endà mebaelan ko iya wé. Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i sa Nemula épê dakel egkegaga epgangunutan ku, pehaa a doo diyà si Datù Akab ini egoh di.”

Ini Sa Egoh I Iliyas Migsigbolow Sa Medoo Tegesugkow Kagi I Baal

¹⁶Na, mig-angay Abdiyas i diyà si Datù Akab owoy tinulon di sa egoh i Iliyas dahiya dé. Hê, medelamet Akab i eg-angay egtelabuk si Iliyas sa tegesugkow kagi i Nemula. ¹⁷Agulé egoh da nesehaa, mig-ikagi Akab i, guwaen di, “Kuna doo mabes sa tegebogo diyà siini tanà Islaél.”

¹⁸ Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Beken aken sa takà egbogo diyà sa tanà Islaél, dodox kuna polo owoy sa malayan i emà ko, enù ka tinipay yu sa medoo uledin i Datù Nemula owoy egpenemulawen yu ma sa medoo Baal. ¹⁹ Na, setipon ko diyà sa getan Kalmél sa langun tegeIslaél owoy sa epat gatus lima pulù geetaw tegesugkow kagi i Baal gaa owoy sa epat gatus ma tegesugkow kagi i Astolot gaa sa egsegastuwān sa sawa ko si Hésabil.”

²⁰ Huenan di, sinetipon i Akab diyà sa getan Kalmél sa langun tegeIslaél owoy sa medoo tegesugkow kagi i Baal owoy tegesugkow sa kagi i Astolot ma. ²¹ Ego da nesetipon dé, mig-angay Iliyas i diyà sa taengan da, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Ngadan pa lugay sa pedu yu egkeduwa? Amuk si Datù Nemula sa tigtu Nemula, kagdi daa sa pangunuti yu. Dodox amuk si Baal polo sa tigtu Nemula, mebaluy kagdi sa mepangunutan yu.”

Dodox endà egpekesagbì sa medoo etaw. ²² Agulé mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Aken daen sa tegesugkow kagi i Datù Nemula nesamà. Dodox si Baal, epat gatus lima pulù geetaw sa tegesugkow kagi di gaa. ²³ Huenan di, begayi yu diyà kenami sa duwa tudu sapi. Ipehemilì ku diyà kenagda sa hagda imatayan, owoy sapuen da ma, agulé itenà da diyà sa medoo kayu inuhu da, dodox endà pedeketan da duu apuy. Hediya ma sa kebael ku sa sebaen sapi. Itenà ku ma diyà sa medoo kayu inuhu ku, dodox endà ma pedeketan ku duu apuy. ²⁴ Amuk meubus iya wé, umow yu sa nemula yu. Hediya ma sa naked kebael, umowen ku ma Datù Nemula i. Agulé sumalà dé sa sumagbì pineukit diyà sa apuy, metiigan ta kagdi sa tigtu Nemula.”

Migsagbì sa langun etaw, guwaen da, “Hoò, baelan ta iya wé.”

²⁵ Agulé mig-ikagi Iliyas i diyà sa medoo tegesugkow kagi i Baal, guwaen di, “Danà di medoo yu kiyu i, huna yu hemili sa egkeiyapan yu diyà siini duwa tudu sapi. Agulé tapay yu dé baeli owoy tenai yu diyà sa medoo kayu inuhu yu dodox yoko egpedeketan duu apuy. Umow yu polo diyà sa nemula yu anì petow dé dumuen apuy diyà sa inuhu yu.” ²⁶ Agulé kinuwa da sa sebaen tudu sapi owoy tinapay da dé egsapù. Edung magtu kesimag taman nekebugsang, takà da egsimbà diyà sa Baal sa egpenemulawen da, guwaen da, “O Baal, dinegdineg ko kami.” Pinetaled da sa kagi da, owoy takà da ma egdelayaw ego da migseulingutan sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà sa Baal. Dodox endà duen sa egsagbì kenagda, owoy endà ma duen sa eghauwen da apuy.

²⁷ Agulé ego di nekebugsang dé, egpelononon i Iliyas kagda, guwaen di, “Uman yu pa petaled sa kagi yu, enù ka kagdi gaa sa nemula. Egkelakà kéen danà sa liyu egbaelan di, ataw ka eg-ipanaw kéen, ataw ka egtudug kéen huenan di peenaw yu doo.” ²⁸ Hê, inuman da dema egpetaled sa keikagi da. Owoy pinalian da sigpù owoy sundang sa lawa

da enù ka iya sa adat da. Huenan di, neseluh depanug sa lawa da.²⁹ Takà da egpetaled eg-umow taman sa egoh di egketeliwadaan egpenaug sa agdaw egoh di neuma dé sa atas kebegay sa medoo etaw diyà si Datù Nemula. Dodoo tapay doo endà duen sa egdinegen da egsagbì diyà kenagda owoy endà ma duen sa eghauwen da apuy.

³⁰ Agulé mig-ikagi Iliyas i diyà sa langun etaw dahiya, guwaen di, “Angay yu dapag diyà kenak.” Hê, nesetipon da langun diyà kenagdi. Agulé inupion di sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Datù Nemula enù ka nelugay dé nelukat.³¹ Kinuwa di sa sepulù owoy duwa batu anì tandaan di sa sepulù owoy duwa geumpung tugod sa medoo anak i Hakob, sa maama pinengadanan i Datù Nemula si Islaél.ⁿ ³² Danà siedò medoo batu, binaelan di sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Datù Nemula. Agulé kinakalan di ulingut anì meawuhan wayeg duwa pulù kalitelu. ³³ Agulé inuhu di sa medoo kayu diyà sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula. Hê, inimatayan di sa sebaen tudu sapì, agulé sinapù di owoy igtenà di diyà sa medoo kayu inuhu. Agulé sinugù di sa duma etaw, guwaen di, “Angay yu penù wayeg sa epat buyung owoy hudud yu diyà siini ibegay ta diyà si Nemula, lapegsa medoo kayu inuhu.” Hê, iya sa binaelan da. ³⁴ Agulé mig-ikagi dema Iliyas i, guwaen di, “Uman yu dé.” Hê, binaelan da dema. Agulé mig-ikagi Iliyas i, guwaen di, “Segulê yu pa baeli.” Hê, telu gulê hinududan da wayeg sa ibegay da diyà si Nemula, ³⁵ taman migdelug sa wayeg diyà sa kilidan di owoy nepenù wayeg sa kakal nekeulingut diyà sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula.

³⁶ Na, egoh di neteliwadaan dé egpenaug sa agdaw egoh di neuma sa atas kebegay da diyà si Datù Nemula, mig-angay egtigdeg Iliyas i diyà sa taengan sa atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula owoy migsimbà, guwaen di, “O Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen da i Ablaham si Isak owoy si Hakob, petiigi ko ini egoh di kuna sa tigtu Nemula diyà sa tanà Islaél owoy petiigi ko ma aken sa etaw ko migbael langun ini i danà sa igsugù ko kenak. ³⁷ O Datù Nemula, sagbii ko ini i igsimbà ku anì metiigan siini medoo etaw kuna daa sa tigtu Nemula owoy anì metiigan da ma pepelikuen ko kagda ini egoh di anì mangunut da dema diyà keniko.”

³⁸ Hê, petow dé migtenà sa apuy i Datù Nemula anì meulow iya wé igbegay da. Neulow ma sa kayu owoy netunag ma sa medoo batu owoy nekeling ma sa tanà owoy neeti ma sa wayeg diyà sa kakal nekeulingut. ³⁹ Na, egoh sa medoo etaw mighaa iya wé, miglagkeb da diyà tanà owoy mig-ikagi da, guwaen da, “Si Datù Nemula sa tigtu Nemula. Si Datù Nemula daa sa tigtu Nemula.”

ⁿ 18:31 Basa ko Génesis 32:28

⁴⁰ Agulé sinugù i Iliyas kagda, guwaen di, “Sigkem yu dé sa medoo tegesugkow kagi i Baal. Apiya sebaen, endà duen sa pepelaguyen ta.” Hê, sinikem da kagda langun. Agulé inuwit i Iliyas eg-angay diyà sa wayeg Kison. Agulé igpeimatay di kagda dahiya.

Ini Sa Ego Di Eg-udan Dema

⁴¹ Na, mig-ikagi Iliyas i diyà si Datù Akab, guwaen di, “Angay yu dé kaen enù ka egdinegen ku sa pegawpaw sa udan.” ⁴² Hê, mig-angay Akab i egkaen. Dodox si Iliyas, mig-uman egtekedeg diyà sa lantung Kalmél. Miglikued diyà tanà owoy miglusuk taman nekeuma sa kilay di diyà sa lulud di enù ka migsimbà diyà si Nemula. ⁴³ Agulé mig-ikagi Iliyas i diyà sa egsugùsuguen di, guwaen di, “Tekedeg ka pa uman, angay ka sugpayal denu dagat.”

Hê, migtekedeg uman sa egsugùsuguen di owoy migsugpayal. Ego di migpelikù, guwaen di, “Endà duen sa eghauwen ku dutu.” Na, taman pitu gulê anan hediya sa kesugù i Iliyas sa egsugùsuguen di. ⁴⁴ Agulé ego sa kepitu di gulê sa kesugpayal sa egsugùsuguen di, mig-umow, guwaen di, “Duen sa eghauwen ku tukéey gaeb éhê kelabel kagpa belad kedu diyà dagat eg-angay diyà awang.”

Agulé sinugù i Iliyas sa egsugùsuguen di, guwaen di, “Téél ka dé. Angay ko tuloni Datù Akab i anì tapayen di ipekagat sa kalitun diyà sa kudà anì lumikù anì endà meuma di udan.”

⁴⁵ Hê, endà iseg di nelugay, egdugkelum sa langit owoy migkeleges ma sa kelamag owoy egtemù ma dé eg-udan. Mig-edà kalitun Akab i anì mapes tumebow dutu Héslil dò. ⁴⁶ Dodox tinunungan i Datù Nemula Iliyas i. Agulé igleget di sa melomboy kawal di anì kumetéél lumetu. Hê, egletu Iliyas i egkehunawan di sa kudà eggodoy sa kalitun inedaan i Akab taman sa ego da nekeuma Héslil dò.

Ini Sa Ego I Iliyas Migpelaguy Eg-angay Dutu Getan Sinay Dò

19 ¹ Na, ego i Datù Akab migtebow Héslil dò, tinulon di diyà sa sawa di si Hésabil sa langun binaelan i Iliyas owoy sa ego di mig-imatay sa langun tegesugkow kagi i Baal. ² Agulé pineuwitan i Hésabil kagi Iliyas i, guwaen di, “Eggengibet a ini ego di mepcion amuk meimatayan a sa medoo nemula ku amuk endà petuuwen ku duu sa ungayà ku mimatay keniko sa ego di endà pa meuma sa éhê ini mendaan ulas simag. Baelan ku ma doo diyà keniko sa éhê binaelan ko diyà sa medoo tegesugkow kagi i Baal.”

³ Na, ego i Iliyas neketiig iya wé, tigtu nelimedangan. Huanan di, migpelaguy lapeg sa egsugùsuguen di eg-angay dutu menuwa Bilsiba dò diyà sa uwang tanà Huda. Agulé sinalidan di sa egsugùsuguen di dahiya. ⁴ Dodox miglagbas polo Iliyas i diyà sa melabel tanà mediyù dalesan.

Ego di segeagdaw dé sa lugay di eg-ipanaw, migpenuu Iliyas i diyà sa pesu kayu owoy migsimbà, guwaen di, “O Datù Nemula, kuwa ko dé aken ini ego di, enù ka tigtu dakel sa lihay ku. Mepion pa hedem amuk mematay a, enù ka endà dé egkeulaanan ku duu sa hagtay ku.”

⁵ Agulé mighibat Iliyas i diyà sa pesu kayu, owoy neketudug ma. Hê, petow dé migtebow sa egsugùsuguen i Nemula. Kinugow di Iliyas i owoy mig-ikagi, guwaen di, “Enaw ka dé owoy kaen ka ma.” ⁶ Hê, ego i Iliyas miglangalanga, hinaa di diyà sa inulunan di sa segetibulu epan neilegà danà sa keedup sa batu owoy duen ma wayeg diyà sa tukéey buyung. Hê, migkaen owoy mig-inem ma. Agulé mighibat dema. ⁷ Agulé migpelikù sa egsugùsuguen i Datù Nemula owoy inenaw di dema Iliyas i. Guwaen di, “Enaw ka owoy kaen ka dema, enù ka endà mekegaga ka kéen mipanaw.” ⁸ Agulé mig-enaw Iliyas i owoy migkaen dema owoy mig-inem ma. Migkebagel dé sa lawa di danà di migkaen, huenan di endà egpeketues di eg-ipanaw taman epat pulù agdaw lapeg sigep taman sa ego di nekeuma diyà sa getan Sinay pinengadanan Getan Tanà i Nemula.

⁹ Na, ego di migtebow, mig-awuh diyà sa takub enù ka tumudug dahiya. Hê, mig-igsà Datù Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “O Iliyas, ngadan sa egbaelan ko dini?”

¹⁰ Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “O Datù Nemula épê dakel egkegaga, kuna daa sa eg-unut-unutan ku. Dodoo sa medoo tegeIslaél, inekedan da polo sa pasad ko diyà kenagda ego anay owoy linukat da ma sa atung kenà etaw eg-ulow sa ibegay da diyà keniko owoy inimatayan da ma sa langun tegesugkow kagi ko. Aken daen sa nesamà, owoy egkelukuyan da ma aken eg-imatay.”

¹¹ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, guwaen di, “Laun ka dé. Angay ka tigdeg diyà sa taengan ku diyà siini pulu tuduk.” Agulé migtalà Datù Nemula i. Duen sa tigtu meleges kelamag. Hê, mig-elà sa getan owoy egketubék ma sa medoo batu, dodoo endà diyà di iya wé kelamag Datù Nemula i. Agulé ego sa kelamag miglinek dé, duen sa linug. Dodoo endà ma diyà di iya wé linug Datù Nemula i. ¹² Agulé ego di migsabuh dé sa linug, duen sa apuy. Dodoo endà ma diyà di iya wé apuy Datù Nemula i. Agulé ego di nepadeng dé sa apuy, duen sa egdinegen i Iliyas egbadàbadà endà metaled di.

¹³ Na, ego i Iliyas migdineg iya wé, dinilungan di kegal sa palas di. Agulé mig-angay egtigdeg diyà sa ebà takub. Hê, dinineg di sa eg-ikagi, guwaen di, “O Iliyas, ngadan sa egbaelan ko dini?”

¹⁴ Migsagbì, guwaen di, “O Datù Nemula épê dakel egkegaga, kuna daa sa eg-unut-unutan ku. Dodoo sa medoo tegeIslaél, inekedan da polo sa pasad ko diyà kenagda ego anay owoy linukat da ma sa atung kenà etaw eg-ulow sa ibegay da diyà keniko owoy inimatayan da ma sa langun tegesugkow kagi ko. Aken daen sa nesamà, owoy egkelukuyan da ma aken eg-imatay.”

¹⁵ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas, guwaen di, “Pelikù ka dema angay diyà sa melabel tanà mediyù dalesan medapag diyà sa menuwa Damasko. Amuk tumebow ka diyà sa menuwa, hududi ko lana sa ulu i Hasawél anì metandaan kagdi sa meketuhì kumedatù diyà sa uwang tanà Siliya. ¹⁶ Hududi ko ma lana sa ulu i Hihu anak i Nimsi anì metandaan kagdi sa mekesambì kumedatù diyà sa tanà Islaél. Owoy hududi ko ma lana sa ulu i Ilisiya sa anak i Sapat kedu Abél-Méhola dò anì metandaan kagdi sa mekesambì diyà keniko sa tegesugkow kagi ku. ¹⁷ Enù ka amuk duen etaw tigbasen i Hasawél hedem dodox mekepelaguy, meimatayan i Hihu doo. Hediya ma, amuk duen etaw tigbasen i Hihu hedem dodox mekepelaguy, meimatayan i Ilisiya ma doo. ¹⁸ Dodox duen doo sa pitu ngibu tegeIslaél samaen ku sa tigtu eg-unut-unut diyà kenak, enù ka endà migligkued da diyà sa taengan sa inetaw Baal^o owoy endà ma egpengadekan da duu.”^p

Ini Sa Ego I Ilisiya Netandaan Tegesugkow Kagi I Nemula

¹⁹ Huenan di, mig-ipanaw Iliyas i kedu dahiya owoy nehauwan di Ilisiya i anak i Sapat egdadu. Duen sepulù owoy duwa geetaw egdadu, owoy uman sebaen dadu, duwa sa sapì eg-uwit, owoy si Ilisiya sa nekehudihudi. Hê, ego i Iliyas mig-ipus diyà si Ilisiya, igipay di diyà sa pelula i Ilisiya sa sebaen kegal di, enù ka egtandaan di kagdi sa mekesambì kenagdi tegesugkow kagi i Nemula. ²⁰ Agulé sinalidan i Ilisiya sa sapì iga dadu di owoy linohot di Iliyas i. Mig-ikagi Ilisiya i, guwaen di, “Mangay a pelawà umebal diyà sa emà ku owoy sa inay ku, agulé munut a diyà keniko.”

Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Na, angay ka dé ebal dutu, enù ka endà ma eghawidan ku duu kuna.”

²¹ Na, ego i Ilisiya migpelikù, inimatayan di sa duwa sapì iga dadu di owoy inilegà di. Iya sa igsenuk di sa kukung. Agulé tinukid di egbegayan sa medoo duma di anì mekekaen da. Agulé mig-angay eg-unut diyà si Iliyas enù ka kagdi dé sa tegetabang di.

Ini Sa Ego I Akab Migtepel Sa Tanà I Nabot

21 ¹ Na si Nabot tegeHéslil, duen sa hinemulaan di palas diyà Héslil medapag diyà sa metolol dalesan i Datù Akab sa datù diyà Samaliya. ² Na, sebaen agdaw mig-ikagi Datù Akab i diyà si Nabot, guwaen di, “Begayi ko diyà kenak sa hinemulaan ko palas, enù ka medapag diyà sa duwangen dalesan ku owoy ungayà ku pehemulaan ku sa medoo balangan egpengalapen. Sambian ku diyà keniko sa sebaen ma hinemulaan palas sa uman pa mepion diyà siini hinemulaan ko. Ataw ka amuk meiyap ka, bayadan ku pilak sa neseunutan ta lagà di.”

^o 19:18 Basa ko Loma 11:4 ^p 19:18 Amuk egpengadekan sa etaw sa Baal, iya sa ukit da egpenemula sa Baal.

³Migsagbì Nabot i, guwaen di, “Pehiduhidu a diyà keniko. Endà mebaluy di enù ka meketipay a diyà sa igsugù i Datù Nemula amuk dagangen ku siini tanà, enù ka neketugod ma daa diyà kenak sa tanà sa medoo tupù ku.”

⁴Agulé migkedaet sa pedu i Akab eglikù owoy tigtu ma egbulit danà sa sagbì i Nabot tegeHésil. Mig-angay eghibat dalem sa bilik di, owoy mig-isalu diyà sa kelatkat owoy eg-eked ma egkaen. ⁵Agulé mig-angay sa sawa di si Hésabil diyà kenagdi owoy mig-igsà, guwaen di, “Ngadan sa pesuwan ko egbulit owoy endà ma egkaen ka?”

⁶Migsagbì Akab i, guwaen di, “Danà sa inikagi i Nabot tegeHésil egoh ku mig-angay egpegeni egbeli hedem sa tanà di, ataw ka sambian ku diyà kenagdi sa liyu hinemulaan palas. Dodox endà ibegay di duu gaa diyà kenak sa tanà di.”

⁷Hê, mig-ikagi Hésabil i diyà kenagdi, guwaen di, “Tukééy daa iya wé. Enù di ya, beken kuna sa datù diyà siini tanà Islaél? Na, enaw ka owoy kaen ka ma. Kuwaen ku doo diyà keniko iya wé hinemulaan i Nabot tegeHésil.”

⁸Agulé migsulat Hésabil i. Egoh di neubus dé egsulat, inilingan di sa kepilma i Datù Akab anì metandaan kedu kenagdi sa sulat. ⁹Agulé igpeuwit di iya wé sulat diyà sa medoo ulu-ulù owoy sa medoo mapulù etaw diyà sa menuwa Hésil kenà i Nabot eg-ugpà. ⁹Iya sa kagi diyà sa igsulat i Hésabil, guwaen di, “Baeli yu atas sa egoh yu peulan sa kekaen yu. Agulé setiponoy yu langun, owoy peugsad yu Nabot i diyà sa taengan yu. ¹⁰Sugù yu sa duwa etaw tegebael medaet anì tipuwen da Nabot i. Iya sa ikagiyen da sinumbung di Nemula i owoy sa datù ta. Agulé uwit yu Nabot i diyà sa liyu sa menuwa owoy buung yu batu anì mematay.”

¹¹Agulé binaelan sa medoo ulu-ulù owoy sa medoo mapulù etaw tegeHésil sa igsugù i Hésabil igsulat di diyà kenagda. ¹²Binaelan da sa atas egoh sa langun etaw egpeulan sa kekaen da, agulé migsetiponoy da owoy pineugsad da ma Nabot i diyà sa taengan da. ¹³Hê, tinipu sa duwa etaw tegebael medaet Nabot i diyà sa taengan sa medoo etaw, guwaen da, “Sinumbung i Nabot Nemula i owoy sa datù ta.” Huenan di, inuwit da Nabot i diyà sa liyu sa menuwa owoy binuung da batu taman sa egoh di nematay. ¹⁴Agulé igpetulon da diyà si Hésabil sa egoh i Nabot nematay dé danà di binuung batu.

¹⁵Na, egoh i Hésabil neketiig iya wé, mig-ikagi diyà si Datù Akab, guwaen di, “Na, angay ko dé kuwa sa tanà endà nebeli ko duu diyà si Nabot tegeHésil. Endà dé mekelaguk di duu diyà keniko enù ka nematay dé.” ¹⁶Hê, egoh i Akab neketiig nematay dé Nabot i, mig-angay diyà siedò tanà enù ka kuwaen di dé.

^q 21:8 Inilingan di sa éhê baned tising i Akab diyà sa lansuk igpedeket di diyà sa sulat.

¹⁷Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas tegeTésbi sa tegesugkow kagi di. ¹⁸Guwaen di, “Ipanaw ka angay diyà si Akab sa datù diyà sa tanà Islaél.” Hauwen ko kagdi diyà sa hinemulaan palas i Nabot tegeHéslil, enù ka inangay di dé egkuwa. ¹⁹Ikagi ko diyà si Akab, guwaen ko, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula diyà keniko. Egoh ko neabus dé mig-imatay sa etaw, hê tinepel ko ma atu sa tanà di? Owoy ini ma sa kagi i Datù Nemula diyà keniko. Sa kenà medoo tuyang migdilà sa depanug i Nabot, dahiya ma sa niko depanug dilaen tuyang.’”

²⁰Na, egoh i Akab mighaa si Iliyas, mig-ikagi Akab i, guwaen di, “Nesehaa ki depa, o kuntelà ku.”

Migsagbì Iliyas i, guwaen di, “Nesehaa ki dema, enù ka egtemù ka dé egbael medaet diyà sa kehaa i Datù Nemula. ²¹Huenan di, ini sa kagi i Datù Nemula diyà keniko, tigtu dakel sa kepigtamay di mekeuma diyà keniko. Imatayan di kuna taman sa langun tugod ko maama diyà sa tanà Islaél, iling ka lukes ataw ka batà. ²²Pigtamayan di sa medoo tugod ko lagà sa kinepigtamay di sa medoo tugod i Datù Héloboam sa anak i Nabat egoh anay owoy lagà ma sa kinepigtamay di sa medoo tugod i Datù Baasa sa anak i Ahiyas egoh anay, enù ka tigtu pinebulit ko Datù Nemula i danà ko mig-enggat sa medoo tegeIslaél egbael salà. ²³Owoy ini ma sa kagi i Datù Nemula denu si Hésabil sawa ko, daesan sa medoo tuyang sa lawa di diyà siini menuwa Héslil.^s ²⁴Sumalà dé sa etaw diyà sa malayan ko mematay diyà sa menuwa da, daesan medoo tuyang. Owoy amuk mematay da diyà sa mediyù dalesan, manuk ketalunan ma sa kumaen kenagda.”

²⁵Na, edung egoh anay endà pa duen etaw migbael medaet lagà sa kedaet sa binaelan i Akab diyà sa kehaa i Datù Nemula danà di mig-unut diyà sa ungayà sa sawa di si Hésabil. ²⁶Tigtu medaet sa salà binaelan di egoh di migpenemula sa medoo inetaw, enù ka inilingan di sa medoo tegeAmoliya sa hinemagawan i Datù Nemula egoh anay egoh sa medoo tegeIslaél anay migtebow dahiya.

²⁷Na, egoh i Akab migdineg sa inikagi i Iliyas tegesugkow kagi i Nemula, linisi di sa ginis di enù ka nesenulê, owoy migkawal polo sa binekas sakù owoy pineulan di ma sa kekaen di. Tapay doo migkawal sakù apiya di pa eghibat owoy migpetukééy ma danà di tigtu nebukul.

²⁸Huenan di, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Iliyas tegeTésbi, ²⁹guwaen di, “Hinaa ko pa sa egoh i Akab tigtu migpetukééy diyà sa kehaa ku? Na, danà iya wé kepetukééy di, endà pelawà ipetuu ku duu sa kepigtamay ku kenagdi egoh di nehagtay pelawà. Dodox pigtamayan ku doo sa medoo tugod di amuk sa anak di pa sa mekesambì kenagdi kumedatù.”

^r **21:18** Samaliya ma sa kepengadan da sa tanà Islaél danà i Sémél migdagang diyà si Ameli. Basa ko 1 Medoo Datù 16:24. ^s **21:23** Basa ko 2 Medoo Datù 9:30-37

Ini Sa Egoх I Datù Akab Nematay

(1 Medoo Datù 22:1-4,29,34-38)

22 ¹Na, telu dé gepalay sa lugay di endà nesegila sa medoo tegeIslaél owoy sa medoo tegeSiliya. ²Dodoo egoх sa ketelu di gepalay, miglengen Datù Hosapat i tegeHuda diyà si Datù Akab diyà sa tanà Islaél. ³Na, tapay dé mig-ikagi Datù Akab i diyà sa medoo salu di, guwaen di, “Netiigan yu doo nita iya wé menuwa Lamot-Galaad sa tinepel sa datù tegeSiliya. Maen di ya endà duen sa ebaelan ta anì mekuwa ta dema diyà kenagdi?” ⁴Agulé mig-igsà Datù Akab i diyà si Datù Hosapat, guwaen di, “Enù di ya, mebaluy pa diyà keniko amuk seselenganay ki mangay gumila diyà sa menuwa Lamot-Galaad?”

Migsagbì Hosapat i, guwaen di, “Na, mebaluy doo enù ka neketapay a dé lapeг sa medoo sundalu ku owoy sa medoo kudà ku ma.”

²⁹Agulé mig-angay da Datù Akab i tegeIslaél owoy si Datù Hosapat tegeHuda egpengayaw diyà sa menuwa Lamot-Galaad.

³⁴Dodoo apiya di pa pineampay sa sebaen sundalu tegeSiliya daa sa kepanà di, nesugat doo Datù Akab i. Mineketuen sa sinelang diyà sa segametan anit di. Agulé mig-ikagi Akab i diyà sa tegeuwit sa kalitun di atung eggamiten di amuk eggila, guwaen di, “Iyoh, nesugat a dé polo. Tuing ko siini kalitun ta. Pelaguyan ta sa medoo kuntelà ta.”

³⁵Na, ligò da egkesetemù egkesegila, egtuelen da daen Datù Akab i diyà sa kalitun di eg-isalu diyà sa medoo tegeSiliya. Neseluh depanug sa saeg sa kalitun di, enù ka meleges sa depanug eglesut diyà sa palì di. Hê, nematay egoх di sumigep dé. ³⁶Na, egoх di buyu dé eg-eled sa agdaw, dinineg sa langun sundalu tegeIslaél sa metaled kagi nesesedowsedow, guwaen di, “Anì lumikù dé sa uman sebaen etaw diyà sa hagdi menuwa owoy diyà sa hagdi tanà.”

³⁷Na, egoх di nematay dé Akab i sa datù diyà sa tanà Islaél, inuwit da diyà sa menuwa Samaliya enù ka ilebeng da dahiya. ³⁸Agulé egpeguséén da sa kalitun atung eggamiten di amuk eggila diyà sa linaw diyà sa menuwa Samaliya, sa linaw atung kenà sa medoo tegepediyangdang egpedigus. Agulé dinilà sa medoo tuyang sa depanug i Akab, enù ka neketuu dé sa inikagi i Datù Nemula.^t

Ini Denu Si Datù Ahasiyas Diyà Sa Tanà Islaél

(1 Medoo Datù 22:40,52,53)

⁴⁰Na, egoх i Datù Akab nematay dé, iya sa nekesambì kenagdi egkedatù sa anak di si Ahasiyas. ⁵²Dodoo medaet sa binaelan i Ahasiyas

^t 22:38 Basa ko 1 Medoo Datù 21:19

diyà sa kehaa i Datù Nemula, enù ka inilingan di sa medaet adat sa emà di owoy sa inay di. Owoy inilingan di ma sa medaet adat i Datù Héloboam sa anak i Nabat egoh anay egoh di mig-enggat sa medoo tegeIslaél egbael salà.⁵³ Egpenemulawen i Datù Ahasiyas sa inetaw Baal owoy egsimbà ma dahiya. Huenan di, tigtu pinebulit di Datù Nemula i, sa Nemula sa medoo tegeIslaél, lagà mendaan sa binaelan sa emà di si Akab egoh anay.

2 MEDOO DATÙ

Ini Sa Egoh I Datù Ahasiyas Nematay

(*2 Medoo Datù 1:2-4,17*)

1 ²Na, sebaen agdaw nenabù Datù Ahasiyas i diyà sa tatawan sa keduwa kansad patal sa metolol dalesan di diyà sa menuwa Samaliya. Tigtu nesakitan temù. Huenan di, duen etaw sinugù di anì igsaan da sa inetaw Baalsibub sa egpenemulawen sa medoo tegePilistiya dutu menuwa Ikelon dò, anì metiigan di amuk melikuan ataw ka endà dé. ³Dodoo mig-ikagi sa egsugùsuguen i Datù Nemula diyà si Iliyas tegeTésbi sa tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Ipanaw ka dé. Angay ko siegung sa medoo sinugù i Datù Ahasiyas owoy ikagi ko diyà kenagda, guwaen ko, ‘Maen di ya eg-angay yu umigsà diyà sa inetaw Baalsibub dutu menuwa Ikelon dò? Iya sa penemdem yu kéen endà duen sa nemula diyà siini tanà Islaél.’ ⁴Huenan di, ini sa kagi i Datù Nemula diyà si Datù Ahasiyas, guwaen di, ‘Endà dé melikuan di diyà iya wé mesakit di, enù ka mematay dé polo.’” Na, mig-ipanaw Iliyas i enù ka pinangunutan di iya wé igsugù i Datù Nemula.

¹⁷Na, tuu doo, nematay Datù Ahasiyas i enù ka neketuu dé sa kagi i Datù Nemula igsugkow i Iliyas. Endà duen sa anak di maama, huenan di sa hadi di si Holam polo sa nekesambì kenagdi egkedatù. Na, egoh i Holam migkedatù dé, duwa gepalay dé sa lugay sa sangay di si Holam anak i Hosapat sa datù diyà sa tanà Huda.

Ini Sa Egoh I Iliyas Nebatun Dutu Langit Dò

(*2 Medoo Datù 2:1-18*)

2 ¹Na, egoh di neuma dé sa agdaw egoh i Datù Nemula matun si Iliyas dutu langit dò danà sa kelamag siling, mig-ipanaw Iliyas i owoy si Ilisiya kedu diyà Gilgal. ²Egoh da diyà dalan, mig-ikagi Iliyas i diyà si Ilisiya, guwaen di, “Dahini ka daa, enù ka egpeangayen i Datù Nemula aken dutu Bétél dò.”

Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i owoy taman nehagtay ka pelawà, endà lumengà a umunut diyà keniko.” Hê, neseunut da eg-angay Bétél dò.

³Agulé egoh da migtebow dutu, duen sa segeumpung tegesugkow kagi i Nemula diyà Bétél migpedapag da diyà si Ilisiya. Mig-igsà da, guwaen da, “Enù di ya, netiigan ko pa kuwaen i Datù Nemula diyà keniko sa datù ko ini egoh di?”

Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Hoò, netiigan ku doo, dodox yoko dé eg-olom ma.”

⁴Agulé mig-ikagi Iliyas i, guwaen di, “O Ilisiya, dahini ka daa, enù ka egpeangayen i Datù Nemula aken dutu Héliko dò.”

Dodox migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i owoy taman nehagtay ka pelawà, endà lumengà a umunut diyà keniko.” Hê, neseunut da dema eg-angay Héliko dò.

⁵Agulé egoh da migtebow, duen sa segeumpung tegesugkow kagi i Nemula diyà Héliko migpedapag da diyà si Ilisiya. Mig-igsà da, guwaen da, “Enù di ya, netiigan ko pa kuwaen i Datù Nemula diyà keniko sa datù ko ini egoh di?”

Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Hoò, netiigan ku doo, dodox yoko dé eg-olom ma.”

⁶Agulé mig-ikagi dema Iliyas i diyà si Ilisiya, guwaen di, “Na, dahini ka daa, enù ka egpeangayen i Datù Nemula aken dutu siedò wayeg Holdan.”

Dodox migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i owoy taman nehagtay ka pelawà, endà lumengà a umunut diyà keniko.” Huenan di, neseunut da dema duwa eg-ipanaw. ⁷Owoy miglohot ma sa lima pulù tegesugkow kagi i Nemula eg-angay diyà sa lawa't wayeg Holdan. Hê, migtigdeg da Iliyas i si Ilisiya diyà sa ilis wayeg, dodox migtangkà tukéey sa lima pulù tegesugkow kagi i Nemula. ⁸Agulé linengà i Iliyas sa sebaen kawal di. Dinilin di owoy igtapes di diyà sa wayeg, hê petow dé neskawang sa wayeg. Huenan di, neetiyen sa ukitan da egbatas eg-angay tanà dutu dò. ⁹Egoh da nekebatas dé, mig-ikagi Iliyas i diyà si Ilisiya, guwaen di, “Tulon ko diyà kenak ngadan sa ungayà ko baelan ku diyà keniko egoh i Datù Nemula endà pa kumuwa kenik.”

Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Amuk hediya, ungayà ku mebegayan a sa duwa baed sa egkegaga ko anì metandaan aken sa tegesugkow kagi i Nemula mekesambì diyà keniko.”^a

^a 2:9 Diyà sa adat etaw Hudiyu, duwa baed sa sakemen sa maama lebì lawa diyà sa medoo baed langun taman sa emà di amuk nematay. Basa ko Dutilonomiyu 21:17. Huenan di, egpegenyen i Ilisiya diyà si Iliyas sa duwa baed diyà sa langun egkegaga di, enù ka si Ilisiya sa lagà lebì lawa i Iliyas.

¹⁰Mig-ikagi Iliyas i, guwaen di, “Melikut iya wé egpege niyen ko. Dodox amuk hauwen ko aken selengen sa egoh ku mekadan diyà keniko, mesakem ko doo sa egpege niyen ko. Dodox amuk endà hauwen ko duu aken, endà mesakem ko duu.”

¹¹Na, egoh da telibubu eg-ipanaw, egseolomoy da uman. Hê, duen sa hinaa da kalitun egleleg eggodoyen sa medoo kudà egleleg ma eg-ukit diyà sa teliwadaan da. Hê, petow dé nebatun Iliyas i inuwit sa kelamag siling dutu langit dò. ¹²Na, tigtu hinaa i Ilisiya iya wé nebaelan, huanan di, mig-umow, guwaen di, “O Emà, Emà ku, sa tigtu mebagel egsegumalang diyà sa tanà Islaél.” Inut di endà dé eghauwen di duu Iliyas i.

Agulé kinisi i Ilisiya teliwadà sa ginis di tandà sa pedu di migkedaet. ¹³Agulé kinuwa di sa kawal i Iliyas netangtang, owoy migpelikù diyà sa lawa't wayeg Holdan. ¹⁴Egoh di nekeuma dahiya, inilingan di sa binaelan i Iliyas. Hê, igtapes di diyà sa wayeg sa kawal i Iliyas netangtang owoy mig-ikagi, guwaen di, “Kenà i Datù Nemula i dé, sa Nemula egpigtuuwen i Iliyas?” Hê, egoh di neubus migtapes sa wayeg, petow dé nesekawang sa wayeg owoy nekebatas ma dé eg-angay tanà dutu dò.

¹⁵Na, egoh sa medoo tegesugkow kagi i Nemula kedu Héliko mighaa iya wé, mig-ikagi da, guwaen da, “Diyà dé si Ilisiya sa egkegaga i Iliyas.” Agulé siniegung da owoy migligruid da diyà sa taengan di. ¹⁶Mig-ikagi da, guwaen da, “Lima pulù sa kedoo ké dahini, owoy anan ké mebagel. Amuk meiyap ka, selugagapan ké lumagbet sa datù ko, enù ka inuwit sa Suguy i Datù Nemula daa keen eg-angay diyà sa sebaen ma getan ataw ka diyà sa sebaen ma lepak.”

Migsagbi Ilisiya i, guwaen di, “Ulan dé sa kelagbet yu.”

¹⁷Dodox egtemuen da eg-ikagiyen taman sa egoh di umatu. Agulé mig-ikagi, guwaen di, “Na, ipanaw yu dé.” Huanan di, mig-ipanaw sa lima pulù geetaw. Taman telu agdaw sa lugay da eglagbet si Iliyas, dodox endà hinaa da duu. ¹⁸Agulé migpelikù da dema eg-angay diyà si Ilisiya eg-angat-angat kenagda diyà sa menuwa Héliko. Hê, mig-ikagi Ilisiya i diyà kenagda, guwaen di, “Na, beken atu hinawidan ku doo kiyu eglagbet kenagdi, enù ka endà hauwen yu duu.”

Ini Sa Egoh I Nemula Migpepion Sa Wayeg Danà Sa Binaelan I Ilisiya

(2 Medoo Datù 2:19-22)

¹⁹Na, mig-ikagi sa medoo etaw tegeHéliko diyà si Ilisiya, guwaen da, “O Datù, diyà sa kehaa ko, tigtu mepion siini menuwa. Dodox duen doo sa kelikutan di. Endà mepion sa wayeg dahini, huanan di endà iseg di kebaluyan sa tanà dahini.”

²⁰Migsagbi Ilisiya i, guwaen di, “Uwit yu diyà kenak sa bilu magtu binaelan, owoy awuhi yu timus.” Hê, inuwit da diyà kenagdi. ²¹Agulé

mig-angay Ilisiya i diyà sa tebulan siedò wayeg endà mepion, owoy igbuuhbuuh di sa timus diyà sa wayeg. Mig-ikagi ma, guwaen di, “Ini sa eg-ikagiyen i Datù Nemula, guwaen di, ‘Pinepion ku dé siini wayeg, huenan di endà dé duen sa keduwan linadu sa pesuwan di egkematay sa etaw ataw ka sa pesuwan di endà egkebaluy sa hinemulaan.’”²²Hê, edung egoh iya taman ini egoh di, mepion dé inemen sa wayeg, lagà sa inikagi i Ilisiya.

Ini Sa Egoh I Ilisiya Migtabang Sa Bayi Balu Pubeli

(2 Medoo Datù 4:1-7)

4 ¹Na, sebaen agdaw mig-angay sa bayi balu diyà si Ilisiya, sa nebalu diyà sa sebaen maama diyà sa segeumpung tegesugkow kagi i Nemula. Egoh di migtebow, mig-ikagi, guwaen di, “O Datù, nematay dé sa sawa ku. Netigan ko doo egoh di nehagtay pelawà, tigtu inadatan di Datù Nemula i. Hê, migtebow diyà kenak sa etaw kenà ké nekeutang anì etuken di aken. Dodox danà ku endà egpekebayad, huenan di kuwaen di gaa sa duwa anak ku maama anì ukipenen di enù ka iya sa ukit di egpebayad sa utang ké diyà kenagdi.”

²Agulé mig-igsà Ilisiya i, guwaen di, “Ngadan sa ungayà ko baelan ku diyà keniko? Tulon ko diyà kenak ngadan sa duen diyà sa dalesan ko.”

Migsagbì sa bayi, guwaen di, “Endà duen di, liyu daa sa lana diyà sa sebaen tukéey buyung.”

³Agulé mig-ikagi Ilisiya i, guwaen di, “Amuk hediya, angay ka sagbay sa medoo taguan endà duen dalem diyà sa medoo duma ko nesedapag dalesan. Pedoo ko sa sagbayi ko. ⁴Agulé awuh yu dalem sa dalesan yu, kuna owoy sa medoo anak ko, owoy pintù yu ma. Agulé tegesi ko lana sa medoo taguan sinagbayan yu. Amuk nepenù sa sebaen, tegesi ko ma sa duma di taman mepenù da langun.”

⁵Na, egoh sa bayi miglikù, binaelan di sa langun igsugù i Ilisiya diyà kenagdi. Egoh da migsagbay sa medoo taguan, mig-awuh da lapeg sa duwa anak di diyà sa dalesan da owoy pinintuan da ma. Agulé sinigbaenbaen di egtegesan lana sa medoo taguan igbegay sa anak di diyà kenagdi. ⁶Na, egoh di nepenù dé langun sa taguan, mig-ikagi diyà sa anak di, guwaen di, “Téél yu dé, uwiti yu aken sa liyu taguan anì tegesan ku dema.”

Migsagbì da, guwaen da, “O Inay, anan dé nepenù. Endà dé duen sa liyu taguan.” Huenan di, migsabuh ma dé egdelug iya wé lana atung igteges di. ⁷Agulé mig-angay dema sa bayi egtulon diyà si Ilisiya. Hê, mig-ikagi Ilisiya i, guwaen di, “Na, angay ko dagang sa medoo lana anì mebayadan ko sa utang yu. Dodox sa samà pilak, beliyi yu sa kehagtayan yu.”

Ini Sa Ego I Naman Nelikuan Sa Linadu Dempid

5 ¹Na, diyà sa tanà Siliya duen sa ulu-ulu sundalu, si Naman. Netuuwan sa datù tegeSiliya diyà kenagdi, enù ka mebalaw owoy dakel sa lalag di owoy egkeadatan ma. Tinabangan i Datù Nemula Naman i, huenan di takà egtaban sa medoo tegeSiliya amuk eggila da. Dodox iya sa kelikuton di sa linadu di dempid. ²Na, ego sa sebaen kepengayaw sa medoo tegeSiliya diyà sa medoo tegeIslaél, sinigkem da sa sebaen kenogon tegeIslaél. Agulé siedò kenogon sa egsugùsuguen sa sawa i Naman. ³Na, sebaen agdaw mig-ikagi sa kenogon diyà sa sawa i Naman egsugalebek kenagdi, guwaen di, “Mepion hedem amuk mangay sa datù ku diyà sa tegesugkow kagi i Nemula dutu Samaliya dò anì mebulungan sa linadu di dempid.”

⁴Agulé ego i Naman migdineg denu iya wé inikagi sa kenogon, inangay di egtulon diyà sa datù di tegeSiliya sa inikagi sa kenogon tegeIslaél. ⁵Migsagbì sa datù tegeSiliya, guwaen di, “Amuk hediya, angay ka dutu, owoy ipeuwit ku diyà keniko sa sulat ku diyà sa datù tegelslaél.”

Huenan di, mig-ipanaw dé Naman i owoy inuwit di sa telu latuh epat pulù kakilu pilak owoy sa pitu pulù kakilu bulawan owoy sa sepulù sesukub tigtu metolol ginis. ⁶Iya kagi sa sulat inuwit di, guwaen di, “O Datù Holam, iya sa etaw mig-uwit siini sulat ku si Naman sa egsugùsuguen ku. Ungayà ku bulungan ko anì mekedan sa linadu di dempid.”

⁷Na, ego sa datù tegeIslaél migbasa iya wé sulat, kinisi di sa ginis di danà di nebukul. Guwaen di, “Aba! Ngadan ini i? Maen di ya igsugù di igpebulung diyà kenak siini etaw eginanadu dempid? Si Nemula a pa atu épê ekegaga egpelalù etaw ataw ka egekeimatay etaw? Taa ko, egbaelan di daa sa edungan di anì gumila diyà kenak.”

⁸Agulé ego i Ilisiya tegesugkow kagi i Nemula migdineg denu sa binaelan sa datù da tegeIslaél, pineuwitan di kagi, guwaen di, “Maen di ya kinisi ko sa ginis ko? Peangay ko diyà kenak sa dempiden anì metiigan da duen sa tegesugkow kagi i Nemula diyà siini tanà Islaél.” ⁹Huenan di, mig-edà kalitun Naman i eg-angay diyà si Ilisiya lapeg sa langun sundalu di egkudà. Ego da migtebow, egpetaman da daa diyà sa selat sa dalesan i Ilisiya. ¹⁰Endà miglaun Ilisiya i. Igpetulon di daa sa kagi di diyà sa egsugùsuguen di, guwaen di, “Angay ka diyà sa lawa't wayeg Holdan owoy peleplep ka taman pitu gulè. Amuk hediya, melikuan ka enù ka mekedan sa linadu ko dempid.”

¹¹Dodox ego i Naman migdineg iya wé kagi igpetulon i Ilisiya diyà kenagdi, inuwit di eglegkang sa kebulit di. Guwaen di, “Iya sa penemdem ku telabukan di aken owoy tumigdeg umumow diyà si Datù Nemula sa egsigtuuwen di, agulé belubaden di sa belad di diyà selatal sa dempid ku

anì melikuan a.¹² Maen di ya peleplep a diyà siedò wayeg Holdan? Uman pa mepion sa lawa't wayeg Abana owoy sa lawa't wayeg Palpal diyà sa menuwa Damasko, owoy uman pa sa ketiengaw da diyà sa ketiengaw sa wayeg dahini diyà tanà Islaél. Melikuan a ma doo amuk dutu polo sa kenà ku medigus.” Na, tigtu egkelangget egoh di eg-ipanaw.

¹³ Agulé migpedapag da diyà si Naman sa medoo egsugùsuguen di owoy mig-ikagi da, guwaen da, “O Datù, upama amuk duen sa tigtu melikut ipebael siini tegesugkow kagi i Nemula diyà keniko, egbaelan ko ma doo, atu. Labi pa endà baelan ko duu ini i kepedigus ma daa anì melikuan ka sa linadu ko dempid.”¹⁴ Hê, netuuwan Naman i diyà sa inikagi sa egsugùsuguen di, huenan di mig-angay diyà sa lawa't wayeg Holdan owoy migpeleplep taman pitu gulê, éhê mendaas sa inikagi sa tegesugkow kagi i Nemula. Hê, nelikuan owoy migkelaniih dema sa lawa di lagà sa palas lawa batà.

¹⁵ Agulé migpelikù Naman i owoy sa langun egsugùsuguen di diyà si Ilisiya sa tegesugkow kagi i Nemula. Egoh da migtebow, mig-ikagi Naman i, guwaen di, “Na, netiigan ku dé endà duen sa liyu Nemula diyà siini sinukub langit liyu daa si Nemula diyà sa tanà Islaél. Huenan di, kuwa ko siini ibegay ku diyà keniko.”

¹⁶ Migsagbì Ilisiya i sa tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Ipengibet ku danà di melalù Datù Nemula i sa egpangunutan ku, endà kuwaen ku duu sa ibegay ko diyà kenak.” Apiya di pa igtegel i Naman ibegay diyà kenagdi, tapay doo inekedan di.

¹⁷ Mig-ikagi dema Naman i, guwaen di, “Na, amuk eg-ekedan ko sa ibegay ku diyà keniko, eppogeni a sa tukéey tanà yu ilulan ku diyà sa duwa asnu anì uwiten ku lumikù, aken i lagà egsugùsuguen ko.^b Enù ka edung ini egoh di, endà dé baelan ku duu sa adat kesimbà ké diyà sa egpenemulawen ké, liyu daa si Datù Nemula.¹⁸ Dodoo ungayà ku peuloyon i Datù Nemula aken amuk ini sa mebaelan ku. Amuk umawuh sa datù ku diyà sa simbaan ké kenà ké egpenemula sa inetaw Limon owoy amuk tegelen di aken peunut kenagdi, owoy amuk lumigkued a ma diyà sa taengan i Limon, ungayà ku peuloyon i Datù Nemula aken hedem amuk iya sa mebaelan ku.”

¹⁹ Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Likù ka dé enù ka kumetanà sa pedu ko.” Agulé mig-ipanaw Naman i. Dodoo egoh di endà pa iseg di mediyù,²⁰ migpenemdem Gihasi i sa egsugùsuguen i Ilisiya tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di diyà sa pedu di, “Maen di ya endà kinuwa sa datù ku duu sa ibegay i Naman tegeSiliya hedem? Ipengibet ku danà di melalù

^b 5:17 Na, egoh iya, diyà sa penemdem sa medoo etaw, épê munoy nemula sa uman sebaen tanà. Huenan di, pinegeni i Naman sa tukéey tanà sa tanà Islaél enù ka iya sa kenà di tumigdeg amuk sumimbà diyà si Nemula apiya di pa diyà dé sa hagdi tanà Siliya.

Datù Nemula i, lumohot a diyà si Naman anì mebegayan a, apiya di pa tukéey daa.” ²¹Huenan di, migletu Gihasi i eglohot diyà si Naman. Hé, egoh i Naman mighaa duen sa etaw eglohot kenagdi, migtenà kedu diyà sa kalitun di owoy siniegung di. Mig-igsà, guwaen di, “Maen ko ya eglohot? Enù di ya, duen sa medaet egkebaelan?”

²²“Endà,” guwaen i Gihasi. “Yaka egkebukul la. Sinugù sa datù ku daa aken anì tulonen ku diyà keniko duen duwa tegesugkow kagi i Nemula migtebow kedu diyà sa getan-getan diyà sa uwang tanà tugod i Ipelaim egoh sa iyugan ko dé eg-ipanaw. Huenan di, amuk mebaluy diyà keniko, begayi ko kagda, hih, sa telu pulù owoy epat kakilu pilak owoy sa duwa sesukub tigtu metolol ginis.”

²³Migsagbì Naman i, guwaen di, “Takepen ku doo iya wé.” Huenan di, igtegel di ighbegay diyà si Gihasi sa labi enim pulù kakilu pilak. Ig-awuh i Naman diyà sa duwa puyut, lapeg sa duwa sesukub ginis, owoy igpehated di diyà sa duwa egsugùsuguen di pineunut di diyà si Gihasi egpelikù.

²⁴Agulé egoh da nekeuma diyà sa getan kenà i Ilisiya eg-ugpà, kinuwa i Gihasi sa duwa puyut owoy pinelikù di sa duwa egsugùsuguen i Naman. Agulé inuwit di eggemow diyà sa dalesan anì ilidung di sa kinuwa di. ²⁵Agulé mig-angay diyà sa datù di si Ilisiya. Hé, inigsaan i Ilisiya, guwaen di, “O Gihasi, keduwan ko ya?”

Migsagbì Gihasi i, guwaen di, “O Datù, endà duen sa inangayan ku.”

²⁶Dodox mig-ikagi Ilisiya i, guwaen di, “Endà melidung ko duu diyà kenak, enù ka egoh i Naman migtenà kedu diyà sa kalitun di anì egsiegungen di kuna, lagà a ma doo dahiya enù ka eghaa sa suguy ku. Medaet iya wé binaelan ko dutu egoh ko migpegeni pilak, enù ka beken iya sa udesan ta. Dodox kuna, iya polo sa egpedakelan pedu ko sa pilak owoy ginis, owoy sa tanà hinemulaan olibu owoy palas, owoy sa medoo sapi owoy kebilibili owoy sa medoo udipen ma. ²⁷Na, danà iya wé binaelan ko, huenan di dumeket sa linadu i Naman dempid diyà keniko owoy diyà sa medoo tugod ko ma taman melugay.” Hé, egoh i Gihasi miglaun dahiya, miglinadu dé dempid owoy migbungkaut sa lawa di.

Ini Sa Ego I Ilisiya Migpeletow Sa Agsà Nepesuk Neeled Diyà Wayeg

(2 Medoo Datù 6:1-7)

6 ¹Na, sebaen agdaw mig-angay eg-ikagi sa segeumpung tegesugkow kagi i Nemula diyà si Ilisiya. Guwaen da, “Ngadan sa baelan ta enù ka egkesepisok ki eg-ugpà diyà siini dalesan? ²Amuk mebaluy diyà keniko, mangay ké milay kayu diyà sa keba't Holdan enù ka mael ké dalesan.”

Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Na, ipanaw yu dé.”

³Agulé mig-ikagi ma sa sebaen etaw diyà kenagdi, guwaen di, “O Datù, amuk mebaluy diyà keniko, unuti ko doo kami.”

Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Na, munut a ma diyà keniyu.” ⁴Agulé mig-ipanaw da eg-angay lawa't Holdan dò. Ego da nekeuma dahiya, egkulut da kayu diyà sa keba di. ⁵Hê, ego da telibubu egkulut, petow dé nepesuk sa agsà sa sebaen etaw, owoy nekepangkò diyà sa lawa't wayeg. Hê, mig-angay egpetabang diyà si Ilisiya, guwaen di, “O Datù, ngadan sa kebael ku, enù ka sinagbayan ku daa iya wé agsà.”

⁶Mig-igsà Ilisiya i tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Kenà selatal di ya neketenà?” Agulé igtulù di sa selatal kenà di neeed. Agulé ginetas i Ilisiya sa panga kayu owoy igbelegbeg di diyà sa selatal sa kenà di neeed. Hê, petow dé migletow sa agsà nepesuk. ⁷Agulé guwaen i Ilisiya, “Na, kuwa ko dé.” Huenan di, kinuwa dé sa etaw nepesukan agsà.

Ini Sa Ego Sa Medoo TegeSiliya Tinabanan I Ilisiya

(2 Medoo Datù 6:8-23)

⁸Na, sebaen agdaw ligò da sa datù tegeSiliya eggila diyà sa medoo tegeIslaél, sinetipon di sa langun salu di owoy egseolom-olomoy da sa kenà da petigdeg sa medoo kemalig da. ⁹Dodox si Ilisiya sa tegesugkow kagi i Nemula, netiigan di doo iya wé penemdem da. Huenan di, pineuwitan di kagi Holam i sa datù diyà sa tanà Islaél anì endà umukit di diyà siedò kenà da egpetigdeg kemalig enù ka eg-angay egpelaeb sa medoo tegeSiliya dahiya. ¹⁰Huenan di, egpeingaten i Datù Holam sa medoo etaw diyà siedò kenà tinulon i Ilisiya. Mesagkat sa ketulon i Ilisiya diyà sa datù tegeIslaél sa penemdem sa medoo tegeSiliya, huenan di egpeingaten di sa medoo etaw diyà sa langun kenà tinulon i Ilisiya.

¹¹Na, danà iya wé egkebaelan, tigtu egkelangget sa datù tegeSiliya. Huenan di, sinetipon di sa medoo salu di owoy inigsaan di kagda, guwaen di, “Ngadan di etaw diyà keniyu sa migtampil diyà sa datù tegeIslaél?”

¹²Migsagbì sa sebaen salu di, guwaen di, “O Datù, beken kami sa egtulon diyà kenagdi. Dodox sa langun eg-ikagiyen ko, apiya eg-ikagiyen ko daa diyà sa bilik kenà ko egtudug, netiigan i Ilisiya sa tegesugkow kagi i Nemula doo dutu tanà Islaél dò. Huenan di, kagdi polo sa egtulon diyà sa datù da tegeIslaél.”

¹³Agulé mig-ikagi sa datù tegeSiliya, guwaen di, “Angay yu lagbet sa kenà di enù ka ipesikem ku.” Na, tinulon da diyà kenagdi dutu Dotan dò Ilisiya i. ¹⁴Huenan di, pineangay sa datù tegeSiliya sa medoo sundalu di dutu. Duen mig-edà diyà sa medoo kalitun atung eggamiten da amuk gumila da owoy duen ma migkudà. Sigepe sa ego da migtebow diyà sa menuwa Dotan, agulé sineulingutan da sa menuwa.

¹⁵Agulé ego di sumimag, miglapus miglaun sa egsugùsuguen i Ilisiya. Hê, hinaa di sa medoo sundalu tegeSiliya lapeg sa medoo kudà

da owoy sa medoo kalitun da ma nekeulingut diyà iya wé menuwa. Agulé migpelikù owoy mig-ikagi diyà si Ilisiya, guwaen di, “Aba, o Datù. Ngadan sa mebaelan ta?”

¹⁶Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Yaka egkelimedangan na, enù ka uman pa sa nita kedoo diyà sa hagda kedoo.” ¹⁷Agulé migsimbà Ilisiya i, guwaen di, “O Datù Nemula, peilag ko sa mata di anì hauwen di sa kedoo ta.” Hê, sinagbian i Datù Nemula iya wé kesimbà di. Agulé egoh sa egsugùsuguen i Ilisiya eglangalanga, hinaa di sa medoo kudà egleleg pinekagatan sa medoo kalitun egleleg nekeseluh diyà sa medoo getan nekeulingut diyà kenagda.

¹⁸Na, egoh siedò medoo tegeSiliya egdagseg diyà si Ilisiya, migsimbà dema Ilisiya i, guwaen di, “O Datù Nemula, ungayà ku endà umilag siini medoo etaw.” Na, iya sa sagbì i Datù Nemula sa kesimbà i Ilisiya sa egoh da lagà nelangap.

¹⁹Huanan di, inikagiyán i Ilisiya kagda, guwaen di, “Beken ini sa dalan owoy beken ma ini sa menuwa eg-angayan yu. Unut yu polo kenak enù ka penuluhan ku kiyu mangay diyà sa maama eglagbeten yu.” Hê, inuwit di polo kagda eg-angay diyà sa menuwa Samaliya, sa mapulù menuwa diyà sa tanà Islaél.

²⁰Agulé egoh da mig-awuh diyà sa kutà menuwa, migsimbà dema Ilisiya i, guwaen di, “O Datù Nemula, peilag ko dé kagda.” Hê, pineilag i Datù Nemula kagda. Agulé egoh da eglangalanga, hinaa da diyà da dé polo sa menuwa Samaliya.

²¹Na, egoh sa datù tegeIslaél si Holam mighaa kenagda, inigsaan di Ilisiya i, guwaen di, “Enù di ya, imatayan ku kagda? Mepion pa atu amuk imatayan ku kagda?”

²²Migsagbì Ilisiya i, guwaen di, “Yaka eg-imatay duu kagda. Enù ka apiya sa medoo etaw sinigkem ko egoh ko eggila, endà ma imatayan ko duu, labi pa eg-imatayan ko siini medoo etaw endà sinigkem ko duu. Mepion polo amuk pekaenen ko kagda owoy peinemen ko ma, agulé pelikù ko kagda diyà sa datù da.” ²³Huanan di, igsugù sa datù tegeIslaél sa dakel pista owoy pinekaen di siedò medoo tegeSiliya. Egoh da neubus egkaen, pinelikù di kagda diyà sa datù da. Na, edung egoh iya, endà dé eg-uman egpengayaw sa medoo tegeSiliya diyà sa tanà Islaél.

Ini Sa Egoh I Datù Hosapat Nematay Owoy Si Holam Sa Nekesambì Kenagdi Egpedatù Diyà Sa Tanà Huda

*(1 Medoo Datù 22:50; 2 Medoo Datù 8:18-19;
2 Kelonikas 21:4,12-15,19-20)*

[1 Medoo Datù 22:50] Na, egoh i Datù Hosapat nematay diyà sa tanà Huda, iglebeng da diyà sa atung lebengan datù diyà sa Menuwa i Dabid. Agulé sa anak di si Holam sa nekesambì kenagdi egkedatù.

[2 Medoo Datù 8:18] Dodoo danà i Holam migsawa sa anak i Datù Akab, huenan di neilingan di polo sa medaet adat sa malayan sa nugangan di owoy neilingan di ma sa binaelan sa medoo muna datù diyà sa tanà Islaél, owoy binaelan di ma sa medaet diyà sa kehaa i Datù Nemula. [19] Dodoo beken iya sa ungayà i Datù Nemula amuk pedaetan di sa tanà Huda, enù ka igpasad di diyà si Dabid sa sinaligan di egoh anay sa egoh di dumuen sa tugod di mesetugdugtugdug kumedatù taman melugay.

[2 Kelonikas 21:4] Na, ini ma sa binaelan i Holam egoh di migkedatù dé, igpeimatay di sa langun hadi di maama owoy sa medoo duma ulu-ulu diyà sa tanà Huda, enù ka ungayà di hagdi daa sa kedatuan. [2 Kelonikas 21:12] Na, danà sa medoo binaelan di, duen sa sulat igpeuwit i Iliyas tegesugkow kagi i Nemula diyà si Holam.^c Ini sa kagi sulat di, guwaen di, “Ini sa eg-ikagiyen i Datù Nemula diyà keniko, sa Nemula egpigtuuwen i Dabid tupù ko. Guwaen di, endà eg-ilingan ko duu sa metiengaw adat da i Hosapat emà ko owoy si Asa bébè ko, sa migkedatù diyà sa tanà Huda egoh anay. [13] Dodoo eg-ilingan ko polo sa medaet adat sa medoo datù diyà sa tanà Islaél, enù ka eg-enggaten ko sa medoo tegeHuda owoy sa medoo tegeHélusalém egbael salà, lagà sa egoh da i Datù Akab mig-enggat sa medoo tegeIslaél egbael salà. Lagà sa bayi egpedaet sa pedu sa sawa di danà di takà eppigmaama ini i binaelan ko. Owoy inimatayan ko ma doo sa langun hadi ko maama sa uman pa mepion adat diyà sa niko adat. [14] Huenan di, tigtu pigtamayan i Datù Nemula sa medoo etaw ko, owoy sa medoo sawa ko owoy sa medoo anak ko ma, owoy mekedan ma sa langun taman ko. [15] Owoy kuna, luminadu ka ma sa tigtu mepasang linadu enù ka amuk melugayluguay ka dé luminadu, lumesut sa tagaken ko.”

[2 Kelonikas 21:19] Na, egoh di neuma sa keduwa di gepalay, miglesut sa tagaken i Holam danà iya wé linadu di. Agulé egoh di tigtu dé mesakit temù, nematay dé. Dodoo endà egtemeg sa medoo etaw di sa dakel apuy, enù ka endà eg-adatan da duu lagà sa keadat da sa medoo datù tupù di nematay egoh anay. [20] Na, telu pulù owoy duwa gepalay sa kelukes i Holam egoh di mig-edung migkedatù, agulé walu gepalay sa lugay di datù diyà sa menuwa Hélusalém. Agulé egoh di nematay dé, endà duen sebaen etaw egkedaet pedu diyà kenagdi. Iglebeng da diyà sa Menuwa i Dabid, dodoo endà iglebeng da duu diyà sa atung lebengan datù.

^c 2 Kelonikas 21:12 Egoh iya endà dé diyà tanà Iliyas i, enù ka nebatun dé dutu langit dò (Basa ko 2 Medoo Datù 2:11). Huenan di, endà netiigan ta duu sa ukit i Iliyas migpeuwit sulat diyà si Holam. Igsulat di kéen danà i Nemula egoh di endà pa nebatun dutu langit dò.

Ini Denu Si Datù Ahasiyas Diyà Tanà Huda Owoy Si Hihu Diyà Tanà Islaél

(*2 Medoo Datù 8:24b,27; 9:1-10,13*)

8 ^{24b}Na, nematay Datù Holam i diyà sa tanà Huda, agulé sa anak di si Ahasiyas sa nekesambì kenagdi egkedatù. ²⁷Dodoo medaet sa egbaelan i Ahasiyas diyà sa kehaa i Datù Nemula, enù ka eg-ilingan di sa medaet adat da i Datù Akab. Iya sa nebaelan di enù ka anak i Akab sa inay di.

9 ¹Na, inumow i Ilisiya tegesugkow kagi i Nemula sa sebaen batàbatà duma di tegesugkow kagi i Nemula, owoy sinugù di, guwaen di, “Legeti ko sa kawal ko. Angay ka dutu Lamot-Galaad dò, owoy uwit ko siini tukéey buyung épê lana olibu. ²Amuk tumebow ka dutu, lagbet ko Hihu i sa anak i Hosapat béké i Nimsi. Amuk hauwen ko, uwit ko angay diyà sa bilik endà duen etaw. ³Agulé hududi ko lana sa ulu i Hihu owoy ikagi ka ma, guwaen ko, ‘Si Datù Nemula sa migsugù ini i kehudud ku lana diyà sa ulu ko anì metandaan kuna sa kumedatù diyà siini tanà Islaél.’ Agulé yaka dé egpeéngén-éngén na. Pelaguy ka dé mapes.”

⁴Huenan di, mig-ipanaw iya wé batàbatà tegesugkow kagi i Nemula eg-angay dutu Lamot-Galaad dò. ⁵Egoh di migtebow, hinaa di sa medoo ulu-ulu sundalu nesetipon. Mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Duen sa ikagiyán ku diyà keniko.”

Agulé mig-igsà Hihu i, guwaen di, “Ngadan tayu di etaw diyà kenami sa ikagiyán ko?”

Migsagbì sa tegesugkow kagi i Nemula, guwaen di, “Kuna.” ⁶Hê, migtingdeg Hihu i owoy duwa da daa mig-angay dalem sa dalesan. Agulé hinududan di lana sa ulu i Hihu, ligò di eg-ikagi, guwaen di, “Si Datù Nemula sa Nemula sa medoo tegeIslaél sa migsugù ini i kehudud ku lana diyà sa ulu ko anì metandaan kuna sa kumedatù diyà siini medoo etaw di tegeIslaél. ⁷Ini sa ipebael i Datù Nemula diyà keniko, imatayi ko sa malayan i Akab sa tapay datù ko, enù ka pigtamayan i Nemula Hésabil i sawa i Akab danà di egpeimatay sa medoo tegesugkow kagi i Nemula owoy sa medoo etaw egpangunut diyà si Nemula. ⁸Enù ka iya sa uyot i Datù Nemula mekesugsug sa langun tugod i Akab. Meimatayan doo sa langun tugod di maama diyà siini tanà Islaél. Endà duen sebaen mehagtay diyà kenagda, iling ka lukes ataw ka batà. ⁹Pigtamayan i Nemula doo sa medoo tugod i Akab lagà sa kinepigtamay di sa medoo tugod i Héloboam anak i Nabat egoh anay owoy lagà ma sa kinepigtamay di sa medoo tugod i Baasa anak i Ahiyas egoh anay. ¹⁰Owoy si Hésabil, daesan tuyang sa lawa di diyà sa uwang tanà Héslil. Huenan di, endà duen mekelebeng sa lawa di.” Agulé egoh sa tegesugkow kagi i Nemula neubus dé mig-ikagi, miglaun owoy migpelaguy ma.

¹³ Na, egoh i Hihu migtulon diyà siedò medoo duma di sa inikagi sa tegesugkow kagi i Nemula, petow da dé migluwas sa kawal da owoy igtenà da diyà sa supow taytay anì tumigdeg Hihu i dahiya. Agulé migtegbuli da owoy migpetaled da ma eg-ikagi, guwaen da, “Datù dé Hihu i.”

Ini Sa Ego I Hihu Mig-imatay Si Hésabil Owoy Sa Langun Tugod I Akab

(*2 Medoo Datù 9:30-37; 10:1-7,11,30-31*)

³⁰ Agulé mig-angay Hihu i diyà sa menuwa Hésil. Na, egoh i Hésabil migdineg denu iya wé, pinepion di sa balut ulu di owoy duen ma sa iglulow di nekeulingut diyà sa mata di anì kumetolol. Agulé mig-angay egtataw. ³¹ Hê, egoh di mighaa si Hihu eg-awuh diyà sa bengawan, inumow di Hihu i, guwaen di, “Maen ko ya eg-angay dini? Nekesuet ka si Simbeli sa mig-imatay sa datù di. Netulengan ko pa sa nebaelan di?”^d

³² Agulé miglengag Hihu i diyà sa tatawan owoy pinetaled di sa kagi di, guwaen di, “Ngadan sa etaw dahiya tumampil diyà kenak?” Agulé duen duwa ataw ka telu geetaw sa kesaligan diyà sa dalesan sa datù egtataw kenagdi. ³³ Hê, mig-ikagi Hihu i diyà kenagda, guwaen di, “Na, nabù yu siiya bayi.” Huenan di, ninabù da Hésabil i diyà tanà. Hê, migbesék sa depanug di diyà sa kelatkat owoy diyà sa medoo kudà ma enù ka igpeutuh i Hihu diyà sa medoo kudà.

³⁴ Agulé mig-awuh da Hihu i diyà sa metolol dalesan sa datù owoy migkaen da owoy mig-inem da ma. Egoh da neubus dé egkaen, mig-ikagi Hihu i diyà sa medoo pasek di, guwaen di, “Angay yu lebengi siedò bayi tinubad i Nemula, enù ka anak datù ma.” ³⁵ Dodox egoh sa medoo sinugù di mitebow anì ilebeng da hedem, iya daen sa hinaa da sa kulobong ulu di owoy sa kagpa belad di owoy sa takem lisén di. ³⁶ Agulé egoh da migpelikù, tinulon da diyà si Hihu. Agulé mig-ikagi Hihu i, guwaen di, “Iya sa ketuu sa kagi i Datù Nemula tinulon sa tegesugkow kagi di si Iliyas tegeTésbi egoh anay, guwaen di, Daesan tuyang gaa Hésabil i diyà sa menuwa Hésil.”^e ³⁷ Owoy lagà daen lupuk ibuung etaw sa lawa di, enù ka endà dé duen etaw mekekilala kenagdi.”

10 ¹ Na, pitu pulù sa kedoo anak i Datù Akab maama eg-ugpà diyà sa menuwa Samaliya. Hê, pineuwitan i Hihu sulat sa medoo kaunutan diyà iya wé menuwa owoy sa medoo mapulù etaw owoy sa medoo tegeipat sa medoo anak i Akab dahiya. Ini sa kagi sa sulat di, guwaen di, ² “Na, kiyu sa eg-ipat sa medoo anak sa datù yu owoy duen ma sa medoo kudà yu owoy sa medoo kalitun atung eggamiten yu amuk eggila yu, owoy duen ma medoo kinemkem yu owoy neulingut kutà ma sa medoo menuwa

^d 9:31 Basa ko 1 Medoo Datù 16:8-12 ^e 9:36 Mebasma ma diyà sa 1 Medoo Datù 21:23.

yu. Huenan di, amuk mekeuma siini sulat ku diyà keniyu, ³hemilì yu sa anak i Akab épê sa tigtu mepion pagitung owoy gelal yu kagdi datù. Agulé segumalang yu anì endà mematay di, enù ka pengayawen ku kiyu.”

⁴Dodox tigtu nelimedangan sa medoo ulu-uluh tegeSamaliya owoy migikagi da, guwaen da, “Aba, ngadan sa mebaelan ta? Anì ma siedò duwa datù, endà doo nekeatu da diyà si Hihu, labi ki pa egpekeatu kita i duu.”

⁵Huenan di, migsagbì sa ulu-uluh tegeipat sa dalesan datù owoy sa kaunutan diyà sa menuwa owoy sa medoo mapulù etaw owoy sa medoo tegeipat anak i Datù Akab. Ini sa kagi sulat igpeuwit da diyà si Hihu, guwaen da, “Kami sa egsugùsuguen ko, owoy baelan ké doo sumalà dé sa isugù ko diyà kenami. Dodox endà gelalen ké duu sa datù kumuntelà keniko. Huenan di, baeli ko dé sa mepion diyà sa kehaa ko.”

⁶Agulé migpeuwit dema sulat Hihu i diyà kenagda, guwaen di, “Amuk tigtu yu tumampil diyà kenak owoy amuk tigtu yu ma mangunut diyà sa igsugù ku, tagped yu sa lieg sa medoo anak i Akab sa tapay datù yu owoy uwit yu ma sa ulu da diyà kenak diyà Héslil amuk endà pa meuma sa éhê ini ulas simag.”

Na, iya sa eg-ipat sa pitu pulù anak i Datù Akab sa medoo mapulù etaw tegeSamaliya. ⁷Hè, egoh da migbasa sa sulat i Hihu, inimatayan da langun sa pitu pulù maama anak i Akab. Agulé ig-awuh da sa medoo ulu anak i Akab dalem sa medoo alat, owoy igpeuwit da diyà si Hihu dutu menuwa Héslil dò.

¹¹Na, inimatayan i Hihu ma sa langun duma telahadi i Akab eg-ugpà diyà sa menuwa Héslil, lapeg sa langun salu di owoy sa medoo loyuk di owoy sa medoo tegesimbà di ma. Endà duen sa nesamà nehagtay diyà kenagda.

³⁰Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Hihu, guwaen di, “Na, danà ko migbael sa mepion diyà sa kehaa ku, owoy igpetuu ko ma sa langun ungayà ku baelan ko diyà sa medoo tugod i Datù Akab, huenan di egpasad a kumedatù ka owoy sa medoo tugod ko taman sa bébê lulud ko diyà siini tanà Islaél.” ³¹Dodox si Hihu, endà pinesebaen di duu sa pedu di egpangunut diyà sa uledin i Datù Nemula, sa Nemula sa medoo tegeIslaél. Dodox inilingan di polo sa medoo salà i Datù Héloboam egoh anay egoh di mig-enggat sa medoo tegeIslaél egbael salà.

Ini Sa Medaet Binaelan I Ataliya Owoy Sa Ego I Howas Migkedatù Diyà Tanà Huda

*(2 Medoo Datù 11:1-4,12-16; 12:2;
2 Kelonikas 24:15-22; 2 Medoo Datù 12:20)*

11 ¹Na, egoh i Ataliya inay i Datù Ahasiyas neketiig nematay dé Ahasiyas i,^f ini sa binaelan di, igpeimatay di sa langun anak

^f 11:1 Basa ko 2 Medoo Datù 9:27

i Ahasiyas enù ka ungayà di kagdi sa kumebooy. ²Dodox mepion sa binaelan i Hosaba tebay i Ahasiyas anak i Datù Holam. Igolidung i Hosaba diyà sa bilik Howas i anak i Ahasiyas lapegsa tegegaet kenagdi. Huenan di, endà nekelapeg Howas i diyà sa medoo imimatayan i Ataliya. ³Tamanenem gepalay tapay doo miglidung Howas i owoy sa tegegaet kenagdi diyà sa Dalesan i Nemula ligò di si Ataliya dé sa booy.

⁴Dodox egoh di neuma sa kepitu di gepalay, igsasà sa tegesimbà si Hoyada⁸ sa medoo ulu-uluh sa tegebantay diyà sa dalesan sa datù anì mangay da diyà kenagdi diyà sa Dalesan i Nemula anì mesepasad da. Egoh da migtebow, pinepasad di kagda anì buligan da kagdi egpetuu sa ungayà di. Agulé igpehaa di diyà kenagda Howas i anak i Datù Ahasiyas sa iglidung da.

¹²Agulé egoh di neuma sa atas da, pinelaun i Hoyada Howas i anak i Datù Ahasiyas. Igtenà di diyà sa ulu di sa metolol sayap sa datù owoy binegayan di ma kagdi sa kalatas dinilin sinulatan sa Kagi i Nemula. Hê, hinududan di lana sa ulu i Howas anì metandaan kagdi dé sa datù. Huenan di, tigtu neanggan sa langun etaw nesetipon owoy migpalakpak da. Pinetaled da ma sa kagi da, guwaen da, “Kumelalù sa datù.”

¹³Na, egoh i Ataliya migdineg sa dagì sa medoo tegebantay owoy sa medoo etaw diyà sa Dalesan i Nemula, migpedelamet mig-angay dutu.

¹⁴Hê, hinaa di dahiya sa magtu datù egtigdeg medapag diyà sa dakel bugsud sa Dalesan i Nemula, enù ka iya sa adat sa etaw egpedatù. Nekelibet diyà kenagdi sa medoo ulu-uluh owoy sa medoo tegehiyup tegbuli, owoy migpetaled ma sa medoo etaw eg-ikagi danà da neanggan owoy migtegbuli da ma. Agulé kinisì i Ataliya sa ginis di danà di nebukul, owoy migpetaled eg-ikagi, guwaen di, “Migtampil yu dé diyà sa sebaen ma etaw.”

¹⁵Dodox sinasà sa tegesimbà si Hoyada sa medoo ulu-uluh tegebantay, guwaen di, “Uwit yu Ataliya i diyà sa liyu siini Dalesan owoy imatayi yu ma sa langun etaw tumampil diyà kenagdi.” Na, iya sa inikagi sa tegesimbà si Hoyada enù ka tapay dé inikagi di endà mebaluy di meimatayan Ataliya i dalem sa Dalesan i Nemula. ¹⁶Huenan di, egoh di nekeuma diyà sa selat atung ukitan sa medoo kudà umawuh diyà sa duwangen dalesan sa datù, sinikem da Ataliya i owoy imatayan da ma dahiya.

12 ²Na, anan mepion sa binaelan i Datù Howas diyà sa kehaa i Datù Nemula taman sa lugay di nehagtay sa tegesimbà si Hoyada, enù ka tinulù di Howas i.

24 ¹⁵Na, egoh di nelugay dé, migkelukes dé temù Hoyada i. Nekeuma melatuh telu pulù gepalay, iya pelawà nematay.

⁸ 11:4 Na, siini Hoyada sa sawa i Hosaba sa mig-aluk sa batà si Howas. (Basa ko 2 Kelonikas 22:11.)

¹⁶ Agulé iglebeng da diyà sa atung lebengan datù diyà sa Menuwa i Dabid, enù ka tigtu mepion sa binaelan di diyà sa tanà Islaél danà di migpangunut diyà si Nemula owoy danà ma sa galebek di diyà sa Dalesan i Nemula.

¹⁷ Dodox egoh di nematay dé sa tegesimbà si Hoyada, migpedapag sa medoo ulu-uluh tegeHuda diyà si Datù Howas owoy miglikued da diyà sa taengan di. Agulé pinangunutan i Howas sa medoo ungayà da. ¹⁸ Huenan di, migsabuh sa medoo etaw egsimbà diyà sa Dalesan i Nemula owoy ininiyungan da ma Nemula i sa epgigtuuwen sa medoo tupù da. Mig-edung da dema egpenemula sa inetaw Astolot owoy sa medoo liyu inetaw. Huenan di, nekeuma dema sa kebulit i Nemula diyà sa tanà Huda lapeg sa menuwa Hélusalém. ¹⁹ Pineangay i Datù Nemula sa medoo tegesugkow kagi di diyà kenagda anì mekepelikù da dema migtuu diyà kenagdi. Dodox apiya di pa tinulonon sa tegesugkow kagi i Nemula kagda sa mebaelan da danà sa salà da, tapay da doo endà egdinegdineg.

²⁰ Agulé linuhub sa Suguy i Nemula Sakaliyas i anak i Hoyada sa tegesimbà. Agulé migtingdeg Sakaliyas i diyà sa nekepagtaw kenà sa medoo etaw mekehaa kenagdi, owoy pinetaled di sa kagi di, guwaen di, “Inigsaan i Datù Nemula kiyu sa pesuwan yu migtipay sa medoo uledin di anì mehaa yu polo sa kepigtamay di keniyu. Ininiyungan yu kagdi, huenan di ininiyungan di ma dé kiyu.” [21] Agulé neseunut Datù Howas i sa medoo etaw egkuntelà diyà si Sakaliyas. Hê, binuung da batu Sakaliyas i danà sa igsugù i Datù Howas anì meimatayan diyà sa duwangen sa Dalesan i Nemula. [22] Nelpengan i Datù Howas sa mepion ketabang i Hoyada emà i Sakaliyas diyà kenagdi, owoy igpeimatay di polo Sakaliyas i. Na, egoh i Sakaliyas buyu dé egkematay, mig-ikagi, guwaen di, “Ungayà ku hauwen i Datù Nemula sa kebael ko kenak owoy pigtamayan di ma kuna.” [20] Agulé sebaen agdaw nesesebaen sa pedu sa medoo salu i Datù Howas egkuntelà kenagdi. Hê, inimatayan da Howas i diyà sa menuwa Milo medapag diyà sa dalan eg-angay dutu Sila dò.

24:1 - 25:30 Na, egoh di nelugaylugay dé, migpengayaw Datù Nabokonosol i tegeBabiloniya owoy sa medoo sundalu di diyà sa tanà Huda. Tinepel da sa menuwa Hélusalém. Kinuwa da sa medoo mapulù langun taman diyà sa Dalesan i Nemula owoy diyà sa dalesan sa datù, agulé inulow da sa Dalesan i Nemula owoy sa medoo liyu dalesan dahiya. Sinigkem da sa medoo etaw Hudiyu, lapeg sa datù owoy sa medoo liyu etaw épê gelal ataw ka sundalu ataw ka sa medoo metiig, owoy inuwit da kagda diyà sa tanà Babiloniya. Iya daa sa etaw nesamà diyà sa tanà Huda sa medoo tigtu pubeli etaw. Basa ko ma Hilimiyyas kansad 52.

Ini Sa Igsulat I

ISDELA

Ini Denu Sa Igsulat I Isdela

Si Isdela sa sebaen tegesimbà diyà si Nemula. Ego di nekeuma pitu pulù gepalay sa lugay sa etaw Hudiyu mig-ugpà diyà sa tanà Babiloniya, pinandayà sa datù tegePélsiya kagda anì mebaluy lumikù da diyà sa hagda menuwa Hélusalém, enù ka nesakupan ma sa tanà Babiloniya diyà sa hagdi kedatuan. Agulé migpelikù sa medoo Hudiyu owoy binaelan da dulì sa Dalesan i Nemula. Ego di neubus dé, migpelikù ma Isdela i anì tuluen di kagda sa medoo uledin i Nemula owoy sa nesugat ukit kesimbà da ma.

Ini Sa Ego i Datù Silo Migpepelikù Sa Medoo TegeHuda

1 ¹Na, ego sa muna palay ego i Silo migkedatù diyà sa tanà Pélsiya, igpetuu i Datù Nemula sa inikagi di tinulon i Hilimiyas sa tegesugkow kagi di ego anay. Danà sa Suguy i Nemula migluhub diyà si Datù Silo, huenan di igpesulat di sa uledin owoy igpetiig di diyà sa langun etaw nesakupan sa kedatuan di.

²Ini sa kagi igpesulat i Datù Silo tegePélsiya, guwaen di, “Na, danà i Datù Nemula sa Nemula diyà langit, huenan di migkedatù a diyà sa langun balangan tanà diyà siini sinukub langit. Owoy igsugù di kenak ipebael sa Dalesan di dutu Hélusalém dò diyà sa tanà Huda. ³Ungayà ku umunut-unut Nemula i diyà keniyu i medoo etaw di. Mepion amuk pelikù yu langun umangay diyà Hélusalém dutu tanà Huda dò anì mebaelan yu dema sa Dalesan i Datù Nemula, sa Nemula egpenemulawen sa medoo tegelslaél dutu Hélusalém dò. ⁴Na, sa medoo tegeIslaél nesamà diyà sa muni dé menuwa, mepion amuk mebegayan sa liyu etaw kagda pilak owoy bulawan owoy sa langun taman owoy hinagtay owoy sa ibegay da uloy atang gamiten diyà sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò.”

⁵Na, sa langun etaw nebegayan i Nemula megaen pedu, lapeg sa medoo ulu-ulü tugod i Huda owoy sa medoo ulu-ulü tugod i Bénhamin

owoy sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi, eg-igkes da langun mipanaw anì baelan da dulì sa Dalesan i Datù Nemula dutu Hélusalém dò. ⁶Agulé migtabang sa medoo duma da nesedapag dalesan, huenan di migbegay da diyà kenagda sa medoo sangkap pilak owoy bulawan owoy sa medoo hinagtay owoy sa medoo liyu mapulù langun taman, owoy sa langun ibegay da uloy atang gamiten diyà sa Dalesan i Nemula.

⁷Hê, igpelikù i Datù Silo ma sa medoo langun taman kinuwa i Datù Nabokonosol diyà sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò egoh anay sa igtakù di diyà sa dalesan sa hagdi egenemulawen. ⁸Igsalig i Datù Silo iya wé medoo langun taman diyà si Mitelida sa tegeipat pilak diyà sa tanà Pélsiya. Agulé binilang i Mitelida anì ibegay di diyà si Sibasal sa ulu-ulu diyà sa tanà Huda.

⁹⁻¹⁰Na, ini kedoo sa langun taman ibegay i Datù Silo: telu pulù sa pelanggana anan bulawan, owoy sengibu sa pelanggana anan pilak, owoy duwa pulù owoy siyow sa ilùilù anan pilak ma, owoy telu pulù sa melikungkung anan bulawan, owoy epat gatus sepulù sa melikungkung anan pilak, owoy sengibu ma kedoo sa liyu langun taman. ¹¹Hê, lima ngibu epat gatus lapin sa kedoo langun taman pilak owoy bulawan igpeipat da diyà si Sibasal anì uwiten di amuk egpelikù da Hélusalém dò kedu diyà sa tanà Babiloniya.

Ini Sa Egoh Da Mig-edung Dema Egbegay Sa Atang Ulowen Diyà Si Nemula

3 ¹Na, egoh di neuma sa kepitu di gebulan diyà sa hagda palay, eg-ugpà dé sa medoo tegeIslaél diyà sa hagda munoy menuwa. Hê, nesetipon da langun dutu Hélusalém dò. ²Agulé mig-edung da egbael dulì sa atung kenà da eg-ulow sa atang ibegay da diyà si Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél. Iya sa egbaelan da anì megay da dahiya sa ibegay da atang ulowen, iling sa uledin igsugkow i Mosis sa etaw igsugùsuguen i Nemula egoh anay. Na, iya sa ulu-ulu da egbael si Hosuwa anak i Hasadak owoy sa medoo duma di tegesimbà owoy si Solobabel anak i Salatiyél lapeg sa medoo duma di. ³Apiya di pa egkelimedangan da diyà sa medoo liyu etaw eg-ugpà medapag diyà sa kenà da, binaelan da doo dulì sa atung kenà da eg-ulow sa atang ibegay diyà si Nemula diyà sa tapay kenà di. Uman agdaw amuk magtu kesimag owoy amuk mahapun, ibegay da sa atang ulowen, iling sa uledin igsugkow i Mosis egoh anay.

⁴Na, egbaelan da ma sa Pista Lawì nekeunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, owoy uman agdaw ibegay da ma sa taman kedoo ulowen igsugù diyà sa uledin.^a ⁵Takà da ma egbegay sa atang ulowen igsugù diyà sa

^a 3:4 Mebasa sa denu Pista Lawì diyà sa libelu Kebilang 29:12-38.

uledin, owoy ibegay da ma sa atang ibegay amuk magtu sebang bulan owoy amuk meuma sa medoo liyu pista igsugù i Nemula. Owoy duen ma sa igbegay da uloy diyà si Datù Nemula legkang diyà sa pedu da. ⁶Agulé egoh sa muna agdaw diyà sa kepitu di gebulan, eg-edung da dé egbegay sa medoo atang ulowen diyà si Nemula, apiya di pa endà pelà nebaelan da duu duli sa Dalesan i Datù Nemula.

Ini Sa Ego Da Egbael Duli Sa Dalesan I Nemula

⁷Agulé egsukayan da pilak sa medoo atung tumipak batu owoy sa medoo panday. Owoy binegayan da ma kaenen owoy inemen owoy lana olibu sa medoo tegeSidon owoy sa medoo tegeTilo. Iya sa binaelan da anì uwiten da sa medoo kayu sidelo kedu diyà sa tanà Libano umukit diyà dagat mangay diyà sa menuwa Hopi, enù ka iya sa igsugù i Datù Silo tegePélsiya.

⁸Na, mig-edung da egduli egbael sa Dalesan i Nemula egoh sa keduwa di gebulan diyà sa keduwa di gepalay edung sa egoh da miglikù diyà Hélusalém.^b Iya sa ulu-ulu da si Solobabel anak i Salatiyél owoy si Hosuwa anak i Hosadak. Egtabang ma sa medoo duma da tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi owoy sa langun tegeIslaél nekepelikù diyà Hélusalém kedu diyà sa kenà da nesigkem. Ginelal da ma sa medoo tugod i Lebi umedung duwa pulù gepalay sa idad da anì kagda sa tegetunggù diyà sa kegalebek sa Dalesan i Nemula. ⁹Na, ini sa medoo kaunutan sa medoo tegegalebek diyà sa Dalesan i Nemula, si Hosuwa owoy sa medoo anak di lapeg sa medoo duma telahadi di, owoy si Kadmiyél lapeg sa medoo anak di anan tugod i Huda.^c Owoy hediya ma sa medoo duma tugod i Lebi kedu diyà sa malayan i Hinadad.

¹⁰Na, egoh sa medoo panday migtenà dé sa petigdegan bugsud sa Dalesan i Nemula, migpedapag sa medoo tegesimbà épê tegbuli owoy tapay da dé migkawal sa kawal sa tegesimbà. Mig-uwit ma dalemelan sa medoo tugod i Asap anan tugod i Lebi anì oloen da Nemula i, iling sa igsugù i Dabid sa datù diyà tanà Islaél egoh anay. ¹¹Agulé egduuyuy da eg-olò si Datù Nemula owoy egpesalamat da ma, guwaen da, “Mepion Datù Nemula i, owoy endà mekedan sa dakel kehidu di diyà sa medoo tegeIslaél taman melugay.” Hê, tigtu pinetaled sa langun etaw sa keolò da si Datù Nemula, enù ka neketenà dé sa petigdegan bugsud sa Dalesan i Nemula.

¹²Dodox duen ma sa medoo lukes tegesimbà owoy tugod i Lebi owoy kaunutan diyà sa menuwa sa mighaa sa muna Dalesan i Nemula egoh

^b 3:8 Mig-edung da egbael egoh Abelil ataw ka Mayu egoh sa lima latuh telu pulù owoy enem gepalay egoh i Hésus endà pa neetaw diyà tanà. ^c 3:9 Mebaluy ma guwaen di tugod i Hodabiya.

anay. Migpetaled da egsinegaw egoh da eghaa neketenà dé sa petigdegan bugsud sa magtu Dalesan i Nemula enù ka tigtu da egkeanggan. Dodoo eglukiyang ma sa medoo liyu etaw danà da tigtu egkeanggan.¹³ Dodoo endà netiigan di tayu sa etaw egpetaled egsinegaw ataw ka sa egpetaled eglukiyang danà da egkeanggan, enù ka tigtu metaled sa keikagi da. Huenan di, egdinegen dutu mediyù dò.

Ini Sa Ego Da Nehawidan Egbael Sa Dalesan I Nemula

(Isdela 4:1-5,24)

4 ¹Na, sa medoo kuntelà sa medoo tegeHuda owoy tegeBénhamin, nedineg da sa egoh sa medoo etaw migpelikù kedu Babiloniya dò anì baelan da dulì sa Dalesan i Datù Nemula, sa Nemula epigittuwen sa medoo tegeIslaél.² Huenan di, mig-angay sa medoo kuntelà da diyà si Solobabel owoy diyà sa medoo duma di ulu-ulu. Mig-ikagi da diyà kenagda, guwaen da, “Pebulig yu kami petigdeg sa Dalesan sa Nemula yu, enù ka egsimbà ké ma diyà kenagdi. Edung sa egoh i Datù Isaldad tegeAsiliya mig-uwit kenami dini, takà ké ma ebgay sa hinagtay egulowen ké diyà si Nemula.”

³Dodoo mig-ikagi Solobabel i owoy si Hosuwa owoy sa medoo duma da ulu-ulu tegeIslaél, guwaen da, “Endà duen sa niyu diyà ini i galebek. Kami polo sa mael dulì sa Dalesan i Nemula, sa Nemula epigittuwen sa medoo tegeIslaél, enù ka iya sa igsugù i Datù Silo tegePélsiya diyà kenami.”

⁴Agulé egsemeken sa medoo kuntelà da sa medoo etaw tegeHuda, owoy eglimedangen da ma kagda anì sumabuh da mael sa Dalesan i Nemula.⁵ Owoy ebgayyan da ma pilak sa medoo ulu-ulu tegePélsiya anì endà mekelagbas sa kebael da sa Dalesan i Nemula. Iya sa egbaelan da takà taman sa lugay i Silo migkedatù diyà sa tanà Pélsiya owoy taman ma sa egoh i Daluy tegePélsiya neketuhì migkedatù.

²⁴Huenan di, nekesabuh sa medoo tegeHuda egbael sa Dalesan i Nemula diyà sa menuwa Hélusalém. Endà dé mekebael da uman taman sa keduwa di gepalay egoh i Daluy tegePélsiya migkedatù.

Ini Sa Ego Da Mig-edung Dema Egbael Sa Dalesan I Nemula

(Isdela 5:1-13,17)

5 ¹Na, egoh iya, duen sa duwa tegesugkow kagi i Nemula, si Hagijo owoy si Sakaliyas bébê i Ido. Tinulon da sa medoo kagi iga pesugkow i Nemula, sa Nemula epigittuwen sa medoo tegeIslaél, owoy inikagiyan da sa medoo Hudiyu eg-ugpà diyà sa tanà Huda owoy diyà sa menuwa Hélusalém.² Huenan di, si Solobabel anak i Salatiyél owoy si Hosuwa anak i Hosadak,

migpelagbas da egbael duli sa Dalesan i Nemula diyà Hélusalém. Ego da eggalebek, ebuligan sa duwa tegesugkow kagi i Nemula ma kagda.

³Dodoo si Tatenayi sa ulu-ulu diyà sa pelubinsiya denu eledan agdaw amuk diyà ki sa lawa't wayeg Upelatis owoy si Sital Bosinayi owoy sa medoo duma da ulu-ulu, mig-angay da diyà sa menuwa Hélusalém. Mig-igsà da diyà sa medoo etaw, guwaen da, “Ngadan di etaw sa migsugù keniyu anì baelan yu duli siini Dalesan i Nemula? ⁴Tulon yu diyà kenami ngadan sa langun etaw egpetigdeg siini Dalesan.”

⁵Dodoo si Nemula sa egtulik sa medoo ulu-ulu etaw Hudiyu, huenan di endà mehawidan da egbael sa Dalesan i Nemula taman sa ego da i Tatenayi migsulat diyà si Datù Daliyu owoy sa ego da ma meketiig sa sagbì di.

⁶Na, si Tatenayi sa ulu-ulu diyà sa pelubinsiya denu eledan agdaw owoy si Sital Bosinayi owoy sa medoo duma da ulu-ulu, migpeuwit da sulat diyà si Datù Daliyu. ⁷Ini sa kagi sa sulat da, guwaen da, “O Datù Daliyu, ungayà ké kumetanà sa keugpà yu. ⁸O Datù, egtulonen ké diyà keniko sa ego da ké mig-angay diyà sa tanà Huda. Hinaa ké dutu sa kebael da sa Dalesan i Nemula, sa Nemula épê dakel egkegaga. Duen sa dakel batu sinelogsudlogsud da diyà sa kelatkat di, owoy eg-ahayan da ma kayu. Tigtu da eg-udes eggalebek, huenan di metéél egkeubus sa kebael da. ⁹Mig-igsà ké diyà sa medoo ulu-ulu da ngadan sa etaw migsugù kenagda egpetigdeg iya wé Dalesan. ¹⁰Owoy mig-igsà ké ma ngadan sa medoo ulu-ulu da anì metulon ké diyà keniko, o Datù.

¹¹“Ini sa sagbì da, kagda gaa sa medoo etaw i Nemula, sa Nemula egsabà sa langit owoy tanà. Owoy egbaelan da gaa duli sa Dalesan i Nemula sa igpebael sa datù da épê dakel egkegaga diyà sa tanà Islaél ego anay.^d ¹²Tinulon da diyà kenami sa ego sa medoo tupù da migpebulit si Nemula, sa Nemula diyà langit. Huenan di, igpesigkem di kagda diyà si Datù Nabokonosol tegeBabiloniya^e sa mig-uwit kenagda dutu tanà Babiloniya dò, agulé pinnedaetan di ma sa Dalesan i Nemula. ¹³Agulé ego sa muna palay ego i Silo migkedatù diyà Babiloniya, igsugù di diyà kenagda gaa anì petigdegen da dema sa Dalesan i Nemula.

¹⁷“Huenan di, amuk mebaluy diyà keniko, o Datù, pepengauwi ko diyà sa etaw sa medoo tapay sulat diyà sa tanà Babiloniya amuk tuu sa kesugù i Datù Silo egpebael duli sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò. Owoy egpegeniyen ké ma sa ketulon ko diyà kenami sa niko penemdем denu iya wé.”

^d 5:11 Si Datù Salomon sa datù tegeIslaél épê dakel egkegaga sa migpebael sa anay Dalesan i Nemula diyà sa menuwa Hélusalém. ^e 5:12 Iya sa kagi Hibelu, “sa datù tegeBabiloniya kedu diyà tanà Kaldiya,” dodo Kaldiya sa sebaen ma ngadan sa tanà Babiloniya.

Ini Sa Ego I Datù Daliyu Migsugù Sa Kepelagbas Da Eggalebek

(Isdela 6:1-8,11-12)

6 ¹Na, igsugù i Datù Daliyu tegeMidiya igpepengaa sa sulat diyà sa dalesan atung taguan sulat dutu Babiloniya dò. ²Hê, hinaa da sa sulat dinilin dutu menuwa Iktbatana dò diyà sa pelubinsiya Midiya.

Iya sa kagi nekesulat, guwaen di, ³“Ego sa muna palay ego i Silo migkedatù, igsugù di igpebael dulì sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò. Iya sa Dalesan kenà da megay diyà si Nemula owoy sa kenà da ma megay sa atang ulowen. Sepulù owoy lima lipo sa kehagtaw di, owoy hediya ma sa kelabel di. ⁴Uman telu logsud sa dakel batu sangkap di, ahayan da dema kayu elet di. Na, iya sa ibayad langun iya wé sa pilak kedu diyà sa taguan pilak sa datù. ⁵Na, sa medoo sangkap bulawan ataw ka pilak kinuwa i Datù Nabokonosol diyà sa Dalesan i Nemula diyà Hélusalém owoy inuwit di diyà Babiloniya ego anay, pelikui yu diyà sa tapay kenà di diyà sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò.”

⁶Na, ego i Datù Daliyu migbasa iya wé uledin i Silo sa datù ego anay, petow dé migpeuwit sulat. Ini sa kagi sa sulat di, guwaen di, “O Tatenayi sa ulu-ulu diyà sa pelubinsiya denu eledan agdaw amuk diyà ki sa lawa't wayeg Upelatis owoy si Sital Bosinayi owoy sa medoo duma yu ulu-ulu, yoko egbogo kenagda egbael sa Dalesan i Nemula. ⁷Pandayà yu dé sa ulu-ulu etaw Hudiyu owoy sa medoo kaunutan da anì mekelagbas sa keduli da egbael sa Dalesan i Nemula diyà sa tapay kenà di. ⁸Owoy egsuguen ku ma kiyu egpebulig siini medoo ulu-ulu egbael sa Dalesan i Nemula. Bayadi yu sa medoo megastu da kedu diyà sa pilak etuken yu diyà sa medoo etaw yu eg-ugpà diyà sa pelubinsiya denu eledan agdaw anì endà meéngén sa kegalebek da.

¹¹“Na, amuk duen etaw umeked siini uledin ku, ini sa mebaelan di. Mekedan sa sebaen bugsud diyà sa dalesan di, owoy ideban, agulé idilek diyà kenagdi. Megubal sa dalesan di anì mebaluy daen lupuk. ¹²Na, si Nemula sa mighemili sa menuwa Hélusalém sa kenà etaw egpenemula kenagdi. Ungayà ku kagdi sa pedaet sumalà dé sa datù ataw ka kedatuan sa egkelukuy meluman siini uledin ku ataw ka gumubal sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò. Aken si Datù Daliyu sa migsugù ini i, huenan di tigtu mepangunutan yu ini i.”

Ini Sa Ego Da Migpeépê Diyà Si Nemula Sa Dalesan Di

(Isdela 6:13-18)

¹³Na, si Tatenayi sa ulu-ulu diyà sa pelubinsiya denu eledan agdaw owoy si Sital Bosinayi owoy sa medoo duma da ulu-ulu, tigtu da

migpangunut diyà iya wé uledin i Datù Daliyu.¹⁴ Hê, igpelagbas sa medoo ulu-ulù etaw Hudiyu sa kebael da sa Dalesan i Nemula, owoy migkebagel ma sa pedu da danà sa ketegudon sa duwa tegesugkow kagi i Nemula, si Hagiyo owoy si Sakaliyas tugod i Ido. Huenan di, neubus sa kebael da sa Dalesan i Nemula danà sa igsugù sa Nemula egpigtuwen sa medoo tegeIslaél owoy danà ma sa igsugù sa medoo datù tegePélsiya, si Silo owoy si Daliyu owoy si Altahilis.^f ¹⁵ Na, neubus dé sa kebael da sa Dalesan i Nemula egoh sa ketelu di agdaw diyà sa bulan pinengadanan da bulan Adal diyà sa keenem di gepalay egoh i Daliyu migkedatù.

¹⁶ Agulé sa medoo tegelslaél, lapeg sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi owoy sa langun etaw migpelikù kedu diyà sa neangayan da egoh da nesikem, neanggan da temù egoh da migpeépê diyà si Nemula sa Dalesan di magtu binaelan da.¹⁷ Egoh da egsimbà, iya sa sinumbalì da danà da egpesalamat diyà si Nemula magatus tudu sapì, owoy duwa gatus mandangan kebilibili owoy epat gatus nati kebilibili. Owoy iya ma sa inimatayan da anì egpegeniyen da sa kepeuloy i Nemula sa salà da sepulù owoy duwa mandangan kambing tandà sa sepulù owoy duwa geumpung tugod i Islaél.¹⁸ Agulé sinebaedbaed da sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi danà sa galebek sa uman sebaen etaw owoy danà ma sa agdaw kegalebek da diyà sa Dalesan i Nemula, iling sa igsulat i Mosis egoh anay.

Ini Sa Egoh Da Migbael Sa Pista Sa Kinetalà Sa Kepigtamay I Nemula

(*Isdela 6:19-22*)

¹⁹ Na, sa medoo etaw migpelikù kedu diyà sa neangayan da egoh da nesikem, binaelan da sa Pista Sa Kinetalà Sa Kepigtamay i Nemula, egoh di neuma sa kesepulù di owoy epat agdaw diyà sa muna bulan^g diyà sa magtu palay.²⁰ Migpelanihlanih sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi, owoy metiengaw da dé diyà sa kehaa i Nemula. Agulé sinumbalì sa medoo tugod i Lebi sa medoo kebilibili sa atang kaenen sa langun etaw migpelikù, lapeg sa medoo tegesimbà owoy sa medoo duma da tugod i Lebi.

²¹ Agulé iya sa migkaen sa langun tegeIslaél migpelikù kedu diyà sa neangayan da egoh da nesikem owoy sa medoo etaw mig-eked sa medaet adat sa liyu etaw eg-ugpà medapag diyà kenagda anì sumimbà da

^f **6:14** Siini Datù Altahilis, endà pa migkedatù di egoh da neubus dé egbael sa Dalesan i Nemula. Dodox egoh di migkedatù dé, dakel sa ketabang di diyà si Isdela owoy sa medoo etaw Hudiyu. Basa ko Isdela kansad 7. ^g **6:19** Nisan sa pinengadanan da sa muna bulan diyà sa kalindaliyu etaw Hibelu, owoy iya sa lugay di kedu diyà sa teliwadaan sa bulan Malesu taman teliwadaan sa bulan Abelil.

daa diyà si Datù Nemula, sa Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél.
 22 Taman pitu agdaw egkeanggan da ebael sa Pista Sa Kekaen Da
 Sa Epan Endà Duen Ipelenuk Di. Neanggan da langun enù ka danà i
 Datù Nemula, huanan di egketuuwan sa datù tegeAsiliya diyà kenagda
 owoy tinabangan di kagda ebael dulì sa Dalesan i Nemula, sa Nemula
 epgigtuuwen sa medoo tegelslaél.

Ini Sa Ego I Isdela Migtebow Diyà Hélusalém

7 1-5 Na, ego di migtalà pila dé gepalay sa ego i Altahilis migkedatù
 diyà sa nesakupan tanà Pélsiya, duen sa etaw si Isdela migtebow
 diyà sa menuwa Hélusalém. Iya sa emà di si Salayas. Umemà Salayas i
 si Asaliyas, umemà Asaliyas i si Hilkiyas, umemà Hilkiyas i si Salum,
 umemà Salum i si Sadok, umemà Sadok i si Ahitub, umemà Ahitub i si
 Amaliyas, umemà Amaliyas i si Asaliyas, umemà Asaliyas i si Mélayot,
 umemà Mélayot i si Salahiyas, umemà Salahiyas i si Usi, umemà Usi i
 si Buki, umemà Buki i si Abisuwi, umemà Abisuwi i si Pinihas, umemà
 Pinihas i si Iliyasal, owoy umemà Iliyasal i si Alon sa anay Tigtu Ulu-ulù
 Sa Medoo Tegesimbà.

6 Na, tigtu netiigan i Isdela sa medoo uledin i Mosis sa igbegay i Datù
 Nemula ego anay, sa Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél. Danà i
 Isdela sa tinabangan i Datù Nemula, huanan di igbegay i Datù Altahilis
 diyà kenagdi sa langun egpegeniyen di. 7 Ego sa kepitu di gepalay sa
 lugay i Altahilis migkedatù, miglegkà Isdela i diyà Babiloniya enù ka
 eg-angay Hélusalém dò. Mig-unut ma diyà kenagdi sa medoo tegeIslaél,
 lapeg sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi, owoy sa medoo
 tegeduyuy owoy sa medoo tegebantay, owoy sa medoo liyu tegegalebek
 diyà sa Dalesan i Nemula. 8-9 Miglegkà da diyà Babiloniya ego sa muna
 agdaw diyà sa muna bulan. Agulé danà sa ketabang i Nemula diyà
 kenagda, migtebow da diyà Hélusalém ego sa muna agdaw diyà sa
 kelima di gebulan. 10 Edung ego di batà pelà, mig-udes Isdela i eg-inau
 sa uledin i Datù Nemula owoy pinangunutan di ma. Igtulù di ma sa
 langun uledin diyà sa medoo duma di tugod i Islaél.

Ini Sa Sulat I Datù Altahilis Diyà Si Isdela

11 Na, ini sa kagi sa sulat igbegay i Datù Altahilis diyà si Isdela sa
 tegesimbà owoy sa tigtu neketiig sa medoo uledin igbegay i Datù Nemula
 diyà sa medoo tegeIslaél.

12 "Iya sa egsulat ini i si Altahilis, sa tigtu mapulù datù. Ini sa sulat
 ku diyà si Isdela. Kagdi sa tegesimbà owoy sa tigtu metiig egselepang sa
 medoo uledin i Nemula, sa Nemula diyà langit.

13 "Na, igsugù ku diyà sa medoo etaw tegeIslaél, lapeg sa medoo
 tegesimbà owoy sa medoo tugod i Lebi, sumalà dé sa kenà da diyà siini

nesakupan kedaduan ku, mebaluy da doo munut diyà keniko mangay Hélusalém dò, amuk iya sa ungayà da. ¹⁴Aken owoy sa pitu salu ku, neseunut sa penemdem ké egpeangay keniyu anì telowen yu amuk tigtu egpangunut sa medoo tegeHuda owoy sa medoo tegeHélusalém diyà sa medoo uledin igsalig sa Nemula yu diyà keniyu. ¹⁵Amuk mipanaw yu, uwit yu ma sa medoo pilak owoy sa bulawan ibegay ké uloy diyà sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, sa Nemula mighemilì sa menuwa Hélusalém kenà sa mapulù Dalesan di. ¹⁶Owoy lapegi yu uwit sa medoo pilak owoy bulawan mekuwa yu diyà sa nesakupan tanà Babiloniya. Hediya ma, lapegi yu ma uwit sa medoo ibegay sa duma yu tegeIslaél owoy sa medoo tegesimbà sa atang gamiten diyà sa Dalesan sa Nemula yu dutu Hélusalém dò.

¹⁷“Siini medoo pilak, iya sa ibeli yu sa medoo tudu sapì owoy sa medoo mandangan kebilibili owoy sa medoo nati kebilibili, owoy sa medoo palay owoy sa medoo wain, enù ka iya sa ibegay yu diyà sa atung kenà yu egbegay amuk sumimbà yu diyà siedò Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò. ¹⁸Amuk dumuen pilak ataw ka bulawan mesamà, mebaluy gamiten ko owoy sa medoo etaw ko diyà sa sumalà dé sa ungayà yu nekeunut diyà sa uyot sa Nemula yu. ¹⁹Owoy peépéi yu ma diyà si Nemula dutu Hélusalém dò sa langun taman igsalig diyà keniyu sa atang gamiten yu diyà sa adat kesimbà yu diyà sa Dalesan sa Nemula yu. ²⁰Amuk duen pa sa kulang langun taman yu diyà sa adat kesimbà yu diyà sa Dalesan i Nemula, mebaluy kumuwa yu pilak diyà sa taguan pilak sa datù.

²¹“O Isdela, kuna sa tegesimbà owoy sa metiig egselepang sa medoo uledin i Nemula diyà langit. Huenan di, sinasà ku sa medoo tegeipat pilak diyà sa pelubinsiya denu eledan agdaw tanà dutu sa lawa't wayeg Upelatis anì begayan da kiyu uloy sumalà dé sa egpegeniyen yu. ²²Iya daa taman sa ibegay da diyà keniyu, taman telu ngibu epat gatus kakilu daa pilak,^h owoy taman salagsà daa kakilu teligo, owoy taman magatus daa kalatà wain, owoy taman magatus ma daa kalatà lana olibu, owoy sumalà dé sa kedoo timus eg-ungayaen yu. ²³Sumalà dé sa igsugù i Nemula diyà langit denu sa Dalesan kenà etaw egsimbà diyà kenagdi, udesi yu pangunuti, anì endà bulitan di duu aken owoy sa medoo sumetudug ma kumedatù diyà kenak. ²⁴Owoy igsugù ku ma endà dé mekebayad da buwis sa medoo etaw eggalebek diyà siini Dalesan i Nemula, iling ka tegesimbà ataw ka tugod i Lebi ataw ka tegeduyuy ataw ka tegebantay ataw ka sumalà dé sa tegegalebek dahiya.

²⁵“Na, o Isdela, danà sa milantek penemdem ibegay sa Nemula yu diyà keniko, gelal ko dé sa medoo tegeantang owoy sa medoo ulu-ulù anì ipaten da sa medoo duma ko tegeIslaél eg-upgà diyà sa pelubinsiya

^h 7:22 Mapulù sangkap sa pilak, beken sa pilak ibeli ta ini egoh.

denu eledan agdaw tanà dutu sa lawa't wayeg Upelatis, owoy mepion amuk metiigan da sa uledin i Nemula. Amuk duen etaw endà meketiig sa uledin, tului yu ma kagda. ²⁶Sumalà dé sa etaw endà egpangunut diyà sa medoo uledin sa Nemula yu ataw ka diyà siini igsugù ku, petow dé mepigtamayan. Meimatayan, ataw ka mebilanggu, ataw ka mehemagawan, ataw ka mekedan sa langun taman di.”

Ini Sa Egoх I Isdela Mig-olò Si Nemula

²⁷Na, egoх i Isdela migsakem iya wé sulat i Datù Altahilis, mig-ikagi, guwaen di, “Meolò Datù Nemula i sa egpigtuwen sa medoo tupù ta. Pinepenemdem di Datù Altahilis i anì upionen di sa Dalesan i Datù Nemula dutu Hélusalém dò. ²⁸Tigtu tinabangan i Datù Nemula aken, huanan di egketuuwan da diyà kenak sa datù lapeg sa medoo salu di owoy sa medoo ulu-ulù di épê dakel egkegaga. Pinebagel i Datù Nemula sa pedu ku, huanan di negaga ku eg-enggat sa medoo duma ku ulu-ulù tegeIslaél umunut diyà kenak pelikù dutu Hélusalém dò.”

Ini Sa Igsulat I

NIHIMIYAS

Ini Denu Sa Igsulat I Nihimiyas

Si Nihimiyas sa sebaen etaw Hudiyu nekeugpà diyà sa tanà Babiloniya. Kagdi ma sa sebaen tegetabang diyà si Datù Altahilis. Pinepelikù sa datù kagdi diyà sa menuwa Hélusalém, anì petigdegen di dema sa kutà, agulé nebaluy dé kagdi sa ulu-ulù diyà sa medoo etaw Hudiyu. Diyà siini libelu, hauwen ta “sa mepion ketabang i Nemula” (kansad 2:8) anì mebaluy mekepelikù sa etaw Hudiyu diyà sa metudà kesimbà da diyà si Datù Nemula (kansad 9:2-3).

Ini Sa Ego I Nihimiyas Migsimbà Denu Sa Menuwa Hélusalém

1 ¹Na, ini sa tinulon i Nihimiyas anak i Hakaliya. Diyà a sa menuwa Susa, ego sa bulan pinengadanan da Kisléb^a diyà sa keduwa di pulù gepalay sa lugay i Altahilis migkedatù diyà sa tanà Pélsiya. ²Hê, migtebow Hanani i sa duma telahadi ku owoy sa medoo duma di kedu Huda dò. Agulé inigsaan ku kagda denu sa medoo etaw Hudiyu tapay eg-ugpà diyà sa tanà Huda sa endà nekeunut diyà sa medoo etaw nesigkem^b owoy denu sa medoo egkebaelan ma diyà sa menuwa Hélusalém.

³Sinagbian da aken, guwaen da, “Siedò medoo etaw migpelikù kedu diyà sa neangayan da ego da nesigkem,^c egkelikutan da temù diyà sa menuwa da owoy kagda ma sa egpeumàumaan sa medoo etaw beken Hudiyu eg-ugpà medapag diyà kenagda. Owoy tapay ma doo nelukat sa kutà diyà sa menuwa Hélusalém owoy endà ma mepelumanan sa medoo pintù di edung sa ego di neulow.”

^a **1:1** Sa bulan Kisléb sa kesiyow di gebulan diyà sa palay sa medoo Hudiyu, owoy mig-edung diyà sa neteliwadaan Nobémbeli taman nekeuma diyà neteliwadaan Disémbeli.

^b **1:2** Mebaluy ma iya sa selepangan di sa medoo Hudiyu migpelikù kedu diyà sa neangayan da ego da nesigkem. ^c **1:3** Mebaluy ma iya sa selepangan di sa medoo Hudiyu endà nesigkem owoy tapay da eg-ugpà diyà sa tanà Huda.

⁴Na, egoh ku migdineg iya wé, migpenuu a owoy migsinegaw a ma. Agulé nelugaylугay a nebukul. Pineulan ku sa kekaen ku danà ku tigtu nebukul owoy migsimbà a ma diyà si Nemula, sa Nemula diyà langit. ⁵Migsimbà a, guwaen ku, “O Datù Nemula, sa Nemula diyà langit, kuna sa épê dakel egkegaga owoy egkelimedangan ké diyà keniko. Kesaligan ka egpetuu sa nesepasadan yu sa medoo etaw eghidu keniko owoy egpangunut ma diyà sa medoo igsugù ko. ⁶Hahaa ko aken i egsugùsuguen ko, owoy dinegdineg ko ma sa kesimbà ku diyà keniko, enù ka isimbà ku sigep owoy agdaw sa medoo etaw ko tegeIslaél. Egtulonen ku sa egoh ké nesalà diyà keniko, kami i medoo tegeIslaél. Nesalà sa medoo tupù ku owoy aken ma. ⁷Tigtu medaet sa binaelan ké diyà keniko danà ké endà egpangunut diyà sa medoo igsugù ko owoy diyà sa medoo uledin ibegay ko diyà kenami sa igosugkow ko diyà si Mosis sa egsugùsuguen ko egoh anay.

⁸“Ketulengi ko sa inikagi ko diyà si Mosis, guwaen ko, ‘Amuk endà tigtu yu mangunut diyà kenak, sepalaken ku kiyu diyà sa medoo balangan tanà. ⁹Dodoo amuk pelikù yu diyà kenak owoy amuk pangunutan yu dema sa medoo igsugù ku, setiponen ku dema kiyu pelikù diyà sa tanà hinemili ku sa kenà yu sumimbà diyà kenak, apiya di pa nesepalak yu dé dutu mediyù dò.’

¹⁰“O Datù Nemula, isimbà ku sa medoo egsuguen ko sa etaw inalukan ko danà sa dakel tunung ko owoy sa egkegaga ko ma. ¹¹Dinegdineg ko sa kesimbà ku owoy sa kesimbà sa medoo liyu egsuguen ko egkeiyap egpedakel keniko. Begayi ko aken mepion ini egoh di anì metuuwan sa datù diyà kenak anì ipetuu di sa ungayà ku.”

Na, egoh iya, aken sa atung eg-itis sa wain eg-inemen sa datù.

Ini Sa Ego I Nihimiyas Mig-angay Hélusalém Dò

2 ¹Na, egoh sa bulan pinengadanan da Nisan diyà sa keduwa di pulù gepalay sa lugay i Altahilis migkedatù, egmenganawen ku wain sa datù enù ka iya sa galebek ku. Dodoo iya pelà sa anay kinehaa di sa palas ku egkebukul. ²Huanan di, inigsaan di aken, guwaen di, “Maen di ya éhê palas egkebukul ka? Endà ma atu eglinadu ka? Duen doo sa egkebukulan ko.”

Apiya di pa tigtu a nelimedangan, ³sinagbian ku doo sa datù, guwaen ku, “O Datù, ungayà ku kumelalù ka taman melugay. Egkebukul a enù ka nedaetan sa menuwa kenà di iglebeng sa medoo tupù ku, owoy neulow ma sa medoo pintù di.”

⁴Agulé inigsaan a sa datù, guwaen di, “Ngadan sa pegeniyen ko diyà kenak?”

Hê, migsimbà a diyà si Nemula, sa Nemula diyà langit, ⁵owoy sinagbian ku sa datù, guwaen ku, “O Datù, amuk meiyap ka owoy amuk

metuuwan ka diyà kenak, mepion amuk peipanaw ko aken mangay Huda dò anì pelumanan ku dema mael sa menuwa kenà di iglebeng sa medoo tupù ku.”

⁶Agulé mig-ikagi sa datù ligò di nesetépéd da sa booy, guwaen di, “Ngadan sa lugay ko dutu? Owoy nengan mendaan sa kepelikù ko dini?” Hê, mig-atu sa datù denu sa egoh ku mangay dutu Huda dò, huenan di mig atas a ma sa egoh ku pelikù.

⁷Agulé migpegeni a ma diyà kenagdi, guwaen ku, “O Datù, amuk meiyap ka, begayi ko aken sa sulat ko diyà sa medoo ulu-ulu diyà sa tanà dutu sa lawa't wayeg Upelatis denu eledan agdaw^d anì pandayaen da aken umukit mangay Huda dò. ⁸Owoy egpegenien ku ma sa sulat ko diyà si Asap, sa atung tegebantay diyà sa ketalunan sa datù, anì begayan di aken kayu. Ungayaen ku sa medoo kayu anì baelan ku sa bengawan sa Dalesan i Nemula owoy sa kutà sa menuwa owoy sa dalesan kenà ku umugpà.”

Hê, hinoò sa datù sa langun pinegeni ku diyà kenagdi, enù ka mepion sa ketabang i Nemula diyà kenak. ⁹Pineunut ma sa datù diyà kenak sa medoo ulu-ulu sundalu owoy sa medoo sundalu egkudà. Agulé egoh ku migtebow diyà sa medoo ulu-ulu diyà sa tanà dutu sa lawa't wayeg Upelatis denu eledan agdaw, ibegay ku diyà kenagda sa sulat sa datù.

¹⁰Dodoo egoh da i Sanbalat tegeHolon owoy sa salu di si Tobiyas tegeAmoniya neketiig denu iya wé, tigtu da migbulit enù ka endà meiyap da amuk duen sa migtebow mangay umupion diyà sa medoo tegeIslaél.

Ini Sa Egoh I Nihimiyas Migtelow Sa Kutà Sa Menuwa Hélusalém

¹¹Na, miglagbas a eg-angay Hélusalém dò, dodoo taman telu agdaw ¹²endà duen etaw tinulonon ku denu sa ipebael i Nemula kenak diyà sa menuwa Hélusalém. Hê, egoh di teliwadà sigep mig-enaw a owoy miglaun a owoy sa liyu duma ku. Endà duen sa hinagtay inuwit ké liyu daa sa asnu egkudaan ku. ¹³Tapay doo pelà sigep sa egoh ké miglaun eg-ukit diyà sa pinengadanan da Bengawan Lepak, agulé migtodò ké diyà sa pinengadanan da Paligì Uled, owoy miglagbas ké eg-angay diyà sa pinengadanan da Bengawan Buungan Lupuk. Ligò ké eg-ipanaw, hinahaa ku negubal sa kutà sa menuwa owoy neulow ma sa medoo pintù di. ¹⁴Agulé linagbasan ké ma egtelow sa pinengadanan da Bengawan Tebulan owoy sa Lanaw Datù. Dodoo endà duen ukitan sa asnu egkudaan ku enù ka nealang sa nelubakan sa kutà. ¹⁵Huenan di, mig-ukit ké polo diyà sa lepak Kidelon owoy sinugpayal ku ma sa kutà dariya. Agulé egoh di endà pelà egsimag, migpelikù ké owoy mig-ukit ké dema diyà sa pinengadanan da Bengawan Lepak.

^d 2:7 Egoh sa kedatuan sa uwang tanà Pésiya, nesakupan sa dakel menuwa denu eledan agdaw sa tanà Islaél.

¹⁶ Na, endà neketiig sa medoo ulu-ulu diyà sa menuwa denu sa inangayan ku ataw ka sa binaelan ku. Enù ka endà pa duen sa tinulon ku diyà sa medoo duma ku etaw Hudiyu, iling ka sa medoo tegesimbà ataw ka sa medoo kaunutan ataw ka sa medoo ulu-ulu ataw ka muni dé etaw mulig diyà sa galebek. ¹⁷Dodoo egoh ku ubus dé migtelow, inikagiyan ku kagda, guwaen ku, “Egketiigan yu doo sa kelikutan egkehaa ta. Nedaetan sa menuwa Hélusalém owoy neulow ma sa medoo pintù di. Huenan di, baelan ta dema sa kutà di anì endà dé memalaan ki.” ¹⁸Agulé tinulonon ku ma kagda denu sa mepion ketabang i Nemula diyà kenak owoy denu ma sa inikagi sa datù diyà kenak.

Agulé mig-ikagi da, guwaen da, “Mepion amuk umedung ki dé dumulì mael.” Huenan di, pineges da sa keedung da eggalebek.

¹⁹Dodoo egoh i Sanbalat tegeHolon owoy sa salu di si Tobiyas tegeAmoniya owoy si Gesem tegeAlabiya migdineg denu iya wé, egpelonon da owoy eggemenan da ma kami. Mig-ikagi da, guwaen da, “Ngadan ini i niyu egbaelan? Iya kéen sa penemdem yu umatu yu diyà sa datù.”

²⁰Dodoo sinagbian ku kagda, guwaen ku, “Tabangan i Nemula kami, sa Nemula diyà langit. Huenan di, kami i egsuguen di, pelagbas ké doo dumulì mael siini menuwa. Dodoo kiyu, endà duen sa niyu dahini, owoy endà ma duen sa ketuu yu ataw ka penemdem yu diyà siini menuwa Hélusalém.”

Ini Sa Egoh I Nihimiyas Mig-atu Diyà Sa Medoo Tegebogo

4 ¹Na, tigtu egbulit Sanbalat i egoh di nekedineg sa egoh ké egbael dulì sa kutà. Egkelangget owoy egpeumàumaan di ma kami i etaw Hudiyu. ²Huenan di, mig-ikagi diyà sa taengan sa medoo duma di owoy sa medoo sundalu tegeSamaliya, guwaen di, “Ngadan sa egbaelan siini medoo mekehiduhidu etaw Hudiyu? Enù di ya, baelan da dema dulì sa menuwa? Iya sa penemdem da kéen danà da egbegay sa hinagtay eg-imatayan da, meubus da kéen mael sa kutà amuk segeagdaw daa. Enù di ya, mekebael da kutà diyà sa medoo neulow dé batu?”

³Hê, mig-ikagi ma Tobiyas i tegeAmoniya ligò da nesetépéd si Sanbalat, guwaen di, “Tuu ma doo, apiya tinggalung daa sa kumagbul diyà sa kutà egbaelan da batu, megubal dé.”

⁴Agulé migsimbà a, guwaen ku, “O Nemula ké, dinegdineg ko kami, enù ka egpeumàumaan da kami. Pelikui ko mendaa diyà kenagda sa kepeumàumà da kenami. Mepion amuk metepel sa liyu etaw sa langun taman da owoy mesikgem da ma mekeangay diyà sa mediyù tanà. ⁵Yaka egpeuloy duu sa medoo kinetipay da owoy yaka ma egkelipeng duu sa medoo salà da, enù ka egtabiyaen da kami egduli egbael sa menuwa.”

⁶Huenan di, egpelagbas ké mael sa kutà taman sa egoh di neteliwadaan dé sa kehagtaw di nekeulingut diyà sa menuwa, enù ka egtemù sa medoo etaw eggalebek.

⁷Dodoo tigtu migbulit Sanbalat i owoy si Tobiyas, owoy sa medoo tegeAlabiya owoy sa medoo tegeAmoniya owoy sa medoo tegeAsdod egoh da neketiig sa egoh ké egpelagbas egbael sa kutà sa menuwa Hélusalém owoy sa egoh di ma buyu dé egkeseagpet sa kutà. ⁸Huenan di, neseunut sa penemdem da mengayaw diyà sa menuwa Hélusalém anì melakà sa medoo etaw di. ⁹Dodoo migsimbà ké diyà si Nemula, sa Nemula ké, owoy duen ma sa pinebantay ké amuk agdaw owoy amuk sigep anì umingat ké.

¹⁰Egoh iya, eglebéhlebéh dé sa medoo etaw tegeHuda, guwaen da, “Egkelugpay dé sa medoo atung eg-uwit sa medoo mebegat, owoy danà di egkebugék sa medoo nelubak, huanan di endà ma dé mekebael ké sa kutà.”

¹¹Iya sa penemdem sa medoo kuntelà ké endà hauwen ké duu kagda owoy endà ma metiigan ké duu sa mebaelan da taman sa egoh da petow dé gumebek kenami owoy imatayan da ma kami anì mesabuhan sa kegalebek ké. ¹²Dodoo sa medoo duma ké Hudiyu nekeamut eg-ugpà diyà sa medoo kuntelà ké, takà da mig-angay diyà kenami anì tulonon da kami denu sa penemdem sa kuntelà ké mengayaw. ¹³Huenan di, pineangay ku sa medoo etaw anì bantayan da sa kutà sumalà dé sa kenà di endà pa neubus. Pineugpaan ku ma sa uman segeapilidu sa uman baed sa kutà endà pa neubus, owoy duen ma sa kinemkem da sundang owoy sigpù owoy busug.

¹⁴Na, egoh ku mighaa egkelimedangan sa medoo etaw, inikagiyan ku kagda owoy sa medoo ulu-uluh da owoy sa medoo kaunutan da, guwaen ku, “Yoko egkelimedangan na diyà sa medoo kuntelà ta. Penemdem yu polo Datù Nemula i, sa Nemula épê dakel egkegaga owoy sa mekepesu. Atu yu anì mealukan sa medoo duma telahadi ta owoy sa medoo sawa ta owoy sa medoo anak ta owoy sa kenà ta ma eg-ugpà.” ¹⁵Hê, nekedineg sa medoo kuntelà ké sa egoh ké neketiig sa penemdem da mael medaet diyà kenami, dodoo inalang i Nemula sa penemdem da. Huenan di, migpelikù ké dema langun eggalebek diyà sa kutà.

¹⁶Na, edung egoh iya, nebaed sa medoo etaw ku, enù ka sa baed sa eggalebek diyà sa kutà owoy sa baed ma sa egbantay. Migkemkem da sigpù owoy sundang owoy busug owoy igkegal da ma sa kegal épê anit. Egtulikan ma sa medoo ulu-uluh ké sa medoo tegeHuda ¹⁷atung egbael sa kutà. Hê, sa medoo atung eg-uwit sa medoo sangkap, eggalebek da sa dibaluy belad da owoy egsabà da ma kinemkem sa dibaluy belad da. ¹⁸Owoy sa medoo atung egbael kutà, egseliket da ma sundang ligò da eggalebek. Dodoo eg-unut-unut diyà kenak sa atung humiyup sa tegbuli.^e ¹⁹Agulé inikagiyan ku sa medoo kaunutan owoy sa medoo ulu-uluh owoy sa langun etaw, guwaen

^e 4:18 Upama, eghiyupen di sa tegbuli anì tandaan di sa egoh sa medoo kuntelà da egtebow.

ku, “Tigtu dakel ini i galebek ta owoy nesepalak ma owoy nesetangkà ma sa elet ta egbael sa kutà. ²⁰Huenan di, amuk dinegen yu sa dagì tegbuli, petéél yu angay diyà kenak. Si Datù Nemula sa Nemula ta sa peatu kenita.”

²¹Huenan di, uman agdaw edung magtu kesimag taman sumigep, sa sebaed diyà sa kedoo ké egsabà kinemkem, ligò sa sebaed ma eggalebek diyà sa kutà. ²²Na, inikagiyan ku ma sa medoo ulu-ulu, guwaen ku, “Mepion amuk sa langun etaw lapege sa medoo egsuguen da mangay da tumudug dalem sa menuwa Hélusalém amuk sigep anì mebantayan da amuk sigep owoy anì mekegalebek da ma amuk agdaw.” ²³Na, egoh iya, aken owoy sa medoo duma telahadi ku owoy sa medoo etaw ku owoy sa medoo agubalang ku, endà dé egpekesambì ké apiya sigep, owoy pulung dé igseliket ké sa kinemkem ké.

6:1-19 Na, si Sanbalat owoy si Tobiyas owoy sa medoo duma da tegeAlabiya, takaan da egbogo Nihimiyas i owoy sa medoo duma di etaw Hudiyu anì mealang sa kebael da dulì sa kutà sa menuwa Hélusalém. Dodo tabangan i Nemula doo sa medoo Hudiyu, huenan di neubus da dé egbael sa kutà diyà sa menuwa Hélusalém egoh di neuma lima pulù owoy duwa agdaw.

Ini Sa Ego I Isdela Migbasa Sa Uledin I Nemula Diyà Sa Medoo Etaw

(Nihimiyas 8:1-9,12)

8 ¹⁻²Na, egoh sa muna agdaw diyà sa kepitu di gebulan, nesetipon sa langun etaw diyà sa duwangen selatal sa bengawan pinengadanan da Bengawan Wayeg. Agulé igsasà da diyà si Isdela anì uwiten di sa kalatas dinilin sinulatan sa medoo uledin igsugkow i Mosis, sa uledin igsugù i Datù Nemula diyà sa medoo tegeIslaél. Na, tegesimbà Isdela i, owoy kagdi ma sa tegetulù sa medoo uledin. Huenan di, inuwit di sa kalatas dinilin sinulatan sa uledin owoy migtigdeg diyà sa isaluwan sa medoo etaw nesetipon, sa medoo maama owoy sa medoo bayi owoy sa medoo mipedu dé batà. ³Edung magtu kesimag taman nekebugsang, mig-isalu Isdela i diyà sa duwangen selatal sa bengawan pinengadanan da Bengawan Wayeg, owoy binasa di sa uledin i Mosis diyà sa langun etaw épê keketiig. Tigtu egdinegdinegen da sa uledin igsugkow i Mosis.

⁵Migtigdeg Isdela i diyà sa nekepagtaw atung kenà egtigdeg anì eghahauwen sa langun etaw. Hê, migtigdeg da langun egoh da mighaa kenagdi egbekah sa kalatas dinilin sinulatan sa uledin i Nemula. ⁶Agulé inolò i Isdela Datù Nemula i, sa Nemula épê dakel egkegaga. Hê, migpetigdeg belad sa langun etaw owoy mig-ikagi da, guwaen da, “Amin. Tuu ini i.” Agulé migligkued da owoy igtenà da sa kilay da diyà tanà enù ka eg-looen da Datù Nemula i.

⁷⁻⁸Agulé migtigdeg dema sa medoo etaw nesetipon owoy tinukid sa medoo tugod i Lebi egselepang diyà kenagda sa uledin i Nemula, anì

tigtu metiigan da sa binasa i Isdela.^f Na, iya sa ngadan siini medoo tugod i Lebi, si Hosuwi owoy si Bani owoy si Silibiyas owoy si Hamin owoy si Akub owoy si Sabitayi owoy si Odiyas owoy si Maasiyas owoy si Kelita owoy si Asaliyas owoy si Husabid owoy si Hanan owoy si Palaya. ⁹Na, egoh sa medoo etaw migdineg sa uledin i Nemula, migsinegaw da. Agulé si Nihimiyas sa ulu-ulu, owoy si Isdela sa tegesimbà owoy tegetulù uledin, owoy sa medoo tugod i Lebi egtulù diyà sa medoo etaw, anan da mig-ikagi diyà sa langun etaw nesetipon, guwaen da, “Ini sa agdaw tigtu mapulù diyà si Datù Nemula, sa Nemula epgigtuuwen ta. Huenan di, yoko egkebuluk la owoy yoko ma egsinegaw wa.”

¹² Agulé miglikù sa langun etaw, owoy neanggan da egkaen owoyeginem, owoy egsebegayay da ma sa kaenen da. Tigtu da neanggan enù ka netiigan da dé sa selepangan sa kagi i Nemula binasa diyà kenagda.

Ini Sa Ego Sa Medoo TegeIslaél Nesenulê

(*Nihimiyas 9:1-3,26-38*)

9 ¹Na, egoh sa keduwa di pulù owoy epat agdaw diyà iya wé bulan, nesetipon dema sa medoo tegeIslaél. Pineulan da sa kekaen da owoy migkawal da sa binekas sakù owoy binuhbuhan da ma abuh sa ulu da, enù ka tigtu da nebukul danà sa salà da. ²Migpeiges sa medoo tugod i Islaél diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. Agulé migtingdeg da egoh da egtulon sa medoo salà da owoy sa salà sa medoo tupù da. ³Taman telu kaulas sa lugay da egtigdeg egdinegdineg sa kebasa sa uledin i Datù Nemula, sa Nemula epgigtuuwen da. Agulé taman telu kaulas ma sa lugay da egtulon sa medoo salà da owoy eg-looen da ma Datù Nemula i, sa Nemula da.

²⁶Mig-ikagi da, guwaen da, “O Datù Nemula, apiya di pa dakel sa mepcion ketabang igpeuloy ko diyà sa medoo tupù ké, endà doo epgangunut da diyà keniko. Dodoo egkuntelaen da polo kuna owoy ininiyungan da sa medoo uledin ko. Inimatayan da ma sa medoo tegesugkow kagi ko sa takà egsasà kenagda anì mekepelikù da diyà keniko, owoy mesagkat ma sa ketabiyà da keniko. ²⁷Huenan di, pinandayà ko ma kagda anì umuyayà dé sa medoo kuntelà da takà egpelihay kenagda. Dodoo egoh da nepelihay, eg-ingonoy da doo diyà keniko. Apiya di pa dutu ka langit dò, dinineg ko doo sa kesimbà da. Owoy danà sa dakel kehidu ko, pineangay ko sa medoo ulu-ulu anì mealukan da kedu diyà sa egkegaga sa medoo kuntelà da. ²⁸Dodoo egoh di miketanà dé sa keugpà da, binaelan da dema sa medaet diyà sa kehaa

^f 8:8 Sinelepang da sa uledin, enù ka apiya di pa kagi Hibelu siedò medoo uledin, beken langun da doo sa meketiig, enù ka iya daa sa kagi netiigan da sa kagi etaw tegeBabiloniya.

ko. Huenan di, pinandayà ko kagda anì umuyayà dema sa medoo kuntelà da. Dodox egoh da nesenulê, migpegeni da dema tabang diyà keniko, owoy sinagipà ko doo apiya di pa dutu ka langit dò. Mesagkat sa kealuk ko kenagda danà sa dakel kehidu ko.

²⁹“Medoo dé gulê sinasà ko kagda anì pangunutan da sa medoo uledin ko. Dodox tinipay da polo enù ka hagda munoy egkegaga daa sa egsaligan da. Endà pinangunutan da duu sa igsugù ko, apiya di pa melalù da hedem amuk tigtu da mangunut diyà sa medoo uledin ko. Danà sa ketegas lingoyen da, huenan di ininiyungan da kuna owoy mig-eked da ma egpangunut. ³⁰Dodox danà sa kehidu ko, metaes polo sa tali ko diyà kenagda taman pila gepalay. Huenan di, inindaw ko ma kagda danà sa kagi igpesugkow sa Suguy ko diyà sa medoo tegesugkow kagi ko. Dodox tapay doo endà egsagipaen da duu. Huenan di, igpeuyayà ko kagda diyà sa medoo liyu balangan etaw. ³¹Dodox danà sa dakel kehidu ko, endà pedaetan ko duu kagda imet owoy endà ma tagakan ko duu, enù ka kuna sa Nemula tigtu mepion owoy mehidu.

³²“O Nemula, sa Nemula egpigtuuwen ké, tigtu dakel sa egkegaga ko. Mekepesu ka owoy épê ka dakel tunung. Kesaligan ka owoy ipetuu ko doo sa pasad ko kumehidu sa langun etaw. Huenan di, egpegeni ké anì sagipaen ko sa medoo lihay ké. Edung egoh sa medoo datù tegeAsiliya mig-uyayà kenami taman ini egoh di, dakel sa kelikutan nehaa ké, lapeg sa medoo datù ké owoy sa medoo ulu-ulù ké, owoy sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tegesugkow kagi ko, owoy sa medoo tupù ké ma. ³³Uman pigtamayan ko kami, metudà sa kebael ko enù ka kesaligan ka, dodox nesalà ké diyà keniko. ³⁴Na, sa medoo datù ké owoy sa medoo ulu-ulù ké, owoy sa medoo tegesimbà ké owoy sa medoo tupù ké ma, anan da endà migpangunut diyà sa uledin ko. Endà sinagipà da duu sa medoo igsugù ko owoy sa medoo igsasà ko diyà kenagda. ³⁵Egoh di duen pelà sa hagda munoy kedatuan, endà polo migpangunut da diyà keniko, apiya di pa medoo sa itabang ko diyà kenagda. Igbegay ko diyà kenagda sa melabel tanà tigtu kebaluyan, dodox endà egsabuh da egbael salà owoy mig-eked da ma egpangunut diyà keniko.

³⁶“Huenan di, neudipen ké ini egoh di diyà siini mepion tanà tigtu kebaluyan sa igbegay ko diyà sa medoo tupù ké. ³⁷Apiya di pa medoo temù sa metebas diyà siini tanà, iya polo sa egpekekuwa sa medoo datù pineuyayà ko diyà kenami danà sa medoo salà ké. Egbaelan da sumalà dé sa egkeiyapan da diyà kenami owoy diyà sa medoo hinagtay ké ma. Huenan di, tigtu dakel sa kelikutan ké.

³⁸“Na, danà iya wé medoo egkebaelan ké, huenan di kami i etaw ko, egbael ké sa pasad tigtu meeles owoy isulat ké ma. Neseunutan ma sa medoo ulu-ulù ké owoy sa medoo tugod i Lebi owoy sa medoo tegesimbà.”

Ini Sa Kagi Sa Pasad Binaelan Da

(Nihimiyas 10:30-32,35-37,39c)

10 ³⁰Na, ini sa pasad binaelan ké. Endà pandayaen ké duu sa medoo anak ké sumawa diyà sa medoo liyu balangan etaw eg-ugpà diyà sa kenà ké.

³¹Amuk sa Agdaw Keetud ataw ka sa liyu agdaw mapulù diyà sa kehaa i Nemula, endà ma beliyen ké duu sa begas ataw ka sa liyu langun taman egdagangen sa medoo etaw beken Hudiyu diyà kenami.^g Owoy uman meuma sa kepitu di gepalay, endà galebeken ké duu sa tanà eghemulaan ké, owoy ipeuloy ké ma sa langun utang sa etaw diyà kenami.^h

³²Mangunut ké ma diyà sa uledin denu sa kebegay sa uman sebaen etaw sa tukéey pilak uman palay anì mekeenget sa pilak atang gamiten diyà sa Dalesan i Nemula.

³⁵Uwiten ké ma diyà sa Dalesan i Nemula sa letus diyà sa langun metebas ké uman palay, iling ka sa anay keketu ké diyà sa hinemulaan ké ataw ka sa anay kepupu ké sa bunga sa kayu hinemula ké.ⁱ ³⁶Owoy uwiten ké ma sa lebì lawa anak ké maama diyà sa medoo tegesimbà eggalebek diyà sa Dalesan i Nemula anì ipeépê ké diyà si Nemula. Hediya ma, ibegay ké ma sa anay anak sa langun hinagtay ké, iling ka sapì ataw ka kebilibili ataw ka kambing, enù ka iya sa igsugù diyà sa uledin igsugkow i Mosis.^j

³⁷Uwiten ké ma diyà sa medoo tegesimbà diyà sa Dalesan i Nemula sa anay alina gineléh ké owoy sa letus teligo uman palay.^k Ibegay ké ma sa anay bunga pinupu ké diyà sa medoo kayu hinemula ké, owoy sa anay wain binaelan ké diyà sa bunga palas ké owoy sa anay lana olibu binaelan ké.

Ibegay ké ma sa sepulù pelesintu diyà sa langun metebas ké, owoy ibegay ké diyà sa medoo tugod i Lebi, enù ka kagda sa atung tegeetuk sa sepulù pelesintu diyà sa medoo menuwa ké.^l

^{39c}“Endà ma pandayaen ké duu sa Dalesan i Nemula, sa Nemula ké.”

^g 10:31 Basa ko Dutilonomiyu 5:12-14 ^h 10:31 Basa ko Lébitiko 25:2-4; owoy Dutilonomiyu 15:1-3 ⁱ 10:35 Basa ko Dutilonomiyu 26:2-4 ^j 10:36 Basa ko Éksodo 22:29-30; 34:19-20 ^k 10:37 Basa ko Lébitiko 23:17 ^l 10:37 Basa ko Lébitiko 27:30-33

Ini Sa Igsulat Denu Si ISTÉL

Ini Denu Sa Libelu Istél

Si Istél sa sebaen bayi Hudiyu mig-ugpà diyà Babiloniya egoh sa medoo etaw Hudiyu neuwit dutu. Danà sa uyot i Nemula, sinawa i Istél sa datù anì mealukan sa medoo Hudiyu.

Apiya di pa endà duen sa ngadan i Nemula diyà siini libelu, metulengan ta si Nemula sa épê sa langun tanà owoy meketuu ma sa langun uyot di. Owoy iya ma sa mehaa ta dini, migtaban sa etaw Hudiyu diyà sa medoo kuntelà da danà sa kepangunut sa sebaen daa etaw diyà sa uyot i Nemula. Taman ini egoh di, egpistawan sa medoo etaw Hudiyu doo uman palay sa egoh i Nemula mig-aluk kenagda danà sa binaelan i Istél. Iya ma sa egoh da egbasa siini libelu.

Ini Sa Ego I Datù Asuliyu Owoy Si Booy Basti Migbael Dakel Pista

1 ¹Na, ini sa medoo nebaelan egoh i Asuliyu migkedatù. Magatus duwa pulù owoy pitu geopolubinsiya nesakupan sa kedatuan di kedu diyà sa tanà Indiya taman diyà sa tanà Itiyopiya. ²Egoh iya, diyà sa menuwa Susa sa metolol bangkù i Datù Asuliyu owoy sa metolol dalesan di.

³Na, egoh sa ketelu di gepalay migkedatù, binaelan di sa dakel pista atang diyà sa medoo ginelal di ulu-uluh owoy diyà sa medoo salu di. Igsasà di ma sa medoo ulu-uluh sundalu di diyà sa tanà Pélsiya owoy diyà sa tanà Midiya, owoy miglenged ma sa medoo datù owoy sa medoo ulu-uluh kedu diyà sa medoo pelubinsiya nesakupan sa kedatuan di. ⁴Taman enim gebulan sa lugay iya wé pista, enù ka igpehaa di diyà kenagda sa dakel kekawasaan di owoy sa dakel egkegaga di owoy sa ketolol sa kedatuan di ma.

⁵Na, egoh di neubus iya wé pista, mig-uman dema egpista sa datù atang diyà sa langun etaw diyà sa menuwa Susa, iling ka dakel etaw ataw

ka lagdà etaw. Taman pitu agdaw sa lugay iya wé pista diyà sa duwangen sa metolol dalesan sa datù. ⁶Metolol iya wé kenà di migbael pista, enù ka duen sa medoo tila mebulà owoy dinggung sa umbay-umbay pinolot sa tinali inay lino owoy melugtem sa kelalegaan di. Igpahek sa tising pilak diyà sa bugsud malmol kenà di binitin sa tali melugtem kelalegaan igpolot sa tila mebulà pinesodoysodoy. Duen ma sa medoo bangkù bulawan owoy pilak diyà sa saeg sineseletselet sa malmol owoy sa pélas owoy sa medoo mapulù batu. ⁷Initis sa medoo inemen diyà sa medoo nesetigesa palas tabù bulawan, owoy egkesesetugdug sa wain sa datù enù ka iya sa ungayà di. ⁸Endà duen taman sa kedoo wain eg-inemen da, enù ka inikagiyan sa datù sa medoo tegemengana wain diyà sa metolol dalesan di anì ibegay da sumalà dé sa ungayà sa medoo etaw.

⁹Na, egoh iya, migbael ma pista sa sawa di si Booy Basti atang diyà sa medoo bayi diyà sa metolol dalesan i Datù Asuliyu.

Ini Sa Egoh I Booy Basti Endà Migpangunut Diyà Si Datù Asuliyu

¹⁰Na, egoh di neuma dé sa kepitu di agdaw sa pista, egkeanggan dé sa datù danà di mig-inem wain. Agulé sinugù di sa pitu egsugùsuguen di egpekelugsok kenagdi. Iya sa ngadan da si Mahuman, si Basata, si Halbona, si Bagata, si Abgata, si Sital owoy si Kalekas. ¹¹Sinugù di kagda anì uwiten da diyà sa taengan di Booy Basti i migsudong sa sudong booy anì hauwen sa medoo etaw owoy sa medoo ulu-ulù sa ketolol di, enù ka kagdi sa bayi tigtu metolol. ¹²Dodoo egoh da migtulon sa ungayà sa datù, mig-eked egpangunut Booy Basti i. Huenan di, migkeedup pedu sa datù owoy tigtu egbulit.

¹³Agulé mig-ikagi sa datù diyà sa medoo salu di neketiig sa uledin da, enù ka iya sa adat di takà eg-igsà diyà kenagda sa mepion baelan di. ¹⁴Iya ngadan sa pitu ulu-ulù diyà sa tanà Pélsiya owoy tanà Midiya, si Kalesina, si Sital, si Ademata, si Talesis, si Malés, si Malesana owoy si Mamukan. Kagda tigtu salu sa datù. ¹⁵Inigsaan di kagda, guwaen di, “Enù di ya, diyà sa uledin ta, ngadan sa mepion baelan ta diyà si Booy Basti danà di endà migpangunut diyà sa igsugù ku sa igsugkow sa medoo egsugùsuguen ku diyà kenagdi?”

¹⁶Agulé mig-ikagi Mamukan i diyà sa datù owoy diyà sa medoo ulu-ulù dahiya, guwaen di, “Beken sa datù daa sa kenà i Booy Basti neketipay, dodox pineumàumaan di ma doo sa medoo ulu-ulù, lapeg sa langun maama eg-upgà diyà siini uwang tanà nesakupan sa kedatuan i Datù Asuliyu. ¹⁷Medineg sa langun bayi sa lalag sa binaelan siini booy, huenan di peumàumaan da ma sa sawa da. Umikagi da, guwaen da, ‘Peangayen i Datù Asuliyu hedem Booy Basti i diyà sa taengan di, dodox mig-eked polo.’ ¹⁸Ini egoh di amuk mekedineg sa medoo bayi diyà Pélsiya owoy diyà Midiya denu sa binaelan sa booy, umiling da ma enù ka endà ma

umadat da diyà sa sawa da. Huenan di, endà duen taman sa kesebulitay diyà sa nesakupan sa kedatuan ko. ¹⁹ Amuk mebaluy diyà keniko, o Datù, bael ka sa sebaen sugù anì endà dé mebaluy di meketaeng Basti i diyà keniko taman melugay. Sulati ko iya wé iling sa sebaen uledin diyà sa medoo tegePélsiya owoy tegeMidiya anì endà dé mepelumanan di. Agulé begayi ko sa gelal di diyà sa liyu bayi uman pa mepion diyà kenagdi. ²⁰ Amuk ipetiig sa igsugù ko diyà sa nesakupan sa kedatuan ko, apiya di pa melabel, meadatan doo sa langun bayi sa sawa da, iling ka datù ataw ka pubeli.”

²¹ Hê, netuuwan sa datù owoy sa medoo ulu-ulù diyà iya wé inikagi i Mamukan, owoy migpangunut ma sa datù. ²² Agulé pineuwitan di sulat sa langun pelubinsiya nesakupan sa kedatuan di, owoy pineukit di diyà sa munoy kagi sa medoo balangan etaw eg-ugpà dahiya. Iya sa kagi diyà sa sulat, guwaen di, “Mepion amuk uman sebaen maama, kagdi sa kaunutan diyà sa hagdi malayan.”

Ini Sa Egoh I Istél Nebaluy Booy

2 ¹Na, egoh di neonoh dé sa kebulit i Datù Asuliyu, pinenemdem di Basti i owoy sa binaelan di, owoy nepenemdem di ma sa uledin binaelan di denu si Basti. ²Huenan di, mig-ikagi sa medoo egsugùsuguen di egpekelugsok kenagdi, guwaen da, “O Datù, mepion amuk pepengaa ki sa medoo metolol kenogon diyà siini nesakupan kedatuan ko. ³Hemilì ka sa medoo kaunutan diyà sa uman sebaen pelubinsiya nesakupan sa kedatuan ko anì uwiten da sa langun kenogon metolol diyà sa dalesan atang kenà sa medoo bayi dahini diyà sa menuwa Susa. Peipati ko kagda diyà si Higay sa sinaligan ko tegeipat sa medoo bayi, owoy sugui ko ma anì begayan di kagda sa medoo gamiten da egpelanihlanih. ⁴Agulé sa kenogon tigtu meiyapan ko, iya sa sambii ko diyà si Basti sa mebaluy booy dema.” Hê, netuuwan sa datù diyà sa inikagi da diyà kenagdi, huenan di pinangunutan di.

⁵ Na, duen sa etaw Hudiyu eg-ugpà diyà sa menuwa Susa. Iya sa ngadan di si Maldékiyu, owoy sa emà di si Hayél, owoy sa bébè di si Simayi anak i Kis owoy tugod i Bénhamin. ⁶ Egoh i Datù Nabokonosol tegeBabiloniya migsigkem si Datù Hoakim tegeHuda owoy sa medoo etaw di diyà menuwa Hélusalém anì mekeangay da diyà sa tanà Babiloniya, nekelapeg ma nekeunut sa tupù i Maldékiyu. ⁷Na, duen sa metolol kenogon anak momò di, owoy inipat di lagà sa keipat di sa hagdi munoy anak enù ka nematay dé sa lukes di. Iya sa ngadan di diyà sa kagi Hibelu si Hadasa owoy pinengadanan da ma si Istél.

⁸ Na, egoh di nebaelan dé sa igsugù sa datù denu sa metolol kenogon, medoo sa kenogon inuwit da diyà sa dalesan sa datù diyà sa menuwa Susa, owoy nekelapeg ma Istél i. Igpeipat di kagda

diyà si Higay sa sinaligan sa datù atung tegeipat sa medoo bayi.

⁹Netuuwan Higay i diyà si Istél owoy mepion ma sa keadat di diyà kenagdi. Huenan di, binegayan di sa mepion kaenen owoy sa medoo eggamiten egpelanihlanih. Owoy binegayan di ma sa pitu bayi egsugùsuguen kedu diyà sa metolol dalesan sa datù, owoy pineugpà di ma diyà sa tigtu mepion bilik lapeг sa medoo egsugùsuguen di.

¹⁰Na, endà tinulon i Istél duu amuk etaw Hudiyu kagdi i, enù ka hinawidan i Maldékiyu. ¹¹Uman agdaw takà eg-ipanawpanaw Maldékiyu i medapag diyà sa duwangen sa dalesan kenà sa medoo bayi eg-ugpà anì metiigan di sa denu si Istél owoy sa egkebaelan di.

¹²Na, iya sa adat da endà mebaluy di tumaeng sa medoo kenogon diyà si Datù Asuliyu amuk endà pelà nekeuma di segepalay sa lugay da egpelanihlanih. Taman enim gebulan sa lugay da lumulowon sa lawa da sa lana igpelanih lawa, agulé taman enim gebulan ma sa lugay da lumulow sa lana mepion ngadeg. ¹³Amuk endà pelà egkeuma sa egoh sa kenogon tumaeng diyà sa datù, ighbegay da diyà kenagdi sa ginis ataw ka imu-imu egkeiyapan di iluhub amuk tumaeng diyà sa datù. ¹⁴Agulé umangay sa kenogon diyà sa datù amuk sumigep. Hê, amuk umenaw simag, uwiten da dé diyà sa keduwa dalesan atang kenà sa medoo sawa sa datù. Iya sa sinaligan sa datù atung tegeipat sa medoo sawa di si Sayagas. Endà mebaluy di mekepeiges pelikù sa bayi umangay diyà sa datù liyu daa amuk ingadanan di tayu sa bayi egkeiyapan di. ¹⁵Na, netuuwan sa langun etaw eghaa si Istél. Hê, egoh di neuma dé sa agdaw egoh di mangay tumaeng diyà sa datù, iya daa sa igluhub di sa ginis igsugù i Higay sa sinaligan sa datù tegeipat sa medoo bayi.^a ¹⁶Hê, ighated da Istél i eg-angay diyà si Datù Asuliyu diyà sa metolol dalesan di egoh di neuma dé sa bulan pinengadanan da Tébét sa kesepulù di gebulan diyà sa kepitu di gepalay sa lugay di migkedatù. ¹⁷Na, uman pa sa kekeiyap sa datù diyà si Istél kedu diyà sa kekeiyap di sa medoo liyu bayi, owoy uman pa egketuuwan diyà kenagdi kedu diyà sa medoo liyu kenogon. Huenan di, igpesudong di diyà kenagdi sa sudong bulawan enù ka ginelal di booy Istél i sa nekesambi diyà si Basti. ¹⁸Agulé binaelan sa datù sa dakel pista anì ipetiig di sa egoh i Istél ginelal di booy, owoy igsasà di sa langun salu di owoy sa medoo egsugùsuguen di. Owoy binaelan di sa mapulù agdaw^b diyà sa nesakupan kedatuan di, owoy duen ma sa medoo ighbegay di uloy enù ka iya adat sa datù.

^a 2:15 Duen ma diyà sa kagi Hibelu, guwaen di, "Si Istél sa anak i Abihaél momò i Maldékiyu owoy linomò i Maldékiyu Istél i lagà sa hagdi tigtu anak." ^b 2:18 Mebaluy ma guwaen di, "pinesabuh di pelà egpebayad sa medoo etaw sa buwis."

Ini Sa Ego I Maldékiyu Mig-aluk Sa Datù

¹⁹Na, ego sa medoo kenogon egkesetipon sa keduwa di gulê,^c nebaluy dé kaunutan Maldékiyu i diyà sa metolol dalesan sa datù. ²⁰Dodoo ego iya, tapay doo endà egtulonen i Istél duu sa keetawan di enù ka iya sa igsasà i Maldékiyu diyà kenagdi, owoy tapay doo migpangunut diyà kenagdi lagà sa binaelan di ego di batà pelà.

²¹Na, ego iya ego i Maldékiyu sa sebaen kaunutan diyà sa metolol dalesan sa datù, duen sa duwa egsugùsuguen tegebantay bengawan sa bilik sa datù. Iya sa ngadan da si Bigtan owoy si Tilos. Hê, egbulitan da Datù Asuliyu i owoy egpenemdem da mimatay. ²²Na, ego i Maldékiyu neketiig iya wé, tinulon di diyà si Booy Istél. Agulé tinulon i Istél ma diyà sa datù sa dinineg di diyà si Maldékiyu. ²³Huanan di, igpeigsà sa datù amuk tigtu tuu iya wé. Agulé ego di neketiig tigtu tuu, igpebitin^d di Bigtan i owoy si Tilos. Agulé igpesulat sa datù sa gugud denu iya wé diyà sa libelu denu sa kedatuan di.

Ini Sa Ego I Haman Egpenemdem Mimataj Sa Medoo Hudiyu

3 ¹Na, ego di nelugayluguay dé, pinehagtaw i Datù Asuliyu sa gelal i Haman anak i Hamedata tugod i Agag anì kagdi sa tigtu ulu-ulu diyà sa medoo duma di kaunutan. ²Agulé igsugù sa datù anì lumigkued sa langun épê gelal eggalebek diyà sa metolol dalesan di anì adatan da Haman i. Dodoo si Maldékiyu, endà egligkued di enù ka endà eg-adatan di duu.

³Hê, sa medoo liyu kaunutan diyà sa metolol dalesan sa datù, mig-igsà da diyà si Maldékiyu, guwaen da, “Maen di ya takà ka egtipay sa igsugù sa datù?” ⁴Uman agdaw eg-ikagiyen da iya wé diyà si Maldékiyu, dodoo endà egsagipaen di duu. Mig-ikagi, guwaen di, “Etaw Hudiyu a, huanan di endà lumigkued a diyà si Haman.” Hê, tinulonon da Haman i denu iya wé anì metiigan da amuk pandayaen di sa egbaelan i Maldékiyu.

⁵Agulé tigtu migbulit Haman i ego di neketiig endà egligkued Maldékiyu i diyà sa taengan di. ⁶Huanan di, ego i Haman neketiig etaw Hudiyu Maldékiyu i, iya sa penemdem di beken si Maldékiyu daa sa ipeimatay di, dodoo ipeimatay di ma sa langun etaw Hudiyu eg-ugpà diyà sa nesakupan kedatuan i Datù Asuliyu.

⁷Na, ego di neuma sa bulan Nisan sa muna bulan diyà sa kesepulù di owoy duwa gepalay sa lugay i Asuliyu migkedatù, migsugù Haman i sebunutay da anì metiigan di sa nesugat agdaw owoy bulan sa ego di

^c 2:19 Endà netiigan ta duu sa pesuwan di egkesetipon sa medoo kenogon sa keduwa di gulê. ^d 2:23 Iya sa adat da ego anay seloken da sa etaw diyà sa bugsud inideban anì mematay.

ipetuu sa penemdem di. Na, sa langun taman ginamit da egsebunutay, iya sa kepengadan da Pul diyà sa hagda kagi. Hê, iya sa nebunutan da sa kesepulù di owoy telu agdaw diyà sa kesepulù di owoy duwa gebulan sa pinengadanan da bulan Adal.

⁸Agulé mig-ikagi Haman i diyà si Datù Asuliyu, guwaen di, “Duen sa sebaen balangan etaw neketukid eg-ugpà diyà sa medoo pelubinsiya nesakupan sa kedatuan ko, owoy duen ma sa hagda munoy uledin tigesa diyà sa uledin sa medoo liyu etaw. Endà egpangunut da diyà sa medoo igsugù ko, huenan di endà mekepepion di diyà keniko amuk pandayaen ko kagda. ⁹Amuk meiyap ka, o Datù, sugui ko anì meimatayan da. Amuk baelan ko iya wé, megay a pilak sepulù ngibu lapin^e diyà sa taguan pilak ko anì dumuen sa megastu diyà sa medoo baelan diyà sa kedatuan ko.”

¹⁰Agulé linaun sa datù sa tising di sa atung igtandà di amuk egpetuuwen di sa kagi di, owoy igbegay di diyà si Haman anak i Hamedata tugod i Agag sa egkuntelà diyà sa medoo Hudiyu. ¹¹Hê, mig-ikagi sa datù diyà si Haman, guwaen di, “Niko doo sa pilak ko.^f Dodox baeli ko dé sa ungayà ko diyà siedò medoo etaw.”

¹²Hê, egoh di neuma sa kesepulù di owoy telu agdaw diyà sa muna bulan, igpeumow i Haman sa medoo atung tegesulat sa datù. Pinesulat di kagda anì peuwitan da sulat sa langun ulu-ulu owoy sa medoo kaunutan owoy sa medoo etaw épê gelal diyà sa medoo pelubinsiya nesakupan sa kedatuan i Datù Asuliyu, owoy pineukit di ma diyà sa hagda munoy kagi. Igpeépê di sa ngadan i Datù Asuliyu diyà sa sulat owoy tinandaan di ma sa laned tising sa datù. ¹³ Igpehated di sa sulat diyà sa medoo etaw atung tegesugkow diyà sa medoo pelubinsiya nesakupan sa kedatuan di. Iya sa kagi nekesulat diyà siedò sulat, segeagdaw daa imeten imatayan sa langun etaw Hudiyu, iling ka batà ataw ka lukes lapeg sa medoo bayi owoy sa anak da, owoy tepelen ma sa medoo langun taman da. Iya sa atas di baelan iya wé amuk meuma sa kesepulù di owoy telu agdaw diyà sa kesepulù di owoy duwa gebulan sa pinengadanan da Adal. ¹⁴Siglapinay sa kalatas sinulatan igpeuwit da diyà sa langun pelubinsiya, owoy ipetiig da ma diyà sa medoo balangan etaw anì meketapay da amuk meuma iya wé agdaw di mebaelan.

¹⁵Na, danà sa igsugù sa datù, migpetéél eghated sa medoo tegesugkow iya wé kagi diyà sa langun pelubinsiya, owoy igpetiig da ma diyà sa menuwa Susa sa menuwa sa datù. Hê, ligò da eg-inem sa wain, egkeanggan Datù Asuliyu i owoy si Haman, dodox egkegaip polo sa medoo etaw diyà sa menuwa Susa danà iya wé uledin.

^e 3:9 Ego iya, tigtu mapulù sa lagà sa pilak da. Lagà sa telu gatus epat pulù owoy lima ngibu kakilu siini medoo pilak ibegay i Haman. ^f 3:11 Mebaluy ma iya sa kagi di, guwaen di, “Niko doo sa pilak da.” Amuk hediya, kuwaen i Haman sa medoo pilak sa etaw Hudiyu ipeimatay di.

Ini Sa Ego I Maldékiyu Migpegeni Tabang Diyà Si Istél

4 ¹Na, ego i Maldékiyu neketiig denu iya wé sulat i Haman, kinisi di sa ginis di owoy migkawal sa binekas sakù owoy binuhbuhan di ma abuh sa ulu di danà di tigtu nebukul. Agulé pinetaled di sa kesinegaw di ego i eg-ipanawpanaw diyà sa menuwa. ²Dodoo neketaman daa diyà sa bengawan sa metolol dalesan sa datù, enù ka endà mebaluy di umawuh sa etaw amuk migginis daa sakù. ³Na, ego sa medoo Hudiyu neketiig denu sa igsugù sa datù, migpetaled da egsinegaw sumalà dé sa kenà da eg-ugpà diyà sa nesakupan sa kedatuan di. Egpeulanen da ma sa kekaen da owoy tigtu da egpehiduhidu owoy egsinegaw da ma. Medoo sa migkawal sa binekas sakù owoy mighibat da ma diyà sa kenà abuh danà da tigtu nebukul.

⁴Na, ego i Istél tinulonon sa medoo bayi egsugùsuguen di owoy sa medoo atung egpekelugsok kenagdi denu sa binaelan i Maldékiyu, tigtu nebukul sa pedu di. Huenan di, pineuwitan di ginis Maldékiyu i anì sambian di sa sakù igginis di. Dodoo endà kinuwa i Maldékiyu duu. ⁵Agulé igpeumow i Istél Hatak i sa sebaen egpekelugsok kenagdi, owoy sinugù di anì igmaan di Maldékiyu i sa pesuwan di egkebukul.

⁶Huenan di, mig-angay Hatak i diyà si Maldékiyu diyà sa duwangen sa menuwa diyà sa isaluwan sa bengawan sa metolol dalesan sa datù. ⁷Hê, tinulon i Maldékiyu diyà kenagdi sa langun nebaelan di owoy sa kedoo sa pilak igaipasad i Haman ibegay diyà sa taguan pilak sa datù asal meimatayan sa langun etaw Hudiyu. ⁸Binegay i Maldékiyu ma Hatak i sa kalatas sinulatan sa igsugù sa datù sa igpetiig diyà sa menuwa Susa denu sa ego i meimatayan sa medoo Hudiyu. Inikagiyan i Maldékiyu ma anì iphehaa di diyà si Istél owoy anì selepangen di ma diyà kenagdi sa medoo mebaelan, owoy sinugù di ma Istél i anì mangay pehiduhidu diyà sa datù anì mehiduwan sa datù ma sa medoo etaw Hudiyu duma i Istél.

⁹Agulé mig-angay Hatak i egtulon diyà si Istél sa langun inikagi i Maldékiyu diyà kenagdi. ¹⁰Agulé pinepelikù i Istél dema Hatak i diyà si Maldékiyu, owoy iya sa igpeikagi di, guwaen di, ¹¹“Netiigan sa langun etaw diyà sa nesakupan sa kedatuan i Asuliyu meimatayan sa muni dé etaw egpedapag diyà sa datù, maama ataw ka bayi, asal endà igpeumow di duu. Iya sa uledin di. Dodoo amuk itinudù sa datù sa tuked di bulawan diyà sa etaw, endà doo meimatayan di. Na, apiya aken, segebulan dé sa lugay sa datù endà migpeumow kenak.”

¹²Hê, ego i Maldékiyu netulonon sa inikagi i Istél, ¹³iya sa kagi di egsagbi ipetulon di diyà si Istél, guwaen di, “Yaka egpenemdem duu amuk kuna daa sa mealukan diyà sa langun duma ko etaw Hudiyu danà ko eg-ugpà diyà sa metolol dalesan sa datù. ¹⁴Apiya di pa endà umikagi ka diyà ini i gai, dumuen doo sa liyu tumabang anì mealukan

sa medoo Hudiyu. Dodox amuk endà umikagi ka, mekesugsug ka owoy sa medoo duma telahadi ko. Dodox petow ki daa iya kéen sa pesuwan ko migkebooy anì mealukan ko sa medoo duma ko etaw Hudiyu.”

¹⁵ Agulé igpeikagi i Istél dema diyà si Maldékiyu, guwaen di, ¹⁶ “Angay ko setipon sa langun Hudiyu diyà siini menuwa Susa owoy peulan yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa denu kenak. Yoko egkaen na owoy yoko eg-inem ma taman telu agdaw owoy telu gesigep. Hediya ma, peulanen ku owoy sa medoo bayi egsugùsuguen ku sa kekaen ké anì sumimbà ké daa. Amuk meubus iya wé, umangay a dé diyà sa datù, apiya di pa meketipay a diyà sa uledin di. Maen dé amuk meimatayan a.”

¹⁷ Agulé miglegkang Maldékiyu i owoy pinangunutan di sa inikagi i Istél.

Ini Sa Egoh I Istél Migpegeni Diyà Si Datù Asuliyu

5 ¹ Na, egoh di neuma sa ketelu di agdaw, igluhub i Istél sa ginis booy owoy mig-angay egtigdeg diyà sa luwang sa metolol dalesan datù diyà sa taengan sa bangkù sa datù. Egoh iya, egpenuu Datù Asuliyu i diyà sa metolol bangkù di eg-isalu diyà sa bengawan sa metolol dalesan di. ² Hê, egoh sa datù mighaa si Booy Istél migtigdeg diyà sa luwang sa metolol dalesan di, netuuwan diyà kenagdi owoy igpetodò di ma diyà kenagdi sa pulu tuked di bulawan. Huenan di, migpedapag Istél i owoy inamis di sa pulu sa tuked. ³ Agulé inigsaan sa datù Istél i, guwaen di, “Ngadan sa ungayà ko, o Booy? Ikagi ko daa sa egpegenien ko enù ka ibegay ku diyà keniko, apiya baed pa siini kedatuan ku.”

⁴ Migsagbì Istél i, guwaen di, “Amuk meiyap ka, o Datù, angay yu kani si Haman diyà sa kenà ku enù ka duen sa kaenen tinapay ku atang niyu.”

⁵ Hê, mig-ikagi sa datù diyà sa medoo egsugùsuguen di, guwaen di, “Angay yu Haman na mapes anì mepangunutan ké sa ungayà i Istél.” Agulé mig-angay sa datù owoy si Haman egkaen diyà sa kaenen tinapay i Istél. ⁶ Na, ligò da eg-inem sa wain, mig-igsà dema sa datù diyà si Istél, guwaen di, “Ngadan sa ungayà ko? Ikagi ko dé sa egpegenien ko enù ka ibegay ku diyà keniko apiya sa baed pa siini kedatuan ku.”

⁷ Migsagbì Istél i, guwaen di, “Ini sa egpegenien ku. ⁸ Amuk tuu sa egoh ko egketuuwan diyà kenak owoy amuk egkeanggan ka megay sa pegeniyen ku, enggaten ku dema kiyu si Haman simag mahapun kumaen diyà sa kenà ku. Iya pa sa egoh ku tumulon diyà keniko sa ungayà ku.”

Ini Sa Egoh I Haman Egpenemdem Mimataj Si Maldékiyu

⁹ Na, egoh iya wé agdaw, egkeanggan Haman i eglaun kedu diyà sa kenà da egkaen. Dodox egoh di mighaa si Maldékiyu diyà sa bengawan sa metolol dalesan sa datù, tigtu egbulit Haman i enù ka endà egtigdeg Maldékiyu i owoy endà ma eg-adatan di duu Haman i. ¹⁰ Dodox linegen

i Haman daa sa pedu di egoh di miglikù diyà sa kenà di. Hê, egoh di migtebow, igpeumow di sa medoo loyuk di owoy sa sawa di si Silis.¹¹ Agulé igpeolòlò di diyà kenagda sa medoo langun taman di owoy sa medoo anak di maama owoy sa egoh di egketuuwan gaa sa datù diyà kenagdi owoy sa egoh sa datù migpehagtaw sa gelal di diyà sa gelal sa medoo liyu kaunutan.¹² Mig-ikagi ma, guwaen di, “Beken iya daa, enù ka aken daa sa inenggat i Booy Istél duma sa datù migkaen egoh giina diyà sa kenà di. Owoy igsasà di dema aken anì dumuma a sa datù kumaen diyà sa kenà di simag.¹³ Apiya di pa langun iya wé, endà doo egpekebegay di kekeanggan diyà kenak amuk tapay doo hauwen ku siedò etaw Hudiyu si Maldékiyu sa sebaen kaunutan egpenuu diyà sa bengawan sa metolol dalesan sa datù.”

¹⁴ Agulé mig-ikagi sa sawa di si Silis owoy sa medoo loyuk di, guwaen da diyà kenagdi, “Maen di ya endà egbael ka sa atang kenà mitin? Mepion amuk duwa pulù owoy telu kamitelu sa kehagtaw di. Amuk sumimag pegeni ko diyà sa datù anì bitinen Maldékiyu i. Amuk hediya, meanggan ka umunut diyà sa datù kumaen amuk mahapun simag.” Hê, netuuwan Haman i diyà sa inikagi da. Huenan di, igsugù di igpebael sa atang kenà mitin.

Ini Sa Egoh I Datù Asuliyu Migpedakel Si Maldékiyu

6 ¹Na, egoh iya wé sigep endà egpeketedug Datù Asuliyu i. Huenan di, igpekuwa di sa libelu sinulatan sa medoo gugud denu sa egkebaelan diyà sa kedatuan di, owoy igpebasa di anì dinegdinegen di.² Iya ma sa nebara da sa gugud denu sa egoh i Maldékiyu migtulon denu si Bigtan owoy si Tilos sa egoh da migpenemdem mimatay hedem si Datù Asuliyu, apiya di pa kagda sa duwa egsugùsuguen tegebantay bengawan sa bilik di.³ Agulé mig-igsà sa datù, guwaen di, “Ngadan sa untung igbegay ta diyà si Maldékiyu danà ini i mepion binaelan di diyà kenak?”

Hê, migsagbì sa medoo egpekelugsok kenagdi, guwaen da, “Endà pa duen di, o Datù.”

⁴Mig-igsà dema Datù Asuliyu i, guwaen di, “Duen pa sa kaunutan dalem sa metolol dalesan ku?”

Hê, egoh iya, magtu pelà Haman i eg-awuh diyà sa duwangen sa metolol dalesan enù ka angayen di megeni diyà sa datù mimatay si Maldékiyu diyà sa bitinan igpetapay di.⁵ Huenan di, migsagbì sa medoo egpekelugsok kenagdi, guwaen da, “O Datù, dahini dé Haman i diyà sa luwang dalesan ko.”

Agulé mig-ikagi sa datù, guwaen di, “Peawuh yu anì mangay dini.”

⁶Agulé egoh i Haman mig-awuh, inigsaan sa datù, guwaen di, “Ngadan sa mepion baelan ku diyà sa etaw egkeiyapan ku kumedakel?”

Na, iya sa penemdem i Haman kagdi sa egkeiyapan sa datù kumedakel.⁷ Huenan di, migsagbì, guwaen di, “Ini sa mepion kebael ko diyà sa etaw

egkeiyapan ko kumedakel.⁸ Pekuwai ko sa kegal ko owoy sa kudà ko épê umbay-umbay sa atung egkudaan ko.⁹ Agulé sugui ko diyà sa sebaen kaunutan ginelal ko anì ipekegal di diyà iya wé etaw sa kegal datù owoy anì pekudaen di ma diyà sa kudà ko, agulé agaken di tumimbul diyà siini uwang menuwa. Ligò da eg-ipanaw, petaled umikagi sa etaw nekehuna diyà kenagdi, guwaen di, ‘Ini sa baelan diyà sa etaw egkeiyapan sa datù kumedakel.’”

¹⁰ Agulé mig-ikagi sa datù diyà si Haman, guwaen di, “Na, angay ko dé mapes sa kawal ku owoy sa kudà ku ma. Baeli ko diyà si Maldékiyu sa etaw Hudiyu sa langun inikagi ko. Hauwen ko kagdi egpenuu diyà sa bengawan sa metolol dalesan ku. Tigtu baeli ko langun iya wé inikagi ko.”

¹¹ Huenan di, kinuwa i Haman sa kawal owoy sa kudà ma, agulé igpekawal di diyà si Maldékiyu owoy pinekudà di ma. Hê, inagak di egtimbul diyà sa uwang menuwa ligò di egpetaled eg-ikagi, guwaen di, “Ini sa egbaelan diyà sa etaw egkeiyapan sa datù kumedakel.”

¹² Agulé egoh di neubus, migpelikù dema Maldékiyu i diyà sa bengawan sa metolol dalesan sa datù. Dodox migpetéél miglikù Haman i owoy linimunan di sa palas di danà di tigtu nemalaan.¹³ Agulé tinulonon di sa sawa di owoy sa langun loyuk di denu sa medoo nebaelan.

Hê, mig-ikagi sa sawa di owoy sa medoo tegetabang di, guwaen da, “Egtabantaban i Maldékiyu dé kuna. Kagdi sa etaw Hudiyu, huenan di endà melugpì ko duu, dodox kuna polo sa melugpì di.”¹⁴ Na, ligò da egseolomoy pelà, migtebow sa medoo egsugùsuguen sa datù owoy pinetéél da mig-uwit Haman i eg-angay diyà sa kenà i Istél egtapay sa kaenen atang diyà sa datù owoy si Haman.

Ini Sa Egoh I Datù Asuliyu Migpebitin Si Haman

7 ¹ Na, neuma dé sa keduwa di gulê mig-angay Datù Asuliyu i owoy si Haman egkaen sa kaenen tinapay i Booy Istél.² Egoh da telibubu eg-inem sa wain, inigsaan sa datù dema Istél i, guwaen di, “O Booy Istél, ngadan sa tigtu ungayà ko? Ikagi ko dé enù ka ibegay ku diyà keniko sa egpegeniyen ko, apiya sa baed pa siini kedatuan ku.”

³ Agulé migsagbì Booy Istél i, guwaen di, “O Datù, amuk tigtu ka egketuwan diyà kenak owoy amuk meiyap ka megay sa egpegeniyen ku, ini sa ungayà ku aluki ko aken owoy sa medoo duma ku.⁴ Enù ka aken owoy sa medoo duma ku dinagang anì meimet ké meimatayan. Amuk dinagang ké ma daa anì mebaluy ké udipenen, endà dé suméléken a mogo keniko denu iya wé kepealuk ké diyà keniko. Dodox buyu ké dé polo meimet medaetan.”

⁵ Agulé mig-igsà Datù Asuliyu i diyà si Booy Istél, guwaen di, “Ngadan di etaw sa egpenemdem egbael iya wé diyà keniyu? Kenà di dé ini egoh di?”

⁶Migsagbì Istél i, guwaen di, “Iya sa kuntelà ké siini etaw tegebael medaet si Haman.”

Hê, tigtu nelimedangan Haman i diyà sa taengan sa datù owoy sa booy. ⁷Agulé tigtu egbulit sa datù, hê migtigdeg owoy migsalid diyà sa kenà da egkaen mig-angay diyà sa duwangen sa metolol dalesan di. Dodox migpetangtang Haman i anì pehiduhidu diyà si Booy Istél, enù ka netiigan di sa penemdem sa datù migtamay kenagdi. ⁸Agulé migpelikù sa datù kedu diyà sa duwangen sa metolol dalesan di eg-angay diyà sa bilik kenà da eg-inem wain. Hê, egoh di migtebow, hinaa di Haman i eglagkeb diyà sa bangkù i Istél. Huenan di, egbulit eg-ikagi sa datù, guwaen di, “Duen dema sa medaet egsaelan siini maama diyà sa booy sawa ku diyà sa taengan ku diyà sa metolol dalesan ku?” Hê, egoh sa datù mig-ikagi iya wé, linimunan sa medoo egsugùsuguen di sa palas i Haman.^g

⁹Agulé mig-ikagi Halbona i sa sebaen egpekelugsok diyà sa datù, guwaen di, “Duen sa bitinan igpebael i Haman diyà dapag sa dalesan di anì bitinen di hedem Maldékiyu i sa mig-aluk keniko, o Datù. Owoy duwa pulù owoy telu kamitelu sa kehagtaw di.”

Agulé migsugù sa datù, guwaen di, “Si Haman polo sa bitin yu dutu.” ¹⁰Huenan di, binitin da Haman i diyà sa bitinan igpebael di atang bitinan di hedem si Maldékiyu. Agulé anag-anag ma dé nekedan sa kebulit sa datù.

Ini Sa Egoh I Datù Asuliyu Migtabang Sa Medoo Hudiyu

8 ¹Na, egoh iya ma dé agdaw, igbegay i Datù Asuliyu diyà si Booy Istél sa medoo langun taman i Haman sa egkuntelà diyà sa medoo Hudiyu. Agulé mig-angay ma egtaeng Maldékiyu i diyà sa datù, enù ka eg-ikagi Istél i diyà sa datù denu sa egoh di duma telahadi di Maldékiyu i. ²Hê, linaun sa datù sa tising di sa atung igtandà di amuk egpetuuwen di sa kagi di owoy igbegay di diyà si Maldékiyu, enù ka hinawì di diyà si Haman. Agulé igpeipat i Istél ma diyà si Maldékiyu sa medoo tapay langun taman i Haman.

³Agulé mig-ikagi dema Istél i diyà sa datù. Miglagkeb diyà sa taengan di owoy egsinegaw enù ka egpehiduhidu anì endà mekelagbas sa tapay medaet penemdem i Haman tugod i Agag denu sa egoh di meimatayan sa medoo Hudiyu. ⁴Hê, igpetodò sa datù sa pulu sa tuked di bulawan diyà si Istél, huenan di migtigdeg diyà sa taengan di. ⁵Owoy mig-ikagi, guwaen di, “O Datù, amuk egketuuwan ka diyà kenak owoy amuk nekesugat ini i diyà sa penemdem ko owoy amuk egkeiyapan ko ma, baeli ko sa sebaen ma uledin anì endà meketuu sa igsugù i Haman anak i Hamedata tugod i Agag denu sa egoh di meimatayan sa langun etaw Hudiyu diyà

^g 7:8 Linimunan da sa palas di enù ka iya sa tandà di buyu meimatayan.

sa nesakupan sa kedatuan ko. ⁶Enù ka endà meketigkel a amuk dumuen siini dakel sugsug mebaelan diyà sa medoo duma ku, owoy endà ma meketigkel a amuk meimet mematat sa langun duma telahadi ku.”

⁷Agulé mig-ikagi Datù Asuliyu i diyà si Booy Istél owoy diyà si Maldékiyu sa etaw Hudiyu, guwaen di, “Taa yu, igpebitin ku dé Haman i owoy ighbegay ku ma diyà si Istél sa medoo langun taman di danà sa medaet penemdem di diyà sa medoo etaw Hudiyu. ⁸Dodoo endà dé mepelumanan sa uledin amuk igpeépê dé diyà sa ngadan sa datù owoy amuk netandaan dé sa laned tising di. Dodoo mebaluy ma doo amuk sumulat yu sa ungayà yu denu sa medoo Hudiyu owoy peépéi yu diyà sa ngadan sa datù owoy tandai yu ma sa laned tising di.”

⁹Hê, inumow i Maldékiyu sa langun atung tegesulat sa datù egoh sa keduwa di pulù owoy telu agdaw diyà sa ketelu di gebulan sa pinengadanan da Siban. Igsulat da sa langun igsugù i Maldékiyu diyà sa medoo etaw Hudiyu owoy diyà sa medoo kaunutan owoy diyà sa medoo ulu-ulù diyà sa melatuh duwa pulù owoy pitu pelubinsiya kedu diyà sa tanà Indiya denu tebowon agdaw taman sa tanà Itiyopiya denu salepan agdaw. Igsulat da sa igsugù di diyà sa ukit kesulat sa uman sebaen pelubinsiya owoy diyà sa munoy kagi sa langun balangan etaw, owoy igsulat da ma diyà sa medoo Hudiyu diyà sa ukit kesulat sa hagda munoy kagi. ¹⁰Igpeépê i Maldékiyu sa langun sulat diyà sa ngadan i Datù Asuliyu owoy tinandaan di ma sa laned tising sa datù. Agulé igpeuwit di diyà sa medoo atung tegesugkow kagi owoy migkudà da diyà sa medoo metéél kudà sa datù.

¹¹Na, danà iya wé uledin sa datù, mebaluy mesetipon sa medoo Hudiyu diyà sa uman sebaen menuwa da anì umingat da. Amuk duen sa etaw, sumalà dé sa balangan etaw ataw ka sumalà dé sa keduwan di, amuk egkelukuy egpengayaw diyà sa etaw Hudiyu, mebaluy ma sumulì da owoy imatayan da sa egpengayaw kenagda. Mebaluy imeten da imatayan sa kuntelà da lapeg sa medoo bayi owoy sa anak da, owoy tepelen da ma sa medoo langun taman da. ¹²Iya sa agdaw egoh di meketuu siini uledin diyà sa nesakupan sa kedatuan i Asuliyu sa kesepulù di owoy telu agdaw diyà sa kesepulù di owoy duwa gebulan sa pinengadanan da Adal.^h

¹³Siglapinay sa kalatas sinulatan igpeuwit da diyà sa langun pelubinsiya owoy ipetiig da ma diyà sa langun balangan etaw, anì meketapay sa medoo Hudiyu anì sumulì da diyà sa medoo kuntelà da amuk meuma iya wé agdaw. ¹⁴Na, danà sa igsugù sa datù, huenan di migpetéél eg-ipanaw sa medoo migkudà atung tegesugkow kagi, owoy igpetiig da ma sa uledin diyà sa menuwa Susa sa menuwa sa datù.

^h **8:12** Iya ma sa agdaw igaipasad i Haman sa egoh di meimatayan sa langun etaw Hudiyu. Haa ko Istél 3:13.

15 Agulé egoh i Maldékiyu miglaun kedu diyà sa kenà sa datù, tapay doo migkegal sa kegal datù dinggung owoy mebulà, owoy duen ma sa sebaen lapin kegal di buhahaw binaelan inay lino, owoy igluhub di ma sa metolol sayap bulawan. Egoh sa medoo etaw tegeSusa mighaa kenagdi, egpetibos da danà da egkeanggan temù. 16 Owoy tigtu egkeanggan sa medoo etaw Hudiyu owoy egkepion sa pedu da owoy meadatan da ma. 17 Na, diyà sa langun pelubinsiya owoy diyà sa langun menuwa ma, sumalà dé sa kenà da egbasa sa uledin sa datù, egkeiyap sa medoo Hudiyu owoy migpista da ma danà sa kekeanggan da. Owoy duen ma liyu etaw migpebaluy etaw Hudiyu enù ka egpesu da diyà kenagda.

Ini Sa Egoх Sa Medoo Hudiyu Mig-imatay Sa Medoo Kuntelà Da

(Istél 9:1-19)

9 ¹Na, egoh di neuma sa kesepulù di owoy telu agdaw diyà sa kesepulù di owoy duwa gebulan sa pinengadanan da Adal, neketuu dé sa uledin sa datù. Iya sa agdaw egoh sa medoo kuntelà sa etaw Hudiyu egkelukuy mimatay kenagda, dodoxo kagda polo sa tinabanan sa medoo Hudiyu. ²Nesetipon sa medoo Hudiyu diyà sa langun menuwa da diyà sa nesakupan sa kedatuan i Asuliyu anì pengayawen da sumalà dé sa etaw egkelukuy mael medaet diyà kenagda. Nelimedangan sa langun etaw, huenan di endà duen sa etaw mekeatu diyà kenagda. ³Na, sa langun ululu diyà sa medoo pelubinsiya owoy sa medoo kaunutan sa datù owoy sa medoo salu di ma, tinabangan da ma sa medoo Hudiyu enù ka anan da nelimedangan diyà si Maldékiyu. ⁴Enù ka épê tigtu mapulù gelal Maldékiyu i diyà sa metolol dalesan sa datù owoy nekeseluh ma sa lalag di diyà sa langun pelubinsiya nesakupan sa kedatuan i Asuliyu, owoy egkeumanan ma sa egkegaga di.

⁵Huenan di, egoh di neuma iya wé agdaw, tinigbas sa medoo Hudiyu sa langun kuntelà da. Inimatayan da kagda imet owoy egbaelan da sumalà dé sa ungayà da diyà sa etaw egkelepuh kenagda. ⁶Apiya diyà sa menuwa Susa sa menuwa sa datù daa, lima latuh geetaw doo sa inimatayan da. ⁷⁻¹⁰Nekelapeg ma inimatayan da sa sepulù anak i Haman anak i Hamedata sa egkuntelà diyà sa medoo Hudiyu. Iya sa ngadan da si Palsadata, si Dalepon, si Aspalta, si Polata, si Adaliya, si Alidata, si Palemasta, si Alisyai, si Alidayi owoy si Baisata. Dodoxo endà tinepel da duu sa medoo langun taman da.

¹¹Na, egoh iya ma dé agdaw, tinulon da diyà sa datù sa kedoo etaw neimatayan diyà sa menuwa Susa. ¹²Agulé mig-ikagi sa datù diyà si Booy Istél, guwaen di, “Diyà siini menuwa Susa, inimatayan sa medoo Hudiyu sa lima gatus geetaw lapeg sa sepulù anak i Haman. Amuk hediya, ngadan kéen sa binaelan da diyà sa medoo liyu pelubinsiya? Na, ngadan

sa ungayà ko pa, enù ka ibegay ku doo diyà keniko? Ngadan pa sa liyu egpegeniyen ko, enù ka mebegayan ka doo?”

¹³Migsagbì Istél i, guwaen di, “O Datù, amuk meiyap ka, pandayà ko dé sa medoo Hudiyu diyà sa menuwa Susa anì baelan da dema simag sa éhê binaelan da ini egoh di. Owoy pebitini ko ma sa sepulù anak i Haman nematay.”

¹⁴Huenan di, pinangunutan sa datù sa pinegeni i Istél owoy igsugù di ma ipebitin sa sepulù anak i Haman nematay diyà sa menuwa Susa.

¹⁵Agulé egoh sa kesepulù di owoy epat agdaw diyà sa pinengadanan da bulan Adal, nesetipon dema sa medoo Hudiyu diyà sa menuwa Susa owoy inimatayan da dahiya sa telu latuh geetaw. Dodox endà tinepel da duu sa langun taman sa medoo inimatayan da.

¹⁶Na, sa medoo etaw Hudiyu diyà sa medoo liyu pelubinsiya nesakupan sa kedattuan i Asuliyu, nesetipon da ma anì umingat da. Kinedanan da sa medoo kuntelà da danà da mig-imatay sa pitu pulù owoy lima ngibu geetaw egkelepuh kenagda. Dodox endà tinepel da duu sa langun taman sa medoo inimatayan da. ¹⁷Iya sa binaelan da egoh sa kesepulù di owoy telu agdaw diyà sa pinengadanan da bulan Adal. Agulé egoh sa kesepulù di owoy epat agdaw diyà iya wé bulan, mig-etud da owoy binaelan da sa agdaw kepista da danà sa kekeanggan da. ¹⁸Dodox sa medoo Hudiyu diyà sa menuwa Susa, inimatayan da sa medoo kuntelà da egoh sa kesepulù di owoy telu agdaw owoy sa kesepulù di owoy epat agdaw. Agulé egoh sa kesepulù di owoy lima agdaw, mig-etud da ma owoy migbael da sa agdaw kepista da danà sa kekeanggan da. ¹⁹Huenan di, sa medoo Hudiyu eg-ugpà diyà sa medoo diisek menuwa, egpista da ma diyà sa kesepulù di owoy epat agdaw diyà sa pinengadanan da bulan Adal owoy egsebegayay da ma sa kaenen danà sa kekeanggan da.

Ini Sa Igsulat Denu Si HOB

Ini Denu Sa Tulon Denu Si Hob

Apiya di pa mepion sa adat i Hob, dakel doo sa kelikutan di. Tigtu kawasà maama kagdi i, dodox minedaetan sa langun taman di, lapeg sa malayan di ma, owoy duen ma sa tigtu mepasang linadu di. Agulé migtebow sa telu loyuk di owoy, diyà sa hagda penemdem, nekeuma sa medaet diyà si Hob danà sa medoo salà di. Dodoo endà netuuwan Hob i diyà iya wé penemdem da.

Egoh di nelugaylugay, mig-ikagi Nemula i diyà si Hob, agulé migpetukééy Hob i diyà si Nemula. Dodoo endà duen sa kagi i Nemula anì mesenulê danà sa salà di, owoy endà ma duen sa inikagi di denu sa pesuwan i Hob neumawan sa medaet. Igpehaa i Nemula polo sa dakel egkegaga di owoy sa egoh di tigtu Datù diyà sa langun eghauwen ta diyà tanà.

Ini Sa Edungan Kagi

1 ¹Na, duen sa etaw pinengadanan da si Hob eg-ugpà diyà sa tanà Us. Egpigtuu owoy tigtu ma egpangunut diyà si Nemula. Metudà sa adat di owoy tigtu egtulik anì endà mekebael di medaet. ²Duen sa pitu anak di maama owoy telu sa anak di bayi. ³Owoy duen ma sa medoo hinagtay di, pitu ngibu sa kebilibili di owoy telu ngibu sa kamiliyu di owoy sengibu sa sapì di owoy lima gatus sa asnu di. Medoo ma sa egsugùsuguen di owoy kagdi sa tigtu kawasà diyà sa tanà denu tebowon agdaw.

⁴Na, iya adat sa medoo anak di maama, egsesambìsambiy da egpista owoy egselengeday da, owoy egpelengeden da ma sa telu tebay da.

⁵Hê, egoh di neubus dé sa kepista da, miglapus eg-enaw Hob i owoy mig-imatay hinagtay anì mekepeuloy sa salà sa medoo anak di. Iya sa egbaelan di enù ka diyà sa penemdem di nekesalà keen sa medoo anak di diyà si Nemula.

Ini Sa Ego I Hob Tinepengan I Satanas

⁶Na, sebaen agdaw egoh sa medoo egsugùsuguen i Nemula diyà langit mig-angay egtaeeng diyà kenagdi, migpeunut ma Satanas i^a diyà kenagda. ⁷Hê, inigsaan i Nemula Satanas i, guwaen di, “O Satanas, keduwan ko i?”

Migsagbì Satanas i, guwaen di, “Egtimbul a takà diyà siini sinukub langit.”

⁸Inigsaan i Nemula Satanas i, guwaen di, “Egkilalaen ko pa sa etaw ku si Hob? Endà duen meketepeng sa kipedu di diyà sa langun etaw diyà siini sinukub langit. Metiengaw sa adat di owoy eg-adatan di aken owoy tigtu eg-iwoden di sa medoo balangan medaet egbaelan.”

⁹Migsagbì Satanas i, guwaen di, “Endà doo kéen adatan i Hob kuna amuk endà duen sa mepion mehaa di? ¹⁰Enù ka eg-ipaten ko kagdi owoy sa medoo tugod di owoy sa langun taman di. Owoy egtabangan ko sa langun egbaelan di, enù ka egkedoo sa medoo hinagtay di mekeseluh diyà sa tanà di. ¹¹Dodox kedani ko diyà kenagdi sa langun taman di owoy hauwen ta amuk endà tubaden di duu kuna.”

¹²Huenan di, inikagiyán i Datù Nemula Satanas i, guwaen di, “Pandayaen ku kuna mael sa ungayà ko diyà sa medoo langun taman di, dodox yaka daa egpedaetan kenagi.” Agulé mig-ipanaw Satanas i.

Ini Denu Sa Medoo Anak I Hob Owoy Sa Langun Taman Di Nedaetan

¹³Na sebaen agdaw egoh da telibubu eggista sa medoo anak i Hob diyà sa dalesan sa tigtu kakay da maama, ¹⁴hê duen sa egsugkow migtebow diyà si Hob, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Ligò ké egdadu sa medoo metiig egdadu sapi ko owoy egtabtab sa medoo asnu ko diyà sa dapag ké, ¹⁵petow dé migtebow sa medoo etaw tegeSébowa. Hê, sinigkem da sa medoo asnu owoy sa medoo sapi, owoy inimet da eg-uwit. Inimatayan da ma sa medoo egsugùsuguen ko. Aken daa sa nekelesò, huenan di eg-angay a egtulon diyà keniko.”

¹⁶Agulé endà pelà egkeubus di eg-ikagi, duen ma sa sebaen egsugùsuguen di migtebow, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Nesugat sa dakel silà sa medoo kebilibili ko lapegsa medoo tegebantay. Nematay da imet owoy aken daa sa nekelesò, huenan di kaini a eg-angay egtulon diyà keniko.”

¹⁷Agulé endà pelà egkeubus di eg-ikagi, duen dema sa egsugùsuguen di migtebow, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Duen telu gelumpuk tegeKaldiya migpengayaw kenami. Hê, inimet da mig-uwit sa langun kamiliyu ko owoy inimet da ma eg-imatayan sa medoo egsugùsuguen ko. Aken daa sa nekelesò, huenan di kaini a eg-angay egtulon diyà keniko.”

^a 1:6 Iya selepangan sa ngadan di Satanas tegetipu.

¹⁸Agulé endà ma pelà egkeubus di eg-ikagi, duen dema sa liyu egsugùsuguen di migtebow owoy mig-ikagi, guwaen di, “Egoh sa medoo anak ko telibubu egpista diyà sa dalesan sa lebì lawa ko,¹⁹petow dé migdugsuk sa meleges kelamag siling kedu diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. Hê, nelubun sa dalesan owoy neimet nematay sa langun anak ko. Aken daa sa nekelesò, huanan di kaini a eg-angay egtulon diyà keniko.”

²⁰Hê, migtingdeg Hob i owoy kinisì di sa ginis di owoy inul-ul di sa balut ulu di danà di tigtu nebukul. Agulé miglagkeb diyà tanà anì oloen di Nemula i.²¹Mig-ikagi, guwaen di, “Egoh ku miglesut, endà duen inuwit ku owoy amuk mematay a, endà ma duen sa uwiten ku. Si Datù Nemula sa migbegay owoy kagdi ma doo sa mighawì. Huanan di, meolò Datù Nemula i.”²²Na, apiya di pa iya sa nehaa i Hob, endà doo nekesalà di owoy endà ma egselselen di duu Nemula i.

Ini Dema Sa Egoh I Hob Tinepengan I Satanas

(Hob 2:1-10)

2 ¹Na, egoh di neuma dema sebaen agdaw, egoh sa medoo egsugùsuguen i Nemula diyà langit mig-angay egtaeng diyà si Datù Nemula, migpeunut dema Satanas i.²Hê, inigsaan i Nemula, guwaen di, “Keduwan ko i?”

Migsagbì Satanas i, guwaen di, “Egtimbul a takà diyà siini sinukub langit.”

³Agulé mig-igsà dema Nemula i diyà si Satanas, guwaen di, “Egkilalaen ko pa sa etaw ku si Hob? Metudà sa pedu di owoy endà ma duen sa mesibolow diyà kenagdi. Eg-adatan di aken owoy eg-iwoden di ma sa medaet egbaelan. Danà sa kepegeni ko diyà kenak, pinandayà ku dé kuna migpelihay kenagdi apiya di pa endà duen sa pesuwan di, dodox tapay doo migsalig diyà kenak.”

⁴Agulé sinagbian i Satanas Nemula i, guwaen di, “Iya daa sa pesuwan di egpangunut diyà keniko danà ko takà egtabang kenagdi. Endà duen sa endà ibegay di duu anì mealukan.⁵Dodox amuk petubuen ko sa linadu diyà sa lawa di, tubaden di dé kuna.”

⁶Agulé mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Na, pandayaen ku sa kebael ko kenagdi, dodox yaka daa eg-imatay duu.”

⁷Huanan di, mig-ipanaw Satanas i owoy pinetunas di sa medoo mebagà diyà sa lawa i Hob kedu diyà sa pulu di taman diyà sa takem lisen di.

⁸Agulé migkuwa Hob i sa atung igkulakih di diyà sa medoo liboh di, owoy migpenuu diyà sa kenà da migtipon abuh tandà sa egoh di nebukul.

⁹Agulé inikagiyán sa sawa di Hob i, guwaen di, “Enù di ya, tapay ka doo egkesaligan? Tubad ko dé Nemula i anì mematay ka.”

¹⁰Dodoo sinagbian i Hob sa sawa di, guwaen di, “Sa keikagi ko lagà sa keikagi sa bayi ngahàngahà. Enù di ya, iya daa sa sakemen ta diyà si Nemula sa medoo mepion, dodoo ekedan ta sa medoo medaet?” Na, apiya di pa iya sa nehaa i Hob, tapay doo endà nekesalà di danà sa eg-ikagiyen di.

2:11 - 13:28 owoy kansad 15 - 18: Ini sa egoh sa telu loyuk i Hob migtebow anì pepionen da sa pedu i Hob. Taman pitu agdaw, mig-ugsad da daa owoy endà mig-ikagi da. Agulé iya da pelawà egseolomoy denu sa dakel kelikutan i Hob. Diyà sa penemdem i Ilipas owoy si Bildad owoy si Sapal, si Datù Nemula doo sa épê dakel egkegaga, dodoo eg-ugpà daa dutu langit dò sa kenà di tigtu mediyù. Iya sa pesuwan di egpandayaen di sa egkebaelan sa medoo etaw diyà tanà. Diyà sa penemdem da, neumawan Hob i sa dakel kelikutan di enù ka egpigtamayan i Nemula danà sa salà di. Dodoo si Hob, egkelukuy umolom diyà si Nemula anì metiigan di sa pesuwan di duen sa medoo neukitan di.

Mepokò Daa Sa Lalù Etaw

14 ¹Mig-ikagi Hob i, guwaen di, “Na, tigtu mepokò daa sa hagtay sa etaw, owoy nepenù kelikutan. ²Lagà sa bulok melemu melaeb, owoy melemu mekedan lagà sa alung daa egtalà. ³O Nemula, maen di ya eg-inengtengen ko aken, owoy egpetaengen ko aken diyà keniko anì kukumen ko? ⁴Endà duen sa metiengaw lumesut kedu diyà sa etaw endà metiengaw. ⁵Tapay dé netiigan ko sa lugay lalù sa etaw diyà tanà. Binaelan ko sa ketamanan di, owoy endà dé mekelowon di dahiya. ⁶Yaka dé egsagipà duu, dodoo pelebù ko dé taman meelut sa kelikutan egkeukitan di.

⁷“Adi-adi pa sa kayu, enù ka amuk kinasing tapay doo sumulow owoy manga dema. ⁸Apiya di pa lukes dé sa medoo dalid di owoy éhê egoh palas mengangu dé sa tued di, ⁹tumunas doo amuk mewayegan owoy manga dema lagà sa batà pelà kayu. ¹⁰Dodoo sa etaw amuk mematay, iya daa sa ketamanan di. Amuk mebugtus dé sa ginawa di, ngadan kéen sa angayan di? ¹¹Lagà sa lawa't wayeg meeti amuk pengagdaw, owoy lagà ma sa dagat egtugdus anì endà kumedakel di, ¹²hediya ma mekedan sa etaw amuk mematay enù ka endà dé umenaw di. Taman sa egoh di duen pelà sa langit, endà dé umenaw di.

¹³“O Nemula, lidungi ko aken diyà bayà taman sa egoh di meelut dé sa kebulit ko kenak, dodoo tapay ko dé sa agdaw sa egoh ko meketuleng kenak. ¹⁴Amuk nematay dé sa etaw, enù di ya mehagtay pa dema? Dodoo angat-angatan ku sa tigtu mepion agdaw sa egoh kumekelaun kedu diyà sa kelikutan ku. ¹⁵Amuk umowen ko aken, sumagbì a doo enù ka meiyapan ko dé aken i etaw binaelan ko. ¹⁶Agulé tulikan ko sa langun egbaelan ku, dodoo endà dé egsagipaen ko duu sa medoo salà ku.

17 Ipeuloy ko sa medoo salà ku, owoy tampulan ko ma sa medoo kenà ku nekeamu.

18 "Dodox lagà sa medoo tuduk mebugék, owoy lagà ma sa medoo dakel batu mehalì, 19 owoy lagà ma sa medoo batu meliblib danà sa leges wayeg, owoy lagà ma sa tanà menanal danà sa meleges udan, hediya ma pedaetan ko sa egpeginawaen sa etaw. 20 Kedanan ko sa egkegaga sa etaw owoy hemagawan ko ma taman melugay, owoy mehalì ma sa palas di amuk mematay. 21 Amuk hediya, endà dé metiigan di duu amuk mebaluy datù sa medoo anak di, owoy endà ma duen sa tumulon diyà kenagdi amuk pemalaen sa medoo anak di. 22 Iya daa sa tugedamen di sa kesakit diyà sa hagdi munoy lawa owoy sa kekebukul di danà sa hagtay di."

Ini Sa Egoh I Hob Migsagbì Diyà Sa Duma Di

19 ¹Na, mig-ikagi Hob i diyà sa duma di, guwaen di, ²"Maen di ya takaan yu eg-umanan sa kelikutan ku danà sa eg-ikagiyen yu? ³Endà dé egsabuh yu takà egpemàumà kenak, owoy endà ma memala yu keen egpelonon kenak. ⁴Upama, amuk tuu nesalà a, endà duen sa niyu dahiya. ⁵Iya sa penemdem yu eglowon yu diyà kenak, owoy takaan yu egpenemdem sa kelikutan ku sa lagà egpetuu sa egoh ku nesalà. ⁶Mepion amuk metiigan yu si Nemula sa migpeukit ini i diyà kenak. Binaelan di sa lagà litag anì gapenen a.

⁷"Apiya di pa egpegeni a tabang, endà doo duen sa egsagbì diyà kenak. Egpegeni a sa metudà kepeukit, dodox endà sinagipà da duu. ⁸Inalang i Nemula sa dalan ku owoy pinedeleman di ma sa ukitan ku, huenan di endà nekeukit a. ⁹Kinedanan di sa langun taman ku owoy sa kedatuan ku ma. ¹⁰Sinedibaluy di egtapes sa lawa ku. Lagà sa kayu binadut, kinedanan di sa egpaganawaen ku. ¹¹Tigtu egbulitan di aken, owoy pinelagà di aken sa kuntelà di. ¹²Pineukit di sa medoo kelikutan diyà kenak lagà sa medoo sundalu migpengayaw kenak. Migbael da sa kenà da kumabang owoy sineulingutan da sa dalesan ku.

¹³"Inikagiyen i Nemula sa medoo duma ku anì segumalayen da aken, owoy endà ma dé egsagipaen a sa medoo tigtu loyuk ku. ¹⁴Owoy endà ma dé eglengen da diyà kenak sa medoo tigtu duma ku owoy sa medoo loyuk ku. ¹⁵Apiya sa medoo etaw mesagkat eglengen diyà kenak egoh anay, nelipengan da dé aken. Owoy lagà daen sa keadat da sa etaw endà egkilalaen da duu sa keadat sa medoo egsugùsuguen ku diyà kenak. ¹⁶Amuk eg-umowen ku sa egsugùsuguen ku, endà egsagipaen di duu aken, apiya di pa tigtu a egpehiduhidu diyà kenagdi. ¹⁷Apiya sa sawa ku, egketééen di dé aken, owoy endà ma dé egpedapag da diyà kenak sa medoo tigtu duma ku telahadi. ¹⁸Owoy apiya sa medoo batàbatà, egpelononon da aken owoy takà da eggemen amuk eghauwen da aken. ¹⁹Egkelepuhan a dé sa medoo tigtu loyuk ku, owoy egkuntelaen a ma dé

sa medoo tigtu eghiduwan ku. ²⁰Anan a daen tuelan, owoy buyu a ma dé egkematay.

²¹“O medoo loyuk ku, hiduwi yu aken enù ka binulitan i Nemula aken. ²²Maen di ya eggelihayen yu aken, lagà sa kepelihay i Nemula kenak? Enù di ya, endà pa nekeenget sa kepelihay yu kenak? ²³Mepion hedem amuk nekesulat sa inikagi ku anì mebaluy libelu. ²⁴Mepion ma hedem amuk nekesulat diyà sa batu^b anì endàmekedan di taman melugay.

²⁵“Dodox netiigan ku doo melalù sa tegealuk ku owoy kagdi sa mekeatu amuk meuma sa sabuhanan agdaw. ²⁶Apiya di pa meledak sa lawa ku, tapay doo hauwen ku Nemula i. ²⁷Tigtu hauwen ku Nemula i. Tuu ma doo, hauwen siini mata ku kagdi i, owoy dakel sa ungayà ku humaa kenagdi.

²⁸“Maen di ya eg-umanan yu sa kepelihay yu kenak, enù ka guwaen yu dò danà ku doo sa kelikutan ku. ²⁹Dodox edung ini egoh di, kelimedangi yu dé sa sundang umuwit sa kebulit i Nemula diyà sa medoo tegebael salà. Amuk hediya, metiigan yu doo duen sa Nemula atung tegeantang.”

20:1 - 37:24 Endà netuuwan sa telu loyuk i Hob diyà sa sagbì di. Agulé migsagbì dema Hob i diyà sa telu loyuk di. Agulé sa sebaen batàbatà maama si Ilihu sa egkelukuy egtulù diyà si Hob, dodox kulang ma sa hagdi netiigan denu si Datù Nemula.

Ini Sa Sagbì I Nemula Diyà Si Hob

(Hob 38:1-31)

38 ¹Agulé mig-ikagi Nemula i diyà si Hob egpeunut diyà sa sepuk, guwaen di, ²“Maen di ya egkeduwa-duwa sa kesalig ko diyà sa naken keketiig? Nehaa sa egoh di endà duen sa netiigan ko. ³Tigdeg ka dé owoy pebagelbagel ka anì mesagbian ko sa medoo igsà ku diyà keniko.

⁴“Kenà ko ya egoh ku migbael siini tanà? Tulon ko diyà kenak, amuk medoo sa netiigan ko. ⁵Ngadan sa migsugù egoh sa tanà binaelan? Owoy ngadan ma sa migtembu? Netiigan ko pa langun ini i, atu? ⁶Ngadan sa kenà di pinetigdeg sa egtugek siini tanà? Owoy ngadan di etaw sa migtenà sa kenà di pinetigdeg sa bugsud di ⁷ligò di egkeanggan egduuy sa medoo bituen, owoy egpetibos ma sa medoo egsugùsuguen ku diyà langit danà da egkeanggan?

⁸“Egoh sa dagat migsiyù kedu diyà sa kedaleman, ngadan di etaw sa migbelel sa lambeg di? ⁹Deleman owoy gaeb sa lagà igtedung ku sa dagat. ¹⁰Binaelan ku sa mantadan anì mealang sa dagat, owoy pinakelan ku sa medoo bengawan di. ¹¹Inikagiyan ku sa dagat, guwaen ku, ‘Taman ka daa dahini owoy petaman ko ma daa dahiya sa medoo dakel lambeg ko.’

^b 19:24 Iya sa ukit kesulat diyà batu panasangen.

12 “O Hob, negaga ko pa egpeteleséng sa agdaw? 13 Enù di ya, negaga ko pa pelegdawan siini uwang tanà anì endà dé mekelidung sa medoo tegebael medaet? 14 Danà sa teleséng agdaw, nelegdawan sa langun eghauwen, lagà sa kehaa sa metolol ginis. 15 Danà legdaw sa agdaw, huanan di egkealang sa medoo tegebael medaet enù ka iya sa lagà egpekehawid kenagda egbael medaet.

16 “Enù di ya, nekeangay ka pa diyà sa keduwan sa medoo tebulan wayeg? Owoy nekeipanaw ka pa diyà sa pused dagat? 17 Netiigan ko pa sa kenà pintuan mangay diyà bayà? 18 Enù di ya, netiigan ko pa sa kelabel sa uwang tanà? Tulon ko diyà kenak amuk netiigan ko.

19 “Netiigan ko pa sa kenà di eg-edung sa legdaw owoy deleman? 20 Megaga ko pa kagda ikagiyan sa tamanan da, ataw ka pepelikuen ko kagda diyà sa kenà da eg-edung? 21 Na, danà di lukes ka dé, petow ki daa netiigan ko, enù ka egoh sa tanà binaelan tapay ka dé kéen neetaw.

22 “Enù di ya, hinaa ko pa sa bilik kenà ku egtagù sa udan tigtu megenaw ataw ka sa bunga't udan? 23 Tinapay ku iya wé atang amuk meuma sa agdaw kumedaet, sa sasang sa keseginaluway owoy sa sasang kesegilaway. 24 Nekeuma ka pa diyà sa keduwan sa agdaw, ataw ka diyà sa keduwan sa kelamag kedu tebowon agdaw?

25 “Ngadan di etaw sa migbael sa ukitan udan owoy sa ukitan silà? 26 Ngadan di etaw sa egpeudan diyà sa melabel tanà mediyù dalesan? 27 Ngadan di etaw sa egpeudan diyà sa netikal tanà anì tumunas sa medoo keluwen? 28 Enù di ya, duen pa emà sa udan ataw ka aglù? 29 Ngadan inay sa bunga't udan megenaw? Ngadan keduwan sa megenaw tanà 30 egoh sa wayeg migketegas lagà sa ketegas batu diyà sa kagpa't wayeg?

31 “Megaga ko pa umalang sa keipanaw sa bituen telu, ataw ka sepalaken ko sa petel?”

39:1 - 41:33 Ini sa egoh i Nemula migsagbì uman diyà si Hob. Si Datù Nemula sa épê tigtu dakel egkegaga diyà sa langun egbaelan diyà siini sinukub langit.

Ini Sa Sagbì I Hob Diyà Si Nemula

42 ¹Agulé migsagbì Hob i diyà si Datù Nemula, guwaen di, ²“O Nemula, netiigan ku dé sa egoh ko épê dakel egkegaga, owoy megaga ko mael sa langun ungayà ko. ³Inigsaan ko aken maen di ya egkeduwa-duwa a egsalig diyà sa keketiig ko, ki endà ma duen sa naken netiigan. Mig-ikagi a denu sa medoo nebaelan endà netiigan ku duu owoy sa medoo mekegaip egkebaelan endà nepenemdem ku duu. ⁴Inikagiyan ko aken anì duminegdineg a diyà keniko owoy anì mesagbian ku sa medoo igsà ko. ⁵Egoh anay neketiig a daa sa denu keniko danà sa inikagi sa medoo liyu etaw, dodoo ini egoh di tigtu hinaa't mata ku dé kuna.

⁶Huenan di, egkemalaan a danà sa medoo inikagi ku, owoy egbuhbuhan ku abuh sa ulu ku tandà sa egoh ku nesenulê.”

Ini Sa Sabuhanan Kagi

⁷Na, egoh i Datù Nemula neubus dé eg-ikagi diyà si Hob, hê inikagiyán di ma Ilipas i sa tegeTiman, guwaen di, “Egbulitan ku kuna owoy sa duwa loyuk ko, enù ka endà eg-ikagi yu sa tigtu tuu kagi denu kenak, iling sa keikagi sa etaw ku si Hob. ⁸Huenan di, ini egoh di angay yu diyà si Hob owoy uwit yu sa pitu tudu sapi owoy sa pitu mandangan kebilibili, anì ulowen yu diyà sa atung kenà yu eg-ulow sa ibegay yu diyà kenak anì metigtuwan sa salà yu. Isimbà i Hob kiyu owoy dinegdinegen ku sa kesimbà di anì endà mekeuma diyà keniyu sa kepigtamay ku, enù ka endà eg-ikagi yu sa tuu kagi denu kenak iling sa keikagi sa etaw ku si Hob.”

⁹Hê, pinangunutan da i Ilipas si Bildad owoy si Sapal sa igsugù i Nemula diyà kenagda. Agulé hinoò i Nemula sa kesimbà i Hob.

¹⁰Na, egoh i Hob neubus egsimbà denu sa telu loyuk di, pinekawasà i Nemula dema. Segulê pa netakep sa kekawasaan di diyà sa kekawasaan di egoh anay. ¹¹Agulé sa langun duma di telahadi owoy sa langun tapay loyuk di, tinelow da Hob i owoy linenged da ma sa kepista di diyà sa dalesan di owoy tinulon da sa egoh da nebukul danà sa binaelan i Nemula diyà kenagdi. Uman sebaen diyà kenagda, migbegay da pilak owoy tising bulawan diyà si Hob.

¹²Na, egoh di neubus sa kelikutan i Hob, si Datù Nemula sa takà egtabang kenagdi diyà sa langun egbaelan di. Uman pa migkedoo sa langun taman di diyà sa egoh anay. Sepulù owoy epat ngibu sa kebilibili di owoy enim ngibu sa kamiliyu di owoy duwa ngibu sa sapi di owoy sengibu sa asnu di. ¹³Owoy mig-anak dema pitu maama owoy telu bayi. ¹⁴Ini ngadan sa telu anak di bayi, sa kakay si Himina, owoy sa keduwa di si Kesiya, owoy sa ketelu di si Kélén-Hapu. ¹⁵Endà duen sa bayi meketepeng diyà sa ketolol sa bayi anak i Hob diyà siini sinukub langit. Binegayan i Hob ma kagda sa baed sa langun taman di éhê mendaan sa kebegay di diyà sa medoo anak di maama.

¹⁶Edung egoh iya, nekeuma pa magatus epat pulù gepalay Hob i, owoy nehaa di ma sa medoo bébê lulud di. ¹⁷Agulé egoh di nematay, lukes dé temù.

Ini Sa Libelu Sa Medoo

ISALEM

Ini Denu Sa Libelu Sa Medoo Isalem

Ini libelu sa medoo duyuy. Eg-usalen sa etaw Hudiyu siini medoo duyuy amuk egsimbà da owoy eg-oloen da ma Nemula i. Pinetulengtuleng da ma sa mepion ketabang i Nemula egoh da egkepasangan. Si Datù Dabid sa duma da migbael sa medoo duyuy diyà siini libelu. Egoh i Dabid batàbatà pelawà, kagdi sa tegeipat kebilibili (basa ko diyà Isalem 23).

Diyà sa langun Kagi i Nemula, kansad 119 sa tigtu metaes owoy denu sa Kagi i Nemula sa medoo lemili di.

Salmo 1

Ini Denu Sa Etaw Tigtu Meanggan

¹ Meanggan sa etaw endà egpangunut diyà sa ketulù sa medaet etaw, owoy sa endà eg-iling sa egbaelan sa tegebael salà owoy sa endà eg-unut-unut diyà sa etaw tegepeumàumà si Nemula.

² Dodoo egkeanggan polo egpangunut diyà sa uledin i Datù Nemula, owoy egpenemdem di ma agdaw owoy sigep. ³ Kagdi lagà sa kayu egtunas diyà sa kilidan wayeg, owoy egbunga ma amuk meuma sa sasang kebunga di owoy endà ma lumegupay sa medoo daun di. Amuk hediya, tigtu mebaluy sa langun egbaelan di.

⁴ Dodoo endà hediya sa mebaelan sa medoo etaw tegebael medaet, enù ka lagà da polo sa opoh egkelayap kelamag. ⁵ Huenan di, endà duen sa mepion ketamanan sa medoo tegebael salà amuk meuma sa agdaw kekukum i Nemula, owoy endà ma mekeamut da diyà sa medoo etaw épê metudà adat.

⁶ Na, egtulikan i Nemula sa medoo metiengaw etaw, dodoo medaet sa ketamanan sa medoo tegebael salà.

Salmo 2

Ini Denu Sa Datù Hinemilì I Nemula

¹ Maen di ya egpenemdem sa medoo balangan etaw umatu diyà si Nemula? Egpenemdem sa medoo etaw sa pandapat da umatu, dodox endà ma duen sa ketebowon di. ² Neseseton sa medoo datù da owoy sa medoo ulu-ulu da, owoy nesesebaen sa pedu da anì atuwan da Nemula i owoy sa datù hinemilì di. ³ Eg-ikagi da, guwaen da, “Meked ki egpesabà diyà kenagda. Bugtusen ta sa lagà sangkalì igpolot da kenita enù ka meked ki egpeudipen diyà kenagda.”

⁴ Dodox eggemen daa Datù Nemula i egpenuu diyà sa metolol bangkù di dutu langit dò, owoy egpelononon di kagda. ⁵ Agulé danà sa kebulit di, inindaw di kagda owoy linimedang di ma kagda danà di nelangget. ⁶ Mig-ikagi, guwaen di, “Pinepenuu ku dé sa datù hinemilì ku diyà sa getan Siyon,^a sa mapulù getan ku.”

⁷ Mig-ikagi sa datù hinemilì i Nemula, guwaen di, “Tulonen ku sa inikagi i Datù Nemula diyà kenak, guwaen di, ‘Kuna sa anak ku, owoy igpetiig ku dé ini egoh di aken sa emà ko. ⁸ Pegeni ko diyà kenak sa langun balangan etaw owoy ibegay ku diyà keniko lapeg sa sinukub langit. ⁹ Pigtamayan ko sa medoo kuntelà ko lagà pesaen ko kagda sa balbal putow, owoy lupeten ko ma lagà sa kuden tanà.’”

¹⁰ Huenan di, o medoo datù diyà tanà owoy medoo ulu-ulu, tulik yu owoy hahaa yu. Petow ki daa pigtamayan sa datù hinemilì i Nemula kiyu. ¹¹ Pangunut yu diyà si Datù Nemula danà yu egkelimedangan diyà kenagdi, owoy adati yu ma danà yu egkeanggan. ¹² Petukéey yu diyà kenagdi, enù ka petow ki daa tumebow sa kebulit di kenyi owoy pigtamayan di ma kiyu. Dodox meanggan sa etaw mangay dumapag diyà kenagdi enù ka ipaten di.

Salmo 8

Ini Denu Sa Dakel Egkegaga I Nemula

¹ O Datù Nemula, sa Nemula ké, tigtu mapulù sa ngadan ko diyà siini sinukub langit. Owoy nekeuma diyà dibaluy langit sa keolò da sa dakel egkegaga ko. ² Apiya sa medoo batà taman sa medoo egsusu pelawà, tinulù ko kagda anì oloen da ma sa dakel egkegaga ko. Huenan di, melugpì sa medoo kuntelà ko. Endà dé duen sa egkegaga da kumuntelà diyà keniko.

³ Amuk eglengag a diyà langit, eghauwen ku sa langun binaelan ko danà sa dakel egkegaga ko, sa bulan owoy sa medoo bituen igtagù

^a 2:6 Sa getan Siyon, iya sa getan diyà Hélusalém.

ko diyà sa kenà da. ⁴Huenan di, egpekeigsà a diyà sa munoy pedu ku ngadan sa pesuwan ko egpeketuleng kenami i etaw, owoy maen di ya eg-ipaten ko, enù ka etaw ké daa. ⁵Dodoo pinedakel ko doo sa etaw enù ka buyu ké doo egpeketepeng diyà sa medoo egsugùsuguen ko diyà langit, owoy binegayan ko ma kami egkegaga owoy tigdeg lagà sa datù. ⁶Pineduen ko sa milantek penemdem ké eg-ipat sa langun binaelan ko, enù ka kami sa pineulu-ulu ko diyà sa langun pineduen ko, ⁷sa medoo kebilibili owoy sa medoo sapì owoy sa langun uled tanà diyà ketalunan, ⁸owoy sa medoo manuk eglayanglayang diyà awang, owoy sedà owoy sa langun eg-ipanaw diyà dagat.

⁹O Datù Nemula, sa Nemula ké, tigtu mapulù sa ngadan ko diyà siini sinukub langit.

Salmo 23

Si Nemula Sa Eg-ipat Sa Medoo Etaw Di

¹Si Datù Nemula sa eg-ipat kenak lagà sa tegeipat kebilibili, huenan di endà duen sa kulang diyà kenak. ²Egpeetuden sa tegeipat kebilibili sa medoo kebilibili di diyà sa keluwen meluenaw kenà da tumabtab owoy eg-uwiten di ma kagda diyà sa wayeg metiengaw. Hediya mendaan sa keipat i Nemula kenak. ³Egpebagelen di aken amuk egkelungoy a. Itulù di diyà kenak sa dalan mepion ukitan ku anì meadatan sa ngadan di.

⁴Apiya di pa mekeukit a diyà sa sugud deleman tolol kenà mematay, endà doo melimedangan a, o Datù Nemula, enù ka eg-unut-unut ka diyà kenak. Owoy eg-ipaten ko aken danà sa tuked ko owoy sa balbal ko, huenan di metanà doo sa pedu ku.

⁵Egtapayen ko sa kaenen ku diyà sa taengan sa medoo kuntelà ku. Eghhududan ko lana sa ulu ku tandà sa keadat ko kenak, owoy egsuwék sa tabù ku tandà sa egoh di endà duen sa kulang ku. ⁶O Datù Nemula, netiigan ku umunut-unut sa keupion ko kenak owoy sa kehidu ko kenak taman sa egoh ku nehagtay, owoy mekeugpà a ma diyà sa dalesan ko taman melugay.

Salmo 27

Ini Denu Sa Kesalig Ta Diyà Si Nemula

¹Si Datù Nemula sa legdaw ku owoy sa tegealuk ku ma, huenan di endà duen sa egkelimedangan ku. Si Datù Nemula sa tigtu eg-ipat kenak, huenan di endà duen sa egpesuwan ku.

²Amuk pengayawen a sa medoo etaw tegebael medaet owoy imatayan da aken hedem, kagda polo sa mekedagsà owoy sa mematay. ³Apiya di pa

seulingutan a sa medoo sundalu, endà doo melimedangan a. Owoy apiya di pa gebeken da aken, tapay a doo sumalig diyà si Nemula.

⁴Sebaen daa sa egpegeniyen ku diyà si Datù Nemula sa egoh ku mekeugpà diyà sa dalesan di taman sa egoh ku nehagtag, anì takaan ku menemdem sa tigtu mepion adat di owoy sumimbà a ma diyà sa metolol dalesan di. ⁵Enù ka ipaten di aken amuk meuma sa sasang medaet. Ilidung di aken diyà sa dalesan di owoy lagà peugpaen di aken diyà sa mehagtagw getan anì endà meuma a sa medaet. ⁶Huenan di, petabanan di aken diyà sa medoo kuntelà ku nekeulingut diyà kenak. Agulé mekeunut sa kepetibos ku egkeanggan diyà sa kebegay ku sa medoo hinagtag eg-uloven diyà sa Dalesan i Nemula. Duyuyen ku Datù Nemula i owoy oloen ku ma.

⁷O Datù Nemula, dinegdineg ka amuk eg-umowen ku kuna. Hiduwi ko aken owoy sagbì ka ma. ⁸Enù ka iya sa kagi ko, guwaen ko, “Pedapag yu owoy simbà yu diyà kenak.” Huenan di, migsagbì a, guwaen ku, “O Datù Nemula, pedapag a doo diyà keniko.” ⁹Yaka eglidungan kenak amuk egpengauwen ku kuna. Yaka egbulit kenak, owoy yaka ma eg-iniyugan kenak, aken i egsuguen ko, enù ka kuna sa atung egtabang diyà kenak. Yaka eg-eked kenak owoy yaka ma egpandayà kenak, enù ka kuna, o Nemula, sa tegealuk kenak. ¹⁰Apiya di pa pandayaen a sa emà ku owoy sa inay ku, si Nemula doo sa umipat kenak.

¹¹O Datù Nemula, tului ko diyà kenak sa mepion egbaelan ku owoy pehauwi ko diyà kenak sa dalan metudà, enù ka medoo sa kuntelà ku egpengaa sa kenà ku medaetan. ¹²Yaka egpandayà duu sa kebael da medaet diyà kenak, enù ka medoo sa butbuten egtipu kenak owoy egpelihayen da ma aken. ¹³Dodoo netiigan ku doo, o Datù Nemula, kuna sa umaluk kenak anì hauwen ku sa dakel kehidu ko kenak egoh ku nehagtag pelà diyà tanà.

¹⁴Na, salig yu diyà si Datù Nemula. Pebagel yu sa pedu yu owoy yoko egkelimedangan na. Salig yu daa diyà si Datù Nemula.

Salmo 34

Ini Sa Keolò Denu Sa Dakel Kehidu I Nemula

¹Pesalamat a takà diyà si Datù Nemula, owoy endà ma sumabuh a umolò kenagdi. ²Si Datù Nemula daa sa pedakelen ku danà sa medoo mepion binaelan di. Na, o medoo etaw egkepelihay, dinegdineg yu owoy keanggan yu ma. ³Peunut yu diyà sa keolò ku si Datù Nemula owoy sesebaenay ki umolò sa mapulù ngadan di.

⁴Migsimbà a diyà si Datù Nemula owoy sinagbian di aken, enù ka kinedanan di sa langun kekelimedang ku. ⁵Meanggan sa etaw petabang

diyà si Nemula, owoy endà ma duen sa pesuwan da memala. ⁶ Endà duen sa liyu etaw meketabang kenak, huenan di eg-umow a diyà si Datù Nemula. Hê, sinagbian di owoy inalukan di ma aken diyà sa langun kelikutan ku. ⁷ Enù ka sa egsugùsuguen i Nemula sa egtulik sa medoo etaw épê kekelimedang diyà si Nemula, owoy alukan di ma kagda amuk duen sa kelikutan da.

⁸ Tepengi yu anì hauwen yu amuk mepion Datù Nemula i. Tigtu meanggan sa etaw egsalig diyà kenagdi. ⁹ Adati yu Nemula i, kiyu i medoo etaw di, enù ka endà duen kulang sa etaw eg-adat kenagdi. ¹⁰ Apiya sa liyun, duen doo sa egoh da egkeimetan kaenen owoy egpeketues da ma. Dodox sa etaw egsalig diyà si Nemula, endà dumuen sa kulang di diyà sa mepion hagtay di.

¹¹ O medoo loyuk ku batàbatà pelà, angay yu dinegdineg diyà kenak, enù ka itulù ku diyà keniyu sa ukit yu eg-adat diyà si Nemula. ¹² Amuk eg-ungayà yu sa mepion hagtay yu owoy sa lalù endà meelut di owoy sa kekeanggan yu, ¹³ ini sa baeli yu. Tulik yu anì endà mekeikagi yu medaet owoy yoko ma egbutbut ta. ¹⁴ Ekediy yu sa medaet egbaelan. Dodox baeli yu polo sa mepion, owoy udesi yu ma sa melanih keugpà yu.

¹⁵ Tulikan i Datù Nemula sa etaw egbael mepion owoy dinegen di ma sa keingonoy da. ¹⁶ Dodox egkuntelaen di sa medoo etaw tegebael medaet, huenan di melipengan dé sa medoo etaw diyà tanà kagda amuk mematay da.

¹⁷ Amuk eg-ingonoy da diyà si Datù Nemula sa medoo etaw egbael mepion, dinegen di kagda owoy alukan di ma diyà sa langun kelikutan da. ¹⁸ Medapag Nemula i diyà sa medoo etaw egkedaet pedu, owoy alukan di ma sa medoo etaw tigtu negulub kelikutan.

¹⁹ Medoo sa kelikutan egkehaa sa metiengaw etaw, dodox si Datù Nemula doo sa umaluk kenagda diyà sa langun kelikutan da. ²⁰ Enù ka tigtu eg-ipaten i Nemula, owoy endà duen sa sebaen tuelan da metepù.

²¹ Sa egbaelan sa medoo tegebael medaet, iya mendaan sa mekepatay kenagda, owoy mepigtamayan ma sa etaw egkelepuh sa medoo metiengaw etaw. ²² Dodox alukan i Datù Nemula sa medoo etaw di, owoy endà pigtamayan di duu sa medoo etaw egsalig diyà kenagdi.

Salmo 37

Ini Sa Ketamanan Sa Etaw Egbael Mepion Owoy Sa Egbael Medaet

¹ Na, yaka egkebukul la danà sa medoo etaw tegebael salà, owoy yaka ma egkesina ya diyà sa egkegaga sa etaw tegebael medaet, ² enù ka tumalà da daa lagà sa keluwen melongu, owoy mekedan da lagà sa bulok melones.

³Dodoo salig ka polo diyà si Datù Nemula owoy baeli ko ma sa mepion. Amuk hediya, kumepion sa keugpà ko diyà tanà owoy kumediyù ma sa medaet diyà keniko. ⁴Pengaa ko daa sa keangganan kenà i Datù Nemula metuuwan, agulé ibegay di diyà keniko sa ungayà sa pedu ko.

⁵Peépéi ko diyà si Datù Nemula sa langun egbaelan ko. Salig ka diyà kenagdi, enù ka kagdi sa tumabang keniko. ⁶Amuk hediya, ipehaa di sa metiengaw adat ko diyà sa langun etaw, owoy mehaa sa metudà adat ko lagà sa letak agdaw amuk mekebugsang.

⁷Salig ka diyà si Datù Nemula, owoy petaes ko sa tali ko angat-angat sa ketabang di keniko. Yaka egkelakà ya amuk atung egkekawasà sa etaw tegebael medaet, owoy yaka egkebukul la diyà sa medoo pandapat da egbael medaet.

⁸Sabuhi ko sa kebulit ko, owoy yaka ma egkelangget ta. Yaka egkebukul la enù ka mekepedaet iya wé. ⁹Iya sa kagi ku enù ka mepiqtamayan sa medoo etaw tegebael medaet, dodoo umépê polo tanà sa etaw egsalig diyà si Datù Nemula.

¹⁰Endà melugay dimekedan sa medaet etaw. Apiya di pa pengauwen ko diyà sa kenà da, endà dé hauwen ko duu dahiya. ¹¹Dodoo sa etaw egpetukéey, iya polo sa mekeépê tanà owoy tigtu kumelanh sa keugpà di.

¹²Na, sa medoo tegebael salà, pulung daa medaet sa egpenemdemén da diyà sa medoo egbael mepion, owoy egpelenegetngeten da sa ngipen da danà sa kekelepuh da. ¹³Dodoo eggemenan i Datù Nemula daa kagda, enù ka netiigan di medapag dé sa egoh da mepiqtamayan.

¹⁴Hinugut sa medoo tegebael medaet sa sundang da owoy binébét da ma sa busug da anì imatayan da sa medoo pubeli owoy sa medoo etaw egkepelihay, lapeg sa medoo tegebael mepion. ¹⁵Dodoo iya mendaa sa mekepatay kenagda sa hagda doo munoy sundang owoy metepù ma sa busug da.

¹⁶Uman pa mepion sa egoh di tukéey daa sa langun taman ko danà sa metiengaw adat ko diyà sa egoh ko migkekawasà danà ko migbael medaet, ¹⁷enù ka kedanan i Nemula sa egkegaga sa etaw tegebael medaet, dodoo pebagelen di polo sa etaw egbael mepion.

¹⁸Eg-ipaten i Datù Nemula takà sa etaw egpangnut diyà kenagdi, owoy mesakem da ma sa untung endà mekedan. ¹⁹Amuk tumebow sa medaet keugpà, endà mekesugsug da enù ka dumuen sa kaenen da amuk sasang bitil. ²⁰Dodoo mekesugsug sa medoo tegebael medaet. Mekedan doo sa medoo kuntelà i Datù Nemula lagà bulok diyà ketalunan, enù ka melemu da daa mekedan lagà sa lugbuk.

²¹Amuk duen sa sinagbayan sa etaw tegebael medaet, endà dé ipelikù di duu diyà sa épê di. Dodoo sa etaw egbael mepion, metawag polo egbegay. ²²Mekeépê tanà sa etaw egtabangan i Datù Nemula, dodoo mehemagawan polo sa etaw egkelepuhan di.

²³ Amuk metuuwan Datù Nemula i diyà sa egbaelan sa etaw, tuluan di sa ukitan di owoy tulikan di ma. ²⁴ Apiya di pa egpekebigkil, endà doo mekedagsà di, enù ka si Nemula mendaan sa egtabang kenagdi.

²⁵ Ini egoh lukes a dé, dodox edung egoh ku batà pelà, endà duen sa etaw hinaa ku pinandayà i Nemula amuk egbael mepion, labi pa amuk takà egpegeeni kaenen sa medoo anak di. ²⁶ Dodox metawag da polo egbegay, owoy egpesagbay da ma diyà sa medoo duma da, owoy metabangan i Nemula sa medoo anak da.

²⁷ Ekedu yu sa medaet, owoy baeli yu polo sa mepion anì mekeugpà yu diyà sa tanà tupù yu taman melugay, ²⁸ enù ka eghiduwani Datù Nemula sa etaw épê metudà adat owoy endà pandayaen di duu sa medoo etaw di mepion pedu.

Tulikan di kagda taman melugay, dodox mekesugsug sa medoo tugod sa etaw tegebael medaet. ²⁹ Dodox sa medoo etaw egbael mepion, mekeépè da tanà owoy dahiya da mekeugpà taman melugay.

³⁰ Na, milantek sa keikagi sa etaw egbael mepion owoy anan tuu sa eg-ikagiyen da. ³¹ Egseuwit-uwiten pedu da sa uledin i Nemula, huanan di endà tipaien da duu.

³² Pelaeban sa etaw tegebael medaet sa etaw egbael mepion enù ka egkelukuyan di mimatay. ³³ Dodox endà pandayaen i Datù Nemula duu kagda diyà sa medoo tegebael medaet, owoy endà ma pandayaen di duu diyà sa kenà da eg-antang amuk tipuwen da.

³⁴ Salig ka diyà si Datù Nemula owoy pangunuti ko sa langun igsugù di. Tabangan di kuna anì umépè ka tanà owoy hauwen ko ma sa egoh da mekesugsug sa medoo tegebael salà.

³⁵ Duen sa etaw dupangdupang hinaa ku épê negaga nekeiling sa metolol kayu migtingdeg diyà sa mepion tanà. ³⁶ Dodox sebaen agdaw egoh ku egtelow, endà dé dahiya di. Apiya di pa epgengauwen ku, endà doo hinaa ku duu.

³⁷ Hahaa ko sa metiengaw etaw egbael mepion, enù ka kumedoo sa tugod sa etaw melanih pedu. ³⁸ Dodox mekedan polo sa medoo tegebael salà, owoy mepiqtamayan ma sa medoo tugod da.

³⁹ Alukan i Datù Nemula sa medoo etaw egbael mepion owoy ipaten di ma kagda amuk meuma sa sasang kelikutan. ⁴⁰ Tabangan di kagda owoy ipegaun di kagda diyà sa egkegaga sa medoo tegebael medaet. Alukan di kagda enù ka eg-angay da eg-aput diyà kenagdi.

Salmo 112

Meanggan Sa Etaw Egbael Mepion

¹ Meolò Datù Nemula i.

Meanggan sa etaw épê kekelimedang diyà si Nemula owoy sa egkeanggan egpangunut diyà sa medoo igsugù di. ² Mebaluy umépè megaga diyà tanà sa

medoo anak da, enù ka metabangan i Nemula sa langun etaw egbael mepion.

³Kumawasà da, owoy metulengan sa medoo mepion binaelan da taman melugay.

⁴Mepion sa egbaelan da, mehidu da owoy metudà sa adat da, huenan di lagà da sa sulù eglegdaw diyà sa deleman.

⁵Meanggan sa etaw metawag egpesagbay owoy sa épê metudà adat diyà sa langun egbaelan di. ⁶Amuk hediya, endà dé medaetan di owoy metulengan etaw sa mepion binaelan di taman melugay.

⁷Apiya di pa duen sa medaet egdinegen di, endà doo melimedangan di, enù ka mebagel sa pedu di egsalig diyà si Datù Nemula. ⁸Endà mebenges di owoy endà ma melimedangan di, owoy mekeatu doo diyà sa medoo kuntelà di. ⁹Metawag egbegay diyà sa etaw endà duen negaga, owoy metulengan etaw sa medoo mepion binaelan di taman melugay. Mebaluy umépê egkegaga owoy meadatan ma.

¹⁰Dodox amuk hauwen sa medoo tegebael medaet sa egbaelan sa mepion etaw, mulit da owoy pelengengeten da sa ngipen da. Mekedan da doo, enù ka endà meketuu sa langun ungayà da.

Salmo 113

Keolò Sa Kehidu I Nemula

¹Meolò Datù Nemula i.

O medoo etaw i Datù Nemula, olò yu sa mapulù ngadan di. ²Meolò sa ngadan i Datù Nemula ini egoh di owoy taman melugay. ³Kedu tebowon agdaw taman salepan, meolò sa mapulù ngadan i Datù Nemula.

⁴Si Nemula daa sa Datù diyà sa langun balangan tanà diyà siini sinukub langit, owoy miglowon pa sa senang di diyà sa langun eghauwen diyà langit. ⁵Endà duen meketepeng si Datù Nemula, sa Nemula ta eg-ugpà diyà sa tigtu mehagtaw kenà di, ⁶huenan di egkudungan di daa sa langit owoy sa tanà.

⁷Upionen di sa medoo etaw, apiya sa medoo etaw pubeli eg-ugpà diyà sa kenà kepung, owoy tabangan di ma sa medoo endà duen negaga.

⁸Peunuten di kagda diyà sa medoo datù eg-ipat sa medoo etaw di. ⁹Owoy sa bayi endà eg-anak, egpeanaken di anì umépê keanggganan.

Meolò Datù Nemula i.

Salmo 115

Sebaen Daa Sa Tigtu Nemula

¹O Datù Nemula, endà mekedan sa kehidu ko taman melugay owoy kesaligan ka ma. Huenan di, kuna daa sa meolò, beken duu kami.

²Maen di ya eg-igsà sa medoo balangan etaw, guwaen da diyà kenami, “Kenà sa Nemula yu?” ³Dutu langit dò sa Nemula ké owoy

baelan di sumalà dé sa hagdi ungayà. ⁴Dodoo pilak daa owoy bulawan binaelan inetaw sa hagda egpenemulawen. ⁵Duen sa ebà da, dodox endà egpekeikagi da. Duen ma sa mata da, dodox endà eg-ilag da. ⁶Duen sa telinga da, dodox endà egpekedineg da. Duen sa idung da, dodox endà eghadek da. ⁷Duen sa belad da, dodox endà egpekesabà da. Duen sa lisend da, dodox endà egpekebigkat da, owoy endà ma egpekeikagi da. ⁸Mepion hedem amuk mekesuet sa medoo etaw migbael inetaw diyà sa inetaw binaelan da, owoy hediya ma sa medoo egsalig dahiya.

⁹O medoo etaw tegeIslaél, salig yu diyà si Datù Nemula. Kagdi sa tumabang kenyiow owoy sa lagà kelasag yu. ¹⁰O medoo tegesimbà i Nemula, salig yu diyà si Datù Nemula. Kagdi sa tumabang kenyiow owoy sa lagà kelasag yu. ¹¹Kiyu i langun etaw épê kekelimedang diyà si Nemula, salig yu diyà si Datù Nemula. Kagdi sa tumabang kenyiow owoy sa lagà kelasag yu.

¹²Endà egkelipengan i Datù Nemula duu kita, huanan di tabangan di kita. Tabangan di sa medoo tegeIslaél owoy sa medoo tegesimbà di. ¹³Tabangan di sa langun etaw épê kekelimedang diyà kenagdi, iling ka dakel etaw ataw ka lagdà etaw.

¹⁴Mepion amuk meguwad yu owoy sa medoo tugod yu danà i Datù Nemula. ¹⁵Mepion amuk metabangan yu i Datù Nemula sa migbael langit owoy tanà.

¹⁶Si Datù Nemula épê sa langit, dodox igbegay di siini tanà diyà sa medoo etaw. ¹⁷Beken sa medoo etaw nematay sa mekeolò si Datù Nemula, enù ka nekeangay da dé diyà bayà kenà da endà egséléken. ¹⁸Dodox kita i medoo nehagtay pelà sa mekeolò si Datù Nemula ini egoh di owoy taman melugay.

Meolò Datù Nemula i.

Salmo 116

Eg-looen Sa Etaw Nealukan Nemula I

¹Na, egpedakelan pedu ku Datù Nemula i, enù ka egdinegen di sa keumow ku owoy eggsagbian di sa medoo igsimbà ku. ²Egsagipaen di aken, huanan di umumow a diyà kenagdi taman sa lugay ku nehagtay pelà.

³Lagà a ginapen sa katal mekepatay, owoy nekeuma diyà kenak sa egoh ku egkelimedangan sa kepatay ku. Tigtu a nebukul owoy nebogo a ma. ⁴Huanan di, mig-umow a diyà si Datù Nemula, guwaen ku, “O Datù Nemula, aluki ko aken.”

⁵Na, mehidu Datù Nemula i, sa Nemula ta, owoy metudà sa adat di owoy mipedu ma. ⁶Si Datù Nemula sa eg-ipat sa medoo lagdà etaw. Hê, egoh ku buyu egkematay, inalukan di aken.

⁷Mebaluy dema migtanà sa pedu ku, enù ka tigtu mepion sa binaelan i Datù Nemula diyà kenak. ⁸Inalukan di aken diyà sa tolol kenà ku mematay. Hinunas di sa medoo luhà ku, owoy pinedyù di ma aken diyà sa kenà ku medaetan. ⁹Huenan di, umunut-unut a diyà si Datù Nemula egoh ku pelà nehagtay diyà tanà. ¹⁰Danà sa kepigtuu ku diyà kenagdi, huenan di migsimbà a, guwaen ku, “O Datù Nemula, dakel sa kelikutan ku.” ¹¹Owoy egoh ku nebukul, mig-ikagi a, guwaen ku, “Anan butbuten siini medoo etaw.”

¹²Endà megaga ku duu mayadan diyà si Datù Nemula sa langun mepion binaelan di diyà kenak. ¹³Ini sa baelan ku. Soyolen ku sa tabù épê wain tandà sa kealuk di owoy oloen ku sa mapulù ngadan i Datù Nemula danà sa kinealuk di kenak. ¹⁴Ipetuu ku sa igapasad ku diyà si Datù Nemula diyà sa kenà sa medoo etaw di egkesetipon.

¹⁵Tigtu eghiduwan i Datù Nemula sa medoo etaw di, huenan di mesakit sa pedu di amuk duen sa mematay. ¹⁶O Datù Nemula, egpangunut a doo diyà keniko lagà sa binaelan sa inay ku egoh anay, owoy inalukan ko aken egoh ku buyu egkemata.

¹⁷O Datù Nemula, begayan ku kuna sa tandà kepesalamat ku,^b owoy sumimbà a ma diyà keniko. ¹⁸Ipetuu ku sa igapasad ku diyà si Datù Nemula diyà sa kenà sa medoo etaw di egkesetipon, ¹⁹diyà sa duwangen sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò.

Meolò Datù Nemula i.

Salmo 119

Denu Sa Uledin I Nemula

¹Meanggan sa etaw épê metiengaw adat owoy sa egpangunut diyà sa uledin i Datù Nemula. ²Meanggan sa etaw egpigtuu diyà sa igsugù di owoy sa legkang pedu di egpangunut diyà kenagdi. ³Endà egbael da medaet, dodox eg-ukit da polo diyà sa dalan igtulù i Nemula. ⁴O Datù Nemula, ighbegay ko diyà kenami sa medoo uledin ko owoy igsugù ko diyà kenami sa tigtu tuu kepangunut. ⁵Mepion hedem amuk takà a mekepangunut diyà sa medoo igsugù ko. ⁶Amuk hediya, endà memalaan a amuk penemdemén ku sa langun igsugù ko. ⁷Oloen ku kuna danà sa pedu ku migketiengaw enù ka eg-inauwan ku sa metudà uledin ko. ⁸Pangunutan ku sa medoo igsugù ko, huenan di yaka egpandayà kenak.

Sa Kepangunut Diyà Sa Igsugù I Nemula

⁹Ngadan baelan sa batàbatà anì kumetiengaw sa adat di? Ini sa baelan di, pangunutan di sa kagi ko. ¹⁰Legkang diyà sa pedu ku sa kepangunut

^b 116:17 Duen sa uledin igsugkow i Mosis egoh anay denu sa kebegay sa etaw tandà sa kepesalamat da. Basa ko Lébitiko 7:12.

ku diyà keniko. Huenan di, yaka egpandayà kenak anì endà metipay ku duu sa medoo igsugù ko. ¹¹Igtagù ku sa kagi ko diyà sa pedu ku anì endà mekesalà a diyà keniko. ¹²Eg-looen ku kuna, o Datù Nemula. Tului ko diyà kenak sa langun uledin ko. ¹³Sepelikùlikuan ku tumulon sa medoo uledin ighbegay ko. ¹⁴Egkeanggan a egpangunut diyà sa medoo igsugù ko enù ka uman a pa nekekuwa't sa mapulù langun taman. ¹⁵Eg-inauwan ku sa medoo igsugù ko, owoy egpenemdemen ku sa medoo igtulù ko. ¹⁶Egkeanggan a egpangunut diyà sa medoo uledin ko, owoy endà melipengan ku duu sa kagi ko.

Meanggan Sa Etaw Egpangunut Diyà Sa Uledin I Nemula

¹⁷O Nemula, baeli ko sa mepion diyà kenak, aken i egsuguen ko, anì melalù a owoy mepangunutan ku ma sa kagi ko. ¹⁸Pegimata ko aken anì hauwen ku sa tigtu mepion igtulù diyà sa uledin ko. ¹⁹Beken siini tanà sa tigtu eg-ugpaan ku, huenan di yaka eglidung duu diyà kenak sa medoo igsugù ko. ²⁰Iya sa tigtu ungayà ku metiigan ku sa medoo uledin ko agdaw owoy sigep. ²¹Eg-indawen ko sa medoo tegepeolbòlò owoy pigtamayan ko, enù ka endà egpangunut da diyà sa medoo igsugù ko. ²²Yaka egpandayà duu sa kepelonon da kenak owoy sa kepeumàumà da kenak danà ku egpangunut diyà sa uledin ko. ²³Apiya di pa egsumbungsa medoo ulu-ulu aken i egsuguen ko, penemdemen ku doo sa medoo igtulù ko. ²⁴Egkeanggan a danà sa medoo igtulù ko, enù ka iya sa kenà ku neketiig sa mepion egbaelan.

Keudes Egpangunut Diyà Sa Uledin I Nemula

²⁵Endà egpekegaga a enù ka buyu a dé egkematay, huenan di tabangi ko aken anì mehagtay a danà sa kagi ko. ²⁶Egoh ku migtulon diyà keniko sa medoo egkebaelan ku, sinagbian ko sa kesimbà ku. Na, tului ko diyà kenak sa medoo uledin ko. ²⁷Petiigi ko diyà kenak sa selepangan sa medoo uledin ko, agulé penemdemen ku sa medoo mekegaip binaelan ko. ²⁸Migkelungoy a dé danà sa bukul ku, huenan di pebagel ko aken danà sa kagi ko. ²⁹Tabangi ko aken anì endà mekeakal a, owoy tului ko sa uledin ko diyà kenak danà sa mepion pedu ko. ³⁰Hinemili ku sa kepangunut ku diyà sa medoo igsugù ko, owoy pinnedakelan pedu ku sa medoo uledin ko. ³¹O Datù Nemula, egpangunutan ku sa medoo igsasà ko. Huenan di, peiwodi ko diyà kenak sa kenà ku memalaan. ³²Egkeiyap a egpangunut diyà sa medoo igsugù ko, huenan di tabangi ko aken anì meumanan sa keketiig ku.

Sa Kesimbà Anì Metiigan Sa Uledin

³³O Datù Nemula, tului ko diyà kenak sa medoo uledin ko anì mepangunutan ku taman sa egoh ku negagtay. ³⁴Petiigi ko diyà kenak sa medoo uledin ko

anì mepangunutan ku. Ipasad ku legkang diyà sa pedu ku sa kepangunut ku diyà sa uledin ko. ³⁵Tului ko diyà kenak sa ukit kepangunut ku diyà sa medoo uledin ko, enù ka iya sa egkeangganan ku. ³⁶Begayi ko diyà kenak sa ungayà ku mangunut diyà sa uledin ko, beken kekawasà daa sa ungayaen ku. ³⁷Pegauni ko aken diyà sa medoo endà miulan egbaelan. Pelalù ko aken danà sa kagi ko. ³⁸Aken sa egsuguen ko, huanan di petuuwi ko diyà kenak sa igsasad ko diyà sa medoo etaw épê kekelimedang diyà keniko. ³⁹Kedani ko diyà kenak sa medoo mekemala egbaelan, enù ka tigtu mepion sa medoo uledin ko. ⁴⁰Dakel sa ungayà ku mangunut diyà sa medoo igsugù ko. Pelalù ko aken danà sa adat ko metudà.

Denu Sa Kesalig Sa Etaw Diyà Sa Uledin I Nemula

⁴¹O Datù Nemula, pehauwi ko sa dakel kehidu ko diyà kenak owoy aluki ko aken enù ka iya sa igsasad ko. ⁴²Amuk hediya, mekesagbì a diyà sa medoo egpeumàumà kenak, enù ka egsalig a diyà sa kagi ko. ⁴³Begayi ko diyà kenak sa egkegaga ku egtulon sa kagi ko anan tuu, enù ka egsaligan ku sa medoo uledin ko. ⁴⁴Pangunutan ku takà sa medoo uledin ko taman melugay. ⁴⁵Kumepion sa hagtay ku enù ka endà meudipen a danà ku egpangunut diyà sa medoo igsugù ko. ⁴⁶Endà memalaan a tumulon sa medoo igsugù ko diyà sa medoo datù, ⁴⁷enù ka egkeanggan a egpangunut diyà sa medoo igsugù ko enù ka egkedakelan pedu ku sa uledin ko. ⁴⁸Eg-adatan ku sa medoo uledin ko owoy egkedakelan pedu ku ma, owoy egpenemdemen ku sa medoo igsugù ko.

Saligi Ko Sa Uledin I Nemula

⁴⁹Yaka egkelipeng duu sa igsasad ko diyà kenak, aken i egsuguen ko, enù ka iya sa eppaginawaen ku. ⁵⁰Apiya di pa egkelikutan a, egkeanggan a doo enù ka duen sa lalù igsasad ko diyà kenak. ⁵¹Apiya di pa tigtu a egpeumàumaan sa medoo tegepeolòlòlò, endà doo eg-ekedan ku duu sa uledin ko. ⁵²O Datù Nemula, egketulengan ku doo sa medoo tapay uledin ko, enù ka iya sa ebgelay kekeanggan diyà kenak. ⁵³Tigtu a egbulit amuk eghauwen ku sa medoo tegebael medaet endà egpangunut diyà sa uledin ko. ⁵⁴Sumalà dé sa kenà ku eg-ugpà diyà siini tanà, takà a doo egduuy danà sa medoo igsugù ko. ⁵⁵Apiya sigep, egpenemdemen ku doo kuna, o Datù Nemula, huanan di egkepangunutan ku sa uledin ko. ⁵⁶Iya sa naken keanggan sa kepangunut ku diyà sa medoo igsugù ko.

Kedakelan Pedu Di Sa Uledin I Nemula

⁵⁷O Datù Nemula, kuna daa sa diyà pedu ku. Huanan di, ipasad ku sa kepangunut ku diyà sa medoo uledin ko. ⁵⁸Legkang diyà sa pedu ku sa kepegeni ku diyà keniko, hiduwi ko aken enù ka iya sa igsasad ko. ⁵⁹Egoh ku egpenemdем denu sa adat ku, netuing sa pedu ku anì mangunut a diyà sa medoo uledin ko. ⁶⁰Migpetéél a anì endà meéngén sa kepangunut ku diyà sa medoo igsugù ko. ⁶¹Apiya di pa legenen a sa medoo tegebael medaet,

endà doo lipengen ku duu sa uledin ko. ⁶² Amuk teliwadà sigep, umenaw a anì pesalamat a diyà keniko danà sa uledin ko metudà. ⁶³ Aken sa loyukan sa langun etaw épê kekelimedang diyà keniko owoy sa egpangunut diyà sa uledin ko. ⁶⁴ O Datù Nemula, nekeseluh diyà siini uwang tanà sa dakel kehidu ko, huanan di tului ko diyà kenak sa medoo igsugù ko.

Sa Kiulan Sa Uledin I Nemula

⁶⁵ O Datù Nemula, medoo sa mepion egbaelan ko diyà kenak, aken i egsuguen ko, enù ka neketuu sa igpasad ko. ⁶⁶ Begayi ko diyà kenak sa milantek penemdem owoy sa keketiig, enù ka egsalig a diyà sa medoo igsugù ko. ⁶⁷ Ego di endà pelà mig-indaw kenak, lagà a netelas. Dodox ini ego di egpangunutan ku dé sa kagi ko. ⁶⁸ Anan mepion sa langun egbaelan ko owoy mipedu ka ma, huanan di tului ko diyà kenak sa medoo igsugù ko. ⁶⁹ Apiya di pa egtipuwen a sa medoo etaw tegepedakeldakel, mebagel doo sa pedu ku egpangunut diyà sa medoo igsugù ko. ⁷⁰ Endà egpeketiig siini medoo etaw tegepedakeldakel, dodox aken egkeanggan a polo danà sa uledin ko. ⁷¹ Mepion sa kineindaw ko kenak, enù ka danà iya wé, netiigan ku sa medoo igsugù ko. ⁷² Uman pa miulan diyà kenak sa uledin ko diyà sa kiulan sa medoo bulawan owoy pilak.

Sa Ketuu Sa Uledin I Nemula

⁷³ O Nemula sa migbael kenak owoy sa egtulik kenak, begayi ko aken sa keketiig anì mekepangunut a diyà sa medoo uledin ko. ⁷⁴ Egkeanggan sa medoo etaw épê kekelimedang diyà keniko amuk eghauwen da aken, enù ka egsalig a diyà sa kagi ko. ⁷⁵ O Datù Nemula, netiigan ku metudà sa keantang ko enù ka nekeenget sa keindaw ko kenak. ⁷⁶ Begayi ko aken sa kekeanggan danà sa kehidu ko endà egkehalì, enù ka iya sa igpasad ko diyà kenak, aken i egsuguen ko. ⁷⁷ Pehauwi ko diyà kenak sa dakel kehidu ko anì kumelalù a, enù ka egkeanggan a danà sa uledin ko. ⁷⁸ Mepion hedem amuk memalaan sa medoo tegepeolòolò danà sa ketipu da kenak. Dodox aken, penemdem ku polo sa medoo uledin ko. ⁷⁹ Pandayà ko amuk mangay diyà kenak sa medoo etaw épê kekelimedang diyà keniko owoy sa medoo neketiig sa igsugù ko. ⁸⁰ Ungayà ku endà sumekê a mangunut diyà sa medoo igsugù ko anì endà memalaan a.

Kesimbà Denu Sa Kealuk

⁸¹ O Datù Nemula, egkepuleg a dé eg-angat-angat sa kealuk ko, dodox tapay a doo egsalig diyà sa kagi ko. ⁸² Egpetumàmaen ku eg-angat-angat sa kepetuu ko sa pasad ko. Eg-igsà a, “Nengan pa sa ego ko tumabang kenak?” ⁸³ Apiya di pa endà duen ulan ku i, enù ka lagà a daa sa tapay kunul hinagtay inawuhan wain, endà doo eglipengen ku duu sa medoo igsugù ko. ⁸⁴ Ngadan taman di ya meelut sa keangat-angat ku? Nengan pa sa

kepigtamay ko sa medoo etaw egpelihay kenak? ⁸⁵ Sa medoo tegepeolòoldò endà egpangunut diyà sa uledin ko, lagà da egbael kaseb kenà ku menabù. ⁸⁶ Anan kesaligan sa langun igsugù ko. Aluki ko aken kedu diyà sa medoo etaw egtipu kenak. ⁸⁷ Buyu dé eg-imatayan da aken, gasama iya tapay doo meeles sa kepangunut ku diyà sa medoo uledin ko. ⁸⁸ Pelalù ko aken danà sa dakel kehidu ko anì mekeuman a pa mangunut diyà sa medoo uledin ko.

Sa Kesalig Diyà Sa Uledin I Nemula

⁸⁹ O Datù Nemula, endà mekedan sa kagi ko diyà langit taman melugay owoy endà ma mehalì di. ⁹⁰ Endà ma mekedan sa egoh ko egkesaligan taman melugay, owoy endà ma mehalì siini uwang tanà pineduen ko. ⁹¹ Tapay doo duen sa medoo uledin ko taman ini egoh di, enù ka lagà egsugùsuguen ko sa langun taman eghauwen. ⁹² Amuk beken daa uledin ko sa keduwan sa kekeanggan ku, mematay a doo danà sa medoo kelikutan ku. ⁹³ Endà lipengen ku duu sa medoo igsugù ko, enù ka egbegayan ko aken lalù danà sa uledin ko. ⁹⁴ Aken sa etaw ko, huanan di aluki ko aken, enù ka iya sa ungayà ku mepangunutan ku sa medoo uledin ko. ⁹⁵ Apiya di pa egpelaeban a sa medoo etaw tegebael medaet, penemdemem ku doo sa medoo uledin ko. ⁹⁶ Netiigan ku endà negulub sa medoo eghauwen diyà tanà, dodox endà duen ketamanan sa igsugù ko.

Pinedakel Di Diyà Sa Pedu Di Sa Uledin I Nemula

⁹⁷ Na, tigtu egkedakelan pedu ku sa uledin ko, huanan di egpenemdemem ku elut agdaw. ⁹⁸ Miglowon sa kilantek ku diyà sa kilantek sa medoo kuntelà ku, enù ka endà egkelengà sa uledin ko diyà sa pedu ku. ⁹⁹ Miglowon pa sa naken keketiig diyà sa keketiig sa langun migtulù kenak, enù ka egpenemdemem ku sa medoo igtulù ko. ¹⁰⁰ Uman pa milantek sa naken netiigan diyà sa netiigan sa medoo lukes, enù ka takà a egpangunut diyà sa medoo igsugù ko. ¹⁰¹ Iniwod ku sa langun medaet egbaelan anì mepangunutan ku sa kagi ko. ¹⁰² Endà ininiyungan ku duu sa medoo uledin ko, enù ka kuna sa migtulù kenak. ¹⁰³ Tigtu mepion diyà kenak sa medoo kagi ko, enù ka uman pa meemis diyà sa keemis sa teneb. ¹⁰⁴ Egkeumanan sa ketiigan ku danà sa medoo uledin ko, huanan di egkelepuhan ku sa medoo medaet egbaelan.

Denu Sa Legdaw Kedu Diyà Sa Uledin I Nemula

¹⁰⁵ Sa kagi ko, iya sa sulù diyà sa ukitan ku owoy sa legdaw diyà sa dalan ku. ¹⁰⁶ Ipetuu ku sa igpasad ku mangunut diyà sa medoo metudà uledin ko. ¹⁰⁷ O Datù Nemula, tigtu dakel sa kelikutan ku, huanan di pelalù ko aken enù ka iya sa igpasad ko. ¹⁰⁸ O Datù Nemula, dineg ko sa kesimbà ku egpesalamat, owoy tului ko diyà kenak sa medoo uledin ko. ¹⁰⁹ Apiya di pa takà a buyu egkematay, endà doo lipengen ku duu sa uledin ko. ¹¹⁰ Sa medoo

etaw tegebael medaet, egbaelan da sa lagà litag kenà ku megapen, dodoxo endà egtipayen ku duu sa medoo igsugù ko. ¹¹¹ Piulanen ku sa medoo igsugù ko taman melugay, enù ka tigtu egkeangganan ku sa uledin ko. ¹¹² Huenan di, ungayà ku mepangunutan ku sa medoo uledin ko taman melugay.

Mealukan Sa Etaw Danà Sa Uledin I Nemula

¹¹³ Egkelepuhan ku sa medoo etaw duwa-duwa egpangunut diyà keniko. Dodoxo aken, egkedakelan pedu ku sa uledin ko. ¹¹⁴ Kuna sa tegesegumalang kenak owoy sa lagà kelasag ku, owoy iya daa sa egsaligan ku sa kagi ko. ¹¹⁵ Na, kiyu i medoo tegebael salà, pediyù yu diyà kenak anì mepangunutan ku sa medoo igsugù i Nemula, sa Nemula egpigtuuwen ku. ¹¹⁶ O Datù Nemula, pebagel ko aken anì kumelalù a, enù ka iya sa igrasad ko. Yaka egpandayà kenak diyà sa kenà ku memalaan danà ku egsalig diyà keniko. ¹¹⁷ Ipat ko aken anì endà duen sa medaet mebaelan diyà kenak. Amuk hediya, mepangunutan ku takà sa medoo igsugù ko. ¹¹⁸ Dodoxo ininiyugan ko polo sa langun etaw egsekê diyà sa medoo uledin ko, enù ka neakalan da daa diyà sa hagda munoy penemdem. ¹¹⁹ Diyà sa kehaa ko, lagà lupuk daa sa langun etaw tegebael medaet. Huenan di, egkedakelan pedu ku sa medoo igsugù ko. ¹²⁰ Eglukub a danà ku egkelimedangan keniko enù ka egpesu a sa kekukum ko.

Denu Kepangunut Diyà Sa Uledin I Nemula

¹²¹ Binaelan ku sa metudà owoy sa nesugat diyà sa kehaa ko, huenan di yaka egpandayà kenak diyà sa medoo kuntelà ku. ¹²² Petuuwi ko sa ketabang ko kenak, aken i egsuguen ko. Yaka egpandayà kenak amuk peumàumaan a sa medoo tegepeolòdòlò. ¹²³ Egpetumàmaen ku eg-angat-angat sa kepetuu ko sa igrasad ko umaluk kenak. ¹²⁴ Sagipà ko aken i egsuguen ko danà sa dakel kehidu ko, owoy tului ko diyà kenak sa medoo igsugù ko. ¹²⁵ Aken sa egsuguen ko, huenan di begayi ko aken sa milantek penemdem anì metiigan ku sa medoo igsugù ko. ¹²⁶ O Datù Nemula, ini dé sa gai ko petuu sa ungayà ko, enù ka tinipay sa medoo etaw sa uledin ko. ¹²⁷ Tigtu egkedakelan pedu ku sa medoo igsugù ko, enù ka uman pa sa kepedakel ku sa igsugù ko diyà sa kepedakel ku sa tigtu bulawan. ¹²⁸ Huenan di, egpangunutan ku sa langun igsugù ko, dodoxo egkelepuhan ku sa langun medaet egbaelan.

Ungayà Di Mangunut Diyà Sa Uledin I Nemula

¹²⁹ Mekegaip sa medoo igtulù ko, huenan di tigtu a egkeiyap egpangunut. ¹³⁰ Egkeilag pedu sa etaw danà da neketiig selepangan sa kagi ko, labi pa sa etaw endà duen netiigan. ¹³¹ Tigtu dakel sa ungayà ku meketiig sa medoo igsugù ko. ¹³² Haha ko aken owoy hiduwi ko ma aken, éhè sa egbaelan ko diyà sa medoo etaw egpedakel pedu diyà keniko. ¹³³ Sa kagi ko sa menulù kenak diyà sa ukitan ku anì endà

metabanan a sa medaet.¹³⁴ Aluki ko aken diyà sa medoo etaw egpelihay kenak anì mepangunutan ku sa medoo igsugù ko.¹³⁵ Pehauwi ko sa kehidu ko diyà kenak, owoy tului ko diyà kenak sa medoo uledin ko.¹³⁶ Tigtu a egsinegaw enù ka endà egpangunutan sa medoo etaw duu sa uledin ko.

Metudà Sa Uledin I Nemula

¹³⁷O Datù Nemula, metudà sa adat ko owoy nesugat sa keantang ko.¹³⁸ Anan tuu sa medoo igsugù ko owoy kesaligan ma.¹³⁹ Tigtu a nepenù bulitan, enù ka egpeulanen sa medoo kuntelà ku sa medoo uledin ko.¹⁴⁰ Kesaligan sa medoo igaipasad ko, huanan di tigtu egpedakelen ku diyà sa pedu ku, aken i egsuguen ko.¹⁴¹ Apiya di pa lagdà etaw a daa owoy egpelononon a ma, endà doo egkelipengan ku duu sa medoo igsugù ko.¹⁴² Metudà sa adat ko taman melugay owoy anan tuu sa medoo uledin ko.¹⁴³ Apiya di pa tigtu a egkebogo owoy medoo sa kelikutan ku, egkeanggan a doo danà sa medoo uledin ko.¹⁴⁴ Metudà sa medoo igsugù ko taman melugay. Huanan di, petiigi ko diyà kenak anì kumelalù a.

Sa Kesimbà Anì Mealukan I Nemula

¹⁴⁵O Datù Nemula, legkang diyà sa pedu ku sa keumow ku keniko, huanan di sagbii ko aken, hih. Pangunutan ku sa medoo igsugù ko.¹⁴⁶ Eg-umow a diyà keniko, aluki ko aken anì mepangunutan ku sa medoo uledin ko.¹⁴⁷ Lapus a eg-enaw egoh sa agdaw endà pa egteleséng, owoy egpegeni a sa ketabang ko enù ka egsalig a diyà sa kagi ko.¹⁴⁸ Endà egtudug a amuk sigep enù ka egpenemdemen ku sa medoo igaipasad ko.¹⁴⁹ O Datù Nemula, dineg ko sa kepegeni ku danà sa kehidu ko. Sumpati ko sa lalù ku enù ka metudà sa ukit ko.¹⁵⁰ Egdapagen a sa medoo medaet etaw tegepelihay, dodox mediyù da diyà sa uledin ko.¹⁵¹ Dodox medapag ka diyà kenak, o Datù Nemula, owoy anan tuu sa medoo uledin ko.¹⁵² Edung egoh anay netiigan ku endà mekedan sa medoo uledin ko taman melugay.

Sa Kesimbà Anì Tabangan I Nemula

¹⁵³Hahaa ko sa lihay ku owoy aluki ko aken, enù ka endà egkelipengan ku duu sa medoo uledin ko.¹⁵⁴ Tampili ko sa ketuu egtigdegan ku owoy aluki ko aken anì melalù a, enù ka iya sa igaipasad ko.¹⁵⁵ Endà dé mealukan sa medoo tegebael medaet, enù ka endà egpangunut da diyà sa medoo uledin ko.¹⁵⁶ Dodox dakel sa kehidu ko, o Datù Nemula, huanan di begayi ko aken lalù enù ka metudà sa ukit ko.¹⁵⁷ Apiya di pa medoo sa kuntelà ku egpelihay kenak, endà doo sumekè a diyà sa medoo uledin ko.¹⁵⁸ Egkelepuhan ku sa medoo etaw lampawi, enù ka endà egpangunut da diyà sa medoo igsugù ko.¹⁵⁹ O Datù Nemula, netiigan ko sa egoh

di egkedakelan pedu ku sa igtulù ko. Huenan di, begayi ko aken lalù danà sa dakel kehidu ko. ¹⁶⁰Anan tuu sa langun kagi ko, owoy endà ma mekedan sa medoo metudà uledin ko taman melugay.

Sa Kepangunut Diyà Sa Uledin I Nemula

¹⁶¹Apiya di pa endà duen sa pesuwan ku, egpeumàumaan a doo sa medoo ulu-ulu. Dodoo legkang diyà sa pedu ku sa keadat ku sa kagi ko. ¹⁶²Egkeangganan ku sa kagi ko, lagà sa kekeanggan sa etaw nekehaa sa mapulù langun taman. ¹⁶³Egkelepuhan ku sa medoo butbuten, dodoo egkedakelan pedu ku sa uledin ko. ¹⁶⁴Uman agdaw mesagkat sa kepesalamat ku diyà keniko danà sa uledin ko metudà. ¹⁶⁵Tigtu melanh sa keugpà sa etaw amuk egkedakelan pedu da sa uledin ko, owoy endà duen sa mekepedaet kenagda. ¹⁶⁶O Datù Nemula, eg-angat-angatan ku sa kealuk ko kenak, huenan di egpangunutan ku sa medoo uledin ko. ¹⁶⁷Tigtu egkedakelan pedu ku sa medoo igsugù ko, owoy egpangunutan ku ma. ¹⁶⁸Tuu ma doo, egpangunutan ku sa medoo uledin ko owoy sa medoo igsugù ko, enù ka netiigan ko sa langun egbaelan ku.

Sa Kesimbà Egpegeni Ketabang

¹⁶⁹O Datù Nemula, dineg ko sa keumow ku diyà keniko. Begayi ko aken sa milantek penemdem danà sa kagi ko. ¹⁷⁰Dinegdineg ko sa kesimbà ku, owoy aluki ko ma aken enù ka iya sa igpasad ko. ¹⁷¹Takaan ku kuna eg-olò enù ka igtulù ko diyà kenak sa medoo uledin ko. ¹⁷²Owoy duyuyen ku sa kagi ko, enù ka anan metudà sa langun igsugù ko. ¹⁷³Tapay ko dé sa itabang ko kenak, enù ka nehemilì ku dé sa kepangunut ku diyà sa medoo igsugù ko. ¹⁷⁴O Datù Nemula, eg-angat-angatan ku sa kealuk ko kenak, owoy egkeangganan ku sa uledin ko. ¹⁷⁵Pelalù ko aken anì mekeolò a keniko owoy anì metabangan a ma danà sa uledin ko. ¹⁷⁶Aken sa egsuguen ko, dodoo nekesekê a lagà sa kebilibili netelas, huenan di pengaa ko aken, enù ka endà egkelipengan ku duu sa medoo uledin ko.

Milantek Kagi

Ini Denu Sa Libelu Milantek Kagi

Medoo da migsulat siini libelu, si Datù Salomon owoy sa medoo liyu etaw épê melabel penemdem diyà sa tanà Islaél. Migsulat da anì metiigan sa etaw sa metudà adat da owoy anì mekeiwod da sa kenà da mesalà. Sa milantek penemdem pinelagà etaw egtingdeg diyà sa dalan anì ipehaa di diyà kenagda sa nesugat dalan ukitan da. Mesagkat ma eg-indawen di sa etaw pauken owoy ngahàngahà. Diyà Muna Kolintu, kansad 1:18-25, si Hésus Kelistu sa pinelagaan sa “melabel penemdem i Nemula.”

Ini Ulan Sa Milantek Kagi

1 ¹Na, ini sa medoo milantek kagi i Datù Salomon anak i Dabid sa migkedatù diyà sa tanà Islaél egoh anay.

²Ini sa ulan siini medoo milantek kagi anì meketabang keniko egpetumàmà sa keketiig owoy mekepetulanged keniko owoy mekepetiig keniko diyà sa medoo milantek kagi medalem selepanaan. ³Meketulù ini i diyà keniko denu sa mepion egbaelan diyà sa hagtay owoy sa metudà ukit owoy sa mepion adat. ⁴Mebaluy kumilantek sa medoo endà duen netiigan, owoy mebaluy ma meketulù sa medoo batàbatà anì metiigan da humemili sa mepion. ⁵Owoy mekedugang ma sa keketiig diyà sa medoo etaw tapay dé épê netiigan, owoy mekeuman ma diyà sa netiigan sa medoo épê pinangagian ⁶anì metiigan da sa medoo nelidung selepanaan sa medoo milantek kagi owoy sa medoo igpegeatuk igsaen sa medoo épê netiigan.

⁷Na, iya sa keduwan sa keketiig ko sa kekelimedang ko diyà si Datù Nemula. Dodoo eg-ekedan sa medoo ngahàngahà polo sa kilantek owoy sa keindaw.

Ini Sa Sasà Diyà Sa Medoo Batàbatà

⁸O Adug, dinegdineg ko sa igtulù i emà ko diyà keniko owoy penemdem ko ma sa eg-ikagiyen sa inay ko, ⁹enù ka kumepion sa adat ko danà sa igtulù da keniko, lagà sa metolol ules owoy lagà sa basak egpekeuman diyà sa ketolol ko.

¹⁰O Adug, amuk enggaten ka sa medoo tegebael salà, yaka eg-unut ta diyà kenagda. ¹¹Upama amuk ikagiyen da kuna, guwaen da, “Téél ka dé melaeb ki. Pelaeban ta sa etaw endà eg-agtem. ¹²Apiya di pa mebagel da ini egoh, imeten ta doo kagda owoy salidan ta pa amuk mematay da dé. ¹³Mengaa ki sa medoo mapulù langun taman owoy puenen ta sa dalesan ta sa medoo inapel ta. ¹⁴Téél ka dé, unut ka kenami enù ka sebaedan ta daa amuk duen sa mekuwa ta.”

¹⁵O Adug, yaka eg-unut ta diyà sa medoo etaw éhê iya wé. Iwod ko polo kagda. ¹⁶Takà da egkelukuy egbael sa medaet, huanan di melemu sa keimatay da. ¹⁷Lagà da sa manuk. Epan di daa sa eghauwen da dodox endà sagipaen da duu sa litag kenà da gapenen. ¹⁸Dodox sa medoo etaw éhê iya, endà netiigan da duu nelitag da mendaa diyà sa ungayà da. Sa hagda doo munoy lawa sa lagà eglitagen da. ¹⁹Hediya ma sa metebowon sa nakawen enù ka kepatay sa mehaa di.

Ini Sa Sasà Di Anì Endà Ekedan Da Duu Sa Keketiig

²⁰Na, sa keketiig lagà sa etaw eg-umow diyà sa medoo dalan owoy diyà sa padian. ²¹Egpetaled eg-ikagi diyà sa kenà sa medoo bengawan sa menuwa owoy diyà sa kenà sa medoo etaw egkesetipon. Ini sa eg-ikagiyen di, guwaen di, ²²“O medoo etaw ngahàngahà, endà sabuhan yu duu, hih, sa kepengahàngahà yu? Nengan taman sa kepeumàumà yu sa keketiig? Ngadan nengan sa keeked yu sa tuu kagi? ²³Amuk dinegdinegen yu sa keindaw ku keniyu, ipetiig ku diyà keniyu sa mepion sasà owoy tulonen ku ma diyà keniyu sa naked netiigan.

²⁴“Mesagkat a dé eg-umow owoy eg-enggat keniyu, dodox endà egdinegdinegen yu duu owoy endà ma egsagipaen yu duu sa inikagi ku. ²⁵Endà egsagipaen yu duu sa sasà ku, owoy eg-ekedan yu ma sa keindaw ku keniyu. ²⁶Huanan di, gemenan ku daa kiyu amuk tebowen yu sa dakel kelikutan. Pigtooyon ku ma kiyu amuk tebowen yu sa mekelimedang, ²⁷owoy amuk mekeuma sa dakel kelikutan diyà keniyu lagà sa sepuk nelapegan kelamag siling, owoy amuk tigtu yu mekehiduhidu owoy amuk mepasangan yu ma.

²⁸“Amuk meuma iya wé agdaw, umumow yu diyà kenak dodox endà sagipaen ku duu kiyu. Apiya di pa pengauwen yu aken, endà doo hauwen yu duu aken, ²⁹enù ka endà meiyapan yu duu sa keketiig, owoy eg-eked yu ma eg-adat diyà si Datù Nemula. ³⁰Endà ma meiyapan yu duu sa igtulù ku diyà keniyu, owoy endà ma tinugbengél yu duu sa keindaw ku keniyu. ³¹Huanan di, mesakem yu doo sa bunga sa binaelan yu, owoy mepelihay yu ma danà sa medoo medaet binaelan yu. ³²Mekesugsug sa medoo etaw endà duen netiigan enù ka sinekè da sa keketiig, owoy mepigtamayan ma sa medoo ngahàngahà enù ka mebagel lingoyen da. ³³Dodox kumepion polo sa hagtay sa medoo etaw egsakem sa eg-ikagiyen ku. Endà dumuen sa kelimedangan da, owoy kumelanh ma sa keugpà da.”

Ini Sa Untung Sa Keketiig

2 ¹O Adug, petulengtuleng ko sa igtulù ku diyà keniko, owoy yaka ma egkelipengan duu. ²Dinegdineg ko sa ketulù sa neketiig, owoy udesi ko penemdem anì metiigan ko. ³Udesi ko lagbet sa tuu keketiig anì mekuwa ko owoy anì metiigan ko ma. ⁴Pengaa ko iya wé lagà sa kepengaa ko sa pilak ataw ka sa liyu mapulù langun taman nekelidung. ⁵Amuk baelan ko iya wé, metiigan ko sa selepangan sa kekelimedang diyà si Datù Nemula, owoy melayam ka ma diyà kenagdi.

⁶Si Datù Nemula sa megay sa milantek penemdem, owoy kagdi ma sa keduwan sa keketiig owoy sa kekesabut. ⁷Tuluun di sa medoo etaw epgangunut diyà kenagdi anì mekehemili da denu sa mepion, owoy kagdi sa lagà kelasag enù ka kelungan di sa medoo etaw metudà pedu. ⁸Tulikan di sa medoo etaw mepion adat, owoy ipaten di ma sa medoo etaw di kesaligan epgangunut diyà kenagdi.

⁹Amuk dinegdinegen ko sa itulù ku, metiigan ko tayu sa nesugat baelan owoy sa metudà owoy sa mepion, owoy metiigan ko ma sa mepion ukit ko. ¹⁰Mebaluy ka umépê milantek penemdem owoy meanggan ka danà ko migketiig. ¹¹Metulikan ka sa keketiig ko nesugat.

¹²Danà sa keketiig ko, endà mekebael ka medaet, owoy mekeiwod ka ma sa medoo etaw egtemeg medaet danà da eglekab eg-ikagi. ¹³Kagda sa medoo etaw migsalid dé diyà sa metudà adat anì mangay da polo diyà sa deleman enù ka mael da salà. ¹⁴Danà di nesuwì sa adat da, huenan di egkeangganan da polo sa egbaelan da medaet. ¹⁵Endà ma kesaligan da enù ka anan logkù sa egbaelan da.

¹⁶Danà sa keketiig ko, mekeiwod ka diyà sa bayi tegepediyangdang sa egkelukuy eg-akal keniko danà sa metolol keikagi di. ¹⁷Endà egsagipaen di duu sa sawa di owoy egkelipengan di ma sa igaipas di diyà si Nemula egoh da kinawing. ¹⁸Amuk umangay ka diyà sa dalesan di, ebgikat ka dé diyà sa dalan egtodò diyà sa kepatay owoy lagà ka dé eg-angay diyà bayà. ¹⁹Endà dé duen sebaen maama nekelikù amuk eglengen diyà kenagdi, owoy endà ma dé mekepelikù da diyà sa dalan egtodò diyà sa lalù.

²⁰Huenan di, ilingi ko polo sa egbaelan sa medoo etaw metudà adat, owoy tultul ko ma sa inukitan sa medoo metiengaw etaw. ²¹Enù ka iya daa sa mekeugpà diyà siini tanà ta sa etaw egbael mepion owoy sa etaw metudà adat. ²²Dodoxmekedan diyà siini tanà sa medoo etaw tegebael medaet, owoy baduten lagà keluwen sa medoo etaw tegeakal.

Ini Sa Sasà Anì Mangunut Da Diyà Si Nemula

3 ¹O Adug, yaka egkelipeng duu sa igtulù ku diyà keniko. Tagui ko polo diyà sa pedu ko sa igsugù ku keniko. ²Enù ka danà iya wé, mebegayan ka lalù owoy kumepion ma sa kehagtayan ko.

³Yaka egkedan duu sa kipedu ko owoy sa egoh ko kesaligan, dodoxlagà basaki ko owoy tagui ko ma diyà sa pedu ko. ⁴Amuk baelan ko

iya wé, meanggan Nemula i owoy metuuwan ma diyà keniko, owoy metuuwan ma sa medoo etaw.

⁵ Pelegkangi ko diyà sa pedu ko sa kesalig ko diyà si Nemula. Yaka egsalig ga diyà sa munoy niko daa keketiig. ⁶ Takà ko penemdem Nemula i diyà sa langun egbaelan ko, owoy tuluan di kuna sa metudà dalan.

⁷ Yaka egpenemdem duu negulub dé sa keketiig ko. Dodoo kelimedangi ko polo Datù Nemula i owoy yaka egbael la medaet. ⁸ Amuk hediya, lagà mepion bulung iya wé enù ka kumebagel sa lawa ko owoy lagàmekedan ma sa linadu ko.

⁹ Begayi ko Nemula i sa tigtu mepion nekuwa ko diyà sa tanà ko enù ka iya sa ukit ko eg-adat kenagdi. ¹⁰ Amuk baelan ko iya wé, anan mebaluy sa hinemula ko owoy uman pa kumedoo sa metebas ko.

¹¹ O Adug, amuk eg-indawen i Nemula kuna, yaka egsekê ya owoy yaka ma egkedaet sa pedu ko danà sa igtulù di. ¹² Enù ka indawen i Nemula sa etaw eghiduwan di, lagà sa keindaw sa emà sa anak di eghiduwan di.

Ini Ulan Sa Keketiig

¹³ Na, meanggan sa etaw nekekuwa sa keketiig owoy sa kekesabut.

¹⁴ Enù ka danà sa keketiig, uman pa dakel sa untung nekuwa di diyà sa untung nekuwa di diyà sa pilak ataw ka bulawan. ¹⁵ Uman pa miulan sa keketiig diyà sa medoo milagà imu-imu, owoy endà dé duen sa liyu ungayaen yu mekelowon pa diyà sa keketiig. ¹⁶ Danà sa keketiig, kumelalù ka owoy kumedoo sa langun taman ko owoy lumalag ka ma. ¹⁷ Danà sa keketiig, kumepion sa hagtay ko owoy metulù ka anì kumelanh sa keugpà ko. ¹⁸ Lagà sa kayu egpelalù etaw sa keketiig enù ka mebegayan lalù sa etaw épê keketiig, owoy meanggan ma sa etaw endà eglengaan di duu sa keketiig.

¹⁹ Danà sa keketiig, binaelan i Datù Nemula sa uwang tanà owoy pineduen di ma sa langit danà sa kekesabut di. ²⁰ Owoy danà sa netiigan di, pinetebul di sa wayeg owoy pineduen di ma sa udan kedu diyà sa gaeb.

Ini Denu Sa Kebael Ta Mepion Diyà Sa Duma Ta

²¹ O Adug, yaka egpeulan duu sa niko keketiig owoy sa mepion netiigan ko. Peeles ko polo ipat, ²² enù ka iya sa mekebegay diyà keniko sa mepion hagtay owoy sa kekeanggan. ²³ Amuk hediya, endà mekesugsug ka sumalà dé sa angayan ko, owoy endà ma mekebigkil ka. ²⁴ Amuk humibat ka, endà duen sa melimedangan ko owoy kumendalem ma sa ketudug ko elut sigep. ²⁵ Endà ma melimedangan ka diyà sa dakel suggsug mepetow tumebow ataw ka sa kepigtamay mekeuma diyà sa medoo tegebael medaet, ²⁶ enù ka si Datù Nemula sa umipat keniko anì meiwod ko sa medaet. Endà pandayaen di duu kuna anì endà meakalan ka diyà sa medoo akal lagà litag.

²⁷Yaka eglaguk duu sa ketabang ko diyà sa etaw egbael mepion amuk megaga ko. ²⁸Amuk duen sa itabang ko sa duma ko ini egoh di, yaka dé eg-atasan duu.

²⁹Yaka egpenemdem duu egbael sa tolol mekepedaet diyà sa duma ko, labi pa amuk nesedapag yu eg-ugpà enù ka egsalig diyà keniko. ³⁰Yaka ma egbulit duu amuk endà duen sa tigtu pesuwan di owoy amuk endà duen sa medaet binaelan di diyà keniko.

³¹Yaka egkepagit ta diyà sa etaw mebalaw, owoy yaka ma eg-iling duu sa hagda egbaelan, ³²enù ka egkelepuhan i Datù Nemula sa etaw tegebael medaet, dodox loyuket di polo sa etaw metudà adat.

³³Pedaetan i Datù Nemula sa malayan sa etaw tegebael medaet, dodox tabangan di polo sa malayan sa metiengaw etaw. ³⁴Egkuntelaen di sa medoo etaw tegepelonon, dodox eghiduwon di polo sa medoo etaw egpetukéey.

³⁵Meolò sa medoo etaw épê keketiig, dodox sa medoo ngahàngahà, meumanan sa egoh da memalaan.

Ini Sa Kiulan Sa Milantek Kagi

4 ¹Na, o medoo anak ku, dinegdineg yu sa itulù sa emà yu. Petumàmà yu anì dumuen sa netiigan yu. ²Enù ka tigtu mepion sa itulù ku, huanan di yoko eglipeng duu. ³Egoh ku batàbatà pelà owoy egoh ku eg-ugpà pelawà diyà si emà, aken sa bugtung anak i inay. ⁴Owoy tinulù a sa emà ku, guwaen di, “Tagui ko diyà sa pedu ko sa inikagi ku, owoy pangunuti ko sa igsasà ku anì kumelalù ka. ⁵Sakem ko sa keketiig owoy sa kekesabut. Yaka egkelipeng duu sa medoo inikagi ku diyà keniko owoy yaka ma egseké ya. ⁶Yaka eg-iniyug duu sa keketiig enù ka ipaten di kuna. Pedakel ko polo diyà sa pedu ko anì tulikan di kuna. ⁷Kuwa ko sa keketiig enù ka tigtu miulan. Sumalà dé sa liyu egbaelan ko, kuwa ko ma sa kekesabut.^a ⁸Pedakel ko diyà sa pedu ko sa keketiig anì baluyen di kuna datù. Peeles ko enù ka meolò ka danà sa keketiig. ⁹Tigtu ka meolò amuk épê ka keketiig.”

Ini Sa Sasà Di Denu Sa Mepion Adat

¹⁰O Adug, dinegdineg ka diyà kenak, owoy penemdem ko sa ikagiyen ku diyà keniko anì kumelalù ka. ¹¹Itulù ku diyà keniko sa adat sa etaw épê keketiig owoy sa nesugat egbaelan denu sa hagtay ko. ¹²Amuk hediya sa egbaelan ko, endà duen sa mekealang keniko, owoy endà ma mekedagsà ka amuk lumetu ka. ¹³Temù ko peeles diyà sa pedu ko sa medoo igtulù ku diyà keniko. Yaka egpeulan duu. Tuliki ko temù enù ka iya sa mekebegay lalù diyà keniko.

^a 4:7 Mebaluy ma guwaen di, “Apiya di pa imeten ko sa langun pilak ko, kuwa ko sa kekesabut.”

¹⁴ Yaka egpeunut ta diyà sa medoo etaw tegebael medaet, owoy yaka ma eg-iling duu sa adat da. ¹⁵ Iwod ko iya wé, owoy ekedi ko sa medaet. Selab ka owoy pelagbas ka bael mepion. ¹⁶ Endà meketudug sa medoo tegebael medaet amuk endà duen sa medaet binaelan da. Owoy endà ma lumanek da amuk endà duen sa etaw neenggat da diyà salà. ¹⁷ Sa kebael da medaet owoy sa kedupang da, iya lagà sa kaenen da owoy sa inemen da.

¹⁸ Na, lagà sa tiwaswas magtu kesimag sa adat sa metiengaw etaw, owoy egpeanag-anag egkeilag lagà sa agdaw amuk megelanay kelasag diisek. ¹⁹ Dodoo lagà tigtu deleman sa adat sa medoo tegebael medaet. Huenan di, endà metiigan da duu sa pesuhan da nekebigkil.

²⁰ O Adug, petumàmà ko sa eg-ikagiyen ku owoy dinegdineg ko. ²¹ Yaka egkelipeng duu. Dodoo tagui ko polo diyà sa pedu ko, ²² enù ka iya sa mekebegay lalù owoy sa mekepepion keugpà diyà sa langun etaw meketiig sa itulù ku.

²³ Tigtu tuliki ko sa pedu ko, enù ka iya keduwan sa langun egbael ko.

²⁴ Yaka egbutbut ta, owoy yaka ma eglekab ba eg-ikagi.

²⁵ Petudà ko sa adat ko lagà sa etaw endà eglangalanga di eg-angay diyà sa eg-angayan di, owoy yaka ma egsekè ya. ²⁶ Tigtu penemdem ko sa langun baelan ko, agulé mebaluy sa langun ungayà ko.^b ²⁷ Iwod ko sa medaet. Yaka egsekè ya diyà sa metudà adat.

Ini Sa Sasà Anì Iwoden Sa Bayi Tegebigà

5 ¹ O Adug, petumàmà ko sa kagi ku, owoy dinegdineg ko sa naken keketiig owoy kekesabut. ² Amuk hediya, metiigan ko sa mepion adat owoy mehaa ma sa keketiig ko danà sa keikagi ko nesugat.

³ Sa metolol keikagi sa bayi tegebigà, mekeiling keemis di teneb owoy mekeiling ma sa kepion di sa tigtu mepion lana. ⁴ Dodoo amuk meubus dé sa langun, iya daen sa mesamà sa lagà kaenep mepait owoy sa kesakit sa tuggedamen ko lagà ka tinigbas sundang. ⁵ Uwiten di kuna mangay diyà bayà, owoy iya sa dalan di sa dalan mangay diyà sa kenà mematay. ⁶ Enù ka endà eppenemdem di duu sa dalan egtodò diyà lalù. Dodoo sumekê polo owoy endà metiigan di duu.

⁷ Na, o medoo anak ku, dinegdineg yu diyà kenak, owoy yoko egsalibang nga diyà sa medoo inikagi ku. ⁸ Iwod yu sa bayi melidobu. Yoko eg-angay ya diyà sa dapag dalesan di. ⁹ Amuk endà iwoden ko duu, mekedan sa keadat sa medoo etaw diyà keniko, owoy meudipen ka ma diyà sa medoo etaw endà duen kehidu taman lugay. ¹⁰ Mekuwa sa medoo beken tigtu etaw diyà sa menuwa ko sa langun taman ko owoy liyu etaw polo sa umépê sa medoo nelitegan ko.

^b 4:26 Mebaluy ma guwaen di, “Tuliki ko sa ukitan ko anì mekeukit ka diyà sa mepion dalan.”

¹¹ Tumegadoy ka amuk meuma sa egoh ko buyu mematay, owoy meegas ka ma.

¹² Owoy mekeikagi ka, guwaen ko, "Mepion hedem amuk sinagipà ku sa ketulù da kenak. Owoy mepion ma hedem amuk pinigtuu ku sa keindaw da kenak.

¹³ Endà migpangunut a diyà sa medoo migtulù kenak owoy endà ma sinagipà ku duu. ¹⁴ Huenan di, tigtu a egkemalaan diyà sa kehaa sa medoo etaw."

¹⁵ Yaka eg-akalan sa sawa ko. Kagdi daa sa hiduwi ko lagà sa munoy niko paligì kenà ko kumuwa't wayeg. ¹⁶ Yaka eg-iling duu sa lawa't wayeg enù ka muni dé sa bayi umangay sumakug. ¹⁷ Kiyu daa telesawa sa meseuma lawa. Yaka eg-inuma lawa ya diyà sa medoo liyu bayi.

¹⁸ Huenan di, keanggani ko sa bayi sinawa ko egoh ko batàbatà pelà.

¹⁹ Metolol owoy metulanged. Huenan di, kagdi daa sa keiyapi ko owoy luhubi ko ma sa kehidu di diyà keniko. ²⁰ O Adug, maen di ya ibegay ko sa kehidu ko diyà sa bayi tegebigà? Owoy maen di ya egkeiyapan ko sa ketolol sa bayi sawa sa liyu maama?

²¹ Eghauwen i Datù Nemula sa langun egbaelan ko, owoy egtulikan di ma kuna muni dé sa angayan ko. ²² Lagà litag sa medoo salà egbaelan sa etaw tegebael medaet, owoy iya mendaa sa mekepedaet kenagdi sa salà di. ²³ Meenggat diyà salà danà sa kengahàngahà di, huenan di mematay enù ka endà eglegenen di duu sa pedu di.

Ini Sa Sasà Di Anì Endà Mauk Da

(Milantek Kagi 6:6-11)

6 ⁶O medoo etaw pauken, mepion amuk penemdemen yu sa egbaelan sa medoo kelitoy anì meketiig yu. ⁷Endà duen sa ulu-ulù da ataw ka sa atung egsugù kenagda ataw ka sa datù da, ⁸dodox egtapayen da egtipon sa kaenen da amuk sasang pengagdaw anì dumuen sa kaenen da amuk sasang udan.

⁹O medoo pauken, enù di ya tumudug yu daa takà? Nengan yu pa umenaw? ¹⁰Dodox ini polo sa kagi sa etaw pauken, guwaen di, "Lumipedengpedeng a pelà tukéey." Owoy guwaen di ma, "Humibathibat a pelà owoy umetud a pelà diisek." ¹¹Dodox ligò di egtudug, petow dé egtebowen sa egoh di egkeimetan, lagà tinebow sa tegepenakaw.

Ini Sa Medoo Egkelepuhan I Nemula

(Milantek Kagi 6:16-19)

¹⁶ Na, duen sa pitu gebalangan egbaelan etaw egkelepuhan i Datù Nemula, owoy tigtu endà egkeiyapan di duu. ¹⁷Sa muna kepedakeldakel, sa keduwa di kebutbut, sa ketelu di keimatay etaw endà duen salà, ¹⁸sa keepat di sa kepenemdem egbael medaet, sa kelima di sa kedelamet mael medaet, ¹⁹sa keenem di sa etaw butbuten egtipu sa duma di, owoy sa kepitu di sa tegetemeg medaet diyà sa duma di.

Ini Dema Sa Sasà Anì Iwoden Sa Bayi Tegebigà

7 ¹O Adug, penemdem ko sa inikagi ku, owoy yaka egkelipeng duu sa igsugù ku diyà keniko. ²Baeli ko sa igsugù ku anì kumelalù ka, owoy pepion ko sa kepangunut ko diyà sa igtulù ku éhê sa keipat ko sa mata ko. ³Seuwit-uwit pedu ko sa igtulù ku, owoy udesi ko tagui diyà sa penemdem ko.

⁴Mepion amuk pedakelan pedu ko sa milantek penemdem lagà sa kehidu ko sa tebay ko, owoy pedakel ko diyà sa pedu ko sa keketiig lagà sa loyuk ko tigtu duma ko egkesehidu. ⁵Enù ka danà iya wé, mekepediyù ka diyà sa bayi dupang owoy diyà sa metolol keikagi sa bayi sawa sa liyu etaw.

⁶Na, sebaen agdaw egtataw a diyà sa tatawan sa dalesan ku. ⁷Hinaa ku sa medoo melaud, dodoo duen sa sebaen hinaa ku endà pelawà negulub sa mepion netiigan di. ⁸Iya sa egbaelan di, eg-ipanawpanaw diyà sa dalan medapag diyà sa selaban dalan egtodò diyà sa dalesan sa bayi dupang. Hê, mig-ukit diyà sa medapag dalesan sa bayi ⁹egoh di tumagkup dé.

¹⁰Agulé tinelabuk sa bayi. Migkegal daa sa menipis kegal, owoy tapay dé pinenemdem di sa baelan di. ¹¹Na, sogbol iya wé bayi owoy metegas sa linoyen di, owoy endà egtanà di eg-upgpà diyà sa dalesan di. ¹²Takà eg-angat-angat diyà sa kenà sa medoo etaw, muni dé sa kenà di iling ka diyà dalan ataw ka padian ataw ka selaban, enù ka iya sa hagdi adat.

¹³Hê, egoh di mighaa siedò melaud, linagap di owoy pinengadekan di ma, owoy endà egkemalaan di duu eg-inengteng. Agulé inikagiyan di, guwaen di, ¹⁴“Medoo sa kaenen ini egoh di diyà sa kenà ku, enù ka ini sa agdaw ku egpista danà sa igaipasad ku diyà si Nemula. ¹⁵Huanan di, epgpengauwen ku kuna, enù ka mebugà a dé keniko. Mepion enù ka nesehaa ki ini egoh di. ¹⁶Binekah ku diyà sa kenà ku egtudug sa ginis lino épê metolol balek kedu diyà Igiptu. ¹⁷Dinabusán ku sa medoo mepion ngadeg, mila owoy aloy owoy kanéla. ¹⁸Téél ka dé, gumemow ki owoy sumelapan ki elut sigep. Meanggan ki amuk meselagap ki. ¹⁹Endà dahini sa sawa ku, enù ka mig-ipanaw eg-angay mediyù dò. ²⁰Medoo sa pilak inuwit di, owoy endà lumikù di kéen taman umedung sa bulan.”

²¹Huanan di, neenggat sa maama danà sa metolol inikagi di. ²²Hê, petow dé mig-unut sa maama diyà kenagdi, lagà sa tudu sapì inagak di eg-angay diyà sa kenà di sumbalien, owoy lagà ma sa seladeng ginapen litag ²³owoypinànà da seleb nekesugat diyà sa pusung di. Nekeiling ma sa manuk tanà ginapen litag, enù ka endà netiigan di duu sa sugsug di.

²⁴Na, o medoo anak ku, dinegdineg yu diyà kenak owoy penemdem yu sa eg-ikagiyan ku. ²⁵Tuliki yu sa pedu yu anì endà meakalan yu diyà sa bayi éhê iya wé. Yoko eg-angay ya diyà sa kenà di ²⁶enù ka medoo sa maama nepigtamayan, owoy endà dé meesà sa kedoo maama nedaelan

danà sa bayi iling iya wé. ²⁷Lagà sa kalasada egtodò diyà bayà sa dalesan sa tegepediyangdang, owoy amuk mangay ka dutu iya dé sa kenà ko mekesugsug.

Ini Sa Kepionon Sa Keketiig

8 ¹Na, dinegdineg yu, enù ka lagà sa etaw eg-umow sa keketiig. ²Hediya ma sa kekesabut, egpetaled eg-ikagi diyà keniyu. ³Migtigdeg diyà sa getan owoy diyà sa medoo selaban dalan. ⁴Egtigdeg eg-umow diyà sa dalan eg-angay diyà sa menuwa, medapag diyà sa bengawan kutà. ⁴Guwaen di, “O medoo etaw, eg-umowen ku kiyu. Egpetaled a eg-ikagi diyà keniyu, kiyu i langun etaw eg-ugpà diyà tanà. ⁵Kiyu i medoo etaw endà duen netiigan, inauwi yu sa mepion keketiig. Owoy hediya ma kiyu i medoo ngahàngahà, inauwi yu ma sa kekesabut. ⁶Dinegdineg yu sa eg-ikagiyen ku, enù ka miulan sa ikagiyen ku diyà keniyu. Anan metudà sa kagi ku. ⁷Pulung tuu sa eg-ikagiyen ku, owoy endà egkeiyapan ku duu sa butbut. ⁸Anan mepion sa eg-ikagiyen ku. Endà duen sa butbut ataw ka lekab. ⁹Diyà sa etaw neketiig, metumàmà sa langun kagi ku. Owoy diyà sa etaw eg-inau, mebehol ma sa kagi ku.

¹⁰“Uman ko pa pedakel sa igtulù ku kedu diyà sa kepedakel ko sa pilak, owoy uman ko pa pedakel diyà sa pedu ko sa keketiig kedu diyà sa kepedakel ko sa tigtu bulawan. ¹¹Enù ka uman pa miulan sa keketiig diyà sa kiulan sa medoo milagà imu-imu. Endà dé duen sa liyu ungayaen yu mekelowon pa diyà sa keketiig.

¹²“Aken sa keketiig owoy iya sa duma ku sa milantek penemdem. Duen sa kekesabut ku owoy miulem sa naken keketiig. ¹³Amuk épê ka kekelimedang diyà si Nemula, endà meiyapan ko duu sa medaet. Hediya ma aken i, egkelepuhan ku ma sa medoo medaet egbaelan owoy sa keikagi lekab owoy sa kehambungan owoy sa kepedakeldakel. ¹⁴Aken keduwan sa miulem penemdem owoy sa metiig eg-upion sa adat etaw. Duen ma sa egkegaga ku owoy duen sa netiigan ku. ¹⁵Danà sa egkegaga ku, huanan di egkeipat sa medoo datù sa hagda uwang tanà owoy egbaelan sa medoo ulu-ulu ma sa metudà uledin. ¹⁶Egbuligan ku sa medoo ulu-ulu, sumalà dé sa gelal da, anì metudà sa keipat da sa medoo etaw.

¹⁷“Eghiduwan ku sa medoo etaw egpedakel pedu diyà kenak. Amuk pengagbeten a sa etaw, hauwen di doo aken. ¹⁸Megaga ku ibegay diyà sa etaw sa medoo langun taman di owoy sa lalag di owoy sa mepion kehagtayan di owoy sa kekawasaan di ma. ¹⁹Sa mekuwa ko diyà kenak, uman pa miulan diyà sa tigtu bulawan, owoy uman pa milagà diyà sa pilak. ²⁰Tultulen ku sa dalan metiengaw adat, owoy endà sumekèsekê a diyà sa dalan metudà. ²¹Pekawasaen ku sa medoo etaw egpedakel pedu diyà kenak, owoy begayan ku ma kagda sa medoo langun taman da.”

Ini Sa Keduwan Sa Keketiig

22 “Na, aken i keketiig sa muna pineduen i Datù Nemula egoh anay egoh di endà pa migbael sa medoo liyu langun taman. 23 Egoh di endà pa migpeduen sa tanà, tapay a dé duen, aken i keketiig. 24 Tapay a dé duen egoh di endà pa duen sa dagat owoy sa medoo tebulan wayeg. 25 Owoy tapay a ma dé duen egoh di endà pa duen sa medoo tuduk owoy getan. 26 Tapay a dé duen egoh i Nemula endà pa migbael siini uwang tanà owoy sa kenà humemula owoy sa tanà mesipopol.

27 “Egoh i Nemula migbael sa langit owoy sa segametan tanà owoy langit, dutu a dé, aken i keketiig. 28 Dutu a ma dé egoh di migpeduen sa gaeb diyà awang owoy sa egoh di migpeduen sa medalem tebulan wayeg. 29 Tapay a dé dutu egoh di mig-ikagiyen sa wayeg dagat anì endà lumowon di diyà sa mantadan, owoy sa egoh di ma migbael sa peetokon sa pelous tanà. 30 Aken sa duma di takà egbulig kenagdi diyà sa langun binaelan di. Aken sa kenà di egkeanggan uman agdaw, owoy egkeanggan a ma egloyuk kenagdi. 31 Egkeanggan a ma eghaa siini uwang tanà pineduen di owoy sa medoo etaw.

32 “Na, o medoo batàbatà, dinegdineg yu sa ikagiyen ku. Binagian sa langun etaw egpangunut diyà sa igsugù ku. 33 Dinegdineg yu sa itulù ku diyà keniyu anì kumetiig yu. Yoko ma eg-eked duu.

34 “Binagian sa etaw duminegdineg sa ikagiyen ku danà da eg-angay diyà kenak uman agdaw owoy danà da ma eg-angat-angat kenak. 35 Enù ka sa etaw mekehaa kenak, dumuen sa lañù di owoy metuuwan ma Datù Nemula i diyà kenagdi. 36 Dodox sa etaw endà humaa kenak, mepiqtamayan polo. Owoy sa langun etaw egkelepuh kenak, meiyap da mematay.”

Ini Sa Medoo Milantek Kagi I Datù Salomon

10 ¹Mebegayan kekeanggan sa emà danà sa anak di épê keketiig. Dodox mebegayan bukul sa inay di amuk ngahàngahà sa anak di.

²Endà mekepepion di keniko sa nekuwa ko eglipul, dodox kumelalù ka polo danà sa metiengaw adat ko.

³ Endà pandayaen i Nemula duu sa etaw metiengaw adat amuk egbitilen, dodox alangen di polo sa ungayà sa tegebael medaet.

⁴ Mepubeli ka danà ko pauken, dodox kumawasà ka danà ko megelol.

⁵ Sa etaw épê keketiig, egketuwen di bunga sa igtudak di amuk sasang keketu. Dodox mekemala sa etaw takà egtudug amuk sasang keketu.

⁶ Metabangan sa etaw metiengaw adat, dodox sa tegebael medaet, eglidungen di sa kadupangan di danà sa keikagi di ubòubò mepion.

⁷ Apiya di pa nematay dé, tapay doo metulengan ta sa etaw egbael mepion. Dodox melemu daa melipengan ta sa etaw tegebael medaet.

⁸ Sa etaw egpekesabut, mangunut diyà sa mepion igsasà, dodox medaetañ sa etaw ngahàngahà tegepeampay eg-ikagi.

⁹ Amuk metudà adat sa etaw, endà duen sa medaet tumebow diyà kenagdi. Dodox sa etaw endà metudà adat, mehaa doo sa medoo egbaelan di.

¹⁰ Mekebogo sa etaw tegeakal amuk endà eg-ikagi di sa tigtu tuu, dodox mekebogo sa etaw ngahàngahà sumalà dé sa ikagiyen di.^c

¹¹ Mekebegay lalù sa eg-ikagiyen sa etaw metiengaw adat. Dodox sa tegebael medaet, eglidungen di sa kadupangan di danà sa keikagi di ubòubò mepion.

¹² Iya pesu sa samuk sa kekelepuh, dodox mekepeuloy sa etaw sa langun salà sa duma di danà sa kehidu di.

¹³ Miulan sa keikagi sa etaw épê keketiig, dodox balbal sa mehaa sa etaw ngahàngahà.

¹⁴ Sa etaw épê keketiig, umanan di sa netiigan di. Dodox amuk umikagi sa etaw ngahàngahà, medapag dé sa medaet.

¹⁵ Mealukan sa kawasà etaw danà sa pilak di, dodox medaetañ sa etaw pubeli danà sa kepubeliyan di.

¹⁶ Iya sa untung mekuwa sa etaw egbael mepion sa kelalù di. Dodox sa tegebael medaet, meumanan pa sa kebael di salà.

¹⁷ Kumelalù sa etaw egdinegdineg amuk eg-indawen. Dodox sa etaw endà egsangkup diyà sa egoh di nesalà, umenggat pa uman diyà sa medoo duma di mael salà.

¹⁸ Tegebutbut sa etaw amuk eglidungen di sa kekelepuh di, owoy ngahàngahà sa etaw tegesumbung.

¹⁹ Melemu ka mekesalà amuk sumubela sa keikagi ko. Dodox sa etaw épê keketiig, endà iseg di umebes-ebes.

²⁰ Lagà sa tigtu pilak sa keikagi sa metiengaw etaw, dodox endà duen ulan sa penemdem sa etaw tegebael medaet.

²¹ Metabangan sa medoo etaw danà sa keikagi sa metiengaw etaw, dodox mekesugsug sa medoo etaw ngahàngahà danà sa endà kipedu da.

²² Kumawasà sa etaw danà sa ketabang i Datù Nemula, owoy endà ma begayan di duu kekebukul.

²³ Egkeiyapan sa etaw ngahàngahà sa kebael di medaet, dodox egkeanggan sa etaw épê keketiig danà sa medoo milantek egbaelan di.

²⁴ Mekeuma doo diyà sa etaw tegebael medaet sa egkelimedangan di. Hediya ma, mekuwa ma sa etaw metiengaw adat sa hagdi ungayà.

²⁵ Amuk mekeuma sa lagà meleges kelamag, melayap lagà opoh sa medoo tegebael medaet. Dodox endà metigkul sa medoo etaw metiengaw adat taman melugay.

^c **10:10** Mabaluy ma iya sa kagi di, “dodox medaetañ sa etaw ngahàngahà tegepeampay eg-ikagi.”

²⁶ Amuk suguen ko sa pauken, lagà ka eg-inem sukà mekelengilu owoy lagà ka egkeepuk lugbuk, enù ka endà tumuu di.

²⁷ Mesumpatan lalù sa etaw épê kekelimedang diyà si Nemula, dodox kumepokò polo lalù sa etaw tegebael medaet.

²⁸ Iya sa eg-angat-angatan sa etaw metiengaw adat sa kekeanggan da, dodox endà duen sa mepion eg-angat-angatan sa etaw tegebael medaet.

²⁹ Tungguan i Datù Nemula sa medoo etaw metudà adat, dodox pigtamayan di sa medoo tegebael medaet.

³⁰ Endà mekehali umugpà sa medoo etaw metiengaw adat, dodox endà kumelalù sa medoo tegebael medaet diyà sa tanà da.

³¹ Anan milantek sa eg-ikagiyen sa etaw metiengaw adat, dodox metepelan sa medoo butbuten.

³² Metiigan sa etaw metiengaw adat sa nesugat eg-ikagiyen di, dodox anan daa kelekab sa eg-ikagiyen sa medoo tegebael medaet.

11 ¹Egkelepuhan i Datù Nemula sa medoo etaw eggamit sa timbangan endà nesugat, dodox egketuuwan diyà sa etaw eggamit sa nesugat timbangan.

²Mekemala sa tebowen sa etaw hambug, dodox umépê keketiig sa etaw egpetukéey.

³Sa etaw egbael mepion, iya sa pangulu da sa metudà adat da. Dodox sa etaw endà kesaligan, medaetan da polo danà sa keselugiaty da.

⁴Endà metabangan ka danà sa langun taman ko amuk meuma sa kepigtamay i Nemula. Dodox mesumpatan polo sa lalù ko danà sa adat ko metiengaw.

⁵Mepion tebowen sa metiengaw etaw danà sa metudà adat di. Dodox medaetan sa etaw dupang danà sa medoo salà egbaelan di.

⁶Mealukan sa metiengaw etaw danà sa metudà adat di. Dodox sa etaw endà kesaligan, iya mendaan sa lagà miglitag kenagdi sa medaet ungayà di.

⁷Amuk mematay sa etaw dupang, mekedan ma dé sa langun epgasinawaen di, enù ka egsaligan di daa sa hagdi tukéey munoy egkegaga.

⁸Ipeiwod i Nemula sa lihay diyà sa etaw metiengaw adat, dodox ipeinuma di polo diyà sa medoo tegebael medaet.

⁹Danà kesumbung sa etaw endà eg-adat diyà si Nemula, medaetan sa medoo duma di. Dodox mealukan sa medoo metiengaw etaw danà sa keketiig da.

¹⁰Danà sa mepion bagì sa metiengaw etaw, huanan di meanggan sa medoo etaw diyà sa menuwa, owoy metibos da danà sa kekeanggan da amuk mematay sa tegebael medaet.

¹¹Kumebagel sa menuwa danà sa mepion keikagi sa medoo etaw metudà adat, dodox medaetan polo danà sa keikagi sa medoo etaw tegedupang.

¹² Ngahàngahà sa etaw egpelonon sa duma di, dodoo metemed sa etaw épê keketiig.

¹³ Endà duen melidung sa etaw ngolomen. Dodoo sa etaw kesaligan, diyaen di daa sa pedu di sa dinineg di.

¹⁴ Medaetan sa menuwa amuk endà duen sa metiig umipat. Dodoo kumepion sa keugpà da amuk medoo sa ulu-uluh egseolomoy denu sa mepion baelan da.

¹⁵ Mepasangan ka amuk masad ka mayad sa utang sa liyu etaw, dodoo endà mebogo ka amuk endà baelan ko duu iya wé.

¹⁶ Meadatan sa bayi mepion adat, dodoo pilak daa mekuwa sa maama dupang.

¹⁷ Amuk mehidu sa etaw, lagà kagdi mendaan sa eghiduwan di. Dodoo sa etaw tegepeumàumà, pedaetan di mendaan sa hagdi munoy lawa.

¹⁸ Endà melugay di meimet sa egkekuwa sa etaw tegebael medaet. Dodoo endà duen taman mekuwa sa etaw metudà adat.

¹⁹ Kumelalù sa etaw amuk eg-udes egbael mepion, dodoo mapes mematay sa etaw tegebael medaet.

²⁰ Egkelepuhan i Datù Nemula sa etaw logkù penemdem, dodoo egketuuwan polo diyà sa etaw metudà adat.

²¹ Taa yu, hih. Mepigtamayan doo sa tegebael medaet, dodoo mealukan polo sa etaw metiengaw adat.

²² Sa metolol bayi endà duen mepion adat, lagà daa sa tising bulawan diyà sa bulengus babuy.

²³ Sumalà dé sa ungayà sa etaw metiengaw adat, mepion doo sa tebowon di. Dodoo kepigtamay polo sa ketebowon sa medoo tegebael medaet.

²⁴ Sa etaw metawag egbegay, meumanan polo sa langun taman di, dodoo mepubeli polo sa etaw laguken.

²⁵ Kumepion doo sa ketamanan sa etaw metawag egbegay. Amuk tumabang diyà sa duma di, kagdi mendaan sa lagà metabangan di.

²⁶ Tubaden sa medoo etaw sa tegedagang eg-angat-angat sa egoh di kumapulù sa begas, dodoo oloen da sa metudà kedagang.

²⁷ Meadatan sa etaw eg-udes egbael mepion, dodoo medaet polo sa mehaa sa etaw egpengaa medaet.

²⁸ Kumetukééy sa etaw egsalig diyà sa pilak di daa, lagà sa daun kayu metaktak amuk sasang megenaw. Dodoo kumepion sa etaw metiengaw adat, lagà sa daun kayu meluenaw.

²⁹ Iya tebowon sa etaw tegebogo diyà sa malayan di sa egoh di mekedan sa langun taman di. Meudipen doo sa etaw ngahàngahà diyà sa etaw épê keketiig.

³⁰ Lagà sa kayu egpelalù etaw sa adat sa metiengaw etaw, owoy mealukan ma sa etaw épê keketiig sa medoo duma di.

³¹ Amuk mekesakem sa medoo etaw metudà adat sa untung da diyà siini tanà, labi pa endà mekesakem sa medoo tegebael medaet owoy tegebael salà sa bunga sa hagda egbaelan.

12 ¹Umépê keketiig sa etaw amuk meiyap eg-indawen, dodox
ngahàngahà sa etaw amuk egkelepuhan di sa keindaw kenagdi.

²Egketuuwan Datù Nemula i diyà sa etaw egbael mepion, dodox
pigtamayan di sa etaw egpenemdem mael medaet.

³Endà tumanà sa keugpà sa etaw tegebael medaet, dodox lagà sa kayu
medalem kedalid sa etaw metiengaw adat.

⁴Amuk metulanged sa bayi, mekebegay kekeanggan owoy kepeolòlò
diyà sa sawa di. Dodox amuk pemalaen di sa sawa di, kagdi sa lagà
linadu mekepelengilu tuelan diyà sa sawa di.

⁵Metudà penemdem sa metiengaw etaw, dodox anan akal sa kesasà sa
medoo tegebael medaet.

⁶Lagà egpelaeb sa keikagi sa medoo tegebael medaet, dodox mealukan
sa etaw danà sa keikagi sa etaw metudà adat.

⁷Mekesugsug sa medoo etaw tegebael medaet owoy endà duen
mesamà sa medoo tugod da. Dodox kumelalù polo tugod sa medoo etaw
metiengaw adat.

⁸Meolò sa etaw épê keketiig, dodox mepeumàumaan sa etaw logkù
penemdem.

⁹Uman pa mepion sa lagdà etaw eg-udes eggalebek^d diyà sa ubòubò
épê egkegaga dodox endà duen sa kaenen di.

¹⁰Metulanged sa metiengaw etaw eg-ipat sa hinagtay di. Dodox sa etaw
tegebael medaet, mongoh sa keipat di sa hinagtay di.

¹¹Endà kumulang kaenen sa etaw megelol eggalebek diyà tanà. Dodox
ngahàngahà sa etaw eg-unut diyà sa endà milantek penemdem di.

¹²Sa etaw tegebael medaet, egkeiyapan di sa nekuwa di danà di egbael
medaet. Dodox lagà sa kayu medalem kedalid sa etaw metiengaw adat.

¹³Sa etaw tegebael medaet, iya mendaan sa lagà nekelitag kenagdi sa
keikagi di medaet. Dodox sa etaw metudà adat, mekeiwod diyà sa medoo
mekebogo.

¹⁴Mesakem doo sa etaw sa untung nekesugat diyà sa inikagi di owoy
diyà sa binaelan di ma.

¹⁵Diyà penemdem sa ngahàngahà, anan nesugat sa egbaelan di. Dodox
sa etaw épê keketiig, duminegdineg amuk tuluen.

¹⁶Melemu mulit sa etaw ngahàngahà. Dodox sa etaw épê keketiig, endà
sagipaen di duu apiya di pa metabiyà.

¹⁷Sa etaw metudà adat, pulung tuu sa tulonen di amuk igsaan, dodox
anan endà tuu sa tulonen sa etaw butbuten.

¹⁸Lagà sundang mekepalì diyà sa pedu sa kepeumàumà eg-ikagi, dodox
lagà bulung polo sa keikagi sa etaw épê keketiig.

^d 12:9 Mebaluy ma guwaen di, “Uman pa mepion sa lagdà etaw amuk duen egsugùsuguen
di diyà sa ubòubò épê egkegaga dodox endà duen sa kaenen di.”

¹⁹ Endà mekedan sa tuu kagi taman melugay, dodox melemu daa mekedan sa keikagi butbut.

²⁰ Sa etaw egpenemdem mael medaet, anan daa keakal sa pedu di. Dodox sa etaw egpengaa sa melanh keugpà, mehaa di doo sa keangganan di.

²¹ Endà tigtu di medaet sa mebaelan sa etaw metiengaw adat, dodox pulung daa kelikutan sa mehaa sa etaw tegedupang.

²² Egkelepuhan i Datù Nemula sa medoo etaw butbuten, dodox egketuuwan diyà sa etaw eg-ikagi sa anan tuu.

²³ Sa etaw épê keketiig, endà olomen di duu sa langun netiigan di. Dodox sa ngahàngahà, meampay dé tumulon apiya di pa endà duen sa netiigan di.

²⁴ Amuk megelol gumalebek sa etaw, mebaluy meulu-ulu, dodox meudipen polo sa etaw pauken.

²⁵ Mekepebegat pedu sa kekebukul, dodox mekepegaen pedu polo sa kagi mepion.

²⁶ Sa etaw metiengaw adat, mepion sa igtulù di diyà sa duma di. Dodox sa tegebael medaet, enggaten di sa duma di anì mekeamu da.

²⁷ Endà mekuwa sa etaw pauken sa eg-ungayaen di, dodox miulan diyà sa etaw megelol sa langun taman di.

²⁸ Sa ketiengaw adat, iya sa lagà dalan mangay diyà lalù. Dodox sa kebael medaet, iya ma sa lagà dalan mangay diyà sa kepatay.

Ini Sa Medoo Sasà I Datù Salomon Ego Anay

(*Milantek Kagi 13:1-21,24; 14:1-35; 15:1-9;
16:1-33; 17:1-28; 20:1-7; 22:1-6*)

13 ¹Sa batà épê keketiig, duminegdineg amuk egtuluen sa emà di. Dodox sa mebagel lingoyen, endà migtuu di apiya di pa eghawidan.

²Sa medoo mepion etaw, umépê da untung danà sa inikagi da. Dodox sa medoo etaw dupang, eg-ungayaen da sa medaet.

³Amuk egpenemdem sa etaw sa eg-ikagiyen di, egtulikan di sa hagtay di. Dodox sa egpeampay eg-ikagi, egpedaetan di sa lawa di.

⁴Sa etaw pauken, medoo hedem sa ungayà di dodox endà mekuwa di duu. Dodox sa etaw megelol, mekuwa di polo sa langun hagdi ungrayaen.

⁵Sa etaw metiengaw, endà meiyapan di duu sa butbut. Dodox sa etaw tegebael medaet, mekemala polo sa hagda ketebowon.

⁶Sa etaw metudà adat, egtulikan di sa egbaelan di. Dodox sa etaw tegebael medaet, mepigtamayan polo danà sa salà di.

⁷Duen sa etaw ubòubò kawasà apiya di pa endà duen sa langun taman di. Dodox duen ma sa ubòubò pubeli apiya di pa medoo sa langun taman di.

⁸ Sa langun taman sa kawasà etaw, mekealuk diyà sa hagtay di. Dodoo sa etaw pubeli, endà duen sa lumampas diyà kenagda.

⁹ Lagà sa sulù tigtu milegdaw sa etaw metudà adat, dodoxo lagà sa palitaan mepadeng polo sa etaw tegebael medaet.

¹⁰ Sa kepeolòlòlò, iya daa sa tebowon di sa kesebulitay, dodoxo umépê keketiig sa etaw duminegdineg diyà sa ketulù kenagdi.

¹¹ Sa langun taman nekuwa ko diyà sa melemu daa kepeukit, melemu mendaan mekedan. Dodoo kumedoo polo sa langun taman ko amuk nekuwa ko diyà sa melikut kepeukit.

¹² Amuk nelimpas sa eg-angat-angatan sa etaw, iya sa edungan di mebukul sa pedu di. Dodoo amuk neketuu sa eg-ungayaen di, mebegayan doo kekeangan.

¹³ Amuk ekedan ko sa igtulù, mekeangay ka diyà sa kenà ko medaetan. Dodoo sa etaw mangunut, mekuwa di polo sa untung.

¹⁴ Sa medoo igtulù sa etaw épê keketiig, iya lagà sa tebulan wayeg egpelalù etaw, owoy iya sa meketabang keniko pediyù diyà sa medoo sugsug.

¹⁵ Meadatan sa etaw épê keketiig. Dodoo sa etaw endà kesaligan, egtodò polo diyà sa kenà di mepigtamayan.

¹⁶ Sa etaw mipedu, muna pelà penemdemem di sa langun baelan di. Dodoo sa etaw ngahàngahà, ipehaa di polo sa egoh di endà duen netiigan.

¹⁷ Sa etaw endà kesaligan sinugù, mekebegay medaet. Dodoo sa etaw kesaligan, mekeuwit sa melanih keugpà.

¹⁸ Sa etaw endà egdinegdineg amuk egtuluun, mepubeli owoy mekemala sa mehaa di. Dodoo sa etaw egdinegdineg amuk egtuluun, meadatan sa medoo liyu etaw.

¹⁹ Meanggan sa etaw amuk egkekuwa di sa eg-ungayaen di, dodoxo sa medoo ngahàngahà umeked da lumegkà diyà sa medaet egbaelan da.

²⁰ Unut-unut ka diyà sa medoo etaw épê keketiig anì umépê ka ma keketiig. Dodoo amuk loyuken ko sa medoo ngahàngahà, medaetan ka.

²¹ Takà eg-unut-unut sa kelikutan diyà sa etaw tegebael salà, dodoxo duen sa mepion untung mesakem sa etaw metiengaw adat.

²⁴ Endà eghiduwan ko duu sa anak ko amuk endà eg-indawen ko duu. Dodoo amuk eghiduwan ko sa anak ko, indaw ko anì kumepion sa egbaelan di.

14 ¹Sa bayi épê keketiig, mepion sa keipat di sa malayan di, dodoxo medaetan amuk ngahàngahà.

²Sa etaw metudà adat, épê kekelimedang diyà si Datù Nemula. Dodoo sa tegelipul, egpeumàumaan di Nemula i.

³Iya sa mekealuk sa etaw épê keketiig sa keikagi di. Dodoo mepigtamayan sa etaw ngahàngahà danà sa keikagi di.

⁴Amuk endà duen sa hinagtay idadu, endà dumuen dalem sa taguan palay. Dodoo amuk duen sa idadu, medoo temù sa metebas.

⁵Sa etaw metudà adat, pulung tuu sa tulonen di amuk igsaan. Dodoo anan endà tuu sa tulonen sa etaw butbuten.

⁶Sa etaw tegepeumàumà, ungayà di hedem umépê keketiig, dodoo endà mekuwa di duu. Dodoo melemu daa tuluen sa etaw egpeketiig.

⁷Iwod ko sa etaw ngahàngahà, enù ka endà duen sa netiigan mekuwa ko diyà kenagdi.

⁸Sa etaw épê keketiig, egpenemdem di sa nesugat baelan di. Dodoo neakalan sa ngahàngahà danà di neamu sa penemdem di.

⁹Egpemaenen sa etaw ngahàngahà sa egoh di nesalà. Dodoo sa etaw metudà, netiigan di sa egoh di nesalà owoy egpelanihen di.^e

¹⁰Niko duu daa sa kekeanggan ko owoy sa kekebukul ko. Endà duen sa mebaedian ko.

¹¹Medaetan sa malayan sa tegebael medaet, dodoo bagian sa malayan sa etaw metudà adat.

¹²Duen sa éhè egoh mepion egpenemdem sa etaw, dodoo kepatay polo sa tebowon di.

¹³Apiya di pa eggemen sa etaw, endà doo mekedan sa bukul di, enù ka amuk meubus eggemen, tapay doo egkebukul.

¹⁴Iya sa untung mesakem sa tegebael medaet sa nesugat diyà sa binaelan di. Hediya ma, dumuen sa untung mesakem sa etaw egbael mepion.

¹⁵Sa etaw ngahàngahà, peampay dé pigtuuwen di sa langun egdinegen di. Dodoo sa etaw épê keketiig, egpenemdem di sa nesugat baelan di.

¹⁶Sa etaw épê keketiig, melimedang diyà si Nemula owoy iwoden di sa medaet. Dodoo sa ngahàngahà, biglanggeten owoy meampà dé umunut diyà sa hagdi daa uyot.

¹⁷Melemu mekeamu sa etaw épê meedup pedu, dodoo metaes tali polo sa etaw épê keketiig.^f

¹⁸Sa etaw endà duen penemdem, meumanan sa kadupangan di. Dodoo sa épê keketiig, meumanan sa netiigan di.

¹⁹Sa medoo tegebael medaet, lumikued da diyà sa taengan sa etaw metudà adat anì megeni da tabang.

²⁰Endà duen etaw dumapag diyà sa pubeli, dodoo medoo sa loyuk sa etaw kawasà.

²¹Nesalà sa etaw egpeumàumà sa duma di, dodoo mebagian sa etaw eghidu sa pubeli.

^e 14:9 Mebaluy ma guwaen di, “Dodoo egketuuwan Nemula i diyà sa medoo etaw egbael mepion.” ^f 14:17 Mebaluy ma guwaen di, “melepuhan ma sa etaw menemdem mael medaeta.”

²² Meamu sa etaw egpenemdem mael medaet. Dodoo kesaligan owoy meadatan sa etaw egkeiyap mael mepion.

²³ Dumuen untung sa etaw meudes eggalebek, dodox mepubeli sa etaw big-iyapen umolom.

²⁴ Iya sa untung mekuwa sa etaw épê keketiig sa medoo langun taman di. Dodoo sa ngahàngahà, meumanan sa kadupangan di.

²⁵ Mealukan sa medoo etaw danà sa tuu ikagiyen sa etaw amuk igsaan. Dodoo endà kesaligan sa etaw butbuten.

²⁶ Sa etaw épê kekelimedang diyà si Nemula, mebegayan mepion keugpà owoy kumediyyù diyà sa sugsug, owoy hediya ma sa malayan di.

²⁷ Sa kekelimedang diyà si Nemula, iya sa lagà tebulan wayeg egpelalù etaw anì mekeiwod da diyà sa lagà litag kenà da mematay.

²⁸ Meolò sa datù amuk medoo sa etaw nesakupan di, dodox uloy datù daa amuk tukéey sa etaw di.

²⁹ Épê netiigan sa etaw metaes tali, dodox sa biglanggeten igpetiig di sa kadupangan di.

³⁰ Amuk metanà penemdem sa etaw, kumepion sa lawa di, dodox lagà sa linadu mekepelengilu tuelan sa kekesina.

³¹ Sa etaw egpeumàumà sa pubeli, egtabiyaen di Nemula i sa migbael kenagda. Dodoo sa etaw eghidu sa pubeli, adatan di Nemula i.

³² Medaetan sa etaw tegebael medaet danà sa salà egbaelan da. Dodoo mealukan sa etaw metudà adat apiya di pa mematay da.

³³ Eg-ugpà sa keketiig diyà sa pedu sa etaw épê netiigan, dodox endà duen sa keketiig diyà sa ngahàngahà.

³⁴ Lumalag sa segenuwa danà sa metudà adat sa medoo etaw di, dodox memalaan sa medoo etaw danà sa salà da.

³⁵ Egketuuwan sa datù diyà sa egsugìsuguen di metulanged, dodox egbulitan di sa egsekê diyà kenagdi.

15 ¹Mekekeden kebulit sa melénég keikagi egsagbì. Dodoo sa megalang keikagi egsagbì, meumanan polo sa kebulit.

²Tigtu meketulù sa keikagi sa etaw épê keketiig, dodox endà milantek sa medoo ikagiyen sa etaw ngahàngahà.

³Hauwen i Datù Nemula sa langun egkebaelan ta, owoy eghahauwen di kita, iling ka medaet ki ataw ka mepion.

⁴Sa mepion keikagi mekebegay lalù, dodox sa keikagi butbut mekepedaet diyà sa pedu etaw.

⁵Ngahàngahà sa etaw egpeulan sa igsugù sa emà di, dodox kumilantek sa etaw amuk pigtuuwen di sa keindaw kenagdi.

⁶Duen sa medoo langun taman diyà sa dalesan sa etaw metudà adat, dodox mekedan polo sa langun taman nekuwa sa etaw tegebael medaet.

⁷Makeseluh sa netiigan danà sa keikagi sa medoo épê keketiig, beken duu danà sa medoo ngahàngahà.

⁸ Egketuuwan Datù Nemula i diyà sa kesimbà sa medoo etaw metudà adat, dodoxo egkelepuhan di polo sa medoo igbegay sa etaw tegebael medaet.

⁹ Tigtu endà egkeiyapan i Datù Nemula duu sa adat sa etaw tegebael medaet, dodoxo eghiduwan di sa etaw eg-udes egbael mepion.

16 ¹Kita i etaw sa épê medoo penemdem, dodoxo si Nemula sa egpetuu. ²Iya penemdem sa etaw nesugat sa langun egbaelan di, dodoxo tepengan i Datù Nemula sa pedu di.

³ Peépéi ko diyà si Datù Nemula sa langun egbaelan ko, agulé mebaluy sa medoo ungayà ko.

⁴ Sa langun binaelan i Nemula, anan épê ketamanan. Apiya sa tegebael medaet, iya doo sa ketebowon da sa kepigtamay.

⁵ Egkelepuhan i Nemula sa langun etaw hambug. Taa yu, hih, endà pandayaen di duu sa egoh da endà mepigtamayan.

⁶ Mekepeuloy i Nemula sa salà ko amuk mehidu ka owoy amuk kesaligan ka ma. Amuk épê ka kekelimedang diyà si Datù Nemula, mekeiwod ka diyà sa medaet.

⁷ Amuk egketuuwan Nemula i diyà sa etaw, apiya sa medoo kuntelà di, meseupion da.

⁸ Uman pa mepion sa egoh di tukéey daa sa langun taman ko danà sa metiengaw adat ko kedu diyà sa egoh ko kawasà danà sa medaet binaelan ko.

⁹ Kita i etaw sa egpenemdem sa medoo baelan ta, dodoxo si Datù Nemula polo sa egpetuu sa mebaelan ta.

¹⁰ Kedu diyà si Nemula sa keikagi sa datù, huenan di mepion amuk pulung nesugat sa keantang di.

¹¹ Iya sa ungayà i Datù Nemula sa nesugat timbangan owoy sa enget supaan, owoy sa metudà kedagang.

¹² Egkelepuhan sa datù sa medaet egbaelan etaw, enù ka kumebagel polo sa kedaduan di danà sa metudà adat.

¹³ Egkelepuhan sa datù sa etaw butbuten, dodoxo egketuuwan diyà sa etaw eg-ikagi sa tuu.

¹⁴ Amuk mulit sa datù, dumuen sa mematay. Dodoxo sa etaw épê keketiig, lagbeten di sa kenà sa datù metuuwan.

¹⁵ Amuk meanggan sa datù owoy egketuuwan diyà keniko, kagdi lagà sa udan amuk sasang kehemula enù ka mesumpatan sa lalù ko.

¹⁶ Uman pa mapulù sa kekuwa ko sa keketiig owoy kekesabut diyà sa kekuwa ko bulawan owoy pilak.

¹⁷Iya adat sa etaw metiengaw iwoden di sa medaet, huenan di tuliki ko sa egbaelan ko anì kumepion sa hagtay ko.

¹⁸ Sa etaw hambug, kedaetan sa tebowon di; owoy kumetukéey ma sa etaw tegepedakeldakel.

¹⁹Uman pa mepion sa egoh ko lagdà etaw owoy pubeli kedu diyà sa egoh ko migbaed sa medoo langun taman inapel sa medoo tegepedakeldakel.

²⁰Bagian sa etaw egdinegdineg diyà sa igtulù kenagdi, owoy meanggan sa etaw egsalig diyà si Nemula.

²¹Mekilala sa etaw épê keketiig danà sa kekesabut di. Nesusun sa keikagi di, huanan di egketuuwan sa medoo etaw.

²²Lagà sa tebulan wayeg egpelalù etaw sa milantek penemdem, dodox mepigtamayan sa ngahàngahà danà sa kadupangan di.^g

²³Muna egpenemdem sa etaw épê keketiig sa ikagiyen di, huanan di metuuwan sa medoo liyu etaw.

²⁴Lagà teneb linaday sa mepion keikagi, enù ka mekepepion diyà sa lawa owoy diyà sa pedu ma.

²⁵Duen sa éhê egoh mepion egpenemdem sa etaw, dodox kepatay polo sa tebowon di.^h

²⁶Kumegelol sa etaw gumalebek danà sa ungayà di umépê langun taman, owoy kumeudes gumalebek danà di egpeketus.

²⁷Sa etaw tegebael medaet, anan dé kebael medaet sa egpenemdem di, owoy lagà kelegleg apuy sa keikagi di.

²⁸Tegelebeg keugpà sa etaw ngolomen, owoy sekuntelaen di sa etaw egkeseloyuk.

²⁹Sa etaw mebalaw, akalan di sa duma di anì enggaten di diyà sa adat medaet.

³⁰Tulik ka diyà sa etaw eggemeñ-gemen keniko owoy egkelat, enù ka duen sa medaet penemdem da.

³¹Meadatan sa etaw amuk mig-uléh dé, enù ka iya sa lagà metolol ules di danà sa metudà adat di.

³²Uman pa mepion sa etaw metaes tali diyà sa etaw mebalaw. Owoy uman pa mepion sa etaw eglegen sa pedu di diyà sa tegetepel menuwa.

³³Apiya di pa sebunutay sa etaw anì metiigan da tayu sa baelan da, si Nemula doo sa egpetuu sa mebaelan da.

17 ¹Uman pa mepion amuk egkaenen ko sa tukéey samà kaenen asal metanà sa pedu ko kedu diyà sa egoh ko lumenged sa dakel pista dodox bogobogo.

²Sa egsugùsuguen épê keketiig, mebaluy umulu-ulu diyà sa dupangdupang anak sa datù, owoy dumuen ma sa hagdi baed lalawan sa langun taman sa datù.

³Tepengan apuy sa pilak owoy sa bulawan, dodox si Datù Nemula sa tumepeng sa pedu sa langun etaw.

^g 16:22 Mebaluy ma guwaen di, "Melikut tuluen sa etaw ngahàngahà danà sa kadupangan di."^h 16:25 Basa ko Milantek Kagi 14:12

⁴Sa etaw tegebael medaet, egdinegdinegen di sa medaet eg-ikagiyen; owoy hediya ma sa butbuten, egdinegdinegen di ma sa butbut.

⁵Sa etaw egpelonon sa pubeli, egtabiyaen di Nemula i sa migbael kenagda. Mepigtamayan sa etaw amuk egkeangganan di sa duma di egkelikutan.

⁶Ipeolòolò sa medoo lukes sa béké da. Hediya ma, ipeolòolò sa medoo batà ma sa lukes da.

⁷Endà nesugat di amuk sa ngahàngahà sa mikagi sa mepion keikagi, labi pa amuk butbut sa ikagiyen sa datù.

⁸Lagà lambus sa igsunged sa etaw enù ka meketuu sumalà dé sa ungayà da.

⁹Amuk pengauwen ko sa kehidu, peuloyi ko sa salà sa duma ko. Dodoo sa etaw takà egtulon sa salà sa duma di, mekelukat keseloyukay.

¹⁰Sa etaw épê netiigan, apiya di pa segulè daa sa keindaw, metiigan di dé. Dodoo sa ngahàngahà, endà metiig di meliya apiya di pa medoo gulè tinapes.

¹¹Sa etaw tegebael medaet, ungayà di daa sa takà kebogo, huenan di tigtu mepigtamayan danà sa egsugùsuguen da endà duen kehidu.

¹²Mepion pa amuk mekesiegung ka sa oso pinekawan anak, beken daa amuk meselengenan ko sa etaw dupang amuk telibubu egbael medaet.

¹³Amuk medaet sa isagbì ko diyà sa mepion keikagi, endà lumegkà sa medaet diyà sa malayan ko.

¹⁴Sa edungan sa kesesigbolowoy lagà sa tukééy tekoh diyà sa tambak, huenan di sabuhi yu panay anì endà kumedakel di.

¹⁵Sa etaw peampay egpigtamay sa etaw endà duen salà owoy sa etaw peampay egpepion sa tegebael medaet, anan egkelepuhan i Datù Nemula.

¹⁶Endà duen nesugatan sa pilak ibayad sa etaw ngahàngahà sa kepangagì di, enù ka endà duen sa ungayà di kumetiig.

¹⁷Pulung daa kesehiduway sa etaw teleloyuk, owoy sebuligay sa setelahadiyay amuk duen sa kelikutan da.

¹⁸Sa etaw endà duen penemdem daa sa masad mayad utang sa liyu etaw.

¹⁹Sa etaw meiyap guminalu, meiyap ma mael salà; owoy sa tegepeolòolò eg-enggat diyà sa medaet.

²⁰Sa etaw logkù pedu, endà duen sa mepion peinumawen di, owoy medaet sa ketebowon sa tegeakal.

²¹Amuk ngahàngahà sa batà, mebukul sa lukes di, owoy endà duen keangganan emà sa batà endà duen penemdem.

²²Sa kekeanggan lagà sa mepion bulung diyà sa etaw, dodoo lagà sa linadu mekepelengilu tuelan sa kekebuluk.

²³Kuwaen sa tegebael medaet sa igsunged diyà sa kenà di endà mehaa etaw anì mesuwì sa ketuu.

²⁴Sa etaw egpeketaig, iya daa sa penemdem di sa milantek baelan di. Dodoo sa ngahàngahà, endà duen nesugatan sa egpenemdem di.

²⁵ Amuk dupangdupang sa batà, mebukul sa emà di owoy medaet pedu ma sa inay di.

²⁶ Sa etaw endà duen salà owoy sa ulu-ulù metudà adat, endà mepion di amuk mepigtamayan da.

²⁷ Sa etaw milantek penemdem, egtulikan di sa langun ikagiyen di. Owoy sa etaw melungoy pedu, iya sa etaw épê netiigan.

²⁸ Apiya sa ngahàngahà, éhê egoh épê keketiig amuk metemed. Owoy amuk endà iseg di egséléken, éhê egoh épê kekesabut.

20 ¹Sa langun inemen mekehilu owoy wain, iya legkangan sa keséléken owoy baluyen di kuna longetlonget. Endà milantek sa etaw egpalangut.

²Sa kebulit sa datù lagà keinigel sa liyun. Amuk egpebuliten sa etaw sa datù, lagà egpetoyò.

³Egkeiyap guminalu sa etaw ngahàngahà, dodox meolò sa etaw eg-iwod sa kesesimaluway.

⁴Sa tigtu pauken, endà dumadu di amuk sasang kedadu, huanan di endà duen sa metebas di amuk meuma sa sasang keketu.

⁵Lagà sa wayeg dalem paligi sa penemdem sa sebaen etaw, dodox sa épê keketiig polo sa sumakug diyà kenagdi danà di takà eg-igsà.

⁶Eg-ikagiyen sa medoo etaw sa egoh da kesaligan, dodox melikut pengauwen sa etaw tigtu kesaligan.

⁷Metudà adat sa metiengaw etaw, owoy mebagian sa medoo anak di umiling kenagdi.

22 ¹Uman pa mepion sa lalag sa etaw danà sa mepion egbaelan di diyà sa lalag di danà di kawasà.

²Nesetepeng doo sa kawasà etaw owoy sa pubeli, enù ka sebaen i Nemula daa sa migbael kenagda.

³Sa etaw épê medalem penemdem, metiigan di sa medaet tumebow owoy umiwod dahiya. Dodox sa etaw endà mepion penemdem, endà mesagipà di duu, huanan di mepigtamayan.

⁴Sa etaw épê kekelimedang diyà si Datù Nemula owoy egpetukéey ma, iya sa untung mekuwa di sa medoo langun taman di owoy sa keadat etaw kenagdi owoy sa lalù di ma.

⁵Duen sa medoo lagà litag egpekegapen sa medoo tegebael medaet, dodox amuk ungayà sa etaw sa egoh di kumelalù, pediyù dahiya.

⁶Tului ko diyà sa anak ko sa mepion baelan di, agulé amuk kumedakel dé, endà sumabuh di mael mepion.

Ini Sa Medoo Sasà Sa Etaw Milantek

(Milantek Kagi 23:19-35)

23 ¹⁹O Adug, dinegdineg ka diyà kenak owoy petiigtiig ka. Penemdem ko sa mepion egbaelan diyà sa hagtay ko. ²⁰Yaka

eg-unut-unut ta diyà sa medoo tegepehilu owoy diyà sa medoo meibeg egkaen, ²¹enù ka mekeangay da diyà sa egoh da mepubeli. Amuk takà ka daa tumudug, endà iseg di melugay pelikù ka diyà sa egoh ko maeg.

²²Na, dinedineg ko sa eg-ikagiyen sa emà ko, enù ka neetaw ka danà di. Owoy amuk kumelukes dé sa inay ko, yaka egpedaet duu.

²³Pengaa ko sa tigtu tuu. Hediya ma pengaa ko sa keketiig owoy sa kekesabut owoy sa netiigan. Yaka egpandayà duu sa egoh di mekedan.

²⁴Tigtu meanggan sa emà sa etaw épê metudà adat. Hediya ma, ipeolòdòlò sa emà sa anak di épê keketiig. ²⁵Huenan di, baeli ko sa pesuwan di ipeolòdòlò ka sa medoo lukes ko, owoy anggan ko ma sa inay ko.

²⁶O Adug, dinedineg ka diyà kenak, owoy hahaa ko sa naken binaelan anì ilingan ko. ²⁷Enù ka sa bayi tegepediyangdang owoy sa bayi tegebigà, lagà da sa medalem tosong kenà etaw menabù. ²⁸Eg-angat-angat da lagà sa tegelampas, enù ka egpengauwen da sa maama tolol tumipay diyà sa sawa di.

²⁹⁻³⁰Na, sa etaw tigtu meibeg eg-inem owoy neketukaw dé mig-inem sa medoo balangan inemen, kagdi sa etaw tigtu mekehiduhidu owoy nedaetan sa pedu di. Owoy takà egbael medaet owoy bélbelen, owoy melalegà temù sa mata di, owoy duen sa medoo palì di dodox endà netulengan di duu sa pesuwan di nepalian. ³¹Na, yaka egkeakalan na diyà sa wain, apiya di pa tigtu dé melalegà owoy egbuhok dalem basù owoy mepion ma eg-imeluten. ³²Enù ka amuk inemen ko, iya sa ketamanan di kumedaet sa nanam ko lagà ka hinemued uled. ³³Duen sa mehauwan ko mekelimedang, owoy endà kumepion sa penemdem ko owoy sa keikagi ko ma. ³⁴Iya sa penemdem ko lagà ka eghibat dalem baleku diyà teliwadà dagat, owoy lumiguligu ka lagà ka egkeles diyà sa pulu sa tued layag. ³⁵Hê, umikagi ka, guwaen ko, “Petow ki daa duen sa nekesugat kenak, ataw ka binalbal da kéen aken, dodox endà daa netulengan ku duu. Amuk egkeklimata a pa, muman a mengaa sa inemen ku.”

Ini Ma Sa Medoo Milantek Kagi I Salomon

(Milantek Kagi 25:11-14,21-23; 27:1-6; 29:1-27)

25 ¹¹Na, lagà sa bulawan nekesimbul diyà pilak sa keikagi ko nesugat diyà sa egkebaelan etaw.

¹²Amuk duminegdineg sa etaw diyà sa kesasà sa etaw épê keketiig, uman pa milagà sa mekuwa di diyà sa kilagà sa alitis bulawan owoy diyà sa liyu imu-imu bulawan.

¹³Sa etaw kesaligan egsuguen, mekebegay kekeanggan diyà sa etaw migsugù kenagdi, enù ka kagdi lagà sa wayeg megenaw amuk meedup agdaw asal sasang keketu.

¹⁴ Sa etaw egpasad megay dodox endà ipetuu di duu, kagdi lagà sa alung kelamag endà duen udan.

²¹ Na, amuk egpeketues sa kuntelà ko, pekaen ko. Owoy amuk eglupahan, peinem ko. ²² Amuk hediya, tigtu memalaan danà sa mepion egbaelan ko diyà kenagdi, owoy si Datù Nemula sa megay untung diyà keniko.ⁱ

²³ Sa ketuu di mekepebulit diyà etaw sa kepelonon lagà ketuu sa kelamag eg-uwit udan.

27 ¹ Yaka egpeolòlò duu sa baelan ko simag, enù ka endà netiigan ko duu sa mebaelan ko amuk meuma iya wé.^j

² Na, iya sa mepion umolò keniko sa medoo liyu etaw, dodox yaka egkemunoy ya eg-olò keniko.

³ Apiya di pa mebegat sa batu owoy sa enay, lagà megaen da daa amuk itepeng ta diyà sa medaet binaelan sa dupang etaw.

⁴ Mesakitan sa etaw owoy mepasangan ma danà sa kebulit, dodox uman pa dakel sa kelikutan mehaa sa etaw danà di tegesegunung.

⁵ Uman pa mepion amuk indawen ko sa etaw amuk mesetaeng yu kedu diyà sa egoh di egpenemdem sa egoh ko endà eghidu kenagdi.

⁶ Uman pa mepion amuk indawen ka sa loyuk ko diyà sa egoh sa kuntelà ko umabay keniko.

29 ¹ Sa etaw tapay doo mebagel lingoyen, apiya di pa medoo dé gulê inindaw, petow dé mepigtamayan owoy endà ma dé mekeenaw di.

² Amuk metudà adat sa ulu-ulu diyà sa menuwa, meanggan sa medoo etaw di. Dodox tumegadoy da amuk tegebael medaet sa ulu-ulu.

³ Amuk egpedakelan pedu sa etaw sa keketiig, mebegayan di kekeanggan sa emà di. Dodox amuk eg-unut-unut diyà sa bayi tegepediyangdang, eglemeten di sa langun taman di.

⁴ Amuk metudà adat sa datù, kumebagel sa segenuwa eggsabaan di. Dodox amuk iya sa pedakelan pedu di sa kekuwa di sunged, pedaetan di sa menuwa di.

⁵ Amuk iwongan sa etaw sa duma di, lagà tinaenan di litag.

⁶ Sa tegebael medaet, lagà ginapen litag danà sa salà di. Dodox dumuyuy polo sa etaw metudà adat danà da egkeanggan.

⁷ Egtampilan sa etaw metudà adat sa ketuu sa pubeli. Dodox sa tegebael medaet, endà sagipaen di duu.

⁸ Sa tegepeumàumà, meketemeg medaet diyà sa sebaen menuwa. Dodox sa épê keketiig, onohon di sa kebulit da.

⁹ Amuk uwiten sa etaw épê keketiig sa ngahàngahà diyà sa kenà da peantang, endà duen sa mesugatan di enù ka sumalibang polo umolom owoy meumàumà ma.

ⁱ 25:21-22 Basa ko Loma 12:20 ^j 27:1 Basa ko Santiyago 4:13-16

¹⁰ Egkelepuhan sa etaw tegeimatay sa etaw metiengaw adat, dodox sa etaw metudà adat doo sa tumabang kenagda.^k

¹¹ Sa ngahàngahà, endà melegen di duu sa kebulit di. Dodox sa etaw épê keketiig, megaga di lumegen sa pedu di.

¹² Amuk pigtuuwen sa ulu-uluh sa butbut egdinegen di, mebaluy butbuten ma dé sa langun salu di.

¹³ Sa etaw pubeli owoy sa tegepeumàumà kenagdi, nesetepeng da doo enù ka anan da binegayan i Nemula sa kehagtayan da.

¹⁴ Amuk metudà sa keantang sa datù diyà sa etaw pubeli, kumelugay sa kedatuun di.

¹⁵ Amuk indawen ko sa anak ko, umépê keketiig. Dodox amuk pandayaen sa batà, mekepemala diyà sa inay di.

¹⁶ Amuk tegebael medaet sa kaunutan diyà sa menuwa, meumanan sa salà sa medoo etaw di. Dodox mehaa sa etaw metudà adat doo sa egoh da medaetaan.

¹⁷ Amuk indawen ko sa anak ko, begayan di kuna kekeanggan owoy kumetanà ma sa pedu ko.

¹⁸ Sa etaw endà egsakem sa kagi i Nemula, endà melegen da duu sa medaet baelan da. Dodox meanggan sa etaw egpangunut diyà sa uledin i Nemula.

¹⁹ Duen sa egsugùsuguen, endà metulù di danà sa keikagi ko daa. Apiya di pa metiigan di sa inikagi ko, endà doo pangunutan di duu.

²⁰ Adi-adi pa sa tebowon sa etaw ngahàngahà diyà sa tebowon sa etaw tegepeampay eg-ikagi.

²¹ Amuk egbegayan sa datù sa egsugùsuguen di sumalà dé sa egpegeniyen di edung egoh di batà pelà, meuma doo sa agdaw apelen di sa langun taman sa datù di.

²² Sa etaw biglanggeten, kagdi edungan sa kesignaluway, owoy medoo sa kenà di mekesalà danà sa pedu di meedup.

²³ Sa etaw tegepedakeldakel, meuma doo diyà sa egoh di memalaan, dodox meadatan polo sa etaw egpetukéey.

²⁴ Sa etaw egtabang diyà sa tegepenakaw, lagà kuntelà di mendaan kagdi, enù ka amuk tumulon, mebilanggu, owoy amuk lidungen di, mepigtamayan ma.

²⁵ Sa kekelimedang sa etaw diyà sa duma di, iya lagà litag kenà di gapenen. Dodox amuk egsalig diyà si Datù Nemula, endà duen sa medaet mehaa di.

²⁶ Ungayà sa medoo etaw metuuwan sa datù diyà kenagda, dodox si Datù Nemula daa sa kenà da mekesakem sa ketuu.

²⁷ Sa etaw metudà adat, egkelepuhan di sa tegelugi. Hediya ma, egkelepuhan sa tegebael medaet ma sa etaw metiengaw adat.

^k 29:10 Mebaluy ma guwaen di, “dodox egkelukuyan da mimatay sa épê metudà adat.”

Ini Sa Medoo Milantek Kagi I Agul*(Milantek Kagi 30:1-14)*

30 ¹Na, ini sa medoo miulan kagi i Agul anak i Haki. Mig-ikagi, guwaen di, “Mediyù Nemula i diyà kenak, huenan di endà duen sa mepion egkebaelan ku.” ²Diyà sa langun etaw, aken sa tigtu endà duen netiigan, owoy endà ma duen sa kekesabut ku. ³Endà duen sa keketiig ku, owoy endà ma duen sa netiigan ku denu si Nemula.

⁴“Endà duen sa mebatun diyà langit owoy sa petuntun, liyu daa si Nemula. Ngadan di etaw sa mekegaga kumemkem sa kelamag? Ngadan di etaw mekegaga mesung sa dagat diyà sa ginis di? Ngadan di etaw sa migbael sa ketamanan siini uwang tanà? Ngadan di ya, owoy ngadan sa anak di? Tulon ko diyà kenak amuk netiigan ko.

⁵“Anan meketuu sa langun kagi i Nemula. Kagdi lagà sa kelasag igdungdung sa langun etaw egsalig diyà kenagdi. ⁶Amuk egdugangan ko sa kagi di, indawen di kuna, owoy mehaa polo sa niko kebutbut.

⁷“O Datù Nemula, duwa sa pegeniyan ku diyà keniko diyà sa egoh ku endà pelà mematay. ⁸Muna, tabangi ko aken anì endà mekebutbut a. Sa keduwa di, yaka egpekawasà kenak owoy yaka ma egpepubeli kenak. Begayi ko daa aken sa mekeenget diyà sa hagtay ku. ⁹Enù ka amuk temù a kumawasà, petow ki daa iniyugan ku kuna owoy endà dé sumalig a diyà keniko. Dodoo amuk temù a ma mepubeli, petow ki daa mekepenakaw a owoy mesumbung ku sa mapulù ngadan ko, o Nemula.”

¹⁰Yaka egsumbung duu sa egsugùsuguen sa datù diyà sa datù di, enù ka amuk baelan ko iya wé, tubaden di kuna owoy pesalaen di ma kuna danà sa binaelan ko.

¹¹Duen sa etaw eg-amuwen da sa emà da owoy medaet ma sa ikagiyen da diyà sa inay da.

¹²Duen ma etaw guwaen da dò anan metiengaw sa egbaelan da, dodoo téte da polo danà sa salà da.

¹³Duen ma etaw tigtu egpeolòlò, guwaen da dò endà duen meketepeng diyà sa mepion binaelan da.

¹⁴Duen ma etaw lagà eg-amahen da sa etaw pubeli owoy sa endà duen negaga, enù ka tigtu egpelihayen da kagda.

Ini Sa Medoo Sasà Diyà Sa Datù

31 ¹Ini sa medoo igsasà sa inay i Limuwél diyà kenagdi, sa datù egoh anay diyà sa tanà Maasa. ²Guwaen di, “O anak ku tigtu eghiduwan ku, kuna sa anak ku ighbegay i Nemula danà sa kesimbà ku

¹ 30:1 Mebaluy ma guwaen di, “Mig-ikagi sa maama diyà si Itiyél owoy diyà si Ukal.”

diyà kenagdi. Huenan di, dinegdineg ko sa eg-ikagiyan ku diyà keniko.

³Yaka eglemet duu sa bagel ko owoy sa pilak ko diyà sa medoo bayi, enù ka medoo dé sa datù nedaetan danà iya wé.

⁴“O Limuwél, endà mepion di amuk tegeinem wain sa medoo datù, owoy endà ma mepion di amuk egkeiyap sa medoo ulu-ulu uminem sa mekehilu. ⁵Enù ka amuk hiluwen da dé, melipengan da sa medoo uledin owoy endà sagipaen da duu sa ketuu sa medoo pubeli. ⁶Iya daa sa peinem ko mekehilu sa etaw buyu dé egkematay owoy sa etaw tigtu egkepasangan. ⁷Peinem ko kagda anì melipengan da sa egoh da tigtu pubeli owoy tigtu egkebukul.

⁸“Dodox kuna, ikagi ka anì metabangan ko sa medoo etaw endà duen negaga danà sa keikagi ko metudà, owoy tampili ko ma sa ketuu sa medoo etaw egkepelihay. ⁹Petudà ko sa keantang ko, owoy tampili ko sa ketuu sa medoo etaw pubeli owoy endà duen negaga.”

Ini Denu Sa Sawa Mepion Pedu

¹⁰Na, tigtu melikut pengauwen sa bayi sawaen épê mepion pedu, enù ka uman pa milagà diyà sa medoo mapulù imu-imu. ¹¹Tigtu eggsalig sa maama sawa di diyà kenagdi, owoy megulub ma sa mepion keugpà di. ¹²Taman sa lugay di nehagtay siedò bayi, endà baelan di duu sa tolol mekepedaet diyà sa maama sawa di.

¹³Takà egpengaa sa bayi sa tigtu mepion habelen di^m owoy tigtu ma megelol eghabel ginis. ¹⁴Kagdi sa lagà kumpit eg-uwit sa medoo langun taman kedu mediyù dò, enù ka umuwit ma kaenen kedu diyà sa mediyù menuwa. ¹⁵Umenaw dé egoh di egkawatkawat pelà anì ilegaen di sa kaenen sa medoo etaw diyà sa dalesan di, owoy ikagiyan di ma sa medoo egsugùsuguen di denu sa hagda galebek. ¹⁶Telowen di sa tanà egdagangen enù ka beliyan di, owoy hemulaan di danà sa pilak nekuwa di egpantiyali.

¹⁷Mebagel owoy tigtu megelol eggalebek. ¹⁸Netiigan di sa nesugat baelan di diyà sa kedagangdagang, huenan di apiya sigep dé tapay doo eggalebek. ¹⁹Egpeigesan di dé egketeng sa medoo tanul anì habelen di.

²⁰Endà laguken di, enù ka metawag egbegay diyà sa medoo etaw pubeli.

²¹Na, amuk meuma sa sasang megenaw, endà mebukul di enù ka tapay dé duen sa medoo mekepal kawal atung gamiten sa medoo etaw diyà sa dalesan di. ²²Egpeigesan di dé egbael sa medoo mekepal kayab ilapin diyà sa kateli. Owoy igkawal di ma sa tigtu mepion ginis owoy metolol.

²³Meadatan diyà sa menuwa da sa maama sawa di, owoy kagdi ma sa sebaen ulu-ulu diyà sa menuwa da.

^m 31:13 Kinuwa di sa bulbul kebilibili owoy sa inay lino owoy egbaelan di tanul owoy egtaliyen di.

²⁴Egtebilen sa bayi sa medoo kawal owoy sabitan anì dagangen di diyà sa medoo tegedagang.

²⁵Mebagel ma owoy meadatan sa medoo etaw, owoy endà ma melimedangan di diyà sa medoo umukit. ²⁶Anan milantek sa keikagi di, owoy mepion sa medoo sasà di. ²⁷Tigtu megelol owoy egtulikan di sa medoo egbaelan diyà sa dalesan di.

²⁸Eg-looen sa medoo anak di kagdi. Hediya ma sa maama sawa di, eg-olò ma. ²⁹Eg-ikagi, guwaen di, “Medoo sa maama épê sawa mipedu, dodox endà duen sa meketepeng diyà keniko.”

³⁰Mebaluy meakalan sa etaw danà sa adat sa duma di, owoy melemu ma mekedan sa ketolol sa bayi, dodox meolò polo sa bayi épê kekelimedang diyà si Nemula. ³¹Meolò danà sa langun egbaelan di, owoy meadatan sa langun etaw ma kagdi i.

Ini Sa Igsulat I

ISAYAS

Ini Denu Sa Igsulat I Isayas

Na, labi epat pulù gepalay sa lugay i Isayas migsugkow sa kagi i Nemula diyà sa tanà Huda owoy kagdi ma keen sa tegesimbà diyà sa Dalesan i Nemula ataw ka datù ma keen sa duma telahadi di. Sa egoh di migsugkow sa kagi i Nemula, endà pa nedaetan sa menuwa Hélusalém, dodox netiigan di medapag dé medaetaan. Inikagi i Isayas sa keindaw i Nemula diyà sa medoo etaw Hudiyu owoy diyà sa medoo liyu balangan etaw ma.

Mebaluy baeden ta duwa siini libelu. Sa muna baed kansad 1 taman kansad 39 sa kagi i Nemula denu sa kepigtamay di sa medoo etaw nesalà. Sa keduwa baed di kansad 40 taman kansad 66 sa kagi i Nemula denu sa kehidu di owoy denu sa egoh di kumepion dema sa tanà Islaél. Dodox endà negulub sa langun kagi di diyà sa kagi Menubù. Tinulon i Isayas ma denu sa etaw tumebow anì mealukan sa langun etaw owoy anì kumelanih sa pedu da ma taman melugay. Egoh i Hésus Kelistu neetaw diyà tanà, sinelepang sa medoo etaw epiptuu sa medoo tinulon i Isayas denu si Hésus.

Ini Denu Si Isayas Sa Tegesugkow Kagi I Nemula

1 ¹Na, ini sa kagi i Nemula igpesugkow di diyà si Isayas anak i Amos denu sa tanà Huda owoy sa menuwa Hélusalém, egoh da i Usiyas owoy si Hotam owoy si Akas owoy si Isikiyas nesetuhi migkedatù diyà sa tanà Huda.

Ini Sa Egoh I Nemula Mig-indaw Sa Medoo Etaw Di

(Isayas 1:2-20)

²Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O langit owoy tanà, dinegdineg yu sa eg-ikagiyen ku. Pinelenuk ku sa medoo anak ku owoy inipat ku, dodox mig-eked da polo diyà kenak. ³Apiya sa sapi, egkilalaen

da doo sa épê da, owoy egketiigan ma sa asnu sa atung kenà épê da egpekaen kenagda. Dodox sa medoo etaw ku tegeIslaél, tapay da doo endà egpeketiig.”

⁴Ay, kiyu i medoo etaw egkeiyap egbael salà, egkebegatan yu danà yu takà egtipay sa uledin owoy anan yu tegebael medaet owoy tegelipul yu ma. Inekedan yu Datù Nemula i, sa tigtu mapulù Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, owoy pinebulit yu ma kagdi danà yu mig-iniyug diyà kenagdi. ⁵Maen di ya egtemù yu egsalibang diyà kenagdi? Enù di ya, iya sa ungayà yu medugangan pa sa kepigtamay di keniyu? O Islaél, lagà yu sa etaw neseluh palì sa ulu di owoy eglinadu sa pedu di lapeg sa penemdem di ma. ⁶Lagà yu sa etaw endà melanih kedu diyà sa pulu di taman takem lisen di. Pulung nekelos owoy migtoluh owoy nepalian ma. Endà egkepeguséén di owoy endà ma egkebulungan di owoy endà egkelulowon di lana.

⁷Nedaetan sa tanà yu owoy neulow ma sa medoo menuwa yu. Ligò yu eghahaa, egsetepeltepelen sa medoo beken tigtu etaw diyà sa menuwa yu sa medoo hinemulaan yu taman sa egoh di meimet sa langun bunga di. ⁸Sa menuwa Hélusalém daen sa nesamà, lagà sa lawì sa tegebantay diyà sa kenà hinemulaan palas owoy lagà ma sa lawì diyà sa hinemulaan timun, owoy lagà ma sa menuwa neseulingutan sa medoo kuntelà. ⁹Amuk endà duen sa etaw sinamà i Datù Nemula diyà kenita, sa Nemula épê dakel egkegaga, mekeiling ki doo sa medoo etaw tegeSodoma owoy tegeGomola.

¹⁰Na, kiyu i medoo ulu-ulu owoy medoo etaw tegeHélusalém, lagà yu sa medoo tegeSodoma owoy tegeGomola. Huenan di, dinegdineg yu sa kagi i Datù Nemula diyà keniyu. ¹¹Mig-ikagi, guwaen di, “Endà duen ulan di diyà kenak sa medoo hinagtay egsumbalien yu atang ibegay yu diyà kenak. Migtepal a dé sa medoo kebilibili ighbegay yu diyà kenak sa atang eg-ulowen yu owoy sa tabà sa medoo megebù hinagtay. Endà ma dé egkeiyapan ku duu sa depanug sa tudu sapì owoy nati kebilibili owoy kambing. ¹²Ngadan sa migsugù keniyu egpeuwit langun ini i amuk eg-angay yu egsimbà diyà kenak? Yoko dé egkogkog ga dalem sa Dalesan ku. ¹³Yoko dé eg-uwit ta sa medoo endà miulan ibegay yu uloy. Endà dé egkeiyapan ku duu sa lana mepion ngadeg eg-ulowen yu. Endà ma dé egketuuwan a diyà sa kesetiponoy yu amuk egpista yu diyà sa magtu migsilà bulan ataw ka amuk Agdaw Keetud owoy diyà sa medoo liyu agdaw yu egsimbà, enù ka nesaweken medaet sa kebael yu. ¹⁴Egkelepuhan ku sa kepista yu diyà sa magtu migsilà bulan owoy diyà sa medoo liyu egpistawan yu. Lagà mebegat eg-uwiten ku iya wé, huenan di migtepal a dé.

¹⁵“Amuk petigdegen yu sa kagpa't belad yu amuk sumimbà yu, endà hahauwen ku duu. Owoy apiya di pa takà yu egpegeni tabang diyà kenak, endà ma sagipaen ku duu, enù ka nedepanugan sa belad yu. ¹⁶Peguséí yu polo, owoy petiengaw yu ma sa pedu yu. Kedani yu sa medoo medaet

egbaelan yu eghauwen ku. Sabuhi yu dé sa kebael yu medaet,¹⁷ owoy inauwi yu polo baeli sa mepion. Udesi yu pehauwi sa ketuu. Buligi yu sa medoo etaw egkepelihay, owoy tabangi yu ma sa medoo ilu owoy sa medoo bayi balu.”

¹⁸ Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Téél yu dé anì seupionoy ki. Apiya di pa tigtu melalegà sa medoo salà yu, baluyen ku doo mebulà. Apiya di pa tigtu melugtem sa kelegaan di sa salà yu, kumebulà doo lagà sa tigtu mebulà bulbul kebilibili.”^a ¹⁹ Amuk tigtu yu daa mangunut diyà kenak, mekaen yu doo sa tigtu mepion metebas diyà sa tanà yu. ²⁰ Dodox amuk meked yu mangunut diyà kenak owoy sumalibang yu polo diyà kenak, meimatayan yu doo danà sa medoo kuntelà yu. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

Ini Denu Sa Melanih Keugpà Taman Melugay

2 ¹Na, ini sa igpehaa i Nemula diyà si Isayas anak i Amos denu sa tanà Huda owoy sa menuwa Hélusalém.

² Na, meuma doo sa agdaw egoh di tigtu kumehagtaw sa getan kenà sa Dalesan i Nemula enù ka mekelowon diyà sa langun tuduk. Mesedeldel sa medoo etaw umangay dutu kedu diyà sa medoo balangan tanà. ³ Owoy umikagi da, guwaen da, “Tumekedeg ki mangay diyà sa getan kenà i Datù Nemula, enù ka mangay ki sumimbà diyà sa Dalesan i Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél^b. Itulù di diyà kenita sa hagdi ukit-ukit anì mekepangunut ki diyà kenagdi.” Amuk meuma iya wé, itulù i Datù Nemula diyà kenita sa uledin di kedu diyà Hélusalém diyà sa getan Siyon. ⁴ Antangen di sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà. Agulé baluyen da galangan dadu sa medoo sundang da, owoy baluyen da ma sangget sa sigpù da. Endà dé mesegila sa medoo etaw, owoy endà ma dé duen sa uminau sa ukit kesegilaway. ⁵ Na, o medoo tugod i Hakob,^c mepion amuk umipanaw ki diyà sa legdaw ibegay i Datù Nemula.

Ini Denu Sa Kepigtamay I Nemula Diyà Sa Medoo Etaw Hambug

⁶ O Datù Nemula, tinagakan ko sa medoo etaw ko tugod i Hakob, enù ka eg-ilingan da sa kepenemula sa medoo liyu etaw kedu diyà sa tanà denu tebowon agdaw. Egsimbà da ma diyà sa nemula-mula sa medoo tegePilistiya, owoy eg-unut-unut da ma diyà sa medoo etaw endà egpigtuu diyà keniko. ⁷ Migkekawasà da. Medoo sa bulawan da owoy pilak da diyà sa tanà da, owoy endà meimet sa medoo langun taman da. Medoo ma sa kudà da diyà sa tanà da, owoy endà ma mebilang sa kedoo kalitun atang eggamiten da amuk eggila da. ⁸ Nekeseluh diyà sa tanà da sa medoo inetaw egpenemulawen da, owoy egligkued da ma egsimbà

^a 1:18 Iya sa selepangan di, Apiya di pa tigtu dakel sa salà yu, mekedan doo.

^b 2:3 Mebaluy ma guwaen di, “sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tugod i Hakob.” ^c 2:5 Si Hakob mendaa sa pinengadanah Islaél.

diyà sa binaelan belad da mendaan. ⁹Huenan di, memalaan da langun owoy kumetukéey da ma. O Datù Nemula, yaka egpeuloy duu sa salà da.

¹⁰Na, kiyu i medoo etaw, lidung yu diyà sa medoo takub, owoy kalì yu ma diyà tanà anì mekepelaguy yu diyà sa kebulit i Datù Nemula owoy anì lidungan yu sa egkegaga di owoy sa senang di. ¹¹Amuk meuma iya wé agdaw, petukééyen di sa langun etaw hambug. Agulé si Datù Nemula daa sa pedakelen da. ¹²Duen doo sa agdaw tinapay i Datù Nemula, sa Nemula épê dakel egkegaga, sa egoh di petukééyen sa langun etaw tegepedakeldakel owoy sa langun épê egkegaga owoy sa medoo mapulù etaw. ¹³Pilayen di sa medoo mehagtaw kayu sidelo diyà sa tanà Libano owoy sa kayu tugas diyà sa tanà Basan. ¹⁴Sepataen di sa langun tuduk mehagtaw owoy sa medoo getan. ¹⁵Lubunen di sa medoo mehagtaw dalesan owoy sa langun kutà tigtu megamel. ¹⁶Geleden di ma sa medoo dakel baleku atung eglulanen sa medoo langun taman^d owoy sa medoo liyu baleku metolol. ¹⁷⁻¹⁸Pediiseken di sa langun etaw tegeegalugalu owoy petukééyen di sa medoo etaw hambug. Ananmekedan sa langun inetaw egpenemulawen da, huenan di si Datù Nemula daa sa mebantug.

¹⁹Amuk tumebow Datù Nemula i anì pelanuhenen di sa uwang tanà, melaguy sa medoo etaw anì lumidung da umaput diyà sa medoo takub, owoy kumali da ma diyà tanà anì mekepelaguy da hedem sa kebulit di owoy anì lidungan da sa egkegaga di owoy sa senang di ma. ²⁰Amuk meuma iya wé agdaw, ibuung da diyà sa medoo ungéh owoy kabeg sa medoo inetaw egpenemulawen da sa binaelan da bulawan owoy pilak. ²¹Amuk tumebow Datù Nemula i anì pelanuhenen di sa uwang tanà, melaguy sa medoo etaw mangay diyà sa medoo takub owoy diyà sa medoo ilib anì mekepelaguy da hedem diyà sa kebulit di owoy anì lidungan da ma sa egkegaga di owoy sa senang di.

²²Na, yoko egsalig ga diyà sa etaw daa. Mepokò daa sa hagda lalù, huenan di endà ma meketabang da diyà keniyu.

Ini Denu Sa Ego I Isayas Nebaluy Tegesugkow Kagi I Nemula

6 ¹Na, egoh sa palay egoh i Datù Usiyas nematay, duen sa nehauwan ku. Hinaa ku Datù Nemula i egpenuu diyà sa tigtu mehagtaw bangkù di diyà langit, owoy nelimunan sa pelingping sa melomboy ginis di sa Dalesan i Nemula. ²Diyà sa lekeatas di eftigdeg sa medoo egsugùsuguen di egsenang lagà sa legdaw apuy. Épê enem pakpak sa uman sebaen diyà kenagda. Duwa sa pakpak iglimun da diyà sa palas da, owoy duwa ma sa iglimun da diyà sa lawa da, owoy duwa ma sa atung iglepal da. ³Nesesedowsedow sa kagi da, guwaen da, “Tigtu metiengaw Datù Nemula i épê dakel egkegaga. Nekebensek uwang tanà sa senang di.” ⁴Danà ketaled sa keikagi da, nekayugà sa peetokon bugsud sa Dalesan i Nemula, owoy nepenù lugbuk sa ludep di.

^d **2:16** Mebaluy ma guwaen di “sa medoo baleku kedu diyà Talesis.”

⁵Agulé mig-ikagi a, guwaen ku, “Mekehiduhidu a, enù ka endà metiengaw a danà di anan medaet sa kagi eglesut diyà sa ebà ku, owoy nekeamut a eg-ugpà diyà sa medoo etaw medaet keikagi. Gasama iya, hinaa ku polo Datù Nemula i épê dakel egkegaga.”

⁶Agulé mglepal sa sebaen egsugùsuguen i Nemula owoy sinipit di sa sebaen baga diyà sa atung kenà eg-ulow sa ighbegay diyà si Nemula, hè migtodò diyà kenak. ⁷Agulé igdulét di sa baga diyà sa tiem ku, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Nekedulét dé diyà sa tiem ko, huanan di endà dé duen sa salà ko owoy nepeuloyon ka dé.”

⁸Agulé dinineg ku sa kagi i Datù Nemula eg-igsà, guwaen di, “Ngadan di etaw sa peangayen ku? Ngadan sa etaw suguen ké?”

Hè, migsagbi a, guwaen ku, “Kaini a, aken dé sa sugù yu.”

⁹Agulé mig-ikagi, guwaen di, “Ipanaw ka owoy ikagi ko ini i diyà sa medoo etaw, guwaen ko,

‘Apiya di pa takà yu egdinegdineg,
endà doo metiigan yu duu sa selepangan di.

Apiya di pa takà yu eghahaa,
endà ma hauwen yu duu.’ ”

¹⁰Agulé mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “Petegas ko sa ulu siini medoo etaw anì endà meketiig da, owoy lagà pebisu ko kagda anì endà mekedineg da, owoy lagà pelangap ko kagda anì endà umilag da. Petow ki daa metuing sa pedu da diyà kenak anì melikuan da.”^e

¹¹Agulé mig-igsà a, guwaen ku, “O Datù Nemula, ngadan taman di ya?” Hè, migsagbi, guwaen di, “Taman sa egoh di medaetan sa medoo dakel menuwa owoy meigtohon sa medoo dalesan, owoy medaetan ma sa langun hinemulaan da.

¹²Hemagawan ku sa medoo etaw mangay mediyù dò, owoy meigtohon sa uwang tanà da. ¹³Apiya di pa duen sa sebaed mesamà diyà sa sepulù baed sa langun etaw, tapay da doo mepigtamayan. Dodox duen doo sa duma etaw hinemili i Nemula mesamà lagà sa tued kayu pinilay.”

Ini Sa Kagi I Isayas Diyà Si Datù Akas

(Isayas 7:1-9)

7 ¹Na, egoh i Akas anak i Hotam békébéké i Usiyas sa datù diyà sa tanà Huda, migpengayaw diyà Hélusalém Datù Lasin i tegeSiliya owoy si Datù Pika anak i Lumia tegeIslaél. Dodoo endà nelugpi da duu.

²Hè, egoh i Datù Akas tegeHuda nekedineg sa egoh da neseunut egpengayaw sa medoo sundalu tegeSiliya owoy sa medoo tegeIslaél, tigtu nelimedangan lapeg sa medoo etaw di, owoy eglukub da lagà sa medoo kayu egkelamagen.

^e 6:9-10 Basa ko Matéyo 13:14,15; Malkos 4:12; Lukas 8:10; Huwan 12:40;
Binaelan 28:26,27

³ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “Uwit ko sa anak ko si Silehasub, owoy angay yu siegung Datù Akas sa. Hauwen yu kagdi diyà sa sabuhanan sa peukitan wayeg leketanà sa linaw, diyà sa dapag sa dalan egtodò diyà sa bekolon pinìpihan. ⁴ Ikagi ko diyà si Datù Akas, guwaen ko, ‘Ingat ka. Yaka egkebukul la, owoy yaka egkelimedangan na diyà si Datù Lasin tegeSiliya owoy si Datù Pika anak i Lumiya. Apiya di pa tigtu da egbulit, lagà da daa sa lugbuk sa duwa kulipus endà egleleg. ⁵ Tuu doo, sa medoo tegeSiliya owoy sa medoo tegeIslaél lapeg si Datù Pika anak i Lumiya, egenemdem da mael medaet diyà keniko. ⁶ Ungayà da mengayaw diyà sa tanà Huda, owoy limedangen da sa medoo etaw di anì uyayaan da kagda, agulé pedatuen da sa anak i Tabiyél diyà sa tanà Huda.’

⁷ “Dodox ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di ‘Endà dé meketuu iya wé. Endà mebaelan di, ⁸⁻⁹ enù ka endà mekelowon sa kebagel sa medoo tegeSiliya diyà sa kebagel sa menuwa Damasko enù ka iya daa sa pesu da, owoy endà ma mekelowon sa kebagel sa Damasko diyà sa kebagel sa datù di si Lasin. Endà ma mekelowon sa kebagel sa medoo tegeIslaél diyà sa kebagel sa menuwa Samaliya enù ka iya daa sa pesu da, owoy endà ma mekelowon sa kebagel sa Samaliya diyà sa kebagel sa datù di si Pika. Na, sa tanà Islaél, endà dé mebaluy di pengadanan sa sebaen dakel menuwa enù ka tigtu medaetan egoh di endà pa meuma sa enim pulù owoy lima gepalay. Owoy metabanan ka doo amuk endà mebagel sa kesalig ko diyà kenak. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i diyà si Datù Akas.’”

Ini Sa Tandà Denu Si Imanuwél

(Isayas 7:10-16)

¹⁰ Na, ini dema sa kagi i Datù Nemula diyà si Datù Akas, guwaen di, ¹¹ “Pegeni ka diyà kenak sa tandà kenà ko meketiig sa egoh di meketuu sa pasad ku. Pegeni ka tandà, iling ka kedu diyà sa leketanà sa tanà kenà sa medoo nematay ataw ka kedu diyà belungan langit.”

¹² Dodox migsagbi Akas i, guwaen di, “Meked a megeni tandà, enù ka endà tepengan ku duu Datù Nemula i.”

¹³ Agulé aken si Isayas sa eg-ikagi ini i, guwaen ku, “Dinegdineg yu, o medoo tugod i Datù Dabid. Endà pelà nekeenget di sa kebogo ko anì meelut sa tali sa medoo etaw. Enù di ya, ungayà ko meelut ma sa tali i Nemula danà ko endà egpegeni tandà? ¹⁴ Dodox si Datù Nemula polo sa megay tandà diyà keniyu. Taa yu, dumuen sa kenogon umobol. Maama sa anaken di, owoy pengadanan di si Imanuwél.^f ¹⁵⁻¹⁶ Egoh di endà pelà mipedu anì hemilien di sa mepion owoy ekedan di sa medaet, uminem

^f 7:14 Iya sa selepangan sa ngadan Imanuwél, “Eg-unut-unut Nemula i diyà kenita.” Basa ko ma Matéyo 1:23.

gatas owoy kumaen teneb,^g owoy medaetan ma doo sa kedatuan sa duwa datù eglimedang keniko.”

Lagà Sa Tandà Diyà Sa Medoo Etaw Sa Anak I Isayas

(Isayas 8:1-4)

8 ¹Na, sebaen agdaw mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “Kuwa ka sa sebaen melabel mepion kenà ko egsulat, owoy petumàmà ko sulati sa kagi Mahél-salal-hasbas.^h ²Owoy kuwa ko sa duwa maama egkesaligan, si Uliyas sa tegesimbà owoy si Sakaliyas anak i Hébélokiyas, anì kagda sa petuu sa egoh ko egsulat.”

³Agulé mig-obol sa sawa ku owoy mig-anak maama. Hê, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “Iya sa pengadani ko si Mahél-salal-hasbas, ⁴enù ka egoh sa batà endà pelà metiig di eg-emà owoy eg-inay, tepelen sa datù tegeAsiliya sa medoo kekawasaan diyà sa menuwa Damasko owoy diyà sa menuwa Samaliya.”

Ini Denu Sa Kepengayaw Sa Datù TegeAsiliya

(Isayas 8:5-10)

⁵Na, mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, ⁶“Siini medoo etaw tegeHuda, inekedan da sa wayeg Siloyi mepion kedelugⁱ owoy egkelimedangan da ma diyà si Datù Lasin owoy si Datù Peka. ⁷Huenan di, ipepengayaw ku sa datù tegeAsiliya owoy sa medoo sundalu di diyà sa tanà Huda. Mengayaw da lagà sa leges sa wayeg Upelatis amuk memahà lumagpay diyà sa keba di ⁸owoy benseken di sa tanà Huda. Sumenok ma owoy lumegees taman mekeuma diyà lieg sa kedalem di, owoy mensek diyà sa langun tanà yu, kiyu i etaw i Imanuwél.”^j

⁹O medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà, apiya di pa mesetipon yu, tapay yu doo melimedangan. O medoo etaw diyà sa mediyù tanà, dinegdineg yu. Ingat yu diyà sa atang kesgilaway, dodox metabanan yu doo. ¹⁰Egseolom-olomoy yu, dodox kulang doo sa egseolomen yu. Apiya henà pa sa eg-ikagiyen yu, tapay doo endà dumuen sa ulan di, enù ka eg-unut-unut Nemula i diyà kenami.

^g 7:15-16 Sa gatas owoy sa teneb, iya sa kaenen sa medoo tegeIslaél egoh anay.

^h 8:1 Diyà sa kagi Hibelu, iya selepangan sa kagi Mahél-salal-hasbas, guwaen di “Petow dé migpengayaw owoy medelamet metepel.” ⁱ 8:6 Iya sa selepangan sa wayeg Siloyi mepion kedelug, sa mepion keipat i Nemula sa medoo etaw di. ^j 8:8 Iya ma sa selepangan sa kagi Imanuwél, eg-ugpà Nemula i diyà kenita.

Ini Sa Sasà I Nemula Diyà Sa Tegesugkow Kagi Di

(Isayas 8:11-15)

¹¹ Na, ligò ku migtugedam sa tunung di, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak anì endà ilingan ku duu sa egbaelan sa medoo etaw tegebael medaet. Guwaen di, ¹² “Yaka eg-unut ta diyà sa penemdem da owoy yaka egkelimedangan na diyà sa hagda egpesuwan. ¹³ Dodox aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga polo sa enget kelimedangan yu owoy sa adatan yu. ¹⁴ Aken sa kenà yu umaput, owoy sa batu kenà da mekesiud sa medoo tegeHuda owoy sa medoo tegeIslaél. Aken ma sa lagà litag kenà da megapen, lapeg sa medoo tegeHélusalém. ¹⁵ Medoo sa etaw diyà kenagda mekebigkil, owoy mekedagsà da owoy mebegukbuk da ma. Melitag da owoy mesigkem da ma.”

Nehawidan Sa Keigsà Diyà Sa Beliyan Denu Sa Mebaelan

(Isayas 8:16-20)

¹⁶ Na, kiyu i medoo pasek ku, ipat yu owoy tuliki yu sa kagi i Nemula igbegay di diyà kenita. ¹⁷ Miglidung Datù Nemula i kedu diyà sa medoo etaw di tugod i Islaél. Dodox aken, sumalig a polo diyà kenagdi owoy kagdi sa kenà paginawa ku.

¹⁸ Kaini a lapeg sa medoo anak ku igbegay i Nemula diyà kenak. Kami sa sinugù i Datù Nemula épê dakel egkegaga eg-ugpà diyà sa getan Siyon anì lagà ké tinudù diyà sa medoo tegeIslaél.

¹⁹ Na, duen keen sa etaw umikagi diyà keniyu anì igsaeñ yu diyà sa medoo beliyan ataw ka diyà sa medoo egpigtuu diyà sa suguy etaw nematay. Yoko egdinegdineg duu sa medoo kagi eggengamulngamulen da daa. Duen etaw umikagi, guwaen da, “Mepion amuk umigsà sa etaw diyà sa medoo beliyan owoy diyà sa suguy sa etaw nematay denu sa mebaelan sa medoo etaw nehagtay pelà.” ²⁰ Dodox tepengi yu polo sa kagi da owoy sa kagi i Datù Nemula. Amuk tigesa sa kagi da diyà sa kagi i Nemula, iya sa tandà di endà duen sa tuu owoy legdaw diyà kenagda.^k

Ini Denu Sa Datù Tumebow

(Isayas 9:1-7)

9 ¹ Na, endà dé duen kekebukul umukit diyà sa medoo etaw egtigkel. Egoh anay pinemala i Nemula sa tanà i Sabulon owoy sa tanà i

^k **8:20** Mebaluy ma iya sa kagi di, guwaen di, “Dinegdineg yu sa igtulù i Datù Nemula diyà keniyu danà sa medoo tegesugkow kagi di. Yoko egdinegdineg ga diyà sa medoo beliyan, enù ka sa ikagiyen da endà mekepepion di diyà keniyu.”

Naptali. Dodox tumebow doo sa agdaw pepionen di sa tanà Galiliya¹ eg-ugpaan sa medoo etaw beken Hudiyu, sa tanà diyà sa ilis kallasada mig-ukit kedu diyà sa dagat taman tanà dutu sa lawa't wayeg Holdan.

²Sa etaw eg-ipanaw diyà sa deleman egoh anay, mekehaa doo sa dakel legdaw; owoy sa etaw eg-ugpà diyà sa tigtu deleman, melegdawan doo.² ³O Datù Nemula, pinnedoo³ ko sa etaw eg-ugpà diyà sa tanà Islaél sa tanà ko owoy inumanan ko sa kekeanggan da. Egkeanggan da diyà sa taengan ko, lagà sa kekeanggan sa medoo etaw amuk sasang keketu owoy lagà ma sa kekeanggan sa medoo sundalu egsetaladay amuk duen sa nepeka da. ⁴Linugpì ko sa medoo etaw diyà sa sebaen balangan tanà eg-udipen sa medoo etaw ko, lagà sa egoh ko miglupgì sa medoo tegeMidiyan egoh anay.⁴ Owoy tinepù ko ma sa lagà ikukung sa medoo etaw egpeumàumà sa medoo etaw ko. ⁵Meulow sa langun talumpà sa medoo miggila, lapeg sa langun igkawal da nebesékén depanug.

⁶ Keanggan yu dé enù ka neetaw dé sa batà diyà kenita.

Igbegay diyà kenita sa sebaen anak maama,
owoy kagdi sa kumedatù diyà kenita.

Gelalen yu “Tigtu Metiig Egsasà”
owoy “Si Nemula Épê Dakel Egkegaga”
owoy “Emà Ta Endà Duen Taman”
owoy “Datù Melanih Keugpà.”

⁷Endà duen taman kelenuk sa kedaduan di owoy sa metanà keugpà.

Kagdi sa pesambì sumabà sa kedaduan i Datù Dabid egoh anay,
owoy pebagelen di sa kedaduan di.

Amuk kumedatù, ipehaa di sa ketuu owoy sa metudà
edung ini egoh di taman melugay.

Si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa mael ini i.

Ini Denu Sa Melanih Keugpà

(Isayas 11:1-9)

11 ¹Na, lagà sa kayu kinasing sa kedaduan sa tugod i Dabid, dodox sumulow doo sa tued di, enù ka tumebow sa magtu datù kedu diyà sa tugod di. ²Lumuhub sa Suguy i Datù Nemula diyà kenagdi, owoy ibegay di diyà kenagdi sa keketiig owoy sa kekesabut, owoy sa egkegaga di eg-uwit sa medoo etaw di. Metiigan di sa uyot i Datù Nemula owoy tigtu adatan di. ³Tigtu meanggan mangunut diyà si Datù Nemula. Tigtu

¹ 9:1 Iya sa pinengadanan da Galiliya sa tanà i Sabulon owoy sa tanà i Naptali.

^m 9:2 Basa ko Matéyo 4:16; owoy Lukas 1:79 ⁿ 9:3 Mebaluy ma iya sa selepangan di “pinebagel.” ^o 9:4 Basa ko Medoo Tegekukum kansad 7 denu sa egoh i Gidyon miglupgì sa medoo tegeMidiyan danà sa isugù i Nemula

nesugat sa keantang di, enù ka endà peunutan di duu sa hinaa di ataw ka sa dinineg di daa.⁴ Dodoo begayan di polo ketuu sa medoo etaw endà duen negaga, owoy tampilan di sa ketuu sa medoo etaw egpeumàumaan. Danà sa kagi di, mepigtamayan sa medoo etaw owoy meimatayan ma doo sa langun etaw tegebael medaet.⁵ Ipehaa di sa ketuu owoy sa metudà adat diyà sa kedaduan di.^p

⁶ Amuk meuma iya wé gai, kumelanih sa keugpà ta. Meseamut umugpà sa tinggalung owoy sa nati kebilibili, owoy mesehulid da sa nati kambing owoy sa liyopaldo. Mesetépéd da tumabtab sa liyun owoy sa nati sapi,^q owoy tukéey batà daa sa umipat kenagda. ⁷Meseunut da tumabtab sa sapi owoy sa uled tanà oso, owoy mesehulid sa medoo anak da. Tumabtab legami sa liyun nekeiling sa sapi.⁸ Mebaluy sumelapan sa batà tapay doo pelà egsusu diyà sa dapag bitun uled. Endà medaetan sa batà apiya di pa selapanen di sa uled mekehilu amuk memued. ⁹Endà dé mesekudì da owoy endà ma dé meseimatai da diyà sa mapulù getan i Datù Nemula,^r enù ka sumeluh diyà siini uwang tanà sa keketiig i Datù Nemula, lagà sa wayeg dagat mekebensek.

Ini Sa Duyuy Egpesalamat

12 ¹Meuma kani sa agdaw egoh sa medoo etaw dumuyuy, guwaen da,

“O Datù Nemula, pesalamatan ku kuna.

 Apiya di pa migbulit ka diyà kenak,
 neonoh sa kebulit ko owoy iniyap ko doo aken.

² Si Nemula sa tegealuk kenak,
 huenan di sumalig a diyà kenagdi
 owoy endà ma melimedangan a.

Si Datù Nemula sa bagel ku owoy sa duyuyen ku,
 enù ka kagdi sa mig-aluk kenak.

³ Lagà sa kekeanggan sa etaw nekeinem egoh di tigtu egkelupahan,
 hediya ma sa kekeanggan sa etaw amuk egkealukan i Nemula.”

⁴ Meuma kani sa agdaw egoh sa medoo etaw dumuyuy, guwaen da,
 “Pesalamati yu Datù Nemula i.

 Olò yu sa ngadan di.

 Sa langun binaelan di, tulon yu diyà sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà,
 owoy petiigi yu diyà kenagda sa dakel egkegaga di.

^p 11:5 Mebaluy ma guwaen di, “Iya lagà sa hagdi ginis sa ketuu owoy sa metudà adat.”

^q 11:6 Mebaluy ma iya sa guwaen di, “Neseunut sa liyun owoy sa nati sapi owoy sa pinegebù hinagtay.” ^r 11:9 Iya sa mapulù getan i Datù Nemula sa Getan Siyon, owoy mebaluy iya sa selepangan di sa langun tanà Islaél.

⁵ Duyuy yu olò si Datù Nemula,
enù ka mekegaip sa langun binaelan di.
Tulon yu diyà sa langun balangan etaw diyà siini sinukub langit.
⁶ Kiyu i medoo etaw diyà Siyon,
petibos yu owoy duyuy yu ma danà yu neanggan,
enù ka épê dakel egkegaga sa Metiengaw Nemula sa epgigtuuwen
sa medoo tegeIslaél
owoy eg-ugpà diyà keniyu i medoo etaw di.”

Ini Denu Sa Kepigtamay I Nemula Sa Uwang Tanà

24 ¹Taa yu, hih. Meuma sa agdaw pedaetan i Datù Nemula siini uwang tanà, owoy baluyen di melabel tanà mediyù dalesan. Belidbiden di sa tanà, owoy sepalaken di ma sa medoo etaw. ²Mesetepeng sa mebaelan sa langun etaw, iling ka tegesimbà ataw ka lagdà etaw, iling ka udipen ataw ka sa datù di, iling ka sa bayi udipen ataw ka sa booy di, iling ka tegedagang ataw ka sa tegebeli, iling ka sa egesagbay ataw ka sa egsagbay, iling ka kawasà ataw ka sa pubeli. ³Tigtu medaetan sa uwang tanà owoy meigtohon. Meketuu ini i enù ka ini sa igpasad i Datù Nemula.

⁴Egketikal sa tanà owoy egkelongu ma sa medoo hinemula. Egkebukul sa medoo épê egkegaga. ⁵Migketéti siini uwang tanà danà sa medoo etaw migtipay diyà sa medoo uledin i Nemula. Endà pinangunutan da duu sa medoo igsugù di, owoy tinipay da ma sa endà duen tamanan nesepasadan da si Nemula. ⁶Iya sa pesuhan di egkepigtamayan i Nemula sa uwang tanà lapeg sa medoo etaw danà sa salà da. Huenan di, nesapulan da sa langun taman da, owoy tukéey daen sa etaw nesamà.

⁷Endà dé duen sa wain enù ka nelongu sa inay palas, huenan di nebukul dé sa medoo takà egkeanggan. ⁸Migsabuh dé sa medoo selapanan kenà da egkeanggan. Endà dé duen dinegen ta dagì sa medoo dalemelan. ⁹Endà dé dumuyuy da ligò da eg-inem wain, owoy endà dé egkebengiyan da nanam sa wain.

¹⁰Nebogo sa keugpà sa medoo etaw diyà sa menuwa enù ka nedaetan. Pinakelan da sa pintù sa medoo dalesan anì endà duen sa mekeawuh. ¹¹Eg-umow sa medoo etaw diyà sa kalasada enù ka endà dé duen sa inemen da. Mebaluy dé bukul sa kekeanggan da, owoy mekedan dé sa kelenggà diyà siini uwang tanà. ¹²Nedaetan sa menuwa, owoy nelukat sa medoo pintù bengawan di. ¹³Iya sa mebaelan diyà sa langun balangan tanà diyà siini sinukub langit. Mekeiling sa egkebaelan amuk netebas dé sa bunga kayu olibu owoy sa langun bunga palas.

¹⁴Dodoo sa langun etaw nesamà, metibos da danà da egkeanggan. Seolomen sa medoo etaw denu eledan agdaw sa dakel egkegaga i Datù Nemula, ¹⁵owoy umolò ma kenagdi sa medoo etaw denu tebowon agdaw. Owoy sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa dapag dagat, oloen da ma Datù

Nemula i, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél. ¹⁶ Sumalà dé sa kenà da diyà siini sinukub langit, medineg sa keduyuy da eg-olò si Datù Nemula épê metudà adat.^s

Dodoo aken, endà duen sa mepion paginawaan ku. Tigtu a egkebenges. Medoo sa etaw lampawi owoy egkeumanan sa kelampawi da. ¹⁷O medoo etaw eg-ugpà diyà siini sinukub langit, iya sa ketebowon yu sa dakel kekelimedang owoy lagà yu ginapen kaseb ataw ka litag. ¹⁸Amuk melaguy sa etaw danà di egpesu, menabù polo dalem kaseb. Owoy amukmekelaun kedu diyà sa kaseb, gapenen dema litag. Kumeleges temù sa udan,^t owoy mekayugà sa pineetokon sa uwang tanà. ¹⁹Medaetan sa uwang tanà. Mebukalang owoy melupet danà di lumanuhen. ²⁰Dumuléngduléng sa tanà lagà sa etaw egkalangut owoy lagà ma sa lawì egdugsuken sa meleges kelamag. Egkebegatan sa tanà danà sa medoo salà sa medoo etaw. Meluwed owoy endà dé mekelegkang di.

²¹Amuk meuma iya wé agdaw, pigtamayan i Datù Nemula sa medoo épê egkegaga diyà awang owoy sa medoo datù diyà siini sinukub langit. ²²Setiponen di kagda dalem kaseb lagà sa medoo etaw nébilanggu. Bilangguwen di kagda taman endà meuma sa egoh di tigtu migtamay kenagda. ²³Agulé kumedatù Datù Nemula i épê dakel egkegaga diyà Hélusalém diyà sa getan Siyon, owoy ipehaa di sa dakel senang di diyà sa langun ulu-ulu sa medoo etaw. Eglowon pa sa dakel senang di diyà sa senang sa agdaw owoy bulan.

Ini Denu Sa Medoo Tegesugkow Kagi I Nemula Tegepehilu

(Isayas 28:7-20)

28 ⁷Na, apiya sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tegesugkow kagi i Nemula, egduléngduléng da danà da mig-inem sa wain mekehilu. Endà dé egpeketiig da egselepang amuk duen sa ipehaa i Nemula diyà kenagda, owoy endà ma mepion sa keantang da sa medoo lidù eg-antangen da. ⁸Neseluh suwah sa medoo lamisan da^u, owoy endà dé duen sa kenà di endà netété. ⁹Egselselen a sa medoo etaw, guwaen da, “Ngadan sa etaw egtuluen siedò tegesugkow kagi i Nemula? Ngadan di etaw sa kenà di sumelepang sa kagi di? Sa medoo eg-ikagiyen di, mepion daa iya wé diyà sa medoo batà magtu pinitas. ¹⁰Enù ka takaan di kita egtulù apiya sa medoo tukéey daa ukit-ukit.”

¹¹Dodoo danà da umeked dumineg diyà kenak, umikagi polo Datù Nemula i diyà kenagda pineukit diyà sa medoo etaw beken Hudiyu

^s 24:16 Mebaluy ma guwaen di, “sa keduyuy da eg-olò sa etaw épê metudà adat.”

^t 24:18 Iya sa kagi di diyà Hibelu, guwaen di, “Metedal sa langit lagà sa tegongoh egkeukaan.” ^u 28:8 Mebaluy medaet adat da sa selepangan sa suwah da.

eg-ikagi sa kagi endà mesetiig da. ¹² Binegayan i Nemula hedem kagda sa kenà da umetud owoy sa kekeanggan da, dodo mig-eked da polo egdinegdineg diyà kenagdi. ¹³ Huenan di, itulù i Nemula diyà kenagda sa medoo tukéey daa ukit-ukit. Agulé amuk umipanaw da, mekedagsà da doo, owoy megapen da sa lagà litag owoy mesikem da ma.

¹⁴ Na, kiyu i medoo endà mipedu eg-ipat sa medoo etaw diyà Hélusalém, dinedineg yu sa kagi i Datù Nemula. ¹⁵ Enù ka mig-ikagi yu, guwaen yu, “Kami owoy sa kepatay owoy hediya ma sa bayà, duen dé sa nesepasadan ké. Amuk mekeuma sa kepigtamay, iya sa ikelung ké sa butbut owoy sa lipul enù ka iya sa kenà ké umaput.”

¹⁶ Huenan di, ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, “Itagù ku diyà sa getan Siyon sa sebaen batu peetokon bugsud. Netepengan dé sa ketigkel di, owoy iya sa batu mapulù atung kenà egeetok bugsud. Sumalà dé sa etaw sumalig diyà kenagdi, endà dé mebogo sa pedu di. ¹⁷ Pelagaen ku tali itembù sa ketuu, owoy lagà tuntun ma sa metudà adat. Mekedan sa kelung yu butbut owoy lipol lagà sa dalesan melubun danà sa sepuk owoy memahà. ¹⁸ Hê, mekedan sa egkegaga sa nesepasadan yu sa kepatay, owoy medaetan ma sa neseubusan yu sa bayà. Amuk meuma sa egoh yu melikutan, mekeiling yu sa tanà inukitan dakel memahà. ¹⁹ Uman magtu simag ataw ka sigep, umukit siini memahà diyà keniyu owoy anuden di kiyu.” Na, danà yu meketiig siini kagi i Nemula, huenan di tigtu yu melimedangan. ²⁰ Enù ka meketuu diyà keniyu sa kagi diyà siini milantek kagi, guwaen di, “Duen sa etaw eghibat diyà sa mepokò kateli owoy mig-emut sa endà enget di iemut enù ka melilos.”

Ini Denu Sa Etaw Endà Egpangunut Diyà Si Nemula

(Isayas 29:13-16)

29 ¹³ Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Siini medoo etaw, kagi da daa sa ig-adat da kenak, dodo mediyù sa pedu da diyà kenak. Sa adat kesimbà da diyà kenak, eg-ilingan da daa sa medoo uledin binaelan etaw diyà tanà. ¹⁴ Huenan di, dulien ku mael sa medoo mekegaip diyà kenagda, owoy mekedan sa keketiig sa medoo etaw épê gaa metiigan diyà kenagda, owoy endà ma dé mekesabut sa medoo épê nesabutan.”

¹⁵ Mekehiduhidu sa medoo etaw egkelukuy eglidung sa penemdem da diyà si Datù Nemula. Egkeiyap da egbael medaet diyà sa deleman, owoy eg-ikagi da, guwaen da, “Endà duen sa mekehaa kenami, owoy endà ma duen sa keketiig sa egbaelan ké.” ¹⁶ Sinuwì yu sa tigtu tuu. Ngadan tayu sa tigtu miulan iling ka sa pinilpil ataw ka sa migpilpil? Endà mekeikagi sa pinilpil diyà sa migpilpil kenagdi, guwaen di, “Beken kuna sa migbael kenak. Endà duen sa netiigan ko mael kenak.”

Ini Denu Sa Etaw Metegas Ulu

(Isayas 30:8-18)

30 ⁸Na, sinugù i Datù Nemula aken anì sumulat a diyà sa kalatas dinilin anì metiigan sa medoo etaw sa ukit da, enù ka iya dé sa egpetuu taman melugay. ⁹Enù ka kagda sa medoo etaw metegas ulu owoy butbuten, owoy endà meiyap da amuk tuluen i Datù Nemula kagda. ¹⁰Mig-ikagi da diyà sa medoo tegetulon sa mebaelan owoy diyà sa medoo tegesugkow kagi i Nemula, guwaen da, “Yoko eg-ikagi duu diyà kenami sa denu metudà adat.” Owoy guwaen da, “Yoko ma egtulon duu diyà kenami amuk duen sa ipehaa i Nemula diyà keniyu. Ikagiyi yu polo kami sa mepion egdinegshinegen owoy sa metolol eghahauwen. ¹¹Seging yu diyà sa dalan ké. Yoko egtulon duu diyà kenami denu sa Metiengaw Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél.”

¹²Huenan di, ini sa kagi i Nemula, sa Metiengaw Nemula egpigtuuwen sa medoo tegelslaél, guwaen di, “Mig-eked yu sa inikagi ku owoy egsalig yu daa diyà sa kebagel yu owoy diyà sa medoo egbaelan yu medaet. ¹³Huenan di, duen sa salà yu lagà sa elà kutà medapag dé megubal, owoy eglekang amuk buyu dé egkelubun, hê petow dé megubal. ¹⁴Amuk megubal, lagà melupetan sa kuden tanà sa mebaelan di. Endà dé duen sa mekalung apiya éhê kedakel sa taguan baga daa ataw ka éhê kedakel sa igsakug wayeg daa diyà paligì.”

¹⁵Enù ka ini sa kagi i Datù Nemula, sa Metiengaw Nemula sa egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, guwaen di, “Amuk pelikù yu diyà kenak owoy amuk metanà sa pedu yu egsalig diyà kenak, mealukan yu doo owoy pebagelen ku doo kiyu.” Dodox endà polo egkeiyap yu, ¹⁶owoy mig-ikagi yu, guwaen yu, “Melaguy ké enù ka metéél sa kudà kudaan ké.” Tuu doo, melaguy yu dodox uman pa metéél sa lumohot keniyu. ¹⁷Apiya sebaen daa sundalu kuntelà yu lumimedang keniyu, melaguy sa sengibu geetaw, owoy apiya lima daa sundalu lumimedang keniyu, meimet yu dé melaguy. Hê, kiyu daen sa mesamà, lagà sa bugsud bandila diyà sa pulu tuduk. ¹⁸Huenan di, eg-angat-angat Datù Nemula i anì hiduwan di kiyu owoy egkeanggan ma eghidu keniyu, enù ka kagdi sa Nemula takà egbael sa metudà adat. Huenan di, meanggan sa langun etaw egsalig diyà kenagdi.

Ini Denu Sa Kepepion I Nemula Pedu Sa Medoo TegeHélusalém

40 ¹Na, mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “O medoo etaw ku, pepion yu sa pedu yu. Yoko egkelakà ya. ²Pebagel yu pedu sa medoo tegeHélusalém, owoy ikagiyi ko kagda sa egoh di neelut dé sa kelikuton da owoy nekepeuloy ma dé sa medoo salà da. Aken si Datù Nemula sa migtakep sa kepigtamay nehaa da danà sa medoo salà da.”

³Na, dumuen sa etaw mikagi metaled diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, guwaen di, “Abung-abungi yu sa ukitan i Datù tumebow diyà

sa melabel tanà mediyù dalesan. Petudà yu sa dalan ukitan sa Nemulta.^v ⁴Tambaki yu sa medoo lepak owoy sepatà yu sa medoo tuduk owoy sa medoo getan. Mebaluy mesepatà sa langun tanà duhelduhel anì kumelanih.^w ⁵Agulé mehaa sa langun etaw sa senang i Datù Nemula. Meketuu doo ini i enù ka aken si Datù Nemula sa mig-ikagi.”

⁶Na, duen sa eg-ikagi, guwaen di, “Petaled ko sa kagi ko.” Hê, mig-igsà a, guwaen ku, “Ngadan sa petaleden ku mikagi?” Hê, guwaen di, “Tulon ko lagà daa keluwen sa medoo etaw owoy lagà da ma bulok tumalà sa ketolol da. ⁷Melongu sa keluwen owoy mekedan ma ketolol sa medoo bulok di amuk mesugat da sa kelamag sinugù i Nemula. Lagà ma daa sa keluwen sa medoo etaw, enù ka anan da daa mekedan. ⁸Melongu sa medoo keluwen owoy tumalà ma daa ketolol sa medoo bulok di. Dodoo sa kagi sa Nemula ta, endà mekedan di taman melugay.”^x

⁹Na, kiyu i medoo tegetulon sa mepion tegudon diyà sa medoo tegeSiyon, tekedeg yu diyà sa mehagtaw tuduk. Owoy kiyu i tegetulon sa mepion tegudon diyà sa medoo tegeHélusalém, petaled yu sa kagi yu. Pebagel yu sa ketegudon yu, yoko egkelimedangan na. Ikagiyi yu ma sa medoo menuwa diyà Huda, guwaen yu, “Kaini dé sa Nemula yu!” ¹⁰Taa yu, nekeuma dé Datù Nemula i sa épê dakel egkegaga anì kumedatù. Eg-uwiten di sa medoo etaw inalukan di lagà sa untung di. ¹¹Ipaten di sa medoo etaw di lagà sa tegeipat kebilibili eg-ipat sa medoo hinagtay di. Sepipiyan di sa medoo nati di owoy agaken di sa medoo inay da.

Endà Duen Sa Meketepeng Si Datù Nemula

¹²Na, ngadan sa meketembu sa wayeg dagat amuk belad di daa sa gamiten di? Owoy hediya ma sa langit, ngadan sa mekegaga amuk languwen di daa? Ngadan ma sa mekegaga sumupà sa langun tanà owoy sa mekegaga tumimbang sa medoo tuduk owoy sa medoo getan? ¹³Ngadan sa mekegaga sumugù si Nemula ataw ka tumulù kenagdi lagà sa tegesasà di?^y ¹⁴Migpetulù pa atu anì metiigan di sa ukit kebael di sa langun taman eghauwen? Ngadan di etaw sa mekegaga tumulù kenagdi? ¹⁵Taa yu. Diyà sa kehaa i Nemula, lagà endà duen ulan di ya sa langun balangan tanà diyà siini sinukub langit. Lagà daa sa segulè tegütù neketenà diyà sa sakug, owoy lagà ma daa kepung neketenà diyà sa sebaen timbangan. Apiya sa langun pungul diyà dagat, lagà daa kepung diyà sa kehaa di. ¹⁶Sa langun hinagtay diyà sa tanà Libano, endà pelà kumagpet di ulowen ibegay diyà si Nemula, owoy endà ma mekeenget sa langun kayu di isenuk. ¹⁷Endà duen ulan di ya diyà sa kehaa i Nemula sa langun balangan tanà diyà siini sinukub langit.

^v 40:3 Basa ko Matéyo 3:3; Malkos 1:3; Lukas 3:4; Huwan 1:23 ^w 40:4-5 Basa ko

Lukas 3:5-6 ^x 40:6-8 Basa ko Santiyago 1:10,11; owoy 1 Pidelu 1:24,25 ^y 40:13 Basa ko Loma 11:34; 1 Kolintu 2:16

¹⁸Huenan di, endà duen pelagaen yu si Nemula, owoy endà ma duen sa mebaluy ipetepeng yu diyà kenagdi. ¹⁹Endà itepeng Nemula i diyà sa inetaw binaelan etaw daa linabul bulawan owoy pilak. ²⁰Endà ma itepeng di diyà sa inetaw kayu endà egbelahung sa igpebael sa etaw diyà sa metiig egliluk anì endà mepilay sa inetaw.

²¹Endà netiigan yu duu kéen. Endà ma duen kéen sa migtulon keniyu egoh anay. Metumàmà doo sa egoh di si Nemula sa migbael siini uwang tanà. ²²Iya sa migbael ini i langun eghauwen ta si Datù Nemula epgenuu diyà sa metolol bangkù di dutu langit dò. Diyà sa kehaa di kedu dutu, lagà ki daa sa tukéey ketot, kita i eg-ugpà diyà siini tanà. Binekah di sa langit lagà sa dilung selat owoy lagà ma sa tulda kenà etaw umugpà.

²³Kedanan i Nemula sa egkegaga sa medoo kaunutan, owoy baluyen di kagda endà duen lantek. ²⁴Lagà da daa sa magtu hinemula endà pelà megamel sa kedalid di. Amuk pekelamagan i Nemula, melemu da metikal, agulé lagà da daa sa legami bangaen kelamag siling.

²⁵Eg-igsà Nemula i, sa Metiengaw Nemula, guwaen di, “Ngadan sa petepengan yu kenak? Dodox endà duen sa meketepeng kenak.”

²⁶Lengag yu sa langit. Ngadan sa migpeduen sa medoo bituen? Si Nemula sa egpelegdaw kenagda sigbaenbaenay owoy kagdi sa migbael ngadan sa uman sebaen diyà kenagda. Danà sa dakel egkegaga di, endà duen sebaen bituen netelas diyà kenagda.

²⁷O medoo tegeIslaél, maen di ya eg-ikagiyan yu sa egoh di endà egketiigan i Datù Nemula duu sa egkebaelan yu? Owoy guwaen yu lagà endà egsapipaen di duu sa egoh yu egkepelihay. ²⁸Endà netiigan yu duu kéen. Endà ma nedineg yu duu kéen sa egoh di endà duen taman sa kenemulawan i Datù Nemula. Kagdi sa migbael sa uwang tanà. Endà meliteg di, owoy endà ma duen sa meketiig sa penemdem di. ²⁹Begayan di egkegaga sa medoo etaw endà duen negaga, owoy pebagelen di sa medoo egkeliteg. ³⁰Apiya sa medoo batàbatà, kumelungoy da doo owoy meliteg da owoy mekedagsà da ma danà da melugpay. ³¹Dodox sa etaw egsalig diyà si Datù Nemula, mebegayan magtu bagel lagà kebagel sa banug egpehagtaw eglepal. Lumetu da dodoo endà kumelenek da. Mipanawpanaw da dodoo endà melugpay da.

Ini Denu Sa Tegealuk Pineangay I Nemula

(Isayas 42:1-9)

42 ¹Na, mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ini sa egsuguen ku pebagelen ku. Hinemilì ku kagdi owoy netuuwan a diyà kenagdi. Peugpaen ku sa Suguy ku diyà kenagdi, owoy kagdi sa petiig sa ketuu diyà sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà. ²Endà peegal-egal di umikagi diyà sa medoo dalan. ³Endà ekedan di duu sa etaw apiya di pa lagà da sa keluwen melemu metepù, owoy endà ma padengan di duu

apiya di pa lagà da sa tukéey legdaw palitaan. Dodox mesaligan megay sa ketuu diyà sa langun etaw. ⁴Endà mesemek di owoy endà ma sumabuh di taman endà mebaelan di duu sa ketuu diyà sa medoo etaw diyà siini uwang tanà. Sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà, apiya di pa mediyù, meiyap da umangat-angat sa ketulù di.”^z

⁵Na, si Datù Nemula sa migbael sa langit owoy binekah di ma. Binaelan di ma siini uwang tanà owoy sa langun egtunas dahiya. Kagdi ma sa ebgbegay hagtay diyà sa langun etaw diyà tanà. Hê, mig-ikagi Datù Nemula i diyà sa egsuguen di, guwaen di, ⁶“Aken si Datù Nemula sa mighemili keniko, owoy binegayan ku kuna egkegaga anì ipetiig ko sa ketuu diyà siini uwang tanà. Peukiten ku diyà keniko sa pasad ku diyà sa langun etaw, owoy kuna sa umuwit legdaw diyà sa medoo balangan tanà diyà siini sinukub langit.^a ⁷Kuna sa peilag sa medoo langap owoy sa lumaun sa medoo nebilanggu diyà sa medaet lagà deleman. ⁸Aken si Datù Nemula sa tigtu Nemula. Endà duen sa liyu nemula mekeingani sa senang ku ataw ka sa dakel egkegaga ku. ⁹Neketuu dé sa medoo inikagi ku egoh anay. Owoy tulonen ku ma diyà keniyu ini egoh di sa medoo magtu mebaelan apiya di pa endà pelà egkebaelan di.”

Lagà Legdaw Sa Medoo TegeIslaél Diyà Sa Medoo Liyu Etaw

(Isayas 49:1-7)

49 ¹O medoo etaw diyà sa medoo mediyù balangan tanà, dinegdineg yu diyà kenak. Egoh ku dalem pelà sa getek inay ku, hinemilì i Datù Nemula dé aken owoy igbegay di diyà kenak sa ngadan ku. ²Pinelagà di kegalang sundang ataw ka keideb seleb sa kagi ku. Pinehelung di aken diyà sa alung belad di. Pinelagà di ma aken seleb igawuh di diyà sa lueb di. ³Owoy inikagiyán di aken, guwaen di, “O Islaél, kuna sa egsuguen ku, huanan di meadatan a sa medoo etaw.”

⁴Dodox mig-ikagi a, guwaen ku, “Egkelugpay a dé, owoy inusal ku daa sa bagel ku diyà sa medoo endà miulan di.” Dodox isalig ku sa langun diyà si Datù Nemula, owoy kagdi sa megay untung diyà kenak. ⁵Egoh ku endà pelà neetaw, hinemilì i Datù Nemula doo aken sa egsuguen di anì setiponen ku sa medoo etaw di tegeIslaél nesepalak, enù ka binegayan di aken egkegaga anì meadatan a owoy pinebagel di ma aken.

⁶Mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “Duen sa uman pa miulan ipebael ku diyà keniko. Beken iya daa sa galebek ko sa kepelikù ko sa medoo tegeIslaél nesamà, dodox baluyen ku ma kuna sa legdaw diyà sa medoo balangan tanà anì mealukan sa langun etaw diyà siini sinukub langit.”

^z 42:1-4 Basa ko Matéyo 12:18-21 ^a 42:6 Basa ko Isayas 49:6; Lukas 2:32; Binaelan 13:47; 26:23

7Na, si Datù Nemula, sa Metiengaw Nemula sa tegealuk sa medoo tegeIslaél, ini sa ipasad di diyà sa etaw egkelepuhan diyà sa medoo balangan tanà owoy inudipen ma sa medoo ulu-ulù. Guwaen di, "Hauwen doo sa medoo datù sa egoh ku lumaun keniko, agulé tumigdeg da owoy lumigkued da danà da umadat diyà keniko. Meketuu ini i enù ka hinemilì ku kuna owoy egkesaligan a, aken si Datù Nemula, sa Metiengaw Nemula epgigtuuwen sa medoo tegelslaél."

Ini Denu Sa Kealuk I Nemula Diyà Hélusalém

52 ¹Na, kiyu i medoo tegeHélusalém, enaw yu dé owoy pebagel yu. O medoo etaw diyà sa mapulù menuwa i Nemula, luhubi yu sa metolol ginis yu, enù ka endà dé mekeawuh diyà sa menuwa yu sa medoo beken etaw i Nemula owoy sa medoo endà metiengaw. ²O medoo tegeHélusalém,mekelaun yu dé. Tigdeg yu kedu diyà sa kepung owoy penuu yu polo diyà sa metolol bangkù. O medoo tegeHélusalém, lengà yu sa sangkali nekepolot diyà keniyu sa kenà yu neudipen.

³Ini sa kagi i Datù Nemula diyà sa medoo etaw di, guwaen di, "Endà duen bayad yu egoh da migdagang keniyu, hediya ma endà pebayad sa umaluk keniyu. ⁴Egoh anay mig-angay sa medoo etaw ku eg-ugpà diyà sa tanà Igipu. Agulé egoh di nelugay, pineumàumaan sa medoo tegeAsiliya kagda dodox endà duen sa tigtu pesuwan di. ⁵Hediya ma sa nebaelan sa medoo etaw ku diyà sa tanà Babiloniya. Sinigkem da kagda, dodox endà ma duen sa tigtu pesuwan di. Egedakel sa medoo migsikem kenagda, owoy endà ma egsabuh da egsumbung kenak. ⁶Huenan di, tumebow doo sa agdaw egoh sa medoo etaw ku meketiig aken si Datù Nemula sa eg-ikagi diyà kenagda."

⁷Na, tigtu metolol sa kehaa ta sa etaw tegetulon umukit diyà sa getangan anì tumulon sa mepion tegudon denu sa melanih keugpà owoy denu sa kealuk i Nemula. Umikagi diyà sa menuwa Siyon, guwaen di, "Tigtu Datù si Nemula sa epgigtuuwen yu."^b ⁸Taa yu. Metibos sa medoo tegebantay diyà sa kenà yu, owoy meseselengan da dumuyuy sa duyuy egkeanggan, enù ka hauwen da sa kepelikù i Datù Nemula mangay diyà sa menuwa Siyon. ⁹O medoo etaw eg-ugpà diyà sa nelubun kutà diyà Hélusalém, duyuy yu enù ka pinepion i Datù Nemula sa medoo etaw di owoy inalukan di ma sa menuwa Hélusalém. ¹⁰Ipehaa i Datù Nemula sa dakel tunung di diyà sa kehaa sa medoo etaw diyà sa langun balangan tanà, huenan di hauwen sa langun etaw diyà siini sinukub langit sa kealuk di sa medoo etaw di.

¹¹Na, laun yu dé kedu diyà Babiloniya owoy pediyù yu ma. Iwod yu dé sa medoo mekepedaet. Legkà yu kedu dahiya owoy petiengaw yu sa adat yu,

^b 52:7 Basa ko Binaelan 10:36; Loma 10:15; Épésos 6:15

kiyu i eg-uwit sa medoo tigol mapulù diyà sa kehaa i Datù Nemula.¹² Dodoo yoko egpetéél la eglau. Yoko eg-iling nga ketéél sa etaw egpelaguy, enù ka humuna diyà keniyu Datù Nemula i, sa Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél, owoy kagdi ma sa tumulik diyà sa iyugan yu.

Ini Sa Lihay Mehaa Sa Egsuguen I Nemula

¹³ Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Mekeatu sa egsuguen ku diyà sa langun baelan di. Mebantug ma owoy tigtu meadatan.¹⁴ Negaip sa medoo etaw egoh da mighaa kenagdi, enù ka tigtu nedaetan sa palas di owoy beken dé éhê palas etaw.¹⁵ Megaip ma diyà kenagdi sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà. Metikmed sa medoo datù danà da megaip diyà kenagdi, enù ka hauwen da sa endà pelà netulon di diyà kenagda, owoy metiigan da ma sa endà pelà dinineg da duu.”

Ini Denu Sa Binaelan Sa Egsuguen I Nemula Anì Mealukan Ki

53 ¹Na, mig-ikagi sa medoo etaw, guwaen da, “Ngadan di migtuu sa tinulon ké? Ngadan di etaw sa nekehaa sa dakel egkegaga i Nemula egoh di migbael ini i? ²Enù ka ini sa ungayà i Datù Nemula diyà sa egsuguen di, pinelagaan di sa hinemula egtunas diyà sa tanà netikal. Beken danà sa ketolol di sa pesuwan ta meenggat diyà kenagdi, owoy beken ma danà sa kepedakeldakel di sa pesuwan ta meiyap diyà kenagdi. ³Dodoo pineumàumaan polo sa medoo etaw owoy inekedan da ma. Neukitan di sa mesakit owoy sa lihay. Endà duen sa migsagipà kenagdi, owoy endà ma inipat da duu enù ka endà piniulan da duu.

⁴“Dodoo tinigkelan di sa medoo mesakit sa mesakit tuggedamen ta hedem, owoy kagdi sa migbaba sa kepigtamay mekeuma hedem diyà kenita. Dodoo iya sa penemdem ta sa kelikutan neukitan di sa kepigtamay i Nemula polo diyà kenagdi. ⁵Dodoo danà sa medoo salà ta polo, iya sa pesuwan di pinalian da. Danà sa kebael ta sa medoo balangan medaet, huanan di tigtu nesakitan. Tinigkelan di sa kepigtamay anì mealukan ki, owoy danà sa medoo baned diyà sa lawa di, huanan di migkepion ki dé. ⁶Langun ta lagà ki sa medoo kebilibili netelas, owoy migseké ki diyà sa dalan i Nemula anì umukit ki polo diyà sa dalan uman sebaen diyà kenita. Dodoo kagdi sa kenà i Datù Nemula migpesugat sa medoo salà ta.

⁷“Apiya di pa egpeumàumaan owoy egpelihayen, endà migséléken di. Endà ma eg-ebes-ebes di lagà sa nati kebilibili eg-uwiten diyà sa kenà di sumbalien, owoy endà ma mikagi di lagà sa kebilibili amuk egguntingen sa bulbul di. ⁸Sinigkem da owoy kinedanan da sa ketuu di anì imatayan da. Endà duen etaw sumagipà sa mebaelan di. Inimatayan da anì metigtuwan di sa medoo salà ta, kita i medoo etaw. ⁹Apiya di pa endà migbael di medaet owoy endà ma migbutbut di, tinapay da sa kenà di

ilebeng diyà sa kenà lebeng sa medoo tegebael medaet, owoy ilebeng da diyà sa kenà lebeng sa kawasà etaw.”

¹⁰Dodox iya sa penemdem i Nemula mekeuma sa lihay diyà sa egsuguen di anì metigtuwan di sa salà sa medoo etaw danà sa kepatay di. Huenan di, mebegayan lalù taman melugay owoy hauwen di doo sa medoo tugod di mekesetudug kenagdi. Danà sa medoo mebaelan di, meketuu doo sa langun epgagitungen i Datù Nemula. ¹¹Mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Amuk meubus sa kelikutan di, mesakem di dé sa kekeanggan owoy metiigan di duen doo kiulan sa kinetigkel di. Danà sa neukitan sa egsuguen ku épê metiengaw adat, mebaluy petiengawen di sa medoo etaw diyà sa kehaa ku, enù ka kagdi sa maba sa kepigtamay ku diyà sa medoo etaw. ¹²Huenan di, pedakelen ku kagdi, owoy ilapeg ku diyà sa medoo datù,^c enù ka tigtu igbegay di sa lawa di. Diyà sa kehaa sa medoo etaw, kagdi sa duma sa medoo tegebael medaet,^d dodox tiniguwan di polo sa salà sa medoo etaw owoy pinegeni di ma sa kepeuloy i Nemula kenagda.”

Ini Denu Sa Kehidu I Nemula Diyà Sa Langun Etaw

55 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo etaw egupahan, téél yu dé, kaini sa wayeg. O medoo etaw endà duen pilak, angay yu dini owoy kaen yu sa medoo egkeiyapan yu. Téél yu, kuwa yu sa wain owoy gatas, enù ka endà duen sa bayad di. ²Maen di ya eggastuwen yu sa pilak yu diyà sa endà mekaen? Owoy maen di ya egpeliteg yu diyà sa endà mekebesug? Dinegdineg yu diyà kenak owoy pangunut yu diyà sa kagi ku, anì mekekaen yu sa mepion kaenen owoy tumakas yu ma.”

³Guwaen i Nemula, “Dinegdineg yu owoy pedapag yu diyà kenak anì kumelalù yu. Baelan ku sa pasad diyà keniyu endà mekedan di taman melugay, owoy tabangan ku ma kiyu iling sa igpasad ku diyà si Dabid egoh anay. ⁴Binaluy ku kagdi datù owoy ulu-uluh diyà sa medoo balangan tanà, owoy pineukit ku diyà kenagdi sa kepehaa ku sa tunung ku diyà kenagda. ⁵Umowen yu sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà endà nekilala yu duu, owoy lumetu da umangay diyà keniyu, apiya di pa endà nelayaman da duu kiyu. Ipetuu ku ini i, enù ka aken si Datù Nemula, sa Nemula yu owoy sa Metiengaw Nemula epgigtuuwen sa medoo tegeIslaél, owoy binantug ku kiyu.”

⁶Na, pengaa yu dé Datù Nemula i taman hauwen yu pelà, owoy umow yu kagdi kenokot medapag pelà. ⁷Meekedan sa medoo etaw dupang sa salà egbaelan da, owoy meekedan ma sa medoo tegebael medaet sa

^c 53:12 Mebaluy ma iya sa kagi di, guwaen di, “Taladen di diyà sa medoo mebagel etaw sa netepel di.” ^d 53:12 Basa ko Malkos 15:27-28; owoy Lukas 22:37

medaet penemdem da. Mekepelikù da diyà si Datù Nemula sa Nemula ta, enù ka eghiduwan di kagda owoy eg-angat-angat ma egpeuloy. ⁸Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, "Sa naken penemdem endà éhè di sa niyu penemdem, owoy sa pagitung ku endà éhè di sa niyu pagitung. ⁹Taa yu sa langit mehagtaw diyà sa tanà, hediya ma uman pa mehagtaw sa naken pagitung owoy sa naken penemdem diyà sa niyu.

¹⁰"Taa yu sa udan egkenabù kedu diyà langit. Endà dé petow di pelikù dutu dodox egpeléen di polo sa tanà anì tumunas sa medoo hinemula owoy anì mebegayan benì owoy mekaen sa medoo etaw. ¹¹Hediya ma sa kagi ku, enù ka endà dé pelikù di diyà kenak taman endà meketuu di sa langun ungayà ku.

¹²"Meanggan yu doo amuk lumegkà yu kedu diyà Babiloniya, owoy metanà ma doo sa pedu uwiten yu amuk lumaun yu kedu diyà sa dakel menuwa. Ligò yu tumalà, lagà da dumuyuy sa medoo getan owoy sa medoo tuduk, owoy lagà tumagpì kagpa belad sa medoo pesu kayu danà da egkeanggan. ¹³Tumunas sa medoo kayu sipeli owoy sa medoo kayu mileto diyà sa tapay kenà sepinit. Mebaluy iya sa tandà endà dé mekedan di taman melugay sa kenà etaw meketuleng sa binaelan ku, aken i Datù Nemula."

Ini Denu Sa Tuu Kapeulan Kekaen Anì Sumimbà Daa

(Isayas 58:1-9a)

58 ¹Na, mig-ikagi Nemula i, guwaen di, "Petaled ko sa keikagi ko. Yaka egpelunuh duu. Petiboloy ko lagà sa dagì tegbuli. Ikagiyi ko sa medoo etaw ku tugod i Hakob denu sa salà da owoy denu sa egoh da migtipay diyà kenak. ²Uman agdaw egpengauwen da aken i Datù Nemula, owoy meanggan da gaa amuk metiigan da sa ungayà ku. Mekeiling da gaa sa segenuwa anan metudà adat owoy takà da gaa egpangunut diyà sa uledin sa Nemula da. Egpegeni da diyà kenak sa metudà keantang owoy egkeanggan da gaa egpedapag diyà kenak."

³Mig-igsà sa medoo etaw, guwaen da, "Maen di ya egpeulanen ta sa kekaen ta anì sumimbà ki daa amuk endà mendaas sagipaen i Nemula kita? Maen di ya egpetukééy ki amuk endà ma hahauwen di kita?"

Agulé mig-ikagi Nemula i diyà kenagda, guwaen di, "Tuu ma doo, sa kepeulan yu sa kekaen yu, beken aken sa egpenemdem yu dodox egpengauwen yu daa sa niyu egkeiyapan owoy egpeumàumaan yu ma sa medoo tegegalebek yu. ⁴Peulanen yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa, dodox guminalu yu polo owoy tapay doo pesakitan yu sa duma yu. Amuk hediya sa kepeulan yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa, endà doo egketuiwan a diyà sa kesimbà yu. ⁵Amuk egpeulanen yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa, egpelihayen yu mendaas kiyu. Egligkued yu lagà sa

keluwen egkelamagen owoy egkegal yu sa binekas sakù owoy eghibat yu ma diyà sa kenà abuh. Enù di ya, iya pa sa kepeulan yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa? Enù di ya sa penemdem yu, egketuuwan a pa diyà iya wé?

⁶ “Ini sa ungayà ku baelan yu amuk peulanen yu sa kekaen yu anì sumimbà yu daa. Sabuhi yu dé sa kepeumàumà yu sa medoo duma yu, owoy pehauwi yu polo sa ketuu. Pelaun yu dé sa medoo etaw pineumàumaan. ⁷ Amuk egpeketus sa etaw, pekaen yu. Amuk endà duen sa tigtu kenà da eg-upgpà, pegemow yu diyà sa dalesan yu. Amuk duen sa etaw endà duen ginis, begayi yu. Yoko eg-eked da egtabang diyà sa medoo tigtu duma yu.”^e

⁸ “Amuk hediya sa egbaelan yu, hauwen da sa lagà senang diyà keniyu nekeiling sa agdaw egléteng amuk magtu simag, owoy endà melugay di kumepion sa keugpà yu.^f Takà a umunut-unut diyà keniyu danà sa ketiengaw adat mekehuna diyà keniyu owoy dumiyà sa denu iyug yu sa senang i Nemula umipat keniyu. ^{9a} Agulé amuk sumimbà yu, sagbian ku kiyu, aken i Datù Nemula. Amuk eg-ingonoy yu diyà kenak, sagbian ku doo kiyu mapes.”

Ini Denu Sa Kealuk I Nemula Diyà Sa Tanà Islaél

(Isayas 61:1-3)

61 ¹Na, migluhub sa Suguy i Datù Nemula diyà kenak, enù ka hinemilì di aken owoy sinugù di ma aken anì tulonen ku sa Mepion Tegudon diyà sa medoo etaw pubeli. Sinugù di aken anì angganen ku sa medoo egkebukul, owoy anì tulonen ku sa ukit kelaun sa medoo nebilanggu owoy sa ukit kelengà sa medoo nesikgem.^g ²Pineangay di aken anì tulonen ku sa egoh di neuma dé sa agdaw kealuk i Nemula sa medoo etaw di owoy pigtamayan di ma sa medoo kuntelà di. Pineangay di aken anì upionen ku sa medoo etaw egkebukul,^h ³labi pa sa medoo tegeSiyon egkebukul anì mesambian kekeanggan sa kekebukul da owoy anì mesambian duyuy keolò sa kedelawit da. Mekeiling da sa medoo kayu hinemula i Datù Nemula, owoy anan da egbael sa metudà adat, anì meolò Nemula i.

Ini Denu Sa Kepigtamay I Nemula Diyà Sa Etaw Endà Egpangunut

(Isayas 65:1-7)

65 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Eg-angat-angat a sumagbì diyà sa kesimbà sa medoo etaw ku, dodox endà

^e 58:7 Basa ko Matéyo 25:34-40 ^f 58:8 Mebaluy ma iya sa kagi di, guwaen di, “kumepion sa pedu yu.” ^g 61:1-2 Basa ko Matéyo 11:5; Lukas 4:18-19; 7:22 ^h 61:2 Basa ko Matéyo 5:4

egpegeni da diyà kenak. Ungayà ku hedem hauwen da aken, dodox endà egpengauwen da aken. Endà sumimbà da diyà kenak, apiya di pa eg-angat-angat a hedem mikagi diyà kenagda, guwaen ku, ‘Kaini a tumabang keniyu.’ⁱ Neelut ku agdaw takà eg-angat-angat sa medoo etaw ku, dodox metegas sa ulu da owoy endà egtultul da diyà sa metudà dalan, enù ka iya sa egpangunutan da sa hagda daa ungayà.^j Tigtu egpebuliten a siini medoo etaw, enù ka endà egkemalaan da ebgelay uloy sa hinagtay diyà sa medoo inetaw diyà sa kenà da atung eghemula, owoy eg-ulow da ma sa lana mepion ngadeg diyà sa medoo atung kenà da eg-ulow.^k Amuk sigep umangay da diyà sa medoo takub owoy diyà sa medoo kenà lebeng anì umigsà da diyà sa suguy sa medoo etaw nematay. Kumaen da ma babuy owoy humigup da ma sabaw sa medoo uled tanà endà melanih.^j Agulé mikagi da pa diyà sa duma da etaw, guwaen da, ‘Yaka egsagipà kenak owoy yaka ma egdapag ga diyà kenak enù ka metiengaw a etaw.’ Na, siini medoo etaw, lagà da lugbuk diyà sa badbaden ku elut agdaw.^l Tinapay ku sa kepigtamay ku mekeuma diyà kenagda, owoy igsulat ku dé. Endà pandayaen ku duu sa binaelan da, dodox sulien ku doo kagda^m danà sa medoo salà da owoy sa medoo salà sa medoo tupù da. Pineumàumaan da aken diyà sa medoo getan-getan danà da mig-ulow sa lana mepion ngadeg diyà sa medoo atung kenà da eg-ulow. Huenan di, pigtamayan ku doo kagda nekeenget diyà sa binaelan da. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

Ini Denu Sa Magtu Tanà Owoy Magtu Langit

(Isayas 65:17-25)

¹⁷Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Baelan ku sa magtu langit owoy sa magtu tanà, huenan di endà dé penemdemen ku duu sa medoo mig-ukit dé nebaelan.^k ¹⁸Keanggan yu taman melugay danà sa egbaelan ku. Baluyen ku sa Hélusalém sa kenà sa medoo etaw meanggan, owoy tigtu meiyap ma sa medoo etaw di. ¹⁹Meanggan a ma doo danà sa menuwa Hélusalém owoy sa medoo etaw di. Endà dé dumuen sa suminegaw owoy sa humuyhuy medineg diyà iya wé menuwa. ²⁰Endà dé uman mematay sa medoo batà egsusu pelà, owoy tigtu megulub kelukes sa medoo etaw. Amuk mekeuma dé magatus gepalay sa idad sa etaw, tapay doo pelà lagà batà. Dodox amuk endà nekeuma di éhê iya sa idad di, lagà nepigtamayan. ²¹⁻²²Mael da dalesan owoy kagda doo sa umugpà

ⁱ 65:1-2 Basa ko Loma 10:20-21 ^j 65:4 Melihi diyà sa uledin i Nemula diyà sa etaw Hudiyu sa kesabà da sa nematay owoy sa kekaen da babuy owoy sa uled tanà endà melanih. Haa ko Lébitiko 11. ^k 65:17 Basa ko 2 Pidelu 3:13; owoy Kepehaa I Hésus Kelistu 21:1

dahiya, beken sa liyu etaw. Humemula da owoy kagda ma doo kumaen bunga sa hinemula da, beken sa liyu etaw. Kumelalù sa medoo etaw ku lagà kelalù kayu, owoy megamit da doo sa medoo nelitegan da.²³ Endà meuloy sa nelitegan da, owoy endà ma mekesugsug sa medoo anaken da, enù ka kagda sa etaw tabangan ku, aken i Datù Nemula, owoy hediya ma sa medoo anaken da.²⁴ Sa egoh da endà pelà egpegeni diyà kenak, sagbian ku dé kagda. Apiya di pa endà pelà egkeubus da egsimbà, ibegay ku dé sa ungayà da.²⁵ Meseunut dé tumabtab sa tinggalung owoy sa nati kebilibili, owoy tumabtab legami sa liyun nekeiling sa sapì. Kepung daen kaenen sa uled owoy endà dé humemued di etaw. Amuk meuma iya wé, endà dé duen sa mekesugsug diyà sa mapulù getan ku. Aken si Datù Nemula sa mig-ikagi ini i.”

Ini Sa Kagi Denu Si Datù Nemula

(Isayas 66:1-2)

66 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Langit sa kenà ku egpenuu, owoy tanà sa kinadalan lisen ku. Huenan di, ngadan sa ukit yu mael sa dalesan ku? Owoy ngadan sa baelan yu kenà ku umugpà?¹ ²Aken sa migpeduen sa langun taman eghauwen, huenan di duen sa langun taman. Aken si Datù Nemula sa mig-ikagi ini i. Dodooy iya sa kenà ku egketuuwan sa etaw egpetukéey owoy sa metiig mesenulê amuk egpekesalà owoy sa melimedang diyà sa kagi ku.”

¹ 66:1-2 Basa ko Binaelan 7:49-50

Ini Sa Kagi Igsulat I

HILIMIYAS

Ini Denu Sa Igsulat I Hilimiyas

Si Hilimiyas sa tegesugkow kagi i Nemula egoh di buyu minedaetan sa tanà Huda taman sa egoh sa medoo Hudiyu nesikem owoy nekeangay da dutu Babiloniya dò. Endà nekeunut Hilimiyas i eg-angay Babiloniya dò, dodox mig-ugpà daa diyà sa tanà Huda. Kagdi sa duma sa medoo etaw Hudiyu pubeli nesamà. Binekang di eg-ikagiyen sa medoo pubeli anì endà eg-angay da diyà sa tanà Igipitu, dodox endà migpigtiu da. Egoh da mig-ipanaw, mig-unut ma Hilimiyas i owoy iya sa kenà di nematay.

Duen sa egoh i Hilimiyas tigtu medaet sa pedu di diyà si Nemula. Duen ma sa egoh di mepokò sa tali di owoy sigel ma egbulit (basa ko diyà 20:7-13). Dodox tapay doo egsaligan di sa kehidu owoy sa kebagel i Nemula egbael mepion, apiya di pa inekedan sa etaw sa kagi i Nemula igsugkow di diyà kenagda.

Ini Sa Edungan Kagi I Hilimiyas

(Hilimiyas 1:1-3)

1 ¹Na, iya sa migsulat ini i si Hilimiyas anak i Hilkiyas sa sebaen tegesimbà diyà sa menuwa Anatot diyà sa uwang tanà sa medoo tugod i Bénhamin. ²Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Hilimiyas egoh sa kesepulù di owoy telu gepalay sa lugay i Hosiya anak i Amon migkedatù diyà sa uwang tanà Huda. ³Mesagkat mig-ikagi Nemula i diyà si Hilimiyas egoh i Hoakim anak i Datù Hosiya sa datù nekesambì owoy taman sa kesepulù di owoy sebaen gepalay sa lugay di migkedatù Sédékiyas i sa sebaen ma anak i Datù Hosiya. Hê, egoh di neuma sa kelima di gebulan diyà iya wé palay, iya sa egoh da nesikem sa medoo tegeHélusalém owoy nekeangay da diyà sa tanà Babiloniya.

Ini Sa Ego I Nemula Mighemilì Si Hilimiyas Tegesugkow Kagi Di

(Hilimiyas 1:4-10)

⁴Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, ⁵guwaen di, “Ego ko endà pelà egkelalingen sa inay ko, netiigan ku dé kuna. Owoy ego ko endà pelà neetaw, tapay dé hinemilì ku kuna anì mebaluy ka tegesugkow sa kagi ku diyà sa langun balangan tanà.”

⁶Hê, migsagbi a, guwaen ku, “O Datù Nemula, endà nelayam a eg-ikagi, enù ka batàbatà a pelà.”

⁷Dodoxo mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “Yaka eg-ikagi duu sa ego ko batàbatà pelà, dodoxo angay ka polo diyà sa medoo etaw sumalà dé sa peangayan ku keniko. Tulon ko diyà kenagda sa langun kagi igsugù ku keniko. ⁸Yaka egkelimedangan na diyà kenagda, enù ka unut-unutan ku kuna owoy tabangan ku ma kuna. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

⁹Agulé tinekowod i Datù Nemula eg-amis sa tiem ku, owoy mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “Taa ko, ibegay ku diyà keniko sa atang ikagiyen ko. ¹⁰Ini ego di ebgabayen ku kuna egkegaga anì mekesugkow ka sa kagi ku diyà sa medoo balangan tanà owoy diyà sa medoo kedatuan, anì baduten ko ataw ka lukaten ko, iling ka pedaetan ko ataw ka pigtamayan ko, iling ka pebagelen ko ataw ka petigdegen ko.”

Ini Denu Sa Kepenemula Sa Medoo TegeIslaél Sa Inetaw

(Hilimiyas 3:19-25)

3 ¹⁹Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, ungayà ku pelagaen ku kiyu sa anak ku, owoy begayan ku ma kiyu sa mepion tanà, sa tigtu mepion tanà diyà siini sinukub langit. Ungayà ku umowen yu aken Emà owoy endà dé uminiyug yu diyà kenak. ²⁰Dodoxo lagà yu polo sa bayi migtipay diyà sa sawa di, enù ka endà epgangunut yu diyà kenak, kiyu i medoo tegeIslaél. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

²¹Duen sa egséléken egdinegen diyà sa medoo tuduk. Egsinegaw sa medoo tegeIslaél owoy egpehiduhidu da ma danà da migseké owoy danà da miglipeng si Datù Nemula, sa Nemula da.

²²Guwaen i Nemula, “O medoo anak ku tegeamu, pelikù yu langun diyà kenak. Amuk hediya, upionen ku kiyu anì mekepangunut yu diyà kenak.”

Mig-ikagi da, guwaen da, “Hoò, pelikù ké diyà keniko enù ka kuna si Datù Nemula, sa Nemula ké. ²³Neakalan ké danà ké egsenemula sa medoo inetaw diyà sa getan-getan owoy diyà sa medoo tuduk, dodoxo endà duen

ulan sa medoo keséléken ké egoh ké egpenemula dutu. Iya daa sa mekealuk kenami, kami i medoo tegeIslaél, si Datù Nemula, sa Nemula ké.²⁴ Dodoo danà ké egpenemula si Baal, sa nemula mekemala, huanan di edung egoh ké batàbatà pelà, nekedan diyà kenami sa langun nelitegan sa medoo tupù ké owoy lapegsa medoo anak ké maama owoy bayi. Nekedan ma sa medoo hinagtay ké lapegsa medoo kebilibili ké.²⁵ Mepion amuk lumagkeb ké danà ké tigtu egkemalaan, enù ka kami owoy sa medoo tupù ké, takà ké migbael salà diyà si Datù Nemula, sa Nemula ké. Edung egoh ké batà pelà taman ini egoh di, endà ma pinangutan ké duu sa medoo igsugù i Datù Nemula.”

Ini Sa Egoh I Hilimiyas Egsinegaw Sa Tanà Da

(Hilimiyas 9:10-16)

9 ¹⁰Na, mig-ikagi a, guwaen ku, “Tigtu sinegawan ku sa medoo tuduk owoy sa medoo kenà egpetabtab, enù ka tigtu nelaeb sa medoo keluwen di owoy endà dé duen etaw eg-ukit dahiya. Endà dé egdinegen ké duu sa keengàngà sapi, owoy mig-edoh ma dé sa medoo manuk ketalunan lapegsa medoo uled tanà.”

¹¹Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Pedaetan ku sa menuwa Hélusalém, owoy mebaluy ugpaan tinggalung sa medoo dalesan nelubun. Baluyen ku melabel tanà mediyù dalesan sa medoo menuwa diyà sa tanà Huda anì endà dé duen sa etaw mugpà dahiya.”

¹²Agulé mig-igsà a, guwaen ku, “O Datù Nemula, maen di ya nedetaan sa tanà owoy lagà ma melabel tanà mediyù dalesan endà ukitan etaw? Ngadan di etaw épê melabel penemdem sa meketiig ini i? Owoy ngadan di etaw sa tinulù ko anì meselepang di ini i diyà sa medoo liyu etaw?”

¹³Migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Pinedaetan ku sa tanà enù ka inekedan sa medoo etaw ku sa uledin igbegay ku diyà kenagda, owoy endà ma epgangunut da diyà sa medoo igsugù ku diyà kenagda.¹⁴ Migketegas sa ulu da, owoy egpenemulawen da polo sa inetaw Baal iling sa igtulù sa medoo tupù da.¹⁵Huenan di, taa yu sa baelan ku, aken i Datù Nemula épê dakel egkegaga, sa Nemula sa medoo tegeIslaél. Pekaenen ku siini medoo etaw sa mepait kaenen owoy peinemen ku ma kagda sa wayeg neamutan mekehilu.¹⁶Sepalaken ku kagda diyà sa medoo balangan tanà endà nepatik da duu lapegsa medoo tupù da. Owoy peangayen ku ma sa medoo sundalu anì pengayawen da kagda taman sa egoh da meimet mematay.”

Ini Sa Egoh Sa Medoo TegeHélusalém Egpegeni Tabang

(Hilimiyas 9:17-22)

¹⁷Na, mig-ikagi Datù Nemula i épê dakel egkegaga, guwaen di, “Penemdem yu ini i egkebaelan. Angay yu sa medoo atung tegesinegaw,

lapeg sa medoo bayi metiig egdelawit. ¹⁸ Peangay yu kagda dini mapes anì dumelawit da taman sa egoh di mekesinegaw yu langun owoy taman ma sa egoh di lumoyos sa luhà yu. ¹⁹ Dineg yu sa kagi sa medoo egsinegaw diyà Siyon, guwaen da, ‘Lagà ki dé endà duen ulan. Tigtu mekemala ini i nebaelan ta. Mekellegkà ki diyà sa tanà ta enù ka nedaetan sa medoo dalesan ta.’”

²⁰ Mig-ikagi a, guwaen ku, “Na, kiyu i medoo bayi, dinedineg yu sa kagi i Datù Nemula, owoy petumàmà yu dineg sa medoo inikagi di. Tulù yu pehuyhuy sa medoo anak yu bayi, owoy tulù yu ma pedelawit sa medoo loyuk yu. ²¹ Enù ka nekeukit sa mekepatay diyà sa tatawan, owoy nekeawuh ma diyà sa medoo pinegamel dalesan ta. Netikong sa medoo batà diyà dalan, lapeg sa medoo melaud diyà sa padian. ²² Nekelagsay sa medoo nematay diyà sa langun menuwa, lagà sa medoo legami nebelégés diyà sa hinemulaan, owoy lagà da ma sa medoo palay binegkes tinangtang sa tegegalab, owoy endà duen etaw tumipoh kenagda. Ini sa kagi igpesugkow i Datù Nemula diyà kenak.”

Ini Denu Sa Dakel Pengagdaw

(*Hilimiwas 14:1-9*)

14 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak denu sa dakel pengagdaw, guwaen di, ²“Egkebukul sa medoo tugod i Huda, enù ka egpekesugsug sa medoo etaw diyà sa medoo menuwa da. Eglagtang sa medoo etaw dahiya danà sa dakel bukul da, owoy egpekeingonoy ma sa medoo tegeHélusalém. ³Egsuguen sa medoo datù sa egsugùsuguen da egpekuwa't wayeg diyà sa medoo paligì, dodox endà duen sa wayeg eghauwen da. Uloy da dé pelikù, enù ka endà duen dalem sa buyung da. Egdudum da danà da nebukul owoy danà da ma egkebenges. ⁴Miglesì dé sa tanà danà di endà eg-udan, huanan di migkedaet sa pedu sa medoo tegehèmula owoy egdudum da ma. ⁵Apiya sa kuleping diyà sa getangan, egsalidan di sa nati di magtu miglesut, enù ka endà dé duen sa keluwen tabtaben di. ⁶Sa medoo asnu migtalun, egtigdeg da daa diyà sa medoo tuduk owoy takà da egsengahsengah lagà sa tinggalung, owoy endà ma iseg da eg-ilag danà di endà duen kaenen da.”

⁷Na, mig-umow sa medoo etaw, guwaen da, “O Datù Nemula, apiya di pa egketipu ké danà sa medoo salà ké, tabangi ko doo kami enù ka iya sa igpasad ko. Medoo ké gulê mig-iniyug diyà keniko, owoy nekesalà ké ma diyà keniko. ⁸Kuna daa sa kenà epgaginawa sa medoo tegeIslaél, owoy kuna ma daa sa mekealuk kenami diyà sa medoo kelikután ké. Maen di ya lagà ka daa eglengen diyà kenami, owoy lagà ka daa sa etaw egtudug segdu diyà dalan? ⁹Maen di ya lagà ka daa sa etaw nepetow, owoy lagà ka daa sa sundalu endà mekegaga tumabang? Dodox eg-unut-unut ka doo

diyà kenami, owoy kami sa etaw ko. Huenan di, yaka egpandayà duu kami, o Datù Nemula.”

Ini Sa Ego I Hilimiyas Diyà Sa Dalesan Sa Tegepilpil

(Hilimiyas 18:1-17)

18 ¹Na, inikagiyan i Datù Nemula aken, guwaen di, ²“O Hilimiyas, ipanaw ka angay diyà sa dalesan sa tegepilpil. Dutu sa kenà ku umikagi diyà keniko.”

³Huenan di, mig-angay a dutu, owoy hinaa ku sa tegepilpil telibubu eggalebek diyà sa lunangan di. ⁴Dodoo endà mepion sa danà di migbael sa kuden tanà, huenan di dinulì di eglunang owoy baelan di dema sa tigesa palas ungayaen di.

⁵Agulé igpeikagi i Datù Nemula ini i diyà kenak, guwaen di, ⁶“O medoo tegeIslaél, duen sa egkegaga ku mael diyà keniyu sa lagà egbaelan sa tegepilpil, enù ka kiyu i medoo tegeIslaél, diyà yu sa kagpa't belad ku lagà sa tanà linunang diyà sa kagpa't belad sa tegebael kuden tanà.

⁷Amuk sebaen agdaw umikagi a denu sa sebaen balangan tanà ataw ka kedatuan sa ego i lagà baduten ataw ka pedaetan ataw ka pigtamayan,

⁸dodoo amuk mesenulè sa medoo etaw di danà sa medaet binaelan da, endà ipetuu ku duu sa kepigtamay egpenemdemén ku mael diyà kenagda. ⁹Dodoo amuk sebaen ma agdaw umikagi a petigdegen ku ataw ka baelan ku sa sebaen balangan tanà ataw ka kedatuan, ¹⁰agulé amuk endà egpangunut sa medoo etaw di diyà kenak owoy mael da polo salà, endà ma doo ipetuu ku duu sa mepion baelan ku diyà kenagda.

¹¹“Huenan di, o Hilimiyas, tulon ko diyà sa medoo tegeHuda owoy diyà sa medoo tegeHélusalém sa penemdem i Datù Nemula migtamay kenagda. Sasà ko ma kagda anì mesenuléén da sa medaet egbaelan da owoy anì sumabuh da mael salà. ¹²Dodoo sumagbì da, guwaen da, ‘Meked ké. Umanan ké pa sa ketegas lingoyen ké owoy umuman ké polo mael sa medaet egkeiyapan ké.’ ”

¹³Huenan di, ini sa inikagi i Datù Nemula, guwaen di, “Igsai ko sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà amuk duen sa nebaelan éhê ini i edung ego i anay. Endà duen sa medaet binaelan éhê sa medaet binaelan sa medoo tegeIslaél. ¹⁴Endà doo mekedan sa wayeg danà di tigtu megenaw diyà sa mehagtaw pulu tuduk dutu tanà Libano dò, owoy endà ma meeti sa medoo lawa't wayeg migtebul dutu. ¹⁵Dodoo sa medoo etaw ku, egkelipengan da polo aken, enù ka eg-ulowen da sa lana mepion ngadeg diyà sa medoo inetaw egpenemulawen da. Huenan di, nekebigkulek da owoy endà dé egtultul da diyà sa tapay dalan, dodoo eg-ukit da polo diyà sa endà mepion dalan. ¹⁶Huenan di, medaetan sa uwang tanà da owoy mepelononon taman melugay. Megaip sa medoo

etaw umukit dahiya danà sa eghauwen da owoy kumilingkiling da ma.
17Lagà sa kepung egkelayap kelamag kedu tebowon agdaw, hediya ma sepalaken ku sa medoo etaw ku amuk mengayaw sa medoo kuntelà da. Iniyugan ku kagda, owoy endà ma tabangan ku duu amuk meuma sa agdaw da mepasangan.”

Mipegulolò Hilimiyas I Diyà Si Nemula

(*Hilimiyas 20:7-13*)

20 ⁷Na, mig-ikagi Hilimiyas i, guwaen di, “O Datù Nemula, igpeduhù ko aken owoy tinabanan ko dé aken. Endà duen sa egkegaga ku diyà keniko. Na, egpeumàumaan a sa langun etaw owoy egpekeelut agdaw eggemenan da aken. ⁸Amuk gagaen ku sa keikagi ku sa kagi ko, petaleden ku sa kagi ku, guwaen ku, ‘Mekepatay!’ owoy ‘Mekepedaet!’ Agulé egpeumàumaan da aken owoy egpelihayen da ma aken danà ku egtegudon sa kagi ko, o Datù Nemula. ⁹Dodoo amuk penemdemén ku lumipeng Nemula i owoy endà dé tulonen ku duu sa mapulù ngadan di, agulé tuggedamen ku sa lagà legleg apuy egdilà diyà sa pedu ku owoy diyà sa tuelan ku ma. Egkelenek a enù ka endà egkegaga ku duu eglegen sa kagi ko. ¹⁰Egdinegen ku kagi sa medoo etaw egsebadàbadaay sumalà dé sa kenà ku. Eg-ikagi da, guwaen da, ‘Kaya sa tegelimedang sa medoo etaw. Amuk duen sa eg-ikagiyen di, tulonen ta diyà sa ulu-ulu.’ Apiya sa medoo loyuk ku, eg-ungayaen da ma aken mepiqtamayan, eg-ikagi da, guwaen da, ‘Mepion hedem amuk meakalan ta owoy sigkemen ta, agulé mekesulì ki diyà kenagdi.’

¹¹“Dodoo kuna, o Datù Nemula, sa tampil ku. Mebagel ka owoy duen sa dakel tunung ko, huenan di mekedagsà sa medoo etaw egpedaet kenak owoy endà mekeatu da. Endà kumepion sa ketamanan da owoy memalaan da enù ka metabanan da. Endà melipengen di etaw taman melugay sa egoh da memalaan.

¹²“O Datù Nemula épê dakel egkegaga, egtepengan ko sa medoo etaw épê metudà adat owoy netiigan ko sa dalem pedu da owoy sa penemdem da ma. Huenan di, ungayà ku hauwen ku sa kesulì ko diyà sa medoo kuntelà ku enù ka igpeépê ku dé diyà keniko sa langun ungayà ku.” ¹³Na, duyuy yu owoy olò yu ma Datù Nemula i, enù ka eg-alukan di sa medoo etaw egkepelihay kedu diyà sa egkegaga sa medoo tegebael medaet.

Ini Denu Sa Tegealuk Tumebow

(*Hilimiyas 23:1-8*)

23 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Dakel sa kepiqtamay ku mekeuma diyà keniyu, kiyu i medoo ulu-ulu sa etaw ku,

enù ka lagà yu sa tegeipat kebilibili eg-imatay sa eg-ipaten di owoy egsepalaken di ma.”^a Na, ini sa kagi i Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen sa medoo tegeIslaél, diyà sa medoo ulu-uluh umipat hedem sa medoo etaw di, guwaen di, “Sinepalak yu sa medoo etaw ku owoy hinemagawan yu ma, apiya di pa kiyu hedem sa umipat kenagda. Huenan di, pigtamayan ku kiyu danà sa medaet binaelan yu.³ Dodox setiponen ku sa medoo nesamà etaw ku nesepalak diyà sa medoo balangan tanà kenà ku migpeangay kenagda, owoy uwiten ku ma kagda pelikù diyà sa tapay kenà da. Agulé meguwad da dema.⁴ Gelalen ku sa medoo ulu-uluh atung umipat kenagda. Endà dé melimedangan sa medoo etaw ku owoy endà ma dé mekiyab da. Endà ma dé duen sa metelas diyà kenagda, apiya sebaen.^a Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

⁵ Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw egoh ku humemili sa sebaen tugod i Dabid épê metudà adat anì kagdi sa kumedatù. Kagdi ma sa épê keketiig anì mesugat sa keipat di sa medoo etaw di, owoy baelan di sa metudà owoy sa mepion diyà sa nesakupan kedatuan di.⁶ Amuk kumedatù dé, mekedan sa medaet diyà sa medoo tegeHuda, owoy kumelanh ma sa keugpà sa medoo tegeIslaél. Iya sa kepengadan da kenagdi ‘Si Datù Nemula Keduwan Sa Ketiengaw Ta.’ ”

⁷ Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw egoh sa medoo etaw amuk mengibet da, endà dé mikagi da, guwaen da ‘Netiigan i Nemula ini i, sa Nemula épê lalù sa miglaun sa medoo tegeIslaél kedu diyà Igupti.’⁸ Dodox iya polo sa ikagiyen da amuk mengibet da, guwaen da, ‘Netiigan i Nemula ini i, sa Nemula épê lalù sa miglaun sa medoo tegeIslaél kedu diyà sa tanà denu belabagan owoy kedu diyà sa medoo liyu balangan tanà kenà di migsepalak kenagda.’ Agulé umugpà da dé diyà sa hagda munoy tanà.”

Ini Denu Sa Medoo Tegesugkow Butbut

(Hilimiyyas 23:9-32)

⁹ Na, aken si Hilimiyyas sa mig-ikagi ini i denu sa medoo tegesugkow butbut. Guwaen ku, “Migkedaet sa pedu ku danà sa medoo tegesugkow butbut, owoy miglukub a ma. Egdunggeldunggél a lagà sa etaw eghiluwen ataw ka sa meibeg eg-inem wain, danà ku nelimedangan diyà si Datù Nemula owoy diyà sa mapulù kagi di.¹⁰ Tigtu medoo sa etaw diyà siini tanà lagà sa bayi melidobu, enù ka endà egpangunut da diyà si Datù Nemula. Takà da egbael medaet, owoy inamu da sa kegamit da sa egkegaga da. Huenan di, pinedaetan i Nemula sa uwang tanà, owoy minelones ma sa medoo keluwen diyà sa atung kenà egpetabtab.”

^a 23:4 Mebaluy ma guwaen di, “Endà dé pigtamayan ku duu kagda uman.”

¹¹ Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Apiya sa medoo tegesugkow kagi ku owoy sa medoo tegesimbà, endà doo eg-adatan da duu aken. Hinaa ku sa egbaelan da medaet dalem siini mapulù Dalesan ku.

¹² Huenan di, kumelagdeg sa dalan eg-ukitan da, owoy mehemagawan da mangay diyà sa deleman kenà da mekedagsà. Peangayen ku sa dakel kelikutan diyà kenagda amuk meuma sa agdaw da mepigtamayan. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹³ “Hinaa ku sa salà binaelan sa medoo tegesugkow butbut diyà sa tanà Samaliya. Igsugkow da gaa sa kagi ku, dodox ngadan i Baal polo sa egtulonen da. Huenan di, egkeenggat da diyà salà sa medoo etaw ku tegeIslaél. ¹⁴ Dodox uman pa medaet sa hinaa ku egbaelan sa medoo tegesugkow butbut diyà Hélusalém. Tegebigà da owoy butbuten da ma. Egbuligan da sa medoo tegebael medaet anì endà dé duen sa etaw sumabuh mael medaet. Diyà sa kehaa ku, anan da lagà sa medoo tegebael medaet diyà sa menuwa Sodoma owoy menuwa Gomola egoh anay.”

¹⁵ Huenan di, ini sa kagi i Datù Nemula épê dakel egkegaga denu sa medoo tegesugkow butbut diyà Hélusalém. Guwaen di, “Pekaenen ku kagda sa mepait kaenen owoy peinemen ku sa wayeg neamutan mekehilu, enù ka igseluh da sa medaet adat diyà sa uwang tanà.”

¹⁶ Ini sa kagi i Datù Nemula épê dakel egkegaga diyà sa medoo etaw di tegeHélusalém, guwaen di, “Yoko egdinegdineg duu sa eg-ikagiyan sa medoo tegesugkow butbut, enù ka uloy kagi daa sa egtulonen da diyà keniyu owoy endà ma mealukan yu. Danà sa hagda penemdem daa sa eg-ikagiyan da diyà keniyu, dodox beken iya sa igpeikagi ku. ¹⁷Iya sa eg-ikagiyan da takà diyà sa medoo etaw endà egpigtuu diyà kenak, guwaen da, ‘Yoko egkebukul la enù ka ungayà i Nemula kumepion sa keugpà yu.’ Owoy iya ma sa eg-ikagiyan da diyà sa medoo etaw tegebael medaet danà sa ketegas ulu da, guwaen da, ‘Endà duen sa medaet tumebow diyà keniyu.’

¹⁸ “Dodox aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i diyà keniyu. Endà duen sa tegesugkow butbut, apiya sebaen daa, sa neketiig sa penemdem ku. Owoy endà ma duen sa migdineg ataw ka sa neketiig sa kagi ku, owoy endà ma duen sa egpangunut diyà kenak. ¹⁹Taa yu. Lagà kedugsuk sa meleges sepuk nelapegan kelamag siling sa kebulit i Datù Nemula mekeuma diyà sa medoo etaw tegebael medaet. ²⁰ Endà meelut sa kebulit di taman endà meubus di duu mael sa langun ungayà di. Amuk meuma sa hudihudi agdaw, tigtu metiigan yu doo ini i.”

²¹ Mig-uman eg-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Endà sinugù ku duu siini medoo tegesugkow butbut, dodox egpeampay da dé eg-angay egtulon. Eggamiten da daa sa ngadan ku egoh da egtulon, dodox endà eg-ikagi a diyà kenagda. ²² Dodox amuk metiigan da hedem sa penemdem ku, tulonen da doo sa kagi ku diyà sa medoo etaw ku anì ekedan da sa medaet adat da owoy anì sabuhan da ma sa kebael da medaet.

²³“Aken sa Nemula eg-ugpà diyà sa langun menuwa diyà siini sinukub langit. Endà sebaen di daa sa kenà ku. ²⁴Huenan di, endà duen sa melidung diyà kenak, dodox hauwen ku doo sumalà dé sa angayan da. Enù di ya, endà netiigan yu duu sa egoh ku diyà a langit owoy diyà a ma siini uwang tanà? Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

²⁵“Dinineg ku sa inikagi siini medoo tegesugkow butbut, guwaen da ‘Dinegdineg yu denu sa tegeinep ku kedu si Nemula egoh sigep.’ Dodox butbut sa egtulonen da danà da eggamit sa ngadan ku. ²⁶Kedu diyà sa hagda daa munoy penemdem sa langun eg-ikagiyen da. Nengan pa sa egoh da sumabuh umenggat sa medoo etaw ku diyà salà? ²⁷Iya sa penemdem da melipengan sa medoo etaw ku aken danà sa ketulon da sa medoo tegeinep da, lagà mendaas sa medoo tupù da nelipengan da aken egoh anay danà da egpenemula sa medoo inetaw Baal. ²⁸Amuk migtegeinep sa tegesugkow kagi ku, mepion amuk tulonen di sa egoh di tegeinep di daa. Dodox amuk kagi ku sa dinineg sa tegesugkow kagi ku, mepion amuk endà umamu di tumulon sa kagi ku. Enù ka tigesa sa legami owoy sa bunga di. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i. ²⁹Lagà apuy sa kagi ku owoy lagà ma tekuk egpekkelupet batu.

³⁰“Huenan di, pigtamayan ku siedò medoo tegesugkow kagi egtulon sa kagi sa duma da daa tegesugkow kagi, dodox ubòubò iya sa igpeikagi ku gaa. ³¹Pigtamayan ku ma sa medoo tegesugkow kagi amuk ikagiyen da kedu diyà kenak sa egtulonen da, dodox kedu diyà sa hagda munoy penemdem daa polo sa eg-ikagiyen da. ³²Taa yu. Pigtamayan ku ma sa medoo tegesugkow kagi egtulon sa tegeinep da daa anan butbut. Egkeenggat da diyà salà sa medoo etaw ku danà sa medoo tegeinep da butbut. Dodox endà ginelal ku duu kagda, owoy endà ma sinugù ku duu, owoy endà meketabang da diyà sa medoo etaw. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

Ini Sa Ego Da Egkelukuy Mimatai Si Hilimiyas

26 ¹Na, endà iseg di nelugay sa egoh i Hoakim anak i Hosiya migkedatù diyà Huda, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak. ²Guwaen di, “O Hilimiyas, tigdeg ka diyà sa duwangen sa Dalesan i Nemula, owoy ikagiyi ko sa langun etaw tegeHuda eg-angay egsimbà dahiya. Tulon ko diyà kenagda sa langun ipeikagi ku diyà keniko. Yaka egsiat duu, apiya sebaen daa. ³Petow ki daa migtuu da owoy ekedan da ma sa medaet egbaelan da. Amuk hediya, endà ipetuu ku duu sa penemdem ku migtamay kenagda danà sa medaet binaelan da.”

⁴Igpeikagi i Datù Nemula diyà kenak diyà sa medoo etaw, guwaen di, “Aken si Datù Nemula sa migsugù sa kepigtuu yu diyà kenak danà yu egpangunut diyà sa uledin igbegay ku diyà keniyu, ⁵owoy danà yu ma egsagipà sa kagi sa medoo tegesugkow kagi ku egesambìsambiy

egpeangayen ku diyà keniyu. Dodox tapay yu doo endà egpangunt diyà sa inikagi da. ⁶Amuk tapay yu doo endà migtuu, pedaetan ku siini Dalesan i Nemula, lagà sa egoh ku migpedaet sa menuwa Silo egoh anay. Agulé sa medoo etaw diyà sa medoo liyu balangan tanà, gamiten da sa ngadan siini menuwa Hélusalém amuk tubaden da sa etaw.”

⁷Na, aken si Hilimiyas sa egtulon ini i. Dinineg sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tegesugkow kagi owoy sa langun etaw dalem sa Dalesan i Nemula iya wé kagi i Nemula tinulon ku. ⁸Dodox egoh ku neubus eg-ikagi sa langun igpeikagi i Nemula diyà kenak, sinigkem da aken. Mig-ikagi da, guwaen da, “Mepion amuk meimatayan ka danà iya wé inikagi ko! ⁹Maen di ya eggamiten ko sa ngadan i Datù Nemula egoh ko egtulon sa egoh di mekeiling menuwa Silo sa Dalesan i Nemula? Maen di ya egtulonen ko medaetan siini menuwa owoy endà duen sa etaw mesamà, apiya sebaen daa?” Hê, sineulingutan da aken diyà sa Dalesan i Nemula.

¹⁰Na, egoh sa medoo ulu-uluh tegeHuda nekedineg denu iya wé nebaelan, miglaun da kedu diyà sa metolol dalesan sa datù, owoy migangay da egpenuu diyà sa atung kenà da eg-antang diyà sa pinengadanan da Magtu Bengawan diyà sa Dalesan i Nemula. ¹¹Agulé sa medoo tegesimbà owoy sa medoo tegesugkow kagi, mig-ikagi da diyà sa medoo ulu-uluh owoy diyà sa langun etaw, guwaen da, “Mepion amuk meimatayan siini etaw, enù ka inikagi di sa egoh di medaetan gaa siini menuwa ta. Apiya kiyu, nedineg yu ma sa inikagi di.”

¹²Agulé mig-ikagi a diyà sa medoo ulu-uluh owoy diyà sa medoo etaw nesetipon, guwaen ku, “Sinugù i Datù Nemula aken egpetulon sa langun kagi ku dinineg yu denu sa nebaelan diyà sa Dalesan i Nemula owoy diyà siini menuwa ma. ¹³Dodox amuk sambian yu sa adat yu owoy sa ebaelan yu ma, owoy amuk mangunut yu ma diyà sa kagi i Datù Nemula, sa Nemula yu, endà ipetuu di duu sa kepigtamay di keniyu. ¹⁴Na aken, kaini a leketanà diyà sa egkegaga yu. Huenan di, baeli yu diyà kenak sumalà dé sa mepion diyà sa penemdem yu mael. ¹⁵Dodox tandai yu ini i. Amuk imatayan yu aken, kiyu i langun eg-ugpà diyà siini menuwa polo sa mesalà danà yu mimatay sa etaw endà duen salà, enù ka tuu si Datù Nemula sa migsugù kenak egpeikagi diyà keniyu sa langun kagi ku dinineg yu.”

¹⁶Agulé mig-ikagi sa medoo ulu-uluh owoy sa langun etaw diyà sa medoo tegesimbà owoy diyà sa medoo tegesugkow kagi, guwaen da, “Endà mepion di amuk imatayan ta siini etaw, enù ka tinulon di diyà kenita sa igpeikagi i Datù Nemula, sa Nemula ta.”

¹⁷Hê, migtigdeg sa medoo duma kaunutan, owoy mig-ikagi da diyà sa langun etaw nesetipon. ¹⁸Guwaen da, “Egoh anay egoh i Isikiyas sa datù diyà sa tanà Huda, migsugkow Mikiyas i tegeMilosét sa kagi i Nemula diyà sa langun etaw. Guwaen di, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula épê dakel

egkegaga. Mebaluy daduwen sa Getan Siyon lagà sa sebaen kenà atung eghemula, owoy mekeiling dinugkow batu sa menuwa Hélusalém, owoy mebaluy ma ketalunan siini getan kenà sa Dalesan i Nemula.¹⁹ Na, egoh iya, endà inimatayan i Datù Isikiyas owoy sa medoo duma di duu Mikiyas i danà iya wé inikagi di. Dodox nelimedangan polo Datù Isikiyas i diyà si Datù Nemula, owoy tigtu egpehiduhidu diyà kenagdi. Huenan di, endà igpetuu i Datù Nemula duu sa kepigtamay di kenagda. Na, amuk imatayan ta Hilimiyas i ini egoh di, medapag dé mekeuma diyà kenita sa kepigtamay tigtu mekepesu.”

²⁰ Na, duen ma sa sebaen tegesugkow kagi i Nemula si Uliyas anak i Semiyas kedu diyà sa menuwa Kilat-Hiyalim. Tinulon di sa denu kepigtamay i Nemula mekeuma diyà sa menuwa Hélusalém owoy diyà sa tanà Huda nekeiling sa tinulon i Hilimiyas. ²¹ Hê, egoh i Datù Hoakim owoy sa medoo ulu-ulu sundalu di owoy sa medoo salu di migdineg sa inikagi i Uliyas, iya sa ungayà sa datù ipeimatay di Uliyas i. Dodox egoh i Uliyas nekedineg denu iya wé, migpelaguy eg-angay Igiptu dò danà di nelimedangan. ²² Dodox igsugù i Datù Hoakim diyà si Ilnatan anak i Akbol owoy diyà sa medoo liyu etaw di anì sigkemen da Uliyas i dutu Igiptu dò. ²³ Agulé sinikem da kagdi diyà Igiptu, owoy inuwit da diyà si Datù Hoakim. Hê, igpeimatay di owoy igpebuung di sa lawa di diyà sa atung kenà da eglebeng sa medoo etaw pubeli.

²⁴ Dodox binuligan i Ahikam anak i Sapat aken, huenan di endà mekebegay a diyà sa medoo etaw anì ipeimatay da aken.

Ini Denu Sa Kepelikù Sa Medoo TegeIslaél Diyà Si Nemula

31 ¹ Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw egoh di aken doo sa Nemula pigtuiwen sa langun tugod i Islaél, owoy meetaw ku kagda. ² Na, sa medoo tegeIslaél endà nematay danà gila, hiduwan ku kagda amuk umukit da diyà sa melabel tanà mediyù dalesan, owoy angayen ku kagda peetud.^b Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

³ Egoh anay migpehaa Datù Nemula i diyà sa medoo tegeIslaél, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Takaan ku kiyu eghidu, huenan di ipehaa ku diyà keniyu sa kehidu ku endà mehalì di taman melugay. ⁴ Petigdegen ku dema kiyu, o medoo tegeIslaél. Agulé baelan yu dema sa keselapanan owoy dumelayaw yu ma danà yu meanggan. ⁵ Tumudak yu dema sa medoo keleg palas diyà sa getan-getan diyà Samaliya, owoy mekaen sa medoo tegehémula doo sa bunga sa hinemula da. ⁶ Meuma doo sa agdaw egoh sa medoo tegebantay umumow kedu diyà sa getan-getan diyà sa

^b 31:2 Mebaluy ma guwaen di, “Hiniduwan ku sa medoo tegeIslaél endà nematay egoh da mig-ukit diyà sa melabel tanà mediyù dalesan owoy inangay ku kagda peetud.”

tanà Ipelaim, guwaen da, ‘Mipanaw ki dé mangay dutu Siyon dò kenà ta sumimbà diyà si Datù Nemula, sa Nemula ta.’”

⁷Na, ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, “Duyuy yu owoy petibos yu ma danà sa kekeanggan yu sa tanà Islaél,^c sa tanà yu épê tigtu dakel egkegaga. Petaled yu sa keolò yu, guwaen yu, ‘O Datù Nemula, aluki ko sa medoo etaw ko, lapeg sa medoo tegeIslaél nesamà.’ ⁸Aken si Datù Nemula sa umuwit sa medoo etaw ku kedu diyà sa tanà denu belabagan,^d owoy setiponen ku kagda kedu diyà sa medoo pisuk diyà siini sinukub langit. Dumuen diyà kenagda sa medoo langap owoy sa medoo pigò, owoy sa medoo obol lapeg sa medoo bayi medapag dé lesutan. Medoo da temù sa pelikù. ⁹Ligò ku pelikù kenagda mangay diyà sa hagda tanà, suminegaw da danà da egkesenulè owoy sumimbà da ma anì mepeuloyon da. Uwiten ku kagda diyà sa dapag sa medoo lawa't wayeg, owoy peukiten ku ma kagda diyà sa mepion dalan anì endà mekedagsà da, enù ka lagà a emà sa medoo tegeIslaél, owoy si Ipelaim sa lagà lebì lawa ku.^e

¹⁰“O medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà, dinegdineg yu sa kagi ku, aken i Datù Nemula, owoy angay yu tulon diyà sa medoo etaw dutu mediyù dò dutu tanà dutu dagat dò. Sinepalak ku sa medoo tegeIslaél, dodox setiponen ku dema kagda, owoy ipaten ku ma kagda lagà keipat sa tegeipat kebilibili. ¹¹Pelaunen ku sa medoo tugod i Islaél, owoy alukan ku ma kagda kedu diyà sa medoo etaw épê egkegaga eglowon diyà kenagda. ¹²Pelikù da dumuyuy diyà sa Getan Siyon danà da egkeanggan. Meiyap da ma danà sa medoo ketabang ku diyà kenagda, enù ka begayan ku kagda teligo owoy wain owoy lana olibu, owoy kumedoo ma sa kebilibili da owoy sa sapì da. Kumepion sa kehagtayan da lagà sa hinemulaan egwayegan, owoy endà dé mebukul da uman. ¹³Amuk hediya, dumelayaw sa medoo kenogon danà da egkeanggan, owoy meiyap ma sa medoo maama iling ka melaud ataw ka lukes dé. Imaeten ku kagda, enù ka baluyen ku kekeanggan sa kekebuluk da, owoy sambian ku kekeiyap sa kedaet pedu da. ¹⁴Besugen ku sa tigtu mepion kaenen sa medoo tegesimbà,^f owoy begayan ku sa medoo etaw ku sa langun mepion eg-ungayaen da. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

Ini Denu Sa Kehidu I Nemula Sa Medoo TegeIslaél

¹⁵Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Duen sa egdinegen yu dutu Lama dò sa metaled kedelawit owoy sa kesinegaw. Egsinegawan i

^c 31:7 Guwaen di “Hakob” diyà sa kagi Hibelu. ^d 31:8 Mebaluy iya sa selepangan di sa tanà Babiloniya. ^e 31:9 Sa medoo tugod i Ipelaim, uman pa dakel sa hagda egkegaga diyà sa medoo duma da tegeIslaél. ^f 31:14 Iya sa keduwan sa kaenen sa medoo tegesimbà sa ibegay uloy sa medoo etaw egsimbà.

Lakél sa medoo anak di,^g owoy endà mebaluy di angganen enù ka neimet dé nematay sa medoo anak di.”

¹⁶Dodoo mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Yaka dé egsinegaw wa owoy hunas ko sa luhà ko, enù ka dumuen sa untung ko danà sa binaelan ko. Pelikù doo sa medoo anak ko kedu diyà sa tanà sa kuntelà da. ¹⁷Duen doo sa mepion paginawaen ko, enù ka pelikù sa medoo anak ko diyà sa hagda munoy tanà. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹⁸“Dinineg ku sa keingonoy sa medoo tegeIslaél,^h guwaen da, ‘O Datù Nemula, lagà ké sa nati sapi metegas idung, dodoo eglayamen ko kami anì mangunut ké diyà keniko. Pelikù ko kami anì kumepion ké, enù ka kuna si Datù Nemula sa Nemula ké. ¹⁹Mig-iniyug ké diyà keniko egoh anay, dodoo nesenulé ké dé. Egoh ko mig-indaw kenami, egduukduken ké sa kagpa ké tandà sa egoh ké nebukul, owoy tigtu ké egkemalaan enù ka nesalà ké egoh ké batàbatà pelawà.’”

²⁰Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, tigtu eghiduwan ku kiyu i anak ku owoy tigtu egkeiyapan ku ma kiyu. Apiya di pa mesagkat eg-indawen ku kiyu, eghiduwan ku doo kiyu. Huanan di, mebugà a keniyu owoy egkedugangian ku ma kiyu.

²¹“Tenai yu kilalaan owoy tandà sa dalan inukitan yu. Dulì yu lagbet sa dalan inukitan yu egoh yu migganat. O medoo tegeIslaél, pelikù yu diyà sa medoo menuwa sinalidan yu. ²²O medoo etaw endà epgittuu, ngadan taman sa lugay yu peéngén-éngén? Aken si Datù Nemula sa mael sa magtu ukit diyà tanà sa egoh da pedakel pedu sa medoo tegeIslaél diyà kenak, lagà sa bayi egsegunung sa maama.”

Ini Sa Egoh Di Kumepion Sa Keugpà Sa Medoo TegeIslaél

²³Na, ini sa kagi i Datù Nemula épê dakel egkegaga, sa Nemula epgittuuwen sa medoo tegeIslaél, guwaen di, “Amuk ipelikù ku sa medoo etaw ku tegeHuda diyà sa medoo tapay menuwa da, umikagi da dema, guwaen da ‘Metabangan i Datù Nemula sa mapulù getan kenà sa Dalesan di diyà Hélusalém.’ ²⁴Na, umugpà dema sa medoo etaw diyà sa medoo menuwa diyà sa tanà Huda. Dumuen diyà kenagda sa medoo etaw tegehempula owoy sa medoo tegeipat kebilibili. ²⁵Pebagelen ku sa medoo etaw egkelungoy, owoy besugen ku sa medoo etaw egkelenek danà da egpeketues. ²⁶Amuk tumudug da, kumbekal da dé amuk umenaw da.”ⁱ

²⁷Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw sa egoh di meguwad sa medoo etaw owoy sa medoo hinagtay diyà sa tanà Islaél

^g 31:15 Si Lakél sa sebaen sawa i Hakob sa tupù sa medoo tegeIslaél, owoy iya sa anak di si Hosé owoy si Bénhamin. Si Ipelaim owoy si Manasa sa duwa anak i Hosé, owoy kagda sa tupù sa duwa dakel geumpung etaw Hudiyu diyà sa tanà Islaél. ^h 31:18 Diyà sa kagi Hibelu, iya sa kagi di, “Ipelaim.” ⁱ 31:26 Mebaluy ma guwaen di, “Hê, mig-enaw a dé owoy miglangalanga a, enù ka medalem sa kinetudug ku.”

owoy diyà sa tanà Huda. ²⁸Egoh anay egtulikan ku kagda egoh ku lagà migbadut kenagda owoy sa egoh ku ma lagà migpilay kenagda owoy pinedaetan ku kagda owoy inindaw ku ma owoy pinigtamayan ku ma kagda. Dodox amuk meuma iya wé agdaw, tulikan ku ma doo kagda amuk lagà hemulaen ku kagda owoy pebagelen ku ma kagda. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

²⁹“Amuk meuma iya wé agdaw, endà dé umikagi sa medoo etaw, guwaen da, ‘Migkaen sa medoo lukes sa meleetis bunga palas, dodoo iya polo sa migkelengilu sa medoo anak da.’ ³⁰Taa yu, sa migkaen sa meleetis bunga palas, iya daa polo sa kumelengilu. Hediya ma, mematay sa etaw danà sa hagdi doo munoy salà.”

³¹Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw sa egoh ku mael sa magtu kesepasaday ké sa medoo tegeIslaél owoy tegeHuda.

³²Na, sa magtu kesepasaday ké, endà éhè di sa nesepasadan binaelan ku diyà sa medoo tupù da egoh ku mig-uwit kenagda kedu diyà Igiptu egoh anay, enù ka endà migpangunut da diyà sa nesepasadan ké apiya di pa aken sa lagà maama sinawa da. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

³³Dodox amuk meuma iya wé agdaw, ini polo sa mesepasadan baelan ku diyà sa medoo tegeIslaél. Itagù ku sa uledin ku diyà sa penemdem da, owoy isulat ku ma diyà sa pedu da. Mebaluy aken sa Nemula da owoy kagda sa meetaw ku. ³⁴Endà dé limah di tuluen sa etaw sa duma di denu si Nemula, enù ka langun da dé neketiig kenak, iling ka lagdà etaw ataw ka épê dakel egkegaga. Ipeuloy ku sa medoo salà da, owoy endà dé metulengan ku duu sa medaet binaelan da. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

³⁵Na, si Datù Nemula sa migsugù sa agdaw
anì duen sa legdaw uman agdaw,
owoy pinelegdaw di ma sa bulan owoy sa medoo bituen amuk sigep.
Egligbugen di sa dagat anì lumabal.

Iya sa ngadan di si Datù Nemula épê dakel egkegaga.

³⁶Ini sa pasad di, guwaen di,
“Taman sa egoh di duen pelà siini medoo binaelan ku,
endà doo mekedan sa medoo tegeIslaél diyà sa hagda tanà.

³⁷Amuk duen sa meketembu sa langit
owoy amuk duen sa mekeuma diyà sa bukag tanà,
iya pelà sa egoh ku uminiyug diyà sa medoo tegeIslaél
danà sa langun binaelan da.

Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

³⁸Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw egoh di dulien mael sa menuwa Hélusalém anì mebaluy sa menuwa ku. Umedung sa kutà di diyà sa mehagtaw dalesan i Hanamél taman sa bengawan pinengadanan da Bengawan Diyà Sa Pisuk. ³⁹Agulé lumagbas taman

diyà sa tuduk Kaleb, agulé makù dema mangay diyà Guwa.⁴⁰ Sa langun uwang tanà di, lapeg sa atung lebengan owoy sa buungan lupuk owoy sa langun hinemulaan medapag diyà sa lawa't wayeg Kidelon denu tebowon agdaw taman diyà sa bengawan pinengadanan da Bengawan Ukitan Kudà, iya sa tanà ipeépê da diyà kenak. Endà dé medaetan siini menuwa, owoy endà ma dé megubal di taman melugay.”

Ini Sa Ego I Baluk Migbasa Sa Sulat Diyà Sa Dalesan I Nemula

36 ¹Na, ego sa keepat di gepalay sa lugay i Hoakim anak i Hosiya migkedatù diyà sa tanà Huda, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak.

²Guwaen di, “O Hilimiyas, kuwa ka sa kalatas dinilin, owoy sulati ko sa langun inikagi ku diyà keniko denu sa tanà Islaél owoy sa tanà Huda owoy sa langun liyu balangan tanà. Sulati ko sa langun inikagi ku diyà keniko edung sa ego sa anay mig-ikagi diyà keniko ego i Hosiya pelà sa datù taman ini ego di. ³Amuk dinegen sa medoo etaw tegeHuda denu sa penemdem ku migtamay kenagda, petow ki daa meekedan da sa medaet egbaelan da. Amuk hediya, ipeuloy ku doo sa medaet binaelan da owoy sa medoo salà da.”

⁴Huenan di, aken si Hilimiyas sa migsasà si Baluk anak i Niliyas, owoy tinulon ku diyà kenagdi sa langun inikagi i Datù Nemula diyà kenak. Hê, igsulat i Baluk diyà sa kalatas dinilin sa langun inikagi ku. ⁵Agulé tinulon ku diyà si Baluk, guwaen ku, “Nehawidan a lumudep diyà sa Dalesan i Nemula. ⁶Huenan di, kuna polo sa mangay dutu amuk meuma dema sa agdaw ego da egpeulan sa kekaen da anì sumimbà da daa, owoy petaled ko basa diyà sa medoo etaw sa langun kagi i Nemula igpesulat ku diyà keniko. Basa ko anì medineg sa langun etaw tegeHuda eglenged kedu diyà sa medoo menuwa da. ⁷Tigtu ebulitan i Datù Nemula kagda owoy egkelangget ma. Dodox amuk dinegen sa medoo etaw denu sa penemdem di migtamay kenagda, petow ki daa sumimbà da diyà kenagdi owoy mesenuléén da ma sa medoo medaet binaelan da.”

⁸⁻¹⁰Na, ego sa kesiyow di gebulan diyà sa kelima di gepalay sa lugay i Hoakim anak i Hosiya migkedatù diyà sa tanà Huda, igsugù sa medoo ulu-ulu sa agdaw ego da egpeulan sa kekaen da anì sumimbà da daa sa medoo tegeHélusalém, lapeg sa medoo eglenged kedu diyà sa medoo menuwa diyà sa tanà Huda. Hê, igpetuu i Baluk sa langun igsugù ku diyà kenagdi, owoy inuwit di sa kalatas dinilin diyà sa nekepagtaw bilik medapag diyà sa bengawan pinengadanan da Magtu Bengawan diyà sa Dalesan i Nemula. Dutu sa kenà di migpetaled egbasa sa medoo kagi i Datù Nemula igpesulat ku diyà kenagdi diyà sa kalatas dinilin. Na, iya sa épê siini bilik kenà di egbasa si Gimaliyas anak i Sapat sa atung tegesulat sa datù.

Ini Sa Ego I Baluk Migbasa Sa Sulat Diyà Sa Medoo Ulu-ulú

¹¹Na, dahiya ma Mikaya i anak i Gimaliyas békébê i Sapat, owoy dinineg di sa kebasa i Baluk sa langun kagi i Datù Nemula nekesulat diyà sa

kalatas dinilin. ¹²Huenan di, mig-angay Mikaya i diyà sa metolol dalesan sa datù, owoy mig-awuh diyà sa bilik sa atung tegesulat kenà sa medoo ulu-ulu nesetipon. Dahiya si Ilisama sa atung tegesulat sa datù, owoy si Dilayas anak i Simiyas, owoy si Ilnatan anak i Akbol, owoy si Gimaliyas anak i Sapat, owoy si Sédekiyas anak i Ananiyas, owoy sa medoo liyu pa ulu-ulu. ¹³Hê, tinulon i Mikaya diyà kenagda sa langun dinineg di kagi i Nemula binasa i Baluk diyà sa medoo etaw. ¹⁴Agulé sinugù sa medoo ulu-ulu Hihudi i anì angayen di Baluk i anì uwiten di diyà kenagda sa kalatas dinilin binasa di diyà sa medoo etaw. Na, si Hihudi sa anak i Nitaniyas béké i Silimiyas owoy béké lulud i Kusi. Hê, inuwit i Baluk sa kalatas dinilin diyà sa medoo ulu-ulu. ¹⁵Agulé mig-ikagi da diyà kenagdi, guwaen da, “Penuu ka owoy basa ko diyà kenami iya wé sulat diyà sa kalatas dinilin.”

Huenan di, binasa i Baluk diyà kenagda. ¹⁶Na, egoh di neubus dé egbasa, egeinengtengay da danà da nelimedangan, owoy mig-ikagi da diyà si Baluk, guwaen da, “Mepion amuk tulonen ké ini i diyà si Datù Hoakim.” ¹⁷Agulé mig-ikagi da diyà si Baluk, guwaen da, “Tulon ko diyà kenami maen di ya negaga ko egsulat langun ini i. Enù di ya, tinulon i Hilimiyas iya wé diyà keniko?”

¹⁸Migsagbi Baluk i, guwaen di, “Hoò, si Hilimiyas sa migtulon diyà kenak langun ini i, owoy aken daa sa migsulat diyà sa kalatas dinilin.”

¹⁹Agulé inikagiyan sa medoo ulu-ulu Baluk i, guwaen da, “Mepion amuk lumidung yu si Hilimiyas. Yoko egpetiig duu diyà sa sumalà dé etaw sa kenà yu lumidung.”

Ini Sa Egoj Sa Datù Mig-ulow Sa Kalatas Dinilin

²⁰Na, igtagù sa medoo ulu-ulu sa kalatas dinilin sinulatan sa kagi i Nemula diyà sa bilik i Ilisama sa atung tegesulat sa datù. Agulé mig-angay da diyà sa datù diyà sa bilik atung kenà di eg-antang diyà sa metolol dalesan di, enù ka eg-angayen da egtulon diyà kenagdi. ²¹Agulé igsugù sa datù igpekuwa si Hihudi sa kalatas dinilin sinulatan sa kagi i Nemula. Hê, inangay i Hihudi diyà sa bilik i Ilisama, owoy binasa di diyà sa datù owoy diyà sa medoo ulu-ulu egtigdeg diyà sa dapag di. ²²Na, sasang megenaw egoh iya, owoy egpenuu sa datù diyà sa medapag kenà apuy diyà sa bilik sa metolol dalesan di atung kenà di eg-ugpà amuk sasang megenaw. ²³Hê, egoh i Hihudi neubus dé egbasa sa telu ataw ka epat gebatang, pinisang sa datù sa tukéey gelat di sa kalatas owoy igsungù di diyà apuy. Anan éhê iya sa kinebael di taman sa egoh di neimet neulow sa kalatas dinilin sinulatan sa kagi i Nemula. ²⁴⁻²⁵Dodoo egpegeni da hedem Ilnatan i owoy si Dilayas owoy si Gimaliyas diyà sa datù anì endà ulowen di duu sa kalatas dinilin sinulatan sa kagi i Nemula. Gasama iya, endà doo egtalimaen di duu. Apiya di pa dinineg

sa datù owoy sa medoo salu di sa kagi i Nemula igsulat diyà sa kalatas dinilin, endà doo nelimedangan da owoy endà ma nesenulê da.

²⁶ Agulé sinugù sa datù sa anak di si Hilamiyél owoy si Silayas anak i Asliyél owoy si Silimiyas anak i Abdil anì sigkemen da aken owoy si Baluk sa atung tegesulat ku. Dodox linidung i Datù Nemula kami.

Ini Sa Egoth I Hilimiyas Migdulì Egsulat

²⁷ Na, egoth di neimet dé sa datù mig-ulow sa kalatas dinilin sa igpesulat ku diyà si Baluk, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak.

²⁸ Guwaen di, “O Hilimiyas, kuwa ka dema sa kalatas dinilin, owoy sulati ko dahiya sa langun kagi nekesulat diyà sa anay kalatas inulow i Datù Hoakim. ²⁹ Owoy ikagi ko ma diyà si Datù Hoakim tegeHuda, guwaen ko, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula diyà keniko, guwaen di, Inulow ko iya wé kalatas dinilin, owoy inigsà ko sa pesuwan di igsulat i Hilimiyas sa egoth sa datù tegeBabiloniya mangay dahini anì pedaetan di siini menuwa owoy imatayan di ma sa medoo etaw lapeg sa medoo hinagtay. ³⁰ Huenan di, aken si Datù Nemula sa umikagi diyà keniko. O Datù Hoakim, endà dumuen sa tugod ko kumedadù diyà sa nesakupan sa kedatuan i Dabid egoth anay. Amuk mematay ka, mekeenag sa lawa ko diyà sa kenà di mebekol meelut agdaw owoy megenawan amuk sigep. ³¹ Pigtamayan ku kuna lapeg sa medoo tugod ko owoy sa medoo salu ko ma danà sa medoo salà yu. Ipetuu ku sa langun igsulat di sa langun nekesulat diyà sa anay kalatas dinilin inulow i Datù Hoakim, owoy duen ma sa igdugang ku igpesulat diyà kenagdi.

³² Agulé migkuwa a dema sa kalatas dinilin owoy igbegay ku diyà si Baluk sa atung tegesulat ku, owoy igsulat di dema sa langun inikagi ku diyà kenagdi. Igsulat di sa langun nekesulat diyà sa anay kalatas dinilin inulow i Datù Hoakim, owoy duen ma sa igdugang ku igpesulat diyà kenagdi.

Ini Sa Egoth Di Nedaetan Sa Menuwa Hélusalém

(*Hilimiyas 52:1-11*)

52 ¹ Na, duwa pulù owoy sebaen gepalay sa idad i Sédékiyas egoth di migkedatù, agulé sepulù owoy sebaen gepalay sa lugay di datù diyà sa menuwa Hélusalém. Iya sa inay di si Hamutal anak i Hilimiyas tegeLibna. ² Binaelan i Datù Sédékiyas sa medaet diyà sa kehaa i Datù Nemula lagà mendaan sa binaelan i Datù Hoakim egoth anay. ³ Huenan di, tigtu egbulitan i Datù Nemula sa medoo etaw diyà Hélusalém owoy diyà sa uwang tanà Huda. Iya sa pesuwan di hinemagawan di kagda owoy igpesigkem di ma.

Na, kinuntelà i Datù Sédékiyas Datù Nabokonosol i tegeBabiloniya. ⁴ Huenan di, egoth di neuma sa kesepulù di agdaw diyà sa kesepulù di

gebulan diyà sa kesiyow di gepalay sa lugay i Sédékiyas migkedatù diyà sa tanà Huda, migpengayaw Datù Nabokonosol i lapeg sa medoo sundalu di diyà sa menuwa Hélusalém.^j Migbael da lawì diyà sa liyu sa menuwa, owoy sineulingutan da sa menuwa owoy sinelogsudlogsud da sa tanà diyà sa kutà di anì dumuen sa ukitan da umawuh diyà sa menuwa.⁵ Tapay doo sineulingutan da sa menuwa taman sa kesepulù di owoy sebaen gepalay sa lugay i Sédékiyas migkedatù.⁶ Hê, egoh di migtalà segepalay owoy tengà, egtemù dé egbitilen sa medoo etaw dalem sa menuwa enù ka neimet dé sa langun kaenen da. Agulé egoh di neuma sa kesiyow di agdaw diyà sa keepat di gebulan egoh iya wé palay,⁷ tinosongon sa medoo kuntelà da tegeBabiloniya sa kutà sa menuwa Hélusalém. Apiya di pa sineulingutan sa medoo tegeBabiloniya sa menuwa, nekelesò doo sa langun sundalu tegeIslaél egoh iya wé sigep anì melaguy da hedem. Migit da diyà sa elet sa duwa kutà medapag diyà sa hinemulaan sa datù, owoy migtodò da eg-angay diyà sa sugud sa lawa't wayeg Holdan.

⁸Dodox linohot sa medoo tegeBabiloniya Datù Sédékiyas i, owoy neuma da kagdi diyà sa sugud medapag diyà sa menuwa Héliko. Hê, sinigkem da kagdi, enù ka nesebelag dé sa medoo sundalu di.⁹ Agulé inuwit da kagdi diyà si Datù Nabokonosol tegeBabiloniya diyà sa menuwa Libela dutu uwang tanà Hamat dò kenà da migpigtamay kenagdi.¹⁰Dutu Libela dò sa kenà di egpeimatay sa medoo anak i Sédékiyas diyà sa taengan di, owoy igpeimatay di ma sa medoo kaunutan tegeHuda.¹¹ Agulé igpetiyul di sa mata i Sédékiyas, owoy igpepolot di ma sangkali owoy inuwit di dutu Babiloniya dò kenà di nebilanggu taman sa egoh di nematay.

Ini Sa Egoh Di Nedaetan Sa Dalesan I Nemula

(*Hilimiyas 52:12-17*)

¹²Na, netepel sa menuwa Hélusalém egoh sa kesepulù di owoy siyow gepalay sa lugay i Nabokonosol migkedatù diyà Babiloniya. Agulé egoh di neuma sa kesepulù di agdaw diyà sa kelima di gebulan diyà iya wé palay, migtebow Nabusaladan i diyà Hélusalém.^k Kagdi sa salu i Datù Nabokonosol owoy sa ulu-ulu sa medoo sundalu di.¹³Hê, inulow di sa Dalesan i Nemula diyà Hélusalém owoy sa metolol dalesan sa datù owoy sa langun dalesan dahiya, lapeg sa medoo dalesan sa medoo kaunutan.¹⁴Owoy sinugù di ma sa medoo sundalu tegeBabiloniya anì gubalen

^j 52:4 Nebaelan ini i egoh Inilu pitsa sepulù owoy lima sa palay lima latuh walu pulù owoy walu egoh i Hésus endà pa neetaw diyà tanà. ^k 52:12 Nebaelan ini i egoh Agustu pitsa sepulù owoy pitu sa palay lima latuh walu pulù owoy enim egoh i Hésus endà pa neetaw diyà tanà.

da sa kutà nekeulingut diyà sa menuwa Hélusalém. ¹⁵ Agulé sinigkem i Nabusaladan sa medoo etaw nesamà diyà sa menuwa Hélusalém, lapeg sa medoo etaw migtampil diyà sa datù tegeBabiloniya owoy sa medoo tegepanday nesamà owoy sa medoo duma etaw pubeli. Hê, inuwit di kagda eg-angay Babiloniya dò. ¹⁶ Dodoo tinangtang di diyà sa tanà Huda sa medoo etaw tigtu pubeli anì ipaten da sa medoo hinemulaan palas owoy sa medoo liyu hinemulaan.

52:17-30 Na, kinuwa sa medoo tegeBabiloniya sa medoo langun taman diyà sa Dalesan i Nemula, sa medoo binaelan tumbaga owoy pilak owoy bulawan. Owoy inuwit da ma sa medoo etaw nesigkem eg-angay Babiloniya dò. Iya sa kedoo etaw Hudiyu nesigkem da epat ngibu enim latuh geetaw.

Ini Sa Igsulat I

ISIKIYÉL

Ini Denu Sa Igsulat I Isikiyél

Si Isikiyél sa tegesugkow sa kagi i Nemula egoh sa medoo etaw Hudiyu tigtu egkepasangan. Nekeunut ma diyà sa medoo etaw Hudiyu nekeangay diyà sa tanà Babiloniya. Iya sa kagi di diyà sa medoo duma di, medaetan sa menuwa Hélusalém danà sa kepitgamay i Nemula sa medoo etaw di nesalà. Egoh sa menuwa Hélusalém neubus dé nedaetan, nepelumanan sa kagi i Isikiyél. Agulé iya polo sa kagi di, tapay doo eghiduwani i Nemula sa etaw di owoy neuma sa agdaw egoh di kumepion dema sa tanà Islaél.

Anak sa sebaen tegesimbà Isikiyél i, dodox egoh da diyà sa mediyù tanà kedu diyà Hélusalém, endà duen sa Dalesan i Nemula owoy endà ma duen galebek sa tegesimbà. Iya polo sa nebaelan, inikagi i Nemula diyà si Isikiyél anì isugkow di diyà sa medoo etaw Hudiyu egoh da nekeugpà pelà diyà Babiloniya. Mesagkat migtebow sa kagi i Nemula igsugkow i Isikiyél, guwaen di, “Amuk hediya, metiigan da aken si Datù Nemula.” (Basa ko diyà 33:29 owoy 36:23.)

Ini Sa Edungan Kagi I Isikiyél

(Isikiyél 1:1-3)

1 ¹⁻³Na, aken si Isikiyél anak i Busi sa egsulat ini i, owoy tegesimbà a ma. Egoh sa kelima di gepalay egoh i Datù Hoakim nesigkem owoy nekeangay dutu Babiloniya dò, eg-ugpà a diyà sa dapag lawa't wayeg Sibal diyà sa tanà Babiloniya. Iya sa medoo duma ku sa medoo Hudiyu nesigkem nekeangay Babiloniya dò. Agulé egoh sa kelima di agdaw diyà sa keepat di gebulan diyà sa ketelu di pulù gepalay,^a hinaa ku neukaan sa

^a **1:1-3** Diyà sa penemdem sa etaw, nebaelan iya wé egoh di Huliyu 31, lima gatus siyow pulù owoy telu gepalay egoh i Hésus endà pa neetaw diyà tanà. Apiya di pa endà tigtu netiigan ta duu sa edungan siini telu pulù gepalay, mebaluy doo iya sa idad i Isikiyél, enù ka telu pulù gepalay sa idad sa etaw amuk umedung da sa galebek sa tegesimbà.

langit owoy duen sa nehauwan ku. Mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, owoy tinugedam ku sa tunung di.

Ini Sa Ego I Isikiyél Nebaluy Tegesugkow Kagi I Nemula

(Isikiyél 2:1-3:11)

2 ¹Na, duen sa eg-kagi diyà kenak, guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, tigdeg ka enù ka duen sa ikagiyen ku diyà keniko.” ²Hê, ego di eg-ikagi diyà kenak, linuhub a sa Suguy i Nemula owoy pinetiddeg di aken. Agulé mig-uman eg-ikagi diyà kenak, ³guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, suguen ku kuna mangay diyà sa medoo tegeIslaél sa medoo etaw metegas egtuluen. Kagda owoy sa medoo tupù da, anan da migtipay diyà kenak taman ini ego di. ⁴Metegas sa ulu da owoy endà ma eg-adat da diyà kenak. Dodox peangayen ku kuna diyà kenagda, owoy tulon ko diyà kenagda sa ipeikagi ku, aken i Datù Nemula. ⁵Amuk hediya, metiigan da duen doo sa tegesugkow kagi i Nemula diyà kenagda, iling ka duminegdineg da ataw ka endà, enù ka kagda sa metegas egtuluen. ⁶Dodox kuna, o anak etaw daa diyà tanà, yaka egkelimedangan na diyà kenagda, apiya di pa limedangen da kuna owoy apiya di pa lagà ka neketeliwadà diyà sa sepinitpinit owoy lagà ka mig-ugpà diyà sa kenà sa medoo menipit. Yaka egkelimedangan na diyà sa medoo ikagiyen da ataw ka diyà sa palas da, enù ka kagda sa metegas egtuluen. ⁷Tulon ko sa medoo kagi ku diyà kenagda, iling ka duminegdineg da ataw ka endà, enù ka kagda sa metegas egtuluen. ⁸Dodox kuna, o anak etaw daa diyà tanà, dinegdineg ko sa eg-ikagiyen ku diyà keniko. Yaka egpetegas sa niko ulu lagà sa hagda. Ginganga ka owoy kaen ko sa ibegay ku diyà keniko.”

⁹Hê, ego ku eghahaa, hinaa ku sa nepenalah belad migsabà sa kalatas dinilin, owoy igtayal di diyà kenak. ¹⁰Binekah di diyà sa taengan ku, owoy hinaa ku nesedibaluy nekesulat sa medoo kagi denu kedelawit owoy denu kekebukul.

3 ¹Agulé mig-ikagi dema Nemula i diyà kenak, guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, kaen ko siini kalatas dinilin, agulé angay ka ikagi diyà sa medoo tegeIslaél.” ²Huanan di miggininga a, owoy igbegay di diyà kenak sa kalatas dinilin anì kaenen ku. ³Agulé mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, kaen ko anì mebesug ka.” Huanan di, kinaen ku owoy éhê keemis teneb sa nanam di.

⁴Agulé mig-ikagi dema diyà kenak, guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, angay ka diyà sa medoo tegeIslaél owoy ikagi ko diyà kenagda sumalà dé sa ipeikagi ku diyà keniko. ⁵Endà peangayen ku duu kuna diyà sa medoo etaw endà mesabutan ko duu sa kagi da, dodox peangayen ku polo kuna diyà sa medoo duma ko tegeIslaél. ⁶Endà peangayen ku

duu kuna diyà sa medoo balangan etaw liyu kagi endà mesabutan ko duu. Amuk peangayen ku kuna diyà kenagda, dingdinegen da doo sa eg-ikagiyan ko. ⁷Dodoo sa medoo tegeIslaél peangayan ku keniko, endà dinegdinegen da duu sa eg-ikagiyan ko. Apiya aken, endà egsagipaen da duu, enù ka anan da metegas ulu owoy mebagel lingoyen da. ⁸Dodoo pebagelen ku sa pedu ko owoy petegesen ku ma sa ulu ko lagà sa hagda. ⁹Pelagaen ku ketegas sa batu sangilan sa ketegas sa ulu ko. Huenan di, yaka egkelimedangan na diyà kenagda owoy yaka egpesu ya diyà sa palas da, enù ka kagda sa metegas egtuluen.”

¹⁰Mig-uman eg-ikagi Nemula i diyà kenak, guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, dinegdineg ka owoy tagui ko diyà sa pedu ko sa langun eg-ikagiyan ku diyà keniko. ¹¹Agulé angay ka diyà sa medoo tegeIslaél duma ko neseunut nesikem owoy tulon ko diyà kenagda sa kagi ku, aken i Datù Nemula, iling ka duminegdineg da ataw ka endà.”

Ini Denu Sa Metudà Kekukum I Nemula

18 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, ²“O Isikiyél, ngadan selepangan sa takà da keikagi sa milantek kagi denu sa medoo tegeIslaél, guwaen da, ‘Migkaen sa medoo lukes sa meleetis bunga palas, dodox iya polo sa migkelengilu sa medoo anak da?’

³“Na, tulon ko diyà kenagda sa pasad ku, aken i Datù Nemula épê lalù taman melugay, guwaen ku yoko dé eggamit duu iya wé milantek kagi diyà sa tanà Islaél. ⁴Enù ka naken sa langun etaw, iling ka lukes ataw ka batà. Iya daa sa mematay sa etaw épê salà.

⁵“Upama duen sa etaw épê metiengaw adat, owoy takà egpangunut diyà sa medoo uledin owoy egbaelan di sa mepion. ⁶Endà kumaen di sa kaenen atang ighbegay da diyà sa medoo egpenemulawen da diyà sa getan-getan, owoy endà ma sumimbà di diyà sa medoo inetaw egpenemulawen sa medoo tegeIslaél. Endà ma bigaen di duu sa sawa duma di, owoy endà ma inumawen di lawa sa bayi egdepanugan. ⁷Endà lapisen di duu sa etaw, owoy endà ma menakaw di. Dodoo ipelikù di polo sa igsandà sa etaw nekeutang diyà kenagdi. Pekaenen di sa etaw egpeketues, owoy begayan di kawal sa etaw endà duen kawal. ⁸Amuk duen sa igsagbay di, endà peanaken di duu. Endà ma egbaelan di duu sa medaet. Owoy amuk duen sa eg-antangen di, endà duen tayu tampilan di. ⁹Takà egpangunut diyà sa medoo uledin ku owoy diyà sa medoo igsugù ku. Amuk hediya sa egbaelan di, metiengaw iya wé etaw owoy melalù doo. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹⁰“Dodoo upama duen sa anak siini mepion etaw nakawen owoy tegeimatay, owoy takà egbael sa medoo balangan medaet ¹¹sa endà binaelan sa emà di duu. Egkaen sa kaenen atang ighbegay da diyà sa medoo egpenemulawen da diyà sa getan-getan, owoy egbigaen di sawa

sa duma di. ¹²Eglapisen di sa medoo etaw endà duen negaga owoy sa medoo pubeli. Egpenakaw, owoy endà ipelikù di duu sa igsandà sa etaw nekeutang diyà kenagdi. Egpenemulawen di sa medoo inetaw, owoy egbaelan di ma sa medoo balangan medaet. ¹³Owoy amuk duen sa igpesagbay di, egpedoowen di sa kepeanak di. Endà doo kumelalù sa medaet etaw iling iya wé. Mematay doo enù ka egbaelan di sa medoo endà mepion egbaelan. Danà di doo sa pesuwan di mematay.

¹⁴“Dodox upama duen sa anak siini medaet etaw. Eghauwen di sa medoo medaet egbaelan sa emà di, dodox endà ilingan di duu. ¹⁵Endà kumaen di sa kaenan atang ighbegay da diyà sa medoo egpenemulawen da diyà sa getan-getan, owoy endà ma sumimbà di diyà sa medoo inetaw egpenemulawen sa medoo tegeIslaél. Endà ma bigaen di duu sa sawa duma di. ¹⁶Endà ma lapisen di duu sa muni dé etaw, owoy endà ma menakaw di. Endà tegelen di duu pesandà sa etaw nekeutang diyà kenagdi. Dodox egpekaenen di polo sa etaw egpeketues, owoy egbegayan di kawal sa etaw endà duen kawal. ¹⁷Endà baelan di duu sa medoo balangan medaet, owoy endà ma peanaken di duu sa pilak igpeutang di. Egpangunutan di polo sa langun uledin ku owoy sa medoo igsugù ku. Endà mematay di danà sa medoo salà sa emà di, dodox kumelalù polo. ¹⁸Dodox sa emà di, kagdi daa sa mematay danà sa hagdi salà, enù ka tegelapis owoy nakawen owoy takà egbael medaet diyà sa medoo duma di.

¹⁹“Dodox umigsà yu, guwaen yu, ‘Maen di ya endà mepigtamayan sa batà danà sa salà sa emà di?’ Na, iya sa pesuwan di enù ka egbaelan sa anak di sa mepion owoy tigtu ma egpangunut diyà sa medoo uledin ku, huanan di kumelalù doo. ²⁰Iya daa sa mematay sa etaw nesalà. Endà mekelapeg mepigtamayan sa batà danà sa salà sa emà di, owoy endà ma mekelapeg mepigtamayan sa emà di danà sa salà sa anak di. Dumuen sa untung sa mepion etaw danà sa mepion binaelan di, owoy mepigtamayan ma sa medaet etaw danà sa medaet binaelan di. ²¹Dodox amuk mesenuléén sa etaw tegebael medaet sa medoo salà binaelan di owoy pangunutan di polo sa langun uledin ku owoy baelan di ma sa mepion owoy sa metudà adat, endà mepigtamayan di dodox kumelalù doo. ²²Mekepeuloy sa langun salà binaelan di egoh anay, owoy kumelalù ma enù ka binaelan di sa metudà adat. ²³Endà meanggan a eghaa amuk mematay sa etaw tegebael salà. Iya polo sa ungayà ku mesenulè da anì kumelalù da. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

²⁴“Dodox amuk sumabuh mael mepion sa etaw épê metudà adat owoy mael polo salà, owoy baelan di sa medoo balangan endà mepion lagà sa egbaelan sa medoo tegebael medaet, endà doo kumelalù di. Endà dé metulengan sa langun mepion binaelan di egoh anay. Mepigtamayan doo danà di migtipay diyà sa uledin ku owoy danà sa medoo salà binaelan di.

25 “Dodox umikagi yu, guwaen yu, ‘Endà metudà sa kepeukit i Datù Nemula.’ Na, o medoo tegeIslaél, dinegdineg yu. Beken sa naken kepeukit sa endà metudà, dodox sa niyu polo sa endà metudà. 26 Amuk sumabuh mael mepion sa etaw épê metudà adat owoy mael salà, mematay doo danà iya wé binaelan di. Tuu doo, mepigtamayan danà sa salà binaelan di. 27 Dodox amuk mesenuléén sa etaw tegebael medaet sa salà binaelan di, owoy baelan di polo sa mepion owoy sa metudà adat, mealukan doo. 28 Eggenemdem di sa binaelan di owoy egsabuh egbael salà, huanan di endà mematay di dodox kumelalù polo. 29 Dodox kiyu i medoo tegeIslaél, umikagi yu, guwaen yu, ‘Endà metudà sa kepeukit i Datù Nemula.’ Na, o medoo tegeIslaél, beken sa naken kepeukit sa endà metudà, dodox sa niyu polo sa endà metudà.

30 “Huanan di, o medoo tegeIslaél, ligelawen ku sa uman sebaen etaw diyà keniyu danà sa binaelan yu, iling ka mepion ataw ka medaet. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i. Na, kesenulè yu owoy ekedi yu ma sa medoo medaet egbaelan yu anì endà mepigtamayan yu danà sa medoo salà yu. 31 Ekedi yu sa langun balangan medaet egbaelan yu, owoy pemagtu yu sa pedu yu owoy sa penemdem yu. Maen di ya egkelukuyan yu sa kepatay yu danà sa medoo salà yu, o medoo tegeIslaél? 32 Endà meanggan a eghaa sa muni dé etaw egkematay. Huanan di, ekedi yu sa medoo salà yu anì kumelalù yu polo. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

Si Ikikiyél Sa Lagà Tegebantay Diyà Sa Medoo TegeIslaél

33 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, ²“O Isikiyél, anak etaw daa diyà tanà, ikagiyi ko sa medoo duma ko tegeIslaél. Amuk meuma sa egoh ku sumugù sa medoo sundalu anì mengayaw da diyà sa sebaen menuwa, hemilien sa medoo etaw diyà sa menuwa sa sebaen duma da anì kagdi sa pebantayen da. ³Amuk hauwen di egdagseg dé sa medoo kuntelà da, hiyupen di sa tegbuli anì ipetiig di diyà sa medoo etaw. ⁴⁻⁵Amuk duen etaw mekedineg sa tegbuli owoy endà sagipaen di duu, meimatayan doo amuk tumebow sa medoo kuntelà da. Dodox danà di doo sa pesuwan di mematay, enù ka mekelesò hedem amuk sinagipà di sa dagì tegbuli. ⁶Dodox amuk eghauwen sa tegebantay sa egoh di egdagseg sa medoo egpengayaw owoy amuk endà hiyupen di duu sa tegbuli anì ipetiig di diyà sa medoo etaw, tumebow sa medoo kuntelà da owoy imatayan da sa medoo etaw tegebael salà. Dodox iya polo sa peépéén ku salà sa tegebantay danà sa medoo duma di nematay.

⁷“Na, o Isikiyél, hinemili ku kuna lagà sa tegebantay diyà sa medoo tegeIslaél. Huanan di, dinegdineg ko sa eg-ikagiyen ku owoy sugkowi ko sa igsasà ku diyà kenagda. ⁸Amuk tulonen ku sa egoh di mematay sa tegebael medaet, dodox amuk endà ikagiyen ko duu anì ekedan di sa

medaet egbaelan di, hê mematay doo danà sa salà di. Dodox kuna polo sa peépéen ku sa kinepatay di. ⁹Dodox amuk inikagiyan ko sa tegebael salà anì ekedan di sa medaet egbaelan di, owoy amuk endà sagipaen di duu, mematay doo danà sa salà di. Amuk hediya, endà dé ipeépê ku duu diyà keniko.”

Ini Sa Kagi Igsugkow I Isikiyél Sa Lagà Tegebantay

¹⁰Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “O Isikiyél, anak etaw daa diyà tanà, egssel sa medoo tegeIslaél sa egoh da tigtu egkelikutan danà sa ketipay da owoy danà ma sa medoo salà da. Iya sa penemdem da buyu da dé egkematay owoy endà duen sa enuenen da pekihagtay. ¹¹Ikagi ko diyà kenagda sa egoh di aken si Datù Nemula sa Nemula épê lalù taman melugay, tigtu a endà meanggan eghaa sa kepatay sa medoo etaw tegebael medaet. Iya polo sa ungayà ku umeked da mael medaet anì kumelalù da. Huenan di, o medoo tegeIslaél, sabuhi yu dé sa kebael yu salà. Maen di ya tibabaan yu sa egoh yu mematay?

¹²“O Isikiyél, ikagiyi ko sa medoo duma ko tegeIslaél. Amuk mael salà sa etaw épê metudà adat, endà doo mealukan di danà sa medoo mepion binaelan di egoh anay. Hediya ma, amuk mesenulè sa etaw tegebael medaet owoy amuk sumabuh mael salà, endà doo mepigtamayan di danà sa medoo medaet binaelan di egoh anay. ¹³Amuk ipasad ku sa egoh di kumelalù sa etaw épê metudà adat, dodox amuk sumalig daa diyà sa tapay adat di metudà owoy mael polo salà, mematay doo danà sa salà di. Melipengan sa medoo tapay mepion binaelan di. ¹⁴Upama mikagi a diyà sa etaw tegebael medaet sa egoh di mematay danà sa salà di, dodox amuk mesenulè owoy baelan di polo sa metudà adat, endà doo mepigtamayan di. ¹⁵Upama ipelikù di sa medoo pinenakaw di owoy sa igsandà sa etaw nekeutang diyà kenagdi. Amuk sumabuh mael salà owoy mangunut ma diyà sa uledin ku mekepelalù etaw, endà doo mematay di, dodox kumelalù polo. ¹⁶Ipeuloy ku sa medoo salà binaelan di, owoy kumelalù doo enù ka egbaelan di sa metudà adat owoy sa mepion.

¹⁷“O Isikiyél, umikagi sa medoo duma ko tegeIslaél, endà metudà gaa sa kepeukit ku, aken i Datù Nemula. Dodox sa hagda kepeukit polo sa endà metudà. ¹⁸Eg-ikagiyen ku dema ini i. Amuk sumabuh mael mepion sa etaw épê metudà adat owoy mael polo salà, mematay doo danà sa medaet binaelan di. ¹⁹Dodox sa etaw tegebael medaet, amuk mesenuléén di sa salà di owoy baelan di polo sa mepion owoy sa metudà adat, mealukan doo owoy kumelalù ma. ²⁰Dodox tapay doo iya sa penemdem sa medoo tegeIslaél endà metudà gaa sa kepeukit ku, aken i Datù Nemula. Huenan di, ikagi ko diyà kenagda sa egoh ku lumigela sa uman sebaen etaw diyà kenagda danà sa binaelan di.”

Ini Sa Selepangan Sa Ego Sa Menuwa Hélusalém Nedaetan

21 Na, egoh sa kelima di agdaw diyà sa kesepulù di gebulan diyà sa kesepulù di owoy duwa gepalay^b sa lugay ké nesikem nekeangay Babiloniya dò, duen sa etaw nekelesò kedu diyà Hélusalém. Mig-angay diyà kenak owoy mig-ikagi, guwaen di, “Neapel dé sa menuwa Hélusalém.” 22 Na, egoh sa sigep egoh di endà pelà mig-angay diyà kenak, tinugedam ku sa tunung i Datù Nemula. Agulé egoh di sumimag egoh sa etaw migtebow diyà kenak, nekeikagi a dé.

23 Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, 24 “O anak etaw daa diyà tanà, ini keikagi sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa medoo menuwa nedaetan diyà sa tanà Islaél. Guwaen da, ‘Apiya sebaen i Ablaham daa, binegayan i Nemula kagdi siini tanà Islaél. Labi pa medoo ki dé nesamà ini egoh di, huenan di nita dé siini tanà.’

25 “Na, o Isikiyél, tulon ko diyà kenagda sa kagi ku, aken i Datù Nemula épê dakel egkegaga, guwaen ku, ‘Iya kéen sa penemdem yu niyu dé siini tanà, apiya di pa egkaen yu sa kaleni épê dò pelà depanug,^c owoy egpenemula yu ma sa medoo inetaw. Eg-imatay yu ma sa duma yu etaw, 26 owoy iya daa sa egsaligan yu sa sundang yu. Egbaelan yu sa medoo balangan medaet diyà sa kehaa i Nemula, owoy egbigaen yu ma sa sawa duma yu. Amuk hediya sa adat yu, maen di ya egpenemdem yu niyu dé siini tanà?’

27 “Tulon ko diyà kenagda sa kagi ku, aken i Datù Nemula, guwaen ku, ‘Aken sa Nemula melalù endà duen taman, huenan di ipasad ku mematay danà gila sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa medoo menuwa nedaetan. Owoy kaenen uled tanà sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa liyu sa menuwa, owoy mematay danà linadu sa medoo etaw eglidung diyà ilib ataw ka diyà takub. 28 Baluyen ku melabel tanà mediyù dalesan sa uwang tanà, owoy mekedan sa egkegaga da sa igpeolòolò da. Apiya sa medoo tuduk diyà sa tanà Islaél, tigtu pedaetan ku anì endà dé mebaluy di ukitan etaw. 29 Amuk pigtamayan ku sa medoo etaw danà sa salà binaelan da owoy amuk baluyen ku melabel tanà mediyù dalesan sa tanà da, metiigan da doo aken si Datù Nemula.’”

Ini Ketebowon Sa Inikagi Sa Tegesugkow Kagi I Nemula

30 Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “O Isikiyél, anak etaw daa diyà tanà, egseolomoy sa medoo etaw ko denu keniko amuk egkesesiegung da diyà sa medoo kutà ataw ka diyà sa bengawan

^b 33:21 Diyà sa penemdem sa etaw, nebaelan iya wé egoh di Inilu 8, lima gatus walu pulù owoy lima gepalay egoh i Hésus endà pelà neetaw di diyà tanà. ^c 33:25 Hinawidan i Nemula sa kekaen da sa depanug diyà Génésis 9:4.

sa dalesan da. Egseikagiyay da, guwaen da, ‘Mangay ki umigsà diyà si Isikiyél amuk ngadan sa kagi i Datù Nemula egtulonen di ini egoh.’³¹ Huenan di, egkesetipon sa medoo etaw ku diyà keniko anì dinegdinegen da sa eg-ikagiyen ko, dodox endà pangunutan da duu sa tinulon ko diyà kenagda. Diyà sa kagi da daa, dakel sa kehidu da kenak, dodox iya polo sa egedakelan pedu da sa hagda doo ungayà kumuwa pilak.³² Diyà sa kehaa da, lagà ka daa sa etaw egduyuy sa duyuy egpehiduhidu ataw ka lagà ka daa sa metiig egkebit sa dalemelan. Imeles da daa egdinegdineg diyà keniko, dodox endà pangunutan da duu sa inikagi ko.³³ Dodox amuk meketuu sa langun inikagi ko, owoy meketuu doo, iya da pelawà meketiig tuu doo mabes duen sa tegesugkow kagi i Nemula mig-ikagi diyà kenagda.”

Lagà Tegeipat Kebilibili Sa Medoo Ulu-ulul TegeIslaél

(Isikiyél 34:1-10)

34 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, ²“O Isikiyél, anak etaw daa diyà tanà. Lagà tegeipat kebilibili ku sa medoo ulu-ulul diyà sa tanà Islaél. Tuloni ko kagda sa kesulé ku, aken i Datù Nemula. O medoo tegeipat kebilibili diyà sa tanà Islaél, mepigtamayan yu doo, enù ka kiyu daa sa eg-ipaten yu, dodox egpandayaen yu doo sa medoo kebilibili ku. ³Uloy yu daa takà eg-inem sa gatas kebilibili, owoy igkawal yu sa kawal binaelan yu bulbul kebilibili, owoy sinumbali yu owoy kinaen yu ma sa tigtu mepion kebilibili. Dodox endà eg-ipaten yu duu sa medoo kebilibili. ⁴Endà egpetimohen yu duu eg-ipat sa medoo melungoy lawa. Endà ma egbulungan yu duu sa medoo eglinadu, owoy endà ma egbangkélen yu duu sa medoo nelepù. Endà eg-uwiten yu duu egpelikù sa medoo egsekê, owoy endà ma lagbeten yu duu sa medoo egketelas. Iya polo sa egbaelan yu egpesakitan yu kagda owoy egpegesen yu ma sa keuwit yu kenagda. ⁵Agulé egkespalak sa medoo kebilibili enù ka endà duen sa eg-ipat kenagda. Huenan di, eghemueden sa medoo mebalaw uled tanà kagda owoy kinaen da ma. ⁶Nesebelag sa medoo kebilibili ku diyà sa medoo tuduk owoy diyà sa medoo getan. Nespakal da diyà siini sinukub langit, dodox endà dé duen sa egkelukuy eglagbet kenagda.

⁷“Na, kiyu i medoo tegeipat kebilibili, dinegdineg yu sa kagi ku, aken i Datù Nemula. ⁸Aken sa Nemula épê lalù endà duen taman. Hinemued sa medoo mebalaw uled tanà sa medoo kebilibili ku owoy kinaen da ma, enù ka endà duen sa eg-ipat kenagda. Apiya di pa kiyu sa tegeipat kebilibili ku hedem, endà doo lagbeten yu duu sa medoo egketelas. Kiyu daa sa takaan yu eg-ipat, dodox endà eg-ipaten yu duu sa medoo kebilibili ku. ⁹Huenan di, o medoo tegeipat kebilibili, dinegdineg yu

sa kagi ku.¹⁰ Aken si Datù Nemula sa kumuntelà diyà keniyu. Hawien ku diyà keniyu sa medoo kebilibili ku, owoy endà dé mebaluy di kiyu sa tegeipat kebilibili. Endà ma dé mebaluy di kiyu daa sa eg-ipaten yu. Alukan ku sa medoo kebilibili ku diyà keniyu anì endà dé mekaen yu duu uman.”

Ini Denu Sa Mepion Tegeipat Kebilibili

(Isikiyél 34:11-16)

¹¹ Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Aken dé sa memunoy mengagbet sa medoo kebilibili ku owoy ipaten ku kagda.¹² Lagà a sa metulanged tegeipat kebilibili eglagbet sa kebilibili di netelas. Netelas sa medoo kebilibili ku edung egoh iya wé agdaw lagà migdugkelum egoh da tigtu nelikutan egoh da nesepalak diyà sa medoo liyu balangan tanà. Dodoo alukan ku kagda¹³ owoy setiponen ku ma kagda kedu diyà sa medoo liyu balangan tanà kenà da nekeupgpà, owoy uwiten ku dema kagda diyà sa tapay kenà da. Petababen ku kagda diyà sa medoo tuduk diyà Islaél owoy diyà sa kilidan sa medoo lawa't wayeg owoy diyà dapag sa medoo menuwa.¹⁴ Tuu doo, petababen ku kagda diyà sa medoo meluenaw kluwen diyà sa atung kenà egpetabtab diyà sa medoo tuduk diyà Islaél, owoy humibathibat da diyà sa mepion atung kenà da egpetabtab.¹⁵ Aken dé sa memunoy umipat sa medoo kebilibili ku, owoy lagbetan ku ma kagda sa kenà da umetud. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.¹⁶ Pengauwen ku sa medoo netelas, owoy uwiten ku pelikù sa medoo nekesekê. Bangkélen ku sa medoo nelepù, owoy petimohen ku umipat sa medoo melungoy lawa. Dodoo pedaetan ku polo sa medoo megebù owoy sa mebagel enù ka ipetugedam ku diyà kenagda sa metudà adat, enù ka aken sa tegeipat kebilibili takà egbael sa nesugat egbaelan.”

Ini Denu Sa Keupion I Nemula Sa Medoo Etaw Di TegeIslaél

(Isikiyél 36:22-36)

36 ²² Na, mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “O Isikiyél, tulon ko diyà sa medoo tegeIslaél sa kagi ku, aken i Datù Nemula. Pineumàumaan yu sa mapulù ngadan ku diyà sa medoo menuwa diyà sa medoo balangan tanà neangayan yu. Huenan di, beken kiyu i medoo tegeIslaél sa pesuwan ku mael ini i diyà keniyu. Dodoo pelikuen ku dema kiyu diyà sa tapay tanà yu anì meolò sa mapulù ngadan ku.²³ Ipehaa ku diyà sa medoo liyu etaw diyà sa medoo balangan tanà sa ketuu di mapulù sa ngadan ku, apiya di pa pineumàumaan yu. Gamiten ku kiyu anì metiigan da tuu doo mapulù sa ngadan ku. Amuk hediya, metiigan da doo aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

²⁴“Kuwaen ku kiyu kedu diyà sa medoo balangan tanà neangayan yu, owoy pelikuen ku kiyu diyà sa tapay tanà yu. ²⁵Dusdusan ku kiyu sa wayeg metiengaw anì kumetiengaw yu dé diyà sa kehaa ku. Peguséén ku kiyu anì mekedan sa langun lagà lued yu owoy kedanan ku ma sa medoo inetaw egpenemulawen yu. ²⁶Begayan ku kiyu sa magtu pedu owoy sa metiengaw penemdem. Kedanan ku sa pedu yu metegas nekeiling ketegas batu, owoy sambian ku sa pedu yu mangunut diyà sa ungayà ku. ²⁷Iluhub ku sa Suguy ku diyà keniyu, owoy baluyen ku kiyu tegepangunut diyà sa langun uledin ku owoy diyà sa medoo igsugù ku.

²⁸“Peugpaen ku dema kiyu diyà sa tanà igbegay ku diyà sa medoo tupù yu egoh anay. Mebaluy dé kiyu sa etaw ku owoy aken sa Nemula yu.

²⁹Alukan ku kiyu diyà sa medoo medaet egbaelan yu. Begayan ku kiyu sa tigtu mepion metebas yu, owoy endà ma dé bitilen yu. ³⁰Pedoowen ku sa kebunga sa medoo kayu yu owoy sa medoo liyu hinemula yu anì endà dé peumàumaan sa medoo liyu etaw duu kiyu danà yu bitilen.

³¹Metulengan yu sa medaet adat yu owoy sa medoo medaet binaelan yu egoh anay, huenan di melepuhan yu mendaan kiyu danà sa medoo endà mepion binaelan yu. ³²O medoo tegeIslaél, ungayà ku metiigan yu beken kiyu sa pesuwan ku egbael ini i. Nesalà yu diyà kenak, huenan di mepion amuk memalaan yu owoy mebukul yu ma danà sa medaet binaelan yu. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

³³Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Amuk egpetiengawen ku dé kiyu diyà sa egoh yu nesalà, peugpaen ku dema kiyu diyà sa medoo menuwa yu, owoy pandayaen ku kiyu mael dulì sa medoo dalesan yu nedaetan. ³⁴Sa tanà endà duen ulan di diyà sa kehaa sa medoo etaw egtalà egoh anay, dodox mebaluy dé polo daduwen ini egoh di. ³⁵Agulé oloen da kani siini tanà endà duen ulan di egoh anay, enù ka mebaluyan polo lagà sa hinemulaan diyà sa tanà Iden egoh anay. Endà dé hauwen da duu sa medoo menuwa yu nedaetan owoy neigtohon, dodox eghauwen da polo sa medoo menuwa migkegamel dé owoy medoo ma sa etaw di. ³⁶Agulé sa medoo etaw nesamà diyà sa medoo balangan tanà medapag diyà keniyu, metiigan da doo aken si Datù Nemula sa egbael dulì sa medoo menuwa nedaetan owoy egpehemulaan ku dema sa tanà endà egkebaluyan di. Aken si Datù Nemula sa egpasad ini i, owoy ipetuu ku doo.”

Ini Denu Sa Sugud Kenà Sa Medoo Tuelan

37 ¹Na, tinugedam ku sa tunung i Datù Nemula, owoy inuwit sa Suguy di aken diyà sa sugud kenà sa temù medoo tuelan nebelégés. ²Igtimbul di aken egtelek diyà iya wé sugud owoy hinaa ku sa temù medoo tuelan nebelégés owoy tigtu da dé netikalan. ³Agulé mig-igsà diyà kenak, guwaen di, “O Isikiyél, anak etaw daa diyà tanà, enù di ya mehagtay pa siini medoo tuelan?”

Migsagbì a, guwaen ku, “O Datù Nemula, kuna daa sa neketiig iya wé.” ⁴Agulé mig-uman eg-ikagi diyà kenak, guwaen di, “Ikagiyi ko siini medoo tuelan netikalan anì duminegdineg da sa kagi ku, aken i Datù Nemula. ⁵Ini sa kagi i Datù Nemula diyà siini medoo tuelan, peginawaen ku kiyu anì mehagtay yu dema. ⁶Begayan ku kiyu egel owoy ekud owoy kunul ma, owoy begayan ku ma kiyu ginawa anì mehagtay yu. Amuk hediya, metiigan yu doo aken si Datù Nemula.”

⁷Huenan di, inikagi ku sa igpeikagi i Nemula diyà kenak. Ligò ku eg-ikagi pelà, duen sa dinineg ku egkegélkél owoy nekepelikù nesesueb sa medoo tuelan diyà sa uman sebaen lawa. ⁸Hê, egoh ku eghahaa, duen dé sa ekud da owoy sa egel da owoy duen ma dé sa kunul da, dodox endà pelà egginawa da.

⁹Agulé mig-ikagi Nemula i diyà kenak, guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, ikagiyi ko sa kelamag, guwaen ko, ‘Ini sa kagi i Datù Nemula, kelamag ka kedu diyà sa epat sulung tanà anì begayan ko ginawa siini medoo nematay anì mehagtay da dema.’” ¹⁰Hê, egoh ku mig-ikagi sa igsugù i Nemula diyà kenak, migkelamag diyà sa medoo nematay owoy migginawa da, huenan di nehagtay da dema. Agulé migtingdeg da, owoy medoo da temù lagà kedoo sa medoo sundalu.

¹¹Agulé mig-ikagi Nemula i diyà kenak, guwaen di, “O anak etaw daa diyà tanà, lagà siini medoo tuelan netikal sa medoo etaw tegeIslaél. Iya sa keikagi da netikal gaa sa medoo tuelan da owoy endà dé duen sa paginawaen da owoy lagà da dé nematay. ¹²Huenan di, ikagi ko diyà sa medoo etaw ku tegeIslaél, owoy tulon ko diyà kenagda sa kagi ku, aken si Datù Nemula sa umukà sa medoo lebeng da owoy enawen ku kagda, anì uwiten ku kagda pelikù diyà sa tanà Islaél. ¹³Amuk ukaan ku sa medoo lebeng sa medoo etaw ku owoy launen ku kagda, metiigan da doo aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga. ¹⁴Iluhub ku diyà kenagda sa Suguy ku owoy enawen ku kagda owoy peugpaen ku kagda diyà sa hagda munoy tanà. Agulé metiigan da doo aken si Datù Nemula sa petuu sa pasad ku. Aken si Datù Nemula sa mig-ikagi ini i.”

Denu Sa Egoh Di Mesesebaen Sa Tanà Huda Owoy Tanà Islaél

¹⁵Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, ¹⁶“O anak etaw daa diyà tanà, kuwa ka sa segeleng kayu owoy sulati ko dahiya denu sa kedaduan sa tanà Huda. Agulé kuwa ka dema sa segeleng kayu owoy sulati ko ma dahiya denu sa kedaduan sa tanà Islaél^d. ¹⁷Agulé setuedek ko kagda sabai anì lagà sebaen daa kayu sa egsabaan ko. ¹⁸Amuk igsaan sa medoo duma ko tegeIslaél sa selepangan iya wé, ¹⁹tulon ko diyà kenagda

^d **37:16** Iya sa kagi Hibelu, guwaen di, “Si Hosé pinengadanan ma si Ipelaim” enù ka iya sa dakel geumpung etaw diyà sa tanà Islaél.

aken si Datù Nemula sa sumetuedek sa kayu lagà sa Huda owoy sa kayu lagà sa Islaél, owoy sabaan ku kagda anì mebaluy mesesebaen da dé.

20“Sabai ko sa duwa geleng kayu sinulatan ko anì hauwen sa medoo etaw. 21Agulé tulon ko diyà kenaga aken si Datù Nemula sa sumetipon sa medoo etaw tegeIslaél kedu diyà sa medoo balangan tanà kenà da nekeangay, owoy ipelikù ku kagda diyà sa hagda munoy tanà.

22Sesebaenen ku kagda eg-ugpà diyà sa segenuwa diyà sa tanà Islaél. Dumuen sa sebaen daa datù da, owoy endà dé mebaed da diyà sa duwa genuwa, enù ka sebaen daa sa kedatuan da. 23Endà dé sumimbà da diyà sa medoo inetaw owoy endà ma dé baelan da duu sa medoo balangan medaet. Alukan ku kagda kedu diyà sa medoo salà da sa egoh da mig-iniyug diyà kenak owoy petiengawen ku kagda. Mebaluy kagda sa etaw ku owoy aken ma sa Nemula da.

24“Pedatù diyà kenagda sa sebaen tugod i Dabid sa egsuguen ku egoh anay, owoy kagdi sa umipat kenagda lagà sa tegeipat kebilibili. Pangunutan da sa medoo uledin ku owoy peelesen da sa kepangunut da diyà sa medoo igsugù ku. 25Umugpà da diyà sa tanà igbegay ku diyà si Hakob sa egsuguen ku egoh anay, sa tanà inugpaan sa medoo tupù da. Dutu sa kenà da umugpà taman melugay, lapeg sa medoo tugod da. Iya sa ulu-ulu da taman melugay sa datù iling sa kedatuan i Dabid sa egsuguen ku egoh anay. 26Baelan ku sa kapasadan diyà kenagda denu sa melanh keugpà owoy endà mekedan di taman melugay. Tabangan ku kagda owoy pedoowen ku ma kagda, owoy petigdegen ku diyà sa hagda tanà taman melugay sa Dalesan ku kenà da sumimbà diyà kenak. 27Umugpà a diyà kenagda taman melugay, enù ka aken sa Nemula da owoy kagda sa meetaw ku. 28Amuk petigdegen ku sa Dalesan ku diyà sa tanà Islaél taman melugay, metiigan doo sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà aken si Datù Nemula sa mighemilì sa medoo tegeIslaél anì kagda sa meetaw ku.”

Ini Sa Igsulat I DANIYÉL

Ini Denu Sa Igsulat I Daniyél

Melaud pelà Daniyél i egoh sa medoo sundalu tegeBabiloniya anay migtaban diyà sa tanà Huda (basa ko diyà 2 Medoo Datù 24:1). Iya sa egoh i Daniyél nesigkem, lapeg sa medoo duma di melaud kedu diyà sa malayan sa datù Hudiyu. Inuwit sa medoo tegeBabiloniya kagda anì duen tandà sa egoh di nesakup dé sa tanà Huda diyà sa kedatuan sa datù tegeBabiloniya. Dodox apiya di pa nesigkem Daniyél i, tinabangan i Nemula doo anì mebaluy tigtu ulu-ulu diyà sa kedatuan i Datù Nabokonosol.

Nekelapeg siini libelu diyà sa medoo libelu denu sa kagi i Nemula igpesugkow di diyà sa medoo etaw di Hudiyu apiya di pa endà duen sa kagi di eg-indaw diyà sa medoo etaw nehagtay egoh iya. Iya polo denu siini libelu, duen sa duwa baed di. Sa muna baed di egtulon denu sa egoh i Daniyél eg-ugpà diyà sa tanà Babiloniya. Sa keduwa baed di denu sa medoo igpehaa i Nemula diyà kenagdi denu sa medoo endà pa egtebow. Si Hésus ma sa migtulù denu iya wé egoh di pelawà diyà tanà (basa ko diyà Matéyo 24) owoy nekeiling ma sa nehauwan i Huwan igsulat diyà sa libelu Kepehaa.

INI DENU SA NEBAELAN I DANIYÉL OWOY SA MEDOO LOYUK DI (1:1–6:28)

Denu Sa Kegalebek Da I Daniyél Diyà Sa Dalesan I Datù Nabokonosol

1 ¹Na, egoh di egkatin dé sa ketelu di gepalay sa lugay i Hoakim datù diyà sa tanà Huda, migpengayaw da Datù Nabokonosol i tegeBabiloniya diyà sa menuwa Hélusalém. ²Hê, pinandayà i Datù Nemula Datù Hoakim i tegeHuda anì melugpì i Datù Nabokonosol. Agulé egoh i Nabokonosol migpelikù Babiloniya dò, inuwit di ma sa duma langun taman kedu diyà sa Dalesan i Nemula, owoy igtagù di diyà sa bilik sa dalesan sa egenemulawen di.

³Agulé sinugù i Datù Nabokonosol Aspinas i sa ulu-ulu diyà sa medoo egsugùsuguen di anì hemilien di diyà sa medoo tugod i Islaél nesigkem sa

medoo melaud anak sa datù owoy sa anak sa medoo liyu ulu-ulu ma.⁴ Iya sa etaw hemilien di sa mepion palas owoy melanih sa lawa di owoy épê netiigan owoy medoo sa netiigan di galebek owoy melabel penemdem anì tigtu mekegaga gumalebek diyà sa dalesan sa datù. Owoy igsugù di ma diyà si Aspinas anì tuluen di kagda sumulat owoy masa sa kagi etaw tegeBabiloniya.⁵ Owoy igsugù di ma anì mebegayan da sa duma mepion kaenen sa datù owoy inemen uman agdaw. Telu gepalay sa lugay da tuluen, agulé mebaluy da dé gumalebek diyà sa datù.

⁶ Iya ngadan sa medoo duma tegeIslaél nehemili si Daniyél, si Ananiyas, si Misaél owoy si Asaliyas, owoy anan da tugod i Huda.⁷ Dodox duen sa magtu ngadan da binaelan sa ulu-ulu sa medoo egsugùsuguen sa datù. Na, si Daniyél iya sa kepengadan di si Béltésasal, owoy si Ananiyas iya sa kepengadan di si Sadelak, owoy si Misaél pinengadanan di si Misak, owoy si Asaliyas pinengadanan di si Abédnigo.

⁸ Na, iya sa ungayà i Daniyél kaenen di daa sa mepion mekaen owoy inemen di daa sa mepion meinem diyà sa kehaa i Nemula. Huenan di, migpegeni diyà si Aspinas anì pandayaen di kagdi endà egkaen owoy endà eg-inem sa medoo igmengana da diyà kenagda.⁹ Na, danà i Nemula, huenan di egketuuwan Aspinas i diyà si Daniyél.¹⁰ Dodox inikagiyan di, guwaen di, “Egresu a diyà sa datù, enù ka kagdi sa migsugù sa kaenen yu owoy sa inemen yu. Petow ki daa imatayan di aken amuk hauwen di kuna megasà dodox atung megebù sa medoo duma ko.”

¹¹ Na, duen sa tegebantay pineipat i Aspinas diyà si Daniyél owoy sa telu loyuk di. Agulé mig-ikagi Daniyél i diyà sa tegebantay kenagda, guwaen di,¹² “Tukawi ko daa taman sepulù agdaw. Begayi ko daa kami tinabel owoy wayeg.¹³ Agulé setepeng ko sa palas ké diyà sa palas sa medoo batàbatà egkaen sa mepion kaenen igsugù sa datù, owoy amuk nehalì sa kehaa ko kenami baeli ko dé sa ungayà ko.”¹⁴ Hê, tinuu di sa ungayà i Daniyél, owoy tinepengan di kagda taman sepulù agdaw.

¹⁵ Agulé egoh di neelut dé sa sepulù agdaw, uman pa mepion sa palas da i Daniyél owoy uman da pa megebù diyà sa langun batàbatà migkaen sa medoo mepion kaenen igsugù sa datù.¹⁶ Huenan di, endà dé egmenganawen sa tegebantay kagda sa medoo mepion kaenen igsugù sa datù, dodox tinabel daa sa mengana di kenagda.

¹⁷ Na, binegayan i Nemula siini epat melaud tegeIslaél sa melabel penemdem da owoy sa egkegaga da meketiig sa medoo egbasawen. Owoy binegayan di ma Daniyél i sa egkegaga egselepang sa medoo egkehauwan owoy tegeinep.

¹⁸ Na, egoh di neelut dé sa telu gepalay sa lugay da tuluen igsugù sa datù, agulé inuwit i Aspinas sa langun melaud mangay diyà sa taengan i Datù Nabokonosol.¹⁹ Agulé tinukid di kagda egsetawit, owoy hinaa di endà duen sa meketepeng diyà si Daniyél owoy si Ananiyas owoy si

Misaél owoy si Asaliyas. Huenan di, ginelal di kagda sa kesaligan di. ²⁰ Sumalà dé sa igsà sa datù diyà kenagda, netakep sepulù gulê sa hagda keketiig diyà sa keketiig sa medoo tegebael balitmata owoy sa medoo épê lambus eg-ugpà diyà sa tanà nesakupan sa kedatuan di.

²¹ Na, mig-ugpà Daniyél i diyà sa metolol dalesan sa datù taman sa egoh di nekeuma sa anay palay i Silo tegePélsiya migkedatù diyà sa menuwa Babiloniya.^a

Ini Denu Sa Tegeinep I Nabokonosol

2 ¹Na, egoh di migkatin dé sa keduwa di gepalay sa lugay i Nabokonosol migkedatù, duen sa medoo tegeinep di. Huenan di, nebukul owoy endà ma egpeketudug di. ²Agulé igpeangay di sa medoo tegebael balitmata, owoy sa medoo épê lambus owoy sa medoo épê balakat owoy sa medoo épê netiigan tegeBabiloniya, anì ipeselepang di kenagda sa tegeinep di. Egoh da mig-angay egtaeng diyà sa datù, ³mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Egkebukul a enù ka endà netiigan ku duu sa selepangan sa tegeinep ku. Ungayà ku tulonen yu diyà kenak sa selepangan di.”

⁴Hê, migsagbì da diyà sa datù pineukit da diyà sa kagi etaw Amalék, guwaen da, “O Datù, ungayà ké kumelalù ka taman melugay. Tuloni ko kami sa tegeinep ko anì selepangen ké.”

⁵Migsagbì sa datù, guwaen di, “Tandai yu ini i. Amuk endà metulon yu duu sa tegeinep ku owoy sa selepangan di ma, ipetagpedtagped ku kiyu owoy ipegubal ku ma sa medoo dalesan yu. ⁶Dodoo amuk metulon yu sa tegeinep ku owoy meselepang yu ma, duen doo sa untung ibegay ku diyà keniyu owoy tigtu oloen ku ma kiyu. Huenan di, tulon yu dé owoy selepang yu ma sa tegeinep ku.”

⁷Mig-ikagi da dulì, guwaen da, “O Datù, amuk tulonen ko daa diyà kenami sa tegeinep ko, tulonen ké ma diyà keniko sa selepangan di.”

⁸Migsagbì sa datù, guwaen di, “Netiigan ku egpeéngén-éngén yu daa, enù ka netiigan yu ma doo ipetuu ku sa inikagi ku. ⁹Amuk endà metulon yu duu sa tegeinep ku owoy amuk endà ma meselepang yu duu, pigtamayan ku kiyu. Neseunut yu egbutbut owoy eg-akal kenak taman sa egoh di mehalì sa penemdem ku. Na, tuloni yu dé aken sa tegeinep ku anì metiigan ku amuk megaga yu sumelepang.”

¹⁰Agulé migsagbì da, guwaen da, “O Datù, endà duen etaw diyà siini uwang tanà mekegaga diyà sa igsugù ko. Endà pa duen sa datù apiya di pa tigtu épê egkegaga sa migsugù iling iya wé diyà sa medoo tegebael balitmata owoy sa medoo épê lambus owoy sa medoo épê netiigan. ¹¹Tigtu

^a **1:21** Iya sa anay palay i Silo migkedatù sa lima latuh telu pulù owoy walu gepalay egoh i Hésus endà pa neetaw diyà tanà.

melikut baelan iya wé igsugù ko owoy endà duen sa mekebael éhê iya wé, liyu daa sa medoo nemula owoy endà eg-ugpà da diyà siini tanà.”

¹² Na, danà iya wé inikagi da, huenan di tigtu migbulit sa datù owoy egkelangget, owoy igsugù di ipeimatay sa medoo tegeBabiloniya épê netiigan. ¹³ Huenan di, igsugkow da sa kesugù sa datù ipeimatay sa langun épê netiigan, lapeg si Daniyél owoy sa medoo duma di.

Ini Sa Ego I Nemula Migpehaa Sa Selepanan Sa Tegeinep Diyà Si Daniyél

¹⁴ Na, si Aliyu sa ulu-ulu sa medoo tegebantay sa sinugù sa datù peimatay sa medoo tegeBabiloniya épê netiigan. Agulé danà sa keketiig i Daniyél, huenan di pinepion di sa keikagi di diyà si Aliyu. ¹⁵ Mig-igsà diyà kenagdi, guwaen di, “Maen di ya migsubela sa igsugù sa datù?” Agulé igpetumàmà i Aliyu diyà si Daniyél sa medoo egkebaelan da.

¹⁶ Hê, mig-angay Daniyél i diyà sa datù owoy migpegeni pelà agdaw anì selepanen di sa tegeinep sa datù. ¹⁷ Agulé egoh di miglikù diyà sa dalesan di, igpetumàmà di diyà sa telu loyuk di si Ananiyas owoy si Misaél owoy si Asaliyas sa medoo egkebaelan da. ¹⁸ Inikagijyan di kagda anì sumimbà da pehiduhidu diyà si Nemula, sa Nemula diyà langit, anì selepanen di diyà kenagda sa nelidung anì endà mekelapeg da mematay diyà sa medoo tegeBabiloniya épê netiigan. ¹⁹ Agulé egoh di sumigep dé, duen sa nehauwan i Daniyél kenà i Nemula migpehaa diyà kenagdi sa nelidung. Huenan di, inolò di Nemula i, sa Nemula diyà langit. ²⁰ Mig-ikagi, guwaen di,

“Meolò Nemula i taman melugay,

enù ka kagdi sa épê keketiig owoy sa épê dakel egkegaga.

²¹ Kagdi sa épê egkegaga egpeukit sa gai.

Owoy kagdi sa ebgelay egkegaga diyà sa medoo datù, owoy kagdi ma sa kumedian sa egkegaga da.

Kagdi sa ebgelay sa keketiig diyà sa medoo etaw épê netiigan owoy sa ebgelay sa nesabutan diyà sa medoo épê kekesabut.

²² Igpehaa di sa medoo epgagitungen owoy sa medoo nelidung mebaelan. Hauwen di sa medoo binaelan diyà deleman, owoy diyà kenagdi ma sa legdaw.

²³ O Nemula sa epgigtuuwen sa medoo tupù ké, egpesalamat a diyà keniko owoy eg-looen ku ma kuna, enù ka binegayan ko aken keketiig owoy bagel, owoy sinagbian ko sa kesimbà ké, enù ka igpehaa ko diyà kenak sa selepanen sa tegeinep sa datù.”

Ini Sa Ego I Daniyél Migselepang Sa Tegeinep Diyà Sa Datù

²⁴ Agulé migpelikù Daniyél i diyà si Aliyu, sa sinugù sa datù atung mimatay sa medoo tegeBabiloniya épê netiigan. Inikagijyan di, guwaen

di, "Yaka eg-imatay duu sa medoo tegeBabiloniya épê netiigan. Uwit ko polo aken diyà si Datù enù ka selepangen ku sa tegeinep di."

²⁵Hê, inuwit i Aliyu Daniyél i diyà sa datù, owoy mig-ikagi, guwaen di, "O Datù, duen sa etaw hinaa ku diyà sa medoo nesikem kedu Huda dò sa mekegaga sumelepang sa tegeinep ko."

²⁶Agulé mig-igsà sa datù diyà si Daniyél sa pinengadanan da Béltésasal, guwaen di, "Enù di ya atu, metulon ko sa tegeinep ku owoy sa selepangan di ma?"

²⁷Migsagbi Daniyél i, guwaen di, "O Datù, endà duen sa etaw épê netiigan ataw ka tegealamat ataw ka épê lambus ataw ka tegebael balitmata mekeselepang sa tegeinep ko nelidung. ²⁸Dodoo duen doo sa Nemula diyà langit sa egpehaa sa nelidung owoy igpehaa di diyà keniko, o Datù Nabokonosol, sa medoo mebaelan diyà sa agdaw tumebow. Na, ini sa palas sa tegeinep ko owoy sa medoo nehauwan ko egoh ko egtudug diyà sa kateli ko.

²⁹"O Datù, egoh ko egtudug, tinegeinep ko sa medoo mebaelan tumebow kani. Na, si Nemula sa egpeketiig sa medoo nelidung, kagdi sa migpehaa diyà keniko sa medoo tumebow. ³⁰Siini nelidung igpehaa i Nemula diyà kenak, beken duu danà di metiig a pa uman diyà sa liyu etaw, dodoo anì meselepang daa polo diyà keniko sa tegeinep ko owoy anì meketiig ka ma sa munoy niko penemdem, o Datù.

³¹"Na, o Datù, iya sa hinaa ko migtigdeg diyà sa taengan ko sa tigtu dakel inetaw mekesilang owoy mekepesu eghahauwen. ³²Tigtu bulawan sa ulu di, owoy pilak sa kagpa di owoy sa belad di. Tumbaga sa getek di owoy sa bubun di, ³³owoy putow sa kebetukan di, owoy putow neamutan demilag dinaigan sa takem lisen di. ³⁴Ligò ko eg-inengteng duu, duen sa batu nepugta kedu diyà sa tuduk dodoo beken danà etaw, owoy nekeepas diyà sa takem lisen sa inetaw. Hê, minelupet sa takem lisen di. ³⁵Agulé sa putow owoy sa demilag dinaigan owoy sa tumbaga owoy sa pilak owoy sa bulawan, anan da minelupet owoy nelayap lagà sa opoh diyà sa kenà eg-eklik owoy endà dé duen sa nesamà. Dodoo nebaluy dakel tuduk sa batu nekesugat diyà sa inetaw owoy nelagkaban di sa uwang tanà.

³⁶"Iya sa tegeinep ko, owoy tulonen ku dé diyà keniko sa selepangan di. ³⁷O Datù, kuna sa datù miglowon diyà sa langun datù enù ka si Nemula, sa Nemula diyà langit, sa migbegay diyà keniko egkegaga owoy kedatuan owoy bagel owoy lalag. ³⁸Kuna sa pinnedatù di diyà sa langun etaw owoy sa langun hinagtay owoy langun manuk eglayanglayang, anì ipaten ko sa langun sumalà dé sa kenà da. Kuna lagà sa ulu di bulawan sa inetaw.

³⁹"Dumuen sa kumedatù mekesetugdug diyà keniko, dodoo endà meketepeng di diyà sa niko egkegaga. Agulé dumuen dema sa ketelu di kumedatù sa pinelagaan tumbaga sa kumedatù diyà siini sinukub langit.

40 Agulé dumuen dema sa keepat di mekesetugdug kumedatù mebagel lagà putow, enù ka putow sa mekelupet sa langun taman. Lagà putow iya wé kedatuan enù ka melupet di sa langun kedatuan nekehuna. **41** Sa hinaa ko takem lisen di nesesawek putow owoy sa demilag dinaigan, iya sa selepangan di mepalak siini kedatuan, dodox mebagel doo enù ka duen sa putow nekeamut diyà sa demilag dinaigan. **42** Sa hinaa ko kemel lisen di nesesawek putow owoy sa demilag dinaigan, iya sa selepangan di dumuen sa kenà di mebagel iya wé kedatuan owoy dumuen ma sa kenà di endà duen egkegaga. **43** Sa hinaa ko nesesawek putow owoy sa demilag dinaigan, iya lagà sa ungayà sa medoo datù mesesebaen sa medoo etaw da pineukit diyà sa kesesawaay. Dodox endà iseg di melugay sa kesesebaenay da, lagà sa putow endà mekesawek di diyà sa demilag dinaigan.

44 “Na, amuk meuma dé sa kedatuan siedò medoo datù, si Nemula sa Nemula diyà langit sa mael sa sebaen kedatuan endà medaetan di taman melugay, owoy endà melugpì di sa medoo datù. Lupeten di polo sa medoo liyu kedatuan enù ka kedanan di sa hagda egkegaga, dodox tumigdeg taman melugay sa hagdi kedatuan. **45** Iya sa selepangan sa batu hinaa ko nepugta kedu diyà sa tuduk, dodox beken danà etaw, owoy nelupet danà sa batu sa putow owoy sa tumbaga owoy sa demilag dinaigan owoy sa pilak owoy sa bulawan. Na, si Nemula épê dakel egkegaga sa egpehaa diyà keniko, o Datù, sa medoo mebaelan kani diyà sa agdaw tumebow. Tigtu tuu sa tegeinep ko, owoy enget ma sa kineselepang.”

Ini Sa Ego I Daniyél Nebegayan Untung

46 Agulé miglagkeb Datù Nabokonosol i diyà tanà enù ka eg-looen di Daniyél i, owoy igsugù di ma anì duen sa ibegay da uloy owoy ulowon da ma sa lana mepion ngadeg anì adatan da kagdi. **47** Hê, mig-ikagi sa datù diyà si Daniyél, guwaen di, “Tigtu tuu sa niko Nemula. Kagdi sa tigtu Nemula diyà sa langun egpenemulawen owoy sa tigtu Datù diyà sa langun datù, enù ka binegayan di kuna egkegaga egselepang siini medoo nelidung.”

48 Agulé pinnedakel sa datù Daniyél i owoy binegayan di sa medoo milagà langun taman. Ginelal di ma ulu-ulü diyà sa pelubinsiya Babiloniya owoy mebaluy ma kagdi sa kaunutan sa langun etaw di épê netiigan. **49** Hê, danà i Daniyél migpegeni, ginelal di ma Sadelak i owoy si Misak owoy si Abédnigo anì kagda sa tegeipat sa medoo egbaelan diyà sa pelubinsiya Babiloniya. Dodox umugpà daa Daniyél i diyà sa metolol dalesan sa datù.

Ini Sa Ego Da Egpenemula Sa Inetaw Bulawan

3 **1** Na, sebaen agdaw migsugù Datù Nabokonosol i egpetuwang sa inetaw bulawan. Duwa pulù owoy pitu kamitelu sa kehagtaw di

owoy duwa kamitelu owoy tengà sa kelabel di. Igtagù di diyà sa sugud Dula diyà sa nesakupan sa pelubinsiya Babiloniya. ²Agulé igsasà di sa langun ulu-ulu, lapeg sa medoo kaunutan owoy sa medoo atung tegesasà owoy sa medoo tegeipat pilak owoy sa medoo tegeantang owoy sa langun épê galebek diyà sa nesakupan sa kedatuan di anì langun da lumenged amuk meuma sa kepista di sa inetaw igpebael di. ³Huenan di, nesetipon da langun enù ka miglenged da sa kepista sa inetaw pinetigdeg i Datù Nabokonosol, owoy migtigdeg da diyà sa taengan iya wé inetaw.

⁴Agulé migpetaled eg-ikagi sa atung tegepetiig, guwaen di, “Ini sa igsugù diyà sa langun etaw, muni dé sa keduwan di ataw ka sa balangan kagi di. ⁵Amuk dinegen yu sa dagì sa tegbuli owoy sa dagì sa medoo liyu balangan dalemetan, lagkeb yu dé owoy penemula yu sa inetaw bulawan sa pinetigdeg i Datù Nabokonosol. ⁶Sumalà dé sa etaw endà lumagkeb owoy endà eginemula iya wé, petow dé idugsù diyà sa apuy egleleg diyà sa atung kenà egtemeg.”

⁷Huenan di, egoh da egdineg sa dagì tegbuli owoy sa dagì sa medoo liyu balangan dalemetan, miglagkeb sa langun balangan etaw kedu diyà sa langun balangan tanà owoy diyà sa langun balangan kagi etaw anì penemulawen da sa inetaw pinetigdeg i Datù Nabokonosol.

Ini Sa Egoj Sa Telu Loyuk I Daniyél Endà Migpangunut Diyà Sa Igsugù Sa Datù

⁸Na, egoh iya wé agdaw, duen duma etaw tegeBabiloniya mig-angay egtulon diyà sa datù sa binaelan sa medoo Hudiyu. ⁹Mig-ikagi da diyà si Datù Nabokonosol, guwaen da, “O Datù, ungayà ké kumelalù ka taman melugay. ¹⁰Duen sa uledin ko, o Datù, lumagkeb sa langun etaw amuk dinegen da sa dagì tegbuli owoy sa dagì sa medoo liyu balangan dalemetan anì penemulawen da sa inetaw bulawan. ¹¹Sumalà dé sa etaw endà lumagkeb owoy endà penemula sa inetaw, idugsù diyà sa apuy egleleg diyà sa atung kenà egtemeg. ¹²Dodox duen ma doo sa etaw Hudiyu ginelal ko ulu-ulu diyà sa medoo egbaelan diyà sa pelubinsiya Babiloniya, endà migpangunut da diyà sa igsugù ko, o Datù. Iya sa ngadan da si Sadelak owoy si Misak owoy si Abédnigo. Endà egpangunut da diyà sa eginemulawen ko, owoy endà ma eglagkeb da eginemula sa inetaw bulawan pinetigdeg ko.”

¹³Agulé tigtu egbulit Nabokonosol i owoy igpeangay di Sadelak i owoy si Misak owoy si Abédnigo. Hê, inuwit da kagda diyà sa taengan di. ¹⁴Agulé inigsaan di kagda, guwaen di, “O Sadelak owoy Misak owoy Abédnigo, tuu pa sa inikagi da sa egoh yu endà egpangunut diyà sa eginemulawen ku, owoy sa egoh yu endà eglagkeb eginemula sa inetaw bulawan pinetigdeg ku? ¹⁵Na, ini egoh di amuk dinegen yu sa dagì tegbuli owoy sa dagì sa medoo liyu balangan dalemetan, lagkeb yu depa owoy

penemula yu dé sa inetaw bulawan igpebael ku, anì endà dumuen sa medaet mebaelan yu. Dodox amuk endà penemulawen yu duu, mekedugsù yu doo mapes diyà sa apuy eglelegleg diyà sa atung kenà egtemeg. Amuk hediya, ngadan sa nemula mekealuk kenyu kedu diyà sa egkegaga ku?”

¹⁶Hê, migsagbi Sadelak i owoy si Misak owoy si Abédnigo, guwaen da, “O Datù, endà duen sa isagbì ké keniko denu iya wé. ¹⁷Amuk mekedugsù ké diyà sa apuy eglelegleg diyà sa atung kenà egtemeg, si Datù Nemula sa egpangunutan ké sa mekealuk kenami kedu diyà sa apuy owoy alukan di doo kami kedu diyà sa egkegaga ko. ¹⁸Apiya di pa beken iya sa baelan di, metiigan ko doo sa egoh ké endà mangunut diyà sa egpenemulawen ko owoy sa egoh ké ma endà lumagkeb egpenemula sa inetaw bulawan pinetigdeg ko.”

Ini Sa Ego Da Igudsù Diyà Sa Apuy

¹⁹Hê, neumanan sa kebulit i Nabokonosol diyà si Sadelak, si Misak owoy si Abédnigo, owoy migkedaet sa pedu di diyà kenagda. Huenan di, igsugù di ani takepen pitu gulê sa keedup sa apuy diyà sa atung kenà egtemeg. ²⁰Agulé sinugù di sa medoo tigtu mebagel sundalu di anì poloten da kagda owoy ipedugsù di kagda diyà sa apuy eglelegleg diyà sa atung kenà egtemeg. ²¹Huenan di, pinolot da kagda owoy igdugsù da diyà sa atung kenà egtemeg tapay da doo épê ginis. ²²Hê, danà sa datù migsugù sa tigtu meedup apuy, huenan di minematay sa medoo etaw mig-angay egdugsù kenagda danà sa siloy di. ²³Dodox kagda i telu pinolot, minenabù da diyà sa apuy eglelegleg diyà sa atung kenà egtemeg.

²⁴Agulé tigtu negaip Datù Nabokonosol i owoy petow dé migtigdeg. Hê, mig-igsà diyà sa medoo salu di, guwaen di, “Telu daa geetaw atu sa pinolot ta owoy igpedugsù ta diyà apuy?”

Agulé migsagbi da, guwaen da, “Hoò, o Datù.”

²⁵Dodox mig-ikagi sa datù, guwaen di, “Haa yu! Epat geetaw polo sa eghauwen ku eg-ipanawpanaw diyà sa apuy. Endà nepolot da owoy endà ma egkedaig da. Éhê palas sa nemula sa keepat di.”

²⁶Huenan di, migpedapag Nabokonosol i diyà sa bengawan sa atung kenà da egtemeg, owoy mig-umow, guwaen di, “O Sadelak owoy Misak owoy Abédnigo, kiyu sa eggsugùsuguen sa tigtu mapulù Nemula. Laun yu, angay yu dini.”

Hê, miglaun da telu. ²⁷Agulé nesetipon diyà kenagda sa medoo kaunutan owoy sa medoo ulu-ulu owoy sa langun épê galebek diyà sa datù. Hinaa da endà nedraig da diyà sa apuy. Apiya sa balut ulu da daa, endà nedabdaban di. Endà neulow sa kawal da, owoy endà ma duen ngadeg ebel diyà kenagda.

²⁸Agulé mig-ikagi Nabokonosol i, guwaen di, “Meolò sa Nemula da i Sadelak owoy si Misak owoy si Abédnigo. Pineangay di diyà kenagda sa

egsugùsuguen di anì mealukan sa medoo etaw di egsalig diyà kenagdi. Endà migpangunut da diyà sa igsugù ku denu sa kepenemula da sa inetaw, enù ka pinemaen da dé polo sa egoh da idugsù diyà sa apuy. Endà sumimbà da diyà sa liyu egpenemulawen, asal beken sa hagda Nemula. ²⁹Huanan di, migsugù a amuk duen sa etaw, sumalà dé sa balangan etaw ataw ka muni dé sa balangan kagi etaw, amuk umikagi da medaet denu sa Nemula da i Sadelak owoy si Misak owoy si Abédnigo, sepisangpisangen sa lawa di owoy gubalen ma sa dalesan di. Enù ka endà duen sa liyu nemula mekealuk iling iya wé.”

³⁰Agulé binegayan sa datù Sadelak i owoy si Misak owoy si Abédnigo sa dakel gelal diyà sa pelubinsiya Babiloniya.

Ini Sa Keduwa Di Gulê Egtegeinep Nabokonosol I

4 ¹Na, duen sa sulat igpeuwit i Datù Nabokonosol diyà sa langun balangan menuwa owoy diyà sa langun balangan etaw owoy diyà sa langun balangan kagi etaw. Ini sa kagi di nekesulat, guwaen di,

“Ungayà ku kumetanà sa keupgà yu. ²Owoy ungayà ku ma tulonon ku kiyu sa medoo panduan owoy sa medoo egkegaipan etaw binaelan sa Nemula épê dakel egkegaga diyà kenak.

³ Tigtu mekegaip sa medoo eghauwen owoy sa medoo panduan binaelan di.

Endà mekedan sa kedatuan di taman melugay, owoy endà ma duen taman sa egkegaga di.

⁴“Na, aken si Nabokonosol, mepion sa keupgà ku diyà sa metolol dalesan ku, owoy eglenuk sa naken kehagtayan. ⁵Dodox duen sa tegeinep ku mekelimedang. Egoh ku diyà sa kateli ku, duen sa nehauwan kumekelenaw. ⁶Huanan di, igpeangay ku sa langun etaw tegeBabiloniya épê netiigan anì ipeselepang ku diyà kenagda sa tegeinep ku. ⁷Hê, egoh da migtebow sa medoo tegebael balitmata owoy sa medoo épê lambus owoy sa medoo épê netiigan owoy sa medoo tegeantap, tinulonon ku kagda sa tegeinep ku. Dodox endà negaga da duu egselepang diyà kenak. ⁸Agulé mig-angay Daniyél i diyà kenak owoy tinulon ku diyà kenagdi sa tegeinep ku. Na, kagdi sa pinengadanan ké Béltésasal enù ka iya ngadan sa egpenemulawen ku, owoy diyà kenagdi sa suguy sa medoo nemula metiengaw.

⁹“Mig-ikagi a diyà kenagdi, guwaen ku, ‘O Béltésasal kaunutan sa medoo épê balitmata, netiigan ku diyà keniko sa suguy sa medoo nemula metiengaw, owoy megaga ko sumelepang sa langun nelidung. Na, ini sa tegeinep ku. Tulon ko diyà kenak sa selepangan di. ¹⁰Duen sa nehauwan ku egoh ku egtudug. Hinaa ku sa kayu migtigdeg diyà teliwadà sa uwang tanà, owoy tigtu mehagtaw. ¹¹Migkegamel owoy migkehagtaw taman nekesekuk diyà langit, owoy tapay doo hauwen sumalà dé sa kenà ta

diyà siini sinukub langit. ¹² Metolol sa medoo daun di owoy medoo ma sa bunga di mekaen sa langun etaw. Eghelung sa medoo uled tanà diyà iya wé kayu, owoy egsalag ma sa medoo tukéey manuk diyà sa panga di, owoy dutu ma sa kenà da egkuwa kaenen sa langun eg-ipanawpanaw diyà tanà.

¹³ “Agulé egoh ku telibubu egpenemdem denu iya wé, hinaa ku ma sa sebaen tegebantay egsugùsuguen i Nemula migpetuntun kedu diyà langit. ¹⁴ Pinetaled di sa kagi di, guwaen di, ‘Pilay yu sa kayu owoy tagped yu ma sa medoo panga di. Dutdut yu sa medoo daun di owoy belégés yu ma sa medoo bunga di. Hegaw yu sa medoo uled tanà eghelung dahiya owoy sa medoo manuk egsalag diyà sa panga di. ¹⁵ Dodox pandayà yu dé sa tued di owoy sa dalid di tapay doo pinolot putow owoy tumbaga. Salidi yu dé diyà sa keluwenluwen.

“ Pandayà yu dé sa egoh di mepelê aglù iya wé etaw owoy sa egoh di meseamut mugpà diyà sa medoo uled tanà diyà sa keluwenluwen.

¹⁶ Mesambian penemdem hinagtay sa penemdem di taman pitu gepalay.

¹⁷ Iya sa kepigtamay igpetiig sa medoo tegebantay egsugùsuguen i Nemula. Huenan di, metiigan doo sa langun etaw sa egoh i Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ipat sa langun kedatuan sa etaw diyà tanà. Owoy megaga di ma eghali sa kedatuan diyà sa etaw egkeiyapan di kumedatù, apiya di pa tigtu tukéey etaw.’

¹⁸ “O Béltésasal, iya sa tegeinep ku, aken i Datù Nabokonosol. Tuloni ko dé aken sa selepangan di, enù ka endà duen liyu etaw épê netiigan diyà sa nesakupan kedatuan ku sa mineketulon sa selepangan di diyà kenak. Dodox kuna, megaga ko sumelepang iya wé enù ka diyà keniko sa suguy sa medoo nemula metiengaw.’ ”

Ini Sa Egoh I Daniyél Migselepang Sa Tegeinep Sa Datù

¹⁹ “Na, si Daniyél sa pinengadanan da Béltésasal, tigtu nelenawan owoy nebukul egoh di migdineg sa inikagi sa datù. Huenan di, mig-ikagi Datù Nabokonosol i diyà kenagdi, guwaen di, ‘O Béltésasal, yaka egkebuluk la danà sa tegeinep ku ataw ka sa selepangan di.’

“Agulé migsagbì Béltésasal i, guwaen di, ‘O Datù, mepion pa hedem amuk mebaelan polo diyà sa kuntelà ko sa selepangan sa tegeinep ko. ²⁰ Na, hinaa ko sa kayu migkegamel owoy migkehagtaw taman nekesekuk diyà langit, owoy tapay doo eghauwen sumalà dé sa kenà ta diyà siini sinukub langit. ²¹ Metolol sa medoo daun di, owoy medoo ma sa bunga di mekaen sa langun etaw. Eghelung sa medoo uled tanà dahiya owoy egsalag ma sa medoo manuk diyà sa panga di. ²² Kuna, o Datù, sa selepangan iya wé kayu, enù ka migkebagel ka owoy migkedakel sa egkegaga ko taman egpekesekuk diyà langit sa lalag ko, owoy egpekeuma diyà siini uwang tanà sa nesakupan kedatuan ko.’

23 “Mig-uman eg-ikagi Daniyél i, guwaen di, ‘O Datù, hinaa ko ma sa sebaen tegebantay egsugùsuguen i Nemula migpetuntun kedu diyà langit, sa migpetaled eg-ikagi, guwaen di, “Pilay yu sa kayu owoy pedaeti yu ma. Dodoo pandayà yu dé sa tued di diyà sa keluwenluwen tapay doo pinolot putow owoy tumbaga, owoy pandayà yu ma sa dalid di diyà tanà. Pandayà yu mepelê aglù sa etaw, owoy pandayà yu ma anì mekeiling sa uled tanà sa keupgà di taman pitu gepalay.”

24 “Na, o Datù, ini sa selepangan sa nehauwan ko owoy ini ma sa ungayà i Datù Nemula mebaelan diyà keniko. 25 Mehemagawan ka kedu diyà sa medoo etaw, owoy mekeamut ka umugpà diyà sa medoo uled tanà. Mekekaen ka keluwen lagà sa sapi, owoy mepelê ka ma aglù. Amuk meelut sa pitu gepalay, metiigan ko dé sa egoh i Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ipat sa langun kedatuan sa etaw diyà tanà owoy megaga di humalì sa kedatuan diyà sa etaw egkeiyapan di kumedatù. 26 Migsugù ma sa egsugùsuguen i Nemula sa egoh di pandayaen sa tued di. Iya sa selepangan di mekepelikù doo diyà keniko sa kedatuan ko asal migtuu ka sa egoh i Datù Nemula épê dakel egkegaga sa egsabà sa langun. 27 Huanan di, o Datù, mepion hedem amuk sakemen ko dé sa igsasà ku diyà keniko. Sabuh ka dé bael salà owoy baeli ko polo sa mepion, owoy hiduwi ko ma sa medoo etaw egkepasangan. Amuk baelan ko iya wé, petow ki daa mekeuma taman melugay sa mepion keupgà ko.’”

Ini Sa Egoh Di Neketuu Sa Tegeinep I Nabokonosol

28 “Na, tigtu nebaelan langun ini i diyà si Datù Nabokonosol. 29 Hê, egoh di migtalà dé sepulù owoy duwa gebulan, ebgirkatbigkat Datù Nabokonosol i diyà sa mepatag atep sa metolol dalesan di diyà Babiloniya. 30 Mig-ikagi, guwaen di, ‘Subela dé sa egkegaga diyà sa menuwa Babiloniya. Binaelan ku siini tigtu mepion ugpaan ku danà sa naken daa egkegaga owoy anì mebantug a ma.’

31 “Hê, egoh di endà pelà egkeubus eg-ikagi, petow dé duen sa eg-ikagi kedu diyà langit, guwaen di, ‘O Datù Nabokonosol, dinegdineg ko ini i. Mekedan diyà keniko ini egoh di sa kedatuan ko. 32 Mehemagawan ka kedu diyà sa medoo etaw, owoy mekeamut ka umugpà diyà sa medoo uled tanà. Mekekaen ka keluwen lagà sa sapi. Agulé amuk meelut sa pitu gepalay, metiigan ko doo sa egoh i Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ipat sa langun kedatuan sa etaw diyà tanà owoy megaga di humalì sa kedatuan diyà sa etaw egkeiyapan di kumedatù.’

33 “Hê, petow dé neketuu iya wé nebaelan diyà si Datù Nabokonosol. Nehemagawan kedu diyà sa medoo etaw, owoy migkaen keluwen lagà sa sapi. Nepelê aglù sa lawa di, owoy migketaes sa balut ulu di lagà sa bulbul banug, owoy lagà sulu sa manuk ketalunan sa sulu di.

34 “Na, egoh di neelut dé siedò pitu gepalay, aken i Nabokonosol, migsimbà a diyà si Nemula owoy nekepelikù sa mepion penemdem ku.

Huenan di, inolò ku Nemula i épê dakel egkegaga owoy inadatan ku owoy dinoyon ku sa Nemula melalù taman melugay. Mig-ikagi a, guwaen ku,

‘Endà duen ketamanan sa kedatuan di
 owoy taman melugay sa egkegaga di.

³⁵ Diyà sa kehaa i Nemula, endà duen egkegaga sa langun etaw diyà siini sinukub langit,
 owoy baelan di sumalà dé sa ungayà di diyà sa medoo
 egsugùsuguen di diyà langit owoy diyà sa medoo etaw diyà tanà.

Endà duen sa mekehawid kenagdi owoy endà ma duen sa mekelegen.’

³⁶ “Hê, egoh di nekepelikù sa mepion penemdem ku, nekepelikù ma dé sa lalag ku owoy sa kedatuan ku owoy sa egkegaga ku. Agulé neiyapan a dema sa medoo tapay salu ku owoy sa medoo tapay ulu-ulu ginelal ku, owoy neumanan pa sa egkegaga ku diyà sa egoh muna. ³⁷ Huenan di, ini egoh eg-looen ku Datù i diyà langit owoy egpesalamat a ma diyà kenagdi, enù ka enget sa langun egbaelan di owoy metudà ma, owoy megaga di petukéey sa etaw egpedakeldakel.”

Ini Sa Egoh Sa Nepenalah Belad Migsulat Diyà Sa Kelatkat

5 ¹⁻³ Na, egoh di nelugaylugay, migkedatù Bélsasal i diyà Babiloniya. Agulé sebaen sigep migbael dakel pista owoy igsasà di sa sengibu kaunutan diyà sa nesakupan kedatuan di. Ligò da eg-inem sa wain, igsugù di igpekuwa sa medoo tabù bulawan owoy tabù pilak sa tapay kinuwa sa emà di si Nabokonosol diyà sa Dalesan i Nemula dutu Hélusalém dò egoh anay. Igpekuwa di iya wé enù ka iya sa kenà da uminem sa medoo kaunutan owoy sa medoo sawa di ma, owoy sa medoo bayi udiplen sinawa di. Huenan di, egoh di nekeuma dé sa medoo tabù diyà kenagda, iya dé sa eg-ineman da. ⁴ Agulé ligò da eg-inem sa wain, eg-looen da sa medoo inetaw egpenemulawen da binaelan da bulawan owoy pilak owoy tumbaga owoy putow owoy kayu owoy batu ma.

⁵ Hê, petow dé duen sa nepenalah belad egsulat diyà sa kelatkat medapag diyà sa taguan sulù diyà sa metolol dalesan sa datù. Hinaa sa datù sa kesulat di, ⁶ huenan di miglukub owoy migkelusék enù ka nelimedangan temù. ⁷ Agulé inumow di sa medoo épê lambus owoy sa medoo épê netiigan owoy sa medoo tegeantap. Egoh da migtebow diyà kenagdi, mig-ikagi diyà kenagda, guwaen di, “Sumalà dé sa mekebasa sa sulat diyà sa kelatkat owoy meketulon sa selepangan di, dumuen sa untung di sa kawal buhahaw lagà sa kawal datù owoy sa basak bulawan, owoy gelalen ku ma ketelu sa épê egkegaga diyà sa kedatuan ku.”

⁸ Hê, migpedapag sa langun etaw di épê netiigan anì basawen da siedò nekesulat diyà sa kelatkat. Dodox endà egkebasa da duu owoy endà ma

egkeselepang da duu diyà kenagdi. ⁹Huenan di, tigtu nelimedangan Datù Bélsasal i, owoy neumanan sa egoh di migkelusék, owoy tigtu nebukul ma sa medoo kaunutan di.

¹⁰Agulé egoh sa booy^b migdineg sa kagikagi sa datù owoy sa medoo kaunutan, mig-awuh diyà sa bilik kenà da nesetipon, owoy mig-ikagi, guwaen di, “O Datù, ungayà ku kumelalù ka taman melugay. Yaka egkebukul la owoy yaka ma egkelusék ka. ¹¹Duen doo sa etaw diyà sa nesakupan kedatuan ko linuhub sa suguy sa medoo nemula metiengaw. Egoh i emà ko Nabokonosol pelà sa datù, duen sa netiigan siedò etaw lagà sa keketiig sa medoo nemula. Huenan di, kagdi sa ginelal sa emà ko kaunutan diyà sa medoo tegebael balitmata owoy sa medoo épê lambus owoy sa medoo épê netiigan owoy sa medoo tegeantap. ¹²Iya sa ngadan di si Daniyél dodox pinengadanan da ma Béltésasal, enù ka melabel penemdem owoy épê netiigan. Metiig sumelepang sa tegeinep, owoy ingadanan di sa medoo nelidung selepangan owoy upionen di sa kelikutan. Huenan di, peangayi ko owoy peselepangi ko diyà kenagdi sa nekesulat diyà sa kelatkat.”

¹³Huenan di, igpeangay sa datù Daniyél i. Hê, egoh di migtebow, migikagi sa datù, guwaen di, “Enù di ya, kuna si Daniyél sa nesikem inuwit i emà ku Datù Nabokonosol kedu Huda dò? ¹⁴Dinineg ku sa egoh di diyà keniko sa suguy sa medoo nemula owoy melabel ma sa penemdem ko owoy épê ka ma gaa netiigan. ¹⁵Igpeangay ku sa medoo épê netiigan lapeg sa medoo épê lambus anì ipebasa ku hedem diyà kenagda sa nekesulat diyà sa kelatkat owoy ipeselepang ku ma, dodox endà negaga da duu. ¹⁶Dodox netulonon a metiig ka gaa egselepang sa nelidung owoy upionen ko ma gaa sa kelikutan. Amuk mebasa ko siedò nekesulat owoy meselepang ko diyà kenak, pekawalen ku kuna sa kawal buhahaw lagà sa kawal datù owoy pebasaken ku ma kuna sa basak bulawan owoy gelalen ku ma kuna sa ketelu ulu-ulu diyà sa kedatuan ku.”

¹⁷Migsagbi Daniyél i, guwaen di, “O Datù, niko doo iya wé ibegay ko uloy, ataw ka mebaluy amuk ibegay ko diyà sa liyu etaw. Dodox basawen ku doo diyà keniko siedò nekesulat diyà sa kelatkat owoy selepangen ku ma diyà keniko. ¹⁸O Datù, si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa migpedatù sa emà ko si Nabokonosol egoh anay. Egoh di datù, tigtu dakel sa egkegaga di owoy eg-adatan ma sa medoo etaw. ¹⁹Danà sa egkegaga di ibegay i Nemula, huenan di egkelimedangan sa langun balangan etaw diyà kenagdi, muni dé sa tanà keduwan da ataw ka sa balangan kagi da. Mebaluy ipeimatay di sa etaw amuk ungayà di imatayan, owoy mebaluy ma endà ipeimatay di duu amuk ungayà di endà mematay.

^b 5:10 Siini booy, mebaluy kagdi sa sawa i Nabokonosol ataw ka sa anak i Nabokonosol sa sinawa i Bélsasal.

Megaga di pedakel sa etaw amuk ungayà di kumedakel, owoy megaga di ma petukéey sa etaw amuk ungayà di petukéeyen. ²⁰Dodoo danà di migpedakeldakel owoy migketegas sa ulu di, huenan di minekedan sa kedatuan di owoy sa egkegaga di ma. ²¹Nehemagawan kedu diyà sa medoo etaw, owoy nekeiling penemdem sa medoo uled tanà. Nekeamut eg-ugpà diyà sa medoo melayal asnu, owoy nekekaen ma keluwen lagà sa sapì owoy nepelê aglù sa lawa di. Iya sa nebaelan di taman sa egoh di neketiig si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ipat sa langun kedatuan sa etaw diyà tanà owoy megaga di humalì sa kedatuan diyà sa etaw egkeiyapan di kumedatù.

²²“Dodoo kuna sa anak di, o Bélsasal. Apiya di pa netiigan ko langun iya wé, tapay ka doo endà egpetukéey diyà sa kehaa i Nemula. ²³Dodoo iya polo sa penemdem ko miglowon ka pa kéen si Nemula diyà langit. Igpeangay ko sa medoo ineman kedu diyà sa Dalesan i Nemula, owoy iya sa inineman yu lapeg sa medoo kaunutan ko owoy sa medoo sawa ko owoy sa medoo bayi udipen sinawa ko. Egpenemulawen ko ma sa medoo inetaw binaelan bulawan owoy pilak owoy tumbaga owoy putow owoy kayu owoy batu, sa medoo nemula-mula endà eg-ilag da owoy endà ma egdineg da owoy endà ma egpeketiig da. Dodoo endà eg-adatan ko duu sa tigtu Nemula egsabà sa hagtay ko owoy sa egtulik sa langun egbaelan ko. ²⁴Huenan di, pineangay di siedò nepenalah belad anì isulat di ini i medoo kagi.

²⁵“Ini sa kagi nekesulat, guwaen di, Méné, Méné, Tékél, Palsin. ²⁶Na sa kagi Méné, iya sa selepangan di binilang i Nemula sa lugay ko migkedatù, owoy neelut dé. ²⁷Hê, sa kagi Tékél, iya sa selepangan di tinimbang i Nemula kuna owoy kulang sa egkegaga ko kumedatù. ²⁸Owoy sa kagi Palsin, iya sa selepangan di mebaed sa kedatuan ko owoy mekebegay diyà sa medoo tegeMidiya owoy tegePélsiya.”

²⁹Agulé danà sa igsugù i Bélsasal, pinekawal da Daniyél i sa kawal buhahaw lagà sa kawal datù owoy pinebasak da sa basak bulawan, owoy ginelal di ma kagdi sa ketelu ulu-uluh diyà sa kedatuan di. ³⁰Hê, egoh iya ma dé sigep, neimatayan Bélsasal i sa datù diyà sa tanà Babiloniya. ³¹Agulé si Daliyu tegeMidiya sa neketuhì migkedatù egoh di enim pulù owoy duwa gepalay dé sa kelukes di.

Ini Sa Egoh I Daniyél Ninabù Da Diyà Sa Lugenan Liyun

6 ¹Na, sebaen agdaw miggelal Datù Daliyu i sa magatus duwa pulù kedoo kaunutan diyà sa nesakupan kedatuan di. ²Hinemilì di ma Daniyél i owoy sa duwa duma di anì kagda sa tigtu ulu-uluh diyà siini medoo kaunutan. Iya sa binaelan di anì endà melikutan di eg-ipat sa kedatuan di. ³Na, uman pa mepion sa binaelan i Daniyél diyà sa kebael sa duma di ulu-uluh lapeg sa langun kaunutan. Huenan di, egpenemdemen

sa datù si Daniyél sa peulu-uluwén di diyà sa nesakupan sa kedatuan di.⁴ Dodox sa duwa duma di ulu-ulú owoy sa medoo kaunutan, egpengauwen da sa kenà di mekeamu sa keuwit i Daniyél anì dumuen sa meketipu da kenagdi. Dodox endà duen sa eghauwen da kenà di egpekeamu sa itipu da hedem diyà kenagdi, enù ka tigtu kesaligan polo owoy mepion ma sa keuwit di.⁵ Huenan di, egseikagiyay da, guwaen da, "Endà duen sa itipu ta kenagdi, liyu daa amuk mekeseké diyà sa uledin sa hagdi egpenemulawen."

⁶Huenan di, mig-angay da langun diyà si Datù Daliyu owoy mig-ikagi da, guwaen da, "O Datù, ungayà kékumelalù ka taman melugay. ⁷Kami sa medoo kaunutan owoy sa medoo ulu-ulú owoy sa medoo liyu ginelal ko diyà sa nesakupan sa kedatuan ko. Neseunut sa egpegeniyen kékdiyà keniko anì baelan ko sa uledin tigtu mepangunutan. Edung ini egoh di taman telu pulù agdaw, endà duen sa nemula ataw ka sa etaw kenà sumimbà liyu daa diyà keniko. Amuk duen etaw tumipay siini uledin, nabuen diyà sa lugenan liyun. ⁸Huenan di, o Datù, baeli ko siini uledin. Pesulati ko owoy pilmawi ko dé anì endà mebaluy di mepelumanan ataw ka mekedan, iling sa medoo uledin ta diyà sa tanà Midiya owoy tanà Pélsiya."⁹Hê, binaelan i Datù Daliyu iya wé uledin owoy pinilmawan di.

¹⁰Na, egoh i Daniyél neketiig sa egoh sa datù migpilma sa uledin, hê miglikù diyà sa kenà di owoy miggemow diyà sa bilik di diatas atung kenà di egsimbà diyà sa selatal tatawan nekeisalu diyà Hélusalém. Dahiya sa kenà di egligkued egsimbà diyà si Nemula. Telu gulé uman agdaw sa kesimbà di egpesalamat diyà si Nemula enù ka iya sa egbaelan di takà.

¹¹Dodox egtulikan mabes sa medoo kuntelà di Daniyél i owoy hinaa da kagdi migsimbà diyà si Nemula. ¹²Huenan di, migpelikù da diyà sa datù anì tulonen da sa egoh i Daniyél migtipay diyà sa uledin. Mig-ikagi da, guwaen da, "O Datù, pinilmawan ko atu sa uledin ta edung ini egoh di taman telu pulù agdaw, endà duen sa nemula ataw ka sa etaw kenà sumimbà liyu daa diyà keniko? Amuk duen etaw tumipay diyà siini uledin, nabuen diyà sa lugenan liyun."

Migsagbi sa datù, guwaen di, "Tuu iya wé uledin, owoy endà dé mebaluy di mepelumanan, iling sa medoo uledin ta diyà sa tanà Midiya owoy tanà Pélsiya."

¹³Agulé mig-ikagi da diyà sa datù, guwaen da, "Na si Daniyél sa nesikem kedu diyà sa tanà Huda, endà eg-adat di keniko, o Datù. Endà ma egpangunut di diyà sa uledin binaelan ko, enù ka egsimbà polo diyà sa Nemula di telu gulé uman agdaw."

¹⁴Hê, nebukul temù sa pedu sa datù egoh di migdineg iya wé. Iya sa ungayà di tabangan di hedem Daniyél i. Huenan di, nehapunan sa lugay di egpenemdem sa ukit di umaluk kenagdi. ¹⁵Na, egoh di mahapun dé,

migpelikù dema sa medoo etaw ginelal sa datù owoy mig-ikagi da diyà kenagdi, guwaen da, “O Datù, netiigan ko duen sa uledin sa medoo tegeMidiya owoy tegePélsiya endà mebaluy di mepelumanan sa uledin amuk pinilmawan dé sa datù.”

¹⁶Hê, igsugù sa datù igpesigkem Daniyél i owoy igpenabù di diyà sa lugenan liyun. Dodox mig-ikagi sa datù diyà si Daniyél, guwaen di, “Mepion hedem amuk mealukan ka sa Nemula takaan ko egpangunutan.”

¹⁷Agulé sinagpeng da sa dakel batu sa tosong lugenan kenà da mignabù si Daniyél, owoy tinandaan sa datù sa laned tising di owoy sa laned tising ma sa medoo kaunutan ginelal di anì endà mealukan di sa liyu etaw Daniyél i. ¹⁸Na, egoh i Datù Daliyu miglikù diyà sa metolol dalesan di, neelut sigep endà neketudug di. Endà ma migkaen di owoy endà ma migpegeni di sa medoo keselapanan.

¹⁹Hê, egoh di egkawatkawat pelà sa kesimag di, mig-enaw sa datù owoy migpetéél eg-angay diyà sa lugenan liyun. ²⁰Egoh di migtebow, egkebuluk eg-umow, guwaen di, “O Daniyél sa egsugùsuguen sa Nemula melalù, nealukan ka pa sa Nemula takaan ko egpangunutan kedu diyà sa medoo liyun?”

²¹Migsagbì Daniyél i, guwaen di, “O Datù, ungayà ku kumelalù ka taman melugay. ²²Duen sa egsugùsuguen i Nemula pineangay sa Nemula ku anì pungesen di sa ebà sa medoo liyun anì endà medaetan a. Binaelan i Nemula iya wé enù ka netiigan di metiengaw sa egbaelan ku owoy endà ma migtipay a diyà keniko, o Datù.”

²³Hê, egoh sa datù migdineg iya wé, tigtu neanggan owoy igsugù di igpebatun Daniyél i kedu dalem sa lugenan liyun. Egoh di nekelaun dé, endà duen sa hinaa da pali diyà sa lawa di apiya tukéey daa, enù ka tigtu migsalig diyà si Nemula. ²⁴Agulé igsugù i Datù Daliyu igpenabù sa langun migtipu si Daniyél diyà sa lugenan liyun, lapeg sa medoo sawa da owoy sa medoo anak da ma. Hê, egoh da endà pelà neketenà dalem, egsepekawan da dé sa medoo liyun.

²⁵Agulé migsulat Datù Daliyu i diyà sa langun balangan etaw diyà sa medoo balangan tanà owoy diyà sa medoo balangan kagi etaw diyà siini sinukub langit. Ini sa kagi di nekesulat, guwaen di, “Ungayà ku kumetanà sa keupgà yu. ²⁶Ini sa isugù ku diyà sa langun etaw nesakupan sa kedatuan ku. Kelimedangi yu sa Nemula i Daniyél owoy pangunuti yu ma.

Enù ka kagdi sa Nemula melalù owoy endà duen taman sa lalù di.

Endà duen taman sa kedatuan di owoy endà ma mekedan sa egkegaga di.

²⁷Kagdi sa eg-aluk sa medoo etaw di owoy sa eglauñ kenagda diyà sa kenà da egkeudipen.

Kagdi sa egbael sa medoo panduan owoy sa medoo egkegaipan etaw dutu langit dò owoy diyà siini tanà.

Kagdi sa mig-aluk si Daniyél anì endà mekaen di liyun.”

²⁸Na, tigtu migkepion sa keugpà i Daniyél sa lugay i Daliyu pelà migkedatù owoy sa lugay i Silo tegePélsiya ma migkedatù.

INI DENU SA MEDOO NEHAUWAN I DANIYÉL (7:1–12:13)

Ini Sa Tegeinep I Daniyél Denu Sa Epat Uled Tanà

7 ¹Na, egoh sa muna palay egoh i Bélsasal migkedatù diyà sa tanà Babiloniya, migtegeinep Daniyél i owoy duen sa nehauwan di ligò di eghibat diyà sa kateli di. Ini sa tegeinep di igsulat di, ²guwaen di, “Sebaen sigep duen sa nehauwan ku. Hinaa ku sa dakel dagat egkesetugdaan sa epat meleges kelamag owoy egbakat sa dagat. ³Hê, petow dé duen sa epat dakel uled tanà migpegaun kedu diyà dagat owoy nesetigesa sa palas da.

⁴“Na, éhê palas liyun sa muna uled tanà, dodox duen sa pakpak di éhê palas banug. Egoh ku eghahaa, nepesuk sa pakpak di. Nehenat sa lawa di owoy mineketigdeg éhê palas etaw, owoy nebegayan ma penemdem lagà sa penemdem etaw.

⁵“Na, sa keduwa uled tanà, éhê palas oso. Migtudoy owoy duen sa binangà di telu gusuk. Hê, duen sa eg-ikagi diyà kenagdi, guwaen di, ‘Daesi ko dé sa medoo ekud da taman sa egoh ko tumakas.’

⁶“Agulé hinaa ku sa ketelu di uled tanà éhê palas liyopaldo. Dodox duen sa epat pakpak di diyà sa iyug di, owoy epat ma sa ulu di owoy nebegayan ma egkegaga anì kumedatù.

⁷“Agulé egoh di neubus iya wé, hinaa ku sa keepat di uled tanà. Tigu mekepesu eghahauwen owoy tigtu mebagel ma. Putow sa medoo dakel ngipen di, huenan di tekeben di daa amuk duen sa egkekuwa di, owoy utuhan di sa nesamà di. Tigesa sa palas di diyà sa liyu telu uled tanà enù ka duen sa sepulù sidung di. ⁸Egoh ku eghahaa sa medoo sidung di, duen sa sebaen tukéey sidung di egtunas owoy nebadut sa telu tapay sidung di anì dumuen sa elet di. Épê medoo mata siini sidung lagà mata etaw, owoy duen ma sa ebà di takà eg-ikagi egpedakeldakel.”

Ini Sa Nehauwan Denu Sa Etaw Melalù Taman Melugay

⁹Agulé egoh ku eghahaa, duen sa medoo metolol bangkù igtenà. Miggsad diyà sa sebaen metolol bangkù sa etaw épê lalù taman melugay. Mekesilang sa ginis di owoy sa balut ulu di danà di tigtu mebulà. Éhê egleleg sa bangkù di, owoy hediya ma éhê egleleg sa medoo nelibol lisem sa bangkù di. ¹⁰Nekeiling kedelug wayeg sa legleg apuy kedu diyà sa metolol bangkù di. Ngibu-ngibuwana sa egsugùsuguen di egbael sa langun ungayà di, owoy lagsàlagsaan sa etaw mightigdeg diyà sa taengan di. Hê, umedung dé kumukum, huenan di binekah di sa medoo libelu.

¹¹ Na, ligò ku eg-uman eg-inengteng, egdinegen ku sa kepeolòdòlò siedò tukéey sidung sa keepat uled tanà. Inuman ku eghahaa taman sa egoh di neimatayan sa keepat uled tanà, owoy nedetaan sa lawa di danà di nekedugsù diyà sa apuy. ¹² Na, sa liyu telu uled tanà, nekedan dé sa egkegaga da dodox nehagtag da pelawà, dodox endà dé iseg di melugay sa hagtag da.

¹³ Agulé ligò ku eg-uman eghahaa sa nehauwan ku egoh iya wé sigep, hinaa ku sa éhê palas etaw migpeunut diyà gaeb eg-angay egdapag diyà siedò etaw épê lalù taman melugay. ¹⁴ Kagdi sa binegayan egkegaga owoy lalag owoy kedatuan, anì kagdi sa pangunutan sa langun etaw diyà sa medoo balangan tanà owoy sa langun balangan kagi etaw. Endà duen ketamanan sa egkegaga di, owoy endà ma medetaan sa kedatuan di.

Ini Sa Selepanaan Sa Tegeinep I Daniyél

¹⁵ Na, aken si Daniyél, nebogo a owoy nelimedangan a danà iya wé medoo nehauwan ku. ¹⁶ Huenan di, migpedapag a diyà sa sebaen etaw migtingdeg dahiya, owoy mig-igsà a diyà kenagdi denu sa selepanaan sa nehauwan ku. Agulé sinelepang di diyà kenak, ¹⁷ guwaen di, “Sa epat dakel uled tanà, iya sa epat kumedatù diyà siini uwang tanà. ¹⁸ Dodox sa medoo etaw i Datù Nemula sa Nemula épê dakel egkegaga, mebegayan da doo sa kedatuan owoy mehagda ma taman melugay.”

¹⁹ Agulé mig-uman a eg-igsà denu sa selepanaan sa keepat uled tanà sa tigesa palas diyà sa liyu owoy tigtu mekepesu eghahauwen. Amuk duen sa egkekuwa di, tekeben di daa danà sa ngipen di putow owoy danà ma sa sulu di tumbaga, agulé utuhan di daen sa nesamà di. ²⁰ Inigsà ku ma sa selepanaan sa sepulù sidung di owoy sa sebaen hudihudi migtunas sidung di owoy sa telu nebadut tapay sidung di. Épê mata iya wé sidung di owoy duen ma sa ebà di takà eg-ikagi egpeolòdòlò. Iya sa palas di uman pa mebagel iya wé sidung diyà sa medoo liyu sidung di. ²¹ Egoh ku eghahaa, eggilawen iya wé sidung sa medoo etaw metiengaw diyà sa kehaa i Nemula, owoy uyayaan sa sidung kagda. ²² Agulé hinaa ku siedò etaw épê lalù taman melugay mig-angay egtampil diyà sa medoo etaw i Datù Nemula, enù ka neuma dé sa agdaw sa egoh da mebegayan egkegaga anì kumedatù da.

²³ Na, ini sa keselepang di diyà kenak. Guwaen di, “Sa keepat uled tanà, iya sa keepat kedatuan kumedatù diyà siini uwang tanà owoy tigesa diyà sa langun liyu kedatuan. Lagà tekeben di daa sa langun kedatuan owoy utuhan di ma. ²⁴ Na, sa sepulù sidung di, iya lagà sa sepulù datù kumedatù diyà sa kedatuan di. Agulé lumesut sa sebaen ma pedatù owoy tigesa sa hagdi adat diyà sa kedoo da. Kagdi sa petuhì enù ka tabanan di sa telu datù. ²⁵ Anan meketabiyà diyà si Datù Nemula sa medoo ikagiyen di, owoy pelihayen di ma sa medoo etaw i Nemula. Ungayà di mesambian

sa adat kesimbà da owoy sa medoo uledin denu sa kesimbà da, owoy sakupen di sa hagdi kedaduan sa medoo etaw i Nemula taman telu gepalay owoy tengà.

²⁶ “Dodox amuk meuma sa kekukum i Nemula, mekedan sa egkegaga iya wé datù owoy tigtu medaetan ma sa kedaduan di. ²⁷ Agulé sa egkegaga owoy sa lalag sa langun kedaduan diyà siini sinukub langit, mekebegay doo diyà sa medoo etaw i Nemula, sa Nemula épê dakel egkegaga. Endà duen ketamanan sa kedaduan di, owoy mekepangunut ma diyà kenagdi sa langun datù diyà siini uwang tanà.”

²⁸ Na, iya taman sa nehauwan ku. Tigtu a migpesu owoy migkelusék a ma, dodox igtagu ku daa iya wé diyà sa pedu ku.

Ini Sa Nehauwan I Daniyél Denu Sa Kebilibili Owoy Kambing

8 ¹Na, egoh sa ketelu di gepalay sa lugay i Bélsasal migkedatù, duen dema sa nehauwan ku. ²Ini sa nehauwan ku. Egtigdeg a gaa diyà sa keba sa lawa't wayeg Ulay diyà sa menuwa Susa. Neulingutan kutà iya wé menuwa owoy nesakupan sa pelubinsiya Ilam.

³Hê, hinaa ku sa mandangan kebilibili épê duwa metaes sidung egtigdeg diyà sa keba't wayeg. Uman pa metaes sa sidung di hudihudi migtnas diyà sa muna. ⁴Egoh ku mighaa duu, takà egsidung sa kebilibili anì kedanan di sa langun egtigdeg denu eledan agdaw owoy denu belabagan owoy denu kimataan. Endà duen liyu uled tanà mekegaga diyà kenagdi, owoy endà ma duen sa mekegaga umaluk kenagda diyà sa egbaelan di. Huenan di, egbaelan di sumalà dé sa ungayà di owoy kumedakel ma sa egkegaga di.

⁵Ligò ku eg-inengteng duu, petow dé duen sa mandangan kambing migtebow kedu diyà eledan agdaw. Egkambang diyà awang dodox endà eg-utuh di diyà tanà egoh di eg-ipanaw. Duen sa sebaen dakel sidung di diyà sa elet mata di. ⁶Migpedapag diyà sa mandangan kebilibili épê duwa sidung sa hinaa ku diyà sa keba't wayeg. Hê, ginebek di danà sa kebulit di. ⁷Hinaa ku sa egoh di egdagseg, eg-iliden di sa kebilibili danà di tigtu egkelangget. Hê, sinidung di, agulé netepù sa duwa sidung sa kebilibili. Endà nekeatu sa kebilibili diyà sa kambing, huenan di nekehibat diyà tanà owoy takaan di eg-utuhan. Endà ma duen sa mekealuk kenagdi.

⁸ Agulé kumedakel pa uman sa egkegaga sa kambing. Dodox egoh di migkedakel dé sa egkegaga di, netepù sa sidung di owoy dumuen sa mekesambì tumunas epat sidung di. Mig-isalu sa sebaen sidung di denu belabagan, owoy mig-isalu sa sebaen denu kimataan, owoy mig-isalu sa sebaen denu tebowon agdaw, owoy mig-isalu sa sebaen denu eledan. ⁹Diyà siini epat sidung di, duen sa sebaen migsagpak taman sa egoh di tigtu migkedakel. Migkedakel sa egkegaga di taman sa egoh di nesakupan di sa tanà denu belabagan owoy sa tanà denu tebowon owoy

sa tanà igpasad i Nemula.¹⁰ Uman pa miglenuk sa egkegaga di taman nekesekuk diyà langit. Huenan di, eggilawen di sa medoo éhê bituen diyà langit sa medoo etaw i Nemula. Agulé egnabuen di diyà tanà sa duma bituen owoy egkogkogon di ma.¹¹ Danà di egpedakeldakel, huenan di egkelukuyan di eg-atuwan sa kaunutan sa medoo egsugùsuguen i Nemula diyà langit. Hinawidan di sa uman agdaw kebegay etaw diyà si Nemula, owoy pinedaetan di ma sa Dalesan i Nemula.¹² Huenan di, nekesalà sa medoo etaw enù ka migsabuh da egbegay sa uman agdaw kebegay diyà si Nemula owoy nekedan ma sa tuu kesimbà. Hê, egkekuwa sa sidung migsagpak sa langun ungayà di.

¹³ Agulé dinineg ku sa duwa egsugùsuguen i Nemula egseolomoy da. Mig-iggsà sa sebaen, guwaen di, “Ngadan taman sa lugay di ini i medoo egkebaelan? Nengan sa taman di mehawidan sa uman agdaw kebegay etaw diyà si Nemula? Ngadan sa taman di pandayaen pedatù sa medaet? Owoy ngadan sa taman di mesadsadan sa Dalesan i Nemula owoy sa medoo etaw épê egkegaga diyà langit?”

¹⁴ Agulé migsagbì sa keduwa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di, “Sengibu magatus lima pulù agdaw sa lugay di. Hê, amuk meubus iya wé, mekepelikù dé sa tapay ukit kesimbà diyà sa Dalesan i Nemula.”

Ini Sa Ego I Gabiyél Migselepang Sa Nehauwan I Daniyél

¹⁵ Na, aken si Daniyél mighaa sa nehauwan. Ligò ku egpenemdem denu sa selepangan di, petow dé duen sa éhê palas etaw migtigdeg diyà sa taengan ku.¹⁶ Agulé duen sa dinineg ku kagi't etaw kedu diyà sa lawa't wayeg Ulay. Mig-ikagi, guwaen di, “O Gabiyél, tulon ko diyà kenagdi sa selepangan sa nehauwan di.”

¹⁷ Hê, ego i Gabiyél migpedapag diyà kenak, miglagkeb a diyà tanà danà ku tigtu nelimedangan. Dodoo mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “Kuna sa etaw daa diyà tanà, dodoo mepion amuk metiigan ko sa selepangan sa nehauwan ko denu sa mebaelan amuk meuma sa sabuhanan agdaw.”

¹⁸ Ligò di eg-ikagi diyà kenak, nekedanan a tuleng owoy nekelagkeb a diyà tanà. Dodoo sinabaan di aken anì meketigdeg a.¹⁹ Agulé mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “Tulonon ku kuna sa mebaelan amuk meuma sa kebulit i Nemula. Sa nehauwan ko, iya denu sa mebaelan amuk meuma sa sabuhanan agdaw.²⁰ Iya sa selepangan sa kebilibili épê duwa sidung sa duwa datù diyà sa tanà Midiya owoy tanà Pélsiya.²¹ Na sa kambing, iya lagà sa kedatuan diyà tanà Gelisiya. Owoy sa dakel sidung di diyà sa elet mata di, iya sa muna migpedatù diyà tanà Gelisiya.²² Hê, sa epat sidung di migtunas ego i sebaen netepù, iya sa epat kumedatù amuk mebaed epat baed sa uwang tanà Gelisiya. Pedatù da dodoo endà meketepeng sa egkegaga da diyà sa egkegaga sa muna datù.

23 “Agulé egoh di buyu dé meelut sa kedaduan da owoy sa egoh da egtemù dé egbael salà, dumuen dema sa sebaen pedatù tigtu mebalaw owoy tegeakal ma. 24 Tigtu kumebagel, dodox beken danà daa sa hagdi egkegaga. Medoo sa medaet baelan di megaipan etaw owoy meketuu ma sa langun ungayà di. Atuwan di sa medoo ulu-ulù épê egkegaga lapega sa medoo etaw metiengaw diyà sa kehaa i Nemula. 25 Temuen di sa keakal di, huenan di atuwan di sa medoo etaw, agulé petow dé imatayan di kagda. Pedakelen di ma kagdi, huenan di gilawen di doo sa Datù diyà sa langun datù. Dodox mepiqtamayan doo, beken duu danà etaw.

26 “O Daniyél, tuu sa nehauwan ko denu sa egoh di mehawidan sa kebegay etaw diyà si Nemula amuk magtu simag owoy amuk mahapun. Dodox yaka pelawà egtulon duu enù ka melugay pa meketuu iya wé.”

27 Na, aken si Daniyél, nekedanan a bagel owoy nelugaylugay a eglinadu. Agulé egoh ku nelikuan, mig-enaw a owoy migpelikù a diyà sa galebek igsugù sa datù diyà kenak. Dodox tapay a doo egkebukul danà sa nehauwan ku, enù ka melikut sa selepangan di.

Ini Sa Egoh I Daniyél Migsimbà Denu Sa Medoo TegeIslaél

9 ¹Na, egoh di nelugaylugay dé, migkedatù Daliyu i anak i Asuliyu tegeMidiya diyà sa uwang tanà Babiloniya. ²Egoh sa muna palay di migkedatù, egbasawen ku sa nekesulat sa medoo tegesugkow kagi i Nemula, owoy egpenemdemén ku ma sa egoh di pitu pulù gepalay sa lugay di medaetan sa menuwa Hélusalém, enù ka iya sa inikagi i Datù Nemula diyà si Hilimiyas sa tegesugkow sa kagi di. ^{c 3}Huenan di, tigtu a egsimbà diyà si Datù Nemula owoy egpehiduhidu a diyà kenagdi. Egpeulanen ku sa kekaen ku owoy egkawal a ma sa binekas sakù owoy egbuhbuhan ku ma abuh sa ulu ku.

⁴Egsimbà a diyà si Datù Nemula, sa Nemula ku, owoy egtulonen ku ma sa medoo salà ké. Guwaen ku, “O Datù Nemula, dakel sa egkegaga ko owoy meadatan ka. Ipetuu ko sa pasad ko humidu diyà sa medoo etaw épê kehidu diyà keniko owoy sa egpangunut diyà sa igsugù ko.

⁵Dodox nesalà ké diyà keniko, owoy medaet sa binaelan ké diyà sa kehaa ko. Migseké ké diyà sa ungayà ko owoy pineulan ké ma sa medoo igsugù ko. ⁶Endà migdinegdineg ké diyà sa medoo tegesugkow kagi ko sa migpetumàmà diyà sa medoo datù ké owoy diyà sa medoo ulu-ulù ké owoy diyà sa medoo tupù ké owoy diyà sa langun kedoo ké ma.

⁷“O Datù Nemula, anan metudà sa egbaelan ko. Dodox kami, egkemalaan ké danà di medaet sa egbaelan ké. Hediya ma sa egbaelan sa medoo tegeHuda owoy tegeHélusalém owoy sa langun tegeIslaél lapega

^{c 9:2} Basa ko Hilimiyas 25:11; owoy 29:10 denu sa pitu pulù gepalay sa lugay di medaetan sa menuwa Hélusalém

sa medoo etaw sinepalak ko iling ka medapag ataw ka mediyù, enù ka anan ké migtipay diyà keniko. ⁸O Datù Nemula, egkemalaan ké lapeг sa medoo datù ké owoy sa medoo ulu-ulu ké owoy sa medoo tupù ké ma, enù ka anan ké nesalà diyà keniko. ⁹Dodoo kuna, o Datù Nemula, tapay ka doo mehidu owoy tegepeuloy ka ma salà, apiya di pa linampang ké kuna. ¹⁰Endà migpangunut ké diyà keniko danà ké endà migpigtuу sa medoo igsugù ko diyà kenami pineukit ko diyà sa medoo tegesugkow sa kagi ko. ¹¹Migtipay sa langun tegeIslaél diyà sa uledin ko owoy ininiyungan da ma, owoy eg-eked da egpangunut diyà sa inikagi ko.

“Na, danà ké migbael salà, huenan di nekeuma dé diyà kenami sa kepigtamay ko nekesulat diyà sa uledin igsugkow i Mosis sa egsugùsuguen ko egoh anay. ¹²Igpetuu ko dé sa inikagi ko denu kenami owoy denu sa medoo ulu-ulu ké danà ko migpigtamay kenami. Huenan di, endà duen sa mebaelan diyà siini uwang tanà nekeiling sa nebaelan diyà sa menuwa Hélusalém. ¹³Neketuu dé ini i langun kepigtamay ko diyà kenami iling sa nekesulat diyà sa uledin igsugkow i Mosis egoh anay. Dodoo tapay ké doo endà egpehiduhidu diyà keniko, o Datù Nemula, enù ka endà eg-iniyungan ké duu sa medoo salà ké owoy endà ma egsagipaen ké duu sa tuu kagi ko. ¹⁴Huenan di, endà inéngén ko duu sa kepigtamay ko kenami, enù ka anan metudà sa langun egbaelan ko, dodoo migseké ké polo diyà keniko.

¹⁵“O Datù Nemula, sa Nemula ké, miglalag ka taman ini egoh di danà ko migpehaа sa dakel egkegaga ko egoh ko mig-aluk sa medoo etaw ko kedu diyà sa tanà Igiptu egoh anay. Dodoo nesalà ké polo diyà keniko, owoy anan medaet sa egbaelan ké. ¹⁶O Datù Nemula, danà sa mepion ketabang ko kenami egoh anay, huenan di egpegeni a sabuhi ko dé sa kebulit ko diyà sa menuwa Hélusalém, enù ka iya sa menuwa eghiduwani ko dutu siedò getan hinemilì ko. Dodoo sa medoo etaw nekelibet diyà kenami, egpeumàumaan da kami i etaw ko owoy sa menuwa Hélusalém danà sa medoo salà ké owoy sa salà sa medoo tupù ké ma.

¹⁷“O Nemula ké, dinegdineg ko sa kesimbà ku, aken i egsugùsuguen ko, owoy sagipà ko sa kepegeni ku. Baeli ko dema sa dalesan ko nelukat anì metiigan sa langun etaw kuna sa tigtu Nemula. ¹⁸O Nemula, dinegdineg ko sa kesimbà ké. Hahaa ko sa kelikutan ké owoy sa egoh di nedaetan sa menuwa ko kenà etaw egpeketaig keniko. Endà egpegeni ké diyà keniko amuk danà di metudà sa egbaelan ké, dodoo danà di polo tigtu ka mehidu. ¹⁹O Datù Nemula, dinegdineg ko kami owoy peuloyi ko ma kami. O Nemula ku, yaka dé eg-éngén duu sa ketabang ko kenami anì metiigan sa langun etaw kuna sa tigtu Nemula, enù ka niko siini menuwa owoy sa medoo tegeIslaél ma.”

Ini Selepangan Sa Pitu Pulù Tigpituyan Gepalay

²⁰Na, mig-uman a egsimbà diyà si Datù Nemula sa Nemula ku, owoy egtulon a ma sa medoo salà ku owoy sa medoo salà sa medoo duma ku

tegeIslaél. Egpehiduhidu a diyà kenagdi anì mebaelan duli sa dalesan di diyà sa getan hinemilì di.^d ²¹Hê, egoh ku egsimbà, petow dé hinaa ku Gabiyél i sa hinaa ku diyà sa nehauwan ku egoh muna. Egpétéél eglepal eg-angay diyà kenak sa egoh selengan kebegay diyà si Nemula amuk mahapun. ²²Mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “O Daniyél, mig-angay a dini anì tabangan ku kuna petiig sa nehauwan ko. ²³Tigtu eghiduwian i Nemula kuna, huenan di egoh ko mig-edung pelà egsimbà, sinagbian di kuna owoy pineangay di aken dini anì tulonen ku sa sagbì di diyà keniko. Na, dinegdineg ka anì metiigan ko sa selepangan sa nehauwan ko.

²⁴“Na, igpasad i Nemula epat gatus siyow pulù gepalay sa lugay kelikutan sa medoo duma ko owoy sa mapulù menuwa ko anì sumabuh da tumipay diyà kenagdi owoy anì endà manan da mael salà. Agulé metigtuwan sa salà da owoy mebaelan da dema sa metudà adat i Nemula. Amuk hediya, meketuu sa nehauwan owoy sa kagi sa medoo tegesugkow kagi i Nemula owoy ipeépê da dema diyà si Nemula sa mapulù Dalesan di. ²⁵Huenan di, dinegdineg ka anì metiigan ko ini i. Dumuen sa epat pulù siyow gepalay owoy sa epat gatus telu pulù owoy epat gepalay tumalà edung sa egoh di ibegay sa uledin anì mebaelan duli sa menuwa Hélusalém taman sa egoh di tumebow sa datù hinemili i Nemula. Mebaelan doo duli sa menuwa Hélusalém owoy dumuen sa medoo kalasada di owoy sa kutà di ma, dodox tigtu mekebogo iya wé gai. ²⁶Agulé amuk meelut dé sa epat gatus telu pulù owoy epat gepalay, meimatayan sa mapulù datù hinemili i Nemula, apiya di pa endà duen sa salà di. Agulé tumebow dema sa sebaen ma datù owoy pedaetan sa medoo sundalu di sa menuwa lapeg sa Dalesan i Nemula. Hê, tumebow sa sabuhanan agdaw lagà sa memahà egdugsuk. Amuk hediya, dumuen sa kesegilaway owoy sa medoo kelikutan enù ka iya sa tinapay i Nemula taman meuma sa sabuhanan agdaw. ²⁷Na, baelan siedò datù sa megamel kesepasaday diyà sa medoo etaw taman pitu gepalay. Dodox amuk tumalà dé sa telu gepalay owoy tengà, hawidan di sa kebegay sa medoo etaw diyà si Nemula. Owoy beken iya daa, dodox itenà di polo sa inetaw tigtu medaet diyà sa Dalesan i Nemula anì medaetan sa kepigtuu sa medoo etaw. Iya sa baelan di taman endà pelawà meuma sa kepigtamay i Nemula diyà kenagdi.”

Ini Sa Nehauwan I Daniyél Diyà Sa Keba't Wayeg Tigelis

10 ¹Na, egoh di telu dé gepalay sa lugay i Silo migkedatù diyà sa tanà Pélsiya, duen sa nehauwan i Daniyél sa pinengadanan da ma Béltésasal. Tigtu tuu iya wé nehauwan di denu sa dakel kesegilaway tumebow. Netiigan di selepangan sa nehauwan di enù ka neselepang diyà kenagdi pineukit diyà sa sebaen ma nehauwan di.

^d 9:20 Iya sa getan hinemili i Nemula sa menuwa Hélusalém.

²Na aken si Daniyél, telu kapadian sa lugay ku nebukul egoh iya. ³Iya ma sa lugay ku endà migkaen a sa kalni ataw ka sa mepion mekaen, owoy endà mig-inem a sa wain owoy endà ma iglulow ku duu sa lana ipepion ngadeg.

⁴Hê, egoh sa keduwa di pulù owoy epat agdaw diyà sa muna bulan, migtiddeg a dutu siedò keba sa dakel lawa't wayeg Tigelis. ⁵Agulé egoh ku eglangalanga, hinaa ku sa sebaen etaw migkegal sa ginis lino owoy duen ma sa sabitan di tigtu bulawan. ⁶Egsenang sa lawa di lagà sa mapulù batu topaso, owoy egsindaw sa palas di lagà silà owoy lagà legleg sulù sa mata di. Egssenang sa belad di owoy sa lisen di lagà sa tumbaga kinayasan, owoy metaled sa kagi di lagà sa kelukiyang sa medoo etaw.

⁷Na, aken si Daniyél daa sa mighaa iya wé nehauwan. Apiya di pa endà hinaa sa medoo duma ku duu, tigtu da doo nelimedangan, huanan di migpelaguy da owoy miglidung da ma. ⁸Hê, sebaen ku daen sa nesamà, owoy aken daa sa nekehaa sa tigtu mekepesu. Huanan di, migkelusék a owoy tigtu a ma migkelungoy. ⁹Agulé egoh ku egdineg sa kagi siedò etaw, nelipeng a owoy nekelagkeb a ma diyà tanà.

¹⁰Hê, sinabaan di aken anì mekelikued a ligò di tapay a doo eglukub. ¹¹Agulé mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “O Daniyél, tigtu eghiduwian i Nemula kuna. Tigdeg ka dé, owoy petumàmà ko dinedineg sa ikagiyen ku diyà keniko, enù ka sinugù a anì tulonon ku kuna.” Hê, egoh di mig-ikagi iya wé, migtiddeg a dé dodox tapay a doo eglukub.

¹²Agulé mig-ikagi dema, guwaen di, “O Daniyél, yaka egkelimedangan na. Egoh sa muna agdaw egoh ko anay egsimbà anì metiigan ko sa selepangan sa nehauwan ko owoy egoh ko ma egpetukéey diyà sa kehaa i Nemula, dinineg di dé sa kepegeni ko diyà kenagdi. Huanan di, mig-angay a dini anì uwiten ku sa sagbì sa pinegeni ko. ¹³Dodox endà daa panay a migtebow dahini enù ka nealang a taman duwa pulù owoy sebaen agdaw danà sa suguy sa tegebantay sa kedaduan diyà Pélsiya. Dodox si Miguwél sa sebaen kaunutan sa medoo egsugùsuguen i Nemula sa migbulig kenak, enù ka sebaen ku daa eg-atu diyà sa suguy sa tegebantay sa kedaduan diyà Pélsiya. ¹⁴Huanan di, kaini a dé ini egoh di anì ipetiig ku diyà keniko sa mebaelan kani sa medoo duma ko tegeIslaél, enù ka iya sa selepangan sa nehauwan ko sa medoo mebaelan amuk meuma sa hudihudi agdaw.”

¹⁵Na, egoh di eg-ikagi iya wé, egkudung a owoy nebuneg a ma. ¹⁶Agulé sa egsugùsuguen i Nemula éhè palas etaw, inamis di sa tiem ku, hê nekeikagi a dé. Mig-ikagi a diyà kenagdi, guwaen ku, “O Datù, tigtu a egpesu danà sa nehauwan ku owoy nekedanan a ma bagel. ¹⁷Ngadan sa ukit keikagi ku diyà keniko enù ka lagà a daa udipen egtigdeg diyà sa taengan sa datù? Endà duen bagel ku owoy endà iseg a egpekeginawa.”

¹⁸Agulé dinulì di dema aken egsabaan. Hê, peanag-anag egpelikù sa kebagel ku. ¹⁹Mig-ikagi diyà kenak, guwaen di, “Yaka egkelimedangan

na, enù ka tigtu eghiduwan i Nemula kuna. Huenan di, yaka egkebukul la. Pebagel ko polo sa pedu ko.”

Ego di mig-ikagi iya wé, nekepelikù dé sa kebagel ku. Agulé mig-ikagi a diyà kenagdi, guwaen ku, “O Datù, pelagbasi ko sa eg-ikagiyen ko, enù ka pinebagel ko dé aken.”

20-21 Agulé mig-ikagi, guwaen di, “Enù di ya, netiigan ko pa sa pesuwan ku mig-angay dini? Mig-angay a dini anì selepangen ku diyà keniko sa nekesulat diyà sa libelu sa tuu kagi. Na, pelikù a mangay gumila diyà sa suguy sa tegebantay sa kedatuan diyà tanà Pélsiya. Agulé amuk tabanan ku dé, gilawen ku ma sa suguy sa tegebantay sa kedatuan diyà tanà Gelisiya. Diyà sa kegila ku, endà mekeatu a amuk endà tabangan i Miguwél duu aken. Kagdi sa sebaen egsugùsuguen i Nemula egbantay sa medoo tegeIslaél. [1] Owoy aken sa migtabang si Miguwél ego sa muna palay i Daliyu tegeMidiya migkedatù.”

Ini Denu Sa Medoo Datù Diyà Igipitu Owoy Siliya

11 ²Agulé mig-uman eg-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula diyà kenak, guwaen di, “Tuu ini i tulonen ku diyà keniko. Dumuen sa telu mesesetugdug pedatù diyà sa tanà Pélsiya. Agulé sumetugdug diyà kenagda sa keepat di datù, owoy uman pa dakel sa kekawasaan di diyà sa liyu datù. Hê, ego di tigtu kumedakel sa egkegaga di danà sa kekawasaan di, enggaten di segilaway sa datù diyà tanà Gelisiya.^e ³Agulé dumuen ma sa sebaen ma datù épê dakel egkegaga pedatù. Melabel sa mesakupan sa kedatuan di, owoy baelan di ma sumalà dé sa ungayà di. ⁴Dodoo amuk tigtu dé dakel sa egkegaga di, mepalak epat baed sa kedatuan di. Beken dé medoo tugod di sa meketuhì pedatù, dodox endà meketepeng sa egkegaga da diyà sa hagdi egkegaga.

⁵Na, kumedakel ma sa egkegaga sa datù diyà tanà Igipitu. Dodox dumuen sa sebaen kaunutan sundalu di meumanan pa sa hagdi egkegaga pedatù, owoy mebagel ma sa kesabà di sa hagdi kedatuan. ⁶Amuk tumalà dé sa pila gepalay, setampilay sa datù diyà Igipitu owoy sa datù diyà Siliya. Ipesawa sa datù tegeIgipitu sa anak di bayi diyà sa datù tegeSiliya. Dodox endà kumelugay sa keseunutay da sa bayi lapeg sa datù tegeSiliya, enù ka meuma doo sa agdaw ego di anan meimatayan sa bayi lapeg sa sawa di owoy sa anak di owoy sa medoo egsugùsuguen di kedu Igipitu dò.

⁷“Dodox petuhì pedatù sa duma telahadi sa bayi tegeIgipitu. Hê, pengayawen di sa medoo sundalu sa datù tegeSiliya owoy umawuh diyà sa kutà menuwa da anì tabanan di kagda. ⁸Agulé uwiten di pelikù mangay Igipitu dò sa medoo inetaw egpenemulawen da, lapeg sa medoo

^e 11:2 Mebaluy ma guwaen di, “Enggaten di sa medoo etaw anì meseunut da gumila diyà sa datù tegeGelisiya.”

mapulù sangkap da binaelan bulawan owoy pilak. Dodox melugay pa sa egoh di endà dé mengayaw diyà sa datù tegeSiliya. ⁹Agulé amuk tumalà sa pila gepalay, mengayaw polo sa datù tegeSiliya diyà sa tanà Igiptu, dodox mekepelikù diyà sa hagdi tanà enù ka endà mekeatu di.

¹⁰“Dodox sa medoo anak sa datù tegeSiliya, setiponen da sa tigtu medoo sundalu anì mengayaw da. Lagà sa kedelug sa memahà sa egoh da mangay gumila taman mekeuma da diyà sa kutà sa datù tegeIgiptu. ¹¹Dodox egbulit sa datù tegeIgiptu, huanan di umatu ma gumila diyà sa tigtu medoo sundalu sa datù tegeSiliya. Hê, metabanan di kagda. ¹²Na, danà di migtaban, huanan di peolòolò dé sa datù tegeIgiptu owoy ngibungibuwana sa kuntelà di meimatayan di. Dodox endà dé melugay sa egoh di tumaban, ¹³enù ka setiponen dema sa datù tegeSiliya sa tigtu medoo sundalu. Uman pa sa kedoo da diyà sa kedoo da egoh muna. Hê, egoh di tumalà dé sa pila gepalay, pengayawen di dema owoy uwiten di sa medoo sundalu anan épê megamel kinemkem.

¹⁴“Amuk meuma iya wé gai, medoo sa etaw kumuntelà diyà sa datù tegeIgiptu, lapeg sa medoo duma ko mebalaw tegeIslaél. Iya sa baelan da enù ka ungayà da meketuu selepanan sa nehauwan ko, dodox endà mekeatu da. ¹⁵Agulé pengayawen ma sa datù tegeSiliya sa sebaen dakel menuwa neulingutan kutà diyà sa nesakupan sa tanà Igiptu, owoy seulingutan da anì metepel da sa menuwa. Agulé meuyayaan sa medoo sundalu tegeIgiptu. Apiya sa medoo sundalu nelayam eggila, endà doo mekegaga da.

¹⁶“Huanan di, baelan sa datù tegeSiliya sumalà dé sa ungayà di, owoy endà ma duen sa mekegaga humawid kenagdi. Apiya sa tanà nekepasad i Nemula,^f sakupen di doo owoy megaga di ma pedaetan. ¹⁷Penemdem di ma sumakup sa tanà Igiptu danà sa kebagel sa medoo etaw nesakupan sa kedatuan di. Agulé setampilay da sa datù tegeIgiptu. Pesawaen di ma sa anak di bayi diyà sa datù tegeIgiptu anì medaetan sa kedatuan diyà sa tanà Igiptu. Dodox endà meketuu sa penemdem di. ¹⁸Agulé penemdem di ma mengayaw sa medoo dakel menuwa medapag diyà sa mantadan, owoy atuwan di ma kagda. Dodox dumuen polo sa sebaen ma kaunutan umatu diyà kenagdi anì mekedan sa kebalaw di owoy anì mekepelikù ma sa mala diyà kenagdi egoh di metabanan. ¹⁹Agulé pelikù diyà sa menuwa di neulingutan kutà diyà sa hagdi munoy tanà. Dodox mekesugsug dutu owoy endà dé hauwen di etaw.

²⁰“Na, sa datù mekesambì kenagdi, duen sa etaw suguen di atung peetuken sa buwis diyà sa medoo etaw anì meumanan sa egkegaga sa kedatuan di. Dodox endà melugay di, mekesugsug doo, dodox beken danà kesegilaway ataw ka beken danà kesebilitay.”

^f 11:16 Iya sa tanà nekepasad i Nemula sa tanà Islaél.

Ini Denu Sa Datù TegeSiliya Tegebael Medaet

21 Na, mig-uman eg-ikagi sa egsugusguen i Nemula, guwaen di, “Dumuen sa etaw dupangdupang mekesambì diyà sa datù tegeSiliya, apiya di pa beken duu tugod datù. Petow dé lumesut enù ka endà peagtem di, dodox sakupen di sa kedatuan danà daa sa kelugi di. 22 Sa langun kumuntelà kenagdi lapega Tigtu Ulu-ulua medoo tegesimbà, anan imatayan di kagda. 23 Medoo sa datù diyà sa medoo liyu tanà duma di sepasaday, dodox akalan di polo kagda. Apiya di pa tukéey daa sa kedatuan di, kumedakel doo sa egkegaga di. 24 Tigkemeden di mengayaw sa kenà sa medoo kawasà etaw diyà sa dakel menuwa, owoy baelan di sa endà nebaelan sa medoo tupù di egoh anay. Agulé taladan di sa medoo etaw di sa nekuwa di danà di eggila. Penemdem di ma mengayaw sa medoo liyu menuwa neulingutan kutà, dodox mesagdà sa penemdem di.

25 “Pebagelbagel siini datù owoy setiponen di sa medoo mebalaw sundalu anì pengayawen da sa tanà Igiptu. Agulé umatu ma sa datù tegeIgiptu lapega tigtu medoo sundalu di épê megamel kinemkem. Dodox meakanan sa datù tegeIgiptu danà sa pandapat egbaelan da, huanan di meuyayaan da. 26 Iya mendaan sa pedaet diyà kenagdi sa medoo tigtu duma di. Hê, metabanan sa medoo sundalu di owoy medoo ma sa meimatayan diyà kenagda. 27 Agulé siini duwa datù, setugengay da kumaen, dodox anan da penemdem mael medaet owoy egsebutbutay da. Dodox endà meketuu sa penemdem da enù ka endà pa meuma sa agdaw da hinemillì i Nemula. 28 Agulé lumikù sa datù tegeSiliya diyà sa hagdi munoy tanà, owoy uwiten di sa medoo langun taman nekuwa di danà di eggila. Dodox egoh di pelawà eg-ipanaw, ungayà di kedanan di sa adat kesimbà sa medoo etaw i Nemula, owoy baelan di ma sumalà dé sa ungayà di. Agulé iya pelawà lumagbas lumikù.

29 “Agulé amuk meuma sa agdaw tinapay i Nemula, pengayawen dulì sa datù tegeSiliya sa tanà Igiptu. Dodox tigesa sa mebaelan diyà iya wé gai diyà sa nebaelan egoh muna. 30 Tumebow sa medoo baleku etaw tegeLoma anì mengayaw da diyà kenagdi, huanan di tigtu melimedangan. Agulé peesud sa datù tegeSiliya. Dodox danà di egkelangget, tegpuwan di polo sa medoo etaw epgigtuu diyà si Nemula owoy loyuken di sa medoo etaw uminiyug diyà sa uledin i Nemula. 31 Agulé suguen di sa medoo sundalu di anì pedaetan da sa Dalesan i Nemula, owoy hawidan di ma sa uman agdaw kebegay etaw diyà si Nemula. Hê, itenà di ma dahiya sa inetaw tigtu medaet anì medaetan sa kepigtuu sa etaw. 32 Agulé akalan di ma sa medoo tegelslaél eg-iniyug dé diyà sa uledin i Nemula anì tumampil da diyà kenagdi. Dodox kumuntelà diyà kenagdi sa medoo etaw epgangunut diyà si Nemula.

33 “Na, tumulù sa medoo etaw épê keketiig diyà sa medoo liyu etaw, dodox duen diyà kenagda sa imatayan tigbasen sundang ataw ka ulowen

owoy bilangguwen ataw ka lampasan sa medoo langun taman da.

³⁴ Apiya di pa hediya sa ketamanan da, dumuen doo sa tukéey tabang mikuwa da. Dodox medoo sa liyu etaw ubòubò duma da. ³⁵ Meimatayan sa medoo duma kaunutan épê keketiig. Dodox danà iya wé, kumetiengaw sa medoo etaw lagà sa bulawan tinapis taman sa egoh di endà meuma sa sabuhanan agdaw, sa agdaw tinapay i Nemula.

³⁶ “Na, baelan sa datù tegeSiliya sumalà dé sa ungayà di. Pedakelen di ma kagdi enù ka lowonen di gaa sa langun egpenemulawen, owoy apiya sa tigtu Nemula sumbungen di doo. Meketuu sa langun ungayà di taman sa egoh i Nemula migtamay kenagdi, enù ka ipetuu i Nemula sa tapay penemdem di. ³⁷ Endà dé adatan siini datù duu sa nemulamula egpenemulawen sa medoo tupù di owoy sa nemula egkeiyapan sa medoo bayi. Sumalà dé sa nemula, endà adatan di duu enù ka iya sa penemdem di kagdi daa sa miglowon diyà sa langun. ³⁸ Dodox iya polo sa penemulawen di sa nemula tegebantay sa medoo kutà menuwa, owoy begayan di ma uloy bulawan owoy pilak owoy sa batu mapulù owoy sa medoo liyu langun taman ma. Dodox endà netiigan sa medoo tupù di iya wé nemula. ³⁹ Na, danà gaa sa ketabang siini egpenemulawen di, huanan di pengayawen di sa medoo menuwa épê kutà tigtu megamel. Pedakelen di sa medoo etaw epgangunut diyà kenagdi owoy gelalen di ma kagda kaunutan owoy taladan di ma kagda tanà lagà sa untung da.

⁴⁰ “Dodox amuk buyu dé meuma sa hudihudi agdaw, gilawen sa datù tegeIgipu dema sa datù tegeSiliya. Hê, umatu ma sa datù tegeSiliya, lapege medoo kalitun di atung gamiten di eggila owoy sa medoo atung tegekudà owoy sa medoo baleku ma. Pengayawen di sa medoo liyu balangan tanà enù ka lagà sa aglas memahà sa ukitan di mengayaw.

⁴¹ Ilapeg di ma mengayaw sa tanà nekepasad i Nemula,^g owoy ngibungibawan sa etaw imatayan di. Dodox endà mikuwa di duu sa tanà Idom owoy sa tanà Moab owoy sa baed sa tanà Amoniya. ⁴² Sakupen di sa medoo balangan tanà lapege ma sa tanà Igipu. ⁴³ Kuwaen di ma sa medoo langun taman kekawasaan, upama bulawan owoy pilak owoy sa medoo mapulù langun taman diyà tanà Igipu. Owoy lugpien di ma sa medoo etaw diyà tanà Libiya owoy diyà tanà Itiyopiya.

⁴⁴ “Dodox petow dé dumuen sa tulon medineg di kedu diyà tebowon agdaw owoy kedu kimataan sa pesuwan di mebukul. Hê, danà di migdineg iya wé, neapuyan sa pedu di, huanan di mengayaw dema owoy imatayan di sa medoo etaw. ⁴⁵ Agulé petigdegen di sa metolol kemalig datù diyà sa neseteliwadaan sa dagat owoy sa getan kenà sa Dalesan i Nemula. Dodox egoh di dutu, petow dé mematay owoy endà duen sa meketabang kenagdi.”

^g 11:41 Iya sa tanà nekepasad i Nemula sa tanà Islaél.

Ini Denu Sa Mebaelan Amuk Meuma Sa Sabuhanan Agdaw

12

¹Na, mig-uman eg-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di,
²“Amuk meuma dé iya wé agdaw, tumebow Miguwél i sa kaunutan sa medoo egsugùsuguen i Nemula owoy sa tegetulik sa medoo etaw ko. Agulé dumuen doo sa gai sa tigtu kelikutan, enù ka endà pelà duen sa nebaelan éhê iya wé kelikutan edung egoh sa tanà migduen. Dodoo amuk meuma iya wé, mealukan doo sa medoo etaw ko amuk nekesulat sa ngadan da diyà sa libelu sinulatan i Nemula. ³Hê, umenaw sa medoo etaw nematay. Dumuen sa mebegayan sa lalù endà meelut di, owoy dumuen ma sa mekeangay diyà sa kenà da mepigtamayan taman melugay. ³Sa medoo etaw épê keketiig owoy sa migtulù sa metiengaw adat diyà sa duma da, sumenang da doo taman melugay lagà sa bituen diyà langit.

⁴“Na, o Daniyél, lidung ko pelawà siini medoo inikagi ku taman endà pa meuma sa agdaw di. Dodoo sa medoo etaw, humalihali da polo petulù anì meumanan sa metiigan da.”

⁵Na, aken si Daniyél, egoh ku miglangalanga, hinaa ku sa duwa etaw migtigdeg diyà sa tanà dini owoy tanà dutu sa lawa't wayeg. ⁶Agulé mig-igsà sa sebaen diyà sa egsugùsuguen i Nemula migginis sa ginis lino owoy migtigdeg denu dagel, guwaen di, “Nengan di pa mebaelan siini medoo egkegaipan?”

⁷Agulé sinoyol sa egsugùsuguen i Nemula sa duwa belad di owoy mig-ikagi, guwaen di, “Danà sa ngadan i Nemula sa Nemula épê lalù taman melugay, migpasad a telu gepalay owoy tengà sa lugay di. Amuk meelut dé sa kepelihay sa medoo etaw i Nemula, hê meketuu dé langun ini i.”

⁸Na, dinineg ku sa inikagi di, dodoo endà netiigan ku duu sa selepangan di. Huanan di mig-igsà a, guwaen ku, “O Datù, ngadan sa tigtu tebowon di ini i?”

⁹Migsagbì, guwaen di, “O Daniyél, ipanaw ka dé, enù ka endà pelà meketuu iya wé medoo inikagi ku taman endà meuma sa sabuhanan agdaw. ¹⁰Kumetiengaw sa medoo etaw danà siini medoo kelikutan owoy kumepion ma sa adat da. Dodoo meumanan polo sa medaet egbaelan sa medoo tegebael medaet owoy endà ma metiigan da duu ini i. Dodoo sa medoo etaw épê keketiig, metiigan da polo sa selepangan di.

¹¹“Na, tumalà sa sengibu duwa gatus owoy siyow pulù agdaw edung sa egoh di nehawidan sa kebegay etaw uman agdaw diyà si Nemula owoy sa egoh di ma igtenà sa inetaw tigtu medaet anì medaetan sa kepigtuu etaw. ¹²Dodoo binagian doo sa etaw egtigkel eg-angat-angat taman meelut sa sengibu telu gatus telu pulù owoy lima agdaw.

¹³“Na, o Daniyél, pelagbasi ko sa mepion egbaelan ko taman sa egoh di meuma sa hudihudi agdaw. Apiya di pa mematay ka, umenaw ka doo anì sakemen ko sa niko untung tinapay i Nemula amuk meuma sa sabuhanan agdaw.”

Ini Sa Igsulat I HOWIL

Ini Denu Sa Igsulat I Howil

Endà medoo sa netiigan ta denu si Howil, dodox kagdi sa tegesugkow kagi i Nemula. Diyà sa penemdem sa liyu etaw, mig-ugpà diyà sa menuwa Hélusalém egoh sa medoo Hudiyu migpelikù kedu diyà sa kenà da nekeangay dutu Babiloniya dò. Iya sa egoh di migsugkow sa kagi i Nemula, egoh sa tanà nedaetan danà sa medoo kasuk. Sigel umukit sa kasuk diyà sa tanà Huda owoy meimet da kumaen sa langun egtunas.

Igpeindaw i Nemula diyà si Howil sa medoo etaw egoh iya denu sa kepitamay i Nemula danà sa medoo salà da, pinelagaan kasuk migpedaet sa tanà. Owoy hediya ma, eg-indawen i Nemula ma kita langun denu sa “Agdaw i Nemula” sa egoh di migtamay sa langun etaw (basa ko diyà kansad 3:1). Tigtu dinineg sa medoo etaw egoh i Howil anay migsugkow sa kagi i Nemula, huanan di nesenuléén da sa medoo salà da.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Etaw Nebukul Danà Di Nedaetan Sa Hinemulaan Da

1 ¹Na, ini sa kagi tinulon i Datù Nemula diyà si Howil anak i Pétuwél.
²Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Dinegdineg yu ini i, kiyu i medoo ulu-uluh owoy kiyu i langun eg-ugpà diyà sa tanà Huda. Enù di ya, duen pa sa nebaelan éhè ini i diyà keniyu ataw ka diyà sa medoo tupù yu? ³Tulon yu ini i diyà sa medoo anak yu, anì tulonen da ma diyà sa anak da sa tumulon dema diyà sa medoo tugod da. ⁴Sa medoo hinemula yu sinetuhiòuhian sa epat gelugba kasuk. Sumalà dé sa sinamà sa segelugba kasuk, kinaen dema sa medoo kasuk nekesetugdug taman sa egoh di neimet.

⁵“Enaw yu dé owoy sinegaw yu ma, kiyu i medoo tegepehilu. Huyhuy yu, kiyu i medoo tegeinem wain, enù ka endà dé duen sa bunga palas egbaelan wain. ⁶Enù ka migtenà sa kasuk temù medoo diyà sa tanà yu.

Duen sa egkegaga da pedaet, owoy endà ma meesà da enù ka medoo da temù. Megalang sa ngipen da lagà sa kegalang ngipen liyun. ⁷Inimet da egkaen sa medoo palas hinemula yu, owoy pinengeliban da ma sa medoo kayu pigus, huanan di migkebulà sa medoo panga da.

⁸“Sinegaw yu dé, lagà sa kenogon egkedaet pedu danà di nematay sa sawaan di. ⁹Endà dé duen sa teligo owoy sa wain ibegay etaw diyà sa Dalesan i Nemula. Egkebukul ma sa medoo tegesimbà enù ka endà dé duen sa ibegay da diyà si Nemula. ¹⁰Neputputan sa kenà hinemulaan, owoy nedaetan ma palas sa tanà. Nedaetan sa medoo teligo owoy migkegangu sa medoo pesu palas owoy netungenu ma sa medoo kayu olibu.

¹¹“Pengulektek yu, kiyu i medoo tegehemula, owoy sinegaw yu ma, kiyu i medoo tegeipat sa hinemulaan palas, enù ka neimet nedaetan sa langun hinemula yu teligo owoy sebada. ¹²Nelaeb dé sa medoo hinemula palas, owoy nelongu ma dé sa medoo kayu pigus. Anan nelongu sa langun kayu egbunga, sa kayu gelanada owoy sa éhê palas lepò owoy sa kayu mansanas. Huanan di, nekedan dé sa kekeanggan sa medoo etaw.”

¹³Na, mig-ikagi Howil i, guwaen di, “Kegal yu sa binekas sakù,” kiyu i medoo tegesimbà. Owoy sinegaw yu ma, kiyu i medoo tegegalebek diyà sa atung kenà da eg-ulow sa igbegay diyà si Nemula. Awuh yu diyà sa Dalesan i Nemula owoy huyhuy yu elut sigep, tapay yu doo kegali sa binekas sakù enù ka endà dé duen teligo owoy wain mekebegay diyà sa Nemula ta. ¹⁴Setipon yu sa medoo etaw anì peulanen da sa kekaen da anì sumimbà da daa. Setipon yu ma sa medoo ulu-ulu owoy sa langun etaw, owoy awuh yu diyà sa Dalesan i Datù Nemula, sa Nemula yu, anì umumow yu diyà kenagdi. ¹⁵Medapag dé meuma sa agdaw i Datù Nemula sa egoh di meluman sa langun binaelan di. Tigtu mekelimedang iya wé agdaw.

¹⁶“Na, hinaa ta sa egoh di nedaetan sa langun hinemula ta. Owoy nekedan ma dé sa mekeiyap owoy sa keangganan diyà sa Dalesan i Nemula, sa Nemula ta. ¹⁷Endà migtunas sa benì hinemula ta enù ka nekeling sa tanà, owoy endà ma dé duen sa meketu ta. Nelukat dé sa medoo dalesan taguan palay danà di endà duen dalem. ¹⁸Eg-engàengà daa uloy sa medoo sapì enù ka endà dé duen sa eghauwen da tabtaben da, owoy egtigkel ma sa medoo kebilibili.

¹⁹“O Datù Nemula, eg-ingonoy a diyà keniko, enù ka minelaeb dé sa medoo keluwen, owoy éhê egoh nesaglab apuy sa kekayuwan. ²⁰Apiya sa medoo uled tanà diyà ketalunan, epegeni da ma diyà keniko, enù ka neeti sa langun lawa't wayeg owoy minelongu ma dé sa medoo keluwen.”

Sa Medoo Kasuk Lagà Tandà Sa Sabuhanan Agdaw

2 ¹Na, hiyup yu sa tegbuli diyà sa getan Siyon, owoy ipetiig yu ma sa tandà diyà sa mapulù getan i Nemula. Lukub yu, kiyu i medoo etaw

^a **1:13** Migkegal da sa binekas sakù enù ka iya sa tandà di medaet sa pedu da.

eg-ugpà diyà sa tanà Huda, enù ka medapag dé meuma sa agdaw i Datù Nemula. ²Dumeleman iya wé agdaw enù ka lagkuban sa mekepal gaeb sa agdaw, huenan di tigtu dumeleman sa uwang tanà. Medoo temù sa kasuk lumesut owoy sumeluh da lagà sa keseluh sa teleséng agdaw diyà sa medoo tuduk. Endà pa nehaa éhê iya wé edung egoh anay taman ini egoh di, owoy endà ma dé duen sa hauwen ta iling iya wé taman melugay.

³Lagà kekaen apuy eg-us-us sa kekaen da sa hinemulaan. Amuk endà pelà egtenà da diyà tanà, éhê palas sa tanà Iden^b pelà sa tanà. Dodox amuk lumegkà da dé, lagà sa melabel tanà mediyù dalesan dé sa palas tanà, enù ka endà duen sa samaen da. ⁴Éhê palas kudà sa palas da. Owoy amuk egletu da, lagà sa dagì kudà egletu eg-angay eggila sa dagì da. ⁵Amuk egpeketotketot da diyà sa pulu tuduk, éhê dagì kalitun eggodoyen sa dagì da, owoy éhê ma lésélésé keluwen egkeulow sa dagì da. Nesekeketa da lagà sa medoo sundalu eg-ipanaw eg-angay eggila.

⁶Amuk hauwen sa medoo etaw kagda egpedapag, melimedangan da owoy kumelusék da ma. ⁷Dumagseg da lagà sa medoo nelayam eg-imatay, owoy kumagbul da diyà sa medoo kutà lagà sa medoo sundalu. Endà ma sumekèseké da amuk egdagseg da, ⁸owoy endà ma egsepekawen da duu sa eg-ukitan da. Eg-ilud da egdagseg owoy endà duen sa kinemkem mebaluy iatu diyà kenagda. ⁹Pengayawen da sa dakel menuwa owoy kumagbul da diyà sa medoo kutà. Gumemow da diyà sa medoo dalesan, owoy umukit da diyà sa tatawan lagà sa etaw nakawen.

¹⁰Mekayung sa tanà egoh da egdagseg, owoy lumanuhen ma sa langit. Dumeleman sa agdaw owoy sa bulan, owoy endà ma dé lumegdaw sa medoo bituen. ¹¹Uwiten i Datù Nemula sa temù medoo sundalu di. Anan da épê egkegaga owoy egpangunut da ma diyà sa igsugù di. Tigtu mekelimedang sa agdaw i Datù Nemula. Endà duen etaw mekegaga tumigkel diyà iya wé gai.

Ini Sa Sasà Anì Mesenulè Sa Etaw

¹²Na, eg-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Apiya ini egoh di, pelikù yu dé diyà kenak owoy pelegkang yu diyà sa pedu yu sa kesenulè yu danà yu egpeulan pelà sa kekaen yu anì sumimbà yu daa owoy danà yu suminegaw owoy mebukul. ¹³Yoko egkisì duu sa ginis yu tandà sa egoh yu egkebukul, dodox pelegkang yu polo diyà sa pedu yu sa kesenulè yu.”

Na, mig-ikagi Howil i, guwaen di, “Pelikù yu diyà si Datù Nemula sa Nemula yu, enù ka tigtu mepion sa adat di. Kagdi sa épê kepeuloy owoy ketaes tali owoy tigtu mehidu ma. Beken iya sa ungayà di amuk pigtamayan di kiyu.” ¹⁴Petow ki daa mesenulè Nemula i owoy hiduwan di kita owoy tabangan di ma sa medoo hinemulaan ta. Amuk hediya, dumuen dema sa teligo owoy wain sa ibegay ta diyà kenagdi.

^b 2:3 Sa tanà Iden sa tigtu mepion tanà egoh anay.

¹⁵ Hiyup yu sa tegbuli diyà sa getan Siyon. Ikaigi yi yu sa medoo etaw anì peulanen da pelà sa kekaen da owoy setipon yu kagda anì sumimbà da. ¹⁶ Setiponoy yu langun anì baelan yu sa mapulù kesetiponoy. Lapegi yu sa medoo lukes owoy sa medoo batàbatà owoy sa medoo batà egsusu pelà. Apiya sa medoo magtu kinawing, mepion amuk lumenged da ma diyà iya wé kesetiponoy. ¹⁷ Na, sa medoo tegesimbà eggalebek diyà si Datù Nemula, tumigdeg da diyà sa teliwadaan sa bengawan owoy sa atung kenà da eg-ulow sa igbegay diyà si Nemula. Suminegaw da owoy sumimbà da, guwaen da, “O Datù Nemula, aluki ko sa medoo etaw ko. Yaka egpandayà duu sa medoo liyu etaw diyà sa liyu tanà egpelonon kenami. Yaka ma egpandayà duu sa egoh da egpeumàumà kenami, guwaen da, ‘Kenà di dé sa Nemula yu?’”

Ini Sa Ego I Nemula Migpelikù Sa Mepion Tanà

¹⁸ Na, egoh i Datù Nemula mighaa sa nebaelan diyà sa tanà di, nedaetan pedu di owoy eghiduan di ma sa medoo etaw di. ¹⁹ Sagbian di sa medoo etaw di, guwaen di, “Taa yu. Begayan ku kiyu teligo owoy wain owoy lana anì mebesug yu dema. Owoy endà ma dé mepeumàumaan yu sa medoo etaw diyà sa liyu balangan tanà. ²⁰ Pediyyuen ku diyà keniyu sa medoo kasuk lagà sa medoo sundalu kedu diyà sa belabagan, owoy peangayen ku ma kagda diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. Sa medoo nekehuna diyà kenagda, peangayen ku diyà sa dagat denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa tanà Huda.^c Owoy sa medoo mekehudihudi, peangayen ku diyà sa dagat denu salepan amuk diyà ki sa tanà Huda.^d Mematay da owoy mekeseluh ma sa kemahù da diyà sa uwang tanà. Iya sa baelan ku danà sa medoo binaelan da diyà keniyu.”

²¹ O medoo etaw diyà tanà, yoko egkelimedangan na. Keanggan yu polo owoy keiyap yu ma danà sa medoo egkegaipan binaelan i Datù Nemula diyà keniyu. ²² O medoo hinagtay, yoko ma egkelimedangan na. Kumeluenaw dema sa keluwen diyà sa kenà atung egpetabtab. Munga dema sa medoo kayu owoy sa pigus owoy sa palas. ²³ “O medoo etaw diyà menuwa Siyon, keiyap yu dé. Keanggani yu sa baelan i Datù Nemula, sa Nemula yu, enù ka ibegay di diyà keniyu sa tigtu nesugat gai't udan amuk sasang kepetunas owoy amuk sasang kepelegà éhê mendaan sa egoh anay. ²⁴ Mepenù dema teligo sa medoo atung kenà eg-elic, owoy sumuwék sa wain owoy sa lana diyà sa medoo kawà diyà sa atung kenà eghemeg.”

²⁵ Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Ipelikù ku dema diyà keniyu sa medoo nekedan egoh sa medoo kasuk migtenà diyà sa hinemulaan yu.

^c 2:20 Iya sa dagat pinengadanan da sa Dagat Nematay. ^d 2:20 Iya sa dagat pinengadanan da sa Dagat Méditeliya.

Aken doo sa migpeangay sa medoo kasuk diyà keniyu. ²⁶Dodoo kumedoo dema sa kaenen yu owoy mebusug yu dema. Huenan di, meolò yu Datù Nemula i sa Nemula yu migbael sa medoo egkegaipan etaw diyà keniyu. Agulé endà dé mepeumàumaan di uman sa medoo etaw ku. ²⁷Amuk hediya, metiigan yu eg-unut-unut a diyà keniyu i medoo tegeIslaél, owoy metiigan yu ma aken daa si Datù Nemula sa Nemula yu, endà duen sa liyu nemula. Endà dé mepeumàumaan di uman sa medoo etaw ku.”

Ini Sa Pasad I Nemula Sa Kebegay Di Sa Metiengaw Suguy Di

²⁸Na, mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw iluhub ku sa Metiengaw Suguy ku diyà sa langun etaw. Hê, tumulon sa medoo anak yu maama ataw ka bayi sa medoo kagi ku egtebowtebow, owoy tumegeinep sa medoo lukes maama diyà keniyu, owoy duen ma sa mehauwan sa medoo maama batàbatà pelà. ²⁹Apiya sa medoo egsugùsuguen, maama ataw ka bayi, iluhub ku sa Metiengaw Suguy ku diyà kenagda amuk meuma iya wé agdaw.

³⁰“Ipehaa ku sa medoo panduan diyà langit owoy diyà tanà. Mehaa sa depanug danà sa kesepatayay etaw, owoy dumuen ma sa apuy owoy sa mekepal ebel. ³¹Dumeleman sa agdaw owoy kumelalegà sa bulan éhê depanug amuk buyu dé meuma sa agdaw i Datù Nemula, sa agdaw tigtu mekepesu. ³²Dodoo mealukan doo sa langun etaw umumow diyà si Datù Nemula. Enù ka iya sa inikagi i Datù Nemula dumuen sa etaw mekelesò diyà sa getan Siyon owoy diyà sa menuwa Hélusalém. Kagda sa medoo etaw endà mematat sa hemilien i Nemula.”

Ini Denu Sa Kepigtamay Diyà Sa Medoo Balangan Tanà

3 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Amuk meuma iya wé agdaw, ipelikù ku sa kekawasaan diyà Hélusalém owoy diyà sa tanà Huda éhê mendaan sa egoh anay. ²Setiponen ku sa langun balangan etaw owoy uwiten ku kagda diyà sa Sugud Hosapat.^e Dutu sa kenà ku migtamay kenagda danà sa binaelan da diyà sa medoo etaw ku tegeIslaél, enù ka sinepalakpalak da sa medoo etaw ku diyà sa medoo mediyù tanà owoy sinetaladtalad da ma sa tanà Islaél sa tanà ku. ³Egsebunutay da anì metiigan da tayu di sa umépê sa medoo etaw ku sinigkem, owoy dinagang da anì meudipen sa medoo batà maama owoy bayi anì dumuen sa ibayad da diyà sa medoo tegepediyangdang owoy diyà sa medoo wain inemen da.”

⁴“O medoo etaw tegeTilo owoy tegeSidon owoy tegePilistiya, ngadan sa egpenemdemen yu mael diyà kenak? Enù di ya, duen sa ungayà yu sumulì diyà kenak? Amuk duen, panayen ku ma dé kiyu sumulì danà

^e 3:2 Iya sa selepangan sa Sugud Hosapat sa Sugud Kenà Antang. Hediya ma diyà 3:12.

sa binaelan yu! ⁵Enù ka kinuwa yu sa medoo pilak ku owoy sa medoo bulawan ku, owoy inuwit yu ma sa medoo langun taman ku diyà sa medoo dalesan kenà yu egsimbà diyà sa egpenemulawen yu. ⁶Inuwit yu sa medoo etaw tegeHuda owoy tegeHélusalém anì kumediyù da diyà sa hagda tanà, owoy dinagang yu ma kagda diyà sa medoo etaw Geligu. ⁷Dodox pelikuen ku dema kagda diyà sa tapay tanà da kedu diyà sa medoo menuwa kenà yu migdagang kenagda, owoy sulien ku ma kiyu danà sa langun binaelan yu. ⁸Enù ka ipedagang ku sa medoo anak yu diyà sa medoo tegeHuda anì dagangen da dema diyà sa medoo tegeSabiya dutu mediyù tanà dò. Na, aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

⁹Na, petiigi yu ini i diyà sa medoo balangan tanà. Tapay yu dé tikenes enù ka dumuen sa gila. Umow yu sa medoo sundalu, owoy setipon yu kagda langun anì mengayaw yu. ¹⁰Baeli yu sundang sa medoo galangan dadu yu, owoy baeli yu ma sigpù sa medoo galab yu. Apiya sa medoo etaw melungoy, pebuligen ma pegila. ¹¹Téél yu dé, kiyu i medoo etaw eg-ugpà diyà sa medoo balangan tanà nekeulingut, owoy setiponoy yu dutu siedò sugud.

Na, o Datù Nemula, peangay ko dé sa medoo sundalu ko.

¹²Mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Mepion amuk tumapay tumigol sa medoo etaw kedu diyà sa medoo balangan tanà, owoy sumeesud-esud da umangay diyà sa Sugud Hosapat. Enù ka mangay a ma dutu, aken i Datù Nemula, anì kukumen ku sa medoo etaw kedu diyà sa langun balangan tanà nekeulingut. ¹³Medaet temù sa binaelan da. Huenan di, galab yu kagda lagà sa teligo amuk sasang keketu, owoy hemeg yu ma kagda lagà sa bunga palas eghemegen diyà sa atung kenà eghemeg taman sa egoh di sumuwék sa wain.”

¹⁴Na, ngibu-ngibuwana etaw dutu siedò Sugud Kenà Antang, enù ka medapag dé meuma sa Agdaw i Datù Nemula kumukum kenagda. ¹⁵Amuk meuma iya wé, endà sumenang sa agdaw owoy sa bulan, owoy endà ma dé lumegdaw sa medoo bituen.

Ini Denu Sa Katabang I Nemula Diyà Sa Medoo Etaw Di

¹⁶Na, egpetaled Datù Nemula i eg-ikagi kedu diyà sa getan Siyon, owoy lumabal ma sa kagi di kedu diyà Hélusalém. Lumanuhen sa tanà owoy sa langit. Dodox si Datù Nemula doo sa kumelungan sa medoo etaw di tegeIslaél. ¹⁷Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, amuk meuma iya wé, metiigan yu doo aken si Datù Nemula sa Nemula yu eg-ugpà diyà sa getan Siyon, sa getan pinapulù ku. Mebaluy kumapulù ma sa menuwa Hélusalém, owoy endà dé meapel di sa medoo etaw beken tugod i Islaél. ¹⁸Amuk meuma iya wé agdaw, meseluh hinemula palas sa medoo tuduk,^f owoy dumuen ma sa medoo sapì diyà sa medoo getan,

^f 3:18 Mebaluy ma guwaen di, “Tumegütù sa meemis wain diyà sa medoo bunga palas diyà sa medoo tuduk.”

owoy dumuen wayeg diyà sa medoo anal baug diyà sa uwang tanà Huda. Dumuen ma sa lawa't wayeg dumelug kedu diyà sa Dalesan i Nemula anì dumuen wayeg diyà sa Sugud Sitim kenà sa medoo kayu't sinà.

19“Dodox mebaluy melabel tanà mediyù dalesan polo sa tanà Igiptu owoy sa tanà Idom ma, enù ka pinengayaw da sa medoo tegeHuda owoy inimatayan da sa medoo etaw endà duen salà. 20-21 Sulian ku siedò medoo etaw inimatayan da, owoy endà peuloyon ku duu sa medoo etaw épê salà.^g Dodox dumuen doo sa medoo etaw umugpà diyà sa tanà Huda owoy diyà Hélusalém taman melugay. Owoy aken si Datù Nemula sa umugpà diyà sa getan Siyon anì dumawan ku sa medoo etaw ku.”

^g 3:20-21 Mebaluy ma guwaen di, “Apiya sa salà endà ipeuloy ku duu hedem, ipeuloy ku doo diyà sa medoo etaw ku.”

AMOS

Ini Denu Sa Igsulat I Amos

Tegeipat kebilibili Amos i diyà sa tanà Huda egoh i Nemula mig-umow kenagdi anì ipesugkow di sa kagi di diyà sa medoo etaw dutu Islaél dò. Iya sa kagi i Nemula igsugkow i Amos, si Nemula sa tigtu metiengaw owoy tigtu metudà ma sa kekukum di. Egoh iya wé gai, mepcion pelawà palas sa tanà Islaél, dodox medoo ma sa etaw pubeli owoy egkepelihay da danà sa duma da tegeIslaél. Dodox netiigan i Amos mepigtamayan i Nemula sa tanà Islaél danà sa salà da. Taman ini egoh di tapay doo nekesugat sa kagi i Amos diyà sa langun etaw.

Ini Sa Edungan Kagi I Amos

1 ¹Na, ini sa kagi i Amos sa sebaen tegeipat kebilibili diyà sa menuwa Tékuwa egoh i Hosiya sa datù diyà sa tanà Huda owoy si Héloboam anak i Hoas sa datù diyà sa tanà Islaél. Egoh di duwa gepalay pa sa egoh di nekeuma sa linug,^a igpehaa i Nemula diyà si Amos langun ini i denu sa medoo tegeIslaél.

²Mig-ikagi Amos i, guwaen di, “Petaled umikagi Datù Nemula i kedu diyà sa Getan Siyon, owoy mekeseluh sa kagi di kedu diyà sa menuwa Hélusalém. Kumegangu sa medoo keluwen diyà sa kenà egpetabtab hinagtay, owoy lumegupay ma sa medoo keluwen diyà sa getan Kalmél.”

Ini Sa Kepigtamay I Nemula Diyà Sa Medoo Balangan Tanà Medapag Diyà Islaél

³Na, mig-ikagi Datù Nemula i denu sa tanà Siliya, guwaen di, “Medoo dé gulè sa kebael da salà sa medoo etaw diyà sa menuwa Damasko. Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodox pigtamayan ku kagda. Tigtu egpelihayen da sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa tanà Galaad.^b ⁴Huenan di, peudanan ku apuy sa metolol dalesan binaelan i Datù Hasawél diyà siedò kutà

^a **1:1** Mebaluy kéen iya sa linug egoh di pitu gatus nem pulù gepalay egoh i Hésus endà pa neetaw diyà tanà, enù ka tigtu meleges iya wé linug. ^b **1:3** Lagà sa keelik da palay sa kepelihay da sa medoo tegeGalaad, enù ka lagà ginodoy da sa medoo kayu épê ngipen putow diyà sa medoo etaw.

i Datù Bénadad.^c Lukaten ku sa pakel sa bengawan diyà sa menuwa Damasko, owoy kedanan ku sa medoo etaw eg-ugpà diyà sa Sugud Aben owoy sa ulu-ulù diyà sa menuwa Bétédén. Mesikem sa medoo etaw tegeSiliya anì mekeangay da diyà sa tanà Kil. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

⁶Na, mig-ikagi Datù Nemula i denu sa tanà Pilistiya, guwaen di, “Medoo dé gulè sa kebael da salà sa medoo etaw diyà sa menuwa Gasa.^d Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodox pigtamayan ku kagda. Sinigkem da sa langun etaw diyà sa sebaen balangan tanà owoy dinagang da diyà sa medoo tegeIdom anì meudipen da. ⁷Huenan di, peudanan ku apuy sa kutà sa menuwa Gasa anì meulow sa langun kutà di apiya di pa megamel. ⁸Kedanan ku sa medoo ulu-ulù diyà sa menuwa Asdod owoy sa datù diyà sa menuwa Askelon. Pigtamayan ku sa menuwa Ikelon,^e taman sa egoh di meimet mematay sa medoo tegePilistiya nesamà. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

⁹Na, mig-ikagi Datù Nemula i denu sa tanà Tilo, guwaen di, “Medoo dé gulè sa kebael da salà sa medoo etaw tegeTilo. Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodox pigtamayan ku kagda. Sinigkem da sa medoo etaw diyà sa medoo dakel menuwa owoy dinagang da diyà sa medoo tegeIdom anì meudipen da dutu. Owoy endà ma pinangunutan da duu sa nesepasadan binaelan da denu sa keseloyukay. ¹⁰Huenan di, peudanan ku apuy sa kutà sa menuwa Tilo anì meulow sa langun kutà di.”

¹¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i denu sa tanà Idom, guwaen di, “Medoo dé gulè sa kebael da salà sa medoo etaw tegeIdom. Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodox pigtamayan ku kagda. Eglohoten da tumigbas sa medoo duma da tegeIslaél^f owoy endà duen sa kehidu da. Endà duen taman sa kebulit da, owoy endà ma egsabuhan da duu. ¹²Huenan di, peudanan ku apuy sa menuwa Timan owoy meulow ma sa medoo kutà sa menuwa Basela.”^g

¹³Na, mig-ikagi Datù Nemula i denu sa tanà Amon, guwaen di, “Medoo dé gulè sa kebael da salà sa medoo etaw tegeAmon. Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodox pigtamayan ku kagda. Egoh da migpengayaw anì kumelabel sa tanà sakupen da, binaelan da sa medoo medaet diyà sa tanà Galaad enù ka iglapeg da sa medoo bayi obol inebuan da sundang sa getek da. ¹⁴Huenan di, peudanan ku apuy sa kutà sa menuwa Laba anì meulow sa medoo kutà di apiya di pa megamel.

^c 1:4 Iya sa duwa datù diyà sa tanà Siliya si Datù Hasawél owoy si Datù Bénadad.

^d 1:6 Sebaen dakel menuwa diyà sa tanà Pilistiya sa menuwa Gasa. ^e 1:8 Iya sa medoo menuwa diyà sa tanà Pilistiya sa menuwa Asdod owoy sa menuwa Askelon owoy sa menuwa Ikelon. ^f 1:11 Iya sa tupù sa medoo tegeIdom si Isaw sa seping i Hakob, owoy si Hakob sa tupù sa medoo tegeIslaél. ^g 1:12 Diyà sa uwang tanà Idom sa menuwa Timan owoy sa menuwa Basela.

Agulé metibos sa medoo kuntelà da amuk meuma iya wé agdaw da mengayaw lagà kedugsuk sa sepuk neamutan kelamag siling.¹⁵ Mesigkem sa datù da tegeAmon lapege sa medoo ulu-ulù da anì mekeangay da mediyù dò. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

2 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i denu sa tanà Moab, guwaen di,
“Medoo dé gulê sa kebael da salà sa medoo etaw tegeMoab. Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodoxo pigtamayan ku kagda. Apiya sa medoo tuelan sa datù tegeIdom daen, inulow da doo taman sa egoh di nebaluy abuh. ²Huenan di, peudanan ku apuy sa tanà Moab anì meulow sa medoo kutà diyà sa menuwa Keliot. Hê, sa medoo etaw tegeMoab, mematay da danà gila ligò sa medoo sundalu egpetibos owoy eghiyupen da ma sa tegbuli da. ³Imatayan ku sa datù tegeMoab lapege sa langun salu di. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

Ini Sa Kepigtamay I Nemula Diyà Sa Medoo TegeHuda

⁴Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Medoo dé gulê sa kebael da salà sa medoo tegeHuda. Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodoxo pigtamayan ku kagda. Pineulan da sa medoo uledin ku owoy endà ma pinangunutan da duu sa igsugù ku. Neakalan da danà sa medoo nemula-mula egpenemulawen sa medoo tupù da egoh anay. ⁵Huenan di, peudanan ku apuy sa tanà Huda anì meulow sa medoo kutà diyà sa menuwa Hélusalém.”

Ini Sa Kepigtamay I Nemula Diyà Sa Medoo TegeIslaél

⁶Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Medoo dé gulê sa kebael da salà sa medoo etaw tegeIslaél. Huenan di, endà dé mekepeuloy ku duu sa salà da, dodoxo pigtamayan ku kagda. Dinagang da sa medoo etaw épê metiengaw adat anì meudipen da danà da daa endà egpekebayad sa utang da. Apiya di pa tukéey daa sa utang da lagà sa sebaen bakiyà daa, dinagang da doo sa medoo pubeli anì meudipen da. ⁷Eg-utuhan da sa medoo etaw endà duen egkegaga lagà daa kepung tanà, owoy endà egsagipaen da duu sa ketuu sa medoo etaw egkepasangan. Egsumbungan da sa mapulù ngadan ku enù ka duen sa etaw teleanan eg-inumawen lawa da sa sebaen daa bayi. ⁸Apiya diyà sa liyu sa kenà da egimbà, igsagpi da doo eghibat sa medoo kawal igsandà sa etaw nekeutang diyà kenagda. Owoy diyà sa dalesan kenà da egimbà diyà sa nemula da, eg-inemen da sa wain nekuwa da diyà sa etaw pinesalà da.

⁹“Dodoxo taa yu sa binaelan ku diyà sa medoo etaw ku. Pinedaetan ku sa medoo tegeAmoliya egoh sa medoo etaw ku anay migtebow diyà siini tanà. Apiya di pa éhé kehagtaw sa kayu sidelo sa tegeAmoliya owoy lagà da sa ketegas sa kayu ensina, pinedaetan ku doo sa bunga da owoy sa dalid da ma. ¹⁰Linaun ku kiyu kedu diyà sa tanà Igiptu, owoy inuwit ku

ma kiyu mig-ukit diyà sa melabel tanà mediyù dalesan taman epat pulù gepalay anì mekebegay ku diyà keniyu sa tanà sa medoo tegeAmoliya. ¹¹Hinemilì ku sa duma anak yu maama anì mebaluy da tegesugkow sa kagi ku, owoy hinemilì ku ma sa liyu anak yu maama anì mebaluy da etaw Nasalo.^h O medoo tegeIslaél, netiigan yu doo tuu ini i. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i. ¹²Dodox pineinem yu wain sa etaw Nasalo anì meketipay da sa uledin ku, owoy hinawidan yu ma sa medoo tegesugkow kagi ku anì endà tumulon da sa igpeikagi ku.

¹³“Huenan di, tuméen ku dé kiyu, lagà sa kalitun nekelebeng diyà tanà danà di mebegat sa lulan di élê palay. ¹⁴Apiya di pa sa metéél lumetu, endà doo mekepelaguy di, owoy mekedanan ma bagel sa medoo mebekal. Apiya sa sundalu, endà doo mealukan di duu sa hagdi munoy lawa. ¹⁵Apiya sa metagleng eghanà, mekeesud-esud doo. Apiya sa metéél egletu, endà ma doo mekepelaguy di, owoy apiya sa etaw migkudà, endà ma doo mekelesò di. ¹⁶Asal meuma iya wé agdaw, apiya sa tigtu mebalaw sundalu, metangtang sa kinemkem di amuk melaguy. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

3 ¹Na, o medoo tegeIslaél, dinegdineg yu siini kagi tinulon i Datù Nemula denu keniyu i langun etaw linaun di kedu diyà sa tanà Igiptu. ²Guwaen di, “Na, kiyu daa sa etaw hinemilì ku diyà sa langun balangan etaw diyà siini sinukub langit. Huenan di, pigtamayan ku doo kiyu danà sa medoo salà yu.”

Ini Denu Sa Galebek Sa Tegesugkow Sa Kagi I Nemula

³Na, endà meseunut sa duwa etaw mipanaw amuk endà muna da neseenggat. ⁴Endà uminigel sa liyun diyà sa ketalunan amuk endà duen sa hemueden di hinaa di. Owoy endà ma uminigel sa anak liyun diyà sa kenà di liyu daa amuk egdaes. ⁵Endà gapenen litag sa manuk ketalunan amuk endà duen sa epan di. Owoy endà ma mepekas sa litag amuk endà duen sa mekas. ⁶Melimedangan doo sa medoo etaw amuk dinegen da sa tegbuli diyà sa menuwa da enù ka iya sa tandà di dumuen sa gila. Endà duen sa mekepesu mebaelan diyà sa sebaen menuwa liyu daa amuk beken si Datù Nemula sa migbael.

⁷Tuu ma doo, endà duen sa egbaelan i Datù Nemula amuk endà muna di duu ipetiig diyà sa medoo etaw di atung tegesugkow sa kagi di.

⁸Mig-inigel dé sa liyun, huenan di nelimedangan sa langun etaw. Na, mig-ikagi dé Datù Nemula i, huenan di endà mebaluy di amuk umeked sa etaw sumugkow sa kagi di.

^h **2:11** Sa etaw Nasalo, migpasad da diyà si Nemula sa egoh da endà uminem sa wain ataw ka sa liyu mekehilu owoy endà ma pegunting da owoy endà ma umamis da sa nematay. Basa ko ma diyà sa libelu Kebilang 6:1-8 denu sa adat sa etaw Nasalo.

Ini Denu Sa Kepigtamay I Nemula Diyà Sa Menuwa Samaliya

⁹Na, mig-ikagi Nemula i diyà sa tegesugkow sa kagi di, guwaen di, “Ikagiyi ko sa medoo ulu-ulu diyà sa menuwa Asdodⁱ owoy diyà sa tanà Igipu anì mesetipon da dutu siedò getan-getan nekeulingut diyà sa menuwa Samaliya anì sugpayalen da sa dakel keseginaluway owoy sa medoo balangan medaet binaelan etaw dahiya.”

¹⁰Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Endà netiigan siini medoo etaw duu sa mepion egbaelan da. Nepenù sa medoo dalesan da sa medoo langun taman linampas da. ¹¹Huenan di, seulingutan sa medoo kuntelà da sa tanà da. Gubalen da ma sa medoo kutà diyà sa menuwa da, owoy lampasen da ma sa medoo langun taman diyà sa medoo dalesan da. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

¹²Ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, “Amuk umaluk hedem sa tegeipat kebilibili sa kebilibili di hinemued sa liyun, iya daen sa nepeka di sa duwa lisen owoy sa telinga di. Hediya ma, mealukan doo sa medoo tegeIslaél eg-ugpà diyà Samaliya, dodox iya daen sa mekuwa da sa lisen bangkù owoy sa bekut kamah daa.”^j

¹³Mig-ikagi Datù Nemula i, sa Nemula épê dakel egkegaga, guwaen di diyà kenak, “Dinegdineg ko ini i, owoy sasai ko diyà sa medoo tugod i Hakob. ¹⁴Amuk meuma sa agdaw egoh ku migtamay sa medoo tegeIslaél danà sa salà da, pedaetan ku sa medoo atung kenà da eg-ulow sa ibegay da diyà sa egenemulawen da diyà sa menuwa Bétél. Apiya sa éhê palas sidung diyà sa epat pisuk sa kenà da eg-ulow sa igbegay da, metepù doo owoy menabù ma diyà tanà.^k ¹⁵Gubalen ku sa medoo dalesan atung kenà da mugpà amuk sasang megenaw owoy sa medoo dalesan atung kenà da mugpà amuk sasang meedup. Gubalen ku ma sa medoo metolol dalesan da, owoy anan medaetan sa medoo dakel dalesan da. Aken si Datù Nemula eg-ikagi ini i.”

4 ¹Na, kiyu i medoo bayi tegeSamaliya, dinegdineg yu ini i.

Migkegebù yu dé lagà sa medoo sapì diyà sa tanà Basan migkegebù danà di mepion sa keipat. Egpeumàumaan yu sa medoo etaw endà duen negaga owoy egpelihayen yu ma sa medoo etaw pubeli, agulé egsuguen yu ma sa sawa yu anì uwitan da kiyu sa wain inemen yu. ²Na, migpasad Datù Nemula i danà di metiengaw, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw egoh yu mepiqtamayan. Sanggatan da kiyu kodot mekeiling sa sedà

ⁱ 3:9 Dakel menuwa diyà sa tanà Pilistiya sa menuwa Asdod. ^j 3:12 Mebaluy ma iya sa kagi di, “Hediya ma tukéýyaa daa sa mealukan diyà sa medoo tegeSamaliya eghibat diyà sa metaes bangkù.” ^k 3:14 Diyà sa 1 Medoo Datù 1:50; owoy 2:28, amuk duen sa etaw egtipuwen da, mebaluy mangay sumabà diyà sa éhê palas sidung diyà sa pisuk kenà da eg-ulow sa igbegay da diyà si Nemula anì endà mekesulì sa kuntelà di. Dodox amuk metepù iya wé, endà dé duen sa kenà etaw umaput.

ginapen duli, owoy agaken da kiyu langun. ³ Agaken da kiyu umukit diyà sa kenà di tinosongon da kutà negubal medapag diyà sa tapay kenà yu, owoy hemagawan da ma kiyu umukit diyà sa getan Halmon.¹ Aken si Datù Nemula eg-ikagi ini i.”

Ini Denu Sa Medoo TegeIslaél Endà Migpangunut Diyà Si Nemula

⁴ Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, meiyap yu mangay sumimbà dutu menuwa Bétél dò, dodox mael yu polo salà. Meiyap yu ma mangay sumimbà dutu Gilgal dò,”^m dodox muman yu polo mael medaet. Mesalà yu doo apiya di pa uwiten yu sa medoo hinagtay sa ibegay yu atang imatayan uman magtu simag, owoy mesalà yu ma doo apiya di pa uwiten yu sa sepulù pelesintu sa ibegay yu uman meuma telu agdaw. ⁵ Mesalà yu doo apiya di pa megay yu sa epan tandà sa kepesalamat yu diyà si Nemula. Owoy meiyap yu ma peolòlò denu sa medoo liyu ibegay yu legkang diyà sa pedu yu, enù ka iya sa adat yu ubòubò yu sumimbà, kiyu i medoo tegeIslaél.

⁶ “Na, apiya di pa duen sa dakel bitil pineangay ku diyà sa langun menuwa yu, tapay yu doo endà migpelikù diyà kenak. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

⁷ “Endà ma pineudan ku duu egoh di sasang kelomò sa hinemulaan yu, huenan di nedaetan sa langun hinemula yu. Pineudan ku diyà sa sebaen menuwa, dodox endà eg-udan di diyà sa liyu menuwa. Eg-udan doo diyà sa sebaen hinemulaan dodox melaeb polo sa liyu hinemulaan. ⁸ Danà da eglupahan, egdunggéldunggél sa medoo etaw kedu diyà sa duwa ataw ka telu gemenuwa eg-angay egpengaa't wayeg diyà sa sebaen ma menuwa, dodox tapay doo endà nekedan sa lupah da. Gasama iya, tapay yu doo endà egpelikù diyà kenak. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

⁹ “Pinedaetan ku sa medoo hinemulaan yu danà sa meedup kelamag owoy inesil ma. Kinaen kasuk sa medoo liyu hinemula yu owoy sa medoo palas, lapeг ma sa medoo kayu pigus owoy kayu olibu. Dodox tapay yu doo endà egpelikù diyà kenak. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹⁰ “Pineangay ku ma diyà keniyu sa tigtu dakel linadu iling sa binaelan ku diyà sa tanà Igipu egoh anay. Igpeimatay ku sa medoo melaud yu danà gila owoy igpelampas ku ma sa medoo kudà yu. Buyu yu dé endà egpekeginawa danà sa medoo nematay egkemahù diyà sa kenà yu. Dodox tapay yu doo endà egpelikù diyà kenak. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹¹ “Pinedaetan ku sa duma menuwa diyà keniyu iling sa egoh ku migpedaet sa menuwa Sodoma owoy menuwa Gomola egoh anay. Dodox

¹ 4:3 Dutu tanà Basan dò sa getan Halmon. ^m 4:4 Duen sa mapulù simbaan sa medoo tegeIslaél diyà sa menuwa Bétél owoy menuwa Gilgal.

nealukan doo sa duma yu lagà sa tinelisì eglegleg linaun ku kedu diyà sa apuy. Gasama iya, tapay yu doo endà egpelikù diyà kenak. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹² “Huenan di, o medoo tegeIslaél, tigtu pigtamayan ku doo kiyu. Owoy danà ku mael iya wé, ingati yu dé sa egoh yu tumaeng diyà si Nemula, sa Nemula yu.”

¹³ Si Nemula sa migpeduen sa medoo tuduk owoy sa migbael sa kelamag.

Kagdi ma sa egpetiig sa penemdem di diyà sa etaw,
owoy kagdi ma doo sa migbaluy sigep sa agdaw.

Kagdi sa datù egsabà siini sinukub langit.ⁿ

Iya sa ngadan di si Datù Nemula sa épê dakel egkegaga.

Ini Sa Sasà Di Diyà Sa Medoo TegeIslaél Anì Mesenulé Da

5 ¹Na, o medoo tegeIslaél, dinegdineg yu siini kagi ku egdelawit diyà keniyu. ²Guwaen ku,

“Lagà sa kenogon endà dé sumawa sa medoo tegeIslaél.

Netuwal da owoy endà dé mekeenaw da.

Mekepandayà da nekeliiyang diyà sa hagda tanà,
owoy endà dé duen sa tumabang kenagda petigdeg.”

³Na, ini sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, “Amuk sa sengibu sundalu diyà sa sebaen menuwa sa egsuguen yu mangay gumila, magatus daen sa mekepelikù. Owoy amuk sa magatus sundalu diyà sa liyu menuwa sa egsuguen yu mangay gumila, sepulù daen sa mekepelikù.”

⁴Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, pelikù yu diyà kenak anì kumelalù yu. ⁵Yoko dé eg-angay ya egsimbà dutu Bilsiba dò. Owoy yoko egpetabang kenak dutu Bétél dò enù ka medaetan iya wé menuwa. Yoko ma eg-angay ya dutu Gilgal dò enù ka mesigkem sa medoo etaw di anì meuwit da dutu mediyù dò.”

⁶Na, kiyu i medoo tegeIslaél, pedapag yu dé diyà si Datù Nemula anì kumelalù yu. Dodoo amuk umeked yu, umukit Nemula i diyà sa tanà Islaél^o lagà sa dakel apuy egdelakab. Meulow sa medoo etaw diyà sa menuwa Bétél, owoy endà duen sa mekepadeng iya wé apuy. ⁷Mekehiduhidu yu, kiyu i medoo etaw egkesuwì keantang owoy kiyu i etaw endà egtampil diyà sa etaw épê ketuu.

⁸Na, si Datù Nemula sa migpeduen sa medoo bituen, lapeg sa bituen telu^p amuk sasang keohok owoy amuk sasang keketu. Kagdi ma sa migpeteleséng sa agdaw owoy sa migbaluy sigep sa agdaw. Kagdi sa

ⁿ 4:13 Mebaluy ma iya sa kagi di, guwaen di, “Kagdi sa umutuh diyà sa medoo mehagtaw tutuk diyà tanà.” ^o 5:6 Iya sa kagi Hibelu, guwaen di, “diyà sa medoo tugod i Hosé.”

^p 5:8 Iya ma sa kepengadan sa bituen telu sa Pléyadis owoy sa Olion.

migtipon sa wayeg kedu diyà dagat owoy buwahen di dema diyà tanà amuk eg-udan. Iya sa ngadan di si Datù Nemula. ⁹Lagà silà sa kepigtamay di sa medoo etaw épê egkegaga, owoy pedaetan di ma sa medoo kutà da apiya di pa megamel.

¹⁰Na, kiyu i medoo tegeIslaél, egkelepuhan yu sa etaw egsigbolow diyà sa etaw lampawi, owoy egpeumàumaan yu ma sa etaw eg-ikagi sa tuu diyà sa tegeantang. ¹¹⁻¹²Netiigan ku kedoo sa salà yu owoy sa kedaet sa binaelan yu. Eg-utuhan yu sa medoo etaw pubeli, owoy egtepelen yu ma sa kinetu da. Egpelihayen yu sa medoo etaw endà duen salà danà di eglimunan yu pilak sa ketuu da, owoy igpesekê yu ma ketuu sa etaw pubeli amuk eg-antang yu. Huenan di, endà mekeugpà yu diyà sa metolol dalesan binaelan yu, owoy endà ma mekeinem yu sa wain nekuwa diyà sa palas hinemula yu. ¹³Dodox sa etaw épê keketiig, egpetemed da daa enù ka anan medaet sa egkebaelan ini egoh di.

¹⁴Na, udesi yu baeli sa mepion owoy iwod yu sa medaet anì kumelalù yu. Amuk hediya, tigtu umunut-unut diyà keniyu Datù Nemula i épê dakel egkegaga, nekeiling sa inikagi yu. ¹⁵Kelepuhi yu sa medaet, dodox pedakel yu diyà sa pedu yu sa mepion. Pelumani yu sa ukit keantang yu anì mehaa sa ketuu. Amuk hediya, petow ki daa mehiduwan i Datù Nemula épê dakel egkegaga sa medoo etaw di tegeIslaél nesamà.

¹⁶Huenan di, ini sa kagi i Datù Nemula sa Nemula épê dakel egkegaga, guwaen di, “Dumuen sa medoo etaw lumengat diyà sa medoo dalan diyà siini menuwa owoy suminegaw da ma. Apiya sa medoo tegehémula, meenggat da anì meseunut da dumelawit sa medoo atung tegedelawit egsukayan. ¹⁷Dumuen ma sa medoo dumelawit diyà sa langun kenà hinemulaan palas. Iya sa baelan da enù ka angayen ku kiyu migtamay. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.”

Ini Sa Egoh Di Endà Nesugat Sa Kesimbà Da

¹⁸Mekehiduhidu yu, kiyu i medoo etaw eg-angat-angat sa agdaw i Datù Nemula. Maen di ya eg-angat-angatan yu iya wé agdaw? Endà duen sa mepion mekebegay diyà keniyu amuk meuma iya wé agdaw, enù ka iya sa agdaw deleman, beken agdaw legdaw. ¹⁹Amuk meuma iya wé agdaw, lagà yu sa etaw egpelaguy eglohoten liyun, dodox nesiegungan di polo sa oso. Owoy lagà yu ma sa etaw eglikù diyà sa dalesan di, dodox egoh di egsabà dé diyà sa kelatkat, hinemued polo sa uled. ²⁰Tuu ma doo, sa agdaw i Datù Nemula, iya sa agdaw deleman, beken sa agdaw legdaw. Iya sa agdaw kepigtamay, beken sa agdaw kealuk.

²¹Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Egkelepuhan ku sa kepista yu enù ka ubòubò yu daa egsimbà, owoy endà ma egketuuwan a diyà sa kesetiponoy yu egsimbà. ²²Apiya di pa uwitan yu aken sa ibegay yu uloy atang ulowen owoy sa medoo igbegay yu kaenen, endà doo metuuwan a

dahiya. Owoy endà ma sagipaen ku duu sa medoo hinagtay yu megebù sa uwiten yu diyà kenak uman meuma sa pista sa kepesalamat yu. ²³Sabuhi yu dé sa metaled keduyuy yu egssimbà. Endà ma dé egkeiyapan ku duu egdinegdineg sa medoo dalemetan yu. ²⁴Dodoo baeli yu polo sa tuu keantang diyà sa duma yu lagà sa kedelug sa lawa't wayeg. Owoy baeli yu ma sa metudà adat lagà sa lawa't wayeg endà meeti di.

²⁵"O medoo tegeIslaél, egoh yu dutu siedò melabel tanà mediyù dalesan taman epat pulù gepalay, endà tegelen ku duu sa kebegay yu sa medoo hinagtay sinumbalì yu owoy sa medoo liyu igbegay yu ma atang kepesalamat. ²⁶Dodoo ini egoh di egpenemulawen yu polo sa medoo inetaw binaelan yu danà sa niyu daa penemdem. Egpenemulawen yu si Sakut sa inetaw egdatuen yu owoy si Kaiwan sa inetaw éhê palas bituen. Na, danà yu egpenemula iya wé, huanan di uwit yu doo siedò medoo inetaw yu ²⁷amuk meuma sa egoh ku pesikem keniyu mekeangay diyà sa dibaluy sa menuwa Damasko." Iya sa kagi i Datù Nemula épê dakel egkegaga.

Ini Denu Sa Ego Sa Tanà Islaél Medaetan

6 ¹Na, mekehiduhidu yu, kiyu i medoo etaw melanih keugpà diyà sa menuwa Siyon. Iya sa penemdem yu guwaen yu dò endà mekeuma sa medaet diyà sa getan Samaliya, enù ka kiyu sa medoo ulu-ulù diyà sa tanà Islaél épê dakel egkegaga sa atung eg-angayan sa medoo etaw egpetabang. ²Angay yu telow sa menuwa Kalné. Agulé lagbasi yu ma angay telow sa dakel menuwa Hamat, owoy lagbas yu ma angay Gat dò sa menuwa sa medoo tegePiliyi. Endà mekelowon sa niyu egkegaga diyà sa hagda egkegaga, dodox nedetaan da doo. ³Iya sa ungayà yu hedem kumelugay pelà sa ketebow siedò agdaw yu mepigtamayan. Dodoo danà sa medoo medaet binaelan yu polo sa pesuwan di metéél tumebow iya wé agdaw.

⁴ Mekehiduhidu yu, kiyu i medoo kawasà etaw eghibat diyà sa metolol kateli owoy egssandaysanday ma diyà sa metaes bangkù ligò yu egkaen sa kaleni nati sapi owoy sa kaleni nati kebilibili. ⁵Egkeiyap yu egbael sa magtu duyuy lagà sa binaelan i Datù Dabid egoh anay, owoy egduuyuy yu ma ligò yu egpedagì sa dalemetan alpa. ⁶Egtemù yu eg-inem sa wain owoy eglulow yu ma sa lana ipepion ngadeg, dodoo endà egkebukul yu danà sa medoo tugod i Islaél^q mepigtamayan. ⁷Huanan di, kiyu sa muna mesikem mekeangay dutu mediyù dò. Agulé mesabuhan sa medoo kepista yu owoy sa kekeangan yu.

⁸Na, migpengibet Datù Nemula i épê dakel egkegaga, guwaen di, "Egkelepuhan ku sa kepedakeldakel sa medoo tegeIslaél, owoy endà ma

^q **6:6** Iya sa kagi Hibelu, guwaen di, "sa medoo tugod i Hosé."

egkeiyapan ku duu sa medoo metolol dalesan da. Huenan di, ipetepel ku diyà sa medoo kuntelà da sa dakel menuwa da lapeg sa medoo langun taman da.”

⁹Na, amuk duen sa sepulù etaw nesamà diyà sa sebaen dalesan, meimet da doo mematay. ¹⁰Agulé tumebow sa duma telahadi di sa atung umulow sa nematay enù ka angayen di sa lawa di. Hê, umowen di sa muni dé etaw diyà sa dalesan, guwaen di, “Duen pa sa duma ko dahini?” Hê, sumagbì sa etaw, guwaen di, “Endà duen di.” Agulé umikagi dema sa duma sa nematay, guwaen di, “Yaka dé egséléken na. Tumulik ki anì endà medowitz ta duu sa ngadan i Datù Nemula.”^r ¹¹Taa yu, hih. Amuk si Datù Nemula sa sumugù, megubal sa medoo dakel dalesan owoy melupet ma sa medoo diisek dalesan.

¹²Na, endà lumetu sa medoo kudà diyà sa kebatuhan, owoy endà ma mebaluy di idadu etaw sa sapì diyà dagat. Dodoo binaluy yu mekehilu sa nesugat keantang, owoy igpesekê yu ma sa metudà adat. ¹³Endà mepion sa kepeolòdòlò yu denu sa egoh yu neketepel sa menuwa Lodiba. Eg-ikagi yu, guwaen yu, “Mebagel ki doo enù ka tinepel ta sa menuwa Kalnim danà sa nita daa egkegaga.”^s

¹⁴Dodoo ini sa kagi i Datù Nemula épê dakel egkegaga, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, suguen ku sa medoo etaw kedu diyà sa sebaen ma balangan tanà anì pengayawen da kiyu. Agulé pelihayen da kiyu diyà sa tanà yu kedu diyà sa dalan Hamat denu belabagan taman diyà sa lawa't wayeg Alaba denu kimataan.”

Ini Sa Nehauwan I Amos Denu Sa Medoo Kasuk

7 ¹Na, duen sa nehauwan ku igpehaa i Datù Nemula diyà kenak. Hê, hinaa ku Nemula i egsetipon sa segelugba kasuk egoh di ubus dé kinumpay sa mepion keluwen baed sa datù owoy eglobung dema sa medoo pesu di. ²Hinaa ku ma sa egoh sa medoo kasuk migkaen sa langun keluwen diyà tanà. Agulé mig-ikagi a, guwaen ku, “O Datù Nemula, peuloyi ko sa medoo etaw ko tugod i Islaél. Amuk endà mesenulè ka, endà dé mehagtay da, enù ka endà mebagel da owoy tukéey da ma daen.”

³Huenan di, nepelumanan sa penemdem i Datù Nemula, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Endà mebaelan ini i hinaa ko.”

^r 6:10 Endà netumàmaan sa pesuwan da meked umikagi sa ngadan i Nemula. Iya sa penemdem da kéen amuk ikagiyan da sa ngadan i Datù Nemula dumuen sa uman pa medaet mekeuma diyà kenagda. ^s 6:13 Lodiba owoy Kalnim sa duwa menuwa tinepel i Datù Héloboam. Diyà sa kagi Hibelu, iya sa selepangan sa kagi Lodiba endà duen di, owoy iya sa selepangan sa kagi Kalnim sa duwa sidung. Amuk sidung sa tandà sa egkegaga, egpeolòdòlò da danà sa egkegaga da dodox lagà endà duen di.

Ini Sa Nehauwan I Amos Denu Sa Apuy

⁴Na, duen dema sa nehauwan ku igpehaa i Datù Nemula diyà kenak. Hê, hinaa ku Nemula i egtapayen di sa dakel apuy atang ipigtamay di sa medoo etaw di. Hê, neeti sa dagat danà di kinaen apuy owoy neulow ma sa tanà. ⁵Agulé mig-ikagi a, guwaen ku, “O Datù Nemula, egpehiduhidu a diyà keniko padeng ko iya wé. Amuk endà mesenulê ka, endà dé mehagtay sa medoo etaw ko tugod i Islaél, enù ka endà mebagel da owoy tukéey da ma daen.”

⁶Huenan di, nepelumanan dema sa penemdem i Datù Nemula owoy mig-ikagi, guwaen di, “Endà meketuu ini i.”

Ini Sa Nehauwan I Amos Denu Sa Tuntun

⁷Na, duen dema sa nehauwan ku igpehaa di diyà kenak. Hê, hinaa ku Datù Nemula i egtigdeg medapag diyà sa kutà owoy migsabà tuntun, enù ka miggamit da tuntun egoh da migbael sa kutà. ⁸Inigsaan di aken, guwaen di, “O Amos, ngadan sa eghauwen ko?”

Hê, migsagbì a, guwaen ku, “Tuntun.”

Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i, guwaen di, “Taa ko, eggamiten ku siini tuntun anì mehaa sa egoh di nekeamu sa medoo etaw ku tegeIslaél, lagà sa sebaen kutà endà nekeunut di diyà sa tuntun. Endà dé mepelumanan sa penemdem ku migtamay kenagda. ⁹Medaetan sa medoo kenà da egsimbà sa medoo tugod i Isak, owoy megubal ma sa medoo mapulù simbaan diyà sa tanà Islaél. Ipeimatay ku ma imet danà sundang sa medoo tugod i Datù Héloboam.”

Ini Denu Si Amos Owoy Si Amasiyas

¹⁰Na, si Amasiyas sa tegesimbà diyà sa menuwa Bétél. Migpeuwit kagi diyà si Datù Héloboam tegeIslaél, guwaen di, “Duen sa penemdem i Amos mael medaet diyà keniko diyà siini tanà Islaél. Medaetan sa kedatuan ko danà sa medoo inikagi di. ¹¹Ini sa kagi i Amos, mematay gaa Datù Héloboam i danà gila, owoy mesikem ma gaa sa medoo tegeIslaél anì mekeangay da diyà sa sebaen ma tanà.”

¹²Agulé mig-ikagi Amasiyas i diyà kenak, guwaen di, “O Amos, enget dé sa ketulon ko, o tegesugkow kagi i Nemula. Likù ka dé angay tanà Huda dò, owoy pengaa ka sa kehagtayan ko dutu danà sa keantap ko. ¹³Yaka dé egtulon sa antap ko diyà siini menuwa Bétél, enù ka ini sa menuwa kenà sa datù egsimbà diyà sa mapulù simbaan sa medoo tegeIslaél.”^t

^t 7:13 Basa ko sa 1 Medoo Datù 12:26-33 denu sa egoh sa datù tegeIslaél migtenà sa inetaw egpenemulawen da diyà sa menuwa Bétél

¹⁴ Agulé migsagbì a diyà kenagdi, guwaen ku, “Beken aken sa tegesugkow kagi i Nemula sa egsukayan amuk eg-antap. Dodox aken polo sa tegeipat sa medoo hinagtay owoy sa tegeupion sa medoo kayu pigus. ¹⁵ Dodox kinuwa i Datù Nemula aken kedu diyà sa galebek ku tegeipat hinagtay, owoy sinugù di ma aken anì isugkow ku sa kagi di diyà sa medoo etaw di tegeIslaél. ¹⁶ Na, dinegdineg ko sa kagi i Datù Nemula. Egpesabuhen ko hedem aken egsugkow sa kagi di, owoy egpesabuhen ko ma hedem aken egtegudon denu sa mebaelan sa medoo tegeIslaél tugod i Isak. ¹⁷ Huenan di, o Amasiyas, ini sa kagi i Datù Nemula denu keniko. Meimatayan sa medoo anak ko danà gila owoy mesebaedbaed ma sa tanà ko diyà sa medoo liyu etaw. Mebaluy tegepediyangdang sa sawa ko diyà siini menuwa, owoy kuna, mematay ka doo dutu siedò tanà sa medoo etaw beken tegeIslaél. Mesikem ma doo sa medoo tegeIslaél anì mekeangay da diyà sa sebaen ma tanà mediyù kedu diyà sa hagda tanà.”

Ini Sa Nehauwan I Amos Denu Sa Baskit Nепенù Sa Melegà Bunga Kayu

8 ¹Na, duen dema sa nehauwan ku igpehaa i Datù Nemula diyà kenak. Hê, hinaa ku sa sebaen baskit nepenù sa melegà bunga't kayu hinemula. ²Agulé mig-igsà Datù Nemula i, guwaen di, “O Amos, ngadan sa eghauwen ko?”

Migsagbì a, guwaen ku, “Sebaen baskit nepenù sa medoo melegà bunga't kayu.”

Agulé mig-ikagi Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “Neuma dé sa ketamanan” sa medoo etaw ku tegeIslaél. Endà dé mepelumanan sa penemdem ku migtamay kenagda. ³ Amuk meuma iya wé agdaw, mebaluy dumelawit polo sa medoo bayi tegeduyuy diyà sa metolol dalesan sa datù.” Dumuen sa medoo nematay meketukid diyà sa langun menuwa, huenan di egpetemedtemed sa medoo etaw.”^w

Ini Denu Sa Kepigtamay I Nemula Diyà Sa Medoo TegeIslaél

⁴Na, dinegdineg yu ini i, kiyu i etaw tegeumémê sa medoo etaw endà duen negaga owoy kiyu i egkelukuy ma egkedan sa etaw pubeli diyà sa tanà yu. ⁵Iya sa penemdem yu, guwaen yu, “Endà dé mekeangat-angat ké sa egoh di meelut sa mapulù agdaw anì mekedagang ké dema sa teligo. Ungayà ké medelamet meelut sa Agdaw Keetud anì mekedagang ké dema. Agulé pilagaen ké sa lagà di, owoy gamiten ké sa asadan endà mepion, owoy pedulian ké sa timbangán anì melugi sa medoo etaw meli.

^u **8:2** Diyà sa kagi Hibelu, buyu nesetepeng sa godoy sa kagi “bunga” owoy sa kagi “ketamanan”. ^v **8:3** Mebaluy ma guwaen di, “dumelawit polo sa medoo bayi tegeduyuy diyà sa simbaan.” ^w **8:3** Mebaluy ma guwaen di, “egpetemedtemed sa medoo etaw egoh da muung sa nematay.”

6 Pilagaen ké sa kedagang ké sa medoo teligo endà iseg di mepion. Owoy beliyen ké ma sa etaw pubeli anì meudipen danà di endà mekebayad sa utang di, apiya di pa tukéey daa sa utang di éhé lagà sa sebaen bakiyà.”

7 Na, migpengibet Datù Nemula i sa egpedakelen sa medoo tegeIslaél, guwaen di, “Endà dé melipengan ku duu sa medoo medaet binaelan da.

8 Huenan di, pelinugen ku sa tanà, owoy suminegaw ma sa langun etaw eg-ugpà diyà tanà. Mekayung sa uwang tanà, hê mulul owoy melenà lagà sa lawa't wayeg Nilo amuk sigel sumenok owoy metigok.

9 “Amuk meuma iya wé agdaw, pesalepen ku sa agdaw apiya di pa mekebugsang pelawà, owoy pedelemanen ku sa uwang tanà apiya di pa agdaw pelawà. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i. 10 Baluyen ku agdaw kekebukul sa agdaw kekeanggan yu, owoy mebaluy kedelawit polo sa duyuy yu egkeanggan. Pekegalen ku kiyu sa binekas sakù owoy ipeul-ul ku ma sa balut ulu yu, enù ka mekeiling yu sa etaw egdelawit danà di nematay sa anak di bugtung. Iya sa mebaelan yu enù ka tigtu kelikutan temù iya wé agdaw.

11 “Mekeuma doo sa agdaw sa egoh di pebitilen ku sa medoo etaw diyà sa uwang tanà. Meketues da, dodox beken tigtu kaenen sa kenà da meketues. Melupahan da ma dodox beken wayeg sa pesuhan da eglupahan. Dodox bitilen da polo sa kedineg da sa kagi i Nemula. Aken si Datù Nemula eg-ikagi ini i. 12 Dumunggeldunggél da mipanaw kedu tebowon agdaw mangay diyà eledan, owoy kedu kimataan mangay diyà belabagan, enù ka pengauwen da hedem sa kagi i Datù Nemula diyà siini uwang tanà. Dodox endà mehaa da duu. 13 Amuk meuma iya wé agdaw, apiya di pa mebagel sa medoo kenogon owoy sa medoo melaud, meendaan da doo tuleng danà da tigtu melupahan. 14 Na, sa medoo etaw egpengibet danà da egsalig diyà sa medoo inetaw diyà Samaliya, eg-ikagi da, guwaen da, ‘Danà sa egpenemulawen diyà Dan,’ ataw ka ‘Danà sa egpenemulawen diyà Bilsiba.’ Dodox metuwal da doo owoy endà dé mekeenaw da.”

Ini Sa Egoh Di Tigtu Medaetan Sa Medoo TegeIslaél

9 1 Na, duen sa nehauwan ku kenà ku mighaa si Datù Nemula egtigdeg diyà sa dapag sa atung kenà da eg-ulow sa ighbegay da diyà kenagdi. Hê, igsugù di, guwaen di, “Tagpì ko sa pulu sa medoo bugsud sa Dalesan i Nemula anì lumanuhen sa kenà da pinetigdeg owoy anì megubal da owoy menabù da diyà sa ulu sa langun etaw egkesetipon. Amuk duen etaw mesamà endà mematay danà iya wé, meimatayan da doo danà gila. Endà duen sa mekepelaguy owoy endà ma duen sa sebaen mekelesò.

2 Apiya di pa kumali da umangay bayà dò anì lidungan da aken hedem, tapay doo launen ku kagda kedu dutu. Owoy apiya di pa kumagbul da umangay langit dò, hugdusen ku doo kagda. 3 Apiya di pa lumidung da

diyà sa pulu tuduk Kalmél, pengauwen ku doo kagda owoy sigkemen ku ma. Owoy apiya di pa lumidung da diyà sa kedaleman dagat, isugù ku doo kagda ipehemued sa dakel uled dagat. ⁴Apiya di pa sigkemen sa medoo kuntelà da kagda anì mekeangay da mediyù dò, tapay doo isugù ku kagda ipetigbas sundang. Iya sa penemdem ku diyà kenagda sa egoh da meimatayan, beken duu sa egoh da metabangan.”

⁵Na, si Datù Nemula épê dakel egkegaga, apiya di pa amisen di daa sa tanà, mekayung doo. Mulul sa uwang tanà owoy melenà ma lagà sa lawal' wayeg Nilo amuk sigel sumenok owoy metigok. Huenan di, suminegaw sa langun etaw eg-ugpà diyà tanà. ⁶Migbael Datù Nemula i sa dalesan di dutu siedò langit tigtu mehagtaw, owoy igttagù di daa sa langit lagà sukub siini tanà.^x Kagdi sa egtipon sa wayeg kedu diyà dagat owoy egbuwahen di dema diyà tanà amuk eg-udan. Iya sa ngadan di si Datù Nemula.

⁷Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, nesetepeng daa sa kehaa ku keniyu owoy sa medoo tegeSudan. Linaun ku kiyu kedu diyà sa tanà Igiptu, dodox kiuwa ku ma sa medoo tegePilistiya kedu diyà sa tanà Kaptol^y owoy kinuwa ku ma sa medoo tegeSiliya kedu diyà sa tanà Kil. ⁸Taa yu, hih. Eghauwen ku doo kiyu i medoo tegeIslaél tegebael salà, owoy pedaetan ku ma doo kiyu anì mekedan yu diyà siini uwang tanà. Dodox endà imeten ku duu pedaet sa langun tugod i Hakob. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

⁹“Na, isugù ku ipesisig sa medoo tegeIslaél lagà sa teligo egsisigen anì mekedan sa medoo batu. Sisigen ku kagda ligò da eg-ugpà diyà sa langun balangan tanà, anì mekedan sa medoo etaw endà duen ulan. ¹⁰Meimet da mematay danà gila sa langun etaw ku tegebael salà, lapeg sa medoo etaw umikagi, guwaen da, ‘Endà ipetuu i Nemula duu sa kepigtamay di kenita.’ ”

Ini Sa Egoh I Nemula Umupion Sa Medoo TegeIslaél

¹¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Meuma doo sa agdaw egoh ku umupion sa kedatuan i Dabid, lagà sa sebaen dalesan nelukat. Upionen ku owoy pelumanan ku ma sa medoo kutà di. Baelan ku dulì anì mebaluy éhè sa palas di mendaa egoh anay. ¹²Huenan di, tabanan dema sa medoo tegeIslaél sa nesamà diyà sa tanà Idom owoy sa langun liyu balangan tanà kenà ku migpetaban kenagda egoh anay. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i owoy ipetuu ku doo.

¹³“Na, meuma doo sa agdaw egoh sa tanà tigtu mebaluyan. Tapay da doo pelà kumetu apiya di pa meuma dé sa sasang kedadu. Owoy endà pa

^x 9:6 Mebaluy ma guwaen di, “Dutu langit dò sa medoo mehagtaw logsud sa dalesan i Datù Nemula, dodox diyà tanà sa kenà di migpetigdeg.” ^y 9:7 Iya ma sa kepengadan da sa tanà Kaptol sa tanà Kelita.

meubus sa kehemeg da sa muna melegà bunga palas anì mael da wain, agulé melegà dema sa mekesetugdug bunga palas. Tumegùtù sa meemis wain diyà sa medoo bunga palas diyà sa medoo tuduk owoy dumelug ma diyà sa langun getan. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.¹⁴ Uwiten ku pelikù sa medoo etaw ku tegeIslaél diyà sa hagda tanà. Agulé dulien da mael sa medoo menuwa nedaetan anì umugpà da dema dahiya. Humemula da dema sa medoo inay palas owoy uminem da ma sa wain di. Humemula da sa medoo balangan pinangalap owoy mekaen da ma sa bunga sa langun hinemula da.¹⁵ Peugpaen ku dema sa medoo etaw ku diyà sa hagda munoy tanà, owoy endà dé duen sa mekehemaga kenagda diyà sa tanà igbegay ku diyà kenagda. Aken si Datù Nemula sa Nemula yu eg-ikagi ini i."

Ini Sa Igsulat Denu Si HONAS

Ini Denu Sa Libelu Honas

Na, tinulon diyà siini libelu sa medoo egkebaelan i Honas sa tegesugkow kagi i Nemula egoh di migsalibang diyà sa igsugù i Nemula kenagdi. Sinugù i Nemula Honas i eg-angay dutu menuwa Niniba dò sa dakel menuwa diyà sa uwang tanà Asiliya kenà sa medoo egkuntelà sa medoo tegeIslaél. Dodox eg-eked Honas i eg-angay dutu, enù ka iya sa penemdem di endà petuuwen i Nemula duu sa kepigtamay di sa medoo etaw dahiya. Agulé egoh di nelugayluguay, migpangunut doo Honas i diyà sa igsugù i Nemula, dodox mebegat sa pedu di egoh di mighaa endà neketuuu sa kepigtamay i Nemula kenagda.

Na, danà siini sulat netiigan ta sa kesabà i Nemula sa langun taman. Owoy netiigan ta dakel sa kehidu i Nemula etaw owoy ungayà di ipeuloy di sa salà sa etaw, apiya di pa sa salà binaelan sa egkuntelà sa etaw di. Amuk mesenulè sa etaw owoy amuk ekedan da sa salà binaelan da, endà petuuwen i Nemula duu sa kepigtamay di kenagda.

Ini Sa Ego I Honas Endà Migpangunut Diyà Sa Igsugù I Nemula

1 ¹Na, sebaen agdaw mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Honas anak i Amitayi. ²Guwaen di, “Ipanaw ka angay dutu siedò dakel menuwa Niniba, owoy petaled ko sa keikagi ko eg-indaw sa medoo etaw dutu enù ka netiigan ku tigtu medaet sa langun egbaelan da.” ³Dodox ungayà i Honas pelaguyan di hedem Datù Nemula i, huanan di migsalibang polo eg-angay diyà sa menuwa Hopi kenà di mighaa sa kumpit mangay Espaniya dò. Agulé migsukay Honas i eg-edà anì peunut kenagda mangay Espaniya dò enù ka egpelaguyan di hedem Datù Nemula i.

⁴Dodox egoh sa kumpit eg-ipanaw dé diyà dagat, pineduen i Datù Nemula sa tigtu meleges kelamag diyà sa dagat kenà da. Huanan di, buyu egkedaetan sa kumpit inedaan di. ⁵Hê, tigtu egkelimedangan sa medoo eggalebek diyà sa kumpit, owoy uman sebaen diyà kenagda egpegeni da

tabang diyà sa munoy nemula da. Agulé egsenabuen da diyà dagat sa medoo iglulan da anì lumagpuk sa kumpit. Dodoo si Honas, mig-angay polo egtudug diyà sa sebaen luwang kumpit denu leketana.

⁶ Agulé hinaa sa kapitan kumpit Honas i owoy inikagiyan di, guwaen di, “Maen ko i egtudug? Enaw ka owoy pegeni ka tabang diyà sa nemula ko. Petow ki daa kumehidu, owoy alukan di kita.”

⁷ Agulé neseolom sa medoo tegegalebek diyà kumpit, guwaen da, “Sebunutay ki anì metiigan ta ngadan tayu di etaw sa pesuwan siini kelikutan eghauwen ta.” Hê, egoh da migsebunutay, iya sa nehauwan da sa ngadan i Honas. ⁸ Huanan di, mig-ikagi da diyà kenagdi, guwaen da, “Kuna mabes sa pesuwan ini i kelikutan ta. Ngadan sa egbaelan ko dahini? Ngadan di menuwa keduwan ko i? Ngadan ko i balangan etaw kuna i?”

⁹ Migsagbì Honas i, guwaen di, “Etaw Hibelu a, owoy sa Nemula egsimbaan ku sa Nemula diyà langit sa migbael dagat owoy tanà.” ¹⁰ Agulé tinulonon di ma kagda sa egoh di egpelaguy hedem diyà si Datù Nemula.

Huanan di, tigtu egkelimedangan sa medoo tegegalebek diyà kumpit, owoy mig-ikagi da diyà si Honas, guwaen da, “Mekepesu iya wé binaelan ko.” ¹¹ Ligò di egkeumanan ma egkeleges sa kelamag, huanan di inigsaan sa medoo tegegalebek diyà kumpit Honas i, guwaen da, “Ngadan sa kebael ké keniko anì luminek siini dagat?”

¹² Migsagbì Honas i, guwaen di, “Nabù yu aken diyà dagat anì sumabuh sa meleges kelamag owoy luminek ma sa dagat. Enù ka netiigan ku aken sa pesuwan di tinebow ki siini meleges kelamag.”

¹³ Dodoo eg-udes da egpula sa medoo tegegalebek diyà kumpit anì mekepelikù da hedem diyà sa mantadan. Dodoo endà egpekegaga da enù ka egkeumanan polo sa keleges sa kelamag. ¹⁴ Huanan di, egpegeni da tabang diyà si Datù Nemula, guwaen da, “O Datù Nemula, egpegeni ké anì endà pigtamayan ko duu kami danà ké mimatay siini etaw owoy anì endà ma imatayan ko duu kami danà ini i baelan ké. Enù ka netiigan ké, o Datù Nemula, kuna doo sa pesuwan di nehaa ké ini i enù ka danà sa ungayà ko doo.” ¹⁵ Agulé hinenaat da Honas i owoy ninabù da diyà dagat. Hê, petow dé migsabuh sa kelamag owoy miglinek ma dé sa dagat. ¹⁶ Agulé tigtu nelimedangan sa medoo tegegalebek diyà kumpit diyà si Datù Nemula. Huanan di, mig-imatay da sa hinagtay ibegay da uloy diyà si Nemula, owoy migpasad da ma sa egoh da mangunut diyà kenagdi.

¹⁷ Agulé igpeamah i Datù Nemula Honas i diyà sa dakel sedà. Hê, telu agdaw owoy telu gesigep sa lugay i Honas dalem getek sa sedà.

Ini Sa Ego I Honas Migsimbà

2 ¹Na, egoh i Honas dalem dé getek sa sedà, migsimbà diyà si Datù Nemula, sa Nemula egpigtuuwen di. ²Guwaen di, “O Datù Nemula,

mig-umow a diyà keniko danà siini kelikutan ku, owoy sinagbian ko aken. Ego ku diyà bayà, migpegeni a tabang owoy dinineg ko aken. ³Igbuuung ko aken diyà sa pused dagat taman nekeuma a diyà sa getan dagat. Inuwit a sa leges dagat danà di egpekedelegpà diyà kenak sa dakel lambeg pineangay ko. ⁴Iya sa penemdem ku nehemagawan a dé kedu diyà keniko owoy endà dé hauwen ku duu uman sa mapulù dalesan ko. ⁵Sinelut a sa wayeg owoy egkepagkus a ma. Nelimuman a sa dagat owoy nebedbed ma keluwen dagat sa ulu ku. ⁶Nekeangay a diyà sa pesu tuduk diyà sa pused dagat, kenà sa bengawan endà meukaan di taman melugay sa kenà ku endà mekelaun. Dodoo, o Datù Nemula sa Nemula egpigtuuwen ku, inuwit ko doo aken nehagtay kedu diyà sa pused dagat. ⁷Ego ku egtugedam buyu egkebugtus sa ginawa ku, migsimbà a diyà keniko, o Datù Nemula, owoy dinineg ko doo aken kedu diyà sa mapulù dalesan ko. ⁸Na, sa medoo etaw eppenemula sa inetaw endà duen ulan, ininiyungan da polo kuna sa tigtu mehidu. ⁹Dodoo aken, umolò a keniko owoy megay a ma diyà keniko sa hinagtay ulowen ku amuk sumimbà a owoy ipetuu ku ma sa igaipasad ku. Enù ka kedu diyà keniko, o Datù Nemula, sa kealuk etaw."

¹⁰Agulé sinugù i Datù Nemula sa sedà anì suwahen di Honas i diyà sa mantadan. Hê, migpangunut sa sedà.

Ini Sa Ego I Honas Migpangunut Diyà Sa Igsugù I Nemula

3 ¹Na, mig-ikagi dema Datù Nemula i diyà si Honas. ²Guwaen di, “Ipanaw ka angay dutu siedò dakel menuwa Niniba, owoy tulon ko diyà sa medoo etaw di sa inikagi ku diyà keniko.” ³Agulé migpangunut Honas i diyà si Datù Nemula, huenan di mig-angay Niniba dò. Na, tigtu melabel sa menuwa Niniba, huenan di amuk umedung sa etaw diyà sa sebaen kilidan di mangay diyà sa sebaen ma kilidan di, telu agdaw eg-ipanawen asal egpanteken. ⁴Agulé mig-awuh Honas i diyà sa menuwa Niniba. Hê, ego di segdu dé eg-ipanaw dalem sa menuwa, migpetaled eg-ikagi, guwaen di, “Medaetan sa menuwa Niniba amuk meuma epat pulù agdaw edung ini ego di.”

⁵Na, ego sa medoo tegeNiniba migdineg sa kagi i Nemula tinulon i Honas, migpigtuu da. Huenan di, migsasà da diyà sa kedoowon da anì peulanen da langun sa kekaen da, owoy migkawal ma sa langun etaw sa binekas sakù, edung diyà sa kawasà taman sa pubeli, anì metandaan sa ego da nesenulé.

⁶Na, ego sa datù tegeNiniba migdineg denu iya wé, miglegkang kedu diyà sa metolol bangkù di. Hê, linuwas di sa metolol kawal di, owoy migkawal polo sa binekas sakù owoy mig-angay eg-ugsad diyà sa megenaw dé abuh. ⁷Owoy migpeuwit ma kagi anì ipetiig di diyà sa medoo duma di tegeNiniba, guwaen di, “Aken i datù yu owoy sa medoo

salu ku, egsuguen ké kiyu anì peulanen ta langun sa kekaen ta owoy sa keinem ta, lapeg sa medoo hinagtay ta ma. ⁸Owoy sa langun etaw, kumawal ki sa binekas sakù owoy lagbungi yu sakù sa iyug sa medoo hinagtay. Owoy tumemù ki sumimbà diyà si Nemula owoy ekedan ta ma sa medaet adat ta owoy sa medaet egbaelan ta. ⁹Enù ka mepelumanan kéen sa penemdem i Nemula owoy endà bulitan di duu kita kéen. Amuk hediya, endà mepigtamayan di duu kita.”

¹⁰Na, hinaa i Nemula sa binaelan da egoh da mig-iniyug sa medaet adat da. Huenan di, nepelumanan sa penemdem di owoy endà igpetuu di duu sa mekelimedang kepigtamay di kenagda, apiya di pa iya sa igpetulon di diyà si Honas.

Ini Sa Egoh I Honas Migbulit Dodox Nehiduwan I Nemula Sa Medoo TegeNiniba

4 ¹Na, danà di nepelumanan sa penemdem i Nemula, huenan di tigtu endà neiyap Honas i owoy migbulit ma. ²Agulé migsimbà, guwaen di, “O Datù Nemula, egoh ku endà pa mig-angay dini, beken tapay dé atu inikagi ku sa baelan ko éhê ini i? Iya sa pesuwan ku migpelaguy a eg-angay Espaniya dò. Enù ka netiigan ku kuna sa Nemula tigtu mehidu owoy metaes tali ka ma owoy mepelumanan ma sa penemdem ko anì endà ipetuu ko duu sa kepigtamay ko etaw. ³Huenan di, imatayi ko aken, o Datù Nemula, enù ka uman pa mepion amuk mematay a dé diyà sa egoh ku nehagtay a pelawà.”

⁴Agulé migsagbì Datù Nemula i, guwaen di, “Maen di ya ighbulit ko ini i?”

⁵Agulé miglegkang Honas i mig-angay denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa menuwa Niniba. Hê, migbael lawì kenà di humelung owoy mig-ugsad dahiya enù ka eg-angat-angatan di humahaa sa mebaelan sa menuwa Niniba. ⁶Agulé migpetunas Datù Nemula i sa hinemula anì mealungan Honas i anì kumepion sa nanam di. Hê, tigtu neanggan i Honas iya wé hinemula. ⁷Dodox egoh di sumimag dé, sinugù i Nemula sa limegu anì ipeketket di iya wé hinemula. Hê, miglegupay. ⁸Agulé egoh di buyu dé mekebugsang, pinetebow i Nemula sa meedup kelamag kedu tebowon agdaw. Hê, migkelenek Honas i danà di nebekol sa meedup agdaw. Huenan di, iya sa ungayà di mematay dé hedem, owoy guwaen di, “Mepion pa amuk mematay a dé diyà sa egoh ku nehagtay a pelawà.”

⁹Dodox mig-ikagi Nemula i diyà si Honas, guwaen di, “Maen di ya ighbulit ko sa nebaelan sa hinemula?”

Migsagbì Honas i, guwaen di, “Hoò, enget doo sa pesuwan ku egbulit. Tigtu a egbulit, huenan di ungayà ku mematay a.”

¹⁰Agulé mig-ikagi dema Datù Nemula i, guwaen di, “Migtunas siini hinemula segesigep daa owoy egoh di sumimag mekedan mendaan. Endà

duen sa liteg ko dahiya owoy beken ma kuna sa migpetunas. Maen di ya nelemetan ko iya wé? ¹¹Labi pa aken i duu, tigtu eghiduwan ku sa dakel menuwa Niniba danà di duen sepulù owoy duwa lagsà geetaw dahiya endà pa mipedu da, liyu pa sa medoo hinagtay.”

Ini Sa Igsulat I

HABAKUK

Ini Denu Sa Igsulat I Habakuk

Endà medoo sa netiigan ta denu si Habakuk, dodox kagdi sa tegesugkow kagi i Nemula. Mig-edung ma dé egsugkow Habakuk i egoh i Hilimiyas ma migsugkow sa kagi i Nemula. Iya ma sa egoh di buyu dé mekeuma sa medoo tegeBabiloniya diyà sa tanà Huda.

Diyà sa edungan siini libelu, lagà egseolomoy si Habakuk owoy si Nemula. Sa sebaen igsà i Habakuk diyà si Nemula, iya ma sa igsà sa langun etaw. Iya sa igsà di, maen di ya endà pigtamayan i Nemula duu sa medoo etaw egbael medaet? Endà tigtu egsagbi Nemula i, dodox petulengtulengen ta polo sa egoh di si Datù Nemula sa épê dakel egkegaga owoy sa épê milantek penemdem eglowon diyà sa langun etaw. Owoy iya sa tigtu ungayà i Nemula, dumapag sa medoo etaw diyà kenagdi owoy meolò ma sa ngadan di.

1 ¹Na, ini sa kagi i Datù Nemula sinakem sa tegesugkow kagi di si Habakuk.

Ini Sa Kagi I Habakuk Ego Di Egkepelihay

2O Datù Nemula, nelugay a dé takà eg-ingonoy diyà keniko, dodox lagà endà egdinegen ko duu. Egtepal a dé egpegeni diyà keniko denu sa kepedaet da diyà kenami, dodox endà eghauwen ku duu sa kealuk ko.
3Maen di ya medaet owoy mekebogo polo sa igpehaa ko diyà kenak?
Pulung dé kesepatayay sa eghauwen ku, owoy sa keselepuhay owoy sa kesebulitay. **4**Éhê egoh endà duen di lakê sa uledin owoy sa ketuu, enù ka eg-uméméén sa medoo tegebael medaet sa medoo egbael mepion. Huenan di, nesuwì sa ketuu.

Ini Sa Sagbì I Nemula Diyà Si Habakuk

5Agulé mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Hahaa ko sa medoo balangan tanà, huanan di tigtu yu megaip danà sa medoo hauwen yu.

Enù ka duen sa baelan ku diyà keniyu ini egoh di sa mekegaip, owoy endà pigtuuwen yu duu amuk dinegen yu daa. ⁶Pebagelen ku uman sa kedatuan sa tegeBabiloniya, sa medoo etaw mebalaw owoy melemu mulit. Seluhen da tumimbul sa uwang tanà anì tepelen da sa medoo balangan tanà. ⁷Mebalaw da owoy mekepesu da. Iya daa sa egsaligan da sa hagda munoy egkegaga owoy endà duen sa mekehawid kenagda. ⁸Uman pa metéél egletu sa medoo kudà da diyà sa ketéél sa liyopaldo egletu. Mebalaw da ma enù ka uman pa sa kebalaw da diyà sa tinggalung eglagbet kaenen amuk sumigep. Amuk kedu da mediyù dò sa medoo tegekudà, lagà da sa ketéél banug egsabà. ⁹Tumebow da enù ka dakel sa ungayà da mimatay, owoy melimedangan sa langun etaw diyà kenagda. Lagà kedoo enay mantadan sa kedoo etaw sigkemen da. ¹⁰Apiya sa medoo datù, pelononon da, owoy endà duen sa ulu-ulu adatan da. Endà mealang da diyà sa kutà menuwa, enù ka selogsudlogsuden da daa sa tanà ukitan da anì tepelen da. ¹¹Hê, lumagbas da lagà sa kelamag egtalà. Dodox kagda sa tegebael salà, enù ka iya daa sa nemula da sa hagda egkegaga.”

Ini Dema Sa Ketulon I Habakuk Diyà Si Nemula

¹²O Datù Nemula, sa mapulù Nemula ku, kuna sa inedungan sa langun eghauwen owoy sa ketamanan di. Beken iya sa ungayà ko atu imeten ko kami mimatay? O Datù Nemula, lagà ka sa dakel batu kenà etaw umaput, dodoo hinemili ko polo sa medoo tegeBabiloniya anì ipigtamay ko kenami owoy iindaw ko ma danà sa medoo salà ké. ¹³Kuna sa metiengaw, huenan di endà hahauwen ko duu sa medaet owoy sa neamu. Dodox maen di ya egpandayaen ko sa medoo etaw tegepelihay? Maen di ya endà egsagipaen ko duu sa medoo tegebael medaet egpedaet sa medoo etaw uman pa mepion diyà kenagda?

¹⁴Maen di ya binaelan ko sa mepion etaw lagà sa sedà daa melemu mekuwa diyà dagat, owoy lagà da daa sa medoo uled tanà endà duen ulu-ulu da? ¹⁵Agulé lagà da daa sa sedà egduliyen owoy egpuketen sa medoo tegebael medaet. Amuk medoo sa mekuwa da, tigtu da egkeanggan. ¹⁶Huenan di, eppenemulawen da sa puket da owoy egdatahan da, enù ka migkekawasà da owoy nekekaen da ma sa tigtu mepion kaenen danà sa puket da. ¹⁷Enù di ya, endà duen tamanan sa kepuket da owoy sa keimatay da sa medoo balangan etaw enù ka endà duen sa kehidu da?

2 ¹Na, gumemow a diyà sa mehagtaw dalesan atung kenà egbantay, enù ka angat-angatan ku amuk ngadan sa isagbì i Nemula diyà kenak denu sa igselsel ku.

Ini Sa Sagbì I Nemula Diyà Si Habakuk

²Agulé migsagbì Datù Nemula i diyà kenak, guwaen di, “Petumàmà ko sulati sa igpehaa ku diyà keniko anì melemu mebasa sa etaw egletu

anì metulon di diyà sa medoo etaw. ³Enù ka duen sa agdaw tinapay ku sa egoh di meketuu sa medoo igpehaa ku diyà keniko. Tigtu meketuu iya wé. Apiya di pa melugay, angat-angati yu enù ka meketuu doo. ⁴Taa yu, hih. Endà kumelalù sa medoo etaw hambug tegebael medaet. Dodoo sa medoo etaw egbael mepion, kumelalù da polo danà sa kepigtuu da diyà kenak.”

Mepigtamayan Sa Medoo Tegebael Salà

⁵Na, meakanan sa medoo etaw danà sa medoo langun taman da, owoy endà metanà pedu sa etaw bigtelam-amen owoy sa tegepeoldòlò. Endà metepek da lagà sa kepatay endà duen tamanan, huenan di tepelen da sa langun balangan tanà owoy sigkemen da ma sa langun etaw.

⁶Dodoo meuma doo sa agdaw egoh sa medoo etaw nesigkem sumulì diyà sa migsigkem kenagda owoy peumàumaan da kagda. Guwaen da, “Mekehiduhidu yu, kiyu i medoo etaw migkekawasà danà yu migtipon sa medoo langun taman pinenakaw yu owoy danà yu ma migpesubela sa kepeanak yu sa pilak igpeutang diyà sa medoo liyu etaw.” ⁷Dodoo petow dé meuma sa agdaw sa egoh yu mekeutang owoy mepeges yu ma mekebayad sa anak di, enù ka tumebow sa medoo kuntelà yu owoy lumukub yu ma danà di pakawen da sa medoo langun taman yu.

⁸Linampasan yu sa medoo etaw diyà sa medoo balangan tanà, huenan di sumulì da ma lumampas diyà keniyu. Inimatayan yu sa medoo etaw owoy pinedaetan yu ma sa menuwa da owoy sa etaw eg-ugpà dahiya.

⁹Mekehiduhidu yu, kiyu i medoo etaw migkekawasà danà sa medaet kepeukit yu. Binaelan yu sa mehagtaw dalesan anì endà duen sa medaet mekeuma diyà keniyu. ¹⁰Dodoo kiyu doo sa pesuwan di memalaan sa malayan yu, enù ka danà yu mig-imatay sa medoo etaw lagà mendaan sa niyu lawa sa inimatayan yu. ¹¹Enù ka danà sa binaelan yu, tipuwen sa medoo kelatkat batu diyà sa dalesan yu kiyu owoy sumagkung ma sa medoo patal di petuu.

¹²Mekehiduhidu yu, kiyu i medoo etaw migbael sa dakel menuwa danà sa pilak nekuwa yu egoh yu mig-imatay sa medoo etaw owoy danà ma sa medaet kepeukit yu. ¹³Iya sa ungayà i Datù Nemula épê dakel egkegaga sa egoh di meulow daa sa langun egkelitegan sa medoo balangan etaw owoy tumalà ma daa sa langun inudesan da. ¹⁴Enù ka meuma kani sa egoh di mepenù siini uwang tanà sa keketiig denu sa dakel egkegaga i Datù Nemula, lagà sa wayeg datag migbensek.

¹⁵Mekehiduhidu yu, kiyu i etaw egpehilu sa medoo duma yu. Takaan yu peinem taman sa egoh da tigtu hiluwen owoy mig-uloy da anì pelononon yu. ¹⁶Buyu dé meuma sa agdaw yu mekelapeg diyà sa medoo mekemala. Inem yu dé anì hiluwen yu owoy memalaan yu ma. Mekeuma doo diyà keniyu sa kebulit i Nemula, huenan di mesambian kekemala sa

kepeolòlolò Yu. ¹⁷Kinasing Yu sa medoo kayu diyà sa ketalunan diyà sa tanà Libano, huenan di meimatayan Yu ma. Owoy inimatayan Yu ma sa medoo uled tanà, huenan di melimedangan Yu danà sa medoo uled tanà. Iya sa mebaelan enù ka inimatayan Yu sa medoo etaw owoy pinedaetan Yu ma sa medoo menuwa diyà siini uwang tanà, lapeg sa medoo etaw di.

¹⁸Ngadan ulan sa inetaw egpenemulawen Yu sa binaelan etaw daa tumbaga owoy pilak owoy bulawan? Iya sa linekangan sa medoo butbut. Maen di ya egsaligan sa medoo etaw sa inetaw endà egpekeikagi di sa binaelan da mendaan? ¹⁹Mekehiduhidu sa etaw eg-ikagi diyà sa sebaen inetaw kayu, guwaen di, “Limata ka,” owoy sa eg-ikagi diyà sa sebaen inetaw batu, guwaen di, “Enaw ka dé.” Enù di ya, meketulù pa iya wé? Linuhuban bulawan owoy pilak, dodoo tapay doo endà egginawa di. ²⁰Dodoo si Datù Nemula, eg-ugpà diyà sa mapulù dalesan di, huenan di mepion amuk endà suméléken sa langun etaw diyà sa taengan di.

Ini Sa Kesimbà I Habakuk

3 ¹Na, ini sa kesimbà i Habakuk sa tegesugkow kagi i Nemula.

²O Datù Nemula, dinineg ku sa tulon denu keniko owoy negaip a danà sa medoo binaelan ko egoh anay. Huenan di, duli ko baeli ini egoh di owoy pehauwi ko sa ketabang ko kenami owoy hiduwi ko kami, apiya di pa egbulitan ko kami.

³Hinaa ku sa mapulù Nemula migtebow kedu diyà Idom owoy kedu diyà sa tuduk Palan. Nebensek senang di sa langit, owoy kagdi daa sa meolò diyà siini sinukub langit. ⁴Migtebow lagà sa agdaw egteleséng, owoy egkemitkemit sa senang di diyà sa belad di enù ka dahiya kenà sa tunung di nelidung. ⁵Nekehuna diyà kenagdi sa dakel linadu owoy nekesetugdug sa kepatay. ⁶Egoh di migtingdeg, kinayungkung di sa tanà. Owoy egoh di mig-inengteng, egtegedted sa medoo balangan tanà. Nenanal sa medoo dakel tuduk owoy nesepatà sa medoo getan. Dodoo tapay doo endà mesiat sa tunung di. ⁷Hê, hinaa ku nelimedangan sa medoo etaw tegeKusan, owoy eglukub ma sa medoo tegeMidiyan.

⁸O Datù Nemula, enù di ya binulitan ko sa medoo lawa't wayeg owoy egkelanggetan ko sa dagat? Dodoo endà, enù ka lagà ka migkudà umangay umaluk sa medoo etaw ko. ⁹Hinugut ko sa seleb ko owoy tapay ko dé igtahù diyà sa busug ko. Pinelekang ko ma sa tanà anì umukit sa medoo lawa't wayeg. ¹⁰Miglanuhen sa medoo tuduk egoh da mighaa keniko owoy migkeleges sa udan kedu diyà langit. Owoy mig-eluk ma sa wayeg dalem sa tanà owoy migsenok ma sa lambeg dagat. ¹¹Endà nekeipanaw senang sa agdaw owoy sa bulan danà sa lilaw seleb ko owoy danà sa sindaw sigpù ko. ¹²Ligò ko eg-ipanaw diyà siini sinukub langit, temù ka egbulit, owoy danà sa kebulit ko sinadsadan ko sa medoo balangan tanà. ¹³Inangay ko eg-alukan sa medoo etaw ko

owoy sa datù hinemilì ko.^a Inuméméén ko ma sa datù tegebael medaet, owoy kinedanan ko sa langun egkegaga di. ¹⁴Dinilek ko sa ulu sa medoo sundalu di danà sa hagda mendaan kinemkem egoh da migtebow lagà sa kelamag siling anì pigtamayan da kami. Egkeiyapan da sa kepelihay da kenami, enù ka diyà sa kehaa da lagà ké daa sa etaw pubeli eglidung. ¹⁵Hê, pinesawsaw ko sa medoo kudà ko eg-ukit diyà sa teliwadà dagat owoy migbuuhok sa wayeg di.

¹⁶Na, egoh ku migdineg langun iya wé, minekiyang sa atay ku. Miglukub sa lawa ku owoy sa tiem ku owoy migkelengilu ma sa tuelan ku. Dodox petanaan ku mangat-angat sa agdaw egoh i Datù Nemula migtamay sa medoo etaw migpengayaw kenami.

¹⁷Apiya di pa endà dé mulok sa kayu pigus owoy endà ma dé munga sa keleg palas owoy sa kayu olibu, owoy apiya di pa endà dé duen sa meketu diyà sa medoo hinemula, owoy apiya di pa mematay ma dé sa medoo balangan hinagtay owoy endà dé duen sapi dalem sa kenà da eugpà, ¹⁸tapay a doo meanggan enù ka sumalig a diyà si Datù Nemula sa tegealuk ku. ¹⁹Si Datù Nemula sa egpebagel kenak. Pinelagà di sa lisen ku sa lisen seladeng anì endà mekedagsà a, owoy egtabangan di aken eg-ukit diyà sa medoo tuduk.

^a 3:13 Mebaluy ma guwaen di, “sa medoo datù hinemilì ko.”

Ini Sa Igsulat I

SAKALIYAS

Ini Denu Sa Igsulat I Sakaliyas

Si Sakaliyas sa sebaen tegesugkow kagi i Nemula owoy mig-ugpà diyà Hélusalém egoh sa medoo Hudiyu egbael dulì sa Dalesan i Nemula (basa ko diyà Isdela 5).

Diyà sa adat Hudiyu, sa Dalesan i Nemula sa tandà sa keugpà i Nemula diyà kenagda, huenan di tigtu mig-udes da egbael dulì. Dodox iya ma sa kagi i Sakaliyas diyà sa medoo Hudiyu, pelumanan i Nemula ma sa etaw hinemilì di. Amuk hauwen ta sa egoh di sekuntelaay sa mepion owoy sa medaet diyà siini tanà, metigan ta anan metudà sa uyot i Nemula.

Ini Sa Sasà I Sakaliyas Anì Pelikù Da Diyà Si Nemula

(Sakaliyas 1:1-6)

1 ¹Na, egoh di neuma sa kewalu di gebulan diyà sa keduwa di gepalay sa lugay i Dalíyu migkedatù diyà sa tanà Pélsiya, mig-ikagi Datù Nemula i diyà si Sakaliyas sa sebaen tegesugkow kagi di. Iya sa emà di si Balakiyas owoy sa béké di si Ido.

²Ini sa kagi igpesugkow i Datù Nemula diyà kenak, guwaen di, “O medoo tegeIslaél, tigtu binulitan ku sa medoo tupù yu. ³Dodox amuk pelikù yu diyà kenak ini egoh di, pelikù a ma tumabang diyà keniyu. Aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ikagi ini i. ⁴Yoko egiling nga diyà sa medoo tupù yu. Egoh anay mig-ikagi sa medoo muna tegesugkow kagi ku diyà kenagda anì ekedan da sa medoo medaet egbaelan da owoy anì pelikù da diyà kenak. Dodox endà migdinegdaen da owoy endà ma migpangunut da diyà kenak. ⁵Na, endà dé duen sa medoo tupù yu ini egoh di, enù ka nelugay da dé nematay lapegsiedò medoo tegesugkow kagi ku. ⁶Dodox danà sa medoo tupù yu endà migpangunut diyà kenak, neketuu doo diyà kenagda sa medoo igsasà ku

owoy sa langun igpetulon ku diyà sa medoo tegesugkow kagi ku. Huenan di, nesenulê da owoy mig-ikagi da ma, guwaen da, ‘O Datù Nemula épê dakel egkegaga, nesugat sa kepigtamay ko kenami danà sa medoo medaet binaelan ké, enù ka igpetuu ko sa penemdem ko.’”

Ini Sa Ego I Nemula Pepelikù Sa Medoo Etaw Di Nesigkem

(*Sakaliyas 2:6-13*)

2 ⁶⁻⁷Na, mig-ikagi Datù Nemula i diyà sa medoo etaw di, guwaen di, “Ego anay sinepalak ku kiyu iling sa epat kelamag diyà sa epat sulung tanà. Dodox ini ego di, kiyu i medoo etaw nesigkem nekeangay dutu mediyù dò, legkà yu diyà sa tanà Babiloniya owoy mapes yu dé pelikù diyà sa menuwa Siyon.”^a

⁸Agulé si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa migsugù kenak egpetulon sa kagi di diyà sa medoo balangan etaw migpengayaw keniyu, kiyu i etaw di. Guwaen ku diyà kenagda, “Tigtu eghiduwan i Datù Nemula sa menuwa Siyon iling sa keipat di sa mata di. Sumalà dé sa egbaelan yu diyà iya wé menuwa, lagà si Nemula polo sa egkuntelaen yu. ⁹Huenan di, pigtamayan i Nemula ma kiyu. Sumulì sa medoo etaw linampasan yu egoh anay, kagda ma pa sa lumampas diyà keniyu.” Amuk hediya, metiigan sa langun etaw si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa migsugù kenak.

¹⁰“O medoo etaw diyà sa menuwa Siyon, duyuy yu owoy keanggan yu ma, enù ka mangay a dé umugpà diyà keniyu.” Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i. ¹¹Amuk meuma iya wé gai, mangay da dumapag diyà si Datù Nemula sa medoo etaw kedu diyà sa medoo balangan tanà. Mebaluy da dé etaw di owoy umugpà ma Nemula i diyà kenagda. Amuk hediya, metiigan yu si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa migsugù kenak diyà keniyu. ¹²Agulé mekuwa i Nemula sa tanà Huda sa lagà hagdi baed diyà sa tanà hinemilì di, owoy tigtu eghiduwan di dema sa menuwa Hélusalém.

¹³Huenan di, petemed yu langun diyà sa taengan i Datù Nemula, enù ka umangay dini kedu diyà sa mapulù eg-ugpaan di.

Ini Denu Sa Tigtu Datù Tumebow

(*Sakaliyas 9:9-10*)

9 ⁹Na, o medoo etaw diyà sa menuwa Siyon, keanggan yu temù. Owoy petibos yu ma, kiyu i medoo tegeHélusalém, enù ka umangay diyà keniyu sa datù yu.

^a 2:6-7 Sa menuwa Hélusalém sa selepangan sa menuwa Siyon.

Kagdi sa tigtu metiengaw owoy tumaban diyà sa medoo kuntelà di.

Dodox petukéyen di kagdi enù ka kumudà diyà sa asnu.

Hê, nati asnu daa sa kudaan di amuk tumebow.^b

10 Mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “Kedanan ku diyà sa tanà Islaél^c sa medoo kalitun atung gamiten da eggila,
owoy kedanan ku ma diyà Hélusalém sa medoo kudà atung
eggamiten da eggila.

Tepuen ku ma sa medoo busug atung gamitan da eggila.

Seupionen ku sa medoo balangan etaw anì kumelanih sa keugpà da langun.

Mesakupan sa datù yu sa tanà kedu diyà kilidan dagat denu tebowon
agdaw taman sa kilidan dagat denu eledan agdaw,
owoy kedu diyà sa lawa't wayeg Upelatis taman sa tampadan
tanà.”

Ini Denu Sa Kepelikù Sa Medoo Etaw I Nemula

(*Sakaliyas 9:11-17*)

11 Na, mig-ikagi Datù Nemula i, guwaen di, “O medoo etaw ku,
migkeelles sa nesepasadan binaelan ku diyà keniyu danà sa depanug.^d
Huenan di, launen ku sa medoo etaw diyà keniyu nebilanggu diyà sa paligi
endà duen wayeg. **12** Na, kiyu i medoo nebilanggu, pelikù yu angay diyà
sa niyu melinek kenà eg-ugpà, enù ka duen doo sa mepion paginawaen
yu. Ini egoh di egtulonen ku sa egoh ku tumakep sa kepelikù ku sa medoo
langun taman pineka da diyà keniyu. **13** Gelesen ku sa tanà Huda lagà sa
busug ku, owoy pelagaen ku seleb sa tanà Islaél.^e Pelagaen ku ma sundang
sa medoo tegeSiyon, enù ka pengayawen ku sa medoo tegeGelisiya.”

14 Na, mekeiling sa gaeb migpesoyol sa egoh i Datù Nemula egpehaa
diyà sa medoo etaw di, owoy sumindaw sa medoo seleb di lagà silà.
Agulé tumegbuli Datù Nemula i owoy mangay mengayaw diyà sa medoo
kuntelà di mekeiling sa kelamag siling kedu diyà kimataan. **15** Ipaten
i Datù Nemula épê dakel egkegaga sa medoo etaw di, owoy tumaban
da diyà sa medoo kuntelà da. Metibos da diyà sa kenà da egsegilaway
nekeiling sa etaw eghiluwen, owoy pelesuten da depanug sa medoo
kuntelà da. Sumanawsanaw sa depanug iling sa depanug hinagtay
binuwah diyà sa atung kenà da egsumbalì sa igbegay da diyà si Nemula.

^b 9:9 Basa ko Matéyo 21:1-9; owoy Huwan 12:12-15 ^c 9:10 Iya sa kagi Hibelu, “sa tanà Ipelaim.” Ipelaim sa ngadan sa dakel geumpung sa medoo tegeIslaél, huenan di mebaluy
ma iya sa kepengadan da sa tanà Islaél. ^d 9:11 Basa ko sa Éksodo 24:7-8 denu sa depanug
tandà sa nesepasadan i Nemula sa medoo tegeIslaél ^e 9:13 Iya sa kagi Hibelu “sa tanà
Ipelaim.”

16 Amuk meuma iya wé agdaw, alukan i Datù Nemula sa medoo etaw di, lagà sa tegeipat kebilibili umaluk sa medoo kebilibili di. Agulé sumenang da diyà sa tanà di lagà sa medoo metolol imu-imu igpedeket diyà sa sayap bulawan. 17 Tigtu kumetolol da. Kumegebù sa medoo melaud owoy kumelanhì ma sa palas sa medoo kenogon danà di kumedoo sa metebas da palay owoy sa magtu bunga palas.

Ini Sa Igsulat I

MALAKIYAS

Ini Denu Sa Igsulat I Malakiyas

Si Malakiyas sa tegesugkow kagi i Nemula. Ego i Sakaliyas migsabuh egsugkow sa kagi i Nemula, lima pulù gepalay pa sa egoh i Malakiyas nekesambì. Ego iya, nesakup pelawà sa kedatuan sa datù tegePélsiya sa tanà Huda, dodox melanih doo sa keugpà da diyà sa tanà Huda.

Ego i Malakiyas migsugkow sa kagi i Nemula, egpauk sa medoo Hudiyu owoy endà epgangunutan da duu sa mepcion adat kesimbâ. Endà ma epgangunutan da duu sa medoo uledin i Nemula. Huenan di, inindaw i Malakiyas kagda anì mesenulè da owoy pelikù da ma diyà si Datù Nemula, sa Nemula épê dakel kehidu owoy anan metudà sa egbaelan di. Basa ko Isdela kansad 10 owoy Nihimiyas kansad 13 denu sa binaelan sa medoo Hudiyu egoh da migdineg sa kagi i Nemula igsugkow i Malakiyas.

1 ¹Na, ini sa kagi i Datù Nemula igsugkow i Malakiyas diyà sa medoo tegeIslaél

2 Na, mig-ikagi Nemula i diyà sa medoo etaw di, guwaen di, “Tapay dé eghiduwan ku kiyu edung egoh anay.”

Dodox migsagbì da, guwaen da, “Enù sa ukit kehidu ko kenami?”

Migsagbì Nemula i, guwaen di, “Taa yu si Isaw owoy si Hakob, telahadi da. Eghiduwan ku Hakob i owoy sa medoo tugod di, ³dodox egkelepuhan ku atung Isaw i owoy sa medoo tugod di owoy pinedaetan ku sa medoo getan diyà sa tanà di. Binaluy ku melabel tanà mediyù dalesan sa tanà di, owoy pinandayà ku sa medoo uled tanà anì umugpà da dahiya.”

4 Na, amuk mikagi sa medoo tugod i Isaw tegeIdom, guwaen da, “Apiya di pa nedaetan sa medoo menuwa ké, baelan ké doo dulì.”

Dodox ini sa sagbì i Datù Nemula, guwaen di, “Apiya baelan yu dulì, lukaten ku mendaan taman sa egoh di pengadanan sa medoo liyu etaw

Medaet Menuwa iya wé kenà yu, owoy pengadanan da ma Menuwa Egkelanggetan i Nemula Taman Melugay.”

⁵O medoo tegeIslaél, amuk hauwen yu ini i, mikagi yu, guwaen yu, “Épê dakel egkegaga Datù Nemula i, apiya diyà sa liyu tanà beken diyà siini tanà Islaél daa.”

Ini Sa Ego I Nemula Migsigbolow Diyà Sa Medoo Tegesimbà

⁶Na, mig-ikagi Datù Nemula i épê dakel egkegaga diyà sa medoo tegesimbà, guwaen di, “Taa yu sa anak, eg-adatan di sa emà di. Owoy hediya ma sa udipen, eg-adatan di ma sa datù di. Dodox aken i emà yu, maen di ya endà eg-adatan yu duu aken? Owoy aken ma sa datù yu, dodox endà egpangunutan yu duu aken. Egtabiyaen yu aken, dodox tapay yu doo umigsà, guwaen yu, ‘Enù sa ukit ké egtabiyà keniko?’

⁷“Iya sa ukit ketabiyà yu kenak sa kebegay yu sa tétê kaenen diyà sa atung kenà yu eg-ulow sa igbegay yu diyà kenak.

“Agulé umigsà yu doo tapay, guwaen yu, ‘Ngadan sa ukit ké endà eg-adat diyà keniko?’

“Endà eg-adat yu diyà kenak danà yu migtabiyà sa atung kenà yu eg-ulow sa igbegay yu diyà kenak. ⁸Enù di ya, pinenemdem yu pa amuk enget sa binaelan yu ego yu mig-uwit sa hinagtay langap anì ibegay yu diyà kenak? Enù di ya, pinenemdem yu pa amuk enget sa binaelan yu ego yu egbegay sa lepù hinagtay owoy sa eglinadu? Tukaw yu begayi diyà sa ulu-ulu yu sa éhê iya wé. Hauwen ta i amuk metuuwan diyà keniyu owoy amuk tabangan di kiyu. Aken si Datù Nemula eg-ikagi ini i.

⁹“Hediya ma kiyu i medoo tegesimbà, tukaw yu pegeni diyà si Nemula sa kehidu di diyà keniyu. Dodox endà sagipaen ku duu sa kesimbà yu danà yu mig-amu egbegay diyà kenak. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹⁰“Iya sa ungayà ku pintuan yu dé sa medoo bengawan sa Dalesan i Nemula, anì endà dé taguan yu duu apuy sa atung kenà yu eg-ulow enù ka endà dé duen ulan di diyà sa kehaa ku. Endà egketuuwan a diyà keniyu, owoy endà ma sakemen ku duu sa medoo ibegay yu. Aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ikagi ini i. ¹¹Apiya sa medoo etaw diyà sa langun balangan tanà diyà siini sinukub langit, eg-adatan da doo sa ngadan ku edung magtu simag taman sumigep. Owoy muni dé kenà sa menuwa diyà siini uwang tanà, eg-ulow da sa lana mepion ngadeg owoy egbegay da ma sa mepion diyà sa kehaa ku, enù ka eg-adatan da sa mapulù ngadan ku. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹²“Dodox kiyu, endà eg-adatan yu duu aken danà yu eg-ikagi endà duen ulan sa atung kenà yu eg-ulow owoy danà yu ma egbegay sa medoo kaenen endà mepion di diyà sa kehaa ku. ¹³Owoy eg-ikagi yu ma, guwaen yu, ‘Egtepali ké dé egbael ini i,’ owoy egkelepuhan yu ma sa

uledin ku. Egbegayan yu aken sa medoo hinagtay pinenakaw yu ataw ka lepù ataw ka sa eglinadu. Enù di ya, iya sa penemdem yu sakemen ku iya wé? Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

¹⁴ “Mepigtamayan ku sa etaw tegelipul enù ka igpasad di ibegay sa mepion hinagtay di diyà kenak, dodox iya polo sa igbegay di diyà kenak sa medaet. Na, sebaen ku daa sa Datù épê dakel egkegaga owoy melimedangan diyà kenak sa langun etaw diyà sa medoo balangan tanà. Aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ikagi ini i.”

Ini Sa Sasà I Nemula Diyà Sa Medoo Tegesimbà

2 ¹Agulé mig-ikagi Datù Nemula i épê dakel egkegaga, guwaen di, ²“Na, duen sa isugù ku diyà keniyu, kiyu i medoo tegesimbà. ³Taa yu, hih. Mepion amuk tigtu adatan yu aken. Dodox amuk endà duminegdineg yu diyà kenak, owoy amuk endà adatan yu duu aken, tubaden ku kiyu. Tubaden ku ma sa medoo mepion nekuwa yu danà di kiyu sa tegesimbà. Taa yu, tinubad ku dé iya wé enù ka endà migpangunut yu diyà sa igsugù ku. ⁴Indawen ku sa medoo tugod yu owoy idulét ku diyà sa palas yu sa légét sa medoo hinagtay ibegay yu diyà kenak, owoy ipeunut ku ma kiyu diyà iya wé ibuuung ku. ⁵Amuk hediya, metiigan yu doo kedu diyà kenak siini sasà anì tapay doo meeles sa nesepasadan ké sa medoo tegesimbà tugod i Lebi. Aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ikagi ini i.

⁵“Nesepasadan ké sa medoo tugod i Lebi anì kumelalù da owoy anì kumelanih ma sa pedu da. Iya sa igbegay ku diyà kenagda anì adatan da aken. Tuu ma doo, eg-adatan da aken owoy egkelimedangan da ma diyà kenak. ⁶Igtulù da diyà sa medoo etaw sa tuu kagi dinineg da diyà kenak. Endà egbutbut da owoy endà eglipul da, dodox egbaelan da polo sa mepion diyà sa kehaa ku owoy eg-ilingan da ma sa metudà adat, owoy medoo ma sa egtuluen da anì sumabuh da mael medaet.

⁷“Na, iya sa galebek sa medoo tegesimbà sa ketulù da sa tuu keketiig denu si Nemula. Mepion amuk mangay sa medoo etaw umigsà diyà kenagda denu sa ungayà i Nemula, enù ka kagda sa tegetulon sinugù i Datù Nemula épê dakel egkegaga. ⁸Dodox kiyu i medoo tegesimbà, migseké yu polo diyà sa tuu ketulù, enù ka danà sa ketulù yu, neenggat sa medoo etaw anì mael da salà. Tinipay yu sa nesepasadan ké sa medoo tugod i Lebi. ⁹Huenan di, pemaenen ku sa kekelepuh sa medoo tegeIslaél keniyu owoy pemalaen ku kiyu diyà sa kehaa da, enù ka endà pinangunutan yu duu sa ungayà ku owoy endà ma nesetepeng sa ukit ketulù yu sa uledin ku.”

Ini Sa Egoх Sa Medoo TegeIslaél Endà Egpetuu Sa Igpasad Da

¹⁰Enù di ya, netiigan yu pa sebaen daa sa Emà ta? Enù di ya, sebaen daa sa Nemula migbael kenita? Amuk hediya, maen di ya endà ipetuu sa

uman sebaen etaw diyà kenita sa igaipasad ta diyà sa duma ta? Danà iya wé egbaelan ta, tinipay ta sa nesepasadan da i Nemula sa medoo tupù ta egooh anay. ¹¹ Apiya dutu Islaél dò owoy diyà tanà Huda owoy menuwa Hélusalém, tinipay sa medoo etaw sa nesepasadan da si Nemula enù ka binaelan da sa tigtu medaet diyà sa kehaa di. Tinétê da sa dalesan tigtu egkedakelan pedu i Nemula danà sa medoo maama migsawa sa medoo bayi egsimbà diyà sa beken tigtu nemula.^a ¹² Mepion amuk mepiqtamayan i Nemula sumalà dé sa etaw egbael iya wé anìmekedan diyà siini tanà ta, apiya di pa eg-uwiten di sa igbegay di uloy diyà si Datù Nemula épê dakel egkegaga.

¹³ Ini ma sa egbaelan yu. Egtemù yu egsinegaw diyà sa atung kenà yu eg-ulow sa igbegay yu diyà si Nemula owoy egpehiduhidu yu ma, enù ka endà dé egketuuwan di diyà sa medoo igbegay yu diyà kenagdi owoy endà ma dé egsakemen di duu. ¹⁴ Eg-igsà yu ngadan sa maen di endà egsagipaen di kiyu. Ini sa pesuwan di, netiigan di endà ipetuu yu duu sa igaipasad yu diyà sa bayi sinawa yu egooh yu batàbatà pelà. Migpasad yu diyà si Nemula sa egooh yu mael mepiion diyà sa sawa yu, dodoxo endà ipetuu yu duu, apiya di pa igpetuu di sa hagdi igaipasad. ¹⁵ Beken sinesebaen i Nemula atu kiyu sa lawa yu owoy sa suguy yu ma? Enù ka iya sa ungayà di umanak yu anì mangunut da ma diyà kenagdi. Huenan di, tuliki ko sa pedu ko anì endà tipayen ko duu sa igaipasad ko diyà sa bayi sinawa ko egooh yu batàbatà pelà.

¹⁶ Mig-ikagi Datù Nemula i sa egsipgtuuwen sa medoo tegeIslaél, guwaen di, “Egkelepuhan ku sa keseekeday yu, owoy endà ma meiyap a amuk baelan sa maama sa medaet diyà sa sawa di. Huenan di, tulik ka anì endà metipay ko duu sa igaipasad ko diyà sa sawa ko.”

¹⁷ Na, egtepal dé Datù Nemula i danà sa medoo eg-ikagiyen yu.

Dodoxo eg-igsà yu, guwaen yu, “Ngadan sa ukit ké egtepalan i Nemula?”

Iya sa ukit yu egtepalan i Nemula sa keikagi yu, guwaen yu, “Mepion doo diyà sa kehaa i Nemula sa etaw egbael medaet, owoy egketuuwan ma doo diyà kenagda.” Owoy egpetepalen yu ma kagdi danà yu eg-igsà, guwaen yu, “Kenà i Nemula i dé épê metudà adat?”

Medapag Dé Sa Agdaw I Nemula Lumigela Sa Langu Etaw

3 ¹ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i épê dakel egkegaga, guwaen di, “Haa yu, duen sa egsugùsuguen ku pehunawen ku anì tapayen di sa dalan ukitan ku. Agulé sa Datù eg-angat-angatan yu, petow dé tumebow diyà sa Dalesan i Nemula. Tigtu meketuu mangay dini sa egsugùsuguen ku sa eg-angat-angatan yu anì tulonen di sa kagi ku nekepasad.”

² Dodoxo enday ta duu sa etaw meketigkel sa gai sa ketebow di. Owoy enday ta duu sa meketaeng amuk pehaa dé. Enù ka kagdi sa lagà apuy

^a **2:11** Mebaluy ma guwaen di, “danà da egpenemula sa medoo beken tigtu nemula.”

igtunag putow amuk tuu putow, owoy lagà ma sa tigtu mepion sabun mekekeden lued. ³ Umangay dahini anì antangen di sa medoo tegesimbà, lagà sa etaw egtapis sa pilak owoy bulawan diyà apuy. Amuk hediya, mebaluy da dé megay diyà si Datù Nemula sa medoo tigtu mepion diyà sa kehaa di. ⁴ Agulé metuuwan dema Datù Nemula i diyà sa uwiten sa medoo tegeHuda owoy tegeHélusalém sa ibegay da uloy diyà kenagdi lagà mendaan sa egoh anay.

⁵ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i épê dakel egkegaga, guwaen di, “Medapag a dé mangay diyà keniyu anì antangen ku. Owoy petuuwen ku mapes sa salà sa medoo épê lambus owoy sa medoo tegebigà owoy sa medoo tegebutbut owoy sa medoo tegelugi sa eggalebek diyà kenagda, owoy sa medoo tegepelihay sa bayi balu owoy ilu, owoy sa medoo endà metudà eg-antang sa beken tigtu etaw diyà sa menuwa da, owoy sa medoo endà melimedang diyà kenak.”

Ini Denu Sa Kebegay Baed Diyà Si Nemula

⁶ Agulé guwaen i Nemula, “Aken si Datù Nemula owoy endà mehalì a. Huenan di, kiyu i medoo tugod i Hakob, endà pelà mepigtamayan yu imet, ⁷ apiya di pa eglelononon yu sa uledin ku owoy takà yu ma migtipay edung egoh sa medoo tupù yu. Dodox amuk pelikù yu diyà kenak, kuwaen ku doo kiyu. Aken si Datù Nemula sa eg-ikagi ini i.

“Dodox umigsà yu, guwaen yu, ‘Ngadan sa baelan ké anì mekepelikù ké diyà keniko?’”

⁸ Agulé guwaen i Nemula, “Umigsà a ma, enù di ya metudà pa egbaelan sa etaw amuk lipulen di Nemula i? Endà metudà di, dodox eglipulen yu doo aken.

“Dodox umigsà yu dema, guwaen yu, ‘Ngadan sa ukit kelipul ké keniko?’

“Denu sa sepulù pelesintu owoy sa medoo liyu ibegay yu diyà kenak.

⁹ Netubad yu langun, enù ka eglugiyen sa medoo etaw diyà sa langun menuwa yu aken. ¹⁰ Uwit yu langun sa niyu ibegay sepulù pelesintu anì megulub sa kailangan diyà sa Dalesan i Nemula. Baeli yu tukaw ini i. Agulé hauwen yu doo ukaan ku sa medoo tatawan diyà langit, owoy buwahen ku diyà keniyu sa mepion ketabang temù medoo. Aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ikagi ini i. ¹¹ Endà ma pandayaen ku duu sa medoo uled tanà pedaet sa medoo hinemula yu, owoy tigtu mebaluy ma kebunga sa medoo palas hinemula yu. ¹² Amuk hediya, umikagi sa medoo liyu etaw diyà sa langun balangan tanà, guwaen da binagian yu enù ka tigtu mepion kenà umugpà sa niyu tanà. Aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ikagi ini i.”

Ini Denu Sa Kehidu Igpasad I Nemula

¹³ Agulé guwaen i Datù Nemula, “Na, medaet sa inikagi yu denu kenak.”

“Dodox eg-igsà yu, guwaen yu, ‘Ngadan sa medaet inikagi kék denu keniko?’

¹⁴ “Iya sa inikagi yu, guwaen yu, ‘Endà duen ulan sa kepigtuu ta diyà si Nemula. Ngadan sa ulan sa kepangunut ta diyà sa medoo igsugù di? Ngadan ma sa ulan sa kepehaa ta diyà si Nemula épê dakel egkegaga sa kekebukul ta danà sa medoo salà ta? ¹⁵ Dodox hinaa ta sa medoo etaw hambug, kagda polo sa binagian, owoy egkekawasà ma doo sa medoo tegebael medaet. Owoy apiya di pa egtepengan da Nemula i danà sa medaet kebael da, endà doo egkepigtamayan da.’”

¹⁶ Agulé egkeseolom sa medoo etaw épê kekelimedang diyà si Datù Nemula. Egoh i Nemula migdineg sa inikagi da, igpesulat di diyà sa sebaen libelu sa ngadan sa medoo etaw épê kekelimedang diyà kenagdi owoy eg-adat kenagdi.

¹⁷ Agulé mig-ikagi Datù Nemula i épê dakel egkegaga, guwaen di, “Mebaluy kagda sa etaw ku. Amuk meuma sa agdaw ku sumetipon sa medoo etaw eghiduwan ku, tigtu dé meetaw ku kagda. Ipaten ku kagda lagà sa kehidu sa maama sa anak di egpangunut diyà kenagdi. ¹⁸ Amuk meuma iya wé, hauwen yu doo sa kenà di nesetigesa sa etaw metiengaw adat owoy sa tegebael medaet, owoy hediya ma, mesetigesa sa egpangunut diyà kenak owoy sa endà egpangunut.”

Ini Sa Agdaw Keligela I Nemula

4 ¹Na, mig-ikagi Datù Nemula i épê dakel egkegaga, guwaen di, “Taa yu, hih, meuma doo sa agdaw egoh sa medoo etaw hambug owoy sa medoo tegebael medaet meulow lagà sa legami uloven. Amuk meuma iya wé agdaw, meulow da langun owoy endà duen mesamà diyà kenagda, apiya sebaen. ²Dodox kiyu i medoo etaw épê kekelimedang diyà kenak, mealukan yu polo danà sa tunung ku lagà sa teleséng agdaw enù ka kedanan di sa medoo linadu yu. Sumautsaut yu danà yu meanggan lagà sa nati sapì pinelaun diyà sa lugenan di. ³Amuk meuma sa agdaw ku kumukum, ipeuyayà ku keniyu sa medoo tegebael medaet, owoy mekeiling da daa sa kepung tanà sadsadan yu. Aken si Datù Nemula épê dakel egkegaga sa eg-ikagi ini i.

⁴ “Na, petulengtuleng yu sa igtulù i Mosis sa egsuguen ku egoh di migsugkow sa medoo uledin owoy sa medoo sugù ighbegay ku diyà kenagdi dutu siedò getan Holé^b egoh anay anì pangunutan sa medoo tegeIslaél.

⁵ “Taa yu, hih, peangayen ku diyà keniyu Iliyas i sa tegesugkow kagi ku egoh di endà pa tumebow sa agdaw i Datù Nemula, sa agdaw mekelimedang owoy mekegaip. ⁶Danà sa ketegudon di, meseunut sa pedu sa lukes owoy sa batà. Amuk endà meketuu iya wé, angayen ku pedaet sa uwang tanà yu.”

^b 4:4 Getan Sinay sa sebaen kepengadan sa getan Holéb.